Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

Contents

Mateo 1
Marcos 40
Lukas 64
Juan 108
Tu Gimet 140
Taga Roma 178
1 Korinto 195
2 Korinto 212
Galasia 222
Taga Epeso 228
Taga Pilipos 234
Taga Kolosas 238
1 Tesalonika 242
2 Tesalonika 246
1 Timoteo 248
2 Timoteo 254
Tito 258
Pilimon 260
Hebreo 261
Santiago 274
1 Pedro 279
2 Pedro 284
1 Juan 287
2 Juan 292
3 Juan 293
Hudas 294
Pahayag 296

Bigu a tipan: I mahusay a baheta para ta panahun tam

New Testament in Agta, Casiguran Dumagat

copyright © 1979 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

Language: Casiguran Dumagat Agta (Agta, Casiguran Dumagat)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1979, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http:// creativecommons.org/ licenses/ by-nc-nd/ 3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Casiguran Dumagat

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

ISBN 978-1-5313-0195-8

PDF generated on 21 Sep 2016 from source files dated 20 Sep 2016
b43dfa9a-c520-5c01-b2d7-a8bd603586eb

This print-on-demand edition of Scripture is designed, produced, and provided at cost by the Digital Bible Society. This is made possible through partnerships with the Bible League of Canada, Open Doors International and other missions and translation agencies. We are deeply grateful for the sacrifices made in translating this edition of Scripture and the generosity of others in making this Bible available to you.

To order additional copies of this Bible or hundreds of translations like it or to learn more about our ministries and the mission of Scripture distribution in every language, we invite you to visit www.DBS.org (USA), www.BibleLeague.ca (Canada), and www.OpenDoors.org (Europe). May God bless your work in sharing and teaching these Scriptures, until, as it is written, the earth is *"filled with the knowledge of the glory of the LORD, as the waters cover the sea."* (Habakkuk 2:14)

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Mateo

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

1 Saye i listaa du apo-apo ni Jesu Cristo
a gébwat ta lahi ni Dabid, a lahi be ni
Abraham.
2 Ti Abraham i ama ni Isak; ti Isak i ama
ni Hakob, a siya man dén i ama de Huda a
pépétwadi. 3 Ti Huda i ama ni Pares sakay
ni Sara (ti Tamar i ina de). Ti Pares i ama
ni Esrom, éy ti Esrom éy ama ni Aram. 4 Ti
Aram i ama ni Aminadab; ti Aminadab i ama
ni Nason; ti Nason i ama ni Salmon; 5 Ti
Salmon i ama ni Boos (ti Rakab i ina na). Ti
Boos i ama ni Obed (ti Rut i ina na). Ti Obed i
ama ni Hese, 6 at ti Hese i ama ni Hari Dabid.
Sakay ti Dabid i ama ni Solomon (tu ina
na éy tu dati a asawa ni Urias). 7 Ti Solomon
i ama ni Roboam; ti Roboam i ama ni Abias,
at ti Abias i ama ni Asa. 8 Nadid, ti Asa
i ama ni Hosapat; éy ti Hosapat i ama ni
Horam, a siya i ama ni Osias. 9 Ti Osias éy
siya i ama ni Hotam, a ama man dén siya
ni Akas; at ti Akas i ama ni Esekias. 10 Ti
Esekias i ama ni Manases; ti Manases i ama
ni Amos, a siya i ama ni Hoseas. 11 Ti Hoseas
i ama de Hekonias a pépétwadi. Nadid,
saya tu panahun a nipéngiagton du Judeo
ta Babilonia.
12 Nadid, to kéagton de ta Babilonia, éy
naging anak ni Hekonias ti Salatiel. Sakay ti
Salatiel i ama ni Sorobabel. 13 Ti Sorobabel
i ama ni Abiud, a siya i ama man dén ni
Eliakim; at ti Eliakim i ama ni Asor. 14 Ti
Asor i ama ni Sadok; ti Sadok i ama ni Akim;
ti Akim i ama ni Eliud. 15 Ti Eliud i ama ni
Eleasar; ti Eleasar i ama ni Matan, a siya i
ama ni Hakob. 16 Sakay ti Hakob i ama ni
Hose a asawa ni Maria. Ey siya i ina ni Jesus
a ngéngahinan de a Cristo.
17 Samakatuwid, éy sapulu éy ta épat a
salin a lahi sapul ni Abraham a hanggan
ni Dabid. Sakay sapulu be éy ta épat a
salin sapul ni Dabid a hanggan ta panahun
a niagton side ta Babilonia. Sakay sapulu
be éy ta épat a salin sapul to kéagton de ta
Babilonia a hanggan ni Cristo.

To Nipéngienak Ni Jesus

18 Nadid, kona se i pinéngienaka ni Jesu
Cristo. Ti Maria a ina na, sakay ti Hose,
éy nagkasundu dén side a magasawa. Pero
bagu side nagagum, éy méngilog dén ti
Maria. (Saya i gimet na Banal a Espiritu.)
19 Ey ti Hose a maging asawa na, pékabaheta
na a méngilog dén siya, éy talaga na siya
a hiwalayan, pero lihim san, monda éwan
masanike ti Maria ta harap na banuwan.
Mahusay tu ugali ni Hose. 20 Nadid, pégisip-
isip na pabi ta éya, éy nipatagenép diya
i esa a anghel, a kinagi na kan diya, a
"Hose, diyan ka méganteng. Tulosén mo
san a asawan ti Maria, dahilan i ilog naa éy
gimet ina na Banal a Espiritu. 21 Magenak
siya ta lélake. Ey ta pégenak na," kagi
na, "éy ngahinan mo siya ni Jesus, da siya
ngani i méngiligtasa du sakup na a tolay ta
kasalanan de."
22 Nadid, nanyari ya de Maria, a monda
matupad tu nipekagi na Panginoon to pu-
rupeta to araw. I kinagi naa, éy 23 "Mangilog
i esa a madiket, a tulos magenak siya ta
lélake; Sakay ngahinan de siya a Manwel."
(I kahulugen na éya, éy "Kaguman tam i
Diyos.")
24 Nadid, kélukag ni Hose, éy sinunud na
tu utus diya no anghel, a pinakasalan na
ti Maria. 25 Pero éwan na siya inadenean
a hanggan éwan linumwas tu anak. Ey to
kéenak na, éy nginahinan na ta Jesus.

2

Kébisita Du Matalinung

1 Nadid, nienak ti Jesus ta Betlehem ta
Hudea to panahun ni Hari Herod. Ey to ni-
keenak na dén, éy dinumemét ta Jerusalem
i sénganya a Matalinung a lélake, a gébwat
side ta sikatan. 2 Nagpakipakelagip side a
kinagi de, a "Ahe tu nienak a hari kan na
Judeo? Da neta me ta sikatan a linumitaw
tu biton a tanda no nikeenak na. Kanya
inumange kame se a sumamba kame diya."
3 Nadid ti Hari Herod, pékabaheta na ta
éya, éy naligalig siya, éy kona be du tolay
ta Jerusalem. 4 Kanya pinapisan na du
mataas a padi sakay du maistu ta rilihiyon,
a nipakelagip na dide éng ahe kan ienak
tu tiniyak dén na Diyos a tagapagligtas.
5 Ey kinagi de diya, a "Ienak kan siya ta
Betlehem ta Hudea; tukoy me ya, da saye
tu nisulat du purupeta:

[6] ‘Sikam a taga Betlehem, lalo a tanyag
i banuwan moya kesira du iba a banuwan
ta Hudea, da ienak sina i esa a lélake a
mataas, a siya i mamahala du étanan a
sakup ko a tolay a Israel.’ ”
[7] Nadid, pékabati ni Hari Herod ta éya,
éy nipauwet na ta lihim du Matalinung,
a monda ipakelagip na dide éng nikésiya
linumitaw to biton dide. [8] Sakay tulos
pinéglakad na side ta Betlehem, a pinag-
bilinan na side a kinagi na, a “Ikad moy
dén ahayukén moy tu anak. Ey péketa moy
diya,” kagi na, “éy ikagi moy diyakén, a
monda makaangeék be sa a sumamba diya.”
[9] Nadid, pékabati de to bilin no hari, éy
néglakad dén side. Ey tu biton a neta de
a linumitaw to éya éy neta de man dén.
Tulos inunonod de a hanggan hinumintu
to némo no édsean no anak. [10] Ey mésahat
du Matalinung to péketa de to biton. [11] Ey
késdép de to bile, éy neta de de Maria a
patena, éy linumuhud side a sinumamba
to anak. Sakay inukad de tu kébil de,
a inatdinan de tu anak ta kaluub--gintu,
sakay kamangyan, sakay pulurida i niatéd
dia. [12] Ey nadid, to ésoli du Matalinung ta
banwan de, éy dinumiman side ta iba dén a
dilan, da pinégkagian dén side na Diyos to
tagenép de a diyan side magsoli ni Herod.

Kéginan De a Tamo Ta Egipto

[13] Nadid, to kéhektat dén du Matalinung,
éy nipatagenép ni Hose i esa a anghel a
gébwat ta Panginoon. Kinagi na kan diya,
a “Umikat ka dén, Hose, a kébilén mo agad
di patenaa ta Egipto. Sakay diyan kam sa
huméhektat hanggan éwan ko kagin diko,
da ahayukén ni Herod i anaka a bunon
na.” [14] Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy
inumikat siya agad, éy to kélép be san a
éya éy ginuminan dén side a mété tena, a
inumange side ta Egipto. [15] Ey édsa sa side a
négiyan a hanggan to nikate ni Hari Herod.
Nanyari ya a monda matupad tu nipekagi
na Panginoon to purupeta to araw, a “Utu-
san ko tu anak ko, a paluwasén ta Egipto.”

Ipabunu Ni Herod Du Anak a Lélake

[16] Nadid ti Herod, pékapospos na a linoko
siya du Matalinung, éy méiyamut siya a
tahod. Kanya nipabunu na du étanan a
anak a lélake ta Betlehem, sakay ta palebut
na Betlehem. Nipabunu na du étanan a
anak a mabulol, a hanggan du te idad ta
éduwa a taon. Da éduwa dén a taon i
nakalipasa sapul to nipaketa de to biton a
tanda. I isipa ni Herod éy ipabunu na maka
ti Jesus a anak.
[17] Kona sa éy natupad ngani dén tu kinagi
ni Purupeta Heremias to araw, a
[18] “Mabati ta banuwan na Rama i mégsésan-
gitén a mégsésangitén. Du apo ni
Rakel a bébe, éy pégsangitan de du
anak de. Sala de a wile-wilen side,
da pate dén du anak de.”

Ésoli De a Gébwat Ta Egipto

[19] Nadid, to nikate ni Herod, éy nipata-
genép tu anghel ni Hose, a kinagi na kan, a
[20] “Hose, umégkat ka dén, a sumoli kam dén
a mété tena ta banuwan na Israel, da minate
dén tu hari a gustu na a ipabuno tu anak
moy.” [21] Nadid, pékabati ni Hose ta éya, éy
inumégkat dén siya, a tulos nagsoli dén side
a mété tena ta Israel.
[22] Pero pékabaheta ni Hose a ti Arkelao i
hari dén ta Hudea, a siya i kapalit no ama
na a Herod, éy méganteng siya a umange
sa. Ey huway siya a pinégkagian na Diyos
to tagenép na, kanya inumange side ta
Galilea. [23] Ey mégiyan sa side ta banuwan
na Nasaret. Ey dahil ta éya, éy natupad
tu nihula du purupeta to araw, a kinagi de
a taga Nasaret kan tu tiniyak na Diyos a
maghari ta mundua.

3

Tu Pégtoldu Ni Juan a Mégbinyag

[1] Nadid, ta panahun a éya, éy dinumemét
ti Juan a Mégbinyag ta ilang a lugar ta
Hudea, a nagsapul sa siya a mégtoldu.
[2] “Magsisi kam a ibutan moy du kasalanan
moy,” kagi na, “da adene dén a maghari i
Diyos.” [3] Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta
Isayas to nipégkagi na to araw, a
“Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi
naa du tolay éy dapat maghanda
side ta kédemét na Panginoon, a
husayén de be i péglakaden na.”
[4] Nadid, tu badu ni Juan, éy ginamet
ta buk na hayup. Sakay tu sinturon na
éy katat. I kékanén naa éy pésah sakay
pitukan. [5] Ey inumange diya du tolay a
taga Jerusalem, sakay du taga Hudea, sakay
dudu mégiyan ta magdibilew ta Hordan.
[6] Ey nipagtapat de i étanan a kasalanan de, a
tulos bininyagen side ni Juan ta dinuma na
Hordan.

7 Pero péketa ni Juan ta meadu a
Pariseo sakay Saduseo a inumange diya a
ipabinyag, éy kinagi na dide, a "Sikam éy
magkadukés kam a tolay. Anya i kailangan
moya ta éye? Akala moy wade a makaginan
kam ta parusa na Diyos? 8 Baguén moy pa,"
kagi na, "i ugali moya, a patunayan moy
a nagsisi kam dén a talaga. 9 Diyan kam
umasa a agawén kam na Diyos da apo kam
ni Abraham, da éwan ya tu kabuluhan ta
Diyos. Da maski di bituae," kagi na, "éy
maari na Diyos a gemtén a maging apo ni
Abraham.
10 "Tandaan moy," kagi ni Juan, "mara i
parusa na Diyos, éy wasay. Ey mehanda dén
nadid tu wasay a pagpukan du kayo. Eng
mara, sikam éy kayo kam. Ey du étanan
a kayo a éwan magbunga ta mahusay a
bunga, éy pukanén, sakay ibut ta apoy.
11 Sakén éy binyagen ta kam ta dinom a
monda matukuyan kam a pinagsisian moy
dén i kasalanan moy. Pero te ménegipo
diyakén a dumemét. Eng iparehoék moy
diya, éy éwanék tu pasa, da mataas siya
diyakén. Siya éy binyagen na kam ta Banal
a Espiritu, sakay ta apoy. 12 Mara," kagi ni
Juan, "i pamuhubaan naa ta tolay, éy bilao.
Mara te kébil siya a bilao, monda tapan na
tu béges na. Ey tu mahusay a béges, éy
iedton na ta bile na, éy tu lupés, éy itutod
na ta apoy a éwan maadép."

Binyagen Ti Jesus

13 Nadid, dinumemét ti Jesus a gébwat
ta Galilea, a inumange siya ni Juan a
ipabinyag. 14 Ey sésawayén siya ni Juan, a
kinagi na, a "Mésanikeék a sakén i mag-
binyaga diko. Sakén i kailangana a binya-
gen mo!" 15 Pero, "Ewan," kagi ni Jesus.
"Saye i dapat a gemtén ta a monda matupad
i kaluuben na Diyos." Ey nadid, to pégk-
agi ni Jesus ta éya, éy pinumayag ti Juan.
16 Ey to nipangbinyag na dén ni Jesus, éy
inumahawas siya to dinom. Ey minapilak
i langet, a tulos neta na i Espiritu na Diyos a
dinumibi a koman i dagalan, éy inumapon
diya. 17 Ey négkagi nadid i boses ta langet,
a "Sé' ina i anak ko a mahal, éy mésayaék
diya."

4

Tu Péngtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, tu Banal a Espiritu, éy niange na
ti Jesus ta ilang a lugar, a monda tokson siya
ni Satanas. 2 Ey nagkulasiyon sa ti Jesus ta
épatapulu a aldew. Ey mégalép siya. 3 Ey
inumange diya ti Satanas, a kinagi na, a
"Eng anak ka na Diyos a talaga, éy gamitén
mo i kapangyarian mua a paging tinapayén
mo di bitoae." 4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi
na, a "I kagia ta kasulatan na Diyos, éy éwan
san kanén i ikabuhay mia, éng'wan salita be
na Diyos i ikabuhaya na tolay."
5 Nadid, niange siya ni Satanas ta paluku
no Templo ta Jerusalem. 6 "Eng siko i anak
na Diyos," kagi na, "éy tumépduk ka dén.
Ewan ka maanya, da i kagia ta kasulatan na
Diyos, éy utusan kan na Diyos du anghel
na a mangalaga diko. Sakay agawén de
ka kan," kagi ni Satanas, "monda éwan ka
mebagsak ta bito." 7 Ey mégidel man dén ti
Jesus, a kinagi na, a "I kagi a iba ta kasu-
latan, éy 'Ewan maari a puhubaan na tolay
i Diyos, éng aguman na.' " 8 Nadid, huway
a niange siya ni Satanas ta melélangkaw
a buked, a nipatan-aw na diya i étanan a
banubanuwan ta mundua, sakay tu kaya-
manan de. 9 Sakay kinagi na ni Jesus, a
"Iatéd ko diko i étanan a éya, éng dumapa
ka san a sumamba diyakén."
10 Pero kinagi ni Jesus, a "Umadeyo ka
dén, Satanas. Da utus be na kasulatan na
Diyos, éy 'Panginoon mo a Diyos, éy siya san
i sambaan mua; éy siya be san i péniwalaan
mua.' "
11 Nadid, gininanan siya ni Satanas. Ey
dinumemét sa du anghel diya, a inaguman
de siya.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

12 Nadid, pékabaheta ni Jesus a nip-
ihesu dén ti Juan, éy nagsoli siya ta
Galilea. 13 Ewan dén siya négiyan ta Nasaret,
éng'wan ta Kapernaum dén. I éya a
banuwan éy édse ta digdig na diget, ta pag-
itan na Sabulon éy ta Neptali. 14 Nanyari
ya a monda matupad tu nihula ni Purupeta
Isayas:

15 "Du taga Sabulon sakay du taga Neptali,
éy side du édse ta adene na diget, to
dibilew na Hordan. Sakay du éwan
Judeo a mégiyan ta Galilea. 16 Side i
mégiyan ta kedikléman. Pero meta
de i ngéngahinan de a Demlag. Side

a mégiyan ta kedikléman a mégan-
teng side ta kamatayan. Ipaliwanag
dide na Demlag, da mégiyan dide i
Panginoon."
17 Sapul ta éya a oras, éy négtétolduén ti
Jesus, a kinagi na, a "Magsisi kam a ibutan
moy du kasalanan moy, da adene dén a
maghari i Diyos."

Péngakit Ni Jesus Du Epat a Méngikan

18 To péglakad ni Jesus ta digdig na diget
na Galilea, éy neta na i éduwa a lélake
a ménggila. Patwadi side ti Simon, éy ti
Andres. (Tu palayaw ni Simon éy ti Pe-
dro.) 19 Kinagi na dide, a "Kumuyoyog kam
diyakén a maging alagad ko. Sapul nadid,
éy éwan kam dén mangalap ta ikan," kagi
na, "éng'wan i alapén moya éy tolay a para
diyakén." 20 Ey pékabati du éduwa ta éya, éy
basta gininanan de tu gila de, a kinumuyog
side ni Jesus.
21 Tulos side a néglakad, éy neta de de
Santiago éy ti Juan, a patwadi, a anak side ni
Sebedeo. Kaguman de tama de to abeng, a
mégayoma side to rambat de. Ey dinulawan
side ni Jesus, 22 éy agad de gininanan tu
abeng, sakay tama de, a kinumuyog be side
ni Jesus.

Mégpahusay Ti Jesus

23 Nadid, méglebut ti Jesus ta étanan a
Galilea, a mégtoldu siya du tolay du kapilya
de, sakay mégpahayag siya ta Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na Diyos. Sakay
pinahusay na be du tolay ta étanan a sak-
isaket de. 24 Tulos tanyag siya ta étanan
a Siria. Kanya niange de diya i étanan
a te saket, sakay du te hirap, sakay du
hinayup, sakay du mégkaramre, sakay du
pile. Ey pinahusay na side a étanan. 25 Ey
tinétagubet siya na meaadu a tolay a géb-
wat ta Galilea, sakay ta Dekapolis, sakay ta
Jerusalem, sakay ta Hudea; sakay tolay be a
gébwat ta dibilewa na Hordan.

5

Tu Pégtoldu Ni Jesus To Buked

1 Nadid, péketa ni Jesus du meaadu a to-
lay, éy nanohobuk siya to buked. Sakay inu-
meknud sa siya a magtoldu; éy inumadene
diya dudu alagad na. 2 Saye i péngtoldu naa
dide:

Du Masuwerte

3 "Masuwerte du mababa, a Diyos san
i asaan dia, da masakup side
na kaharian na. 4 Masuwerte
du mélungkut, da pakasayaén
side na Diyos. 5 Masuwerte du
magkabait, da atdinan side na Diyos
to nipangako na. 6 Masuwerte du
pumilit a gumamet ta kaluuben
na Diyos, da iatéd dide na Diyos
i gustu de. 7 Masuwerte du
mekagbi, da kagbian be side na
Diyos. 8 Masuwerte du méniwala
ta Diyos ta matapat, da meta de i
Diyos. 9 Masuwerte du mégpayo du
méglébug, da side i bilang tunay
a anak na Diyos. 10 Masuwerte du
lélokon na tolay dahil to péniwala
de ta Diyos, da masakup side na
kaharian na Diyos.
11 "Masuwerte kam dahil ta péngahew
dikam du tolay," kagi ni Jesus, "sakay ta
péngloko de dikam, sakay ta péngupos de
dikam a mebuli. O, bagay lélokon de kam
da sikam i sakup ko, éy masuwerte kam.
12 Bagay kona sa, éy dapat masaya kam,
da dikél i gantimpala moy ta langet. Da
tandaan moy, kona be sa i péngloko de du
purupeta a neditol dikam."

Asen Ey Ta Simbu

13 "Sikam a alagad ko, mara sikam i asen
ta mundua," kagi ni Jesus, "da sikam i
magpahusay du tolay ta mundua. Pero éng
maibut tu asen, a tumablal dén tu sida,
éy pakodyan moy a mamasoli to asen na?
Ewan dén nadid tu pasa. Kanya ibut san dén
a tulos yudakén na tolay.
14 "Sikam i demlag a magpaliwanag ta
tolay ta mundua," kagi ni Jesus. "Ewan
meliso i banuwan a édse ta buked. 15 Mara,
éwan tu mégtab ta simbu a taklében na
ta pégtakalan. Eng'wan, iedton na ta
lamesa, monda matanglawan du édse ta
bile. 16 Nadid, kona be sa i mahusay a gimet
moy; diyan moy iliso. Ipeta moy du tolay
i mahusay a ugali moy, monda purién de
Tama moy ta langet.

Tungkul Ta Utus Ni Moises

17 "Diyan moy isipén a inumangeék se a
monda paibut ko tu utus ni Moises, sakay
tu pégtoldu du purupeta," kagi ni Jesus.
"Ewan! Ewanék se kanya inumange éy
paibut ko, éng'wan para ipaliwanag ko ya,

sakay ganapén ko. [18] Da tandaan moy ye:
éwan maibut i maski isesa a utus ta libru
na Diyos, hanggan éwan maibut i langet éy
ta mundua. [19] Kanya i sindu manglabag ta
maski isesa a utus a éye, a itoldu na i kona
sa ta tolay, éy siya i mababaa ta kaharian
na Diyos. Pero tu manugsug ta utus a éye, a
itoldu na i kona sa ta tolay, éy siya i mataasa
ta kaharian na Diyos. [20] Da tandaan moy
ye: i pégsunud moya ta Diyos, éng koman
san i pégsunud du maistu ta rilihiyon sakay
du Pariseyo, éy éwan kam makasdép ta
kaharian na Diyos."

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Kéiyamut

[21] "Tukoy moy dén i dati a utus," kagi ni
Jesus, "a 'Diyan ka mémuno, sakay sindu
makabuno éy hukumén na huwes.' [22] Pero
nadid i kagin kua dikam, éy tu maiyamut
ta kapareho na, éy hukumén siya. Tu
mangdusta ta kapareho na, éy bistaan siya.
Sakay tu mégkagi ta kapareho na a 'Luku-
luku ka,' éy meange ta apoy ta impiyerno.
[23] "Kanya éng mégatang ka ta Diyos, sakay
maala-ala mo a te kasalahan ka to kagu-
man mo, [24] éy ginanan mo pa tu iatang
mo ta harap no Templo, sakay ange ka pa
mékipagkasundu diya. Ey nadid, magsoli
ka a tulos magatang ka ta Diyos.
[25] "Eng te méngiabla diko ta huwes," kagi
ni Jesus, "éy mékipéguhon ka diya hanggan
éwan kam pabi humarap ta huwes. Dahilan
éng dumemét i oras na asuntu moy, éy
iatéd na ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta
pulis, a tulos mepihesu ka dén. [26] Eng kona
sa, éy éwan ka makaluwas hanggan éwan
mo mabayaden i étanan a kasalanan mo."

I Pégtoldu a Tungkul Ta Péngibébi

[27] "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi ni
Jesus, "a diyan ka kan méngibébi. [28] Pero
nadid i kagin kua dikam, éy maski luma-
meng i lélake to bébe, a éwan tama i isip
naa diya, éy te kasalanan siya, da méngibébi
dén siya diya ta isip na. [29] Kanya nadid," kagi
na, "éng na mata mo i mangatéd diko ta
ipagkasala mo, éy lékwabén mo sakay ibut
mo! Da maigi pa éy maibutan ka ta esa a
kasangkapan na bégi mua kesira ta buu ka
a ibut ta impiyerno. [30] Eng na kamét mo
be sana i mangatéd diko ta ipagkasala mo,
éy kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa, éy
maibutan ka ta esa a kasangkapan na bégi
mua kesira ta buu ka a ibut ta impiyerno."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péghiwalay Na Pasawa

[31] "I kagi be ya no utus a iba, éy bagay
hiwalayan kan na lélake tu asawa na, éy
dapat a atdinan siya ta katibayan ta péghi-
walay. [32] Pero sakén," kagi ni Jesus, "i kagin
kua dikam, éy bagay hiwalayan no lélake
tu asawa na a éwan be néngilélake, sakay
paasawa siya a huway, i lélake a éya éy te
kasalanan, da nisonson na tu asawa na a
méngilélake. Sakay éng te mangasawa to
bébe a hiniwalayan éy méngibébi be."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pénumpa

[33] "Nabati moy be dén tu dati a utus, a
diyan ka kan sumésida to pinanumpaan
mo a pangako, éng'wan tupadén mo tu
sinumpaan mo ta Panginoon. [34] Pero iba i
kagin kua dikam," kagi ni Jesus, "éy diyan
kam sumésumpa éng mangako kam. Diyan
moy kékagin a sistigu moy i langet, da
saya i édsean na Diyos. [35] Sakay diyan
moy kékagin a sistigu mo i luta, da Diyos i
tagapamahala ta éya. Sakay diyan moy be
kékagin a sistigu mo i Jerusalem, da saya i
banuwan na Mataas a Hari. [36] Sakay diyan
mo isumpa a 'Ikate ko,' da besa a siko i
mamahala ta buhay mua. [37] Maigi pa, i kagi
mo san dén éy 'O,' o dikaya 'Ewan'. Da éng
méngisumpa ka éy gébwat ya ni Satanas."

Tungkul Ta Kéganti Ta Kalbug Mo

[38] "Tukoy moy dén tu dati a utus," kagi
ni Jesus, "a 'Tu mangbuhék ta mata mua,
éy buhékén mo kan be, sakay tu manun-
tuk ta ngipén mua, éy suntukén mo kan
be ta ngipén naa.' [39] Pero nadid éy iba i
utus kua dikam: a diyan kam lumaban ta
mangloko dikam. Eng te mangsapuk diko
ta padingel mua, éy iadene mo pa i lipat.
[40] Eng te méngiabla diko a monda maalap
na i badu mua, éy iatéd mo be diya tu
diyaket mo. [41] Mara, éng ipépilit diko no
sundalu a ipakébil tu karga na ta esa a
kilumetru, éy hustuén mo dén a éduwa a
kilumetru. [42] Mangatéd ka ta mékeged diko,
sakay diyan mo péngawanan tu mékedem
diko."

Mahalén Moy Tu Kalbug Moy

[43] "Tukoy moy dén tu dati a utus, a
'Mahalén mo kan tu kadimoy mo, sakay
kaiyamutan mo tu kalbug mo.' [44] Pero
iba i utus kua dikam," kagi ni Jesus. "I

utus kua, éy mahalén moy be tu kalbug
moy, sakay ipanalangin moy du mangloko
dikam. 45 Eng pakunan moy sa, éy umaheg
kam dén Nama moy a Diyos. Da entan
moy, éwan patanglawén na Diyos tu bilag
du mahusay san a tolay, éng'wan pati du
medukés a tolay. Ey kona be sa tu uden,
paudinan na be du makasalanan a tolay.
46 Mara du mahal dikam, éng side san i
mahalén moya, éy anya pa i gantimpala
a uhayén moy? Maski du méngdédaya a
tolay, éy kona sa i ugali de. 47 Sakay éng
du kakaguman moy san i bébatién moya,
éy anya i mégimet moya kesira du iba a
tolay? Maski du éwan mékidiyos a tolay, éy
kona sa i ugali de. 48 Kanya sikam éy dapat
mahusay kam, a kona Nama moy ta langet."

6

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Péglimos

1 "Mangilag kam a diyan moy san gemtén
i mahusay ta harap na tolay a monda purién
de kam. Eng kona sa i gemtén moya,"
kagi ni Jesus, "éy éwan kam tu maalap
a gantimpala moy a gébwat Nama moy a
Diyos.
2 "Kanya éng maglimos ka, éy diyan mo
dén ipeta ta tolay a iba. Saya i ugalia
du palalo a tolay bagay manglimos side ta
kapilya sakay ta karsada. Gustu de a meta
na tolay tu péglimos de, monda purién de
side. Ey tandaan moy ye: purién side na
tolay a talaga, pero sé' san ya i gantimpala
de. Ewan side tu gantimpala a gébwat ta
Diyos. 3 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éng
manglimos kam, éy diyan moy dén ikagi ta
maski ti ésiya, 4 monda melihim i péglimos
moya. Ey gantian kam Nama moy ta langet
to ginimet moy a lihim, da meta na."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Panalangin

5 "Bagay manalangin kam," kagi ni Je-
sus, "éy diyan kam uméaheg du palalo.
Mégwari-wari side a mékidiyos, a manalan-
gin side ta harap du tolay ta kapilya sakay ta
karsada, monda mabati du tolay i panalan-
gin de. Ey purién side na tolay a talaga.
Pero sé' san ya i gantimpala a maalap de.
6 Kanya sikam, éng manalangin kam, éy
somdép kam ta lubuk na bile moy, sakay
iseradu moy tu pintuan. Sakay manalangin
ka sa a isesa Nama mo, éy siya éy gantian na
ka a talaga, da meta na i étanan a gimet mo
a lihim.
7 "Eng manalangin kam, éy diyan moy
pakadun tu kagi moy, a kona ta panalangin
du éwan mékidiyos a tolay. Side, i akala dia,
éy baten side na Diyos dahil ta kaatakdug na
panalangin de. 8 Diyan kam uméaheg dide,
da tukoy dén Nama moy a Diyos i kailangan
moy bagu moy ikagi diya. 9 Nadid, kona se i
panalangin moya:

'Améng a Diyos ta langet, Purién maka dén
na tolay i ngahen mua. 10 Siko maka
dén i maghari ta mundua. Sundin maka dén
na tolay ta mundua i kaluuben mo a
kona ta langet. 11 Atdinan mo kame
ta kanén me nadid a aldew; 12 Sakay
patawadén mo kame ta kasalanan
me; éy sikame éy patawadén me be
du te kasalanan dikame. 13 Sakay
diyan mo kame iharap ta mahigpit a
mamuhuba dikame, éng'wan iadeyo
mo kame ta medukés.'

14 Dahilan," kagi ni Jesus, "éng patawadén
moy i te kasalanan dikam, éy patawadén
kam be Nama moy ta langet. 15 Pero
éng éwan moy patawadén du te kasalanan
dikam, éy éwan kam be patawadén Nama
moy."

Tu Pégtoldu Tungkul Ta Pégkulasiyon

16 "Bagay magkulasiyon kam, éy diyan
kam malungkut tu mudet, a kona du palalo
a tolay," kagi ni Jesus. "Side, éy éwan
side mégayus, sakay légian de tu mata de,
monda meta du tolay a mégkulasiyon side.
Ey purién side na tolay a talaga. Pero sé' san
ya i gantimpala a maalap de. 17 Kanya sikam,
bagay magkulasiyon kam, éy magayus kam
san, sakay magidemos kam, 18 monda éwan
mapospusan na tolay a mégkulasiyon kam.
Basta Tama moy san i nakapospusa ta gimet
moy; éy gantian na kam, da meta na i
étanan a gimet moy a lihim."

Tu Kayamanan Ta Langet

19 "Diyan kam magimbak ta kayamanan
moy ta munduae," kagi ni Jesus. "Da ku-
tamén ya a talaga, sakay pikasén, sakay
takawén. 20 Maigi pa, éy gemtén moy i
kaluuben na Diyos. Saya i mégeimbak moya
ta kayamanan moy ta langet. Ey éwan ya
mebut, da éwan sa tu kutam, sakay pikas,
sakay éwan sa tu mégtako. 21 Dahilan éng

ahe i édsean na kayamanan na tolay, éy siya
be san ya i alélahanén naa.
22 "Na mata mua," kagi ni Jesus, "éy saya
i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya éng
medemlag i mata mua, éy mademlagen be
i étanan a bégi mo. 23 Pero éng mediklém i
mata mua, éy mediklém be i étanan a bégi
mo. Samakatuwid, éng éwan mo tukoy i
tama, éy mediklém i isip mua."

Diyos O Kayamanan

24 "Ewan maari," kagi ni Jesus, "tu isesa
a utusan a makasunud ta éduwa a amo na.
Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal
na san tu esa, sakay kaiyamutan na tu esa.
Maniwala siya to amo na a esa, sakay lukoén
na tu esa. Ey nadid, kona sa dikam--éwan
kam maari a méniwala ta Diyos, éng kuhata
san i gustu moya.
25 "Kanya i pégtoldu kua dikam," kagi na,
"éy diyan kam métageg ta buhay moy, éng
anya i kanén moy éy ta badu moy. Da
tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos,
éy bakit isipén moy a éwan na kam atdinan
ta kanén moy éy ta badu moy? 26 Entan
moy di manuka. Ewan side méghasik; éwan
side mégladey; éwan side tu budega. Pero
atdinan side Nama moy ta kanén de. Ey
sikam, éwan kam beman higit a mahalaga
ta manok? 27 Ataay," kagi ni Jesus, "éng
dumemét i oras a ikate mo, maari ka beman
a magpaatakdug ta buhay mo ta maski esa
a oras, éng mabalisa ka?
28 "Bakit métageg kam ta badu moy?
Isipén moy éng kodya i kébékyaga na bu-
laklak. Ewan side mégtarabaho, éwan side
mégimet ta badu. 29 Pero i mégebadu dia, éy
memahal pa to badu no mayaman a hari to
araw, a ti Hari Solomon. 30 Ey nadid," kagi
ni Jesus, "éng bihisan na Diyos i bulaklak
ta kona sa, maski sandali san i buhay de,
éy anya, éwan na kam pabaduan? Bakit
kétihék i péniwala moya diya? 31 Kanya
diyan kam mabalisa éng ahe i paketan moya
ta kanén moy sakay ta inumén moy, sakay
ta badu moy. 32 Saya i ugalia du iba a
tolay a éwan mékidiyos. Pero Tama moy ta
langet, éy tukoy na dén i kailangan moya.
33 Kanya sikam, éy pilitén moy a maghari
i Diyos dikam, sakay gemtén moy san i
kaluuben na, éy iatéd na dikam i étanan a
kailangan moy. 34 Sakay diyan kam métageg
ta dumemét dikam ta esa a aldew. Bagu
moy isipén éng dumemét dén. Tama dén
tu péngisip moy ta kabuhayan moy nadid a
aldew."

7

Tu Pégpintas Ta Iba

1 "Diyan kam mégpintas ta kapareho
moy, monda éwan kam pintasan na Diyos,"
kagi ni Jesus. 2 "Da pintasan kam na Diyos
ayun ta pégpintas moy to kapareho moy.
Tu gemtén moy ta iba, éy siya be ya i
gemténa dikam na Diyos. 3 Mara, bakit
pépintasan mo tu kaguman mo a te buhék
tu mata, éy siko éwan mo mapansing tu
adigi ta mata mua? 4 Kodya i pégkagi
mua to kaguman mo, a 'Kadon, ibutan
ko i buhék mua,' pero te adigi ka san tu
mata? 5 Mégkukunwari ka bale a éwan ka
tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta
mata mua, monda maketa ka ta mahusay
a maibutan tu buhék to mata no kaguman
mo.
6 "Mara," kagi ni Jesus, "diyan moy iatéd
ta aso i mahalaga a bagay, da péngigewat
mo, éy basta kagitén na ka a talaga. Ey kona
be sa i kagi na Diyos, éng ipahayag mo ta
medukés a tolay, éy basta habuhabukan na
ka san, da éwan na be tukoy i kabuluhan na
éya diya."

Tungkul Ta Panalangin

7 "Eng mékeged kam ta Diyos, éy atdinan
na kam. Eng mégahayok kam, éy paketan
na kam. Eng tumuktuk kam ta pintuan na
Diyos, éy bukasan na kam. 8 Dahilan maski
ti ésiya i magagida ta Diyos, éy atdinan na.
Sakay tu mégahayok, éy paketan na. Sakay
tu mégtuktuk, éy bukasan siya. 9 Anya,"
kagi ni Jesus, "éng magaged du anak moy
ta tinapay, éy anya i iatéd moya, bito? 10 O
éng magaged dikam ta ikan, éy anya i iatéd
moya, ulag? 11 Nadid, entan moy; maski
makasalanan kam a tolay, éy atdinan moy
du anak moy ta mahusay. Ey Tama moy ta
langet, éwan na beman iatéd i mahusay ta
mékeged diya?
12 "Gustu moy a aguman kam na tolay,
tama? Pero i utus kua dikam, éy sikam
i mangaguma dide. Saya i kahulugina no
kautusan ni Moises, sakay tu pégtoldu du
purupeta.
13 "Somdép kam ta mepiit a pintuan ta
langet. Da melawa i pintuan ta impiyerno,

a éwan mehirap a dimanén a tamo ta éya.
Kanya meadu i umangea ta éya. [14] Pero tu
pintuan ta langet, éy mepiit, sakay mehirap
i dimanén a tamo ta éya. Kanya kétihék san
i maketaa ta éya."

Tu Bunga Na Kayo

[15] "Mangilag kam du mebuli a purupeta,"
kagi ni Jesus. "Umange side dikam a koman
side i mebait, pero metapang side, a lokon
de kam a talaga. [16] Kanya subukan moy du
mégtoldu ta kagi na Diyos, monda mapos-
pusan moy éng mebuli side, bagay meta
moy tu ugali de. Mara entan moy, mapitas
beman i mahusay a bunga ta medukés a
kayo? Ewan, [17] da i bunga na medukés a
kayo, éy medukés be. Ey kona be sa i tolay,
éng medukés siya, éy medukés be i ugali
na. [18] Ewan makapagbunga tu mahusay a
kayo ta medukés a bunga," kagi ni Jesus.
"Sakay éwan makapagbunga tu medukés a
kayo ta mahusay a bunga. [19] Ey tu bawat
kayo a éwan mégbunga ta mahusay, éy
pukanén sakay ibut ta apoy. [20] Kona sa, éy
mapospusan moy be du mebuli a purupeta,
bagay meta moy tu bunga de.

[21] "Te meadu a méngdulaw diyakén a
Panginoon. Pero éwan side a étanan i
makasdép ta kaharian na Diyos. Basta du
sumésunud Nama ko ta langet i makas-
dépa. [22] Kédemét na aldew na péghukum,
éy meadu i mégkagi diyakén, a 'Pangi-
noon, tanggapén mo kame, da nagtoldu
kame ta ngahen mua, sakay pinaibut me
du dimonyo, sakay ginimet me i makatata-
taka dahil ta péniwala me diko.' [23] Pero i
sengbet kua dide, éy 'Ewan, éwan ta kam
minatenggi. Umadeyo kam dén, sikam a
mégimet ta medukés.' "

Tu Eduwa a Mégbile

[24] "Maski ti ésiya i mégbati ta kagi kua,
éng sundin na, éy ikahalimbawa na éy tu
lélake a matalinung a nagpataknég ta bile
na to bito. [25] Maski naguden ta mebakség,
sakay binumihéng, sakay binagyo, éy éwan
natumba, da te taknég to bito. [26] Pero," kagi
ni Jesus, "du makabati ta kagi kua, sakay
éwan na sundin, éy ikahalimbawa na éy tu
lélake a luku-luku a nagbile san to baybay.
[27] Ey naguden ta mebakség, sakay binumi-
héng, tulos binagyo, éy basta minatumba, a
tulos minawasak a tahod."

[28] Nadid, kétapos dén ni Jesus a mégtoldu
ta éya, éy mégpégtaka a tahod du tolay
to pégtoldu na, [29] da éwan siya mégtoldu
a kona du maistu na rilihiyon de, éng'wan
neta de a te kapangyarian siya ta pégtoldu
na.

8

Pinahusay Na Tu Te Ketong

[1] Nadid, namulnok ti Jesus to buked, éy
tinagubet siya na meadu a tolay. [2] Ey
inumadene diya i lélake a te saket a ke-
tong. Linumuhud siya ta harap ni Jesus,
a kinagi na, a "Panginoon, éng maari, éy
pahusayénék pad." [3] Ey ti Jesus, éy kembi-
lan na siya, a kinagi na, a "Maari, maghusay
ka dén." Ey to pégkagi na ta éya, éy
bigla a naibut tu ladu na. [4] Ey kinagi ni
Jesus, a "Diyan mo kékagin i éye ta maski
ti ésiya, éng'wan umange ka pa pumeta ta
padi, a mahusay ka dén. Sakay atdinan
mo tu padi," kagi ni Jesus, "ta péngiatang
na diko, a kona to niutus ni Moises. Saya
i pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka
dén."

Tu Sundalu a Umasa Ni Jesus

[5] Nadid, késdép ni Jesus ta Kapernaum, éy
inumadene diya i esa a kapitan na sundalu
a taga Roma, a mékiohon diya. [6] Kinagi
na diya, a "Panginoon, tu utusan ko éy
te karamre, a te datay san dén ta bile, a
masiyadu a méghirap." [7] Ey kagi ni Jesus,
a "Umangeék sina a pahusayén ko siya."
[8] Pero kinagi no kapitan, a "Mésanikeék
diko a umange ka ta bile me, da mataas
ka diyakén. Basta kagi mo san dén, Pangi-
noon, éy maghusay tu utusan ko. [9] Maski
sakén," kagi no kapitan, "éy te mégutus be
diyakén a heneral; sakay sakén, mégutusék
be du sundalu ko, éy sundin de san. Ey
kona be sa du katulung ko. Kanya éng
magutus ka san, Panginoon, éy maghusay
siya a talaga."

[10] Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nag-
taka siya, a kinagi na du umunonod diya, a
"Sapul to éya, éy éwan ko pabi neta i maski
isesa a Judeo a méniwala diyakén a kona
ta kapitanae. [11] Tandaan moy ye," kagi ni
Jesus, "meadu i éwan Judeo a magébwat
ta sikatan sakay ta sahéman, a dumulug
side ta kaharian ta langet. Ey négdipon
side de Abraham, sakay ti Isak, sakay ti

Hakob. [12] Pero meadu dikam a Judeo, i ibut
ta kedikléman ta luwas na kaharian. Ey
édsa side a mégsésangitén a mégéadiyoyén
ta hirap de." [13] Ey nadid, kinagi ni Jesus to
kapitan, a "Ikad mo dén. Manyari ina ayun
to péniwala mo." Ey tu utusan no kapitan,
naghusay dén to oras a éya.

Meadu a Pinahusay Ti Jesus

[14] Nadid, késdép ni Jesus to bile ni Pedro,
éy neta na tu manugeng na, a te katidug
siya, a mahigpit a mepalang. [15] Tulos kem-
bilan ni Jesus tu kamét na, éy minaibut tu
palang na, a tulos inumégkat a nagasikaso
diya.
[16] To kélép a éya, éy niange du tolay ni
Jesus i meadu a hinayup a tolay. Ey esa san
a kagi na, éy pinaibut na dide du medukés a
espiritu. Sakay pinahusay na be du étanan
a méladu. [17] Ey saya i nipangtupada to hula
ni Purupeta Isayas to araw, a "Alapén ni
Cristo i étanan a saket tam, sakay ibutan na
i étanan a hirap tam."
[18] Nadid, péketa ni Jesus ta meaadu a
tolay a dumédulug diya, éy inutusan na du
kakaguman na a maghanda a umahabes ta
dibilew. [19] Péghanda de pabi, éy inadenean
siya no esa a maistu ta rilihiyon, a kinagi
na, a "Maistu, kumuyugék diko maski ahe
i angayan mo." [20] Ey kinagi diya ni Jesus, a
"Isipén mo pa, da entan mo, maski aso, éy
te pégiyanan. Sakay du manok éy te lobun a
pégiyanan de. Pero sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy éwanék tu katidugen." [21] Sakay
kinagi be diya no alagad na a esa, a "Pangi-
noon, kumuyogék diko; pero pabayanék
pad pa, monda angen ko pa ielbéng tama
ko." [22] "Ewan," kagi ni Jesus. "Kumuyog ka
dén nadid. Pabayan mo du éwan méniwala
ta Diyos a méngielbéng to ama mo."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

[23] Nadid, sinumakay ti Jesus to abeng, a
kaguman na du alagad na. [24] Mamaya-maya,
inabut side ta ditaw na mesibét a unos, a
hanggan da talaga side a matabwan. Ey
tidug san ti Jesus. [25] Kanya linukag siya
du alagad na, a kinagi de, a "Panginoon,
tulungan mo kame! Omléd kitam dén!"
[26] Ey ti Jesus, kéégkat na, éy kinagi na dide,
a "Bakit méganteng kam? Kétihék bale
pabi i péniwala moya diyakén." Tulos sin-
away na tu pahés sakay tu diget, a agad
tinumahimik dén. [27] Ey nagtaka du alagad,
a kinagi de, a "Anya wade i lélakeae? Maski
pahés éy ta diget, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Na Tu Eduwa a Hinayup

[28] Nadid, kédemét de Jesus ta banuwan
na tolay a Gadareno ta dibilew, éy sinam-
bat side na éduwa a lélake a hinayup, a
gébwat side to kapusanto. Metapang side,
kanya éwan tu mangahas a dumédiman ta
éya. [29] Agad side a dinumulaw, a "Anya
i pékialam mua dikame, siko a Anak na
Diyos? Inumange ka se a pahirapan mo
kame? Maski éwan me pabi oras a maghi-
rap?" [30] Nadid, te meadu sa a babuy to tapat
de, a alagaan du tolay. [31] Ey du dimonyo a
édse to éduwa a lélake, éy pinékiohon de ni
Jesus, a "Eng ibutan mo kame, éy pasdépén
mo kame pad ta bégi di babuy yae." [32] "Nay,
ikad moy dén sa," kagi ni Jesus. Kanya
inumibut side to éduwa, a tulos sinomdép
side du babuy. Ey bigla a minagpaginan
du babuy a bulnok, a sinumegbu to diget,
a tulos de a minalimés.
[33] Nadid, du mégbantay du babuy, éy gin-
uminan side. Ey kédemét de to banuwan
de, éy nibaheta de i étanan a nanyari; pati
tu nanyari to éduwa a hinayup. [34] Kanya
inumange sa du étanan a tolay ta banuwan,
monda meta de ti Jesus. Ey péketa de diya,
éy nipékiohon de diya a humektat siya to
lugar de.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

[1] Nadid, sinumakay de Jesus to abeng
de, a inumahabes man dén side, a tulos
nagsoli side to banuwan de. [2] Ey du tolay
sa, kembil de diya i esa a lumpu. Siya éy
te katidug san to kama na. Ey ti Jesus,
péketa na a méniwala side diya, éy kinagi
na to lumpu, a "Patibayén mo i isip mua,
Anéng. Pinatawad ka dén ta kasalanan
mo." [3] Nadid, du maistu sa ta rilihiyon,
pékabati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip
side a, "Anya i lélake a éye; isip na Diyos
siya?" [4] Pero ti Jesus, tukoy na dén i isip
dia, a kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam
ta kona sina a medukés? [5] Tama," kagi
na, "maari i maski ti ésiya a mégwari-
wari a magpatawad ta kasalanan na tolay.
Pero ti ésiya i maaria a makapagpalakad ta
lumpu a tolay? [6] Nadid," kagi na, "sakén i
lélake a gébwat ta langet; éy patunayan ko

dikam a te kapangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a "Nay,
umégkat ka dén, a alapén mo dén i kama
mua, a ikad mo dén ta bile moy." 7 Nadid,
pékabati no lumpu ta éya, éy inumégkat
ngani dén, sakay nagsoli ta bile na. 8 Ey du
tolay sa, péketa de ta éya, éy méganteng
side, a pinuri de i Diyos da nangatéd ta tolay
ta kona sa a kapangyarian.

Kumuyog Ti Mateo

9 Nadid, to kéhektat ni Jesus ta éya, éy
neta na i esa a lélake a ti Mateo i ngahen na.
Te eknud siya to pégsingihan ta buwes. Ey
kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog ka diyakén
a maging alagad ko." Ey tinumaknég ti
Mateo, a inumunonod diya.

10 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni
Mateo, éy inumange be sa a nékidipon dide
i meadu a makasalanan a tolay, sakay du
mégpabuwes. (Side i méngdaya ta tolay.)
Ey édsa be sa du alagad ni Jesus. 11 Ey du
Pariseyo, péketa de, éy kinagi de du alagad
ni Jesus, a "Bakit mékidipon tu maistu moy
du makasalanan a tolay?"

12 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi
na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side
tu kailangan ta magamot, éng'wan du te
saket. 13 Ikad moy dén," kagi na, "sakay
isipén moy i kahulugen na éye; da kagi na
Diyos, a bakén a regalo moy i gustu naa,
éng'wan tu kagbi moy ta tolay. Da sakén, éy
éwanék se inumange a monda tumulung du
mahusay a tolay. Eng'wan, du makasalanan
i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

14 Nadid, du alagad ni Juan a Mégbinyag,
éy inumange side ni Jesus, a kinagi de
diya, a "Sikame, éy medalas kame a mégku-
lasiyon. Ey kona be sa du Pariseyo. Pero
du alagad mo, éy bakit éwan side mégku-
lasiyon?" 15 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay,
maari beman a mégsisi i tolay éng kaguman
de pabi i ikasal? Bagay éwan dén sa tu
kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a
magsisi a magkulasiyon.

16 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to
dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da éng
kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy
lalo dén a melawa tu ébut no badu. 17 Ewan
be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a
pégaskanan. Bagay kona sa i ginamet, éy
pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos
mebulak tu alak. Sakay mawasak be dén tu
pégaskanan. Maigi pa éy iasék i bigu a alak
ta bigu be a pégaskanan. Eng kona sa éy
pareho side a male."

Tu Anak a Minate, Sakay Tu
Bébe a Minangkébil Ni Jesus

18 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus du
Pariseyo, éy dinumemét sa i esa a mataas a
Judeo. Linumuhud siya ta harapa ni Jesus,
a kinagi na, a "Minate dén tu anak ko. Kita
pad dén a itupu pad i kamét mua diya,
monda mabuhay siya." 19 Ey kinumuyog ti
Jesus diya. Pati du alagad na.

20-21 To péglakad de, éy kaununod na i
esa a bébe a labindalawa dén a taon a
mégdédigién. Kinagi na dén to isip na,
a "Eng makbilan ko san i damit naa, éy
maghusayék dén." Kanya inumadene siya
to adég ni Jesus, sakay kembilan na tu ontok
san no badu na. 22 Ey sinumuleg ti Jesus,
éy péketa na diya, éy kinagi na, a "Anéng,
diyan ka méganteng. Pinahusay ka dén na
péniwala mo diyakén." Ey to éya be san, éy
naghusay tu bébe.

23 Nadid, kédemét de to bile no mataas a
Judeo, éy neta de du mégtogtog ta mosiko,
sakay du meadu a tolay a mepehéng. 24 Ey
kinagi ni Jesus dide, a "Lumwas kam dén!
Ewan minate i anaka; natidug san." Ey
pinégngihitan de ti Jesus. 25 Pero nadid,
to kéluwas du tolay, éy sinomdép ti Je-
sus, éy kembilan na tu kamét no anak, éy
inumégkat. 26 Ey kinumalat ta étanan a
banuwan ta éya i nanyaria.

27 Nadid, kéhektat ni Jesus ta éya, éy
tinagubet siya na éduwa a lélake a buhék.
Mégdulaw side a kinagi de, a "Apo ni Dabid,
kagbian mo kame!"

28 Ey késdép ni Jesus to bile, éy inu-
madene diya du buhék. Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Méniwala kam a magimet ko ye?"
"O, Panginoon," kagi de.

29 Ey nadid, kembilan na i mata dia, a ki-
nagi na, a "Manyari dikam ayun ta péniwala
moy." 30 Ey naketa dén side. Ey pinagbilinan
side ni Jesus ta mahigpit, a "Diyan moy
ye iyébaheta ta maski ti ésiya." 31 Pero
kéhektat de, éy nibébaheta de ta étanan i
tungkul ni Jesus.

Pinahusay Ni Jesus Tu Bulol

32 Nadid, to kéhektat du buhék a
pinahusay na, éy niange de ni Jesus i esa
a bulol a hinayup. 33 Ey to pémaibut na
to dimonyo, éy négkagi dén tu bulol. Ey
nagtaka du tolay, a kinagi de, a "Sapul
to éya, éy éwan tu mineta a kona se
ta Israelae." 34 Pero du Pariseyo, kinagi
de, a "Ti Satanas a mayor du dimonyo
i nangatéda diya ta kapangyarian na a
mégpaibut du dimonyo."

35 Nadid, linebut ni Jesus i étanan a
banubanuwan ta éya, a nagtoldu siya du
kapilya. Nipahayag na i Mahusay a Ba-
heta tungkul ta péghari na Diyos, sakay
pinahusay na du tolay ta étanan a sakisaket
de. 36 Ey péketa na du meaadu a tolay, éy
kinagbian na side, da mehirap i buhay de,
a éwan tu méngtulung dide. Koman side
i tupa a éwan tu mégpastor dide. 37 Kanya
kinagi na du alagad na, a "Meadu i gapasén,
pero kulang i magapas. 38 Ipanalangin moy
to te koo ta kapahayan, a paange na i meadu
a magapas ta kapahayan na."

10

Du Labindalawa a Apostol

1 Nadid, pinauwet ni Jesus du labindalawa
a alagad na, sakay inatdinan na side ta
kapangyarian de a magpaibut ta medukés
a espiritu, sakay magpahusay ta étanan a
te saket. 2 Saye i ngahina du labindalawa a
apostol: purumeru ti Simon a pinalayawan
de a Pedro, sakay ti Andres a wadi na.
Sakay ti Santiago éy ti Juan, a anak side ni
Sebedeo. 3 Sakay ti Pelip éy ti Bartolome; ti
Tomas éy ti Mateo (siya tu mégpabuwes). Ti
Santiago a anak ni Alpeo, éy ti Tadeo; 4 pati
ti Simon a taga Kanan, éy ti Hudas Iskarote,
a néngitokyon ni Jesus.

Tu Utus Ni Jesus Du Apostol

5 Pinéglakad ni Jesus diden ya, a pinag-
bilinan na side, a "Diyan kam uméange ta
banuwan du éwan Judeo, maski ta banuwan
na Samaritano. 6 Eng'wan, itoldu moy san
du kapareho tam a Judeo, a lahi ni Israel.
Mara side ya du nebut a tupa ni Israel.
7 Ipahayag moy dide," kagi na, "a adene
dén a maghari i Diyos. 8 Sakay pahusayén
moy du te saket, sakay buhayén moy du
pate. Pahusayén moy du te ketong, sakay
paibutén moy du dimonyo. Ey tandaan
moy, da inatdinan kam na Diyos ta éwan tu
bayad, éy kona kam be sa a mangatéd kam
be ta éwan tu bayad.

9 "Ta péglakad moy," kagi ni Jesus, "éy
diyan kam mégkébil ta kuhata, 10 sakay
diyan kam be mégkébil ta suput, sakay ta
pégbaraduan moy. Diyan mo be kébilén i
reserba a sinelas, maski sahukod. Da dapat
aguman kam du tolduan moy.

11 "Maski ahe a banuwan i demtan moy,"
kagi na, "éy ahayukén moy i mahusay a
tolay a tulusan moy, sakay tumulos kam sa
a hanggan éwan kam maglakad. 12 Késdép
moy ta tulusan moy a bile, éy batién moy
du édsa sa, a kagi moy, a 'Demtan kam maka
na kapayapaan.' 13 Nadid, éng mahusay du
tolay ta éya a bile, a tanggapén de kam,
éy kagbian side na Diyos a talaga. Pero
éng éwan side mahusay, éy bawen moy tu
nipangbati moy dide. 14 Eng du tolay ta
banuwan, éy éwan de kam tanggapén, éy
humektat kam sa, a ihalimbawa moy dide
a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk.
15 Kédemét na aldew na péghukum," kagi ni
Jesus, "éy lalo a mehirap i mabati du tolay
ta éya a banuwan kesira to nabati du taga
Sodoma, sakay du taga Gomora to araw."

Tu Hirap a Dumemét

16 "Tandaan moy," kagi ni Jesus,
"péglakadén ta kam du medukés a tolay.
Mara, koman kam i tupa a méglakad ta
lubuk du metapang a aso. Mangilag kam
dide, pero dapat mebait kam be dide.
17 Mangilag kam, da te tolay a méngitokyon
dikam ta gubiyerno. Sakay balbalén de kam
ta kapilya de. 18 Dahil diyakén, éy iharap de
kam ta gubernador sakay hari. Saya i oras
moy a pégpatunay moy diyakén dide, sakay
pati du éwan Judeo éy patunayan moy.
19 Bagay bistaan de kam," kagi na, "éy diyan
kam métageg éng anya i katuwiran moya
dide. Da kédemét na oras, éy iatéd san
dikam i katuwiran moya dide. 20 Da éwan
sikam i mégkagia, éng'wan i Espiritu Nama
moy i magpakagia dikam ta katuwiran moy.

21 "Kédemét na éya a hirap, éy itokyon
na tolay du top de a ipabuno. Ey kona be
sa i gemténa na lélake to anak de. Sakay
du anak éy labanan de dema de, a ipabuno
de be side. 22 Sakay kaiyamutan kam na
étanan, da méniwala kam diyakén. Pero
tu maniwala diyakén a matapat a hanggan

éwan siya mate, éy siya i meligtasa. [23] Bagay
lélokon de kam to banuwan a édsean moy,"
kagi ni Jesus, "éy guminan kam ta banuwan
a esa. Tandaan moy, éwan moy pabi
maabut i étanan a banuwan na Israel, éy
dumeméték dén. Ey sakén i lélake a gébwat
ta langet.
[24] "Ewan mataas tu alagad to maistu na;
éwan be mataas tu utusan to amo na.
[25] Kanya sikam a alagad ko, éy gemtén de
dikam tu kona to gégemtén de diyakén a
amo moy. Eng ngahinanék de a Satanas, éy
lalo dén a medukés i pégpintas de dikam."

I Dapat a Antingan Moy

[26] "Kanya diyan kam méganteng ta tolay,"
kagi ni Jesus. "Da maski anya i gemtén
de nadid ta lihim éy lumitaw ta esa a
panahun. Maski anya i nipamen de nadid,
éy mehayag ta esa a panahun. [27] Tu kinagi
ko dikam nadid ta lihim, éy ihuway moy a
ipahayag ta étanan. [28] Diyan moy antingan
du mamuno ta bégi moy, da éwan be side
makabuno ta kaliduwa moy. I dapat moy a
antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta
tolay. Sakay siya i méngibuta ta kaliduwa
ta impiyerno.
[29] "Mara," kagi ni Jesus, "makabugtong
kam ta éduwa a dignés ta esa san a sen-
timos. Ey maski mura side, éy éwan
side mate éng éwan kaluuben Nama mo.
[30] Ey sikam, mahigit pa sa i péngalaga na
dikam. Maski na buk moya, éy nabilang
na a étanan. [31] Kanya, diyan kam mégan-
teng: mahalaga kam diya kesira du meadu
a dignés.
[32] "Maski ti ésiya i méngipagtapat du to-
lay, a méniwala siya diyakén, éy ipagtapat
ko be Nama ko ta langet. [33] Pero maski
ti ésiya i tumanggia diyakén ta harap na
tolay, éy itanggi ko be Nama ko ta langet."

Ewan Magpayapa Ti Jesus Ta Tolay

[34] "Diyan moy isipén a kanyaék se inu-
mange éy magpayapa ta mundua. Da
éwanék se inumange a magpayapa ta
mundua, éng'wan dahil diyakén, éy magla-
ban i tolay ta mundua. [35] Dahil diyakén, éy
maglébug du patena; sakay maglébug du
magmanugeng. [36] Sakay tu kalbug na tolay
éy du mététena na.
[37] "Tu magmahal ta ama na éy ta ina na
ta higit pa diyakén, éy éwan siya maari a
ipasakup diyakén. Sakay tu magmahal ta
anak na ta higit pa diyakén, éy éwan be
siya maari a ipasakup diyakén. [38] Sakay
éwan maari a ipasakup diyakén i tolay, éng
éwan siya kumuyog diyakén a pabayan na
i buhay na, maski bunon siya. [39] Dahilan, tu
maghangad a meligtas i buhay na, éy mebut
a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na
alang-alang diyakén, éy siya i mabuhaya a
éwan tu katapusan."

I Gantimpala

[40] "Maski ti ésiya i tumanggapa dikam,"
kagi ni Jesus, "éy bilang tinanggapék na
be. Sakay tu tumanggap diyakén, éy bilang
tinanggap na be tu nagpaange se diyakén.
[41] Sakay tu tumanggap ta purupeta da utu-
san siya na Diyos, éy atdinan siya na Diyos
ta kabahagi na gantimpala na éya a puru-
peta. Sakay tu tumanggap to mahusay a
tolay a mékidiyos, dahil to pékidiyos na,
éy atdinan siya na Diyos ta kabahagi na
gantimpala na éya a tolay. [42] Sakay maski
ti ésiya i mangatéda ta maski esa a baso a
dinom ta esa diden ye a mababa, da siya i
alagad ko, éy atdinan be siya na Diyos ta
gantimpala na."

11

Du Alagad Ni Juan

[1] Nadid, kétapos ni Jesus a nagbilin du
labindalawa a alagad na, éy hinumektat
sa siya, da umange siya a magtoldu du
banubanuwan ta palebut ta éya.
[2] Ey ti Juan a Mégbinyag, to édse na ta pi-
hesu, éy nabaheta na tu gégemtén ni Cristo.
Kanya pinéglakad ni Juan du alagad na, [3] a
ange de pakelagip diya éng siya ngani dén
i nipangakua na Diyos a umange se a taga-
pagligtas de, o maguhay pa side ta esa? [4] Ey
to pégpakelagip de ni Jesus ta éya, éy kinagi
na dide, a "Magsoli kam ni Juan, a ikagi moy
diya i mineta moy ta éye, [5] a naketa dén du
buhék, nakapaglakad du lumpu, naghusay
dén du te ketong, nakabati dén du tuléng,
sakay nabuhay dén du pate. Sakay ikagi
moy be ni Juan, a tinétolduan ko du pobre
ta Mahusay a Baheta. [6] Sakay kagi moy be
diya a masuwerte du tolay a éwan mégidel
diyakén."
[7] Nadid, to kéhektat dén du alagad ni
Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta

tungkul ni Juan. “To kéluwas moy ni Juan ta
ilang a lugar,” kagi na, “éy bakit inumange
kam diya? Gustu moy wade meta i lélake a
mehina a koman san i lamon a sésébyugén
na pahés? 8 O siguru gustu moy meta i lélake
a te badu ta kamahalan? Pero éwan, da du
te badu ta kamahalan éy mégiyan side ta
bile na hari. 9 I gustu moy ngani sa a meta
moy éy purupeta! O, tama ya. Ey maigi
ngani ti Juan du iba a purupeta. 10 Da ti Juan
i nihulaa to kasulatan, to pégkagi na, a
‘Tandaan moy. Siya i pinakangbégi ko.
Pégdetulén ko siya diko, monda
paghandaén na du tolay ta demtan
mo.’
11 Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “du étanan
a tolay ta mundua, éy éwan tu mataas ni
Juan a Mégbinyag. Pero i mababaa a tolay
ta kaharian na Diyos, éy mataas side diya.
12 Sapul to pégtoldu ni Juan a Mégbinyag,
a hanggan nadid, éy pumépilit du tolay a
ipasakup ta kaharian na Diyos. Ey du meta-
pang, éy pilitén de a somdép. 13 Dahilan, du
étanan a purupeta, sakay tu utus ni Moises,
éy nagpahayag side tungkul ta péghari na
Diyos, a hanggan to panahun ni Juan. 14 Ey
nadid, éng gustu moy a maniwala, éy siya
ngani dén ina ti Elias a kagi de a dumemét.
Da nihula de a magsoli siya. 15 Eng makabati
kam, éy baten moy ya.
16 “Pakodyan ko a méngihalimbawa di to-
laya nadid?” kagi ni Jesus. “Mara, kapareho
side na anak a te eknud ta plasa, a még-
pépintasén side ta kaéyag de. 17 Mara kagi
de dide, a ‘Tinogtogen me kam, pero éwan
kam nagsayaw. Ey to pégsanget me, éy
éwan kam nalungkut dikame.’ 18 Ey kona be
sa di tolaya,” kagi ni Jesus, “da ugali ni Juan,
éy nagkulasiyon, a éwan méginom ta alak,
éy pinintasan de a hinayup. 19 Pero sakén,
éy mahusayék a méngan éy ta méginom, éy
pintasanék de be, a kagi de a medémoték a
méngan éy ta méginom. Sakay pintasanék
de be a mékiagumék du mégpabuwes sakay
du makasalanan. Pero pabayan moy ya.
Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta
moy tu bunga ko, éng mahusay.”

Du Banuwan a Ewan Méniwala

20 Nadid, pinagsisian ni Jesus du
banubanuwan, da ginimet na dén dide i
meadu a makataka-taka, pero éwan side
nagsisi to kasalanan de. 21 “Kakakagbi
kam,” kagi na, “sikam a taga Korasin!
Kakakagbi kam, sikam a taga Betsayda!
Da ginimet ko dén ta harap moy i meadu
a makataka-taka, éy éwan kam nagsisi.
Pero du tolay ta Tiro sakay ta Sidon to
araw, éng neta de maka to araw tu mineta
moy, éy talaga nagsisi side. Nagbadu maka
dén side ta kostal, sakay mégiknud ta abu,
monda magpatunay side a nagsisi side a
talaga. 22 Kanya ta péghukum na Diyos,
éy masiyadu a mehirap i sapitén moy
kesira ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon.
23 Sakay sikam a taga Kapernaum,” kagi
ni Jesus, “i pégpalalo moya éy makaabut
kam ta langet, pero i abutén moy sana éy
impiyerno! Pero éng mineta maka du taga
Sodoma to araw i mineta moya a makataka-
taka, éy éwan side nibagsak na Diyos, da
talaga a nagsisi side. 24 Kanya tandaan
moy, ta péghukum na Diyos, éy masiyadu a
mehirap i sapitén moy kesira ta sinapit na
Sodoma!”

Umadene Kam Diyakén a Umimang

25 Nadid, nanalangin ti Jesus, a kinagi na,
a “Mégpasalamaték diko, Améng. Siko i
Panginoon ta langet éy ta mundua. Sala-
mat, Améng, da éwan mo nipékipospos tu
kaluuben mo du matalinung a mataas a
tolay; éng'wan i néngipaliwanagen mua éy
du mababa. 26 O ngani, Améng, da kona sa i
gustu mua.”
27 Nadid, kinagi na du alagad na, a “Tama
ko a Diyos, éy inatdinanék na ta étanan.
Ey éwan tu makatukoy diyakén, éng éwan
Tama ko san. Ey éwan be tu nakatukoy
Nama ko, éng éwan sakén san a anak na,
sakay du nagpahayagen ko tungkul diya.
28 “Umadene kam diyakén, sikam a
étanan a pagel dahil ta medégi a kébil moy,
sakay paimangén ta kam. 29 Sundin moy san
i utus kua, sakay magadal kam diyakén. Da
sakén éy mebaiték a mababa, éy paimangén
ko i buhay moya. 30 Ey melagin i utus kua,
sakay éwan medégi i pakébil kua dikam.”

12

Tu Pégpasuway De Tungkul Ta Pangilin

1 To esa a aldew a pangilin, éy dinumiman
de Jesus to kapahayan. Ey nagalép du
alagad na; kanya nagkétoh side ta tégesa a
ohay, a kékéselén de. 2 Ey péketa dide du
Pariseyo, éy kinagi de, a “Entan mo i gimet

di alagad mua! Bawal ina éng pangilin, da
tarabaho ina!"
3 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan moy
wade nabasa tu ginimet ni Dabid to araw, to
pégalép de sakay du kaguman na? 4 Basta
sinomdép siya to bile na Diyos. Ey tu te
déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy kinan
na; sakay pinakan na be du kaguman na.
Ey bawal kan ya ta utus," kagi ni Jesus, "da
du padi san i maari kana a méngan ta éya.
5 Bakit, éwan moy wade be nabasa tu utus ni
Moises, a mégtarabaho du padi ta tuwing
pangilin, da gemtén de i tungkulin de ta
lubuk no Templo. Ey maski bawal kan ya, éy
éwan side tu kasalanan. 6 Ey sakén éy laloék
a mahigpit kesira to Templo.
7 "Ewan moy maka pinintasan du éwan
tu kasalanan éng tukoy moy maka dén i
kahulugen na kagi a éye na Diyos, a 'Bakén a
regalo moy i gustu kua, éng'wan kagbi moy
ta tolay.' 8 Da sakén i lélake a gébwat ta
langet," kagi ni Jesus. "Ey sakén i mégk-
agia éng anya i tama a gimet ta aldew a
pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

9 Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a inu-
mange to kapilya de a esa. 10 Ey te lélake
sa a pile tu kamét. Ey te tolay be sa a iba,
a gustu de a iabla ti Jesus a manglabag ta
utus. Kanya pinuhubaan de siya a kinagi de,
a "Anya wade, labag ta utus éng magamot
ta tolay ta pangilin, o éwan?"
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Eng mara
sikam, éng melokbung tu tupa moy ta ébut,
éy anya, éwan moy beman iahawas bagay
pangilin! 12 Ey higit pa a mahalaga i tolay
kesira ta tupa. Kanya éwan bawal ta utus
tam éng aguman tam i te hirap ta pangilin."
13 Nadid, kinagi ni Jesus to pile tu kamét, a
"Iolnat mo i kamét mua." Ey to péngiolnat
na, éy naghusay dén a kapareho no kamét
na a esa. 14 Ey linumwas sa du Pariseyo, a
néguhon side éng kodya i pamuno dia ni
Jesus.

Tu Dati a Hula Tungkul Ni Jesus

15 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad
de, éy hinumektat sa siya. Ey meadu i
tinumagubet diya. Ey pinahusay na du
étanan a te ladu, 16 a pinagbilinan na side a
diyan de iyébaheta i tungkul diya. 17 Saya i
pangtupada to nihula ni Purupeta Isayas to
araw, a
18 "Siya ya i utusan ko a pinili ko," kagi na
Diyos. "Siya i mahal ko a késayaan
ko. Iatéd ko diya i Espiritu ko,
sakay ipahayag na i katututuhanan ta
tolay. 19 Ewan siya makipaglébug,
éwan siya mepehéng, éwan siya
mégdulaw ta karsada ta banuwan;
20 éwan na paghirapén du mehina
a tolay, éwan na édépén i simbu
a mégkulidépdép. Pumilit siya
a hanggan éwan manalo i katu-
tuhanan; 21 Siya i asaan na étanan a
tolay."

*Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat I Ka-
pangyarian Na Ni Satanas*

22 Nadid, niange de ni Jesus i esa a lélake
a buhék sakay bulol pa siya, da hinayup. Ey
pinahusay na; tulos nakapégkagi dén sakay
naketa dén. 23 Ey nagtaka du étanan a tolay,
a kinagi de a "Sé' wade ye i apoa ni Dabid
a nihula de?" 24 Pero du Pariseyo, pékabati
de ta éya, éy kinagi de, a "Kanya makapég-
paibut siya du dimonyo éy inatdinan siya ni
Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a
mayor du dimonyo."
25 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na
dide, a "Eng mara, maski ahe a banuwan,
éng néglébug side, éy bumagsak a talaga.
Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side,
éy éwan male i buhay de. 26 Ey nadid sakén,
bakit kagi moy a inatdinanék kan ni Satanas
ta kapangyarian na a magpaibut du katu-
lung na a dimonyo? Lélbugén beman ni Sa-
tanas i sarili na? Eng kona sa," kagi ni Jesus,
"éy bumagsak siya a talaga. 27 Bakit kagi
moy a gébwat ni Satanas i kapangyarian
ko a mangpaibut ta dimonyo? Ey anya du
tolay moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i kapangyarian de?
Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan
tu péngupos moy diyakén! 28 Pero éng
Espiritu na Diyos i nangatéda diyakén ta
kapangyarian ko a magpaibut du dimonyo,
éy saya i katunayana a dumemét dén dikam
i péghari na Diyos ta tolay.
29 "Da éwan tu makapagpaibut du kasaku-
pan ni Satanas, éng'wan na pa matalo ti
Satanas. Pero éng natalo na dén siya, éy
maari na dén a alapén i kasakupan na.
30 "Tu éwan kampi diyakén," kagi ni Je-
sus, "éy kontara diyakén. Ey tu éwan
tumulung diyakén a méngidulug ta tolay,

éy nangangahulugen éy paadeyoén na du
tolay diyakén. [31-32] Kanya tandaan moy,
pagpasensiyaan i tolay ta maski anya a
kasalanan de, sakay ta péngupos de ta
tolay. Maski ta péngupos de diyakén a
nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side
na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a
Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan
na Diyos, maski nadid, a hanggan nikésiya."

Tu Halimbawa To Kayo

[33] "Tu mahusay a kayo, éy mégbunga ta
mahusay a bunga. Ey tu medukés a kayo,"
kagi na, "éy mégbunga ta medukés a bunga.
Da matenggi mo tu kayo bagay meta mo i
bunga naa. [34] Ey kona be sa dikam, sikam
a magkadukés a tolay! Pakodya moy a
mégkagi ta mahusay, bagay medukés kam?
Da i kagi moya, éy siya be san i édse ta
isip moya. [35] Dahilan i mahusay a tolay, éy
gemtén de i mahusay. Ey du medukés a
tolay, éy gemtén de i medukés.
[36] "Ey tandaan moy," kagi ni Jesus,
"kédemét na péghukum, éy panagutan na
tolay i bawat kinagi de a medukés. [37] Makay
parusaan kam dahil to kinagi moy, o makay
meligtas kam."

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

[38] Nadid, du maistu ta rilihiyon, sakay
du Pariseyo, éy inumange side ni Jesus, a
kinagi de diya, a "Maistu, ipeta mo dikame
i tanda a makataka-taka."
[39] "Diden ye a lahi a Judeo éy
magkadukés," kagi ni Jesus. "Pinabayan
moy dén i Diyos. Piliténék moy a ipeta
ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta
dikam a tanda, éng'wan tu nanyari san ni
Purupeta Honas to araw. [40] Eng kodya ti
Honas a ételo a aldew to tiyan no dikél
a ikan, éy konaék be sa, sakén a lélake a
gébwat ta langet, a ételoék be a aldew ta
disalad na luta.
[41] "Kédemét na péghukum na Diyos," kagi
ni Jesus, "éy tumaknég du taga Ninibe a
iabla de kam a lahi a Judeo, da nagsisi side
to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid éy te
mataas ni Honas ta éye a mégtoldu dikam,
éy éwan kam mégsisi. [42] Pati tu hari a bébe
a taga Kabagatan to araw, éy tumaknég be
siya ta péghukum a mangiabla dikam. Da
siya éy inumange se a gébwat ta adeyo,
monda baten na i memahal a pégtoldu ni
Solomon. Ey nadid te mataas ni Solomon
ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan moy
bébaten."

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan
Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

[43] "Bagay umibut tu medukés a espiritu ta
bégi na tolay," kagi ni Jesus, "éy méglebut
ta ilang a lugar a mégahayok ta imangan na.
Nadid, éng éwan tu meeta, [44] éy kagi na, a
'Magsoliék to kinagébwatan ko a négiyanan
ko.' Ey kédemét na éy dinemtan na a
éwan tu lasén, sakay melinis a mahusay
dén. [45] Kanya inakit na i pitu a iba a espiritu
a medukés pa diya, éy sinomdép side a
négiyan sa side. Kanya lalo a medukés to
neditol i kalagayan na éya a tolay. Ey nadid,
éy kona be sa i manyaria dikam a medukés
a lahi a éye!"

I Tunay a Top Ni Jesus

[46] Nadid, to pégtoldu pabi ni Jesus, éy
dinumemét sa dena na sakay du tétotop
na. Méguhay side ta luwas, a gustu de
mékiohon diya. [47] Te négkagi diya, a "Kéye
ta luwas dena mo éy du tétotop mo, a gustu
de ka a uhunén." [48] Pero kinagi ni Jesus, a
"Ti ésiya i ina kua sakay ta tétotop kua?"
[49] Ey nitoldu na du alagad na, a kinagi na, a
"Side ye di ina kua, sakay top ko, [50] dahilan,
du mangtupad ta utus Nama ko ta langet,
éy side di ina kua éy ta tétotop ko."

13

Tu Halimbawa Tungkul To Mégsabug

[1] Nadid, to éya a mismo a aldew, éy
linumwas ti Jesus to bile, a inumange siya a
mégiknud to digdig no diget. [2] Ey meaadu i
dinumuluga diya, a hanggan da sinumakay
ti Jesus to abeng, a négiknud sa a mégtoldu
du tolay. Ey side éy te taknég san to baybay.
[3] Ey tinolduan na side ta halimbawa a kona
se:
"Eng mara," kagi na, "éy te esa kan a
lélake a mégsabug to binhi na. [4] Ey to
pégsabug na éy te sénganya wade a butil a
minepégsek to dilan. Ey kinan na manok.
[5] Ey te sénganya wade be a nepégsek to
bito-bito. Ey agad kan side a nagtubu, da
melapis i luta ta éya. [6] Pero minalanés side,
da mepasi i bilag, éy éwan kan masiyadu
i gimot de. [7] Ey te sénganya wade be a
nepégsek to kalamonan, éy nailongan na
lamon. [8] Ey tu iba a binhi, éy nesabug

kan dén ta mahusay a luta. Ey nagohay side. Te tégsésandaan, te tégénném a pulu, te tégételo a pulu a butil i bawat ohay. [9] Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

[10] Nadid du alagad ni Jesus, nipakelagip de diya éng bakit purus a halimbawa i gamitén naa, bagay mégtoldu siya du tolay. [11] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam na Diyos i kahulugen na lihim tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a tolay, éy éwan. [12] Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip de, monda mapospusan de ta mahusay. Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu mapospusan. [13] Kanya halimbawa i gemtén ko, bagay mégtolduék dide; da maski metaék de, a mégbati side diyakén, éy éwan de mapospusan. [14] Natupad ngani dén dide tu nihula ni Isayas, to pégkagi na ta kagi na Diyos, a

'Mégbati kam a mégbati, éy éwan moy be mapospusan; lumameng kam a lumameng, éy éwan kam be maketa ta katutuhanan. [15] Da mehina i isipa di tolay a éye; Mehirap a makabati i talinga dia, nikihép de i mata dia. Dahilan, sala de a meta, sala de a makabati, sala de a mapospusan. Da sala de a magsoli diyakén,' kagi na Diyos, 'monda pahusayén ko side.'

[16] Pero sikam a alagad ko," kagi ni Jesus, "éy masuwerte kam, da maketa kam, sakay makabati kam ta katutuhanan. [17] Tandaan moy, meadu i purupeta sakay mahusay a tolay a gustu de meta i meeta moya, pero éwan de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati moya, pero éwan de nabate."

Ipaliwanag Na I Halimbawa Tungkul To Pégsabug

[18] "Baten moy i kahulugen na halimbawa tungkul ta mégsabug," kagi na. [19] "Mara du mégbati ta kagi a tungkul ta péghari na Diyos, sakay éwan de napospusan, éy kapareho side no binhi a nepégsek to dilan. Ey dumemét ti Satanas, a inagew na ta isip de tu kagi a nabati de. [20] Ey tu nepégsek to bito-bito, mara saya i makabatia ta kagi na Diyos, a masaya side a tanggapén de agad. [21] Pero éwan side makatagal, da kapareho side no binhi a éwan nakagimot. Méniwala side ta sandali, pero kédemét na paghirap de, dahil ta péniwala de, éy ginanan de tu tinanggap de. [22] Ey tu nepégsek to kalamonan, mara saya i makabatia ta kagi na Diyos, pero éwan magbunga tu kagi na Diyos ta isip dia, da kapareho side no binhi a nailongan. Mara i nakailonga dide éy tu pégisip de ta kabuhayan de sakay ta kayamanan de. [23] Ey tu binhi a nesabug ta mahusay a luta," kagi ni Jesus, "mara saya i makabatia ta kagi na Diyos, a mapospusan de. Ey magbunga i kagi na Diyos ta isip de ta tégsésandaan, éy ta tégénném a pulu, éy ta tégételo a pulu."

Tu Halimbawa Tungkul Ta Lamon To Kapahayan

[24] Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: "I pégharia na Diyos," kagi na, "éy kapareho no lélake a naghasik ta mahusay a binhi to uma na. [25] Ey to esa kan a kélép, a tidug san side, éy dinumemét tu kalbug na, a tulos na nihasik to kapahayan i medukés a lamon. Sakay minéglakad. [26] Nadid, to pégtubu no pahay, a nagohay dén, éy minagtubu be kan tu lamon a magkadukés. [27] Ey du utusan no lélake, éy inange de kan a kinagi de diya, a 'Ewan beman mahusay a binhi tu nihasik mo to uma mo? Bakit melamon nadid?' [28] Ey kinagi kan no lélake, a 'Saya i gimita no esa a kalbug tam.' 'Ey anya,' kagi de kan, 'gustu mo bagutén me diden ya?' [29] 'Diyan moy,' kagi na kan. 'Makay pati pahay éy mabagut moy. [30] Basta pabayan moy dén a mégtubu a kapareho na pahay, a hanggan ta pégladéy. Ey ta pégladéy,' kagi na, 'éy utusan ko san du magladéy, a bagutén de pa du lamon, sakay bédbéden de a monda ipatutod ko. Sakay tu pahay éy ipalunpun de ta kamalig ko.' "

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

[31] Nadid, kinagi na dide i esa man dén a halimbawa: "I péghari na Diyos," kagi na, "éy kapareho na éye: Te esa kan wade a lélake a nagmula ta isesa a bukél na mustasa to uma na. [32] Kakétihékan ya ta maski anya a bukél, pero éng magtubu dén éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a hanggan makapaglobun du manok ta tingi-tingi na."

33 Nadid, kinagi na dide i esa man dén a
halimbawa: “I péghari na Diyos,” kagi na,
“éy kapareho no pégpaalsa a ihalu no bébe
to étélo a takal a arina, éy umalsa tu étanan
a linamas.”
34 Nadid, i étanan a kinagi ni Jesus a éya
du tolay, éy purus a halimbawa. Ewan tu
kinagi dide a éwan halimbawa. 35 Saya i
pangtupada to nihula no purupeta to araw,
a
“Halimbawa kan i gamitén ni Cristo, bagay
magtoldu siya dide. Ipaliwanag na
dide i bagay a éwan tu nakapospos
sapul to nipanglalang ta mundua.”

Ipaliwanag Na I Halimbawa
Tungkul To Lamon To Kapahayan

36 Nadid, gininanan ni Jesus du tolay, a
sinomdép to bile. Ey nipakelagip diya du
alagad na éng anya i kahulugina no hal-
imbawa tungkul to lamon to kapahayan.
37 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Tu méghasik ta
mahusay a binhi éy sakén a lélake a gébwat
ta langet. 38 Tu uma éy na mundua. I
mahusay a binhi éy du tolay a pégharian
na Diyos, sakay du magkadukés a lamon
éy du tolay a pégharian ni Satanas. 39 Ey
tu kalbug de a naghasik to lamon, éy ti
Satanas ngani dén. I panahun a pégladéy
éy saya i katapusan na mundua. Sakay
du anghel i magladéya. 40 Eng kodya i
pémuhuna to lamon a tututdén, éy kona
be sa i pamuhuna na anghel du tolay ta
katapusan na mundua. 41 Ey sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey utusan ko du anghel
ko a angen de puhunén du étanan a tolay ta
kaharian ko a nangatéd ta pagkasala, sakay
puhunén de be du étanan a mégimet ta
medukés. 42 Sakay tulos ibatikal de ta dikél
a apoy. Ey édsa sa side a mégsésangitén
a mégéadiyoyén ta hirap de. 43 Ey nadid
magdemlag a koman i bilag du mahusay a
tolay, ta kaharian Nama de. Nadid,” kagi
ni Jesus, “éng makabati kam, éy baten moy
ya.”

Iba a Halimbawa

44 “I péghari na Diyos,” kagi na, “éy ko-
man i kayamanan a te liso to uma. Mineta
ya no esa a tolay, éy tinapohan na a huway,
a mépagés siya a tahod. Nadid, minéglakad
siya a nibugtong na i étanan a ari-arian na,
sakay binugtong na i uma a éya.
45 “Kona be sa, i péghari na Diyos éy ko-
man i esa a lélake a mégnigosiyo ta mema-
hal a perlas. 46 Nadid, naketa dén siya ta esa
a perlas a mahalaga, éy minéglakad sakay
nibugtong na i étanan a ari-arian na, sakay
binugtong na tu perlas.
47 “Kona be sa,” kagi ni Jesus, “i péghari
na Diyos éy kapareho be na esa a dikél a
rambat a nibatikal to diget, sakay nakaalap
ta meadu a sari-sari a ikan. 48 Ey nadid,
da minaputat dén éy hinela de to baybay,
sakay négiknud sa du tolay a monda bukod-
bukudén de du ikan. Du mahusay a ikan,
éy niasék de to pégdétonan de, pero du
medukés éy nibut de dén. 49 Nadid,” kagi
na, “kona be sa i manyaria ta katapusan na
mundua! Dumemét du anghel a ibukod de
du medukés to mahusay. 50 Sakay ibatikal de
du medukés ta dikél a apoy. Ey édsa sa side
a mégsésangitén a mégéadiyoyén ta hirap
de.
51 “Ey anya, napospusan moy dén i étanan
a éya,” kagi ni Jesus du alagad na. Ey “O,”
kagi de. 52 “Kanya ngani i bawat maka-
pospos ta kagi na Diyos,” kagi ni Jesus,
“éng ipasakup be siya ta péghari na Diyos
diya, éy koman siya tu lélake a makaalap to
bodega na ta bigu sakay ta dati be.”

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

53 Nadid, to nipégkagi dén ni Jesus diden
ya a halimbawa, éy hinumektat sa siya, 54 a
nagsoli to sarili na a banuwan. Ey kédemét
na sa, éy nagtoldu siya du tolay to kapilya
de. Ey nagtaka du nakabati diya. I kinagi
dia, éy “Ahe i nangalapana na éya a lélake
ta karunungan naa? Kodya i pékagimet naa
ta makataka-taka? 55 Ewan beman saye tu
anak no karpentero tam?” kagi de. “Ti
ésiya pa ina, éng éwan anak san ni Maria?
I top na a lélake éy de Santiago, ti Hose, ti
Simon, sakay ti Hudas. 56 Sakay du tétotop
na a bébe, éy mégiyan pabi se side,” kagi
de. “Bakit mégpataas siya?” 57 Kona sa tu
kinagi du tolay to banwan ni Jesus. Kanya
éwan side naniwala diya ta éya.

Ey kinagi ni Jesus tungkul ta éya, a “I
purupeta éy iyégalang ta maski ahe. Pero
ta sarili na a banuwan, sakay sarili na a
bile, éy éwan siya iyégalang.” 58 Ey nadid,
éwan minagimet ti Jesus ta éya ta meadu
a makataka-taka, da éwan side méniwala
diya.

14

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

1 Nadid, to panahun a éya, éy nabaheta ni Mayor a Herod i tungkul ni Jesus. 2 To pékabaheta na, éy kinagi na du utusan na, a "Siya ti Juan a Mégbinyag a nabuhay a huway. Kanya makagimet siya ta makataka-taka."
3-4 Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan na ti Mayor a Herod, a kinékagi na ni Herod, a "Ewan maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa ina ni wadi mo." (Ti Herodias éy asawa ni Pelip a wadi ni Herod). Kanya nipadikép ni Herod ti Juan, a nipihesu. 5 Gustu na be ipabunu ti Juan, pero méganteng siya du Judeo, da kagi de a purupeta ti Juan.
6 Nadid, kédemét no kapanganakan ni Herod, éy nagsayaw to harap du bisita na tu anak ni Herodias a madiket. Ey ti Mayor a Herod, éy mésahat siya to madiket. 7 Kanya nipangako na a iatéd na diya i maski anya a agidén na. 8 Ey nadid, tu nibilin diya nena na, éy kinagi no madiket a, "Gustu ko éy iatéd mo diyakén nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan a Mégbinyag!"
9 Nadid masiyadu a nagsisi ti Herod, pero éwan siya nakaidel, dahil to nipangako na ta harap du bisita na. Kanya niutus na du sundalu a iatéd de to madiket. 10 Ey nipaputol na ti Juan to pihesuan. 11 Ey niedton de tu ulo na to penggan, sakay niatéd de be to madiket. Sakay nitulos na dén nena na. 12 Ey du alagad ni Juan, éy inumange sa side a nangalap to bangkay na, a tulos de nielbéng. Ey to péngielbéng de, éy inange de nibaheta ni Jesus.

Tu Pémakan Na Ta Lima a Libu

13 To pékabati ni Jesus ta éya, éy sinumakay siya to abeng a inumange siya to esa a lugar a éwan tu tolay. Pero du tolay, pékabaheta de a hinumektat dén siya, éy tinumagubet side, a namaybay side a linumekaw. 14 Ey to képundu ni Jesus to baybay, éy neta na i meaadu a tolay, éy kinagbian na side. Sakay pinahusay na du te saket dide.
15 Nadid, to giapon dén, éy kinagi du alagad ni Jesus, a "Maistu, apon dén, sakay édse kitam ta ilang a lugare. Péglakadén mo dén di tolayae du bariyo-bariyo ta éye, monda makabugtong side ta kanén de."
16 "Diyan moy side péglakadén," kagi ni Jesus, "sikam i mangatéda dide ta kanén de." 17 "Ey pakodyan tam," kagi de, "lima san a momon i bilon tama a tinapay, sakay éduwa a pindang?" 18 "Dah, iatéd moy se," kagi na.
19 Nadid, pinaeknud na du tolay to kalamonan, sakay inalap na tu lima a tinapay, sakay tu éduwa a pindang. Ey tinumangad siya ta langet a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-puseng na tu tinapay, a niutus na du alagad na a nihayin de du tolay.
20 Ey minéngan side a étanan a minabsog side. Ey hinempésan du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta éduwa a gatang!
21 Ey lima a libu a lélake i minéngana ta éya; bukod san du bébe éy ta anak.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

22 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta bile de. 23 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk ti Jesus to buked, a monda manalangin. Ey kédemét no kélép, éy édsa sa siya a isesa. 24 Du alagad, éy kéya dén side ta ditaw, a sésalpukén side na tagmék, da songsong tu abeng. 25 Nadid, to tamo a amulaldew, éy tinumagubet dide ti Jesus, a méglakad ta dibo na diget. 26 Ey du alagad, péketa de diya a méglakad ta dibo na digita, éy inumanteng side a tahod, a kinumélanget side, a kinagi de a "Bélet."
27 Pero kinagi dide ni Jesus, a "Diyan kam méganteng, a sakén ye."
28 Nadid, kinagi ni Pedro, "Eng siko ngani ina, Panginoon, éy paangenék pad sina ta dibo na digita." 29 Ey "Kadon," kagi ni Jesus. Kanya inumogsad ti Pedro to abeng, a méglakad ta dibo na digita a inumadene ni Jesus. 30 Pero to pékapansing na to pahés, éy inumanteng siya, a nagsapul a inomléd. "Agawénék mo, Panginoon," kagi na. 31 Nadid, agad siya ginewat ni Jesus. Sakay kinagi na, a "Bakit mégalanganin ka, Pedro? Kétihék bale san i péniwala mo diyakén." 32 Ey nadid, késakay de to abeng, éy hinumintu tu pahés. 33 Ey du alagad, sinumamba side diya, a kinagi de, a "Tunay ka ngani a anak na Diyos!"
34 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu side ta Genesaret. 35 Ey du tolay ta éya, pékatenggi de ni Jesus, éy nibaheta de agad du étanan a bariyo ta éya, monda niange de diya i étanan a te ladu. 36 Ey nékiohon side diya éng maari, éy kébilan du te ladu i ontok

san na badu na. Ey du étanan a nangkébil to
badu na, éy naghusay.

15

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid éy te inumange ni Jesus a
Pariseyo, sakay maistu na rilihiyon, a
gébwat side ta Jerusalem. Kinagi de diya,
a 2 "Bakit du alagad mo, éy lélabagén de tu
pégtoldu a nipamana dikitam du ninunu
tam? Da éng méngan side, éy éwan de
ugisan i kamét de a kona ta ugali na
rilihiyon tam." 3 "Ey sikam," kagi ni Jesus,
"bakit lélabagén moy i utus na Diyos a
monda sugsugén moy tu ugali na rilihiyon
moy? 4 Da kagi na utus na Diyos, éy 'Igalang
mo tama mo éy tena mo, sakay tu mégkagi
ta medukés ta ama na éy ta ina na, éy dapat
ipabuno siya.' 5 Pero sikam, éy iyétoldu moy
a maski te hirap tu ama no lélake, éy ta ina
na, éy éwan siya tu kailangan a tumulung
dide, da iatéd na ta Diyos i metulung na
maka dide a kuhata. 6 Kanya pébayan moy
tu utus na Diyos, alang-alang ta mana moy
a pégtoldu. 7 Sikam a mégkukunwari a
éwan kam tu kasalanan!" kagi ni Jesus.
"Tama bale i nihulaa ni Isayas tungkul
dikam: 8 'Diden ya a tolay,' kagi na Diyos,
'éy igalangék de ta labi dia; pero ta isip dia
éy éwan. 9 Ewan tu pasa tu pégsamba de
diyakén, da kagi de éy gébwat ta Diyos tu
pégtoldu de, pero éwan.' "

Anya I Mégpadukésa Ta Tolay

10 Nadid, pinaadene ni Jesus du tolay diya,
sakay kinagi na dide, a "Mégbati kam a
isipén moy i kagin kuae: 11 Ewan tu isubu
na tolay i makapagpadukésa diya ta mata
na Diyos; éng'wan tu bumébéswal ta labi na
tolay, éy saya i magpadukésa diya."
12 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene
du alagad ni Jesus, a kinagi de diya, a "Na-
pospusan mo a mégdamdam du Pariseyo to
kinagi mo?" 13-14 "Pabayan moy side," kagi ni
Jesus. "Bagutén Nama ko i bawat halaman
a éwan na nimula. Palagi side a mégakay
ta tolay, pero buhék be side. Bagay buhék
i magakay ta buhék be, éy pareho side a
matépduk ta ébut."
15 Ey kinagi ni Pedro, a "Ipaliwanag mo
dikame i kahulugina no nihalimbawa mo."
16 "Ataay," kagi ni Jesus, "éwan moy bale
be napospusan? 17 Ewan moy tukoy i isubu
moy éy tumulos san ta tiyan, sakay iyétay
moy? 18 Pero tu bumébéswal ta labi, éy
kagi ya a gébwat ta isip na tolay. Saya i
magpadukésa ta tolay, da méngatéd dide
ta kasalanan de. 19 Dahilan, ta isip na tolay
i kégébwatan na medukés. Da mégisip
side ta pémuno, péngibébi, péngilélake,
pégtako, mégbuli-buli, sakay péngupos.
20 Diden ya i magpadukésa ta tolay. Pero tu
méngan a éwan maguges ta kamét, éwan ya
kasalanan."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

21 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inu-
mange ta dumanég a se na Tiro sakay ta
Sidon. 22 Te bébe sa a taga Kananea a inu-
madene ni Jesus a kinékagi na ta medegsén,
a "Panginoon, Apo ni Dabid! Kagbianék
mo! Tu anak ko a bébe, éy binang-aw
na dimonyo, sakay masiyadu siya a méghi-
rap." 23 Pero ti Jesus, éy éwan sinumengbet
diya. Sakay kinagi diya du alagad na, a
"Péglakadén mo dén siya! Mepehéng siya
a umunonod dikitam." 24 Ey kinagi ni Jesus,
éy "Du Judeo san i niutusa diyakén Nama
ko; du tupa ni Israel a netawtaw."
25 Pero nadid, inumadene tu bébe a linu-
muhud ta harap ni Jesus, a kinagi na, a "Tu-
lunganék pad, Panginoon." 26 "Ewan maari
a alapén ko tu kanén na anak," kagi ni Jesus,
"a monda ipakan ko du aso." 27 "Tahod
ngani, Panginoon," kagi no bébe, "pero du
aso éy méngan be side ta mumo a métépduk
to lamesa no amo de." 28 Kanya nadid, éy
kinagi ni Jesus diya, a "Dikél i péniwala mo!
Pumayagék ta nipékiohon mua." Ey to éya
be san a oras éy naghusay tu anak na.

Pinahusay Ni Jesus I Meadu

29 Nadid, hinumektat sa ti Jesus a inu-
mange siya ta diget na Galilea. Ey sinu-
mangkay siya to buked ta éya, a négiknud
sa siya. 30 Ey dinumemét diya i meaadu a
tolay, a te kébil side ta pile, sakay buhék,
sakay lumpu, sakay bulol, sakay meadu pa
a iba. Niedton de du te ladu ta harapa ni
Jesus, éy pinahusay na side. 31 Ey dudu tolay
sa, éy nagtaka side to péketa de a mégkagi
dén du bulol, sakay méképéglakad dén du
lumpu, sakay méketa dén du buhék. Ey
nagpuri side ta Diyos.

Tu Pémakan Na Ta Epat a Libu

32 Nadid, dinulawan ni Jesus du alagad na,
a kinagi na dide, a "Kagbian ko di tolay a

éye. Etélo dén a aldew a kaguman ko side
éy éwan dén side tu makan. Sala ko side
a péglakadén a mégalép; makay kapuyén
side ta dilana." 33 Ey kinagi du alagad na,
a "Ahe i pangalapan tama ta ipakan tam
dide ta ilanga a lugare?" 34 "Ey sénganya,"
kagi na, "i bilon moya sina a tinapay?"
"Pitu a momon," kagi de, "sakay sénganya
a kékétihék a ikan."
35 Nadid, pinaeknud na dudu tolay to luta.
36 Sakay inalap na tu pitu a tinapay sakay
du ikan. Nadid, to pégpasalamat na ta
Diyos, éy pinuseng-puseng na ya, sakay
niatéd na du alagad na, a tulos nihayin
de du tolay. 37 Ey minéngan side a étanan
a minabsog side. Nadid, hinempésan du
alagad tu sobha, éy naputat pa tu pitu a
gatang. 38 Epat a libu a lélake i minéngana
ta éya; bukod pa du bébe éy ta anak.
39 Nadid, pinéglakad ni Jesus dudu tolay,
sakay sinumakay siya to abeng, a naglakad
ta Magadan.

16

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

1 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a
Pariseyo, sakay du Saduseyo. Puhubaan de
siya a pilitén de a ipeta na dide i tanda
a makataka-taka ta langet. 2 Ey kinagi ni
Jesus dide, a "Mépospusan moy i tanda na
panahun, da éng apon dén éy kagi moy a
mahusay i panahun ta gabia, da medemlag
i langet. 3 Ey ta gagabi éy kékagin moy a
maguden, da mediklém i langet. Nabasa
moy bale i tanda ta langet, pero éwan moy
tukoy du tanda a mégpatunay diyakén!
4 Diden ye a lahi a Judeo éy magkadukés,"
kagi ni Jesus. "Pinabayan moy dén i Diyos.
Piliténék moy a ipéta ko dikam i tanda, pero
éwanék tu ipeta dikam a tanda, éng'wan tu
nanyari san ni Purupeta Honas to araw."
Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya dide, éy
gininanan na side.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo

5 Nadid, kédemét de ta dibilew, éy nalek-
sapan bale du alagad a nagkébil ta bilon
de a tinapay. 6 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo
sakay du Saduseyo." 7 Ey du alagad, pék-
abati de ta éya, éy mégpéguhon side éng
anya i kahulugen na éya. "Kodya éwan
kitam tu kébil a tinapay," kagi de. "Kanya
na wade kinagi i éya." 8 Ey tukoy ni Jesus
tu uhon de, kanya kinagi na dide, a "Bakit
péguhunan moy a éwan kam tu bilon a
tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala
moy! 9 Ewan moy beman tukoy a éwan
tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan moy
natandaan tu pémuseng-puseng ko to lima
a tinapay a para ta lima a libu? Sénganya a
gatang i sobha a nihempés moy? 10 Sakay
tu pitu a tinapay para ta épat a libu, éy
sénganya a gatang i sobha a nihempés
moy? 11 Bakit, éwan moy napospusan a
bakén a tinapay i pégkagian kua? Eng'wan,
i pégkagian kua a talaga éy mangilag kam ta
pégpaalsa du Pariseyo, sakay du Saduseyo."
12 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
napospusan de dén a bakén a tinapay i
pangilagen dia, éng'wan tu pégtoldu du
Pariseyo sakay du Saduseyo.

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

13 Nadid, to kédemét de Jesus ta Sesarea-
Pilipo, éy kinagi na du alagad na, a "Ti
ésiyaék kan ayun ta kagi na tolay? Ti ésiya
kan i lélake a gébwat ta langet?" 14 Ey kinagi
du alagad na, a "I kagi kana na iba éy ti
Juan ka kan a Mégbinyag. Kagi man dén
na iba a ti Elias ka kan. Ey te iba be a
mégkagi a ti Heremias ka, o purupeta ka
kan a esa." 15 "Ey sikam," kagi ni Jesus,
"anya i isip moya? Ti ésiyaék?" 16 Ey kinagi
ni Simon Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta mundua! Siko
i anak na tunay a Diyos." 17 "Masuwerte
ka, Simon," kagi ni Jesus, "da éwan tolay i
néngipaliwanag ta éya diko, éng'wan Tama
ko ta langet. 18 Ey tandaan mo, i pégngahen
kua diko éy Pedro (kahulugen ni Pedro
ta kagi na Judeo éy bito). Ey ta dibo na
bitoae, éy pataknégén ko i simbaan ko, du
sakup ko a tolay; éy éwan side madaig na
kapangyarian ni Satanas. 19 Iatéd ko diko a
siko i tagapamahala du pégharian na Diyos
a tolay. Tu ipagbawal mo ta mundua éy
ipagbawal be ta langet, sakay tu pakultaden
mo ta mundua, éy pakultaden be ya ta
langet."
20 Nadid, to pégkagi na ta éya ni Pedro, éy
nibilin na du alagad na ta mahigpit a diyan
de kékagin ta maski ti ésiya a siya i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

[21] Nadid, sapul ta éya a oras, éy nipagtapat
dén ni Jesus du alagad na a kailangan a
umange siya ta Jerusalem, a magtiis sa ta
meadu, a pahirapan siya du te tungkulin
a Judeo. “Ipabunoék de,” kagi na. “Sakay
ta ikatélo a aldew éy mabuhayék.” [22] Ey ti
Pedro, pékabati na ta éya, éy nikabukod na
ti Jesus, a pinégkagian na siya, a “Pangi-
noon,” kagi na, “diyan ka mégkagi ta kona
sa. Ewan ka mate ta kona sa.” [23] Pero hinu-
marap ti Jesus diya a kinagi na, a “Umadeyo
ka dén, Satanas! Sésawayénék mo. Ewan ka
mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan ta
kaluuben na tolay.”

[24] Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén,
éy kailangan éy pabayan na pa i sarili na,
sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon
siya na tolay. [25] Dahilan tu maghangad a
meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga.
Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-alang
diyakén, éy siya i mabuhaya a éwan tu kata-
pusan. [26] Anya i pékinabanga na esa a tolay
éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan
na makamtan i buhay a éwan tu katapusan?
Anya beman i bayada na tolay a mate a
monda magsoli tu buhay na? [27] Da sakén
i lélake a gébwat ta langet. Ey magsoliék
se a talaga a kébil ko i kapangyarian Nama
ko, sakay kaguman ko du anghel ko. Ey
kédemét ko, éy gantian ko du étanan a tolay
ayun to ginimet de. [28] Ey tandaan moy ye,”
kagi na. “Te sénganya se dikam a éwan
mate hanggan éwanék de meta a magsoli
se a maghari. Sakén a lélake a gébwat ta
langet.”

17

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

[1] Nadid, kélipas na éném a aldew, éy kin-
uyog ni Jesus de Pedro, sakay de Santiago
a patwade (ti Juan i wadi na). Nanohobuk
side to melangkaw a buked. [2] Ey to édsa de
sa, éy neta de a nabagu tu idsura ni Jesus.
I mata naa éy nagdemlag a koman i bilag,
sakay linumatak i badu naa a medemlag
be dén. [3] Ey du ételo a alagad, éy neta de
nadid ti Moises sakay ti Elias, a kauhon ni
Jesus. [4] Ey ti Pedro, kinagi na ni Jesus, a
“Panginoon, maigi pa éy édse kitam san
dén. Eng gustu mo, éy pagbile me kam ta
ételo a kékétihék a bile; esa diko, esa ni
Moises, sakay esa ni Elias.”

[5] Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
tinaklében side no medemlag a kuném. Ey
kinagi no boses to kuném, a “Sé' ina i mahal
kua a anak, a kasahatan ko a tahod. Baten
moy siya.” [6] Ey du ételo a alagad, pékabati
de ta éya, éy inumanteng side a tulos side
minedapa. [7] Pero inadenean side ni Jesus a
kembilan na side, a kinagi na, a “Tumaknég
kam dén, a diyan kam méganteng.” [8] Ey
to kéadngas de, éy éwan side tu mineta,
éng'wan basta ti Jesus.

[9] Nadid, namulnok side to buked, éy ki-
nagi ni Jesus dide, a “Diyan moy kékagin
ta maski ti ésiya i mineta moya, hang-
gan éwanék mabuhay a huway, sakén a
lélake a gébwat ta langet.” [10] Ey kinagi
du alagad diya, a “Bakit du maistu ta ril-
ihiyon, éy kékagin de a meditol kan se ti
Elias a umange, bagu tu tagapagligtas ta
mundua?” [11] “Tahod ngani,” kagi ni Jesus,
“umange pa se ti Elias a talaga, a monda
paghandaén na i étanan. [12] Pero tandaan
moy, inumange dén se ti Elias, pero éwan
siya natenggi na tolay. Basta linoko de
siya ayun to gustu de. Kona be sa sakén,
pahirapanék de be. Sakén a lélake a gébwat
ta langet.” [13] Nadid, to pégkagi dén ni Jesus
ta éya, éy napospusan dén du alagad a ti
Juan bale a Mégbinyag i pinégkagian naa.

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

[14] Nadid, késoli de to meadu a tolay,
éy inumadene diya i esa a lélake, a linu-
muhud ta harapa ni Jesus, a kinagi na, a
[15] “Panginoon, kagbian mo tu anak ko. Basta
manghimatay siya, a masiyadu i hirap naa
éng sumingga, da medalas siya a metumba
ta apoy, o dikaya ta dinom. [16] Ey niange ko
dén siya du alagad mo,” kagi na, “pero éwan
de napahusay.”

[17] Ey kinagi ni Jesus, a “Medukés a lahi
di tolaya ta éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a magtiis dikam? Nay,
iange moy se tu anak.” [18] Nadid, to péngké-
bil de to anak diya, éy pinégkagian ni Jesus
tu dimonyo, éy inumibut dén siya to anak,
sakay tu anak éy naghusay agad.

[19] Kétapos na éya, éy nipakelagip du ala-
gad ni Jesus ta lihim, éng bakit éwan de na-
paibut tu dimonyo. [20] Ey kinagi ni Jesus, éy

"Da kétihék pabi i péniwala moya. Da tandaan moy, tu péniwala moy ta Diyos, maski koman san i kadikél na bukél na mustasa, éy makagimet kam ta maski anya. Maski kagi moy ta bukida inaeh, a 'Umadeyo ka,' éy umadeyo ina a talaga. 21 Pero i kona sa a dimonyo, éy éwan moy mapaibut éng'wan kam pa manalangin, sakay magkulasiyon."

22 Nadid, kédulug du alagad ta Galilea, éy kinagi ni Jesus dide, a "Sakén a lélake a gébwat ta langet, éy itokyonék de, 23 sakay bunonék de. Pero mabuhayék a huway ta ikatélo a aldew." Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy mélungkut side.

Péngatéd Ta Buwes Para Ta Templo

24 Nadid, kédemét de ta Kapernaum, éy du mégsingeh ta buwes para ta Templo, éy kinagi de ni Pedro, a "Anya, méngatéd tu maistu moy ta buwes para ta Templo?" 25 Ey "O," kagi ni Pedro, "méngatéd siya." Nadid, kédemét ni Pedro to bile, éy kinagi agad ni Jesus diya, a "Anya i isip mua, Simon? Ta munduae, éy ti ésiya i méngatéda ta buwes ta hari, du sarili na a top, o du éwan na kaguman?" 26 "Du éwan na kaguman," kagi ni Pedro. Ey kinagi ni Jesus, a "Nadid, éng kona sa, du top na hari, éy éwan side tu kailangan a mangatéd. Ey sikitam, da top kitam na Diyos, éy éwan kitam be tu kailangan a mangatéd ta para ta bile na a Templo. 27 Pero maski kona sa," kagi ni Jesus, "éy maigi pa éy mangatéd kitam, monda éwan side mégingél dikitam. Kanya umange ka nadid ta diget, Pedro, a manogbek. Ey tu purumeru a ikan a maalap mo, éy patuyabén mo tu labi na, éy meta mo sa i plata. Alapén mo a tulos ibayad mo ta buwes tam."

18

Ti Esiya I Mataasa?

1 Ta éya a oras, éy kinagi du alagad ni Jesus, a "Ti ésiya i mataasa ta kaharian na Diyos ta langet?" 2 Ey ti Jesus, dinulawan na tu esa a anak, sakay pinataknég na ta harap dia. 3 "Tandaan moy ye," kagi na. "Eng éwan kam magbagu, a magpababa a kona ta anakae, éy éwan kam makasdép ta kaharian na Diyos. 4 Da maski ti ésiya i magpakababa a kona ta anakae, éy siya i mataasa ta kaharian na Diyos. 5 Sakay maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona se a anak, dahil ta péniwala na diyakén, éy bilang sakén dén i tinanggap naa."

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

6 "Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan ta bito i leg naa, sakay ietbung ta ditaw, kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala na mababa a tolay a méniwala diyakén. 7 Mehirap a talaga i kalagayan na tolay ta mundua, dahilan éy te méngatéd dide ta ipagkasala de. Ewan maibut maski nikésiya i tolay a méngatéd ta kasalanan. Pero makaanteng i kesapitan na kona sa a tolay!

8 "Eng na kamét mua, o dikaya na tikéd mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo," kagi ni Jesus, "éy kétulén mo sakay ibut mo! Maigi pa éy umange ka ta langet a putéd, kesira ta éduwa i kamét mo éy ibut ka pa ta apoy a éwan tu kéédép. 9 Sakay éng na mata mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy lugitén mo sakay ibut mo! Maigi pa éy umange ka ta langet a buhék, kesira ta éduwa i mata mua éy ibut ka ta apoy ta impiyerno."

Tu Halimbawa No Minebut a Tupa

10 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "a diyan moy apién i maski ti ésiya a anak. Da tandaan moy, du anghel a mégalaga dide éy palagi side a kaharap Nama ko." 11 (Da inumange se i lélake a gébwat ta langet a monda iligtas na du tolay a mebut.)

12 "Anya i isip moya a gemtén na esa a tolay a te alila ta sandaan a tupa éng mebut i esa dide? Ginanan na a talaga du siyam a pulu éy ta siyam to pégpastoran na dide, a monda ahayukén na tu nebut. 13 Ey nadid, pag mineta na ya éy masahat siya diya a talaga, kesira du nabuhay na a tupa a éwan minebut. 14 Nadid, kona man sa, éy éwan kaluuben Nama moy ta langet a mapahamak i maski esa diden ye a mababa a tolay."

Eng Te Kasalanan I Esa a Top Mo Ta Péniwala

15 "Eng magkasala diko i esa a top mo, éy gombék ka diya sakay méguhon kam a éduwa ta éwan tu makabati dikam. Eng méniwala siya diko, éy magsuyuan kam a huway a kona to dati. 16 Nadid, éng éwan siya méniwala diko, éy mangalap ka ta manga éduwa a kaguman mo, a monda sistiguan de éng anya i péguhunan moya.

17 Nadid, éng éwan be siya méniwala dide,
éy kagin moy ya du kakaguman moy ta
simbaan. Sakay éng éwan pa siya méniwala
du kakaguman moy ta simbaan, éy ibilang
moy siya a medukés, a adeyo dén ta Diyos.
18 "Tandaan moy ye: tu ipagbawal moy ta
mundua éy ipagbawal be ta langet, sakay tu
pakultaden moy ta mundua, éy pakultaden
be ya ta langet.
19 "Ey tandaan moy ye, éng te éduwa
dikam ta éye ta munduae a magkaisa a
manalangin, éy talaga a pagkaluuben kam
Nama ko ta langet. 20 Dahilan maski ta ahe,
éng te éduwa o dikaya étélo a magkapisan
dahil ta péniwala de diyakén, éy édsaék be
sa dide."

Tu Halimbawa Tungkul To
Utusan a Ewan Mégpatawad

21 Nadid, inumadene ti Pedro ni Jesus, a
kinagi na, a "Panginoon, sénganya a beses
a patawadén ko tu kaguman ko a sosoli a
magkasala diyakén? Maski pitu a beses,
patawadén ko pa?"
22 "Maski higit pa ta éya i kasalanan na
diko, éy patawadén mo pa," kagi ni Jesus.
"Maski pitu a pulu a beses, éy patawadén
mo pa siya. 23 Dahilan i pégharia na Diyos
éy kapareho na éye: Mara te hari kan a
kinagi na a pagbayadén na du utusan na,
da te utang side diya. 24 Ey tu neditol
a nipauwet na, éy tu te utang a meaadu
a libu-libu a pisu. 25 Anya da éwan siya
tu ibayad, éy inutusan kan no amo na, a
ibugtong de siya, pati tu asawa na, sakay
du anak na, sakay étanan a ari-arian na,
monda makabayad. 26 Nadid tu utusan, éy
linumuhud kan siya to harap no amo na,
a nékikakagbi. 'Pakultadenék mo ta esa a
panahun,' kagi na kan, 'éy bayaden ko i
étanan a utang ko diko.' 27 Nadid, kinagbian
kan siya no amo na; kanya pinatawad na
to étanan a utang na, sakay pinéglakad na
siya.
28 "Pero nadid, kéhektat sa no utusan, éy
neta na kan tu kaguman na a te utang be
diya ta sandaan san a pisu. Ey kembilan
na siya agad a sinakal, a kinagi na kan,
a 'Nay, magbayad ka dén to utang mo
diyakén.' 29 Ey tu sinakal na, éy linumuhud
diya a tinumawad diya. 'Pakultadenék mo
pa,' kagi na, 'éy bayaden ta ka.' 30 Pero
tu utusan, éy éwan kan siya pinumayag;
éng'wan nipepihesu na hanggan éwan siya
makabayad.
31 "Ey du kakaguman de a utusan, péketa
de ta nanyari a éya, éy mégisip-isip kan
side, a tulos inumange side to amo de a ni-
abla de i étanan a nanyari. 32 Ey pékabaheta
no amo de, éy nipauwet na kan tu utusan
na. 'Siko, napakasiyadu ka a dukés!' kagi
na kan. 'Isip ko pinatawad ta ka ta étanan
a utang mo, da nékikakagbi ka diyakén.
33 Kinagbian ta ka, pero siko éy éwan mo
kagbian tu kaguman mo!' 34 Ey nadid, dahil
ta iyamut no amo na, éy nipepihesu na kan
siya hanggan éwan na mabayaden tu utang
na a étanan.
35 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona be sa
i gemténa dikam Nama ko ta langet, éng
éwan moy patawadén du kaguman moy."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

19

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu, éy
hinumektat siya ta Galilea, a tulos na ta
Hudea, ta dibilewa na Hordan. 2 Meadu a to-
lay i tinumagubet diya ta éya, éy pinahusay
na sa side.
3 Te Pariseyo a inumadene diya ta éya, a
talaga de siya a pagkamalién ta kagi na. I
kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan na
lélake i asawa na ta maski anya a dahilan?"
4 Ey kinagi ni Jesus, a "Ewan moy wade
pabi nabasa to kasulatan, to pénglalang na
Diyos, éy ginimet na i lélake éy ta bébe.
5 Sakay kinagi be na Diyos, éy 'Dahilan
ta éya, éy ginanan no lélake dena na éy
tama na, monda mékiagum to asawa na; éy
maging isesa side.' 6 Kanya éwan dén side
éduwa," kagi ni Jesus, "éng'wan esa san dén
side. Kanya i pinagagum na Diyos, éy diyan
péghiwalayén na tolay."
7 "Nadid, éng kona sa," kagi du Pariseyo,
"éy bakit niutus ni Moises a atdinan kan na
lélake tu asawa na ta kasulatan ta péghi-
walay, bagu na siya hiwalayan?" 8 "Dahil ta
kaktog na isip moya," kagi ni Jesus, "kanya
kam pinakultaden ni Moises a hiwalayan
moy i asawa moya. Pero éwan sa kona
to sapul. 9 Ey tandaan moy ye, maski ti
ésiya a lélake, éng humiwalay ta asawa na,
sakay éwan na be siya nipéngilélake, éng

mangasawa siya ta iba, éy méngibébi dén
siya a talaga ta mata na Diyos."
10 "Eng kona sa," kagi du alagad, "éy maigi
pa éy diyan dén mangasawa." 11 Ey kinagi
ni Jesus, a "Ewan maari a tupadén na lélake
i éya, éng éwan du pinagkaluuben san na
Diyos. 12 Dahilan éy te iba-iba a lélake
a éwan makaasawa: i sénganya éy dahi-
lan ta katétubu de a kalagayan de; kanya
nagkakuna sa du iba éy dahilan ta gimet
na iba a tolay dide. Sakay te lélake be a
éwan makaasawa dahil ta tarabaho de ta
Diyos. Eng maari, éy tanggapén moy dén
i pégtoldu ko a éye."

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Te nagkébil du anak de ni Jesus, a
monda itupu na i kamét na dide a ipanalan-
gin na side. Ey pinégkagian side du alagad.
14 Pero kinagi ni Jesus, a "Pabayan moy di
anaka a umadene diyakén. Diyan moy side
sésawayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta
kona sina." 15 Ey tulos nitupu na dide i
kamét naa bagu siya hinumektat.

Tu Lélake a Mayaman

16 Te esa a lélake a inumange ni Je-
sus, a kinagi na diya, a "Maistu, anya
wade i mahusay a gemtén ko, a monda
magkamiték ta buhay a éwan tu katapu-
san?" 17 Ey kinagi ni Jesus, a "Bakit pakelagi-
panék mo éng anya i mahusaya? Isesa san
i mahusaya. Eng gustu mo a magkamit ta
buhay a éwan tu katapusan, éy sundin mo i
utus na Diyos." 18 "Ahe a utus," kagi na. Ey
kagi ni Jesus, a "Diyan ka mamuno, diyan
ka méngibébi, diyan ka mégtako, diyan ka
mégbuli-buli, 19 sakay igalang mo tama mo
éy ta ina mo, sakay mahalén mo i kapareho
mo a kaparis ta pégmahal mo ta bégi mua."
20 "Sinunud ko dén ina a étanan," kagi no
lélake, "anya pa i dapat ko a gemtén?"
21 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng gustu mo a
maging mahusay ka, éy ange mo ibugtong
tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan
na, éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan
mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet.
Ey nadid, sumoli ka se a kumuyoyog ka
diyakén."
22 Nadid, pékabati no lélake ta éya, éy
nalungkut dén siya, a hinumektat dén, da
napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Mehirap a talaga a makasdép i mayaman
ta kaharian na Diyos. 24 Makasdép beman i
kabayo ta ébut na digum? Mas lalo a mehi-
rap a makasdép i mayaman ta kaharian na
Diyos." 25 Nadid, pékabati du alagad ta éya,
éy nagtaka side a tahod, a kinagi de, a "Eng
kona sa, éy ti ésiya i makaligtasa?" 26 Ey
tinitigen side ni Jesus, a kinagi na, a "Tama
ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta
bégi na. Pero magimet na Diyos i maski
anya."
27 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Entan mo,
Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén
i étanan, a kinumuyog kame diko. Anya
i gantimpala mia?" 28 "Tandaan moy ye,"
kagi ni Jesus; "sakén i lélake a gébwat ta
langet. Pag maghariék ta bigu a mundu,
éy sikam a alagad ko a labindalawa, éy
maghari kam be du labindalawa a lahi na
Judeo, du apo-apo ni Israel. 29 Sakay i maski
ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta
tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta
anak na éy ta luta na alang-alang diyakén,
éy atdinan siya na Diyos ta dubli-dubli a
gantimpala na nadid, sakay atdinan na be
siya ta buhay a éwan tu katapusan. 30 Pero
meadu du mataas nadid, éy side i mababaa;
sakay du mababa nadid, éy side i mataasa ta
éya."

20

Du Mégtarabaho Ta Luta No Lélake

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a "I paghari na
Diyos éy kapareho na éye: Mara te lélake
a linumuwas to amulaldew, a mangenta
ta magtarabaho to luta na. 2 Du neditol a
inalap na, éy nagkasundu side a mamisu i
upa de ta maghapun. Ey pinaange na side
to luta na. 3 Mamaya-maya, éy linumwas
siya a huway to alas nuwebe i bilag, éy neta
na du tolay a te taknég san to palengke. 4 Ey
kinagi na dide, a 'Magtarabaho kam be dén
ta luta ko, éy upaan ta kam ta gustu moy.'
Ey tulos side a nagtarabaho. 5 Mamaya-
maya, linumwas man dén siya to alas dose
i bilag, sakay to alas tres, éy kona be sa i
ginamet naa. 6 Nadid, to manga alas singku
dén, éy linumwas man dén siya a huway, éy
naketa man dén siya ta éwan tu tarabaho.
Ey kinagi na dide, a 'Bakit tu kataknég moy
san se nadid a maghapun?' 7 'Ey éwan kame
tu tarabaho,' kagi de. 'Ey sigi,' kagi no

lélake, ‘magtarabaho kam dén diyakén ta
luta ko yae.’
8 “Nadid, késibig de to apon, éy kinagi no
lélake to porman, a ‘Nay, dulawan mo dén
du mégtarabaho, sakay atdinan mo side ta
upa de. Bayaden mo pa du ménegipo bagu
du neditol.’ 9 Nadid, du nagsapul a nag-
tarabaho to alas singku, éy upaan na side ta
mamisu. 10 Kanya du neditol, pégsingeh de
éy akala de éy upaan side ta mahigit pa du
ménegipo. Pero mamisu bale be san i upa
dia. 11 Ey to pénanggap de, éy naglekramo
side to te koo to luta. 12 ‘Bakit,’ kagi de, ‘esa
oras san du ménegipo a mégtarabaho, pero
sikame, éy nagtiis kame ta pasi no bilag to
maghapun. Bakit pareho kame san tu upa?’
13 Ey kinagi no lélake dide, a ‘Anya, kadimoy,
dinaya ta kam? Isip ko nagkasundu kitam
ta upa a mamisu ta maghapun? 14 Alapén
moy dén i upa moya, sakay méglakad kam
dén. Eng gustu ko upaan ko du ménegipo ta
kapareho na upa moya, 15 éy éwan ko beman
magimet i gustu ko ta sarili ko a kuhata?
Ataay, managhili kam beman da gustu ko
mangatéd ta mahusay?’
16 “Kanya,” kagi ni Jesus, “du ménegipo
nadid a méniwala, éy side i mégdetol ta esa
a panahun. Sakay du neditol nadid, éy side
i ménegipua ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunuén Siya

17 Nadid, to péglakad de Jesus ta
Jerusalem, éy nibukod na du labindalawa
a alagad na, a kinagi na dide, a 18 “Entan
moy, umange kitam nadid ta Jerusalem.
Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey ta éya
éy itokyonék de du mataas a padi sakay du
maistu ta rilihiyon. Ey side i magpabunua
diyakén. 19 Ey itugénék de di dayuan yae
a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék de
sakay balbalénék de, sakay ipakoék de ta
kudos. Ey ta ikatélo a aldew, éy mabuhayék
a huway.”

Tu Ina De Santiago Ey Nékiohon Ni Jesus

20 Nadid, éy inumadene ni Jesus tu asawa
ni Sebedeo, a kaguman na du anak na a
éduwa. Ey linumuhud siya diya a nékiohon
diya. 21 “Anya i gustu mua?” kagi ni Jesus.
Ey kinagi no bébe, a “Maano, atdinan mo
i éduwa a éye a anak ko ta katungkulan
de a side i bisi mo, a side i kaguman mo
éng maghari ka.” 22 “Ewan moy tukoy i
pékiohon moya,” kagi ni Jesus. “Kaya moy
wade a matiis i hirapa a tiisén ko?” “O,”
kagi de, “kaya me.” 23 “I hirap a tiisén ko éy
matiis moy ngani be,” kagi ni Jesus, “péro
éwan sakén i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a
kaguman ko a maghari. I éya a kinagi moy
éy para du pinaghandaan Nama ko.”
24 Nadid, to pékabati ta éya du sapulu a
iba a alagad, éy nagingél side du patwadi.
25 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan,
a kinagi na dide, a “Tukoy moy dén du
mataas a tolay, éy mégéutusén side du
mababa. 26-27 Pero diyan sa kona i ugali
moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu
a mataas, éy dapat a maging utusan siya.
28 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet,”
kagi ni Jesus. “Ewanék se inumange a
monda utusan ko i tolay, éng'wan sakén
i utusan na tolay. Sakay inumangeék be
se a monda iatéd ko i buhay ko a monda
matubus ko i meadu a tolay.”

Ginamot Na Du Eduwa a Buhék

29 Nadid, to kéhektat de ta Heriko, éy
meadu i inumunonoda ni Jesus. 30 Ey nadid
éy te éduwa a buhék a te eknud to digdig
no dilan. Ey pékabati de a sumalegéd dén
ti Jesus, éy dinumulaw side a kinagi de,
a “Panginoon, Apo ni Dabid, kagbian mo
kame pad!” 31 Ey du tolay sa, sinaway de side
a diyan side tu pehéng. Pero lalo pa side
a dinumulaw, a kinagi de, a “Panginoon,
kagbian mo kame!”
32 Nadid, pékabati dide ni Jesus, éy din-
ulawan na side a kinagi na dide, a “Anya
i gustu moya a gemtén ko dikam?” 33 Ey
kinagi de, a “Panginoon, pabulagén mo
kame pad.” 34 Ey ti Jesus, éy kinagbian na
side, a kembilan na i mata dia. Ey agad side
naketa, tulos kinumuyog side diya.

21

Dumemét De Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage,
sakay ta Buked na Olibo, a adene dén side ta
Jerusalem. Ey pinégdetol ni Jesus i éduwa
a alagad na. 2 “Ikad moy dén ta bariyua ta
dibilew yae,” kagi na, “éy meta moy sa agad
i kabayo a te egut, a te anak. Ukadén moy
a iange moy se diyakén. 3 Eng te magpake-
lagip dikam, éy kagi moy a kailangan na
Panginoon, éy iatéd na agad dikam.”

[4] Nadid, éy nanyari ya a monda matupad
tu nihula no purupeta to araw, a kinagi na, a
[5] "Kagi moy du tolay ta Jerusalem, a 'Entan
moy, dumemét dikam tu hari moy.
Mebait siya, sakay te sakay ta bul-o
a kabayo.' "
[6] Nadid, inumange sa du alagad a ginimet
de tu utus ni Jesus. [7] Tulos nitugén de ni
Jesus tu kabayo sakay tu anak na, sakay
sinapinan de side to damit de. Sakay
sinumakay ti Jesus. [8] Ey meadu a tolay i
naglatag ta damit de to kamino a dimanén
ni Jesus. Du iba éy nagkétol ta sanga-sanga,
a nilatag de be to dimanén na. (Saya i
pénggalang dia ta hari.) [9] Nagpagdulaw
du tolay a mégdetol sakay du ménegipo, a
kinagi de, a "Mabuhay i apuae ni Dabid a
maghari. Basbasan maka na Diyos i lélakeae
a pinaange na se! Purien be siya ta langet!"
[10] Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy
nagulo i buu a banuwan. "Ti ésiya wade
ina?" kagi de. [11] Ey meadu a négkagi a "Ti
Jesus ina, a purupeta siya a taga Nasaret, ta
Galilea."

Somdép Ti Jesus To Templo

[12] Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo,
a pinaibut na sa du mamugtong sakay du
mégpabugtong. Sakay pinégpasakéb na du
lamesa du mégpalit ta kuhata, sakay du
pégeknuden du mégtinda ta palapati. [13] I
kinagi naa éy "Isip ko nabasa ta libru na
Diyos a i bile na Diyos éy dulawén de a bile a
panalanginan. Ey bakit nadid, dahil dikam,
kanya dulawén de a bile na mégdaya!"
[14] Du buhék sakay du pile, éy inumange
side ni Jesus to Templo, éy pinahusay na
side. [15] Ey du mataas a padi sakay du
maistu ta rilihiyon, péketa de ta memahal
a ginimet na, éy mégingél side. Sakay
mégingél be side du anak a mégpégdulaw
ta lubuk no Templo, a "Mabuhay i apua
ni Dabid a maghari!" [16] "Entan mo," kagi
de ni Jesus, "éwan mo mébati i kékagin
di anaka? Mégkamali side!" "Nabati ko,"
kagi ni Jesus. "Ataay, éwan moy bale pabi
nabasa i kona sa a kagi ta libru na Diyos,
a 'Tinolduan mo kan du anak a monda
purién de ka ta mahusay'?" [17] Ey nadid,
to pégkagi ni Jesus ta éya, éy hinumektat
siya a linumwas ta banuwan, a inumange ta
Betania. Ey minatidug sa siya.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

[18] Nadid, to gagabi dén, éy nagsoli ti
Jesus ta banuwan. Habang méglakad siya
éy mégalép dén. [19] Ey péketa na to kayo
a igos to digdig no dilan, éy inadenean
na. Pero éwan siya tu mineta a bunga na.
Kanya kinagi na to kayo, a "Ewan ka dén
magbunga a hanggan, maski nikésiya!" Ey
agad nalanés tu don na. [20] Péketa du alagad
ta éya, éy nagtaka side. "Bakit nalanés agad
i kayo a éye," kagi de. [21] Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Tandaan moy, éng méniwala kam, a
éwan kam mégalanganin, éy magimet moy
be i ginamet ko a éye ta kayoae. Ey éwan
san ina. Maski kagi moy ta buked a éye, a
'Umibut ka sina a bumatikal ka ta diget ya,'
éy manyari ya a talaga. [22] Sakay maski anya
i agidén moya ta panalangin, éy maalap
moy, éng méniwala kam diyakén."

Mékipégpasuway Side Ni Jesus

[23] Nadid, sinomdép dén ti Jesus to Tem-
plo. Ey to pégtoldu na sa, éy inumadene sa
diya du mataas a padi sakay du matétanda.
Kinagi de diya, a "Anya i katungkulan mua a
magimet ta kona sina a gimet mo? Ti ésiya i
néngatéda diko ta katungkulan mua a ina?"
[24] Ey kinagi ni Jesus, a "Pakelagipan ta kam
be. Nadid, éng sengbeténék moy, éy kagin
ko be dikam éng anya i katungkulan ko a
mégimet ta éye a gimet ko. [25] Ahe gébwat
na katungkulana ni Juan a kanya nagbinyag
siya--Diyos wade, o ta tolay?"

Nadid, méguhon-uhon side, éng anya i
sengbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a
gébwat ta Diyos tu katungkulan ni Juan,"
kagi de, "éy pégkagian na kitam a talaga
éng bakit éwan kitam naniwala ni Juan.
[26] Pero éng kagin tam a tolay san i nagutusa
ni Juan, éy makay paginglan kitam di tolay
a éye, da isip de a purupeta ti Juan a gébwat
ta Diyos tu katungkulan na."
[27] Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me
tukoy." Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da
éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam
be sengbitén éng anya i katungkulan ko a
mégimet ta ginimet ko."

Du Judeo Ey Koman I Anak a
Masuwayin Nama Na a Diyos

[28] "Anya i isip moya ta éye?" kagi ni
Jesus. "Eng mara, te lélake a te anak ta

éduwa a lélake be. Inutusan na tu panganay
a pinagtarabaho to luta na." [29] Ey kinagi
no anak, a "Mégtamadék, Améng." Pero
mamaya-maya éy nagbagu tu isip na, a
tulos nagtarabaho. [30] Nadid, inutusan be no
lélake tu anak na a esa. Ey inumo siya nama
na, pero éwan be siya tinumulos.
[31] "Nadid," kagi ni Jesus, "ti ésiya diden ya
a éduwa i sinumunuda to kaluuben nama
na?" "Ey tu panganay," kagi du tolay.
"Tama," kagi ni Jesus. "Ey tandaan moy ye.
Du medukés a tolay, maski du pampam a
bébe, éy meditol side a masakup ta paghari
na Diyos, kesira dikam a Judeo. [32] Da inu-
mange dikam ti Juan, a nagtoldu dikam ta
tama a ugali, éy éwan kam diya naniwala.
Pero pinaniwalaan siya du medukés a tolay,
sakay du pampam. Ey maski neta moy
dén ya, éy éwan kam pabi nagsisi sakay
naniwala diya."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

[33] "Baten moy i esa pa a halimbawa,"
kagi ni Jesus. "Eng mara, te esa a lakay a
nagmula ta ubas to uma na. Sakay kinudal
na. Sakay nagkotkot siya ta pégégikan na ta
ubas. Sakay nagbile siya ta pégbantayan na.
Sakay nientarega na tu uma na du kahati
na, sakay inumange siya ta iba a lugar.
[34] "Nadid, kédemét na panahun na pég-
pitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay du
utusan na, a monda alapén de tu kabahagi
na to bunga no ubas. [35] Pero du kahati na,
péketa de du utusan no amo de, éy binalbal
de tu esa, sakay binunu de tu esa, sakay
binatibatikal de tu esa. [36] Ey tu lakay, éy
pinaange na man dén sa du iba a utusan,
a meadu pa kesira du négdetol. Pero kona
be sa i ginimita du kahati na dide. [37] Tu
katapusan a pégutus na, éy tu anak na dén a
lélake. 'Igalang de tu anak ko a talaga,' kagi
na.
[38] "Pero du kahati na, péketa de to anak
na, éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon
tam dén, monda koo tam dén i lutaae a
mana na.' [39] Kanya kembilan de siya a
niluwas de to uma, sakay binunu de!
[40] "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya
to lakay a te uma? Ta késoli na, éy anya
wade i gemtén na du kahati na?" [41] Ey
kinagi du mégbati ni Jesus, a "Bunuén na
a talaga diden ya a medukés a tolay, sakay
ientarega na tu uma na ta iba a kahati na, du
mangatéd diya ta kabahagi na éng panahun
dén na pégpitas ta ubas." [42] "Ey nadid," kagi
ni Jesus, "éwan moy bale pabi nabasa i éya
a kagi ta kasulatan?

'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip
de a éwan tu pasa, éy siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk na bile.
Saya i ginimet na Diyos, a saya i
pagtakaan tama!'

[43] Kanya nadid," kagi ni Jesus du tolay sa,
"éy besa dén sikam a Judeo i paghari-
ana na Diyos, éng'wan iba a banuwan a
sumunud diya ta mahusay. [44] Maski ti ésiya
i mebagsaka ta éya a bito, éy mate siya.
Sakay i bagsakana na éya a bito éy mahém-
sit."
[45] Nadid, du mataas a padi sakay du
Pariseyo, pékabati de du halimbawa ni Je-
sus, éy naisip de a side du tauhan a medukés
i pinégkagian naa. [46] Kanya talaga de a
dekpén ti Jesus; pero inumanteng side du
tolay, da tukoy dén du tolay a purupeta
siya.

Du Judeo Ey Koman I Kinombida
a Mégidel a Dumulug

22

[1] Nadid, huway ti Jesus a négkagi dide ta
halimbawa. Kinagi na, a [2] "I pagharia na
Diyos éy kapareho na éye: Eng mara te hari
a naghanda ta anyaya; mara éy kasal ya
na anak na a lélake. [3] Ey inutusan na du
utusan na a angen de uwitén du kinombida
na. Pero pénguwet de dide, éy mégidel side
a dumulug. [4] Kanya tu hari, éy nagutus siya
du utusan na a iba, a pinagbilinan na side,
a 'Kagi moy du kinombida ko a hinanda ko
dén i pagkasalan. Kagi moy dide a binunu
ko dén du baka ko, sakay du pinatabi ko
a bul-o. Sakay kagi moy dide a nahanda
dén i étanan, a paangen moy se side ta
pégkasalanae.'
[5] "Pero éwan naniwala du kinombida.
Basta inumange san side ta gustu de. Tu esa
éy inumange san to uma na; tu esa man éy
inumange to pégtindaan na. [6] Sakay du iba
éy dinuklos de du utusan no hari, a linoko
de side, sakay binuno de side.
[7] "Nadid tu hari, éy mégingél siya a tahod.
Ey pinaange na sa du sundalu na, sakay

pinabunu na diden ya a tolay, sakay ni-
patutod na tu banuwan de. [8] Nadid, ki-
nagi na du utusan na, a ‘Nakahanda dén
i pagkasalan, pero éwan dén se maari a
umange du kinombida ko. [9] Kanya nadid,
éy umange kam dén du kamino a meadu
a tolay, sakay akitén moy du étanan a
meta moy a makipagkasal ta éye.’ [10] Nadid,
inumange dén du utusan du kamino, sakay
pinadulug de i étanan a meta de, pati du
medukés, sakay du mahusay. Kanya napu-
tat ta kombidadu tu bile a pégkasalan.
[11] “Nadid, késdép no hari a monda entan
na du tolay sa, éy mineta na sa i esa a
éwan tu badu a pékipagkasal. [12] ‘Kadimoy,’
kagi na, ‘bakit sinomdép ka se a éwan tu
badu a pékipagkasal?’ Ey éwan nakasen-
gbet tu tolay. [13] Kanya nadid, kinagi no
hari du utusan na, a ‘Gapusén moy i kamét
naa sakay na tikéd naa, sakay ibut moy
siya ta kedikléman ta luwas. Ey ta éya,
éy mégsésangitén siya a mégéadiyoyén ta
hirap na.’ [14] Ey tandaan moy,” kagi ni Jesus,
“meadu i inakit na Diyos ta kaharian na,
pero kétihék san i napili.”

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

[15] Nadid, néguhunan du Pariseyo éng
pakodyan de a pagkamalién ti Jesus ta kagi
na. [16] Kanya pinaange de diya du alagad de,
a kaguman be i sénganya a alagad ni Herod.
“Maistu,” kagi de, “tukoy me a matapat ka,
a iyétoldu mo ta mahusay i gustu na Diyos
a gemtén na tolay. Sakay éwan mo ugali
a manuyu ta mataas a tolay, da éwan ka
kumampi ta mataas a tolay. [17] Nadid,” kagi
de, “anya i isip mua? Labag wada ta utus
tam éng bumuwes kitam ta hari ta Roma, o
éwan?”.
[18] Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a “Sikam
a mégkukunwari a éwan tu kasalanan!
Bakit gustu moy a magkamaliék? [19] Dah,
ipeta moy diyakén i kuhata moy a pag-
buwes.” To pégkagi na ta éya, éy niatéd
de diya i esa a plata. [20] “Ké' ni ésiya i éye
a letrato?” kagi ni Jesus, “sakay ké' ni
ésiya a ngahen i nakasulatae?” [21] “Ey tu
hari ta Roma,” kagi de. “Tama,” kagi ni
Jesus. “Nadid, tu koo na hari ta Roma, éy
iatéd moy diya. Pero tu para ta Diyos, éy
iatéd moy ta Diyos.” [22] Nadid, du Judeo sa,
pékabati de ta éya a mahusay a sengbet ni
Jesus, éy nagtaka side. Ey hinumektat sa
side diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

[23] Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
inumange ni Jesus i sénganya a Saduseyo.
(I Saduseyo, éy éwan side méniwala a
mabuhay i tolay a huway.) [24] “Maistu,” kagi
de, “nitoldu ni Moises i kona se: Eng mate
kan tu lélake a éwan pabi tu anak, éy tu
wadi na éy dapat asawan na tu kayong na
a bilo, monda magenak siya, para te anak
tu aka na a minate. [25] Nadid, Maistu,” kagi
de, “éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya
dikame. Ey nangasawa tu panganay. Ey
minate siya a éwan pabi tu anak. Kanya
inasawa be no wadi na tu kayong na a
bilo. [26] Ey kona be sa i nanyaria to ikaduwa,
hanggan to ikatélo, a hanggan to ikapitu.
[27] Kéte de a étanan, éy minate be tu bébe.
[28] “Ey nadid, Maistu,” kagi du Saduseyo,
“saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng
talaga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu
i maging asawa na ta kébuhay du tolay a
huway, da inasawa de siya a étanan?”
[29] Ey kinagi ni Jesus dide, a “Mali kam
a tahod, da éwan moy tukoy i kasulatan
na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapang-
yarian na Diyos. [30] Dahilan ta kébuhay
na tolay a huway éy éwan dén maari a
mangasawa side, da kapareho dén side du
anghel ta langet. [31] Ey sikam a Saduseyo,”
kagi ni Jesus, “éy bakit isip moy a éwan
mabuhay i tolay a huway? Ewan moy wade
pabi nabasa tu kasulatan na Diyos? Kinagi
sa na Diyos, a [32] ‘Sakén i Diyos a péniwalaan
ni Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.’
Kahulugina na éya, éy méniwala side nadid
ta Diyos, maski minate side to araw, da
buhay dén side nadid ta langet.” [33] Nadid
du tolay sa, pékabati de ta éya a nitoldu ni
Jesus, éy nagtaka side diya.

Tu Mahalaga a Utus

[34] Nadid du Pariseyo, pékabaheta de a
natalo ni Jesus du Saduseyo, éy nagmiting
side. [35] I esa dide, a maistu ta rilihiyon, éy
pinakelagipan na ti Jesus, a monda pagka-
malién na maka siya. [36] “Maistu,” kagi na,
“ahe i mahalagaa a utus ta kasulatan na
Diyos?” [37] Ey kinagi ni Jesus, a “Mahalén
mo i Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a

isipén mo siya a palagi. [38] Saya i mahalagaa
a utus. [39] Sakay tu ikaduwa a kapareho na
éy kagi na a 'Mahalén mo tu kapareho mo a
kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' [40] Diden
ya a éduwa a utus," kagi ni Jesus, "éng
sundin moy side, éy natupad moy dén du
étanan a utus ni Moises, sakay du étanan a
pégtoldu du purupeta."
[41] Nadid, to pégmiting pabi du Pariseyo,
éy kinagi ni Jesus dide, a [42] "Anya i isip moya
tungkul ta tiniyak na Diyos a tagapagligtas?
Ti ésiya i ninuno naa?" "Ti Hari Dabid,"
kagi de. [43] "Eng kona sa," kagi ni Jesus, "éy
bakit dinulaw siya ni Dabid a amo na? Ey
tu nagpakagi ni Dabid ta éya éy tu Banal a
Espiritu. Da kinagi ni Dabid, a [44] 'Kinagi na
Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagir-
ilan kuae a hanggan mapasuku ko diko du
kalaban mo." ' [45] Nadid ti Dabid, éy dinulaw
na a amo na tu tagapagligtas. Eng kona
sa, éy bakit kékagi moy a ninuno siya ni
Dabid?" [46] To pégkagi ni Jesus ta éya, éy
éwan tu nakasengbet dia. Ey éwan dén tu
nangahas a nagpakelagip diya a huway.

23

Kagi Ni Jesus a Medukés Du Maistu Ta Rilihiyon

[1] Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa, sakay
du alagad na, a [2] "Du maistu ta rilihiyon
sakay du Pariseyo, éy tukoy tam a side i
tagapagpaliwanag ta kautusan ni Moises.
[3] Kanya dapat sundin moy i pégtoldu de,"
kagi na, "pero diyan moy ahigén i gimet
dia, da éwan de gégemtén i iyétoldu de.
[4] Dagdagen de i mehirap a utus ta rilihiyon
de, a pilitén de du tolay a manugsug; pero
éwan de side tulungan. [5] Sakay gemtén de i
mahusay ta harap na tolay, monda purién
de side. Kanya niegut de tu kasulatan na
Diyos ta bégi dia, sakay mégbihis side ta
memahal! [6] Gustu de be a mégiknud ta
pégiknuden na mataas a tolay ta anyayaan,
sakay ta kapilya. [7] Sakay gustu de a salo-
duan side du tolay ta plasa na banuwan.
Sakay gustu de a dulawén side a maistu.
[8] "Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy diyan
kam pédulaw a maistu, da isesa i Maistu
moy. Sakay sikam a étanan éy minégtop
kam. [9] Sakay diyan moy dédulawén a améng
i maski ti ésiya a tolay ta mundua, da
isesa i Ama moy, éy siya tu Ama moy ta
langet. [10] Sakay diyan kam be pédulaw a
amo, da isesa i Amo moy, tu pinili na Diyos
a maghari. [11] Sakay i mataas dikam éy siya
i dapat utusan moy. [12] Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken side na Diyos.
Pero du magpababa, éy pataasén side na
Diyos."

Pinintasan Ni Jesus Du Maistu Ta Rilihiyon

[13] "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-
wari kam a éwan kam tu kasalanan!" kagi
ni Jesus. "Harangan moy du tolay monda
éwan side mapagharian na Diyos. Idel moy
dén a pasakup ta péghari na Diyos, sakay
harangan moy be du iba a gustu a pasakup!
[15] "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon,
sakay sikam a Pariseyo. Mégwari-wari kam
a éwan kam tu kasalanan! Lélakadén moy
i digita, sakay abutén moy i maski adeyo
a lugar, a monda makaakit kam ta maski
isesa a tolay a pasakup ta rilihiyon moy.
Sakay éng maakit moy dén i tolay, éy lalo
a mahigpit i parusa na ta impiyerno, da
pasakup dén dikam.
[16] "Kagbi kam, sikam a mégakay ta tolay,
pero buhék kam be!" kagi ni Jesus. "I
pégtoldu moya, éng isumpa na tolay ta
Templo, éy éwan kan tu kailangan a mang-
tupad to pangako na. Pero éng isumpa na
ta gintu ta Templo, éy kagi moy a dapat
tupadén na i sumpa na. [17] Mali kam! Sikam
a buhék a luku-luku! Ahe i lalo a maha-
laga, tu gintu o tu Templo a mégpabanal to
gintu? [18] Sakay kagi moy be, a éng isumpa
na tolay to pégatangan, éy éwan kan siya
tu kailangan a mangtupad to pangako na.
Pero éng isumpa na to te déton sa a regalo,
éy kagi moy a dapat tupadén na tu sumpa
na. [19] Buhék kam a mégkamali! Ahe i lalo
a mahalaga, tu regalo, o tu pégatangan
a mégpabanal to regalo? [20] Kanya ngani,
éng isumpa na tolay to pégatangan, éy
bilang isumpa na be dén i étanan a te
déton sa. [21] Sakay tu isumpa ta Templo, éy
bilang isumpa na be dén ta Diyos a mégiyan
sa. [22] Sakay tu isumpa ta langet, éy bilang
isumpa na be dén ta Diyos, sakay pati ta
pégiyanan na Diyos.
[23] "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam tu
kasalanan! Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu

na kabuhayan moy, a hanggan ta atong
moy a éwan tu halaga. Pero kinaleksapan
moy i lalo a mahalaga a utus, ta pégimet ta
mahusay, sakay ta péngagbi ta tolay, sakay
ta matapat a ugali. Mangatéd kam ta Diyos.
Pero gemtén moy be i mahalaga a utus.
24 "Sikam a mégakay ta tolay, pero buhék
kam be! Sundin moy i éwan mahalaga a
utus, pero du mahalaga a utus na Diyos, éy
pébayan moy!
25 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégwari-wari kam a éwan kam
tu kasalanan! Ugisan moy du tasa moy
sakay du penggan moy, pero i ihayin moy
sa éy medukés, da inalap moy to péngdaya
moy, sakay to kedémot moy. 26 Buhék kam
a Pariseyo! Pahusayén moy pa i ihayin
moya ta penggan moy, monda melinis be
du penggan.
27 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rilihiyon,
sakay sikam a Pariseyo. Mégkukunwari
kam a éwan kam tu kasalanan! Kapareho
kam na melatak a pantiyung, a kamahalan
i luwas na, pero i disalad na éy putat ta
buyok sakay tulang na pate. 28 Ey kona
be sa dikam! Ta péketa dikam na tolay,
éy memahal kam, pero i katutuhanana éy
putat kam ta kakabulyan sakay kasalanan."

Hinulaan Ni Jesus Tu Parusa De

29 "Kagbi kam, sikam a maistu ta rili-
hiyon, sakay sikam a Pariseyo," kagi ni
Jesus. "Mégkukunwari kam a éwan kam tu
kasalanan! Ginimet moy du pantiyung du
purupeta to araw, sakay pinahusay moy du
pantiyung du mahusay a tolay. 30 I kéka-
gin moya, éy 'Eng sikame maka i buhaya
to panahun pa du apo tam éy éwan me
ipabuno du purupeta.' 31 Aminén moy bale
a sikam i apoa du nagpabuno du puru-
peta! 32 Sigi! Tapusén moy i sinapulan du
apo moy! 33 Sikam a magkadukés a tolay!
Pakodyan moy a makaiwas ta hukum ta
impiyerno? 34 Kanya ngani éy paangen ko
dikam i magtoldu ta kagi na Diyos, sakay
du makapospos ta Diyos. Pero bunuén moy
i sénganya dide. Sakay du agum éy ipako
moy ta kudos. Du iba éy yabatén moy ta
kapilya moy. Sakay du iba éy lélokon moy
side maski ahe angayan de. 35 Ey dahil ta
éya, i étanan a parusa a para du nagbuno ta
tolay éy meange dikam. Sapul to nipamuno
to éwan tu kasalanan a ti Abel, a hanggan to
nipamuno ni Sakarias, a anak ni Barakias.
Binuno moy ti Sakarias to sélat no lamesa a
pégatangan sakay to Templo. 36 O, dumemét
ina a talaga. I parusa dahil ta étanan a éya,
éy meange du tolay ta éye."

Tu Pégmahal Ni Jesus Ta Jerusalem

37 "Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi
kam," kagi ni Jesus. "Palagi kam a mémuno
du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du
paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a
beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam
ta kapareho na manok éng léképan na du
anak na, pero idel moy! 38 Kanya nadid éy
pabayan ta kam dén. 39 Ey tandaan moy,"
kagi ni Jesus, "éwanék moy dén meta a
huway, a hanggan éwan dumemét i oras a
kagin moy, a 'Basbasan maka na Diyos tu
lélake a pinaange na se.' "

24

Tungkul Ta Dumemét a Hirap

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo,
éy nitoldu diya du alagad na tu Templo,
a memahal. 2 "O," kagi ni Jesus, "pero i
Templo a ina a te itan moy, éy tandaan moy
ye: dumemét i oras a éwan sina tu mabuhay
a bito a te tupo ta kapareho na a bito ta
dingding naa. Matibatibag side a étanan!"
3 Nadid, inumeknud ti Jesus ta buked na
Olibo; éy du alagad na, éy nipakelagip de
diya ta lihim, a "Nikésiya i deméta na éya a
kinagi mo, Panginoon? Anya wade i tandaa
na huway a késoli mo se, sakay ta katapusan
na mundua?"
4 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda
éwan de kam pagkamalién. 5 Dahilan éy
meadu a umange se a mégkagi a side i
Cristo a tiniyak na Diyos a tagapaglig-
tas ta mundua. Ey meadu side a pagka-
malién a tolay. 6 Makabaheta kam ta
meadu a gera, pero ta pékabaheta moy, éy
diyan kam métageg. Dumemét a talaga
i meadu a gera, pero éwan ya tanda na
katapusan. 7 Dahilan éy maglaban-laban du
banubanuwan. Sakay dumemét i meadu
a alép, sakay te lindul ta iba-iba a lugar.
8 I étanan a éya éy sapul pabi na hirap a
dumemét.

9 "Kédemét na panahun a éya," kagi ni
Jesus, "éy itokyon de kam, monda pahira-
pan de kam sakay bunuén. Sakay kaiya-
mutan kam na étanan a tolay, da méniwala
kam diyakén. 10 Kédemét na éya éy umibut
i meadu ta péniwala de diyakén. Sakay
maiyamut side ta kakaguman de, a itokyon
de be du kakaguman de. 11 Dumemét be
i meadu a kakabulyan a purupeta a kagin
de a gébwat side ta Diyos, a tulos de a
pagkamalién i meadu. 12 Lumalo a lumalo
i medukés a ugali ta mundua, a hanggan
éwan mahalén na tolay i kapareho na.
13 Pero du matapat a méniwala diyakén a
hanggan ta katapusan, éy meligtas side.
14 Sakay ipahayag de ta buu a mundu i
Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na
Diyos, monda mapospusan na étanan a
banuwan. Ey nadid éy dumemét i katapu-
san."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

15 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét i oras
a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos
a mangsida, a kona to kinagi ni Purupeta
Danyel. (Sikam a magbasa ta éye, éy isipén
moy ye.) Péketa moy ta éya, éy 16 du édse
ta Hudea, éy dapat guminan side ta buked.
17 Sakay du édse ta luwas no bile de, éy
diyan dén side sumésdép a mangalap ta
kasangkapan de. 18 Sakay du édse ta uma
éy diyan dén umuli a mangalap ta badu de.
19 Kakakagbi du mabuktet sakay du te mab-
ulol ta panahun a éya! 20 Ipanalangin moy
a éwan metaun i kéginan moy ta taglamig,
o dikaya ta aldew na pangilin. 21 Dahilan
ta panahun a éya," kagi ni Jesus, "éy du
étanan a tolay éy magdanas side ta dikél
a kahirapan. Ewan pabi nakekenaman na
tolay i kona sa a hirap sapul to péglalang
ta mundua a hanggan nadid. Pero éwan
tu kéhuway i kona sa a panahun. 22 Pero
paseplutén san na Diyos i éya a panahun,
da éng éwan na paseplutén éy éwan tu
mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na, éy
alang-alang du pinili na a tolay a sakup na.
23 "Nadid," kagi ni Jesus du alagad na,
"éng te mégkagi dikam, a 'Kéye dén se
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas,' o te
mégkagi a 'Kéye na dén sina,' éy diyan
kam méniwala. 24 Da te lumitaw ngani a
kakabulyan a tolay, a kagi de a side i tiniyak
na Diyos a tagapagligtas, sakay kagi du iba,
a purupeta side a gébwat ta Diyos. Sakay
ipeta de be i makataka-taka a tanda, monda
lukoén de, éng maari, du méniwala be ta
Diyos. 25 Ey tandaan moy ina, da kinagi ko
dén ya dikam bagu dumemét.
26 "Kanya éng kagin dikam na tolay, a
'Edsa ta éya a ilang tu tiniyak na Diyos a
tagapagligtas,' éy diyan kam sa uméange.
Sakay éng te mégkagi a 'Edse dén siya ta
lubuk na bileae,' éy diyan kam be méniwala.
27 Dahilan," kagi ni Jesus, "i demét ko a se éy
koman i kilat a bigla a mademlagen i kabu-
uana na langet. Sakén i lélake a gebwat ta
langet. 28 Eng ahe i édseana na pate, éy sé'
man dén ya i dulugéna du wakwak."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

29 "Nadid, kétapos na kahirapan a éya,"
kagi ni Jesus, "éy dumiklém i bilag sakay ta
bulan, sakay matékneg du biton a gébwat
ta langet, da mayégyég side. 30 Ey nadid, éy
pumeta ta langet i tanda na kédemét ko,
sakén a lélake a gébwat ta langet. Tulos
magsanget i étanan a tolay ta mundua. Na-
did, metaék de ta kuném a dumibi ta lutaa
a maghari, a kébil ko i kapangyarian ko.
31 Nadid, magténog ta medegsén i tambuli,
a tulos ko paangen du anghel ko ta maski
ahe ta mundua, sakay ta langet, a monda
tipunén de du étanan a sakup ko a tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

32 "Isipén moy i kahulugina na halim-
bawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus.
"Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy
moy a adene dén i késinag. 33 Nadid, kona
be sa, bagay meta moy i étanan a éya a
nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén
i kédemét ko--a mégsapul dén. 34 Tandaan
moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate
i étanan a tolay a buhay nadid. 35 Maibut
i langet éy ta luta, pero i kagi ko éy éwan
maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

36 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na
kédemét na éya," kagi ni Jesus. "Maski du
anghel ta langet, maski sakén a anak na
Diyos--basta Tama ko san i nakapospusa ta
éya. 37-38 Sakén i lélake a gébwat ta langet.
I kédemét ko éy kapareho na kédemét no
bihéng to panahun ni Noe. I tolay to éya
éy basta méngan side sakay méginom side,
sakay mégasawa side, hanggan to oras a

késakay de Noe to barko. 39 Sakay dinu-
memét tu bihéng a éwan de tukoy. Ey basta
meanod side a étanan. Ey nadid, kona be sa
i manyaria ta kédemét ko, sakén a gébwat
ta langet. 40 Ta panahun a éya," kagi na,
"éy te éduwa a lélake a mégtarabaho ta
uma; maalap tu esa, éy tu esa éy mawahak.
41 Sakay te éduwa a bébe a mégkaguman
side a mégiling, éy maalap tu esa, éy tu esa
éy mawahak. 42 Kanya sikam, éy bantayan
moy, da éwan moy tukoy éng nikésiya i
deméta na Panginoon moy. 43 Ey tandaan
moy ye," kagi ni Jesus, "éng mara tu lélake,
éng napospusan na maka i kédeméta a
kélép no nagtako to bile na, éy binantayan
na maka, monda éwan maka nakasdép tu
nagtako. 44 Kanya sikam, éy dapat naka-
handa kam a palagi, da éwan moy be tukoy
i oras a kédemét ko; sakén a lélake a gébwat
ta langet."

Tu Matapat a Utusan

45 "Ti ésiya wade i matapat a utusan a
matalinung?" kagi ni Jesus. "Mara siya
tu pinamahalaa no amo na du iba a utu-
san na, a siya i bahala a manggastos dide.
46 Masuwerte i éya a utusan, éng demtan
siya no amo na a mégtarabaho ta kona sa.
47 Ey ientarega diya no amo na i étanan a ari-
arian na. 48 Pero éng medukés i éya a utusan,
a maisipan na a male pabi bagu magsoli
tu amo na, 49 sakay tulos na a lukoén du
kaguman na a utusan, sakay méngan sakay
mékipéginom du méglalasing, 50 éy demtan
siya no amo na ta oras a éwan na tukoy. 51 Ey
parusaan na siya ta mahigpit, sakay iagum
na siya ta édsean du mégpalalo a mégkagi
a éwan side tu kasalanan. Saya i lugara
a mégsésangitén i tolay, a mégéadiyoyén
side ta hirap de."

25

Tu Halimbawa Tungkul Ta Sapulu a Madiket

1 "Saya i kaparehua na késdép ta kaharian
na Diyos," kagi ni Jesus. "Mara te sapulu
a madiket a linumuwas a sambatén de tu
lélake a kasalén. Bawat esa dide éy te
kébil a simbu. 2 Tu lima dide éy éwan side
nakahanda, da éwan side nagisip. Sakay
tu lima éy matalinung. 3-4 Du matalinung,
éy nagkébil side ta simbu, sakay nagpataan
side ta langis. Ey du éwan nakahanda, éy
te simbu be side, pero éwan side nagpataan
ta langis de. 5 Nale i kédeméta no kasalén.
Kanya nagtongka du madiket, a nakatidug
side a étanan.

6 "Nadid, to hatinggabi dén, éy te nagdu-
law, a 'Dumemét dén tu kasalén! Nay! Ange
moy dén sambatén!' 7 Agad inumikat du sa-
pulu a madiket, sakay hinusay de du simbu
de. 8 Ey du éwan nakahanda, éy kinagi de du
matalinung, a 'Atdinan moy kame ta kéti-
hék a langis. Mégédép-édép dén di simbu
miae.' 9 'Makay éwan ye hustu dikitam a
étanan,' kagi du matalinung. 'Maigi pa éy
umange kam ta tindaan a mamugtong ta
para koo moy.' 10 Kanya minaglakad du
lima a madiket a éwan nakahanda. Ey
habang mamugtong side éy dinumemét
dén tu kasalén. Ey du lima a nakahanda
éy kaguman na a sinomdép to pégkasalan,
sakay sineraduan de tu pintuan.

11 "Mamaya-maya, éy dinumemét dén du
lima a madiket a éwan nakahanda. 'Pangi-
noon,' kagi de, 'bukasan mo kame.' 12 Pero
i sengbet sana dide no kasalén, éy 'Ewan,
da éwan ta kam tukoy.' 13 Kanya bantayan
moy," kagi ni Jesus, "da éwan moy tukoy i
oras a kédemét ko."

Tu Halimbawa Tungkul Du Utusan
a Pégentaregaan Ta Kuhata

14 "I paghari na Diyos éy kapareho na
éye," kagi ni Jesus. "Eng mara, te lélake
a méglakad, a dinulawan na pa du utusan
na, a pégentaregaan na side ta ari-arian
na. 15 Inatdinan na ta kuhata i bawat esa
dide, hanggan ta kaya de a pagnigosiyo.
Inatdinan na i esa ta lima a libu a pisu; i
esa man éy éduwa a libu; sakay tu esa pa
éy sanlibu. Ey nadid, hinumektat siya.

16 "Nadid, tu tinumanggap ta lima a libu
a pisu, éy nagtinda-tinda siya, éy nakatubu
siya ta lima pa a libu. 17 Ey kona be sa tu tinu-
manggap ta éduwa a libu, éy nakatubu be
ta éduwa pa a libu. 18 Pero tu tinumanggap
ta sanlibu, éy nagkotkot siya ta lutaa sakay
niliso na tu kuhata no amo na.

19 "Nale a panahun, éy sinumoli tu amo
du étélo a utusan, éy pinagbayad na side.
20 Kéadene no tinumanggap ta lima a libu, éy
kinagi na, a 'Amo, saye tu lima a libu a pisu
a niatéd mo diyakén. Sakay sé' be ye i lima a
libu a tubu no tinda ko.' 21 Ey kinagi no amo
na, a 'Mahusay tu ginamet mo. Mahusay ka

a utusan a matapat. Nadid, da nagtapat ka
ta kétihék a éye a halaga, éy pamahalaén
ta ka ta dikél a halaga. Somdép ka se, a
mékihati ka ta kasayaan kua.'
22 "Nadid, inumadene be tu tinumanggap
ta éduwa a libu a pisu, a kinagi na, a 'Amo,
saye tu nientarega mo diyakén a éduwa a
libu. Sakay sé' be ye i éduwa a libu a tubu no
tinda ko.' 23 Ey kinagi no amo na, a 'Mahusay
tu ginamet mo. Mahusay ka a utusan a
matapat. Nadid, da nagtapat ka ta kétihék
a éye a halaga, éy pamahalaén ta ka ta dikél
a halaga. Somdép ka se, a mékihati ka ta
kasayaan kua.'
24 "Nadid, inumadene be tu tinumanggap
ta sanlibu a monda mangatuwiran. 'Amo,'
kagi na, 'tukoy ko a meingél ka a lélake, a
alapén mo tu éwan mo koo. 25 Nagantengék
diko, kanya nikotkot ko ta luta tu kuhata
mo. Sé' dén ye tu kuhata mo a sanlibu; isoli
ko dén diko.' 26 'Medukés ka a utusan!' kagi
no amo na. 'Akala mo bale dén a alapén
ko tu éwan ko koo? 27 Eng kona sa, éy bakit
éwan mo san nihulug ta bangko, monda te
naalapék maka nadid a tubu na?' 28 Nadid,
kinagi na du iba sa, a 'Nay, alapén moy diya i
sanlibu a pisu, sakay iatéd moy to te sapulu
a libu. 29 Dahilan, tu tolay a pégkatiwalaan
ko to nientarega ko diya, éy dagdagen ko
pa siya. Pero tu éwan ko pégkatiwalaan,
éy alapén ko be tu kétihék a nientarega
ko diya. 30 Ey nadid, i utusan kuae a éwan
tu pasa, éy ibut moy dén ta kedikléman
ta luwas. Saya i pégsangitana du tolay a
mégéadiyoyén ta hirap de.' "

Tu Péghukum

31 "Nadid," kagi ni Jesus, "kédemét ko se
a maghari, éy kaguman ko du étanan a
anghel, sakay maghariék, da sakén i lélake
a gébwat ta langet. 32 Ta panahun a éya, éy
matipun ta harapan kua i étanan a tolay.
Ey pabukudén ko du mahusay a kona ta
gimet na mégalila ta tupa éy ta kambing.
33 Du tupa éy iedton na ta dumanég ta
kawanan na; du kambing éy dumanég ta
kawihe na. 34 Nadid, ta péghari ko," kagi
ni Jesus, "éy kagin ko du édse ta dumanég
ta kawanan ko, a 'Kamon se, sikam a ki-
nagbian Nama ko. Somdép kam dén a
mégiyan kam ta kaharian a nihanda dikam
sapul pa to pénglalang ta mundua. 35 Da
sakén,' kagi ko, 'to pégalép ko éy pinakanék
moy. Pati to pégeplék ko éy pinenomék
moy; sakay maski éwanék moy natenggi,
éy pinatulosék moy. 36 To éwanék tu badu,
éy pinabaduanék moy; to kéladu ko, éy
dinalawék moy; sakay to képihesu ko éy
dinalawék moy be.'
37 "Nadid, éng mégkagiék ta éya, éy
sumengbet du mahusay a tolay, a kagi de
a, 'Panginoon, nikésiya i nipagalép mua
a pinamakan me diko? Sakay ta ahe ka
nageplék a pinenom me ka? 38 Nikésiya
i nipamatulos mia diko sakay pinabaduan
me ka? 39 Sakay nikésiya me ka mineta a
minaladu, sakay nikésiya me ka mineta ta
pihesuan, a dinalaw me ka?'
40 "Nadid, pégkagi du mahusay ta éya, éy
kagin ko dide, a 'Tandaan moy, to péng-
gimet moy ta éya a tulung du top ko a mahi-
rap, éy bilang sakén dén ya i tinulungan
moya.'
41 "Ey nadid, éy kagi ko man dén du
dumanég ta kawihe kua, a 'Umadeyo kam
diyakén, sikam a nisumpa na Diyos! Sikam
éy meange kam ta apoy a éwan maadép,
a handa dén a para ni Satanas sakay du
utusan na. 42 Da sakén,' kagi ko, 'to pégalép
ko éy éwanék moy pinakan. To pégeplék
ko éy éwanék moy pinenom. 43 To kébisita
ko dikam, éy éwanék moy pinatulos, da
éwanék moy natenggi. Sakay to éwanék tu
badu, éy éwanék moy pinabaduan. Sakay to
kéladu ko sakay to képihesu ko éy éwanék
moy dinalaw.'
44 "Nadid, éng mégkagiék ta éya dide, éy
kagin de, a 'Panginoon, nikésiya i nipaketa
mia diko a nagalép, sakay nageplék, sakay
naladu, sakay ta pihesuan, sakay ta éwan tu
badu, a éwan me ka tinulungan? Nikésiya i
éwan mia diko nipamatulos?' "
45 "Ey pégkagi de ta éya diyakén, éy kagin
ko dide, a 'Tandaan moy, to niidel moy
a tumulung du mahirap, éy bilang sakén
dén ya i inidelan moya.' 46 Nadid, diden ya
a tolay," kagi ni Jesus, "éy itugén side ta
pégparusaan a éwan tu katapusan. Pero du
mahusay, éy atdinan side ta buhay a éwan
tu katapusan."

26

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta
éya, éy kinagi na du alagad na, a 2 "Tukoy

moy dén a éduwa a aldew san dén éy Piyesta
dén na Ala-ala. Ey sakén a gébwat ta langet,
éy itokyonék de, a ipakoék de ta kudos."
3 Nadid, du mataas a padi, sakay du maté-
tanda, éy nagmiting side to bile no mataas a
padi, a ti Kaipas. 4 Naguhunan de a ipadikép
ti Jesus ta lihim, sakay ipabunu de. 5 "Pero
éwan nadid a piyesta," kagi de, "makay
maligalig di tolaya."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

6 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile
ni Simon a te ketong to araw. 7 Ale na
a méngan sa, éy inumadene diya i esa a
bébe a te kébil a boti a putat ta memahal a
pabango; sakay nibulak na ta uloa ni Jesus.
8 Ey du alagad, péketa de ta éya, éy nagingél
side. "Bakit," kagi de, "kakenga dén ina!
9 Nibugtong mo maka ina ta mahal, sakay
niatéd mo du mahirap i kabugtungan naa."
10 Tukoy dén ni Jesus tu kinagi de, kanya
kinagi na, a "Bakit péginglan moy i bébea?
Mahusay i gimet na diyakén. 11 Palagi
a kaguman moy du mahirap," kagi na,
"pero sakén éy éwanék male a kaguman
moy. Makatulung kam dide ta maski
nikésiya, pero sakén éy éwan. 12 Mahusay
da binulakan na i bégi kua ta pabangoae.
Iduwel na dén ya diyakén, da ielbéngék dén.
13 Tandaan moy, maski ta ahe i pagtolduan
dia ta Mahusay a Baheta, éy ipaala-ala de
be i ginimita na éye a bébe diyakén."

Sinundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

14 Nadid, tu esa du labindalawa, a
ngéngahinan de a Hudas Iskarote, éy
nékipéguhon siya du mataas a padi, 15 a
kinagi na dide, a "Sénganya i iatéd moya
diyakén éng itokyon ko dikam ti Jesus?"
Ey nagkasundu side a inatdinan de siya ta
étélo a pulu a kuhata a plata. 16 Ey sapul
ta éya, éy mégisip dén ti Hudas ta oras a
péngitokyon na ni Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

17 Nadid, kédemét na oras no piyesta a
péngan de ta melapis a tinapay, éy kinagi
du alagad ni Jesus, a "Ahe i paghandaan me
ta péngapon tam nadid a Piyesta na Ala-
ala?" 18 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Umuli
kam ta banuwan, a kagi moy to lélake ta
éya, a 'Dumemét dén i takda a oras no
Maistu me.' Kagi moy diya a méngapon
kitam ta bile na nadid a Piyesta na Ala-
ala." 19 Nadid, sinunud du alagad tu nibilin
ni Jesus, sakay nihanda de tu péngapon de
para ta Piyesta na Ala-ala.
20 Nadid, to kélép a éya, éy néngan sa
de Jesus, a kaguman na du labindalawa a
alagad na. 21 Hanggan méngan side, éy
kinagi ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam
i méngitokyon diyakén." 22 Ey du alagad,
pékabati de ta éya, éy nalungkut side, a
kinagi na bawat esa dide, a "Sakén wade,
Panginoon." 23 "Tu kasabay ko a néngisaw-
saw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy
siya i méngitokyona diyakén. 24 Kailangan
a mateék ayun to nisulat du purupeta to
araw, pero kagbi tu méngitokyon diyakén!
Maigi pa éy éwan dén nienak." 25 Nadid,
kinagi ni Hudas, a "Maistu, sakén wade?"
"Siko ngani dén," kagi ni Jesus.
26 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus
tu kanén de a tinapay, éy to pégpasala-
mat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a
nitagtag na du alagad na. "Kanén moy dén
ye," kagi na, "a saye i bégi kua." 27 Nadid,
inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to
pégpasalamat na dén, éy nigewat na dide,
a kinagi na, a "Inumén moy dén ye, sikam a
étanan. 28 Da saye i digi kua, a saye i tanda
na pangako na Diyos. Ey mebulak alang-
alang ta meadu a tolay. Saye i pégpatawad
ta kasalanan na tolay. 29 Ey tandaan moy,"
kagi ni Jesus, "éwanék dén uminom ta alak,
éng éwan magpisan kitam a uminom ta
bigu a alak ta kaharian Nama ko."
30 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos,
éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Nadid a kélép éy ginananék moy a étanan,
da nisulat du purupeta to araw, a 'Ta ipag-
pabuno na Diyos to Pastor, éy matibuhahak
du tupa.' 32 Pero kébuhay ko a huway," kagi
ni Jesus, "éy mégditulék dikam ta Galilea."
33 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Sakén, Pangi-
noon, éy éwan ta ka ginanan, maski gi-
nanan ka du iba." 34 "Ewan, Pedro," kagi
ni Jesus, "da tandaan mo, nadid a kélép,
bagu magtarakot tu tandang, éy itanggiék
mo ta pentélo a éwanék mo kaguman." 35 Ey
"Ewan," kagi ni Pedro, "maski mateék a
kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!" Ey
kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

36 Nadid, kinuyog ni Jesus du alagad na ta
Getsemani. Ey kinagi na dide, a "Mégiknud
kam pa se, a manalanginék ta dumanég a
sae." 37 Ey kinuyog na ti Pedro sakay du
éduwa a anak ni Sebedeo. Ey nalungkut
ti Jesus a métageg. 38 Ey kinagi na dide,
a "Métagegék tu isip, a komanék i mate.
Maguhay kam se a mékipagpuyat kam
diyakén." 39 Nadid, kéadeyo na ta kétihék,
éy dinumapa a ménalangin. "Améng," kagi
na, "éng maari éy iadeyo mo diyakén i
paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua
i masunud, éng'wan na kaluuben mo i ma-
sunud."

40 Nadid, késoli na éy dinemtan na a tidug
du ételo a alagad. Ey kinagi na ni Pedro, a
"Talaga bale a éwan kam makapagpuyat a
maski esa a oras a kaguman ko? 41 Magpuyat
kam sakay manalangin kam, monda éwan
kam madaig na mangpuhuba dikam. Méni-
wala kam diyakén ta isip moya, pero i bégi
moya éy mehina."

42 Nadid, huway siya a inumadeyo dide
a ménalangin. "Améng," kagi na, "éng
éwan maibut i paghirap kua, éy manyari
maka dén i kaluuben mo." 43 Nadid, ké-
soli na a huway, éy dinemtan na man dén
side a tidug, da mégtongka side a tahod.
44 Kanya pinabayan na side to ikatélo, a
soli na a ménalangin, a ménalangin siya
ta kona to kinagi na to ditol. 45 Nadid,
nagsoli man dén siya du alagad a kinagi
na dide, a "Tidug kam bale pabi? Entan
moy, dumemét dén i oras a péngitokyon
de diyakén du makasalanan a tolay. 46 Nay,
umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén
i méngitokyon diyakén."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Mégkagi pabi ti Jesus éy dinumemét
dén ti Hudas, tu esa du labindalawa. Te
kaguman siya a meadu a tolay a gébwat
side du mataas a padi sakay du matétanda.
Sakay te kébil side a sondang éy ta gahoti.
48 Bagu pa side dinumemét ta éya, éy kinagi
dén ni Hudas dide, a atdinan na side ta
tanda, monda matukoy de ti Jesus. "Tu
ahoben ko," kagi na, "éy siya i dekpén
moya." 49 Kanya nadid, éy inumadene ti
Hudas ni Jesus, a binati na siya, a tulos na
inahoben. 50 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit,
Kadimoy, magenya ka se?" Ey to pégkagi na
ta éya, éy dinikép de siya.

51 Nadid, tu kaguman ni Jesus a esa, éy
binagut na tu sondang na, a tinegpas na
tu utusan no mataas a padi, a minahipas i
talinga naa. 52 Pero kinagi ni Jesus diya, a
"Ikaluban mo i sondang mua! I lumaban
ta sondang, éy sondang be i katayan naa.
53 Ewan moy beman tukoy, a mékiohonék
san Nama ko, éy paangen na se agad i
mahigit pa ta labindalawa a batalyon na
anghel? 54 Pero éng kona sa éy éwan matu-
pad i kasulatan na Diyos tungkul ta hirap
ko."

55 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a
nanikép diya, a "Bakit te armas kam a son-
dang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay,
tulisanék beman a metapang? Aldew-
aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit
éwanék moy sa dinikép? 56 Pero manyari ye
a monda matupad tu nihula du purupeta ta
kasulatan na Diyos." Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy gininanan siya du alagad na.

Nitugén De Ti Jesus Du Te Tungkulin a Judeo

57 Nadid, du nangdikép ni Jesus, éy ni-
tugén de siya to bile ni Kaipas, a mataas a
padi. Mégmiting sa nadid du maistu ta rili-
hiyon sakay du matétanda. 58 Tinumagubet
dide ti Pedro, pero adeyo san. Kédemét ni
Pedro to bile no mataas a padi, éy sinomdép
siya to karsada no bile, sakay négeknud sa a
kaguman du guwardia, monda meta na éng
anya i manyaria.

59 Nadid, du mataas a padi sakay du te
tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side
ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni
Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno
siya. 60 Pero éwan side tu meeta, maski
meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan
tungkul diya. I katapusana, éy te éduwa a
hinumarap, 61 a kinagi de, a "Kagi na ina a
lélake a maari na kan a hukatén i Templo na
Diyos, sakay huwayén na kan a pataknégén
ta ételo san a aldew."

62 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi,
a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?" 63 Pero éwan
négkagi ti Jesus. Kanya kinagi no mataas
a padi, a "Ta ngahen na tunay a Diyos, i
utus kua diko éy isumpa mo dikame éng
siko a talaga i anaka na Diyos. Ikagi mo

dén éng siko i Cristo a tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta tolay ta mundua." 64 Ey
kinagi ni Jesus, a "O, kona to kinagi mo.
Ey tandaan moy ye, sapul nadid éy metaék
moy a mégiknud a magdatig kame ta Diyos,
a kagumanék na a maghari. Sakén i lélake
a gébwat ta langet. Sakay metaék moy a
dumemét a te sakay ta kuném ta langet."
65 Nadid, to pékabati no padi ta éya, éy
pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na,
a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-
wari siya a anak na Diyos! Bakit kailangan
tam pa a mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos! 66 Anya i isip
moya?" kagi na. "Ey dapat mate siya," kagi
de.
67 Nadid, linoktaben de tu mata ni Jesus,
sakay sinésuntuk de. Sinapuk siya du iba, a
kinagi de, a 68 "Nay, Cristo, tukuyan mo éng
ti ésiya i nanuntuka diko!"

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

69 Nadid ti Pedro, éy te eknud pabi to
karsada no bile. Ey inadenean siya no esa
a bataan, a kinagi na diya, a "Siko bale i
kagumana ni Jesus a taga Galilea!" 70 Pero
nitanggi ni Pedro ta harapan du étanan
sa. "Ewan ko tukoy tu kagi mo," kagi
na. 71 Nadid, kéange ni Pedro to kudal to
karsada, éy neta siya no esa pa a bataan,
a tulos kinagi na du édsa sa, a "Siya ina i
kagumana ni Jesus a taga Nasaret." 72 Pero
nitanggi ni Pedro a huway, a nisumpa
na, a "Ewan ko natenggi i éya a lélake."
73 Mamaya-maya, éy inumadene ni Pedro
du édsa sa, a kinagi de, a "Kaguman na ka
ngani a esa. Napospusan me ta pégkagi
mua!" 74 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro,
"isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng
magbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a
lélake!" Ey nadid, bigla a nagtarakot tu
tandang. 75 Ey naala-ala nadid ni Pedro tu
kinagi ni Jesus diya, a "Bagu magtarakot i
tandang, éy itanggiék mo ta pentélo." Ey
to pékaala-ala na ta éya, éy linumuwas siya
sakay nagsanget ta mahigpit.

27

Nitugén De Ti Jesus Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, du mataas a padi
sakay du matétanda éy néguhunan de éng
pakodyan de a ipabuno ti Jesus. 2 Ey nipaga-
pus de siya sakay nitugén de ni Gubernador
Pilato.

To Nikate Ni Hudas

3 Nadid, ti Hudas a néngitokyon diya, pék-
abati na a bunon de ti Jesus, éy nagsisi siya,
sakay nisoli na du padi tu kuhata a étélo a
pulu a plata. 4 "Nagkasalaék," kagi na, "da
nitokyon ko i lélake a éwan tu kasalanan."
"Ey anya i pékialam mia diko?" kagi du
padi. "Bahala ka sina!" 5 Nadid, nibatikal ni
Hudas tu kuhata to lubuk no Templo; sakay
hinumektat sa siya a tulos na a nagusot.
6 Ey du padi, éy inalap de tu kuhata, a
kinagi de, a "Pagenyaan tam i kuhatae?
Labag ta utus a iedton tam ta pégabuluyan
ta Templo, da kabayaden ye na buhay na
tolay." 7 Ey nagkasundu side a ibugtong de
to luta no mégimet ta binga, monda gemtén
de a péglébngan na dayuan. 8 Kanya i luta
a éya éy dédulawén de a "Luta na Dige" a
hanggan nadid.
9 Nadid, to nipamugtong de ta éya,
éy natupad dén tu nihula ni Purupeta
Heremias to araw. I nisulat naa, éy "Inalap
de tu kuhata a étélo a pulu a plata (da sé' san
ya i nihalaga de ta buhay ni Cristo), 10 sakay
nibugtong de to luta no mégimet ta binga,
a kona to niutus diyakén na Panginoon."

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

11 Nadid, niharap de ti Jesus to guber-
nador. Ey kinagi na diya, a "Siko wade
beman i haria na Judeo?" "O," kagi ni
Jesus, "kona to kinagi mo." 12 Nadid, to
péngpehay diya du mataas a padi sakay
du matétanda, éy éwan siya sinumengbet.
13 Kanya kinagi ni Pilato diya, a "Bakit éwan
ka sumengbet? Ewan mo mébati i iyépehay
dia diko?" 14 Pero éwan sinumengbet ti
Jesus, maski esa a kagi. Kanya nagtaka a
tahod tu gubernador.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

15 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali na gu-
bernador a magpaluwas ta isesa a pihesu,
maski ti ésiya i gustu du tolay. 16 Ey ta éya
a panahun éy te esa sa a tanyag a pihesu
a ngéngahinan de a ti Barabas. 17 Kanya
nadid, to kédulug du tolay sa, éy kinagi
ni Pilato dide, a "Ti ésiya i gustu moya
a paluwasén ko, ti Barabas o ti Jesus a
ngéngahinan moy a Cristo?" 18 Tukoy dén

ni Pilato a nitugén de ti Jesus diya da ménaghili side diya. [19] Sakay pati, to pégeknud
ni Pilato to hukuman, éy kinagi diya no
utusan, a "Nipekagi diyakén no asawa mo,
a diyan ka kan mékialam ta lélake a ina a
éwan tu kasalanan, da nagtagenép kan siya
ta medukés to kélép se tungkul diya."
[20] Nadid, du mataas a padi sakay du matétanda, éy pinégkagian de dén du tolay,
a i agidén dia ni Pilato éy ti Barabas i
paluwasén na, sakay ti Jesus i pabuno dia.
[21] Kanya to pégpakelagip dide no gubernador éng ti ésiya i gustu dia a paluwasén
na, éy ti Barabas i nisengbet dia. [22] "Eng
kona sa," kagi ni Pilato, "éy anya i gemtén
kua ni Jesus a ngéngahinan moy a Cristo?"
"Ipako mo siya ta kudos," kagi de. [23] "Bakit,"
kagi ni Pilato, "anya i kasalanan na?" Pero
lalo de san a nidulaw, a "Ipako mo siya ta
kudos!"
[24] Nadid, pékaisip ni Pilato a éwan siya
tu mégimet, sakay adene be dén du tolay
a magligalig, éy nagpaalap siya ta dinom
sakay inugisan na i kamét naa ta harap
du tolay. (Saya i nihalimbawa naa dide
a éwan siya tu kasalanan.) "Ewanék tu
kapanagutan ta ikatea na éye a lélake," kagi
na "Sikam i bahala." [25] Ey kinagi du tolay, a
"Panagutan me i ikate na; sikame sakay du
anak me!" [26] Ey nadid, pinaluwas ni Pilato
ti Barabas, sakay nipabalbal na ti Jesus, a
tulos niatéd na dide monda ipako de ta
kudos.

Lélokon De Ti Jesus

[27] Nadid du sundalu, éy niange de ti Jesus
ta lubuk no bile no gubernador, sakay dinumulug sa diya du étanan a sundalu. [28] Sakay
inibutan de tu badu na, sakay sinolotan de
siya ta badu a medideg, da saya i kolor na
damit na hari. [29] Sakay nagkawekaw side
ta lanot a meset, a nisoklop de to ulo na,
a kurona na kan. Ey pinakbilan de siya
ta kayo a baston na kan. Ey tinokso de
siya a linumuhud side diya, a kinagi de, a
"Mabuhay i hariae na Judeo!" [30] a tulos de
siya a linéloktaben, sakay pinépakol-pakol
de siya. [31] Ey kétapos de a nangloko diya,
éy inibutan de tu badu na a medideg, sakay
pinabaduan de man dén to sarili na a damit.
Sakay pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya To Kudos

[32] Nadid, to péglakad de, éy mineta de
tu lélake a ti Simon i ngahen na, a taga
Sirene. Ey pinilit de siya a minangbékle to
kudos ni Jesus. [33] Ey kédemét de to lugar a
ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen
na éy Bungu), [34] éy inatdinan de ti Jesus ta
alak a te halu a gamot a meapsot, pero to
pékakenam na éy éwan na ininom.
[35] Nadid, to péngipako de dén to kudos,
éy nagpalabunutan side a hinati-hati de
tu damit na. [36] Sakay négiknud sa side a
bantayan de. [37] Sakay niekpét de tu sulat
to kudos ta uluan naa, a ikagi no sulat tu
niabla de diya. I kagi naa éy "SIYA YE TI
JESUS, A HARI NA JUDEO." [38] Ey nipako de
be sa i éduwa a tulisan a kasabay ni Jesus, a
nitolnék de side ta magtembang a tagirilan
ni Jesus.
[39] Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta
de ti Jesus, [40] a kinagi de, a "Siko bale i
manghukata ta Templo, sakay ipataknég
mo a huway ta ételo san a aldew! Bakit
éwan mo iligtas i bégi mua? Eng siko i anak
na Diyos éy umogsad ka dén ta kudusa!"
[41] Sakay du te tungkulin a Judeo, éy dinédusta de be siya, a kinagi de, a [42] "Entan
moy, niligtas na kan du iba. Pero i bégi
naa éy éwan na meligtas. Hari kan siya
na Israel. Nadid, éng umogsad san siya ta
kudusa, éy maniwala kitam diya! [43] Umasa
siya ta Diyos," kagi de, "a kagi na a anak na
kan siya. Nadid, éng gustu siya na Diyos, éy
bakit éwan na siya iligtas?" [44] Sakay pati du
éduwa a tulisan a kasabay na a nipako, éy
dinédusta de be siya.

Pate Dén Ti Jesus

[45] Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém
a hanggan to alas tres. [46] Ey to manga alas
tres dén, éy kinagi ni Jesus ta medegsén, a
"Eli, Eli, lema sabaktani?" a i kahulugen na,
éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék
mo?" [47] Ey du sénganya a te taknég sa, éy
nabati de siya, a akala de éy dédulawan na ti
Purupeta Eliyas. [48] Ey agad minaginan i esa
dide a nangalap ta damit, sakay nibisa na
to tuba, sakay niedton na ta ontok no kayo,
a nipasépsép na ni Jesus. [49] Pero kinagi du
iba sa, a "Diyan ka pa! Entan tam pa éng
dumemét ti Eliyas a méngiligtas diya." [50] Ey
nadid, dinumulaw ti Jesus a huway, a tulos
na dén a nahéngsétan.

51 Nadid, tu kortina a dikél ta lubuk no
Templo, éy bigla a minapéknet sapul ta on-
tok a hanggan ta sidung. Sakay naglindul,
sakay pinomtak du dadéngli. 52 Nabukasan
be i meadu a lébéng, a tulos nabuhay
i meadu a tolay a minaniwala ta Diyos.
53 Linumuwas side to lébéng de, sakay to
kébuhay dén ni Jesus, éy sinomdép side ta
Jerusalem, éy meadu i minaketaa dide.
54 Nadid, tu kapitan sakay du sundalu a
kaguman na a nagbantay ni Jesus, pékabati
de to lindul, sakay ta étanan a nanyari,
éy néganteng side a tahod, a kinagi de, a
"Tunay bale ye a anak na Diyos!" 55 Edsa
be sa i meadu a bébe a mégtan-aw. Sapul
pa ta Galilea éy kinumuyoyog dén side ni
Jesus, a side i katulung naa. 56 Kabilang dide
éy ti Maria Magdalena, sakay ti Maria a ina
ni Santiago sakay ti Hose, sakay tu asawa ni
Sebedeo.

To Péngielbéng Ni Jesus

57 Nadid, to giapon dén, éy dinumemét sa
i esa a mayaman a lakay a taga Arimatea.
I ngahen na éy ti Hose. Ey alagad be
siya ni Jesus. 58 Inumange siya ni Pilato a
inaged na tu bangkay ni Jesus. Ey niutus ni
Pilato a iatéd de diya. 59 Ey inalap ni Hose
tu bangkay, sakay sinaputan na to bigu a
manta, 60 sakay nielbéng na to sarili na a
péglébngan, a éwan pabi nale a nipaébut to
pader. Ey nadid, nigulung de tu dikél a bito
a nitakléb de to pintuan no lébéng, sakay
néglakad. 61 Ey ti Maria Magdalena sakay tu
esa pa a Maria, éy édsa sa side a te eknud to
tapat no lébéng.

Du Mégbantay To Lébéng

62 Nadid, to gagabi dén a sabadu, du
mataas a padi sakay du Pariseyo, éy inu-
mange side ni Pilato. 63 "Gubernador,"
kagi de, "natandaan me tu kinagi na éya
a mebuli a lélake to kébuhay na pabi, a
mabuhay kan siya a huway makalipas i
ételo a aldew. 64 Kanya maari éy ipabantay
mo pad i lébéng naa, a hanggan ta ikatélo
a aldew. Makay umange sa du alagad na
a takawén de tu bangkay na, sakay ka-
gin de du tolay a nabuhay dén a huway.
Eng magkona sa side, éy mas mahigpit i
ménegipo a kakabulyan kesira to neditol."
65 Pékabati ni Pilato ta éya, éy kinagi na
dide, a "Maari, mangalap kam ta sundalu,
sakay pabantay moy dide ta mahusay."
66 Kanya nadid, inumange side to lébéng,
sakay dinétonan de ta tanda tu takléb na
a bito, sakay pinabantay de tu lébéng,
monda masiguru de a éwan tu mékialam to
bangkay ni Jesus.

28

Nabuhay Ti Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, a simba dén
a amulaldew, éy inumange ti Maria Mag-
dalena to lébéng, sakay tu esa a Maria. 2 Ey
kédemét de sa, éy bigla a linumindul ta
mesibét, a tulos dinumibi i esa a anghel a
gébwat ta langet. Siya éy nigulung na tu
bito a takléb no lébéng, sakay inumeknud
sa siya. 3 Tu idsura na éy koman i kilat a
makadile, sakay tu badu na éy melélatak
a tahod. 4 Ey du sundalu a mégbantay sa,
namégpég side ta anteng de to anghel, a
tulos natumba side a koman side i pate.
5 Nadid, kinagi no anghel to éduwa a
bébe, a "Diyan kam méganteng. Tukoy ko
a ahayukén moy ti Jesus, siya a nipako de.
6 Pero éwan se siya," kagi na, "da nabuhay
dén a kona to kinagi na. Kamon se, entan
moy i lébéng naa. 7 Sakay méglakad kam
dén a kagin moy du alagad na a nabuhay
dén a huway, a mégdetol dén siya dide ta
Galilea. Meta moy siya ta éya. Tandaan
moy i kinagi kua dikam."
8 Nadid, pékabati du bébe ta éya a kagi
no anghel, éy agad side hinumektat to
lébéng. Sakay naginan side a nibaheta de
du alagad i nanyaria. Ey méganteng side a
mésahat. 9 To péginan de, éy sinambat side
ni Jesus, a binati na side. Ey inumadene
side a kinébkében de i tikéd naa, sakay
sinumamba side diya. 10 Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Diyan kam méganteng. Angen moy
kagin du top ko a umange side ta Galilea, éy
metaék de sa."

Tu Baheta Du Nagbantay To Lébéng

11 Nadid, péglakad pabi du bébe, éy inu-
mange ta banuwan du sundalu a nagbantay
to lébéng, sakay nibaheta de du padi i
nanyaria. 12 Ey néguhon side du matétanda.
Sakay inatdinan de du nagbantay ta kuhata,
13 a kinagi de dide, a "Basta ibaheta moy du
tolay a inumange sa du alagad na, a tinako
de tu bangkay na to kétidug moy. 14 Diyan

kam méganteng," kagi de. "Eng maba-
heta ni Gubernador a natidug kam kan,
éy sikame i bahala a mégkagi diya, monda
éwan na kam parusaan." [15] Kanya du nag-
bantay, éy tinanggap de tu kuhata, sakay
ginamet de tu nibilin de dide. Ey hanggan
nadid éy saya i péniwalaa du Judeo.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

[16] Nadid, du sapulu éy ta esa a alagad,
éy inumange side ta Galilea, a hanggan
to buked a nibilin dide ni Jesus. [17] Ey
to péketa de sa diya, éy sinumamba side
diya; pero i sénganya dide éy nagalanganin
side. [18] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Niatéd
diyakén Nama ko i étanan a kapangyarian
ta langet éy ta mundua. [19] Kanya umange
kam ta maski ahe ta mundua, a gemtén
moy a maging alagad ko i tolay ta étanan
a banubanuwan. Binyagen moy side ta
ngahen Nama tam, sakay sakén a anak na,
sakay ta Banal a Espiritu. [20] Itoldu moy dide i
étanan a niutus ko dikam. Ey tandaan moy,
sakén i kaguman moy a palagi, hanggan ta
katapusan na mundua."

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Marcos

1 Saye i Mahusay a Baheta a tungkul ni
Jesu Cristo, a anak na Diyos. 2 To pégtoldu
ni Juan a Mégbinyag, éy saya i sapul na éya
a baheta a kinumalat. Ti Juan i nangtupada
to dati a kagi na Diyos to anak na, a nisulat
ni Isayas. "Tandaan moy," kagi na Diyos to
anak na, "te lélake a pégdetulén ko diko,
monda paghandaén na du tolay ta demtan
mo." 3 Ti Juan i pinégkagiana ni Purupeta
Isayas to nipégkagi na, a "Te magpahayag ta
ilang a lugar, a i kagi naa du tolay éy dapat
maghanda side ta kédemét na Panginoon, a
husayén de be i péglakaden na."
4 Nadid, dinumemét ti Juan ta ilang a lu-
gar, a mégtoldu siya du tolay a dapat mag-
sisi side ta kasalanan de, a tulos ipabinyag
side, monda pagpasensiyaan side na Diyos
ta kasalanan de. 5 Ey du étanan a tolay
ta Hudea sakay ta Jerusalem, éy inumange
side ni Juan. Ey nipagtapat de i étanan
a kasalanan de, a tulos bininyagen side ni
Juan ta dinuma na Hordan.
6 Nadid, i badua ni Juan, éy ginamet ta
buk na hayup. Sakay tu sinturon na éy
katat. I kékanén na éy pésah sakay pitukan.
7 To pégtoldu na du tolay, éy kinagi na, a "Te
lélake a ménegipo diyakén a dumemét. Eng
iparehoék moy diya," kagi na, "éy éwanék
tu pasa, da mataas siya diyakén. 8 Sakén
éy binyagen ta kam ta dinom. Pero siya éy
binyagen na kam ta Banal a Espiritu."

Bininyagen Ni Juan Ti Jesus

9 Nadid, to panahun a éya, éy dinumemét
ti Jesus a gébwat ta Nasaret, Galilea; éy
bininyagen siya ni Juan ta dinom ta Hordan.
10 Ey to kéahawas ni Jesus to dinom, éy neta
na a minapilak i langet, a tulos dinumibi
diya i Espiritu na Diyos a koman i dagalan.
11 Ey tulos négkagi nadid i boses ta langet, a
"Siko i anak ko a mahal, éy mésayaék diko."
12 Nadid, tu Espiritu, éy niange na ti Jesus
ta ilang a lugar. 13 Ey édsa sa siya ta épat
a pulu a aldew, a tétokson siya ni Satanas
ta éya. Ey te hayup be sa a mealiyas. Ey
inaguman siya du anghel ta éya.

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

14 Nadid, to péngipihesu de ni Juan, éy
nagsoli ti Jesus ta Galilea. Ey nagpahayag
siya ta Mahusay a Baheta na Diyos ta éya.
15 "Oras dén na Diyos a maghari," kagi
na. "Magsisi kam dén, a ibutan moy du
kasalanan moy, sakay maniwala kam ta
Mahusay a Baheta."
16 Nadid, to péglakad ni Jesus to digdig
na diget na Galilea, éy neta na de Simon
a patwadi ti Andres, a ménggila side. 17 Ey
kinagi na dide, a "Kumuyoyog kam diyakén
a maging alagad ko. Sapul nadid, éy éwan
kam dén mangalap ta ikan, éng éwan i
alapén moya éy tolay a para diyakén." 18 Ey
pékabati du éduwa ta éya, éy basta gini-
nanan de tu gila de, a kinumuyog side ni
Jesus.
19 Ey to pémaybay de man dén ta kétihék,
éy neta de de Santiago éy ti Juan a patwadi,
a anak side ni Sebedeo. Te eknud side
to abeng de, a mégayoma side to rambat
de. 20 Ey dinulawan side ni Jesus; éy agad
gininanan de tama de to abeng, sakay du
iba sa a mégtarabaho, a kinumuyog be side
ni Jesus.

Tu Lélake a Hinayup

21 Nadid, inumange side ta Kapernaum.
Ey to aldew a pangilin, éy inumange ti Jesus
to kapilya de ta éya. Ey nagtoldu siya du
tolay sa. 22 Ey du tolay, éy mégpégtaka
side a tahod to pégtoldu na, da éwan siya
mégtoldu a kona du maistu ta rilihiyon de,
éng wan neta de a te kapangyarian siya ta
pégtoldu na.
23 Nadid, sinomdép to kapilya i esa a
lélake a hinayup. Dinumulaw siya a négk-
agi, a 24 "Jesus, siko a taga Nasaret, anya i
pékialam mua dikame? Bunuén mo kame
wade a manga hayup? Natenggi ta ka a siko
i tiniyak na Diyos a tagapagligtas!"
25 Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a
kinagi na, a "Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!"
26 Nadid tu medukés a hayup, pékabati na
ta éya, éy pinagkaramre na tu lélake. Ey
nagkélanget siya, a tulos inumibut dén to
lélake. 27 Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side,
a kinagi de, a "Anya wade i lélakeae? Iba i
pégtoldu naa. Utus na san, éy sumunud du
medukés a hayup diya!"

[28] Ey dahil ta éya, éy nabaheta agad du
étanan a tolay ta éya a lugar i tungkul ni
Jesus.
[29] Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya, a
inumange siya to bile de Simon a patwadi,
a kaguman na be ti Santiago sakay ti Juan.
[30] Ey tu manugeng ni Simon éy te katidug sa
siya, a mepalang siya to ladu na. Ey kinagi
de ni Jesus a méladu siya. [31] Ey kembilan ni
Jesus tu kamét na a pinaégkat, éy naibut tu
palang na, a tulos nagasikaso siya dide.
[32] Nadid, to kélép a éya, a giapon dén,
éy niange de ni Jesus i étanan a te ladu,
sakay du hinayup. [33] Ey du étanan a tolay
ta éya a banuwan, éy dinumulug side ta
harap na éya a bile. [34] Ey pinahusay ni Jesus i
meadu a te ladu, sakay pinaibut na i meadu
a dimonyo. Ey sinaway na du dimonyo a
mégkagi, da tukoy de siya, a siya i gébwata
ta Diyos.
[35] Nadid, to gagabi pabi a tahod, a medik-
lém pabi, éy inumikat ti Jesus a linumwas
to bile. Ey inumadeyo siya dudu bile sa,
a monda manalangin. [36] Pero de Simon éy
tinumagubet side diya, a inahayok de siya.
[37] Ey péketa de diya éy kinagi de, a "Maistu,
éahayukén ka man dén du tolay a étanan."
[38] Pero kinagi ni Jesus dide, a "Kitam dén.
Umange kitam du iba a bariyo. Kanyaék se
inumange éy magpahayagék be du tolay ta
iba-iba a bariyo."
[39] Kanya naglebut ti Jesus ta étanan a
Galilea, a nagtoldu siya du tolay du kapilya
de, sakay pinaibut na i meadu a dimonyo.

Ginamot Ni Jesus Tu Te Saket a Ketong

[40] Nadid, te esa a lélake a te saket a ketong
a inumadene ni Jesus. Linumuhud siya
diya a mékiohon. "Eng maari," kagi na,
"éy pahusayénék pad." [41] Ey ti Jesus, éy
kinagbian na siya, éy kembilan na, a kinagi
na, a "Maari, maghusay ka dén." [42] Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu
na, a mahusay dén siya. [43] Ey pinéglakad
siya ni Jesus, a kinagi na diya ta mahigpit,
[44] a "Diyan mo kékagin i éye ta maski ti ésiya;
éng'wan umange ka pa pumeta ta padi, a
mahusay ka dén. Da mahusay ka dén," kagi
na, "éy atdinan mo tu padi ta péngiatang
na diko, a kona to niutus ni Moises. Saya
i pagpatunay mua ta tolay a mahusay ka
dén."
[45] Pero tu lélake, to péglakad na dén, éy
basta binébahetaan na i bawat meta na ta
nanyaria diya, hanggan éwan nabaheta na
étanan a tolay ta éya a lugar. Kanya ti Jesus
éy éwan dén siya maari a pumeta ta tolay
maski ta ahe a banuwan. Basta tumétulos
siya ta adeyo ta banuwan. Pero maski adeyo
siya, éy palagi a dumédulug diya i meadu a
tolay.

2

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

[1] To esa man dén a aldew, éy nagsoli
ti Jesus ta Kapernaum. Ey nabaheta du
tolay a kaya man dén siya to bile na. [2] Ey
dinumulug i meaadu a tolay to bile, a hang-
gan da mepiit side. Maski ta harap no
bile, éy mepiit. Ey mégtoldu ti Jesus dide.
[3] Nadid, te épat a tolay a dinumemét sa, a
te kébil side a lélake a lumpu. [4] Pero éwan
side makaadene ni Jesus, dahil ta meaadu a
tolay. Kanya binutbut de to atép to némo ni
Jesus, sakay nitostos de tu ayod a édsean no
lumpu. [5] Ey ti Jesus, péketa na a méniwala
side diya, éy kinagi na to lumpu, a "Anéng,
pinatawad ka dén ta kasalanan mo."
[6] Nadid, du maistu sa ta rilihiyon, péka-
bati de to kinagi ni Jesus, éy mégisip side,
a [7] "Bakit mégkagi siya ta kona sa? Isip na
wade a Diyos siya! Diyos san i makapag-
patawad ta kasalanan na tolay."
[8] Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i édse
ta isip dia. Ey kinagi na dide, a "Bakit
mégisip kam ta kona sina? [9] Tama," kagi
na, "a maari i maski ti ésiya a mégwari-wari
a mégpatawad ta kasalanan na lumpuae.
Pero ti ésiya i maari a makapagpalakad ta
lumpu a tolay? [10] Nadid," kagi na, "éy sakén
i lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lumpu, a [11] "Nay,
umégkat ka dén, a alapén mo dén i ayod
mua, a ikad mo dén ta bile moy."
[12] Nadid, pékabati no lumpu ta éya, éy
inumégkat dén siya, a inalap na tu ayod na,
sakay linumuwas siya to bile. Ey du tolay sa,
péketa de ta éya, éy mégtaka side a tahod,
sakay pinuri de i Diyos. Sakay kinagi de a
"Nadid kitam san naketa ta kona sa!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

13 Nadid, nagsoli man dén ti Jesus ta
sabeng ta Galilea. Ey dinumulug diya i
meadu a tolay, éy nagtoldu siya dide. 14 Ey
to péglakad na, éy neta na i esa a lélake
a mégpabuwes, a te eknud to pégsingihan
ta buwes. Ti Lebi i ngahen naa, a anak ni
Alpeyo. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog
ka diyakén a maging alagad ko." Ey tinu-
maknég ti Lebi, a inumunonod siya ni Jesus.
15 Nadid, to péngan ni Jesus to bile ni
Lebi, éy nékidipon be sa i meadu a medukés
a tolay sakay du mégpabuwes. (Side i
méngdaya ta tolay.) Dahilan éy te meadu
a kumékuyoyog ni Jesus. 16 Ey du maistu
sa ta rilihiyon na Pariseyo, péketa de a
mékidipon ti Jesus du medukés a tolay,
éy kinagi de du alagad ni Jesus, a "Bakit
mékidipon siya du makasalanan a tolay?"
17 Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy kinagi na
dide, a "Bakit? Du mahusay éy éwan side tu
kailangan ta magamot, éng'wan du te saket.
Ey sakén éy éwanék se inumange a monda
tumulung du mahusay a tolay. Eng'wan, du
makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

18 Nadid, du Pariseyo sakay tu alagad ni
Juan, éy ugali de a mégkulasiyon, ayun
to rilihiyon de. Kanya te iba a tolay a
nagpakelagip ni Jesus éng bakit éwan be
mégkulasiyon du alagad na. "Eng mégku-
lasiyon du alagad du Pariseyo, sakay du
alagad ni Juan a mégbinyag," kagi de, "éy
bakit éwan mégkulasiyon du alagad mo?"
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay, maari
beman a mégkulasiyon i tolay éng kaguman
de pabi i ikasal? Ewan! Eng kaguman de
pabi siya, éy éwan pabi side mégkulasiyon,
da mésaya side. 20 Bagay éwan dén sa tu
kadimoy de a ikasal, éy saya i oras de a
magkulasiyon.
21 "Ewan tu nagtagpi ta bigu a resato to
dati dén a badu," kagi ni Jesus. "Da éng
kona sa, éy péknetén no bigu tu dati, éy
lalo dén a melawa tu ébut no badu. 22 Ewan
be tu méngiasék ta bigu a alak ta dati a
pégaskanan. Bagay kona sa i ginamet, éy
pomtak tu pégaskanan, da dati, a tulos
mebut tu alak. Sakay pati tu pégaskanan,
éy sayang be dén. Maigi pa éy iasék i bigu a
alak ta bigu be a pégaskanan."

Tungkul Ta Pangilin a Aldew

23 Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy
dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta
tégesa a ohay, a kékéselén de. 24 Ey du
Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus, a "Entan mo
du alagad mo! Bakit gemtén de i bawal ta
pangilin? Bilang tarabaho ina!"
25 "Ewan," kagi ni Jesus. "Bakit, éwan
moy wade nabasa tu ginimet ni Dabid to
araw, to pégalép de sakay du kaguman na?
26 Basta sinomdép siya to bile na Diyos. Ey
tu te déton sa a tinapay a para ta Diyos, éy
kinan na; sakay pinakan na be du kaguman
na. Ey bawal kan ya ta utus, da du padi
san i maari kana a méngan ta éya. Nanyari
ya to panahun ni Abiyatar, to panahun a
padi siya a mataas. 27 Tandaan moy," kagi
ni Jesus, "lalo a importante i tolay kesira
ta pangilin a aldew. Kanya san ginimet
na Diyos i pangilin éy monda makaimang i
tolay ta tarabaho de. 28 Ey sakén a lélake a
gébwat ta langet, éy sakén i mégkagia éng
anya i tama a gimet ta aldew a pangilin."

3

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

1-2 Nadid, éy inumange ti Jesus to kapilya
de a esa. Ey te lélake sa a pile tu kamét.
Ey du Judeo sa, éy sinubukan de siya, éng
gamutén na tu lélake ta pangilin, monda
maka éy iabla de siya a manglabag ta utus.
3 Ey ti Jesus, éy kinagi na to pile tu kamét,
a "Kadon se." 4 Ey kinagi na du mégsubuk
diya, a "Anya, bawal beman ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko
bawal san éng pahirapan tam i tolay?"
Ey du mégsubuk diya, éy éwan side sinu-
mengbet diya. 5 Ey ti Jesus éy lélamengén
na side, a mégingél siya dide. Ey mélungkut
be siya dide, da mekétog side tu isip. Ey
kinagi na nadid to pile tu kamét, a "Iolnat
mo i kamét mua." Ey to péngiolnat na
éy naghusay dén. 6 Ey du Pariseyo sa a
nagsubuk diya, éy linumwas sa side; sakay
néguhunan de éng kodya i pamunu dia ni
Jesus. Ey kaguman de be du tolay ni Herod.

Du Meadu a Tolay Ta Sabeng Ta Galilea

7 Nadid, pékatukoy ni Jesus ta hangad
dia, éy hinumektat sa siya a inumange ta
sabeng. Ey kaguman na du alagad na. Ey
meadu i tinumagubet diya, a gébwat side

ta Galilea, sakay ta Hudea, [8] sakay ta Jersualem, sakay ta Idumea, sakay ta dumanég
a sa na Hordan, sakay ta Tiro, sakay ta
Sidon. Kanya dinumulug diya diden ya a
tolay, éy dahilan éy nabaheta de i ginimet
naa. [9-10] Ginamot na i meaadu a tolay a te
sakisaket. Kanya du te ladu, éy pumépilit
side a umadene diya, monda makakbil side
diya. Kanya ti Jesus éy nipedahik na tu
abeng a sinakayan na. Dinumitaw siya ta
kétihék, monda éwan siya séséldítén na
tolay. [11] Sakay du hinayup a tolay, bagay
meta de ti Jesus éy basta minatumba side ta
harap na, a dinumulaw side, a i kinagi dia,
éy "Siko i anaka na Diyos."
[12] Ey ti Jesus éy pinégkagian na side ta
mahigpit, a diyan de iyébaheta i tungkul
diya.

Pinili Ni Jesus Du Alagad
Na a Labindalawa

[13] Nadid, pénohobuk ni Jesus to esa a
buked, éy pinauwet na du tolay a gustu na
a maging alagad na. Ey kédemét de diya,
[14] éy pinili na i labindalawa, a side i kaguman
na. I pégdulaw naa dide éy apostol. Side
i utusan na a uméange ta iba-iba a lugar,
a magpahayag ta Diyos. [15] Ey inatdinan na
side ta kapangyarian de a magpaibut ta
dimonyo.
[16] Du labindalawa a apostol a pinili na éy ti
Simon, a pinalayawan na a Pedro; [17] sakay ti
Santiago éy ti Juan, a anak side ni Sebedeo.
(Pinalayawan side ni Jesus, a Boanerges, a i
kahulugen na éy koman i kéduh.) [18] Du iba a
apostol éy ti Andres, sakay ti Pelip, sakay ti
Bartolome, sakay ti Mateo, sakay ti Tomas,
sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay ti
Tadeo, sakay ti Simon a taga Kanan, [19] sakay
ti Hudas Iskarote, a néngitokyon ni Jesus.

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

[20] Nadid, nagsoli ti Jesus to bile na. Ey
dinumulug man dén diya i meaadu a tolay. Ewan side maari a méngan, dahil ta
kakadu na tolay. [21] Ey du tétotop ni Jesus,
pékabati de a te meaadu a dumédulug diya,
éy inumange side diya a uwitén, da isip de
éng luku-luku dén siya. [22] Pero du maistu
ta rilihiyon ta éya, a gébwat ta Jerusalem,
éy kinagi de, a "Kanya makapégpaibut siya
du dimonyo éy inatdinan siya ni Satanas ta
kapangyarian na. Ti Satanas a mayor du
dimonyo."
[23] Kanya kinagi ni Jesus dide i halimbawa.
"Pakodyan a lébugén ni Satanas i sarili na?"
kagi na. [24] "Eng mara, maski ahe a banuwan,
éng néglébug side éy masida side a talaga.
[25] Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side,
éy éwan male i buhay dia. [26] Ey nadid
sakén, bakit kagi moy a inatdinanék kan
ni Satanas ta kapangyarian na a magpaibut
du katulung na a dimonyo? Eng lébugén
ni Satanas i sarili na, éy bumagsak siya a
talaga. Ewan male i buhay na.
[27] "Ewan tu makapagpaibut du kasakupan
ni Satanas, éng'wan na pa matalo ti Satanas.
Pero éng matalo na dén siya, éy maari na
dén a alapén i kasakupan na.
[28] "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta maski anya
a kasalanan de, sakay ta péngupos de ta
tolay. [29] Pero tu mangupos ta Banal a Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan, maski
nadid, a hanggan nikésiya. I kona sa éy te
kasalanan a pirmi, a éwan maibut." [30] Kinagi
ni Jesus i éya da nangupos side diya, a te
medukés kan siya a espiritu.

I Tunay a Top Ni Jesus

[31] Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus,
sakay du tétotop na. Naguhay side ta luwas
no bile, a nipauwet de siya. [32] Ey du meadu a
tolay a te eknud ta palebut ni Jesus to lubuk,
éy kinagi di diya, a "Kéye dén ta luwas dena
mo, éy du tétotop mo, a nipauwet de ka."
[33] Ey kinagi ni Jesus, a "Ti ésiya i ina kua
sakay ta tétotop kua?" [34] Ey kélameng ni
Jesus du tolay ta palebut na, éy kinagi na,
a "Side ye di ina kua, sakay top ko! [35] I maski
ti ésiya a mangtupad ta utus Nama ko, éy
side ya di ina kua éy ta tétotop ko."

4

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

[1] Nadid, inumange man dén ti Jesus to
digdig no diget. Ey meaadu i dinumuluga
diya, a hanggan da sinumakay ti Jesus to
abeng, sakay dinumitaw ta kétihék, sakay
inumeknud sa siya a mégtoldu du tolay. Ey
side éy édse side to baybay, a mégbati. [2] Ey
tinolduan na side ta meadu a halimbawa.
[3] "Baten moy," kagi na. "Te esa kan a
lélake a mégsabug to binhi na. [4] Ey to
pégsabug na éy te sénganya wade a butil a

minepégsek to dilan. Ey kinan na manok.
5 Ey te sénganya wade be a nepégsek to bito-
bito. Ey agad kan side nagtubu, da melapis i
luta ta éya. 6 Pero minalanés side, da mepasi
i bilag, éy éwan kan masiyadu i gimot de.
7 Ey te sénganya wade be a nepégsek to
kalamonan, éy éwan kan be nagbunga, da
nailongan na lamon. 8 Ey tu iba a binhi,
éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey
tinumubu i éya, a nagohay ta tégtételo a
pulu a butil, sakay ta tégénem a pulu, sakay
ta tégsésandaan a butil i bawat ohay. 9 Ey
nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam,
éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

10 Nadid, to kéhektat dén du meadu a
tolay, éy du alagad na éy nipakelagip de
ni Jesus ayun to nihalimbawa na du tolay.
11 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ipeta san dikam
na Diyos i kahulugen na lihim tungkul ta
péghari na ta tolay. Pero du tolay a éwan
sakup na kaharian na Diyos, éy halimbawa
san i kékagin kua dide, 12 monda maski
metaék de, sakay mégbati side diyakén, éy
éwan de mapospusan. Da sala de a magsoli
ta Diyos, a monda pagpasensiyaan na side."

Ipaliwanag Na I Halimbawa
Tungkul To Pégsabug

13 "Bakit," kagi ni Jesus, "éwan moy be-
man mépospusan i kahulugen na éya a
halimbawa? Eng kona sa, éy kodya i
pékapospos moya du iba a halimbawa?
14 Mara, tu nisabug no lélake éy éwan binhi,
éng'wan kagi na Diyos. 15 I sénganya a tolay
éy koman side tu binhi a minepégsek to di-
lan, to pégsabug no lélake ta kagi na Diyos.
Eng makabati side, éy dinumemét agad ti
Satanas dide, a inagaw na tu kagi a nabati
de. 16 I iba a tolay éy koman side tu binhi a
nepégsek to bito-bito. Side, éng mabati de i
kagi na Diyos, éy masaya side, a tanggapén
de agad. 17 Pero éwan side makatagal, da
kapareho side no binhi a éwan nakagimot.
Méniwala side ta sandali. Pero kédemét
na paghirap de dahil ta péniwala de, éy
basta ginanan de tu tinanggap de. 18 I iba a
tolay éy koman side tu binhi a nepégsek to
kalamonan. Makabati side ta kagi na Diyos;
19 pero éwan magbunga tu kagi na Diyos ta
isip dia, da kapareho side no binhi a nailon-
gan. Mara i nangilonga dide éy tu pégisip
de ta kabuhayan de sakay ta kayamanan de,
sakay ta pénggustu dia ta sari-sari. Kanya
éwan side mégbunga. 20 Pero i iba a tolay,
éy koman side tu binhi a minesabug ta
mahusay a luta. Eng makabati side ta kagi
na Diyos, éy tanggapén de. Ey magbunga
side ta tégételo a pulu, sakay ta tégénem a
pulu, sakay ta tégsésandaan."

Tu Halimbawa to Simbu

21 "Anya wade," kagi ni Jesus, "taben na
tolay i simbu, a monda tulos taklében de ta
pégtakalan? O isahok de beman ta kama?
Ewan, da iedton de ta lamesa. 22 Ey maski
anya a meliso nadid, éy mademlagen ta esa
a panahun. Sakay maski anya i ilihim na
tolay nadid, éy mehayag ta esa a panahun.
23 Nadid," kagi ni Jesus, "éng makabati kam,
éy baten moy ya.
24 "Nadid," kagi na, "isipén moy tu kagi
ko dikam. Da pintasan kam na Diyos ayun
ta pégpintas moy ta kapareho moy. Sakay
lalo a mahigpit i pégpintas na Diyos dikam.
25 Dahilan side a mégéisipén ta itoldu kua,
éy dagdagen na Diyos i isip dia, monda
mapospusan de ta mahusay. Pero du meta-
mad a mégisip ta itoldu kua, éy bawasan
na Diyos tu isip de a hanggan éwan side tu
mapospusan."

Tu Halimbawa No Lélake a Naghasik

26 Nadid, kinagi ni Jesus, a "I péghari na
Diyos éy kapareho no lélake a naghasik
ta binhi to luta na. 27 Ey tidug siya ta
kélép-kélép; umikat siya ta aldew-aldew.
Ey tulos san a tumétubu tu nihasik na.
Pero éwan mépospusan no lélake éng anya
i mégpatubua to nihasik na. 28 Basta luta
san i mégpatubua. Tulos a nagtagatod.
Tulos a nagbuktet. Tulos a mégwasawas.
29 Ey bagay nalutu dén tu pahay, éy tulos
mégladey dén tu lélake, da oras dén a
mégladey."

Tu Halimbawa No Bukél Na Mustasa

30 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya wade i
kapareho na péghari na Diyos? Anya wade
i halimbawaa na éya? 31 I kaparehua na éya
éy tu isesa a bukél na mustasa a nimula
no lélake to luta. Kakétihékan ya ta maski
anya a bukél ta mundua. Pero éng imula
mo, 32 éy kadikélan ya ta étanan a kayo, a
huméhabéng ta meadu, a hanggan maka-
paglobun du manok ta lédum naa."

33 Kona sa i pégtoldu ni Jesus du tolay,
a gamitén na i meadu a halimbawa, ayun
ta kaya de a mapospusan. 34 Ewan siya
tu kinagi dide a éwan halimbawa. Pero
éng bukod de Jesus, a du alagad na san
i kaguman naa, éy nipaliwanag na dide i
étanan a kahulugen no kinagi na du tolay.

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

35 Nadid, giapon dén na éya a aldew, éy
kinagi ni Jesus du alagad na, a "Umahabes
kitam dén ta dibilew." 36 Ey sinumakay dén
side to abeng a te sakay dén ti Jesus, sakay
gininanan de dén du tolay. Ey te iba be sa
a abeng, a inumunonod dide. 37 Mamaya-
maya, éy inabut side na mesibét a unos,
a tulos sésalpukén na tagmék tu abeng,
a hanggan da talaga a matabwan dén tu
abeng. 38 Ey ti Jesus éy tidug pabi siya to
dipos, a te punganan siya. Ey linukag siya
du alagad na, a kinagi de, a "Maistu, diyan
mo kame pébayan! Omléd kitam dén!"
39 Ey ti Jesus éy inumégkat siya, a tu-
los sinaway na tu pahés, sakay kinagi na
to pahés, a "Tama dén, tumahimik ka
dén." Ey hinumintu dén tu pahés, sakay
tinumahimik dén tu diget. 40 Ey kinagi na
du alagad na, a "Bakit inumanteng kam?
Ewan kam wade pabi méniwala diyakén?"
41 Ey nagtaka du alagad, a kinagi de, a "Anya
wade i lélakeae? Maski pahés éy ta diget, éy
méniwala side diya!"

5

Ginamot Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

1 Nadid, dinumemét de Jesus ta banuwan
na tolay a Gadareno ta dibilew. 2 Ey to kéa-
hawas de to abeng, éy sinambat side no esa
a lélake a hinayup, a gébwat to kapusanto.
3 Siya éy nale a négiyan to kapusanto. Ey
éwan dén tu maari a méngiegut diya. Maski
kadena éy éwan maari, 4 da ginapus de
dén siya ta meadu a beses ta kadena sakay
bangkiling. Pero tu kadena éy binabégsot
na, sakay tu bangkiling éy tinétéltég na
san. Ey éwan tu tolay a makagipos diya.
5 Aldo éy ta kélép éy basta méglélebutén
siya to lébélbéng sakay du bukibuked, a
mégkékélesén siya, sakay tinétalinguan na
i bégi naa ta bito.
6 Nadid, pékatan-aw na ni Jesus, éy nag-
inan siya a linumuhud diya, 7 sakay dinu-
mulaw ta mebagség, a kinagi na, a "Anya
i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i
anak na mataas a Diyos! Diyanék pad
péparusaan!" 8 Kinagi na dén i éya, da
inutusan dén ni Jesus tu medukés a espiritu
a umibut dén to lélake.
9 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ti ésiya i
ngahen mua?" "Ti keaduan," kagi na, "i
ngahen kua; da meadu kame." 10 Ey dinu-
maying siya ni Jesus, a "Diyan pad iyébut
didi hayupa ta adeyo."
11 Nadid, te meadu sa a babuy a mégkan
ta disat no buked ta éya. 12 Ey du dimonyo
a édse to lélake, éy pinékiohon de ni Jesus,
a "Iagton mo kame san ta bégi didi babuy
yae, a pasdépén mo kame dide." 13 Ey
pinumayag dén ti Jesus. Kanya du dimonyo
éy inumibut side to lélake, a tulos sinomdép
side du babuy. Ey bigla a minagpaginan du
babuy a bulnok, a sinumegbu side a étanan
to diget, a tulos de a minalimés. Manga
éduwa side a libu a babuy.
14 Nadid, du mégbantay du babuy, éy
ginuminan dén side. Ey nibébaheta de du
étanan to banuwan de. Ey du tolay, éy
inumange side ni Jesus, monda meta de éng
anya i nanyaria. 15 Ey kédemét de ni Jesus,
éy neta de tu lélake a hinayup, a te eknud
dén siya, a mahusay dén. Sakay te badu dén
siya. Ey inumanteng du tolay. 16 Ey du tolay
a minaketa ta éya a nanyari, éy nibaheta de
du iba i tungkul to lélake, sakay du babuy.
17 Ey nipékiohon de ni Jesus a humektat siya
to lugar de.
18 Nadid, pékasakay ni Jesus to abeng de,
éy tu lélake a ginamot na, éy nékiohon
siya ni Jesus éng maari siya a kumuyog.
19 Pero sinaway ni Jesus. "Sumoli ka san
nadid ta bile moy," kagi na, "sakay ikagi
mo dide i ginimet na Diyos diko, éng kodya
i nipangagbi naa diko." 20 Kanya tu lélake,
éy nagsoli siya, a inumange siya ta Dekapo-
lis, sakay nibaheta na du tolay éng anya
i ginimita ni Jesus diya. Ey mégtaka du
étanan a nakabati.

*Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe a Mi-
nangkébil Ni Jesus*

21 Nadid, to kéahabes de Jesus to kinagéb-
watan de, éy sinambat man dén siya na
meadu a tolay to édse na pabi ta sabeng.
22 Ey inumadene diya i esa a Judeo, a ti Hayro
i ngahen naa. Siya tu tagapamahala to
kapilya ta éya. Ey péketa na ni Jesus éy

dinumapa siya ta harap na, [23] a dinumaying
diya. "Adene a mate tu anak ko," kagi na.
"Umange ka pad a itupu mo i kamét mua
diya, monda maghusay siya, monda éwan
siya mate."

[24] Ey kinumuyog ti Jesus diya. Ey te
meaadu be a tolay a kinumuyog be, a hang-
gan da mepiit side ta palebut ni Jesus.

[25] To péglakad de éy kaunonod ni Jesus
i esa a bébe a te saket. Labindalawa dén
a taon siya a mégdédigién. [26] Nagpagamot
siya ta meadu a doktor, a hanggan da gi-
nasta na dén tu kuhata na a étanan. Pero
éwan siya nagamot, éng'wan lumélalo san
tu saket na. [27-28] To pékabaheta na ni Jesus,
éy kinagi na to isip na, a "Eng makbilan
ko san i damit naa, éy maghusayék dén."
Kanya inumadene siya to adég ni Jesus,
[29] sakay kembilan na tu badu na, éy basta
naghusay siya agad. Ey nabati na a nag-
amot dén i bégi naa.

[30] Pero ti Jesus, agad na naramdaman a
te nagkébil diya, a tulos nagamot. Kanya
sinumuleg siya, sakay kinagi na du tolay,
a "Ti ésiya i minangkébila ta badu kuae?"
[31] Ey du alagad na, éy kinagi de diya, a
"Bakit, Maistu, ipakelagip mo ya? Meséldit-
séldit kitam didi tolayae! Meadu i méngké-
bil diko!" [32] Ey linameng ni Jesus du tolay,
éng ti ésiya i nangkébil diya. [33] Ey tu bébe,
pékabati na a naghusay dén siya, éy inu-
manteng siya a tahod. Tulos tinumokém
siya to tikéd ni Jesus, sakay kinagi na diya
i buu a katutuhanan. [34] "Anéng," kagi ni
Jesus, "diyan ka méganteng. Pinahusay ka
dén na péniwala mo diyakén. Ikad mo dén.
Mahusay ka dén."

[35] Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy
te dinumemét a gébwat to bile no mataas
a Judeo, a kinagi de diya, a "Minate dén tu
anak mo. Diyan mo dén abalaén i maistua."

[36] Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi de to
mataas a Judeo, éy kinagi na diya, a "Diyan
ka méganteng. Umasa ka san diyakén" [37] Ey
sinaway ni Jesus du iba a kumuyog dide.
Basta ti Pedro san i kaguman na, sakay
de Santiago a patwadi, sakay tu mataas
a Judeo. [38] Nadid, kédemét de to bile no
mataas a Judeo, éy neta ni Jesus a méligalig
du tolay sa, a mégpégsanget side. [39] Ey
sinomdép siya, a kinagi na dide, a "Bakit
méligalig kam a mégpégsanget? Ewan mi-
nate i anaka. Natidug san siya."

[40] Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san
ti Jesus. Ey ti Jesus, éy pinaluwas na side to
bile. Basta i kaguman na sana to lubuk éy
tu ina no anak, sakay tu ama na, sakay tu
alagad na a ételo. Sakay sinomdép side to
kuwarto no anak, [41] sakay kembilan ni Jesus
tu kamét na, sakay kinagi na diya, a "Anéng,
umégkat ka dén."

[42] Ey tu anak, éy inumégkat siya agad,
sakay tulos siya a méglakad. I idad na
sana éy sapulu éy ta éduwa a taon. Ey du
tolay sa, éy mégpégtaka side a tahod. [43] Ey
nibilin dide ni Jesus ta mahigpit, a diyan
de iyébaheta ta maski ti ésiya i nanyaria.
Sakay inutusan na be side a mégpakan to
anak.

6

Ewan De Tinanggap Ti Jesus Ta Nasaret

[1] Nadid, hinumektat sa ti Jesus, a nagsoli
siya to sarili na a banuwan. Ey kinumuyog
du alagad na. [2] Ey to pangilin a aldew, éy
nagtoldu siya du tolay to kapilya sa. Ey
du meadu a nakabati diya, éy nagtaka side.
"Ahe i nangalapana na éya a lélake ta éya
a pégtoldu na?" kagi de. "Ahe i gébwat na
karunungan naa? Kodya i pékagimet naa ta
makataka-taka? [3] Ewan beman saye tu anak
no karpintero tam?" kagi de. "Ti ésiya pa
ina," kagi de, "éng éwan anak san ni Maria?
Sakay i top na éy de Santiago, ti Jose, ti
Hudas, sakay ti Simon. Sakay du tétotop na
a bébe, éy mégiyan pabi se side dikitam."
Kanya éwan side naniwala diya ta Nasaret.

[4] Ey kinagi ni Jesus dide, a "I purupeta
éy iyégalang ta maski ahe. Pero ta sarili
na a banuwan, sakay ta sarili na a bile, éy
éwan siya iyégalang." [5] Ey nadid, éy éwan
minagimet ti Jesus ta éya ta makataka-taka
a gimet, da éwan side méniwala diya. Basta
nitupu na i kamét na ta séngaséngánya a
tolay a te ladu, a pinahusay na side. [6] Ey
mégtaka siya, da éwan side naniwala diya.

Tu Utus Ni Jesus Du Alagad Na

Nadid, linebut ni Jesus du bariyo-bariyo
ta éya, a nagtoldu siya du tolay. [7] Ey
nipauwet na du alagad na a labindalawa,
sakay pinéglakad na side ta tégdéduwa, a
monda mégtoldu side. Sakay inatdinan
na side ta kapangyarian a monda maari

side a mégpaibut du medukés a espiritu.
[8] Pinagbilinan na side, a "Diyan kam mégké-
bil ta bilon moy," kagi na. "Maski suput,
maski kuhata," kagi na, "éy diyan moy
kébilén. [9] Basta sahukod i kébilén moya,
sakay magsinelas kam. Sakay diyan moy
kébilén i pégpalitan moy a badu. [10] Sakay
ta késdép moy ta tulusan moy a bile," kagi
na, "éy tumulos kam sa a hanggan éwan
kam maglakad. [11] Eng du tolay ta esa a
banuwan, éy éwan de kam tanggapén, o éng
sala de a bébaten tu ipahayag moy, éy basta
humektat kam sa, a ihalimbawa moy dide
a ipagpag moy ta tikéd moya tu alikabuk.
Saya i tanda moya dide a te kasalanan side."
[12] Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du
alagad na, éy hinumektat side, a nagtoldu
side du tolay a dapat de a ibutan tu ugali de
a makasalanan. [13] Sakay pinaibut de i meadu
a dimonyo; sakay i meadu a tolay a te ladu,
éy nikulo de dide i langis, éy naghusay side.

Tu Kamatayan Ni Juan a Mégbinyag

[14] Nadid, ti Hari Herod éy nabaheta na
i nanyaria, da tanyag dén ti Jesus. Te
sénganya a tolay a kagi de a siya éy ti Juan
a Mégbinyag, a minabuhay dén. Kanya
makagimet kan siya ta makataka-taka, kagi
de. [15] I iba éy akala de éy ti Elias siya. Sakay
kagi du iba éy purupeta kan siya, a kona du
purupeta na Diyos to araw.
[16] Pero ti Hari Herod, pékabaheta na ta
gégemtén ni Jesus, éy kinagi na, a "Ta-
laga a siya dén ya ti Juan, a pinaputol ko.
Minabuhay man dén siya!"
[17-18] Kanya binuno ti Juan, éy pinintasan
na ti Herod, a kinékagi na ni Herod, a "Ewan
maari a mékiagum ka ni Herodias, da asawa
ina ni wadi mo." (Ti Herodias éy asawa ni
Pelip a wadi ni Herod. Pero inagew siya ni
Herod.) Kanya nipadikép ni Herod ti Juan,
a nipihesu. [19] Sakay ti Herodias a bébe, éy
méiyamut siya ni Juan. Gustu na siya a
ipabuno, pero éwan na kaya, [20] da sinaway
siya ni Hari Herod. Ti Herod éy méganteng
siya ni Juan, da tukoy na a mahusay siya a
lélake, a éutusan na Diyos. Sakay pati, éng
mébati na ti Juan a mégkagi, éy mégtaka
siya. Kanya gustu na be a mabati.
[21] Nadid, dinumemét dén tu pagkékataon
ni Herodias. Kédemét no kapanganakan ni
Herod, éy naganyaya siya, éy édsa be sa du
te tungkulin a tolay ta banuwan. [22] Ey tu
anak ni Herodias a madiket, éy nagsayaw
siya to harap du lélake. Ey mésahat de
Herod to pégsayaw na. Kanya kinagi ni Hari
Herod diya a iatéd na diya i maski anya a
gustu na. [23] Nipangako na diya, a kinagi na, a
"Kagi mo san éng anya i gustu mua, éy iatéd
ko dén diko. Maski hanggan ta kalahati na
kayamanan ko," kagi na.
[24] Ey tu madiket, pékabati na ta éya, éy
inumange siya nagpakelagip to ina na éng
anya maka i agidén naa. "Agidén mo tu ulo
ni Juan a Mégbinyag," kagi nena na. [25] Ey tu
madiket, nagsoli siya agad to hari, a kinagi
na, a "I gustu kua, éy iatéd mo diyakén
nadid i penggan a te déton sa tu ulo ni Juan
a Mégbinyag!"
[26] Nadid, pékabati no hari ta éya, éy
masiyadu dén siya a nagsisi. Pero éwan siya
makaidel, dahil to nipangako na ta harap
du bisita na. [27] Kanya inutusan na agad tu
sundalu a umange mangalap to ulo ni Juan.
Ey tu sundalu, éy inange na pinutulan ti
Juan. [28] Sakay niedton na tu ulo na to peng-
gan, sakay niatéd na to madiket. Sakay siya
éy nitulos na dén nena na. [29] Ey du alagad
ni Juan, pékababaheta de, éy inumange sa
side mangalap to bangkay na, a tulos de
nielbéng to pantiyung.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

[30] Nadid, du apostol, éy sinumoli side ni
Jesus, a kinagi de diya i ginamet de, sakay tu
nitoldu de du tolay. [31] Ey te meaadu nadid a
tolay a uméange ni Jesus a aldew-aldew, a
hanggan éwan be maari de Jesus a méngan.
Kanya kinagi ni Jesus du alagad na, a "Kitam
dén mabukod ta adeyo, monda éwan kitam
maabala, monda makaimang kam." [32] Tulos
sinumakay side to abeng a inumange side
to esa a lugar a éwan tu tolay.
[33] Pero du meadu a tolay, pékatan-aw de
dide a hinumektat, éy tinumagubet side, da
tukoy de a de Jesus side. Ey naginan side
a namaybay a linumekaw, éy neditol side
a dinumemét to punduan de Jesus. [34] Ey
nadid, to képundu ni Jesus to baybay, éy
neta na i meadu a tolay. Ey kinagbian na
side, da koman side i tupa a éwan tu pastor
a mégalaga dide. Tulos nagtoldu siya dide.
[35] Nadid, to giapon dén, éy kinagi du ala-
gad diya, a "Maistu, apon dén, sakay édse
kitam ta ilang a lugarae. [36] Péglakadén mo
dén di tolayae du bariyo-bariyo ta palebut

ta éye, monda makabugtong side ta kanén
de." 37 "Ewan," kagi ni Jesus. "Sikam éy
pékanén moy side." "Ey pakodyan me?"
kagi de. "Pamugtungén mo kame beman ta
éduwa a datos a kuhata a tinapay a ipakan
tam dide?" 38 "Ey sénganya," kagi na, "i
bilon moya sina a tinapay? Angen moy
entan." Ey péketa du alagad, éy kinagi de,
a "Te lima kitam a momon a tinapay, sakay
éduwa a pindang."
39-40 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay
to kalamonan ta éya, ta puktu-puktu a
téglélimapulu éy ta tégsésandaan. 41 Sakay
inalap na tu lima a tinapay, sakay tu éduwa
a pindang. Ey tinumangad siya ta langet
a nagpasalamat ta Diyos. Sakay pinuseng-
puseng na tu tinapay, a niutus na du alagad
na a ihayin de du tolay. Ey kona be sa
tu pindang. 42 Ey néngan side a étanan, a
minabsog side. 43 Ey hinempésan du alagad
tu sobha, éy naputat pa tu sapulu éy ta
éduwa a gatang! 44 Ey du minéngan ta éya
a tinapay éy lima a libu a lélake.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

45 Nadid, pinasakay ni Jesus du alagad na
to abeng, a pinégdetol na side ta dibilew ta
Betsayda. Ey siya, éy pinasoli na du tolay ta
bile de. 46 Ey to kéhektat de, éy nanohobuk
ti Jesus to buked, a monda manalangin.
47 Kédemét no kélép, éy édsa du alagad ta
ditaw, éy édse ti Jesus to luta. 48 Ey neta
na a mehirap i pégaud dia, da sinongsong
side no pahés. Nadid, to tamo a amulaldew,
éy tinumagubet ti Jesus dide, a méglakad ta
dibo na diget. Talaga a lampasan na side,
49 éy neta de siya a méglakad ta dibo no
diget, tulos kinomhad side, da akala de éng
bélet, 50 éy méganteng side a étanan diya.
Pero kinagi ni Jesus dide, a "Diyan kam
méganteng. Sakén ye." 51 Ey sinumakay
siya to abeng, a tulos hinumintu dén tu
pahés. Ey mégtaka du alagad, 52 da maski
tu ginamet ni Jesus a tinapay, éy éwan de
pabi napospusan éng ti ésiya siya. Ewan
side méatutu.
53 Nadid, to kéahabes de, éy pinumundu
side ta Genesaret. 54 Ey to kéahawas de, éy
du tolay sa, éy natenggi de a de Jesus side.
55 Ey naginan side agad du bawat bariyo ta
éya, sakay niange de diya dudu kabébayan
de a te ladu. Hinamaka de side to nakaba-
hetaan de ni Jesus a lugar. 56 Kanya ti Jesus,
maski ahe i demtan naa a banuwan, éy du
tolay sa, éy pakatidugén de du kakaguman
de a te ladu to dimanan na. Ey nékiohon
side diya, éng maari, éy kébilan du te ladu
i ontok san no badu na. Ey du étanan a
nangkébil to badu na, éy naghusay side.

7

Tu Pégtoldu Du Ninunu

1 Nadid, du Pariseyo sakay i sénganya du
maistu ta rilihiyon a gébwat ta Jerusalem,
éy dinumulug side ni Jesus. 2 Ey neta de
du alagad ni Jesus, a éwan de inugisan i
kamét dia bagu méngan, ayun ta rilihiyon
na Pariseyo. 3 Da ugali a dati na Judeo, éy
maguges side bagu méngan, ayun ta ugali
a nipamana dide du ninunu de. 4 Sakay
utus be no rilihiyon de, éy éwan de maari
a kanén i bébugtungén dia, éng éwan de pa
wahasikan ta dinom. Ey te meadu pabi side
a sunudén a ugali a iba, éng kodya i péguges
ta iba a kasangkapan de.
5 Kanya du Pariseyo, éy kinagi de ni Jesus,
a "Bakit du alagad mo, éy éwan de sésundin
tu pégtoldu a nipamana dikitam du nin-
unu tam? Da éng méngan side, éy éwan
de ugisan i kamét dia a kona ta ugali na
rilihiyon tama?"
6 "Sikam a mégkukunwari a éwan kam tu
kasalanan!" kagi ni Jesus. "Tama bale i
nihulaa ni Isayas tungkul dikam: 'Diden ya
a tolay,' kagi na Diyos, 'éy igalangék de ta
labi dia; pero ta isip dia éy éwan. 7 Ewan tu
pasa tu pégsamba de diyakén, da kagi de éy
gébwat ta Diyos tu pégtoldu de, pero éwan.'
8 "Bakit," kagi ni Jesus, "éy sugsugén moy
tu ugali du ninunu moy, pero i utus na
Diyos éy pébayan moy. 9 Bihasa kam," kagi
na, "a méngibut ta utus na Diyos, a monda
ahigén moy tu ugali du ninunu moy. 10 Da
utus na Diyos a esa, éy 'Igalang mo tama mo
éy tena mo, sakay tu mégkagi ta medukés ta
ama na éy ta ina na, éy dapat ipabuno siya.'
11-12 Pero sikam," kagi ni Jesus, "éy iyétoldu
moy a maski te hirap tu ama no lélake,
éy ta ina na, éy éwan siya tu kailangan
a tumulung dide, da iatéd na ta Diyos i
metulung na maka dide a kuhata. 13 Kanya
pébayan moy tu utus na Diyos alang-alang
ta mana moy a pégtoldu. Ey te meadu kam
be a iba a ugali a medukés."

I Bagay a Mégpadukés Ta Tolay

14 Nadid, pinaadene man dén ni Jesus du
tolay diya, sakay kinagi na dide, a "Baten
moy i kagin kuae, a isipén moy ye: 15 Ewan
tu isubu na tolay i makapagpadukésa diya
ta mata na Diyos; éng'wan tu bumébéswal
ta labi na tolay, éy saya i magpadukésa diya.
16 Eng makabati kam, éy baten moy ya!"
17 Nadid, to kéhektat ni Jesus du tolay,
a sinomdép to bile éy nipakelagip diya du
alagad na i kahulugen no nihalimbawa na
du tolay. 18 "Ewan moy be napospusan?"
kagi ni Jesus. "Ewan moy tukoy tu isubu
na tolay, éy éwan ya mégpadukés diya, 19 da
éwan uméange ta isip na, éng'wan tumulos
ta tiyan na san, tulos iyétay na." (Saya
i nipabatia ni Jesus a maari a méngan ta
maski anya a kalase a kanén.)
20 "Pero tu bumébéswal ta labi na tolay,"
kagi na, "éy saya i magpadukésa ta tolay.
21 Dahilan, ta isip na tolay, éy saya i kégéb-
watan na mégpadukés dide. Da mégisip
side ta medukés, péngibébi, pégtako, pé-
muno, 22 péngilélake, pénaghili, sakay mén-
gloko side ta tolay, sakay bastos side, mén-
gupos side, mégpalalo side, sakay iba a
gimet de a medukés. 23 Gébwat diden ya
ta isip na tolay," kagi ni Jesus. "Saya i
mégpadukésa ta tolay."

Tu Péniwala No Bébe a Ewan Judeo

24 Nadid, hinumektat ti Jesus ta éya, a
inumange ta Tiro sakay ta Sidon. Ta éya éy
sinomdép siya to esa a bile ta lihim, monda
éwan mapospusan na tolay i tinulusan naa.
Pero éwan siya makaiwas du tolay. 25 Te
bébe sa a te anak a hinayup no medukés a
espiritu. Siya, pékabaheta na ni Jesus, éy
inumange siya diya agad, sakay dinumapa
siya to tikéd na. 26 Nadid, i éya a bébe éy
éwan Judeo, da taga Siria siya. Dinumaying
siya ni Jesus, a ibutan na tu dimonyo to
anak na. 27 Pero kinagi ni Jesus, a "Dapat
pékanén ko pa du anak. Ewan maari a
alapén ko tu kanén na anak," kagi na, "a
monda ipakan ko du aso."
28 Nadid tu bébe, tukoy na a i kahulugina
no kinagi ni Jesus, éy dapat tulungan na
pa du Judeo, bagu du éwan Judeo. Kanya
kinagi na, a "Tahod ngani, Panginoon. Pero
maski du aso éy méngan be side ta mumo a
métépduk to lamesa no amo de." 29 "Tama
tu kagi mo," kagi ni Jesus. "Ikad mo dén
sumoli ta bile moy. Naibut dén tu dimonyo
to anak mo." 30 Pékabati no bébe ta éya, éy
hinumektat dén siya. Ey kédemét na to bile,
éy dinemtan na tu anak na a te katidug san
to kama, a naibut ngani dén tu dimonyo
diya.

Ginamot Ni Jesus Tu Tuléng

31 Nadid, hinumektat de Jesus ta Tiro.
Ey tinumulos side ta Sidon, a hanggan ta
sabeng ta Galilea sakay ta Dekapolis. 32 Ta
éya, éy te tolay a niange de diya i esa a
lélake a tuléng, a utal pa, a nékiohon side
ni Jesus, a itupu na i kamét na diya, monda
maghusay. 33 Ey nikabukod siya ni Jesus
ta adeyo du tolay sa, sakay sinoldut na to
toldu na tu talinga na, sakay pinugetan na
be ta laway na tu dila na. 34 Sakay tinuman-
gad ti Jesus ta langet, a inumangés ta dikél,
sakay kinagi na to lélake, a "Mabukasan i
talinga mua."
35 To pégkagi ni Jesus ta éya, éy basta
makabati dén tu lélake, sakay makakagi dén
siya ta mahusay. 36 Ey kinagi ni Jesus dide
a étanan, a diyan de iyébaheta ta maski
ti ésiya i nanyaria. Pero maski nibilin na
dide i kona sa, éy lalo de san a nibaheta.
37 Ey du nakabati, éy nagtaka side a tahod.
"Memahal i gimet na éya a lélake," kagi
de. "Maski du tuléng éy pékabaten na
side, sakay du bulol éy pégkagién na side ta
mahusay."

8

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Epat a Libu

1 To esa man dén a aldew, éy te meaadu
man dén a tolay a dinumulug ni Jesus.
Ey éwan side tu kanén. Ey dinulawan ni
Jesus du alagad na, a kinagi na dide, a
2 "Kagbian ko di tolay a éye. Etélo dén a
aldew a kaguman ko éy éwan dén side tu
makan. 3 Eng péglakadén ko side ta bile de a
mégalép, éy kapuyén side a talaga ta dilan.
Ey te sénganya dide a gébwat ta adeyo." 4 Ey
kinagi du alagad, a "Ahe i pangalapan tama
ta ipakan tam dide ta ilanga a lugare?" 5 "Ey
sénganya i bilon moya a tinapay?" kagi ni
Jesus. Ey "Pitu a momon," kagi de.
6 Nadid, pinaeknud ni Jesus du tolay to
luta. Sakay inalap na tu pitu a tinapay. Ey
to pégpasalamat na ta Diyos, éy pinuseng-
puseng na, sakay niatéd na du alagad na,
a monda ihayin de du tolay. Ey nihayin
de dén dide. 7 Ey te kétihék be side a ikan.

Ey nagpasalamat be ti Jesus ta Diyos a para
dide, sakay nipehayin na be dide du tolay.
8 Ey néngan side a étanan, a minabsog side.
Ey hinempésan de tu sobha, éy naputat pa
tu pitu a gatang. 9 Te manga épat a libu
a lélake a minéngan ta éya. Ey nadid éy
pinéglakad ni Jesus du tolay. 10 Sakay tulos
sinumakay de Jesus to abeng, a inumange
side ta Dalmanuta.

Pilitén De Ti Jesus Ta Tanda

11 Nadid, inumange ni Jesus i sénganya a
Pariseyo, a mékipégsuway side diya. Pilitén
de siya a ipeta na dide i tanda a makatakatak
ta ta langet, monda puhubaan de siya.
12 Ey naghimutuk ti Jesus tu isip, a kinagi na
dide, a "Bakit piliténék di lahi a éye a Judeo,
a ipeta ko dide i tanda? Talaga a éwan tu
ipeta dide a tanda." 13 Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy gininanan na side. Sinumakay
man dén de Jesus to abeng de, a tamo side
ta dibilew.

Tu Pégpaalsa Du Pariseyo Sakay Ni Herod

14 Nadid, kinaleksapan de a magkébil ta
bilon de a tinapay. Basta isesa san i kébil dia
to abeng. 15 Ey kinagi ni Jesus du alagad na,
a "Mangilag kam ta pégpaalsa du Pariseyo,
sakay ni Herod." 16 Ey du alagad, éy még-
péguhon side éng anya i kahulugen na éya.
"Kodya éwan kitam tu kébil a tinapay," kagi
de. "Kanya na wade kinagi i éya." 17 Tukoy
ni Jesus tu uhon de, kanya kinagi na dide, a
"Bakit péguhunan moy a éwan kam tu bilon
a tinapay? Masiyadu a kétihék tu péniwala
moy! Bakit mehina pabi i isip moya? 18 Te
mata kam," kagi na, "pero éwan kam wade
maketa. Te talinga kam, pero éwan kam
wade makabate. Ewan moy beman tukoy a
éwan tinapay i pégkagian kua? Bakit, éwan
moy natandaan 19 tu pémuseng-puseng ko
to lima a tinapay a para ta lima a libu? Sén-
ganya a gatang i sobha a nihempés moy?"
Ey "Labindalawa," kagi de. 20 "Sakay tu pitu
a tinapay a para ta épat a libu," kagi na,
"éy sénganya a gatang i sobha a nihempés
moy?" "Ey pitu," kagi de. 21 "Ey éwan moy
bale mépospusan tu kinagi ko?" kagi na.

Naghusay Tu Lélake a Buhék

22 Nadid, kédemét de ta Betsayda, éy du
tolay sa, éy niange de ni Jesus i esa a lélake
a buhék, a mékiohon side diya a kébilan na
siya. 23 Ey ti Jesus, éy kinabitan na tu buhék,
a linumuwas side to bariyo. Nadid, linok-
taben na tu mata no buhék, sakay nitupu
na tu kamét na diya, sakay kinagi na diya,
a "Anya, maketa ka dén?" 24 Ey tu lélake,
to péglameng-lameng na, éy kinagi na, a
"Maketaék dén ta tolay, pero mediklém, a
koman side i kayo a méglakad." 25 Ey nadid,
nitupu man dén ni Jesus i kamét naa diya.
Ey nadid, péglameng na man dén, éy naketa
dén siya ta mahusay. 26 Ey pinaglakad siya ni
Jesus to bile na, a nibilin na diya, a "Diyan
ka sumésoli ta bariyuae."

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

27 Nadid, inumange de Jesus du bariyo-
bariyo ta Sesarea-Pilipo. Ey to péglakad de,
éy kinagi ni Jesus du alagad na, a "Ti ésiyaék
kan ayun ta kagi na tolay?" 28 Ey kinagi du
alagad, a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka
kan a Mégbinyag. Kagi man dén na iba a
ti Elias ka kan. Ey te iba be a mégkagi a
purupeta ka kan a esa." 29 "Ey sikam," kagi
ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey
kinagi ni Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta mundua!" 30 Ey
nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta
maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

31 Nadid, éy nipagtapat ni Jesus du alagad
na a siya tu lélake a gébwat ta langet; éy
dapat magtiis siya ta meadu, sakay ide-
lan siya du te tungkulin a Judeo. "Sakay
ipabunuék de," kagi na. "Sakay ta ikatélo a
aldew éy mabuhayék." 32 Nipaliwanag ya ni
Jesus dide ta mahusay, monda mapospusan
de. Ey ti Pedro, pékabati na ta éya, éy
nikabukod na ti Jesus, a pinégkagian na
siya. 33 Pero ti Jesus, késuleg na, a neta na
du alagad na, éy pinaginglan na ti Pedro.
"Umadeyo ka dén, Satanas," kagi na. "Ewan
ka mégisip ta kaluuben na Diyos, éng'wan
ta kaluuben na tolay."

34 Nadid, pinauwet ni Jesus du tolay,
sakay du alagad na. "Eng ti ésiya i te
gustu a ipasakup diyakén," kagi na, "éy
kailangan éy pabayan na pa i sarili na,
sakay kumuyoyog diyakén, a maski bunon
siya na tolay. 35 Dahilan tu maghangad a
meligtas tu buhay na, éy mebut a talaga.
Pero tu mégpabaya ta buhay na alang-
alang diyakén, sakay ta mahusay a baheta,
éy siya i mabuhaya a éwan tu katapusan.

36 Anya beman i pakinabanga na esa a tolay
éng siya i mayamana ta étanan, éng éwan
na makamtan i buhay a éwan tu katapu-
san? 37 Anya beman i bayada na tolay a
mate a monda magsoli tu buhay na? 38 I
maski ti ésiya a mégpabaya diyakén nadid
a panahun a medukés, sakay tu mégpabaya
ta pégtoldu kua," kagi ni Jesus, "éy sakén
éy pabayan ko be side ta késoli ko se a
kaguman ko du anghel ko, a te kébilék ta
kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake a
gébwat ta langet.

9

1 "Natandaan moy," kagi ni Jesus. "Te
sénganya se dikam a éwan mate hanggan
éwan de meta i pégsapul na Diyos a maghari
ta tolay."

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

2 Nadid, kélipas na éném a aldew, éy
kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Santi-
ago sakay ti Juan; éy nanohobuk side to
melangkaw a buked. Ey to édsa de sa, éy
neta de a nabagu tu idsura ni Jesus. 3 I
badu naa éy linumatak a hanggan méngis-
lap dén. Ewan tu makapagpalatak ta damit
a kona ta éya. 4 Ey du étélo a alagad, éy neta
de nadid ti Elias sakay ti Moises, a kauhon
ni Jesus. 5 Ey ti Pedro, éy kinagi na ni Jesus,
a "Panginoon, maigi pa éy édse kitam san
dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék
a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni
Elias." 6 Talaga a éwan napospusan ni Pedro
i kékagin naa, da méganteng side a tahod.

7 Nadid éy tinaklében side no kuném. Ey
kinagi no boses to kuném, a "Sé' ina i mahal
kua a anak. Baten moy siya." 8 Ey kélameng
du alagad, éy éwan dén side tu mineta,
éng'wan ti Jesus san dén.

9 Nadid, namulnok side to buked, éy ki-
nagi ni Jesus dide, a "Diyan moy kékagin
ta maski ti ésiya i mineta moya, hanggan
éwanék mabuhay a huway, sakén a lélake
a gébwat ta langet." 10 Ey sinunud de tu
kinagi na, pero mégpéguhon side éng bakit
kagi ni Jesus a mabuhay siya a huway. 11 Ey
kinagi de ni Jesus, a "Bakit du maistu ta
rilihiyon, éy kékagin de a meditol kan se
ti Elias a umange, bagu tu tagapagligtas
ta mundua?" 12 "Tutuhanan ya," kagi ni
Jesus, "umange pa se ti Elias a talaga, a
monda paghandaén na i étanan. Ey sikam,"
kagi na, "bakit wade nabasa to kasulatan, a
tu lélake a gébwat ta langet, éy maghirap
kan siya ta meadu, a apién siya na tolay?
13 Ey tandaan moy, inumange dén se ti
Elias. Pero linoko de siya, ayun to gustu
de. Ey tinupad dén ya to nabasa ta tungkul
diya." (Kinagi ni Jesus tungkul ni Juan a
Mégbinyag.)

Pinahusay Na Tu Anak a Hinayup

14 Nadid, késoli de Jesus du iba a alagad a
nawahak, éy neta de a te meadu sa a tolay.
Ey du maistu ta rilihiyon, éy mékipégpa-
suway side du alagad. 15 Ey du tolay, péketa
de ni Jesus, éy nagtaka side. Ey naginan side
diya a binumate diya. 16 Ey kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Anya i pégpasuwayan moya?"
17 Ey kinagi no esa a lélake ta éya, a
"Maistu, niange ko dén i anak ko yae diko,
da te medukés a espiritu diya a mégpabu-
lol diya. 18 Bagay atagén siya no espiritu,
éy basta palugmukén na siya, tulos még-
bugak i labi naa, sakay mégngilét-ngilét
siya, sakay mégkaramre. Ey nékiohonék
dén du alagad mo, Maistu, a ibutan de tu
espiritu, éy éwan de kaya."
19 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ayhay i lahi di
tolayae, da éwan kam méniwala! Pakodyan
ko se a magtiis dikam? Nay, iange moy se
tu anak." 20 Nadid, péngiange de to anak
diya, éy neta no espiritu ti Jesus, a tulos
pinagkaramre na to anak, tulos nalugmuk
siya, sakay nagbileg-bileg siya, a nagbugak
i labi naa. 21 Ey kinagi ni Jesus to ama
na, a "Nagsénganya beman dén ye diya?"
"Ey sapul to kéanak na," kagi na. 22 "Ey tu
espiritu éy medalas a patumbaén na siya ta
apoy, o dikaya ta dinom, a talaga na siya a
bunon. Kagbian mo kame, Maistu," kagi no
ama na, "a tulungan mo kame, éng maari."
23 "Bakit kagi mo, 'Eng maari,' " kagi ni
Jesus. "Eng méniwala ka ta Diyos, éy mak-
agimet ka ta maski anya." 24 "Ey méni-
walaék," kagi no ama no anak. "Patibayén
pad i péniwala ko, monda hustu dén!"
25 Nadid, péketa ni Jesus ta mas meadu
a tolay a méginan a tamo diya, éy pinégk-
agian na tu medukés a espiritu. "Siko a
espiritu a mégpabulol sakay mégpatuléng,
umibut ka dén ta bégi na anaka ina, sakay
diyan ka dén sumésoli diya a huway!"
26 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy nagkéles
tu espiritu, sakay pinagkaramre na tu anak

ta mahigpit, sakay inumibut siya diya. Ey
tu anak, éy koman dén i bangkay i idsura
naa, a akala du tolay a minate dén. 27 Pero
kembilan ni Jesus tu kamét na a inégkat, éy
tinumaknég siya. 28 Ey to késdép de Jesus to
bile, éy kinagi diya du alagad na, a "Bakit
éwan kame maari a magpaibut to espiritu
ta anak yae?" 29 Ey kagi ni Jesus, a "I kona sa
a hayup éy éwan moy mapaibut éng éwan
kam pa manalangin."
30 Nadid, hinumektat sa side, a inumange
side ta lihim ta Galilea, da sala ni Jesus a
mépospusan du tolay éng ahe i angayan
naa, 31 da tétolduan na du alagad na san. I
kinagi naa dide, éy "Sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy itokyonék de, sakay bunonék
de. Pero ta ikatélo a aldew éy mabuhayék
a huway." 32 Ey du alagad, pékabati de ta
éya, éy éwan de napospusan i kahulugen
naa. Ey mésanike side a mégpakelagip diya
ta kahulugen naa.

Ti Esiya I Mataasa?

33 Nadid, to édse de to bile ta Kapernaum,
éy nipakelagip ni Jesus dide éng anya i pég-
pasuwayan dia to dilan. 34 Pero mésanike
side a sumésengbet, da nagpasuway side
éng ti ésiya i mataasa dide. 35 Kanya
inumeknud ti Jesus, sakay kinagi na du
labindalawa a alagad na, a "Maski ti ésiya i
te gustu a mataas du kaguman na, éy dapat
maging mababa siya du kaguman na. Dapat
maging katulung siya du kaguman na. Saya
i ibilanga na Diyos a mataas." 36 Nadid, to
pégkagi na ta éya, éy inalap na tu esa a
anak, a pinataknég na ta harap dia. Nadid,
to péngkélkél na diya éy kinagi na dide, a
37 "Maski ti ésiya i tumanggap ta esa a kona
se a anak, dahil ta péniwala na diyakén, éy
bilang sakén dén i tinanggap naa. Sakay
tu tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap
na be tu nagpaange se diyakén."
38 Nadid, ti Juan, éy kinagi na ni Jesus, a
"Maistu, neta me i esa a lélake a nagpaibut
du dimonyo a gégamitén na i ngahen mua,
éy sinaway me siya, da éwan sakup na gu-
rupu tam." 39 "Ewan," kagi ni Jesus. "Diyan
moy sésawayén i kona sa a tolay. Dahilan i
maski ti ésiya a gemtén i memahal a gimet
ta pamag-itan na ngahen kua, éy éwan siya
agad mangupos diyakén. 40 Dahilan," kagi
na, "tu éwan kontara dikitam éy kampi siya
dikitam. 41 Ey tandaan moy, maski ti ésiya
a mangatéd dikam ta maski esa a baso a
dinom, da sakup kam ni Cristo, éy atdinan
be siya na Diyos ta gantimpala na."

Maghirap Du Méngatéd Ta Ipagkasala

42 "Maigi pa ta esa a tolay, éy kalukalan
ta bito i leg naa, sakay ietbung ta diget,
kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala
na mababa a tolay a méniwala diyakén.
43 Kanya," kagi ni Jesus, "éng na kamét mua i
mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy kétulén
mo dén! Maigi pa éy umange ka ta langet a
putéd, kesira ta éduwa tu kamét éy umange
ka ta apoy a éwan tu kéédép. 45 Sakay na
tikéd mua, éng siya i mangatéd diko ta
ipagkasala mo," kagi na, "éy kétulén mo
dén. Maigi pa éy umange ka ta langet a
putéd tu tikéd, kesira ta éduwa tu tikéd mo
éy ibut ka ta apoy. 47 Sakay éng na mata
mua i mangatéd diko ta ipagkasala mo, éy
lugitén mo! Maigi pa éy umange ka ta
kaharian na Diyos a buhék, kesira ta éduwa
i mata mua éy ibut ka ta apoy na impiyerno.
48 Ta éya éy éwan mate i éhés, sakay tu apoy
éy éwan maadéadép.
49 "Dahilan," kagi ni Jesus, "i étanan a
tolay, éy asinan side ta apoy. 50 Mahusay i
asen. Pero éng maibut tu asen, a tumablal
dén tu sida, éy pakodyan moy a mamasoli
to asen na? Ey kona be sa dikam, a dapat
mahusay kam a koman i asen. Sakay négka-
suyuan kam."

Tu Pégtoldu Ni Jesus Tungkul
Ta Méghiwalay a Pasawa

10

1 Nadid, hinumektat sa de Jesus, a tinu-
mulos side ta Hudea, ta dibilewa na Hordan.
Ey dinumulug man dén diya i meaadu a
tolay. Ey tinolduan na side, ayun to ugali
na. 2 Ey te Pariseyo a inumange diya ta éya,
a talaga de siya a pagkamalién ta kagi na.
I kinagi dia, éy "Maari wade a hiwalayan
na lélake i asawa na?" 3 Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Anya tu nisulat ni Moises tungkul
ta éya?" 4 "Pinakultaden kitam ni Moises,"
kagi de, "a hiwalayan tam tu asawa tam,
éng atdinan tam side ta kasulatan ta péghi-
walay."
5 "Dahil ta kaktog na isip moya," kagi ni
Jesus, "éy nisulat ni Moises i éya. 6 Pero to
pénglalang na Diyos ta mundua, éy ginimet
na i lélake éy ta bébe. 7 Sakay kinagi be

na Diyos, a ‘Dahilan ta éya éy ginanan no
lélake dena na éy tama na, monda méki-
agum to asawa na; 8 éy maging isesa side.’
Kanya éwan dén side éduwa,” kagi ni Jesus,
“éng'wan esa san dén side. 9 Kanya i pina-
gagum na Diyos, éy diyan péghiwalayén na
tolay.”
10 Nadid, késoli de Jesus to bile de, éy
nipakelagip diya du alagad na i tungkul ta
éya. 11 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Maski
ti ésiya a lélake a humiwalay ta asawa na,
sakay mangasawa siya ta iba, éy méngibébi
siya ta mata na Diyos. 12 Ey kona be sa tu
bébe a humiwalay ta asawa na,” kagi na,
“éng mangasawa siya ta iba a lélake, éy
méngilélake siya ta mata na Diyos.”

Kinagbian Ni Jesus Du Kékétihék a Anak

13 Nadid, te nagkébil du anak de ni Jesus,
a monda kébilan na side a ipanalangin na
side. Pero pinégkagian side du alagad. 14 Ey
péketa ni Jesus ta éya, éy mégingél siya,
sakay kinagi na du alagad na, a “Pabayan
moy di anaka a umadene diyakén. Diyan
moy side sésawayén, dahilan éy méghari
i Diyos ta kona sina. 15 Tandaan moy, éng
éwan kam umasa ta Diyos a kapareho na
kéasa na anak to ina na, éy éwan kam
makasdép ta kaharian na.” 16 Ey to pégkagi
ni Jesus ta éya, éy inalap na du anak a
kinélkél; sakay nitupu na i kamét naa dide,
a nipanalangin na side.

Tu Lélake a Mayaman

17 Nadid, to kéhektat sa de Jesus, éy te
lélake a méginan a sambat diya. Ey kéabut
na ni Jesus, éy linumuhud siya diya a kinagi
na diya, a “Mahusay ka a maistu; kagin
pad éng anya wade i gemtén kua a monda
makaalapék ta buhay a éwan tu katapu-
san.”
18 “Bakit dédulawénék mo a mahusayék?”
kagi ni Jesus. “Ewan tu mahusay éng éwan
Diyos. 19 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos:
diyan ka mamuno, diyan ka méngibébi,
diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli,
diyan ka méngdaya, sakay igalang mo tama
mo éy ta ina mo. Basta sundin mo san diden
ya a utus.”
20 “Maistu,” kagi na, “sinunud ko dén ina
side a étanan sapul to kéanak ko.”
21 Nadid ti Jesus, éy te itan na tu lélake,
a mahal na siya. “Te esa pa a bagay a
kulang diko,” kagi na. “Angen mo ibugtong
tu ari-arian mo. Sakay tu kabugtungan
na éy iatéd mo du mahirap. Eng pakunan
mo sa, éy te kayamanan ka dén ta langet.
Ey nadid éy sumoli ka se a kumuyoyog ka
diyakén.” 22 Nadid, pékabati no lélake ta
éya, éy nalungkut dén siya. Ey hinumektat
san dén siya, da napakayaman siya.
23 Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Mehirap a talaga a makasdép du mayaman
ta kaharian na Diyos.” 24 Ey mégtaka du
alagad na ta éya a kinagi na. Ey kinagi ni
Jesus, a “Tahod ngani. Maniwala kam a
mehirap a talaga a somdép ta kaharian na
Diyos. 25 Makasdép beman i kabayo ta ébut
na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép
i mayaman ta kaharian na Diyos.”
26 Nadid, lalo a nagtaka du alagad ta éya,
a kinagi de, a “Eng kona sa, éy ti ésiya i
makaligtasa?” 27 Ey te itan side ni Jesus,
a kinagi na, a “Tama ngani; éwan maari
i tolay a mangiligtas ta bégi na. Pero
magimet na Diyos i maski anya.”
28 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Entan mo,
Panginoon. Sikame, éy gininanan me dén
i étanan, a kinumuyog kame diko.” 29 “O,”
kagi ni Jesus. “Sakay tandaan moy: i maski
ti ésiya a magtiis a guminan ta bile na éy ta
tétotop na éy ta ina na éy ta ama na, éy ta
anak na éy ta luta na alang-alang diyakén,
sakay ta Mahusay a Baheta, 30 éy atdinan
siya na Diyos ta dubli-dubli a gantimpala
na nadid a panahun. Da atdinan na Diyos
i kona sa ta meaadu pa a bili-bile, sakay
tétotop na, sakay éena na, sakay éanak
na, sakay luta na. Pero demtan de be i
kahirapan. Ey ta panahun a dumemét,
éy makamtan na be i buhay a éwan tu
katapusan. 31 Pero meadu du mataas nadid,”
kagi ni Jesus, “éy side i mababaa ta éya.
Sakay du mababa nadid, éy side du mataas
ta éya.”

Hinulaan Man Dén Ni Jesus a Bunon Siya

32 Nadid, méglakad side a tamo ta
Jerusalem, éy neditol ti Jesus du alagad na
to dilan. Ey méganteng side. Ey méganteng
be du tolay a umunonod dide, da te meadu
a kontara ni Jesus ta Jerusalem. Ey nadid
éy nibukod na du labindalawa a alagad
na, sakay kinagi na dide i manyaria diya.
33 “Entan moy,” kagi na. “Kédemét tam ta
Jerusalem, éy itokyonék de du mataas a
padi ta éya, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey

side i magpabuno diyakén, sakén a lélake a
gébwat ta langet. 34 Itugénék de di dayuan
yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék
de sakay loktabenék de, sakay balbalénék
de, sakay bunonék de. Ey kélipas na ételo a
aldew, éy mabuhayék a huway."

Tu Pékiohon De Santiago a Patwade

35 Nadid ti Santiago sakay ti Juan, a anak
ni Zebedeo, éy nékiohon side ni Jesus.
"Maistu," kagi de, "éng maari, éy te kagin
kame diko." 36 "Ey anya i gustu moya?" kagi
ni Jesus. 37 "Ey atdinan mo kame pad," kagi
de, "ta katungkulan me a sikame i bisi mo,
a sikame i kaguman mo éng maghari ka."
38 "Ewan moy tukoy i pékiohon moya," kagi
ni Jesus. "Kaya moy wade be a matiis i hirap
a tétiisén ko? Mabinyagenék ta hirap. Kaya
moy wade be a mabinyagen ta éya?" 39 Ey
"O," kagi de, "kaya me."

"I hirap a tiisén ko éy matiis moy ngani
be," kagi na, "sakay mabinyagen kam be ta
pangbinyagen diyakén. 40 Pero éwan sakén
i bahala éng ti ésiya i bisi ko, a kaguman ko
a maghari. I éya a kinagi moy éy para du
pinaghandaan Nama ko."

41 Nadid, pékabati ta éya du sapulu a
iba a alagad, éy nagingél side de Santiago.
42 Kanya pinaadene side ni Jesus a étanan,
a kinagi na, a "Tukoy moy dén a du taga-
pamahala du tolay éy mégéutusén side du
mababa. 43-44 Pero diyan sa kona i ugali
moya. Eng'wan, éng ti ésiya dikam i gustu
a mataas, éy dapat a maging utusan siya.
45 Kona sa sakén a lélake a gébwat ta langet.
Ewanék se inumange a monda utusan ko
i tolay, éng'wan sakén i utusan na tolay.
Sakay inumangeék be se a monda iatéd ko
i buhay ko a monda matubus ko i meadu a
tolay."

Ti Bartimeo a Buhék

46 Nadid, éy inumange de Jesus ta Heriko.
Ey to kéhektat na ta éya, a kaguman na du
alagad na, sakay du meadu a iba a tolay, éy
te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos. Ti Bartimeo i ngahen
naa, a anak ni Timeo. 47 Ey siya, pékabaheta
na a sumalegéd dén ti Jesus a taga Nasaret,
éy dinumulaw siya a kinagi na, a "Jesus, Apo
ni Dabid, kagbianék pad!" 48 Ey du tolay sa,
éy sinaway de siya a diyan siya tu pehéng.
Pero lalo pa siya a dinumulaw. "Apo ni
Dabid," kagi na, "kagbianék mo!"

49 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hin-
umintu siya, a kinagi na, a "Iange moy
se siya." Kanya dinulawan de tu buhék,
a "Nay," kagi de, "diyan ka méganteng.
Umégkat ka dén; péuwet na ka." 50 Ey tu
buhék éy linumuksu siya a tinumaknég,
sakay inibutan na tu ulés na, sakay inu-
mange siya ni Jesus. 51 Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Anya i gustu mua a gemtén ko
diko?" "Maistu," kagi na, "Gustu ko make-
taék." 52 Ey "O," kagi ni Jesus, "ikad mo
dén. Dahil ta péniwala mua, éy mahusay
ka dén." Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
naketa siya agad. Ey tulos inumunonod siya
ni Jesus to dilan.

11

Dumemét Ti Jesus Ta Jerusalem

1 Nadid, dinumemét dén side ta Betpage
sakay ta Betania, sakay ta buked na Olibo, a
adene dén side ta Jerusalem. Ey pinégdetol
ni Jesus i éduwa a alagad na. 2 "Ikad moy
dén ta bariyua ta dibilew yae," kagi na,
"ey meta moy sa agad i bul-o a kabayo a
éwan pabi tinolduan, a te egut. Ukadén
moy a iange moy se. 3 Eng te magpakelagip
dikam éng bakit ukadén moy, éy kagi moy
a kailangan na Panginoon; sakay kagi moy
a isoli tam agad."

4 Nadid, inumange sa du alagad a éduwa,
éy neta de i bul-o a kabayo a te egut dén
to pintuan no bile. Ey to péngukad de,
5 éy nipakelagip dide du tolay sa éng bakit
éukadén de. 6 Ey kinagi de dide tu nibilin ni
Jesus. Ey pinakultaden de side.

7 Ey nitugén de tu kabayo ni Jesus, sakay
sinapinan de siya to damit de, sakay tulos
sinumakay ti Jesus. 8 Ey meadu a tolay i
naglatag ta damit de to kamino a dimanén
ni Jesus. Du iba a tolay éy nagkétol side ta
meadu a mehabéng a sanga-sanga, a nilatag
de be to dimanén na. (Saya i pénggalang
dia ta hari.) 9 Ey du tolay a mégdetol
diya, sakay du ménegipo, éy nagpagdulaw
side, a kinagi de, a "Mabuhay! Basbasén
maka na Diyos i lélakeae a pinaange na se!
10 Basbasén maka na Diyos i kaharian napo
tam a Dabid a dumemét! Purién be i Diyos
ta langet!"

[11] Nadid, késdép ni Jesus ta Jerusalem, éy
tinumulos siya to Templo. Ey to péngenta
na ta éya, éy linumuwas siya a sinumoli ta
Betania, da apon dén. Ey kaguman na du
alagad na.

Du Judeo Ey Koman I Kamahalan
a Kayo a Ewan Mégbunga

[12] Nadid, to gagabi, éy nagsoli de Jesus ta
Jerusalem a gébwat ta Betania. Ey mégalép
ti Jesus. [13] Ey pékatan-aw na to kayo a igos a
mehabéng tu don, éy inumadene siya diya,
monda meta na éng te bunga dén. Pero
péketa na, éy don san dén i édsea diya, da
éwan pabi panahun a mégbunga. [14] Kanya
kinagi na to kayo, a "Ewan dén tu méngan
ta bunga a gébwat diko, a hanggan!" Ey
nabati du alagad na tu kinagi na.

Ti Jesus To Templo

[15] Nadid, kédemét de ta Jerusalem éy
sinomdép ti Jesus to Templo. Ey pinaibut
na sa du mamugtong sakay du mégpabug-
tong. Sakay pinégpasakéb na du lamesa du
mégpalit ta kuhata, sakay du pégeknuden
du mégtinda ta palapati. [16] Sakay sin-
away na du te kébil a dumiman to Templo.
[17] Sakay tinolduan na du tolay, a kinagi na, a
"Isip ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na
Diyos éy dulawén de a bile a panalanginan a
para du étanan a tolay ta mundua. Ey bakit
nadid, dahil dikam, kanya dulawén de a bile
na mégdaya!"

[18] Ey du mataas a padi sakay du maistu
ta rilihiyon, éy nabati de tu kinagi na.
Kanya nagahayok side ta pagkékataon de a
magpabuno ni Jesus. Méganteng side diya,
da mégtaka du tolay ta pégtoldu naa. [19] Ey
ta éya a giapon éy hinumektat de Jesus ta
banuwan.

[20] Nadid, to kagagabian na, a méglakad
de Jesus to dilan, éy natan-aw de tu kayo
a igos, éy nalanés dén a hanggan to gimot
na. [21] Ey naala-ala ni Pedro tu kinagi ni Jesus
to kayo. Ey kinagi na diya, a "Entan mo,
Maistu; tu kayo a igos a nisumpa mo, éy
minalanés dén!"

[22] "Tandaan moy," kagi ni Jesus du ala-
gad na, "éng méniwala kam ta Diyos, [23] éy
maari moy a utusan i buked yae a umibut
sina a bumatikal ta diget. Eng éwan kam
mégalanganin, sakay maniwala kam a man-
yari tu utus moy, éy manyari a talaga.
[24] Kanya maski anya i ipanalangin moya,
éy maniwala kam a alapén moy, éy alapén
moy a talaga i maski anya a agidén moy.
[25] Pero éng ménalangin kam, éng te tolay
a te kasalanan dikam, éy pagpasensiyaan
moy pa, monda Tama moy ta langet, éy
pagpasensiyaan na kam be ta kasalanan
moy. [26] Eng éwan moy patawadén i iba a
tolay, éy éwan kam be patawadén Nama
moy ta kasalanan moy."

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

[27] Nadid, sinomdép man dén de Jesus
ta Jerusalem. Ey to péglakad ni Jesus to
Templo, éy inumadene diya du te tungkulin
a Judeo. [28] Ey kinagi de diya, a "Anya i
katungkulan mua a mégimet ta kona sina
a gimet mo? Ti ésiya i nangatéda diko
ta katungkulan mua a ina?" [29] Ey kinagi
ni Jesus, a "Pakelagipan ta kam be. Eng
sengbiténék moy, éy kagin ko be dikam éng
anya i katungkulan ko a mégimet ta éye a
gimet ko. [30] Ahe gébwat na katungkulana ni
Juan a kanya nagbinyag siya--Diyos wade, o
ta tolay?"

[31] Nadid, du te tungkulin, éy méguhon-
uhon side, éng anya i sengbet dia ni Je-
sus. "Eng kagin tam a gébwat ta Diyos i
katungkulan ni Juan," kagi de, "éy pégka-
gian na kitam a talaga éng bakit éwan kitam
naniwala ni Juan. [32] Pero éng kagin tam
a tolay san i nagutusa ni Juan, éy makay
magingél dikitam didi tolay a éye." Négkagi
du te tungkulin ta kona sa da méganteng
side du tolay, da kagi du tolay a purupeta ti
Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan naa.

[33] Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan me
tukoy." Ey "Maari," kagi ni Jesus, "da
éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam
be sengbitén éng anya i katungkulan ko a
mégimet ta ginimet kua."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

12

[1] Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta hal-
imbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te
esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na.
Sakay kinudal na. Sakay nagkotkot siya ta
ébut a pégégikan na ta ubas. Sakay nagbile
siya ta pégbantayan na. Sakay nientarega
na tu uma na du kahati na, sakay inumange
siya ta iba a lugar.

2 "Nadid, kédemét na panahun na pég-
pitas ta ubas, éy pinaange sa no lakay tu
utusan na, a monda alapén na tu kabahagi
na to bunga no ubas. 3 Ey du kahati na,
péketa de to utusan no amo de, éy binalbal
de siya, sakay pinéglakad de siya a éwan tu
kébil. 4 Kanya tu lakay, éy pinaange na sa
tu utusan na a esa. Pero du kahati na, éy
linoko de be siya, a tinalengwan de tu ulo
na. 5 Ey pinaange man dén no lakay i esa pa
a utusan na. Pero binunu de siya. Ey kona
be sa tu ginimet de du iba a utusan no amo
de a lakay. I sénganya éy binalbal de, sakay
i iba éy binunu de.
6 "Nadid, te minabuhay pabi tu lakay a
isesa san dén a utusan; éy siya éy tu anak
na a mahal na. Kanya i katapusana, éy
pinaange na tu anak na to uma na. 'Talaga
a igalang de tu anak ko,' kagi na.
7 "Pero du kahati na, péketa de to anak na,
éy kinagi de a 'Siya i magmanaa; bunon tam
dén, monda koo tam dén i lutaae a mana
na.' 8 Tulos dinikép de siya sakay binunu de.
Sakay nibut de tu bangkay na to digdig no
uma.
9 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip
moya to lakay a te uma? Umange sa siya
a talaga a bunon na diden ya a tolay, sakay
ientarega na tu uma na ta iba a tolay! 10 Ey
nadid," kagi ni Jesus, "anya i kahulugina na
éya a halimbawa? Bakit, éwan moy bale
pabi nabasa i éye a kagi ta kasulatan?
'Tu bito kan a inidelan du mégbile, da isip
de a éwan tu pasa, éy siya bale i
mahalagaa a bito a panuluk na bile.
11 Saya i ginimet na Diyos, a saya i
pagtakaan tama!' "
12 Nadid, du te tungkulin a Judeo, péka-
bati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a
pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya
gustu de a dekpén ti Jesus. Pero inuman-
teng side du tolay. Kanya pinabayan de san
siya, a hinumektat side ta éya.

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

13 Nadid, du te tungkulin a Judeo, éy
pinaange de ni Jesus i sénganya a Pariseyo,
sakay i sénganya a alagad ni Herod, monda
puhubaan de siya, éng pagkamalién de
maka siya ta kagi na. 14 "Maistu," kagi de,
"tukoy me a matapat ka, a iyétoldu mo
ta mahusay i gustu na Diyos a gemtén na
tolay. Sakay éwan mo ugali a manuyu ta
mataas a tolay, da éwan ka kumampi ta
mataas a tolay. Nadid," kagi de, "anya i
isip mua? Labag wade ta utus tam éng
bumuwes kitam ta hari ta Roma, o éwan?"
15 Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a "Bakit
gustu moy a magkamaliék? Dah, atdinanék
moy ta esa a kuhata moy a pagbuwes."
16 Nadid, to péngipeta de diya ta esa a plata,
éy kinagi na dide, a "Ké' ni ésiya i éye a
letrato, sakay ké' ni ésiya a ngahen i naka-
sulatae?" "Ey tu hari ta Roma," kagi de.
17 "Ey tama," kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu koo
na hari ta Roma, éy iatéd moy diya. Pero
tu para ta Diyos, éy iatéd moy ta Diyos."
Nadid, du Judeo sa, pékabati de ta éya a
mahusay a sengbet ni Jesus, éy nagtaka side
diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

18 Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya
a Saduseyo. (I Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
19 "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i
kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa,
éy éwan pabi side tu anak, éy tu wadi na,
éy dapat asawan na kan tu kayong na a
bilo, monda magenak siya, para te anak tu
aka na a minate. 20 Nadid, Maistu," kagi de,
"éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya. Ey
nangasawa tu panganay. Ey minate siya a
éwan pabi tu anak. 21 Kanya inasawa be no
wadi na tu kayong na a bilo. Ey minate be
siya a éwan pabi tu anak. Ey kona be sa
tu ikatélo. 22 Ey kona be sa a hanggan to
ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan
pabi tu anak. Ey i katapusana éy minate be
tu bébe.
23 "Ey nadid, Maistu," kagi du Saduseyo,
"saye i gustu mia a mapospusan: Nitoldu
mo a te buhay kan i tolay a huway. Eng
talaga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu
i maging asawa na ta kébuhay du tolay a
huway, da inasawa de siya a étanan?"
24 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam
a tahod, da éwan moy tukoy i kasulatan
na Diyos, sakay éwan moy tukoy i kapang-
yarian na Diyos. 25 Dahilan ta kébuhay na
tolay a huway, éy éwan dén maari a manga-
sawa side, da kapareho dén side du anghel
ta langet. 26 Ey sikam a Saduseyo," kagi ni
Jesus, "éy bakit isip moy a éwan mabuhay
i tolay a huway? Ewan moy wade pabi

nabasa tu kasulatan ni Moises, to kéharap
na to kayo a mégdingat? Kinagi na Diyos
ni Moises, a 'Sakén i Diyos a péniwalaan ni
Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.'
27 Kahulugina na éya, éy méniwala side na-
did ta Diyos, maski minate side to araw, da
buhay dén side nadid ta langet. Kanya mali
kam!" kagi ni Jesus.

Tu Mahalaga a Utus

28 Nadid, i esa a maistu ta rilihiyon, éy
neta na a mékipégpasuway side ni Jesus.
Sakay neta na a mahusay tu sengbet ni
Jesus dide. Kanya kinagi na diya, a "Maistu,
ahe i mahalagaa a utus ta kasulatan na
Diyos?" 29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i
mahalaga a utus: 'Tandaan moy, sikam a
Israel; i Panginoon tam a Diyos, éy siya san i
Panginoon ta étanan. 30 Dapat mahalén mo i
Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén
mo siya a palagi.' Saya i mahalagaa a utus.
31 Sakay tu ikaduwa a utus a kapareho na éy
kagi na, a 'Mahalén mo tu kapareho mo a
kona ta pégmahal mo ta bégi mo.' Ewan
tu iba a utus a mas mahalaga diden ya a
éduwa," kagi ni Jesus.

32 Nadid, tu maistu ta rilihiyon, éy kinagi
na ni Jesus, a "Tama ngani, Maistu, tu kagi
mo, a i Panginoon tam a Diyos, éy siya
san i Panginoon ta étanan, da éwan tu iba
a Diyos. 33 Sakay tama be tu kinagi mo,
Maistu, a dapat mahalén na tolay i Diyos ta
mahigpit, a isipén na siya a palagi. Sakay
tama be tu kinagi mo, a dapat mahalén tam
tu kapareho tam a kona ta pégmahal tam
ta bégi tam. Diden ya a éduwa a utus," kagi
no maistu, "éy mas mahalaga a sundin tam
ya kesira ta pégatang tam ta hayup a para
ta Diyos, sakay ta iba a péngatéd tam ta
Diyos."

34 Nadid, neta ni Jesus a mahusay i sen-
gbita no maistu ta rilihiyon. Ey kinagi na
diya, a "Adene ka bale dén a ipasakup ta
Diyos."

Ey kétapus na éya, éy éwan tu nangahas
a nagpakelagip ni Jesus a huway.

Tu Pégpakelagip Ni Jesus
Tungkul Ta Tagapagligtas

35 Nadid, to pégtoldu ni Jesus to Templo,
éy te nipakelagip siya du tolay. "Du maistu
ta rilihiyon," kagi na, "éy bakit kagi de a tu
tiniyak na Diyos a tagapagligtas éy ninuno
siya ni Hari Dabid? 36 Pero dinulaw siya ni
Dabid a amo na! Ey tu nagpakagi ni Dabid
ta éya éy tu Banal a Espiritu. Da kinagi
ni Dabid, a 'Kinagi na Diyos to amo ko, a
"Mégiknud ka ta tagirilan kuae a hanggan
mapasuku ko diko du kalaban mo." ' 37 Nadid
ti Dabid, éy dinulaw na a amo na tu taga-
pagligtas. Eng kona sa, éy bakit kagi du
maistu moy a ninuno siya ni Dabid?"

Nadid du tolay, éy gustu de a bébaten
ti Jesus. 38 Ey to pégtoldu na, éy kinagi
na dide, a "Mangilag kam du maistu ta
rilihiyon. Gustu de a mégbihis ta memahal
a badu, monda meta du tolay a mataas side.
Sakay gustu de a saloduan side du tolay ta
plasa na banuwan. 39 Sakay gustu de be a
umeknud ta pégiknuden na mataas a tolay
ta anyayaan, sakay ta kapilya. 40 Sakay ugali
de be a ménalangin ta atakdug, monda isip
du tolay a banal side. Pero éng te bébe a
bilo, éy agiwén de san tu luta na. Kanya
parusaan side na Diyos ta lalo a mahigpit!"

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

41 Nadid, to édsa ni Jesus to Templo, éy
inumeknud siya to tapat no kahon a pégab-
uluyan. Ey te itan na du tolay a nitékneg
de i kuhata to kahon. Neta na i meadu a
mayaman a tolay a nitékneg de sa i meadu
a kuhata. 42 Ey nadid, éy neta na be i esa
a bilo a bébe a pobri, éy nitékneg na sa
i éduwa san a sentimos. 43 Ey kinagi ni
Jesus du alagad na, a "Entan moy i bilo
yae. Tu nitékneg na sina to kahon a para
ta Diyos, éy bilang mahigit pa to niabuluy
du étanan a iba a tolay. 44 Dahilan du iba, éy
niabuluy de ta Diyos tu sobha de san. Pero
siya, maski pobri siya, éy niatéd na dén i
étanan a kuhata na. Ewan siya tu buhay a
pamugtong ta kabuhayan na."

13

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

1 Nadid, kéhektat de Jesus to Templo, éy
kinagi diya no alagad na a esa, a "Entan
mo, Maistu, memahal a tahod i pader na
Templuae. Sakay kamahalan i bile naa!"
2 Ey "O," kagi ni Jesus. "Pero i Templo a ina a
te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina
tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na
a bito ta dingding naa. Matibatibag side a
étanan!"

3 Nadid, te eknud de Jesus ta buked na
Olibo to tapat no Templo. Ey de Pedro,

sakay ti Santiago sakay ti Juan sakay ti
Andres, éy négkagi side ni Jesus ta lihim.
4 "Maistu," kagi de, "nikésiya i deméta na
éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a
monda mapospusan me a dumemét dén i
éya a hirap?"
5 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "monda
éwan kam pagkamalién na tolay. 6 Da te
meadu a talaga a umange se a mégkagi a
side i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta mundua. Ey pagkamalién de i meadu
a tolay. 7 Eng makabaheta kam ta meadu a
gera, éy diyan kam métageg. Dumemét a
talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda
na katapusan. 8 Dahilan éy maglaban-laban
du banubanuwan. Sakay te meadu a lindul
ta iba-iba a lugar, sakay dumemét i meadu
a alép. I étanan a éya éy sapul pabi na hirap
a dumemét.
9 "Pero sikam, éy mangilag kam. Da
kédemét na éya a panahun éy itokyon
de kam, sakay méngidimanda side dikam,
sakay balbalén de kam ta kapilya de. Sakay
tumaknég kam ta harap na gubernador
sakay hari, da méniwala kam diyakén. Saya
i oras moy a pégpatunay moy diyakén dide.
10 Dapat mepahayag ta étanan a tolay ta
mundua i Mahusay a Baheta. 11 Eng dekpén
de kam, sakay bistaan de kam," kagi ni
Jesus, "éy diyan kam métageg éng anya i
katuwiran moya dide. Eng dumemét i éya
a oras, éy basta kagi moy san i iatéd na
Diyos a katuwiran moy. Da éwan sikam
i mégkagia, éng'wan i Banal a Espiritu i
magpakagia dikam ta katuwiran moy.
12 "Ta éya a panahun," kagi ni Jesus, "éy
itokyon na tolay du top de a ipabuno. Ey
kona be sa i gemténa du lélake ta anak de.
Sakay du anak éy labanan de be dema de,
a ipabuno de be side. 13 Sakay kaiyamutan
kam na étanan, da méniwala kam diyakén.
Pero du maniwala diyakén a matapat a
hanggan ta katapusan, éy meligtas side."

Tu Kontara Ta Diyos a Mangsida

14 "Nadid," kagi ni Jesus, "dumemét i oras
a meta moy ta Templo tu kontara ta Diyos
a mangsida. (Sikam a magbasa ta éye, éy
isipén moy ye.) Péketa moy ta éya, du
édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta
buked. 15 Sakay du édse ta luwas no bile de,
éy diyan dén side sumésdép a mangalap ta
kasangkapan de. 16 Sakay du édse ta uma
éy diyan dén umuli a mangalap ta badu
de. 17 Kakakagbi du mabuktet sakay du te
mabulol ta panahun a éya! 18 Ipanalangin
moy a éwan metaun i éya a kahirapan ta
taglamig. 19 Dahilan ta panahun a éya," kagi
ni Jesus, "éy magdanas i étanan a tolay ta
dikél a kahirapan. Ewan pabi nakekenaman
na tolay i kona sa a hirap sapul to péglalang
na Diyos ta mundua, a hanggan nadid. Pero
éwan tu kéhuway i kona sa a panahun.
20 Ey paseplutén san na Panginoon i éya a
panahun, da éng éwan na paseplutén éy
éwan tu mabuhay a tolay. Kanya paseplutén na, éy alang-alang du pinili na a
tolay a sakup na.
21 "Nadid," kagi ni Jesus, "éng te mégkagi
dikam, a 'Kéye dén se tu tiniyak na Diyos
a tagapagligtas,' o te mégkagi, a 'Kéye na
dén sina,' éy diyan kam méniwala. 22 Da te
lumitaw ngani a kakabulyan a tolay, a kagi
de a side i tiniyak na Diyos a tagapagligtas,
sakay kagi du iba, a purupeta side a gébwat
ta Diyos. Sakay ipeta de be i makatakataka a tanda, monda lukoén de, éng maari,
du méniwala ta Diyos. 23 Mangilag kam, da
kinagi ko dén ya dikam bagu dumemét."

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

24 "Nadid, ta éya a panahun, kétapus na
éya a kahirapan," kagi ni Jesus, "éy dumiklém i bilag sakay ta bulan, 25 sakay matékneg
i biton a gébwat ta langet, da mayégyég
side. 26 Nadid, sakén a lélake a gébwat ta
langet, éy metaék de ta kuném a dumibi ta
lutaa a maghari, a kébil ko i kapangyarian
ko. 27 Tulos paangen ko du anghel ko ta
maski ahe ta mundua, a hanggan ta langet,
monda tipunén de du étanan a sakup ko a
tolay."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

28 "Isipén moy i kahulugina na halimbawaae na kayo a igos," kagi ni Jesus.
"Bagay mégogbus i tingi-tingi na, éy tukoy
moy a adene dén i késinag. 29 Nadid, kona
be sa, bagay meta moy i étanan a éya a
nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén
i kédemét ko--a mégsapul dén. 30 Tandaan
moy, manyari pa i étanan a éya bagu mate
i étanan a tolay a buhay nadid. 31 Maibut i
langet éy ta lutaa, pero i kagi ko éy éwan
maibut."

Ewan Tu Makapospos Ta Oras a Eya

32 "Pero éwan tu nakapospos ta oras na
kédemét na éya. Maski du anghel ta langet,
maski sakén a anak na Diyos--basta Tama
ko san i nakapospusa ta éya. 33 Kanya sikam,
éy bantayan moy, da éwan moy tukoy éng
nikésiya i deméta na éya.
34 "I kédemét ko, éy kona se," kagi ni
Jesus. "Eng mara, te lélake a méglakad
ta adeyo. Ey ta péglakad na, éy atdi-
nan na pa i bawat esa a tauhan na ta
tungkulin de a tarabaho de. Sakay ibilin
na to mégbantay a dapat magbantay siya
ta mahigpit. 35 Kanya sikam," kagi ni Jesus
du alagad na, "éy bantayan moy, da éwan
moy tukoy éng nikésiya i demét kua--éng
giapon, éng kélép, éng amulaldew, o éng
gagabi. 36-37 Mangilag kam, makay bigla i
demét kua, a makay demtan ta kam a tidug.
Saye i bilin kua du étanan a tolay: bantayan
moy!"

14

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éduwa a aldew bagu Piyesta
na Ala-ala, sakay piyesta a péngan de ta
melapis a tinapay. Ey du mataas a padi,
sakay du maistu ta rilihiyon éy néguhu-
nan de a ipadikép ti Jesus ta lihim, sakay
ipabunu de. 2 "Pero éwan nadid a piyesta,"
kagi de; "makay maligalig du tolay."

Tu Nangbulak Ta Pabango Ni Jesus

3 Nadid, édsa ti Jesus ta Betania, to bile
ni Simon a te ketong to araw. Ale na a
méngan sa, éy inumange sa i esa a bébe a te
kébil a boti a putat ta pabango a memahal.
Siya éy binukasan na tu boti, sakay nibulak
na to ulo ni Jesus. 4 Ey du sénganya a
tolay sa, péketa de ta éya, éy nagingél side.
"Bakit," kagi de, "sayang dén i pabangua!
5 Nibugtong mo maka ina ta mahigit pa ta
étélo a datos a kuhata, sakay niatéd mo du
mahirap i kabugtungan naa." Kona sa i
pégpintas dia to bébe.
6 Pero kinagi ni Jesus dide, a "Pabayan
moy siya. Bakit péginglan moy siya?
Mahusay i gimet na diyakén. 7 Palagi a
kaguman moy du mahirap," kagi ni Jesus,
"maski nikésiya éy makatulung kam dide.
pero sakén éy éwan, da éwanék male a
kaguman moy. 8 Gemtén na dén i kaya na
a para diyakén. Nibulak na dén ya diyakén
da iduwel na diyakén, da ielbéngék dén. 9 Ey
tandaan moy, maski ta ahe i pégtolduan dia
ta Mahusay a Baheta, éy ipaala-ala de be i
ginimita na éye a bébe diyakén."

Nékipagkasundu Ni Hudas Du Kalaban Ni Jesus

10 Nadid ti Hudas Iskarote, a esa du
labindalawa a alagad, éy inumange siya du
mataas a padi, a monda itokyon na ti Jesus
dide. 11 Ey du padi, pékabati de to kagi na, éy
mésahat side. Ey kinagi de diya a atdinan de
siya ta kuhata. Ey sapul ta éya, éy mégisip
dén ti Hudas ta oras a péngitokyon na ni
Jesus dide.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

12 Nadid, kédemét na oras no piyesta a
péngan de ta melapis a tinapay, éy saya i
oras de a mégbuno ta tupa. Ey du alagad ni
Jesus, éy kinagi de diya, a "Ahe i paghan-
daan me ta péngapon tam nadid a Piyesta
na Ala-ala?" 13 Ey inutusan na i éduwa a
alagad na, a kinagi na dide, a "Umuli kam
ta banuwan. Ey ta éya éy kasambat moy
i esa a lélake a te kébil a dinom. Basta
kumuyog kam diya 14 ta bile de. Sakay kagi
moy to te bile ta éya, a 'Tu Maistu me éy
gustu na a mapospusan éng ahe i kuwarto
a péngaponan me ta Piyesta na Ala-ala.'
15 Eng kagin moy diya i éya," kagi ni Jesus,
"éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok
a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan
moya ta pangapon tam."
16 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya,
éy inumuli dén tu éduwa ta banuwan. Ey
nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey
naghanda sa side ta péngapon de a para ta
Piyesta na Ala-ala.
17 Nadid, to kélép a éya, éy dinumemét
sa ti Jesus, a kaguman na du alagad na a
labindalawa. 18 Ey to péngan de, éy kinagi
ni Jesus, a "Tandaan moy, esa dikam i mén-
gitokyon diyakén. I esa dikam a mékidipon
ta éye nadid." 19 Ey du alagad, pékabati de
ta éya, éy nalungkut side, a kinagi na bawat
esa dide, a "Besa a sakén!" 20 Ey kinagi ni
Jesus, a "Ewan tu iba, éng'wan i esa dikam
a labindalawa. Tu kasabay ko a néngisaw-
saw ta tinapay ta sabawae," kagi na, "éy
siya i méngitokyona diyakén. 21 Kailangan
a mateék ayun to nisulat du purupeta to
araw, pero kagbi tu méngitokyon diyakén!
Maigi pa éy éwan dén nienak."

Tu Katapusan a Péngapon

22 Nadid, to péngan de, éy inalap ni Jesus
tu kanén de a tinapay, éy to pégpasala-
mat na ta Diyos, éy pinuseng-puseng na a
nitagtag na du alagad na. “Kanén moy dén
ye,” kagi na, “a saye i bégi kua.” 23 Nadid,
inalap na tu tasa a te lasén a alak. Ey to
pégpasalamat na dén, éy nigewat na dide,
éy ininom de a étanan. 24 Ey kinagi na dide,
a “Saye i dige kua, a saye i tanda na pangako
na Diyos. Ey mebulak alang-alang ta meadu
a tolay. 25 Ey tandaan moy, éwanék dén
uminom ta alak, éng éwanék uminom ta
bigu a alak ta kaharian na Diyos.”

26 Nadid, to pégkanta de ta kanta ta Diyos,
éy naglakad dén side ta buked na Olibo.

Hinulaan Ni Jesus a Tanggian
Siya Ni Pedro

27 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Talaga a ginananék moy a étanan, da nisu-
lat du purupeta to araw, a ‘Ta ipagpabuno
na Diyos to Pastor, éy matibuhahak du
tupa.’ 28 Pero ta kébuhay ko a huway,” kagi
ni Jesus, “éy meditulék dikam ta Galilea.”

29 Nadid, kinagi ni Pedro, a “Sakén, éy
éwan ta ka ginanan, maski ginanan ka du
iba.” 30 “Ewan, Pedro,” kagi ni Jesus, “da
tandaan mo, nadid a kélép, bagu mag-
tarakot i tandang ta pénduwa, éy itanggiék
mo ta péntélo a éwanék mo kaguman.”
31 “Ewan,” kagi ni Pedro, “maski mateék a
kaguman mo éy éwan ta ka itanggi!” Ey
kona be sa i kinagia du étanan a alagad.

Nanalangin Ti Jesus Ta Getsemani

32 Nadid, éy inumange de Jesus ta Getse-
mani. Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Mégiknud kam pa se, a umangeék sinae a
manalangin.” 33 I kaguman na sana éy de
Pedro san, sakay ti Santiago sakay ti Juan.
Ey métegeg ti Jesus. 34 Ey kinagi na dide,
a “Métagigék tu isip, a komanék i mate.
Maguhay kam se a mékipagpuyat kam.”

35 Nadid, kéadeyo na ta kétihék, éy
dinumapa siya a nanalangin a éng maari
éy malipas san diya i hirap na a dumemét.
36 “Améng,” kagi na, “maari ka a magimet
ta maski anya. Iadeyo mo pad diyakén i
paghirap ko. Pero éwan na kaluuben kua
i masunuda, éng'wan na kaluuben mo i
masunud.”

37 Nadid, késoli na éy dinemtan na a
tidug du ételo a alagad. Ey kinagi na ni
Pedro, a “Simon, tidug kam bale! Ewan
kam beman makapagpuyat a maski esa a
oras a kaguman ko? 38 Magpuyat kam sakay
manalangin kam, monda éwan kam madaig
na mangpuhuba dikam. Méniwala kam
diyakén ta isip moya, pero i bégi moya éy
mehina.”

39 Nadid, huway siya a inumadeyo dide
a manalangin a huway ta pareho san a
kagi. 40 Sakay sinumoli siya dide a huway,
a dinemtan na man dén side a tidug, da
mégtongka side a tahod. Ey éwan side tu
kagi diya, da mésanike side.

41 Huway man dén siya a manalangin,
éy késoli na dide ta pentélo, éy kinagi
na dide, a “Tidug kam bale pabi! Tama
dén. Dumemét dén i oras a péngitokyon
de diyakén du makasalanan a tolay. 42 Nay,
umikat kam dén a kitam dén. Dumemét dén
tu méngitokyon diyakén.”

To Péngdikép De Ni Jesus

43 Nadid, to pégkagi pabi ni Jesus, éy dinu-
memét dén ti Hudas, tu esa du labindalawa.
Te kaguman siya a meadu a tolay a gébwat
side du te tungkulin a Judeo. Ey te kébil
side a sondang éy ta gahoti. 44 Bagu pa side
dinumemét ta éya, éy kinagi dén ni Hudas
dide a atdinan na side ta tanda, monda
matukoy de ti Jesus. “Tu ahoben ko,” kagi
na, “éy siya i dekpén moya, a iange moy du
amo moy.”

45 Kanya nadid, éy inumadene ti Hudas ni
Jesus, a binati na siya, a tulos na inahoben.
46 Ey du kaguman ni Hudas, éy tulos dinikép
de ti Jesus. 47 Ey tu kaguman ni Jesus a esa,
éy binagut na tu sondang na, a tinegpas na
tu utusan no mataas a padi, a minahipas i
talinga naa.

48 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay sa a
nanikép diya, a “Bakit te armas kam a son-
dang éy ta kayo a panikép diyakén? Ataay,
tulisan ék beman a metapang? 49 Aldew-
aldew éy mégtolduék ta Templo. Bakit
éwanék moy sa dinikép? Pero sigi kam dén,
monda matupad tu nihula du purupeta ta
kasulatan na Diyos.” 50 Ey to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy gininanan siya du alagad na.

51 Nadid, to péngiange de ni Jesus ta
banuwan, éy te esa a lélake a nangtonod-
tonod dide, a te alikébkéb san a damit. Ey

neta de siya, a talaga de siya a dekpén.
52 Pero to péngkébil de diya, éy pinabayan
na tu damit na, a ginuminan dén a uba.

Ti Jesus Ta Harap Du
Te Tungkulin a Judeo

53 Nadid, éy nitugén de ti Jesus to bile no
mataas a padi. Ey napisan dén sa du étanan
a te tungkulin a Judeo. 54 Ey tinumagubet
dide ti Pedro ta éya. Ey tulos sinomdép
be siya to karsada no bile. Sakay inu-
meknud sa siya a kaguman na du guwardia,
a nékipagdengdeng siya to apoy de.
55 Nadid, du mataas a padi sakay du te
tungkulin a Judeo, éy mégahayok pabi side
ta magsistigu ta kakabulyan a kontara ni
Jesus, monda te katuwiran side a ipabuno
siya. Pero éwan side tu meeta, 56 da maski
meadu a kaharap a mégkagi ta kakabulyan
tungkul diya, éy éwan paripareho i abla dia.
57 Tinumaknég i sénganya dide, a kinagi de,
a 58 "Nabati me i ina a lélake a négkagi a
maari na kan a hukatén i Templo na Diyos
a ginimet na tolay, sakay huwayén na kan
a pataknégén ta ételo san a aldew; sakay
éwan kan tulungan na tolay." 59 Pero pati
tu abla de éy éwan paripareho.
60 Nadid, tinumaknég tu mataas a padi,
a kinagi na ni Jesus, a "Ewan ka beman tu
isengbet di mégpehaya diko?" 61 Pero te
ginék san ti Jesus, a éwan siya sinumengbet
diya. Ey kinagi diya no mataas a padi a
huway, a "Anya, kagi mo dén éng siko a
talaga i anak na Diyos. Ikagi mo éng siko
i Cristo a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
tolay ta mundua."
62 Ey "O," kagi ni Jesus, "sakén ngani dén
ya. Ey sikam éy metaék moy a mégiknud a
magdatig kame ta Diyos, a kagumanék na a
maghari. Sakén i lélake a gébwat ta langet.
Sakay metaék moy a dumemét a édseék ta
kuném ta langet."
63-64 Nadid, pékabati no padi ta éya, éy
pinéknet na tu badu na a sarili, a kinagi na,
a "Méglapastangan siya ta Diyos! Mégwari-
wari siya a anak na Diyos! Bakit kailangan
tam pa a mégbati du magsistigu diya ta
kasalanan na? Da nabati tam dén nadid i
pégkagi na a kontara ta Diyos! Anya i isip
moya?" kagi na. Ey du mégbati to kagi no
padi, éy kagi de a étanan a dapat mate siya.
65 Nadid, i sénganya dide, éy linoktaben
de tu mata ni Jesus. Sakay tinaklében de
tu mata na to damit, sakay sinésuntuk de
siya, a kinagi de diya, a "Nay, tukuyan mo
éng ti ésiya i nanuntuka diko!" Sakay du
guwardia ta éya, éy sinésapuk de siya.

Nitanggi Ni Pedro Ti Jesus

66 Nadid, édse pabi ti Pedro to karsada no
bile. Ey tu esa a bataan no padi, 67 péketa na
ni Pedro a mégdengdeng, éy te itan na siya,
sakay kinagi na, a "Siko bale i kagumana ni
Jesus a taga Nasaret!" 68 Pero nitanggi ni
Pedro. "Ewan ko tukoy tu kagi mo," kagi
na. Ey minabukod dén ti Pedro to kudal to
karsada, tulos nagtarakot i tandang.
69 Mamaya-maya éy neta man dén siya no
bataan, tulos kinagi na du édsa sa, a "Siya
ngani i kaguman na a esa." 70 Pero nitanggi
man dén ni Pedro.
Mamaya-maya man dén, éy du tolay sa
éy kinagi de ni Pedro, a "Diyan ka sumuway.
Siko i kaguman na a esa, da taga Galilea
ka be." 71 "Bakén a sakén," kagi ni Pedro,
"isumpa ko! Parusaanék na Diyos éng
mégbuli-buliék! Ewan ko tukoy i éya a
lélake a kékagin moy!" 72 Nadid, to pégkagi
ni Pedro ta éya, éy bigla a nagtarakot tu
tandang ta penduwa. Ey naala-ala ni Pedro
tu kinagi ni Jesus diya, a "Bagu magtarakot
tu tandang ta penduwa, éy itanggiék mo ta
pentélo." Ey to pékaala-ala na ta éya, éy
tulos minagsanget siya ta mahigpit.

15

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting du
te tungkulin a Judeo, sakay néguhunan de
éng pakodyan de ti Jesus. Ey nipagapus de
siya sakay niange de ni Gubernador Pilato.
2 Ey kinagi ni Pilato diya, a "Siko bale i haria
na Judeo?" Ey "O," kagi ni Jesus, "kona to
kinagi mo." 3 Ey nadid, da pinehayan siya
du mataas a padi ta meadu a kasalanan, 4 éy
kinagi ni Pilato diya, a "Meadu i iyépehay
dia diko! Anya i katuwiran mua?" 5 Pero
éwan sinumengbet ti Jesus. Ey nagtaka ti
Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

6 Nadid, tuwing piyesta, éy ugali ni Pilato
a magpaluwas ta isesa a pihesu, maski ti
ésiya i gustu du tolay. 7 Ey nadid éy édsa dén
to pégpihesuan i esa a lélake a nakabuno,
a ti Barabas i ngahen naa. Siya éy kagu-
man na du iba a tolay to péngligalig de

ta banuwan. [8] Nadid, dinumulug du tolay
ni Pilato, a mékiohon side diya a dapat
paluwasén na i esa a pihesu. [9] Ey kinagi ni
Pilato, a "Gustu moy a paluwasén ko dikam
tu hari na Judeo?" [10] Tukoy dén ni Pilato
a du padi éy nitugén de ti Jesus diya da
ménaghili side diya.
[11] Nadid, du mataas a padi, éy pinégka-
gian de dén du tolay, a i pékiohon dia ni
Pilato éy paluwasén na ti Barabas kesira ni
Jesus. Ey to pékiohon de ni Pilato ta éya,
[12] Ey kinagi na dide, a "Eng kona sa, éy anya
i gemtén kua to lélake a ngéngahinan moy a
hari na Judeo?" [13] "Ipako mo siya ta kudos,"
kagi de. [14] "Ey bakit," kagi ni Pilato; "anya
i kasalanan naa?" Pero du tolay, éy lalo de
san a nidulaw, a "Ipako mo siya ta kudos!"
[15] Nadid ti Pilato, éy gustu na a mék-
isuyu siya du tolay. Kanya pinaluwas na ti
Barabas dide. Sakay nipabalbal na ti Jesus,
a tulos niatéd na du sundalu, monda ipako
de ta kudos.

Lélokon De Ti Jesus

[16] Nadid du sundalu, éy niange de ti Je-
sus ta lubuk no bile no gubernador, sakay
pinadulug de sa du étanan a sundalu.
[17] Sakay sinolotan de ti Jesus ta badu a
medideg, da saya i kolor na damit na hari.
Sakay nagkawekaw side ta lanot a meset,
a nisoklop de to ulo na, a kurona na kan.
[18] Sakay sinumalodu side diya, a kinagi de,
a "Mabuhay i hari na Judeo!" [19] Sakay
pinépakol-pakol de siya, sakay linéloktaben
de siya, sakay linumuhud side diya. [20] Ey na-
did, kétapus de a nangloko diya, éy inibutan
de tu badu na a medideg, sakay pinabaduan
de man dén to sarili na a damit. Sakay
pinaluwas de siya a ipako ta kudos.

Nipako De Siya Ta Kudos

[21] Nadid, to péglakad de, éy nasambat de i
esa a lélake a somdép ta banuwan; éy pinilit
siya du sundalu a minangbékle to kudos ni
Jesus. I ngahen no lélake éy ti Simon a taga
Sirene. Siya tu ama ni Alehandro sakay ti
Rupus. [22] Ey niange de ti Jesus to lugar a
ngéngahinan de a Golgota (a i kahulugen na
éy Bungu). [23] Ta éya éy inatdinan de ti Jesus
ta alak a te halu a gamot. Pero inidelan na.
[24] Ey nipako de siya to kudos. Sakay nag-
palabunutan side a hinati-hati de tu damit
na, éng ti ésiya i makaalapa ta bawat piraso.
[25] To péngipako de diya, éy alas nuwebe dén
na gagabi. [26] Sakay te sulat to kudos a te
kagi to abla de diya. I kagi naa éy "TU HARI
NA JUDEO." [27] Ey nipako de be sa i éduwa a
tulisan a kasabay ni Jesus, a nitolnék de side
ta magtembang a tagirilan ni Jesus.
[29] Nadid, du sumésalegéd sa, éy dinédusta
de ti Jesus, a kinagi de, a "Hala! Siko bale
i manghukata ta Templo, sakay ipataknég
mo a huway ta étélo san a aldew! Bakit
éwan mo iligtas nadid i bégi mua. [30] Nay,
umogsad ka dén ta kudusa!" [31] Ey kona be sa
du mataas a padi, éy pinintasan de be siya,
a kinagi de, a "Entan moy, niligtas na kan
du iba. Pero i bégi naa éy éwan na meligtas.
[32] Eng Cristo siya, a hari na Judeo, éy bakit
éwan siya umogsad ta kudusa, monda meta
tam a maniwala kitam diya?" Sakay pati du
éduwa a kasabay na a nipako, éy dinédusta
de be siya.

Tu Kamatayan Ni Jesus

[33] Nadid, kédemét na tanghali, éy nagdik-
lém a hanggan to alas tres. [34] Ey to alas tres
dén, ey kinagi ni Jesus ta medegsén, a "Eloi,
Eloi, lema sabaktani," a i kahulugen naa,
éy "Diyos ko! Diyos ko! Bakit pinabayanék
mo?"
[35] Ey du sénganya a te taknég sa, éy akala
de a dédulawan na ti Purupeta Eliyas. [36] Ey
minaginan i esa dide a nangalap ta damit,
sakay nibisa na to tuba, sakay niedton na
ta ontok no kayo, sakay nipasépsép na ni
Jesus. Sakay kinagi na, a "Entan tam pa
éng dumemét ti Eliyas a méngiogsad diya
ta kudusa."
[37] Nadid, éy dinumulaw ti Jesus, a tulos
nabégsot i angés naa. [38] Ey nadid, tu kortina
a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla a
minapéknet sapul ta ontok a hanggan ta
sidung. [39] Sakay tu kapitan du sundalu,
éy te taknég san siya ta harap no kudos.
Ey péketa na éng kodya a minate ti Jesus,
éy kinagi na, a "Tunay bale ye a anak na
Diyos!"
[40] Nadid, éy édsa be sa i sénganya a bébe
a mégtan-aw. Kabilang dide éy ti Maria
Magdalena, sakay ti Maria a ina no kétihék
a Santiago, sakay ni Hose, sakay ni Salome.
[41] Side du kakaguman ni Jesus to édse na
pabi ta Galilea, a side i katulung naa. Sakay
te meadu be a iba a bébe ta éya, a kinu-
muyog ni Jesus ta Jerusalem.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

42 Nadid, i éya a aldew éy disperas. Ta
gabia éy pangilin na Judeo. Ey to giapon,
43 éy dinumemét sa ti Hose a taga Arimatea.
Siya éy sakup du konsiyal na Judeo, a iyé-
galang siya du tolay. Sakay inumasa be siya
ta kédemét na Diyos a maghari. Ey nadid
éy éwan siya mésanike a umange ni Pi-
lato a mékiohon diya éng makaalap siya to
bangkay ni Jesus. 44 Ey pékabati ni Pilato ta
éya, éy isip na a makay buhay pabi ti Jesus.
Kanya pinauwet na tu kapitan du sundalu, a
nipakelagip na diya éng talaga a minate dén
ti Jesus. 45 Ey to pékabaheta na to kapitan
a minate ngani dén, éy pinakultaden na ti
Hose a umange mangalap to bangkay na.
46 Ey namugtong pa ti Hose to manta a
damit a pagsapot. Sakay pineogsad na dén
tu bangkay to kudos, sakay sinaputan na to
manta, sakay nielbéng na siya to kuweba a
ginimet de to pader. Sakay nigulung de tu
bito a nitakléb de to pintuan no lébéng. 47 Ey
ti Maria Magdalena sakay ti Maria a ina ni
Hose, éy neta de tu néngielbéngan dia.

16

To Kébuhay Ni Jesus

1 Nadid, kélipas no pangilin, ti Maria
Magdalena, sakay ti Maria a ina de Santi-
ago, sakay ti Salome, éy namugtong side
ta don a mesépot, a monda ipahid de to
bangkay ni Jesus. 2 Ey nadid, to simba dén
a amulaldew, éy inumange side to lébéng.
3 Habang méglakad side éy péguhunan de,
a "Ti ésiya wade i maakit tama a méngigu-
lung to bito a takléb no pintuan?" kagi de,
4 "da medégi." Ey kédemét de sa, éy neta de
a negulung dén tu bito. 5 Tulos sinomdép
side to lébéng. Ey neta de sa i esa a lélake
a te eknud sa, a melélatak i badu naa. Ey
méganteng side.
6 "Diyan kam méganteng," kagi no lélake.
"Tukoy ko a ahayukén moy ti Jesus a taga
Nasaret, siya a nipako de. Pero éwan se
siya, da nabuhay dén! Entan moy i lébéng
naa, a éwan se siya. 7 Nadid," kagi na, "éy
ange moy pégkagian du alagad na, sakay ti
Pedro be, a nabuhay dén siya, a magdetol
siya dikam ta Galilea. Ey meta moy siya ta
éya, a kona to kinagi na dikam."
8 Ey du bébe, pékabati de ta éya, éy
ginuminan side a linumuwas to lébéng, da
méganteng side a tahod. Ey éwan side
négkagi ta maski ti ésiya to mineta de, dahil
to anteng de.

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

9 Nadid, to kébuhay ni Jesus to simba
a gagabi, éy pinumeta pa siya ni Maria
Magdalena. Siya tu bébe a inibutan ni
Jesus ta pitu a dimonyo. 10 Sakay siya, éy
inumange négkagi ta éya du iba a alagad ni
Jesus. Dinemtan na side a mégsanget. 11 Ey
pékabati de to kagi no bébe, a neta na ti
Jesus a buhay dén, éy éwan side naniwala
diya.
12 Ey kétapos na éya, éy pinumeta man
dén ti Jesus ta éduwa a alagad na a iba to
péglakad de to dilan. Ey iba dén i idsura
naa. 13 Ey side, éy nagsoli side a négkagi du
iba. Pero éwan be side naniwala dide.
14 Katapusana, éy pinumeta ti Jesus du
sapulu éy ta esa a alagad na to péngan
de. Ey pinégkagian na side, da éwan side
naniwala diya, sakay éwan side naniwala du
nagbaheta dide a buhay dén siya. 15 Sakay
kinagi na dide, a "Umange kam ta maski
ahe ta mundua, sakay magpahayag kam
ta Mahusay a Baheta ta étanan a tolay.
16 I maski ti ésiya a maniwala, a tulos
ipabinyag, éy meligtas side. Sakay du éwan
maniwala, éy hukumén side na Diyos.
17 "Ey saye du tanda a édse du méniwala
diyakén," kagi ni Jesus; "makapagpaibut
side du dimonyo ta pamag-itan na ngahen
kua. Sakay mégkagi side ta iba-iba a kagi
a éwan mapospusan na tolay. 18 Sakay éng
kébilan de i ulag, o éng inumén de i lasun,
éy éwan side maanya. Sakay éng itupu de
tu kamét de du te ladu, éy maghusay side."
19 Nadid, to pégkagi ni Jesus dide, éy
inumontok siya ta langet, a kaguman na
dén sa i Diyos a méghari. 20 Ey du ala-
gad éy inumange dén side ta iba-iba a
banubanuwan, a nagpahayag ta kagi na
Diyos. Ey inaguman side na Panginoon.
Nagpatunay siya du tolay a katutuhanan tu
nipahayag de, da inatdinan na side ta tanda
a makapangyarian.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Lukas

1 Mahal ko a Teopilo: Meadu dén i tolay
a néngisulat tungkul to ginimet ni Jesus, to
pégiyan na dikitam ta mundua. 2 I nisulat
dia éy tu nibaheta du kakaguman ni Jesus
dikitam. Side du minaketa to ginamet ni
Jesus, a tulos néngipahayag side ta éya a
Mahusay a Baheta.
3 Kanya nadid, Apo Teopilo, éy inisip ko a
mahusay éng isulat ko nadid diko i tama a
baheta tungkul ta éya, da sakén éy inadal
ko i éya sapul to sapul na. 4 Kanya isulat
ko nadid i éye diko, monda mapospusan mo
ta mahusay i buu a katutuhanan tungkul to
nabaheta mo dén a ginimet ni Jesus.

Nihula No Anghel a Ienak Ti Juan

5 Nadid, to panahun ni Hari Herod ta
Israel, éy te esa a padi, a ti Sakarias i ngahen
naa. Sakup siya du padi a ngéngahinan
de a Abias. Tu asawa na éy ti Elisabet, a
lahi be siya du padi, da apo be siya ni Padi
Aron to araw. 6 Mahusay a ugali ta mata
na Diyos diden ya a pasawa, a sésundin de
ta mahusay i utus na Diyos. 7 Pero éwan
side tu anak, da baug dén ti Elisabet, sakay
matanda dén side a pasawa.
8 Nadid, to esa a aldew, éy te nanyari
ni Sakarias. Ta éya a aldew, éy édse dén
siya ta Templo, a ginamet na i tarabaho
na padi, da kalewas siya no kagurupu na
a tagapanalangin ta éya. 9 Ey nadid, ayun
ta ugali du padi, éy nagpalabunutan side
éng ti ésiya dide i somdépa ta Templo a
mégsuub ta Diyos. Ey ta éya a aldew,
éy ti Sakarias i nakabunuta. Kanya siya
dén i sinomdépa. 10 Ey du iba a tolay, éy
nawahak side ta luwas, a nanalangin side
ale ni Sakarias a mégsuub ta lubuk.
11 Nadid, mégsuub pabi ti Sakarias, éy
pinumeta diya i esa a anghel a gébwat ta
Diyos, a te taknég siya ta giled no lamesa
a pégsuuben. 12 To péketa ni Sakarias to
anghel, éy inumanteng siya. 13 Pero kinagi
diya no anghel, a "Diyan ka méganteng,
Sakarias. Nabati dén na Diyos tu panalangin
mo diya. Mangilog a talaga tu asawa
mo, a magenak siya ta lélake. Ey ta kéenak
na, Sakarias," kagi na, "éy ngahinan mo
siya ni Juan. 14 Siya i kasahatan moya, sakay
te meadu be a iba a tolay a masaya diya!
15 Siya i maging memahal a lélake ta mata na
Diyos," kagi no anghel. "Ey kailangan éwan
siya maginom ta maski anya a kélasing. Ey
sapul ta kéenak na, éy édse diya i Banal a
Espiritu. 16 Siya éy pasolen na i meadu a
Judeo ta Panginoon de a Diyos. 17 Utusan
siya na Diyos, Sakarias," kagi na, "a te
kapangyarian siya a kapareho ni Purupeta
Elias to araw. Pagkasunduén na du patena,
sakay pagbaguén na i isip du masuwayin,
monda umaheg side du tolay a mahusay.
Mégdetol siya ni Cristo, a paghandaén na
du tolay ta demtan na."
18 "Pakodyan ko a mapospusan éng katutuhanan
i éya a kinagi mo," kagi ni Sakarias,
"da lakayék dén, sakay bakés be dén tu
asawa ko?"
19 "Ti Gabrielék," kagi no anghel. "Kagumanék
na Diyos, a siya i nagpaangea se
diyakén a mégkagi diko ta éya a mahusay
a kagi. 20 Pero siko, Sakarias, da éwan ka
méniwala diyakén, a matupad a talaga i éya
a kinagi ko, éy maging bulol ka dén nadid, a
hanggan ta kédemét na éya a nipangako ko
diko, a magenak tu asawa mo."
21 Nadid, habang édse ti Sakarias to lubuk
no Templo, éy mégéuhayén du tolay ta
luwas, éng bakit minale siya. 22 Mamayamaya,
kéluwas na, éy éwan siya makakagi.
Basta lingguwahe san i kagi naa dide.
Kanya tukoy du tolay a te nipeta i Diyos diya
to lubuk.
23 Nadid, kétapos no panahun ni Sakarias
a mégtarabaho to Templo, éy nagsoli dén
siya to bile de. 24 Ey ta éya éy nangilog dén
ti Elisabet a asawa na. Lima a bulan a éwan
siya linumwas to bile. 25 "Kinagbianék dén
na Diyos," kagi na, "a inibutan na dén tu
sanike ko, da mabuktiték dén."

Nihula No Anghel a Ienak Ti Jesus

26 Nadid, to ikaénném dén a bulan no buktet
ni Elisabet, éy i Diyos éy pinaange na ti
Anghel Gabriel ta Bariyo Nasaret ta Galilea.
27 Pinaange na siya ta esa a madiket ta éya a
i ngahen naa éy ti Maria. I éya a madiket,
éy éwan pabi inadenean na lélake. Pero
sinakad dén no lélake, a ti Hose i ngahen na,
a apo siya ni Hari Dabid. 28 Ey tu anghel, éy

inumange siya ni Maria, a kinagi na diya, a
"Maria, édse diko i Diyos, a kagbian na ka."
29 Ey ti Maria, pékabati na to kagi no
anghel, éy métageg siya, a mégéisipén siya
éng anya wade i kahulugina na éya a kinagi
na. 30 Ey kinagi no anghel diya, a "Diyan ka
méganteng, Maria, da mahal ka na Diyos.
31 Gemtén na Diyos a mangilog ka, a tulos
magenak ka ta lélake. Ey ta kéenak na,
Maria," kagi na, "éy ngahinan mo siya ni
Jesus. 32 Siya éy maging mataas, a dulawén
de siya a anak na mataas a Diyos. Ey
i Panginoon Diyos," kagi no anghel, "éy
gemtén na a maging hari siya, a kona to apo
na a Hari Dabid to araw. 33 Sakay maghari
siya du Judeo a éwan tu hanggan. Ey éwan
tu katapusan i péghari naa!"
34 "Ey pakodya ye," kagi ni Maria, "da
éwanék pabi tu asawa?"
35 "Umange diko i Banal a Espiritu," kagi
no anghel, "sakay umédse diko i kapang-
yarian na Diyos. Kanya tu ienak mo, éy
dulawén de a banal a anak na Diyos. 36 Ey
entan mo ti dada mo a Elisabet, Maria. Kagi
de a baug kan siya. Pero nadid, maski
bakés dén siya, éy mabuktet dén siya. 37 Da
makagimet i Diyos ta maski anya."
38 "Ey maari," kagi ni Maria, "da utusanék
na Panginoon, éy tanggapén ko i kaluuben
na diyakén." Nadid, pégkagi ni Maria ta
éya, éy gininanan siya no anghel.

Bumisita Ti Maria To Dada Na

39 Nadid, ta éya a panahun, éy inumange
ti Maria to esa a banuwan ta buked ta
Hudea, 40 a bumisita siya to dada na a Elisa-
bet. Ey kédemét na to bile de, éy sinomdép
siya a binati na tu dada na. 41 Ey ti Elisabet,
pékabati na to boses ni Maria, éy bigla a
linuminés tu anak na ta tiyan na, éy tulos
inumasék i Banal a Espiritu ni Elisabet.
42 Tulos kinagi na ni Maria ta medegsén, a
"Masuwerte ka, Anéng, ta maski ti ésiya a
bébe, da tu anak mo, éy siya i mahaléna na
Diyos! 43 Salamat ta Diyos," kagi ni Elisabet,
"da bumisita dén diyakén tu ina na Pangi-
noon ko! 44 Da entan mo, Maria," kagi na,
"to pékabati ko diko, éy linuminés tu anak
ko ta tiyan kua, dahil ta kasahatan naa.
45 Masuwerte ka dén, Anéng, da naniwala ka
dén to kinagi diko na Panginoon!"

Purién Ni Maria I Diyos

46 Nadid, kinagi ni Maria i kona se:
"Purién ko i Diyos ta isip kua! 47 Mésayaék,
da Diyos i tagapagligtas kua. 48 Sakén i
utusan na a mababa, éy pinansingék dén
na Diyos. Sapul nadid, éy dédulawénék
na tolay a masuwerteék, 49 dahil ta mema-
hal a gimet na mataas a Diyos diyakén.
Siya i banal. 50 Kékagbian na du umanteng
diya, ta maski nikésiya a panahun. 51 Sakay
gemtén na i kapangyarian na a ibutan na
du palalo a tolay, a patahantaén na i gayak
dia. 52 Pinababa na dén du mataas, sakay
pinataas na dén du mababa. 53 Du mégalép
éy atdinan na side ta kanén de, sakay du
mayaman éy paibutén na side a éwan side
tu kébil a kanén.
54-55 "Nadid, éy inaguman na Diyos i kat-
ulung na a Israel. Ewan na naleksapan tu
pangako na du apo-apo tam, a mangagbi
dikitam. Kinagbian na ti Abraham. Sakay
kagbian na be sikitam a apo-apo na, a éwan
tu katapusan."
Saya i katapusana no kinagi ni Maria.
56 Ey kétapos na éya, éy tinumulos ti Maria
to bile no dada na ta manga ételo a bulan,
bagu nagsoli siya to bile na.

Nienak Ti Juan a Mégbinyag

57 Nadid, kédemét na oras, éy nagenak ti
Elisabet ta lélake. 58 Ey du tétotop na sakay
du karatig na, pékabaheta de a nagenak
dén, éy mésaya side diya, da kinagbian
dén siya na Diyos. 59 Ey nadid, to ikawalu
dén a aldew a idad no anak, éy dinumulug
side to bile de Elisabet, a monda bugitén
de tu anak, sakay ngahinan de. Talaga
de a ngahinan siya ni Sakarias, da saya tu
ngahen no ama na. 60 Pero "Ewan," kagi no
ina na. "Maigi pa éy ngahinan tam siya ni
Juan."
61 "Ey bakit," kagi de. "Ewan ka tu top a
maski isesa a te ngahen ta kona sa!" 62 Tulos
nisenyas de ni Sakarias éng anya i gustu na
a ngahen no anak na. 63 Ey nihalimbawa ni
Sakarias dide a atdinan de siya ta panulatan
na. Ey to péngiatéd de diya, éy nisulat na i
ngahen a Juan. Ey péketa du tolay ta éya,
éy nagtaka side.
64 Nadid, bigla a nakapégkagi agad ti
Sakarias, a tulos nagpasalamat siya ta
Diyos. 65 Ey inumanteng dén du karatig na,
éng anya i kahulugen na éya. Ey i éya a
nanyari, éy nabahibaheta dén ta lebuta na

éya a lugar ta Hudea. [66] Ey du étanan a
nakabaheta, éy mégéisipén side ta éya a
anak, éng maging anya siya. Da neta du
tolay a édse diya i kapangyarian na Diyos.

Tu Pénghula Ni Sakarias

[67] Nadid, ti Sakarias a ama no anak, éy
édse diya i Banal a Espiritu, éy naghula siya.
[68] "Salamat ta Panginoon," kagi na. "Siya
i Diyos a péniwalaan du tolay a Israel! Da
inumange se siya a méngiligtas du tolay na.
[69] Paangen na dén se i tagapagligtas dikitam,
a lahi siya no katulung na a Dabid.
[70] "Ey nadid," kagi ni Sakarias, "saye tu
kinagi na Diyos to araw, to nipahula na du
mahusay a purupeta na: [71] I nipangako na
Diyos, éy agawén na kitam du kalaban tam,
a iligtas na kitam du méiyamut dikitam.
[72] Nangako siya a kéagbian na du apo-apo
tam, a éwan na kaleksapan tu nipangako na
dide to araw. [73] Nipangako na be to apo tam
a Abraham, [74] a agawén na kitam du kalaban
tam, a monda éwan kitam méganteng a
méniwala ta utus na. [75] Ibilang na kitam a
tolay na, sakay ibilang na kitam a éwan tu
kasalanan, monda makaadene kitam diya a
palagi."
[76] Nadid, pinégkagian ni Sakarias tu anak
na, a saye tu kinagi na: "Siko a anak ko,"
kagi na, "éy ngahinan de ka a purupeta na
mataas a Diyos. Siko, Duduy, éy meditol ka
ni Cristo a magtoldu, a siko i magpahanda
du tolay ta demtan na. [77] Siko i magbahetaa
du tolay, a iligtas side na Panginoon, a
pagpasensiyaan na side ta kasalanan de. [78] I
Diyos a péniwalaan tam, éy mebait siya, a
kagbian na i tolay. I kédemét na a gébwat
ta langet éy koman i sikat na bilag. [79] Matalo
na i diklém, da tanglawan na du mégiyan ta
diklém a mamakate dide, a monda igiya na
side a mékiagum ta Diyos." Saya tu kinagi
ni Sakarias.
[80] Nadid, tu anak de Sakarias, éy ti Juan i
ngahen naa. Ey dinumikél siya ta mahusay,
a natutu be siya tu isip. Ey tu diniklan na éy
ta melawa a ilang a lugar. Saya i pégiyanan
na a hanggan éwan dinumemét tu oras na
a umange nagpahayag du tolay a Israel.

2

Nienak Ti Jesus

[1] Nadid, ta éya a panahun, éy nagpasen-
sos ti Hari Agosto ta tolay. I utus na, éy
kailangan a magpalista i étanan a tolay ta
sarili de a banuwan. [2] Saya tu purumeru
a sensos, to panahun pabi ni Kirinio a
gubernador ta Siria. [3] Kailangan a umange
i étanan a tolay ta sarili de a banuwan a
magpalista.
[4] Kanya ti Hose a katipan ni Maria, éy
gininanan na i Bariyo Nasaret ta Galilea,
a inumange siya ta Betlehem ta Hudea.
Kailangan siya a magpalista ta éya, da taga
Betlehem tu apo na a Dabid to araw, éy ti
Hose éy lahi siya ni Dabid. [5] Ey kaguman na
sa ti Maria a katipan na. Ey siya éy mabuk-
tet dén. [6] Ey nadid, to édsa de pabi sa, éy
dinumemét dén i oras ni Maria a magenak.
[7] Ey kéenak no anak na a panganay a lélake,
éy binalutan na ta damit, sakay pinatidug
na to pénganan du baka, da éwan dén side
meubus to bile a tétulusan.

Tu Mineta Du Mégpastor

[8] Nadid, ta éya a kélép, éy te sénganya a
lélake ta adene ta Betlehem, a mégpastor
side du tupa de. [9] Ey bigla a pinumeta dide
i esa a anghel a gébwat ta Panginoon, a
tulos dinumemlag ta palebut dia i demlag
na Diyos. Ey méganteng side a tahod. [10] Ey
kinagi no anghel dide, a "Diyan kam mé-
ganteng. Te ibahetaék dikam a memahal
a baheta. I éye a baheta éy kasahatan na
meaadu a tolay. [11] To mamaya se," kagi na,
"éy nienak dén ta Betlehem tu Panginoon
moy a tagapagligtas moy, a ti Cristo. [12] Ey
saye i tanda naa dikam," kagi no anghel, "éy
meta moy sa tu anak a te balut ta damit, a
te katidug to pénganan na baka."
[13] Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy
bigla a inumagum diya i meaadu a tahod a
anghel a iba, a mégpégkanta side ta puri ta
Diyos. [14] "Salamat ta Diyos ta langet," kagi
de, "da du mahalén na a tolay ta mundua,
éy dumemét dide i kapayapaan!"
[15] Nadid, kéhektat dén du anghel a nagsoli
ta langet, éy kinagi du mégpastor, a "Kitam
dén ta Betlehem a entan tam éng anya
i nanyaria, a nibaheta dikitam na Pangi-
noon."
[16] Kanya inumange sa side agad, éy
dinemtan de de Hose, a nagenak dén ti
Maria, a te katidug tu anak na to pénganan
na baka. [17] Ey du mégpastor, éy nibaheta
de du tolay sa tu kinagi no anghel dide a
tungkul to anak. [18] Ey du étanan a nakabati,

éy nagtaka side. [19] Ey ti Maria, éy inisip na
san i étanan na éya, a éwan na kaleksapan i
éya. [20] Ey du mégpastor, éy nagsoli dén side,
a pépurién de i Diyos dahil to mineta de, da
kona bale to kinagi dide no anghel.
[21] Ey nadid, to ikawalu dén a aldew no
idad no anak, éy binugit de siya. Ey ngi-
nahinan de siya ni Jesus, da saya tu kinagi
no anghel ni Maria bagu siya nangilog.

Niange De Ti Jesus To Templo

[22] Nadid, dinumemét dén i oras a péngtu-
pad de Maria ta utus ni Moises ta tungkul ta
pégenak na bébe. Kanya kembil de tu anak
de ta Jerusalem, monda ipalagay de siya a
iatéd ta Diyos tu buhay na. [23] Saye i utus a
esa ta kasulatan na Diyos, a "Tu panganay
kan a anak, éng lélake, éy koo na Diyos."
[24] Ey inumange be sa side, monda iatang de i
éduwa a palapati, o dikaya éduwa a dagalan,
ayun ta utus na Diyos.
[25] Nadid, te lakay a mégiyan ta Jerusalem,
a ti Simeon i ngahen na. Mahusay siya a
lakay a mékidiyos. Ey umasa siya a umasa, a
agawén na Diyos du Israel ta kahirapan de.
Ey édse diya ta mahusay i Banal a Espiritu.
[26] Ey nipaliwanag diya na Banal a Espiritu
a éwan siya mate hanggan éwan na meta
tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas. [27] Ey
nadid, ta éya a aldew, éy pinéglakad siya
na Espiritu na Diyos, a pinasdép na siya to
Templo. Ey mamaya-maya, éy neta na a
sinomdép de Maria a métatena, a talaga de
a tupadén tu kailangan de a para to anak
de, ayun to utus ni Moises. [28] Ey ti Simeon,
éy inalap na tu anak a kinélkél, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos.
[29] "Anin, Panginoon," kagi na, "maski
mate ék dén nadid, da tinupad mo dén tu
nipangako mo diyakén, [30] a nipeta mo dén
diyakén tu pinaange mo se a tagapagligtas
ta tolay. [31] Siya ye i nihanda mua a taga-
pagligtas, a patanyagén mo ta buu a tolay.
[32] Siya ye i magpaliwanaga du éwan Judeo
a tolay ta plano mua. Dahil diya," kagi
ni Simeon, "éy tumanyag du tolay mo a
Israel."
[33] Nadid, du ina no anak, pékabati de ta
éya a kagi ni Simeon, éy nagtaka side. [34] Ey
tu lakay a Simeon, éy binasbasan na side
a métatena, sakay kinagi na ni Maria, a
"I anak moyae, éy siya i pinilia na Diyos.
Dahil diya éy mapahamak i meadu a tolay
ta Israel. Sakay pati éy dahil diya éy te
meadu be a meligtas. Siya i tandaa na Diyos.
Ey te meadu a manglabag diya. [35] Dahil
diya," kagi ni Simeon, "éy mehayag i isip
na meadu a tolay. Sakay siko, Maria, éy
dumemét diko i dikél a kalungkutan mo,
dahil ta gemtén de ta anak mua."
[36-37] Nadid, te purupeta a bakés a édsa be
to Templo. Tu ngahen na éy ti Ana, a anak
ni Panuel, a sakup siya na lahi ni Aser.
Matanda dén siya a bakés, a walu a pulu a
taon i idad na. Nale dén siya a nabilo. Pitu
san a taon a nékiagum siya to asawa na,
éy minate dén tu asawa na. I éya a bakés,
éy éwan na géginanan tu Templo. Aldo
éy ta kélép éy édsa sa siya a sumésamba
ta Diyos. Sakay pamensan-mensan siya a
mégkulasiyon, sakay ménalangin.
[38] Nadid, to pégkagi dén ni Simeon de
Maria, éy dinumemét tu bakés dide, a tulos
nagpasalamat siya ta Diyos, sakay tulos
nipahayag na tu anak du étanan a uméasa
ta kédemét na méngiligtas du Israel.
[39] Nadid, de Maria a pasawa, pékatupad
de to kautusan ni Moises, éy nagsoli dén
side ta Galilea, a hanggan to banuwan de
a Nasaret. [40] Ey tu anak de a ti Jesus, éy
dinumikél siya a mesibét dén i bégi naa.
Ey matalinung siya. Ey inaguman siya na
Diyos ta mahusay.

Nawahak Ti Jesus To Templo

[41] Nadid, taon-taon, tuwing Piyesta na
Ala-ala, éy uméange du magulang ni Jesus
ta Jerusalem a mamiyesta. [42] Ey ti Jesus, to
labindalawa dén a taon tu idad na, éy kinu-
muyog siya dide. [43] Ey kétapos no piyesta, éy
nagsoli dén side, pero kineginanan de ti Je-
sus ta Jerusalem. Du magulang na éy éwan
de napansing a nawahak siya, [44] éng'wan
akala de éy kaguman de dén to gurupu de.
Naghapun side a naglakad bagu de napans-
ing a éwan siya kaguman. Nipépakelagip
de siya du kakaguman de. [45] Ey nadid, da
éwan de neta, éy nagsoli side ta Jerusalem
a mégahayok side diya.
[46] Etélo side a aldew a nagahayok diya,
bagu de mineta to Templo. Dinemtan de
siya a kaguman na du matétanda a maistu
na Judeo. Mégbati siya dide, sakay még-
pakelagip. [47] Ey du étanan sa a nakabati
diya, éy nagtaka side, da neta de a matal-
inung i sengbet naa du maistu. [48] Ey du

magulang na, péketa de ta éya, éy nagtaka
be side diya. Ey kinagi no ina na diya,
a "Anin, Duduy, bakit beman kona sina i
ginimet mo dikame? Nale kame dén tama
mo a mégéahayukén diko."
49 "Bakit ahayukénék moy?" kagi ni Jesus.
"Ewan moy beman tukoy a dapat édseék ta
bileae Nama ko?" 50 Ey éwan napospusan
dena na i kahulugina no kinagi na.
51 Ey kétapos na éya, éy kinumuyog ti
Jesus dide, a nagsoli dén side ta Nasaret. Ey
siya, éy sinunud na dena na ta mahusay.
Ey tu ina na, éy alélahanén na i étanan a
nanyari. 52 Ey ti Jesus, éy dinumikél siya ta
mahusay, a natutu be siya tu isip. Ey lalo a
kinasahatan siya na Diyos, sakay du tolay,
éy mésahat be side diya.

3

Nagsapul Ti Juan a Mégtoldu

1-2 Nadid, to ikasapulu dén éy ta lima a
taon ni Tiberio a naghari, éy inutusan na
Diyos ti Juan a magsapul siya a mégtoldu.
Tu Juan a anak ni Sakarias. Mégiyan pabi
nadid ti Juan ta melawa a ilang a lugar.
Nanyari ye to panahun pabi ni Ponsio Pilato
a gubernador ta Hudea. Ti Herod éy mayor
ta Galilea. Tu wadi na a Pelip éy mayor ta
Iturea sakay ta Trakonite. Sakay ti Lisanis
éy mayor ta Abilinia. Sakay ti Anas éy ti
Kaipas, éy side i mataas a padi.
3 Ey ti Juan, tulos naglebut siya du iba-iba
a banubanuwan ta Hordan, a nagtoldu siya
du tolay, a dapat magsisi side ta kasalanan
de, a tulos ipabinyag side, monda pag-
pasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de.
4 I éya a gimet ni Juan, éy saya i kinagia ni
Purupeta Isayas to nipégkagi na, a

"Te magpahayag ta ilang a lugar, a i kagi
na du tolay éy dapat maghanda
side ta kédemét na Panginoon, a
husayén de be tu péglakaden na.
5 Du étanan a lébak a édse to di-
lan na, éy tapuhan. Du étanan a
buked, éy pantayén. Du kiwél-kiwél
a kamino, éy padiretyuén. Ey du
mebito a dilan, éy patagén. 6 Monda
du étanan a
tolay ta mundua, éy mapospusan de a
agawén na Diyos du tolay na!"

7 Nadid, to pégtoldu ni Juan, éy dinumu-
lug diya i meaadu a tolay a ipabinyag. Ey ki-
nagi ni Juan dide, a "Sikam éy magkadukés
kam a tolay. Anya i kailangan moya ta
éye? Akala moy wade a makaginan kam
ta parusa na Diyos? 8 Baguén moy pa,"
kagi na, "i ugali moya, a patunayan moy
a nagsisi kam dén a talaga. Diyan kam
umasa a agawén kam na Diyos da apo kam
ni Abraham, da éwan ya tu kabuluhan ta
Diyos. Da maski di bituae," kagi na, "éy
maari na Diyos a gemtén a maging apo ni
Abraham! 9 Ey tandaan moy," kagi ni Juan,
"mara i parusa na Diyos, éy wasay. Ey
mehanda dén nadid tu wasay a pagpukan
du kayo. Eng mara, sikam éy kayo kam.
Ey du étanan a kayo a éwan magbunga ta
mahusay a bunga, éy pukanén, sakay ibut
ta apoy."
10 Ey du tolay, pékabati de ta éya a kagi ni
Juan, éy kinagi de diya, a "Magenya kame,
monda éwan kame parusaan na Diyos?"
11 Ey kinagi ni Juan dide, a "Eng te éduwa
ka a badu, éy iatéd mo i esa ta éwan tu badu.
Ey kona be sa du te kanén."
12 Nadid, te sénganya a mégpabuwes a
inumange ni Juan a ipabinyag. Ey kinagi
de be diya, éng anya i dapat gemtén de.
13 Ey kinagi ni Juan dide, a "Diyan kam
mégsingeh ta higit pa ta utus dikam na
gubiyerno."
14 Ey te sundalu be sa. Ey kinagi de
ni Juan, "Ey sikame, anya i dapat gemtén
me?" "Ey diyan kam mangalap ta sapilitan,
sakay diyan kam mégpehay ta éwan katu-
tuhanan, sakay diyan kam méglekramo ta
suweldu moy."
15 Nadid, dahil to pégtoldu ni Juan, éy
nagsapul du tolay a uméasa diya, a akala
de a makay ti Juan wade dén tu tiniyak na
Diyos a tagapagligtas dide. 16 Ey, "Ewan,"
kagi ni Juan. "Besa a sakén i tagapaglig-
tasa na Judeo. Sakén éy binyagen ta kam
ta dinom. Pero te ménegipo diyakén a
dumemét. Eng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén.
Siya éy binyagen na kam ta Banal a Espiritu,
sakay ta apoy. 17 Mara," kagi ni Juan, "i
pamuhubaan naa ta tolay, éy bilao. Mara te
kébil siya a bilao, monda tapan na tu béges
na. Ey tu mahusay a béges, éy iedton na ta

bile na. Ey tu lupés, éy itutod na ta apoy a
éwan maadép."
18 Nadid, kona sa éy meadu i nitoldu ni
Juan du tolay. Hinahatulan na side, sakay
pinahayagen na side ta Mahusay a Baheta.
19-20 Pero ti Mayor a Herod, éy nipihesu na
ti Juan. Kanya nipihesu na siya, éy dahilan
éy pinégkagian siya ni Juan, da inagew na
ti Herodias a asawa no wadi na. Sakay
pinégkagian na be siya to kasalanan na a
iba. Ey tu kasalanan ni Herod a dikél, éy tu
néngipihesu na ni Juan.

Binyagen Ti Jesus

21 Nadid, to kétapos ni Juan a nagbinyag ta
meadu a tolay, éy bininyagen na be ti Jesus.
Ey to nipagpabinyag ni Jesus, a manalangin
pabi siya, éy minapilak i langet, 22 a tulos
dinumibi diya i Banal a Espiritu, a te bégi a
koman i dagalan. Ey négkagi nadid i boses
ta langet, a "Siko i anak kua a mahal, éy
mésayaék diko."

Tu Lista Du Apo-apo Ni Jesus

23 Nadid ti Jesus, to pégsapul na a még-
toldu, éy manga étélo a pulu a taon i idad
na. Ayun ta isip na tolay, éy anak kan siya
ni Hose, a anak ni Eli, 24 a anak ni Matat. I éya
a Matat éy anak ni Lebi, a anak ni Melki. Ey
ti Melki man dén éy anak ni Hana, a anak
ni Hose. 25 Ti Hose éy anak ni Matatias, a
anak ni Amos. I éya a Amos éy anak ni
Nahum, a anak ni Esli. Ti Esli éy anak man
dén ni Nage, 26 a anak ni Maat, a anak ni
Matatias. Ti Matatias éy anak ni Semey, a
anak ni Hose. Ti Hose éy anak ni Huda, 27 a
anak ni Hoana. Ey ti Hoana éy anak man
dén ni Resa, a anak ni Sorobabel, a anak ni
Salatiel, a anak man dén ni Neri. 28 Ti Neri
éy anak ni Melki, a anak ni Adi. Ti Adi éy
anak ni Kosam, a anak ni Elmodam, a anak
ni Eri. 29 Ti Eri man dén éy anak ni Hosue, a
anak ni Elieser, a anak ni Horim, a anak ni
Matat. Ti Matat éy anak ni Lebi, 30 a anak ni
Simeon, a anak ni Huda. Ey i éya a Huda éy
anak man dén ni Hose. Ey ti Hose éy anak ni
Honan, a anak ni Eliakim, 31 a anak ni Melea.
I éya a Melea éy anak ni Mainan, a anak ni
Matata, a anak ni Natan, a anak ni Dabid.
32 Ti Dabid éy anak ni Hese, a anak ni Obed;
éy ti Obed éy anak man dén ni Boos. Ey ti
Boos éy anak ni Salmon, a anak ni Nason,
33 a anak ni Aminadab, a anak ni Admin. Ti
Admin éy anak man dén ni Arni, a anak ni
Esrom, a anak man dén ni Pares. I éya a
Pares éy anak ni Huda, 34 a anak ni Hakob.
Ti Hakob éy anak ni Isaak, a anak man dén
ni Abraham. I éya a Abraham éy anak ni
Tare, a anak ni Nakor. 35 Ti Nakor éy anak
ni Serug, a anak ni Ragaw, a anak man dén
ni Peleg; éy ti Peleg éy anak ni Heber, a anak
ni Sala. 36 Ti Sala éy anak ni Kainan, a anak
ni Arpasad, a anak man dén ni Sem. Ti Sem
éy anak ni Noe, a anak ni Lamek, 37 a anak
ni Matusalem, a anak ni Enok. Ti Enok éy
anak ni Hared, a anak ni Mahalalel, a anak
ni Kainan. 38 Ti Kainan éy anak ni Enos, a
anak man dén ni Set. Ey ti Set éy anak ni
Adan, a anak na Diyos.

4

Tu Pangtokso Ni Satanas Ni Jesus

1 Nadid, nagsoli dén ti Jesus a gébwat ta
Hordan. Ey édse diya ta mahusay i Banal a
Espiritu. Ey tu Espiritu, éy niange na siya
ta ilang a lugar, para ta épat a pulu a aldew.
2 Ey ta éya, éy tinétokso siya ni Satanas. Ey
ta lubuk na éya a panahun, éy éwan siya
néngan. Ey to katapusan, éy mégalép dén
siya.
3 Ey kinagi ni Satanas diya, a "Eng anak
ka na Diyos a talaga, éy gamitén mo i
kapangyarian mua a paging tinapayén mo
di bitoae." 4 Ey mégidel ti Jesus, a kinagi na,
a "I kagia ta kasulatan na Diyos, éy éwan san
kanén i ikabuhay mia, éng'wan salita be na
Diyos i ikabuhaya na tolay."
5 Nadid ti Satanas, éy niange na ti Jesus
ta melangkaw, sakay nipatanaw na diya i
étanan a banubanuwan ta mundua ta esa
san a minutus. 6-7 "Sakén i te kooa diden
ya a étanan," kagi ni Satanas. "Ey maari
ko a iatéd i éya ta maski ti ésiya a gustu
ko. Nadid, éng sumamba ka diyakén, éy
iatéd ko diko i étanan a kayamanan na éya,
a siko i te kapangyariana dide." 8 Ey ti
Jesus, éy mégidel man dén siya, a kinagi
na ni Satanas, a "I utus na kasulatan na
Diyos, éy Panginoon mo a Diyos, éy siya
san i sambaan mua, sakay siya be kan san
i péniwalaan mua."
9 Nadid, éy niange na ti Jesus ta paluku
no Templo ta Jerusalem. "Eng siko i anak
na Diyos," kagi na, "éy tumépduk ka dén.
Ewan ka maanya, 10 da i kagia ta kasulatan
na Diyos, éy utusan kan na Diyos du anghel
na a mangalaga diko. 11 Sakay agawén de

ka kan," kagi ni Satanas, "monda éwan ka
mebagsak ta bito." [12] Ey mégidel man dén ti
Jesus, a kinagi na, a "Te kagi a iba, a éwan
kan maari a puhubaan na tolay i Diyos, éng
aguman na."
[13] Ey nadid, kétapos ni Satanas a nang-
tokso ni Jesus, éy gininanan na siya, a
naguhay siya ta esa a pagkékataon.

Mégsapul Ti Jesus a Mégtoldu

[14] Nadid, éy nagsoli dén ti Jesus ta Galilea.
Ey édse diya i kapangyarian na Banal a
Espiritu. Ey du tolay sa, éy nabahibaheta de
siya. [15] Ey nagtoldu siya du tolay du kapilya
de, éy pinépuri siya du étanan a tolay.
[16] Nadid éy inumange dén ti Jesus to
diniklan na a banuwan a Nasaret. Ey
to pangilin a aldew, éy inumange siya to
kapilya de, a kona ta ugali na. Ey tinu-
maknég siya to miting de, a mégbasa ta
kasulatan. [17] Ey nigewat de diya tu libru a
nisulat ni Purupeta Isayas. Ey binuklat na,
éy saye tu binasa na:
[18] "Edse diyakén i Espiritu na Panginoon,
da piniliék na a magpahayag du
mahirap ta Mahusay a Baheta. In-
utusanék na a magpahayag du pih-
esu, a agawén side, sakay du buhék,
éy makabulag side, sakay du mahi-
rap, éy ilibri side. [19] Inutusanék
na a magpahayagék ta kédemét na
Panginoon a mangiligtas dide."
[20] Nadid, pékabasa dén ni Jesus ta éya, éy
tiniklup na tu libru, sakay nisoli na to
lélake, sakay inumeknud siya a mégtoldu.
Ey te itan siya du étanan a tolay to kapilya,
éng anya i kagi naa. [21] "I éya a hula a binasa
ko dikam," kagi na, "éy natupad dén nadid
a aldew ta harap moya."
[22] Ey du tolay, pékabati de ta éya, éy kagi
de a mahusay siya a lélake. Ey nagtaka side
to kinagi na a memahal. Ey kagi du iba, a
"Ewan beman siya tu anak ni Hose?"
[23] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Siguradu
éy kagi moy diyakén i halimbawa, a 'Nay,
éng doktor ka, éy pahusayén mo pa i sarili
mua.' O kagi moy siguru diyakén, a 'Bakit
éwan mo gemtén ta éye tu nabaheta me a
ginimet mo kan ta Kapernaum?' [24] Talaga,"
kagi ni Jesus, "éwan tanggapén na tolay i
purupeta, éng gébwat siya ta banuwan de.
[25] "Tandaan moy," kagi na; "to panahun
ni Purupeta Elias, éy éwan naguden ta étélo
éy ta kalahati a taon, a hanggan mégalép i
tolay. Ey te meadu a bébe a bilo ta Israel
ta éya a panahun, a naghirap. [26] Pero entan
moy," kagi ni Jesus, "i Diyos éy éwan na
inutusan ti Elias a mangtulung ta maski
isesa dide. Eng'wan, i tinulungan na sana
éy tu bilo ta Sidon a taga Sarepta. Ey siya
éy éwan bale Judeo!
[27] "Sakay to panahun ni Purupeta Eliseo,
éy te meadu a te saket a ketong," kagi ni
Jesus. "Pero éwan ginamot ni Eliseo i maski
isesa dide. Eng'wan, basta ti Naaman san a
taga Siria i ginamot naa. Ey siya éy éwan be
Judeo!"
[28] Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du
tolay to kapilya, éy naiyamut side diya. [29] Ey
kembilan de ti Jesus a inibutan de siya to
banuwan de. Niange de siya to taytay no
buked ta éya, a talaga de siya a itogpal to
buked. [30] Pero ti Jesus, éy basta nagsoli siya
a naglakad to lubuk de, a hinumektat siya
dide.

Tu Lélake a Hinayup

[31] Nadid, éy inumange ti Jesus ta Kaper-
naum ta Galilea. Ey tuwing pangilin, éy
nagtoldu siya du tolay ta éya. [32] Ey du tolay,
éy mégpégtaka side a tahod to pégtoldu
na, da neta de a te kapangyarian siya ta
pégtoldu na. [33] Ey nadid éy te esa a lélake
to kapilya ta éya a hinayup, a te medukés
a espiritu diya. Ey dinumulaw siya ta
medegsén, a kinagi na, a [34] "Jesus, siko a
taga Nasaret, anya i pékialam mua dikame?
Bunon mo kame wade a manga hayup?
Natenggi ta ka a siko i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas!"
[35] Ey ti Jesus, éy sinaway na tu hayup, a
kinagi na, a "Tama dén! Umibut ka dén ta
ina a lélake!" Ey tu dimonyo, pékabati na
ta éya, éy pinalugmuk na tu lélake, a tulos
inumibut dén siya to lélake, a éwan na siya
pinasakitan.
[36] Ey du tolay sa, éy mégpégtaka side, a
kinagi de, a "Anya wade i kagi na lélakeae?
Te kapangyarian siya, a iutus na san du
medukés a espiritu, éy umibut side ta to-
lay!" [37] Ey kétapos na éya, éy nabaheta du
étanan a tolay ta éya i tungkul ni Jesus.

Ginamot Ni Jesus I Meadu

[38] Nadid, hinumektat ti Jesus to kapilya,
a inumange siya to bile ni Simon. Ey

tu manugeng ni Simon éy méladu siya, a
mepalang. Ey kinagi de ni Jesus a te ladu
siya. 39 Ey inumange ti Jesus diya, a pinégk-
agian na tu palang na. Ey naibut tu palang
na, a tulos inumégkat siya a nagasikaso siya
dide.
40 Nadid, to giapon dén, éy du tolay sa a
te kaguman a te ladu, éy niange de side ni
Jesus. Ey ti Jesus, éy nitupo na tu kamét
na dide, éy pinahusay na side a étanan.
41 Sakay te meadu be a tolay a minaibut dide
du dimonyo. Ey medegsén tu kinagi de ni
Jesus, a "Siko i anaka na Diyos!" kagi de.
Pero pinégkagian side ni Jesus, a sinaway na
side a mégkagi, da tukoy de a siya i Cristo a
tiniyak na Diyos a tagapagligtas.
42 Nadid, to gagabi dén, éy hinumektat sa
ti Jesus, a inumange siya ta adeyo du tolay.
Pero du tolay, éy inahayok de siya. Ey
péketa de diya, éy talaga de siya a sawayén
a maglakad. 43 Pero "Ewan maari," kagi na,
"da te kailanganék a mégpahayag be du
tolay ta iba-iba a banuwan. Kanyaék se
pinaange na Diyos, éy monda ipahayag ko
i Mahusay a Baheta tungkul ta péghari na
Diyos."
44 Kanya tulos nagpahayag ti Jesus ta
meadu a kapilya ta palebut na Hudea.

5

Inakit Ni Jesus Du Alagad Na

1 To esa a aldew, éy édsa ti Jesus to digdig
no diget ta Genesaret. Ey te meaadu a
tolay a dumédulug diya, a pépilitén de a
umadene diya, da gustu de a mégbati ta
pégtoldu na ta kagi na Diyos. 2 Ey ti Jesus
éy neta na i éduwa a abeng a te pundu dén
to baybay. Ey du te koo dide, éy inugisan
de du panti de. 3 Ey nadid, da pépiitén du
tolay ti Jesus, éy sinumakay siya to abeng
a esa, a koo ni Simon, sakay kinagi na diya,
a itulak na tu abeng, a dumitaw ta kétihék.
Ey to kéditaw de, éy inumeknud sa ti Jesus,
a tulos nagtoldu siya du tolay.
4 Ey nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu, éy
kinagi na ni Simon, a "Nay, Iditaw moy pa
i abinga ta bétong yae, sakay itékneg moy
sa i pantia, monda makaalap kam." 5 Ey
"Maistu," kagi ni Simon, "nagdamag kame
to kélép se a nagpanti, éy éwan kame tu
nalap. Pero éng siko i te utusa, éy puhubaan
me man dén."
6 Nadid, to péngitékneg de to panti de,
éy meaadu bale side a naalap, a hang-
gan da talaga a mapéknet tu panti. 7 Ey
pinayapayan de du kaguman de to iba a
abeng, a aguman de side. Ey pinutat de
du éduwa a abeng ta ikan, a hanggan da
talaga a omléd side. 8-10 Ey de Simon Pedro,
éy nagtaka side a tahod to dinikép de a ikan.
I kakaguman ni Simon éy de Santiago sakay
ti Juan, a patwade side a anak ni Sebedeo.
Ey ti Simon, péketa na ta nanyaria, éy linu-
muhud siya ni Jesus, a kinagi na, a "Diyan ka
umadene diyakén, Panginoon, da meaduék
a kasalanan!" Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Diyan ka méganteng; sapul nadid éy éwan
ka dén mangalap ta ikan, éng'wan tolay a
para diyakén."
11 Ey nadid, to péngidahik de to abeng de
to baybay, éy basta gininanan de i étanan,
sakay kinumuyog side ni Jesus.

Pinahusay Na Tu Te Ketong

12 To esa a aldew, éy édse ti Jesus to esa a
banuwan. Ey te lélake ta éya a putat i bégi
na ta saket a ketong. Ey siya, péketa na ni
Jesus, éy dinumapa siya, a nékiohon siya ni
Jesus. "Panginoon," kagi na, "éng maari, éy
pahusayénék pad."
13 Ey ti Jesus, éy kembilan na siya, a kinagi
na, a "Maari, maghusay ka dén." Ey to
pégkagi na ta éya, éy bigla a naibut tu ladu
na. 14 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Diyan mo
kékagin i éye ta maski ti ésiya, éng'wan
umange ka pa pumeta to padi, a mahusay
ka dén. Sakay atdinan mo tu padi," kagi na,
"ta péngiatang na diko, a kona to niutus ni
Moises, a saya i pagpatunay mua ta tolay a
mahusay ka dén."
15 Pero nadid, lalo a nabaheta du tolay i
tungkul ta kapangyarian ni Jesus, a tulos
meaadu pa i tolay a dumédulug diya, a
monda mégbati side diya, sakay gustu de a
magamot side ta ladu de. 16 Kanya ti Jesus
éy palagi siya a uméange ta ilang a lugar,
monda makaadeyo siya dide a manalangin.

Pinahusay Ni Jesus Tu Lumpu

17 To esa a aldew, éy mégtoldu ti Jesus.
Ey te eknud sa i sénganya a Pariseyo sakay
maistu ta rilihiyon. Ey side éy gébwat
ta iba-iba a banuwan ta Galilea, sakay ta
Hudea, sakay ta Jerusalem. Ey édse nadid
ni Jesus i kapangyarian na Diyos a magamot

ta tolay. [18] Ey du iba a tolay sa, éy kembil
de ni Jesus i esa a lélake a lumpu, a te
katidug siya to kama na. Talaga de siya
a iesdép to bile a égsean ni Jesus. [19] Pero
éwan de kaya, da mepiit tu bile da meadu a
tolay. Kanya nisangkay de tu lumpu to atép
no bile, sakay binutbut de tu atép, sakay
nitostos de tu kama a édsean no lumpu, a
hanggan ta harapa ni Jesus to lubuk.
[20] Ey ti Jesus, péketa na a méniwala side
diya, éy kinagi na to lumpu, a "Kadimoy,
pinatawad ka dén ta kasalanan mo." [21] Ey
du maistu ta rilihiyon, sakay du Pariseyo,
pékabati de ta éya, éy kinagi de ta lihim,
a "Ti ésiya i lélakeae, a mégwari-wari a
Diyos siya? Diyos san i makapagpatawad ta
kasalanan na tolay."
[22] Ey ti Jesus, éy tukoy na dén i isip dia, a
tulos kinagi na dide, a "Bakit mégisip kam
ta kona sina? [23] Tama," kagi na, "maari
i maski ti ésiya a mégwari-wari a mag-
patawad ta kasalanan na tolay. Pero ti
ésiya i maaria a makapagpalakad ta lumpu
a tolay? [24] Nadid," kagi na, "éy sakén i
lélake a gébwat ta langet. Ey patunayan ko
dikam a te kapangyarianék a magpatawad
ta kasalanan, a péglakadén ko i lumpuae."
Nadid, kinagi ni Jesus to lélake a lumpu, a
"Nay, umégkat ka dén, a alapén mo dén i
kama mua, a ikad mo dén ta bile moy."
[25] Ey nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy
basta inumégkat agad tu lumpu ta harap
du tolay, sakay inalap na tu katidugen na,
sakay nagsoli siya to bile na, a mégpé-
pasalamatén dén siya ta Diyos. [26] Ey dudu
tolay sa, éy mégpégtaka side a tahod a
tahod. Ey pinépuri de i Diyos, a kinagi de,
a "Makataka-taka a gimet i mineta tama
nadid ta éye!"

Ti Lebi a Mégpabuwes

[27] Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus
i esa a lélake a mégpabuwes, a ti Lebi i nga-
hen na, a te eknud siya to pégsingihan ta
buwes. Ey kinagi ni Jesus diya, a "Kumuyog
ka diyakén a maging alagad ko." [28] Ey ti Lebi,
éy basta tinumaknég siya, sakay pinabayan
na san tu tarabaho na, sakay inumunonod
dén siya ni Jesus.
[29] Nadid, da gustu ni Lebi ti Jesus, éy
nipaghanda na siya ta dikél a anyaya to bile
na. Ey to péngan de, éy nékidipon be sa
i meadu a iba a mégpabuwes, sakay iba a
medukés a tolay, [30] Ey du Pariseyo, sakay du
kaguman de a maistu ta rilihiyon, péketa
de dide, éy kinagi de du alagad ni Jesus, a
"Bakit mékidipon kam du makasalanan a
tolay?" [31] Ey ti Jesus, pékabati na dide, éy
kinagi na, a "Bakit? Du mahusay éy éwan
side tu kailangan ta magamot, éng'wan du
te ladu. [32] Ey sakén éy éwanék se inumange
a monda tumulungék du mahusay a tolay,
éng'wan du makasalanan i tulungan kua."

Tungkul Ta Pégkulasiyon

[33] Nadid du tolay, éy kinagi de ni Jesus, a
"Du alagad ni Juan, éy palagi side a mégku-
lasiyon, sakay ménalangin. Ey kona be sa
du alagad du Pariseyo," kagi de. "Ey bakit
du alagad mo, éy éwan? Basta méngan
side." [34] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ataay,
pilitén moy beman a mégkulasiyon i to-
lay éng kaguman de pabi i ikasal? Ewan!
[35] Bagay éwan dén sa tu kadimoy de a ikasal,
éy saya i oras de a magkulasiyon."
[36] Ey tulos kinagi ni Jesus dide i esa pa a
halimbawa. "Ewan tu mangpéknet ta badu
a bigu," kagi na, "a itagpi ta badu a dati.
Da éng kona sa, éy sayang tu badu a bigu,
sakay pati tu bigu éy éwan kapareho no
dati. [37] Ey éwan be tu méngiasék ta bigu a
alak ta dati a pégaskanan. Da éng kona sa
i ginamet de, éy pomtak tu pégaskanan, da
dati, a tulos mebut tu alak. Ey sayang be
dén tu pégaskanan. [38] Maigi pa, éy dapat
iasék i bigu a alak ta bigu be a pégasakanan!
[39] Sakay pati, éng mara ininom mo dén i dati
a alak, éy sala mo a kenaman i bigu, da lalo
a mehasa tu dati a alak."

6

Tungkul Ta Pangilin

[1] Nadid, to esa a aldew a pangilin, éy
dinumiman de Jesus to kapahayan. Ey to
péglakad de, éy nagkétoh du alagad na ta
tégesa a ohay, a kékéselén de, a kanén de.
[2] Ey du Pariseyo, éy kinagi de, a "Bakit,
gemtén moy i bawal ta pangilin? Bilang
tarabaho ina!" [3] Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Ewan! Bakit, éwan moy wade nabasa tu
ginimet ni Dabid to araw, to pégalép de
sakay du kaguman na? [4] Basta sinomdép
siya to bile na Diyos. Ey tu te déton sa a
tinapay a para ta Diyos, éy inalap na a kinan
na; sakay pinakan na be du kaguman na. Ey
bawal kan ya ta utus, da du padi san i maari

kana a méngan ta éya. [5] Ey sakén a lélake a
gébwat ta langet," kagi ni Jesus, "éy sakén i
mégkagia éng anya i tama a gimet ta aldew
a pangilin."

Tu Lélake a Pile Tu Kamét

[6] Nadid, to pangilin a esa, éy sinomdép ti
Jesus to kapilya a magtoldu. Ey te lélake sa a
pile tu kamét. [7] Ey du te tungkulin a Judeo,
éy sinubukan de ti Jesus, éng gamutén na
tu lélake ta pangilin, monda maka éy iabla
de siya a manglabag ta utus. [8] Pero tukoy
ni Jesus tu isip de. Ey kinagi na to pile
tu kamét, a "Kadon se. Tumaknég ka se."
Ey tu lélake, éy tinumaknég siya to harap
de. [9] Ey kinagi ni Jesus du mégsubuk diya,
a "Anya, bawal beman ta utus tam éng
aguman tam i te hirap ta pangilin? Isip ko
bawal san éng pahirapan tam i tolay?" [10] Ey
ti Jesus éy lélamangén na side, sakay kinagi
na to lélake a pile, a "Iolnat mo i kamét
mua." Ey to péngiolnat na, éy naghusay
dén. [11] Ey du nagsubuk diya, éy méiyamut
side a tahod diya. Ey négpéguhon side éng
anyan de siya.

Pinili Na Du Labindalawa a Apostol Na

[12] Nadid, ta éya a panahun, éy inumange
ti Jesus to buked a manalangin. Ey nag-
damag siya a nanalangin ta Diyos. [13] Ey
to gagabi dén, éy pinauwet na du alagad
na, sakay pinili na i labindalawa dide, a
side i ngéngahinan na a apostol. [14] I nga-
hen dia éy ti Simon, a pinalayawan na a
Pedro, sakay ti Andres a wadi na, sakay ti
Santiago éy ti Juan, sakay ti Pelip, sakay ti
Bartolome, [15] sakay ti Mateo éy ti Tomas,
sakay ti Santiago a anak ni Alpeo, sakay
ti Simon a metapang, [16] sakay ti Hudas a
anak ni Santiago, sakay ti Hudas Iskarote a
néngitokyon ni Jesus.

Mégtoldu Man Dén Ti Jesus

[17] Nadid, késoli de Jesus a gébwat to
buked, éy hinumintu side to dénak, a kagu-
man na i meadu a alagad na. Ey dinumulug
sa diya i meaadu a tolay a gébwat ta Hudea,
sakay ta Jerusalem sakay ta Tiro éy ta Sidon.
[18] Inumange sa side a mégbati diya, sakay
monda pahusayén na side ta sakisaket dia.
Ey inumange be sa i meadu a hinayup, éy
naghusay be side. [19] Ey meadu a tolay a
pumépilit a mangkapot diya, da te kapang-
yarian siya ta bégi naa a mégpahusay ta te
ladu. Ey naghusay side a étanan.

[20] Ey tinolduan ni Jesus du alagad na, a
kinagi na dide, a
"Masuwerte kam a mababa,
da masakup kam na kaharian na Diyos.
[21] Masuwerte kam, sikam a mégalép,
da atdinan kam na Diyos ta gustu moy.
Masuwerte kam, sikam a mégsanget nadid,
da pakasayaén kam na Diyos.
[22] "Masuwerte kam éng méiyamut dikam
i tolay, o éng idelan de kam, o éng ahewén
di kam, o éng kagi de a medukés kam da
sakup kam na lélake a gébwat ta langet.
[23] Eng dumemét dikam i kona sa, éy dapat
masaya kam, da saya i tandaa a dikél i
gantimpala moya ta langet. Da kona be sa
i péngloko de du purupeta to araw.
[24] "Pero sikam a mayaman nadid,
éy kagbi kam,
da malipas dén i buhay moya a malaya!
[25] Sakay sikam a te meadu a kanén nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i alép!
Sakay sikam a masaya nadid,
éy kagbi kam be,
da dumemét dikam i pégsanget moy!
[26] "Sakay sikam a iba, éy kagbi kam be,"
kagi ni Jesus, "éng purién kam na tolay, da
kona be sa i ginamet du tolay to araw du
mégbuli-buli a purupeta."

Mahalén Moy Du Kalbug Moy

[27] "Nadid," kagi ni Jesus, "saye i utus
kua dikam: mahalén moy du kalbug moy.
Sakay du méiyamut dikam, éy gemtén moy
dide i mahusay. [28] Sakay du mégdusta
dikam, éy kagi moy dide i mahusay a
kagi. Sakay ipanalangin moy du mangloko
dikam. [29] Eng te mangsapuk diko ta padin-
gel mua, éy iadene mo pa i lipat. Sakay
éng te mangalap ta diyaket mua, éy iatéd
mo be diya tu badu mo. [30] Mangatéd ka ta
mékeged diko, sakay éng te mangalap ta
koo mo, éy diyan mo dén ipeesoli. [31] Gustu
moy a aguman kam na tolay. Pero i utus
kua dikam, éy sikam i mangaguma dide.

[32] "Mara du mahal dikam, éng side san i
mahalén moya, éy anya, purién kam beman
na Diyos? Da maski du makasalanan a tolay,
éy mahalén de du mégmahal be dide. [33] O
éng tulungan moy san du mégtulung be

dikam, éy purién kam beman na Diyos? Da
maski du makasalanan a tolay, éy kona be
sa i ugali dia. 34 O éng i potangan moy sana
éy du makabayad dikam, éy bakit umasa
kam a purién kam na Diyos? Da maski du
makasalanan a tolay, éy mégpotang side,
monda patubuan de tu nipotang de.
35 "Kanya sikam," kagi ni Jesus, "I maigia
éy mahalén moy du kalaban moy, sakay
gemtén moy dide i mahusay. Sakay mag-
potang kam, a diyan kam umasa a bayaden
de dikam. Eng kona sa i gimet moya, éy
maging anak kam dén na mataas a Diyos,
sakay gumanti siya dikam ta mahusay.
Dahilan i Diyos, éy kagbian na be du
medukés a tolay. 36 Kanya sikam éy da-
pat mangagbi kam, a kona Nama moy ta
langet."

Tu Pégpintas Ta Iba

37 "Diyan kam mégpintas ta kapareho
moy, monda éwan kam pintasan na Diyos."
kagi ni Jesus. "Sakay diyan moy sisién
i iba a tolay, éy éwan kam sisién na
Diyos. Eng'wan, pagpasensiyaan moy san
du iba, éy pagpasensiyaan kam be na Diyos.
38 Mangatéd kam ta iba a tolay, éy mangatéd
be i Diyos dikam. Eng kona sa i ugali moya,
éy atdinan kam na Diyos ta meadu, a higit
pa ta kaya moy a kébilén. Tu takalan moy
a gamitén moy éng méngatéd kam ta iba,
éy siya be ya i takalan a gamitén na Diyos
bagay méngatéd siya dikam."
39 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay i iba a
halimbawa. "Ewan maari i buhék a mé-
gakay ta buhék be," kagi na. "Da éng
kona sa, éy sabay side a matépduk ta ébut.
40 Ewan mataas tu alagad to maistu na. Pero
éng nakaadal dén siya ta hustu, éy makaa-
heg siya to maistu na.
41 "Bakit pépintasan mo tu kaguman mo
a te buhék tu mata, éy siko éy éwan
mo mapansing tu adigi ta mata mua?
42 Kodya i pégkagi mua to kaguman mo, a
'Kadon, Wadeng, ibutan ko i buhék mua,'
pero éwan mo meta a te adigi ka san tu
mata? Mégwari-wari ka bale a éwan ka
tu kasalanan! Ibutan mo pa tu adigi ta
mata mua, monda maketa ka ta mahusay a
maibutan mo tu buhék to mata no kaguman
mo."

Tu Bunga Na Kayo

43 "I mahusay a kayo," kagi ni Jesus,
"éy éwan mégbunga ta medukés a bunga.
Sakay i medukés a kayo éy éwan mégbunga
ta mahusay a bunga. 44 Kanya i maski
anya a kayo, éy tukoy mo éng mahusay,
o éng'wan, bagay meta mo i bunga naa.
Tandaan moy, éwan mapitas i mahusay a
bunga ta medukés a kayo. 45 Ey kona be sa
i tolay," kagi ni Jesus; "du mahusay a tolay,
éy gemtén de i mahusay. Sakay du medukés
a tolay, éy medukés be i gimet dia. Dahilan
i ugali na tolay, éy gemtén de i édse ta isip
dia."

Tu Eduwa a Mégbile

46 "Bakit ngéngahinanék moy a Pangi-
noon moy, pero éwan moy sésundin i utus
kua dikam?" kagi ni Jesus. 47 "I maski ti
ésiya a umange diyakén, sakay bébaten na
i kagi kua, a tulos sundin na, 48 éy ikahalim-
bawa naa éy tu lélake a mégbile ta matibay
a bile. Siya i mégkotkot ta medisalad a pun-
dasiyon, a itupu na tu bile na ta bito. I éya
a bile, maski binihéng, éy éwan natumba,
da matibay. 49 Pero tu mégbati ta kagi kua
a éwan na sundin, éy ikahalimbawa naa
éy tu lélake a mégbile ta bile a éwan tu
pundasiyon. Eng bihéngén i éya a bile, éy
bumagsak agad, a tulos mawasawasak dén."

7

Pinahusay Ni Jesus Tu Utusan No Sundalu

1 Nadid, kétapos ni Jesus a mégtoldu ta
éya, éy inumange siya ta Kapernaum. 2 Ey
te kapitan a sundalu ta éya a taga Roma.
Siya éy te utusan a mahal na, a te ladu,
a adene dén a mate. 3 Kanya tu kapitan,
pékabaheta na ni Jesus, éy nibilin na ta
sénganya a matétanda a Judeo, a pékiohon
de ni Jesus a angen na pahusayén tu utusan.
4 Ey du matétanda, nékiohon side ni Jesus
ta mahigpit. "Dapat tulungan mo i éya a
kapitan," kagi de, 5 "da mahal na kitam a
Judeo, sakay siya i nagpatolnéka ta kapilya
mia ta éye."
6 Kanya kinumuyog ti Jesus dide. Ey
to kétamo de pabi to bile no kapitan, éy
pinasambat no kapitan du kadimoy na ni
Jesus, a kinagi de ni Jesus, a "Panginoon,
i gustua no kapitan me, éy diyan ka kan
tumulos ta bile na; mésanike siya diko,
da mataas ka diya. 7-8 Kanya éwan siya i
nangangea diko, Panginoon, éy mésanike

siya. I kinagia dikame no kapitan me," kagi
de, "éy maski siya kan, éy te mégutus be
diya a heneral, sakay siya éy mégutus kan
be siya du sundalu na. Maski anya i utus
na kana du sundalu na, éy gemtén de. Ey
kona be sa tu katulung na, kagi na. Kanya
siko, Panginoon," kagi de, "éng mégkagi ka
san a maghusay tu utusan, éy maisip dén no
kapitan me a maghusay siya a talaga, maski
adeyo ka."
9 Nadid, pékabati ni Jesus ta éya, éy nag-
taka siya. Ey sinumuleg siya a kinagi na du
umunonod diya, a "Sapul to éya, éy éwan ko
pabi neta i maski isesa a Judeo a méniwala
diyakén a kona ta éya a kapitan!" 10 Ey
nadid, to késoli dén du kadimoy no kapitan
to bile de, éy dinemtan de dén tu utusan na
a mahusay dén.

Pinabuhay Na Tu Anak No Bilo

11 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus ta Nain. Ey kaguman na du alagad na,
sakay i meadu pa a tolay. 12 Ey to kéadene
de to banuwan, éy nasambat de i meaadu
a tolay a lumuwas, a te usung side ta pate,
a tamo side ta péglébngan. Ey tu lélake a
minate a kébilén de, éy siya tu anak no bilo
a bébe a isesa. 13 Ey tu Panginoon, péketa
na to bilo éy kinagbian na siya a tahod,
a kinagi na diya, a "Diyan ka mégsanget."
14 Ey kembilan ni Jesus tu kabaong. Ey du te
usung diya, éy nihintu de. Ey kinagi ni Jesus
to bangkay, a "Anéng, umégkat ka dén."
15 Ey tulos inumeknud to lélake, a tulos na
dén a minégkagi. Ey ti Jesus, éy niange na
dén siya to ina na.
16 Ey du tolay sa, éy inumanteng dén
side a étanan. Ey pinuri de dén i Diyos, a
kinagi de, a "Dinumemét bale dén i mataas
a purupeta dikitam!" Sakay kinagi du iba, a
"Dinumemét bale dén i Diyos a mangagaw
siya du tolay na!" 17 Ey i éya a gimet ni Jesus
éy nabaheta dén ta étanan a banubanuwan
ta éya.

Du Alagad Ni Juan

18 Ey du alagad ni Juan, éy nakabaheta be
side ta gégemtén ni Jesus, tulos nibaheta
de siya ni Juan to pégpihesuan. 19 Ey ti
Juan, éy pinaange na i éduwa a alagad na ni
Jesus. "Ipakelagip moy diya," kagi ni Juan,
"éng siya ngani dén i nipangakua na Diyos a
umange se a tagapagligtas tam, o maguhay
kitam pa ta esa?"
20-21 Ey du alagad ni Juan, kédemét de ni
Jesus, éy dinemtan de siya a mégpahusay
du meadu a te saket, sakay du hinayup.
Sakay mineta de be siya a nagpahusay ta
meadu a buhék. Ey kinagi de ni Jesus, a
"Ti Juan a Mégbinyag, éy pinaange na kame
se diko. I gustu na a mapospusan." kagi
de, "éng siko kan a talaga tu nipangako na
Diyos a umange se a tagapagligtas me, o
maguhay kame pa ta esa?"
22 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Basta kagi
moy san ni Juan i mineta moya ta éye, a
méketa dén du buhék, sakay du lumpu éy
mékapaglakad dén side. Sakay kagi moy
be diya a naghusay dén du te saket a ke-
tong, sakay mékabati dén du tuléng. Sakay
nabuhay a huway du pate. Sakay kagi moy
be ni Juan a tinétolduan ko du mahirap a
tolay ta Mahusay a Baheta. 23 Ey masuwerte
a talaga," kagi ni Jesus, "du éwan mégidel
diyakén."
24 Nadid, to kéhektat dén du alagad ni
Juan, éy négkagi ti Jesus du tolay sa ta
tungkul diya. "To kéluwas moy ni Juan
ta ilang a lugar," kagi na, "éy bakit kam
inumange diya? Gustu moy wade meta
tu lélake a mehina a koman san i lamon
a sésébyugén na pahés? 25 O siguru gustu
moy meta tu lélake a te badu ta kamahalan?
Pero éwan, da du te badu ta kamahalan,
éy mégiyan side ta bile no hari. 26 I inange
moy ngani sa a meta moy éy purupeta!
O, tama ya. Ey maigi ngani ti Juan du
iba a purupeta. 27 Da ti Juan i nihulaa to
kasulatan, to pégkagi na, a

'Tandaan moy,' kagi na Diyos; 'siya i
pinakangbégi ko. Pégdetulén ko
siya diko, monda paghandaén na du
tolay ta demtan ko.'

28 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "du étanan a
tolay ta mundua éy éwan tu mataas ni Juan.
Pero i mababaa a tolay ta kaharian na Diyos,
éy mataas side diya.
29 "Ey du étanan a tolay a nakabati ni
Juan, sakay pati du medukés a tolay, éy
nipasakup dén side ta Diyos, a nipabinyag
side ni Juan. 30 Pero du Pariseyo, sakay du
maistu ta rilihiyon, éy inidelan de i kalu-
uben na Diyos dide, a sala de a ipabinyag ni
Juan.

31 "Pakodyan ko a méngihalimbawa di
tolaya nadid?" kagi ni Jesus. 32 "Mara,
kapareho side na anak a te eknud ta plasa,
a mégpépintasén side ta kaéyag de. Mara
kagi de dide, a 'Tinogtogen me kam, pero
éwan kam nagsayaw. Ey to pégsanget me,
éy éwan kam nalungkut dikame.' 33 Ey
kona be sa di tolaya," kagi ni Jesus, "da
ugali ni Juan, éy nagkulasiyon, a éwan
méginom ta alak, éy pinintasan de a hi-
nayup. 34 Pero sakén, éy mahusayék a
méngan éy ta méginom, éy pintasanék de
be, a kagi de a medémoték a méngan éy
ta méginom. Sakay pintasanék de be a
mékiagumék du makasalanan a tolay, sakay
du mégpabuwes. 35 Pero pabayan moy ya.
Tukoy moy éng tama i gimet ko bagay meta
moy du bunga ko, éng mahusay."

Tu Medukés a Bébe a Nagsisi

36 Nadid i esa a Pariseyo, éy inakit na ti
Jesus a méngan to bile na. Ey inumange sa
ti Jesus a méngan. 37 Ey nadid, te bébe ta
éya a banuwan a medukés i ugali naa. Ey
pékabaheta na a méngan ti Jesus to bile no
Pariseyo, éy binugtong na i esa a boti a te
lasén a pabango, 38 sakay inumange siya to
bile. Ey sinuménsén siya to adég ni Jesus, a
mégsanget siya. Tulos binisa na tu tikéd ni
Jesus to léwa na, sakay pinahiden na to buk
na, sakay inahoben na tu tikéd na, sakay
nibulak na tu pabango.

39 Ey tu Pariseyo, péketa na ta éya, éy
kinagi na ta isip na, a "Eng tunay a purupeta
ti Jesus, éy tukoy na a medukés i éya a bébe,
a sawayén na siya a mangkébil diya."

40 Ey nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo, a
"Simon, te istoriaék diko."

"Ey anya, Maistu?" kagi no Pariseyo.

41 "Eng mara," kagi ni Jesus, "éy te lélake a
nagpotang ta éduwa a tolay. I utang no esa
éy lima kan a datos a kuhata. Ey tu utang
no esa man éy limapulu san a kuhata. 42 Ey
nadid, da pareho side a éwan nakabayad
to lélake, éy pinagpasensiyaan na side a
éduwa, a pinabayan na san dén tu utang
de diya. Ey nadid, Simon," kagi ni Jesus,
"anya i isip mua? Ti ésiya dide a éduwa i
magmahala to lélake a nagpotang?"

43 "Ey siguru," kagi ni Simon, "éy tu te
utang ta dikél, da pinagpasensiyaan siya no
lélake ta mahigit pa to esa."

"Ey tama ka," kagi ni Jesus. 44 Ey nadid,
péngsuleg ni Jesus to bébe, éy kinagi na
to Pariseyo, a "Entan mo i bébeae, Simon.
Siya i kahulugina na éya a halimbawa. Da
to késdép ko ta bile moyae, éy éwanék
mo inatdinan ta dinom a pagugisan ko ta
tikéd kua. Pero siya, éy inugisan na ta
léwa na, a pinahiden na ta buk na. 45 Ey
to késdép ko se, Simon, éy éwanék mo
inahoben. Pero siya, sapul to késdép ko,
éy éwan tu tahan ta pégéahob na ta tikéd
kuae. 46 Ewan mo pinahiden i ulo kua ta
maski mura a langis. Pero siya, éy nipahid
na i memahal a pabango ta tikéd kua. 47 Ey
nadid, Simon," kagi ni Jesus, "i dikél a
pégmahal na a nipeta na diyakén, éy saya i
katunayana a pinagpasensiyaan dén siya ta
kasalanan na a meadu. Pero tu te kétihék
san a kasalanan, éng pagpasensiyaan ko, éy
kétihék be i pégmahal na diyakén."

48 Nadid, kinagi ni Jesus to bébe, a "Pag-
pasensiyaan ka dén na Diyos ta kasalanan
mo." 49 Ey du iba a tolay a méngan ta éya,
pékabati de ta éya, éy kinagi de ta isip dia,
a "Anya i lélakeae? Bakit isip na a siya i
maaria a mangibut ta kasalanan na tolay
ta Diyos?" 50 Ey kinagi ni Jesus to bébe,
a "Neligtas ka dén dahil ta péniwala mo
diyakén. Ikad mo dén, a diyan ka métageg."

8

Du Bébe a Mégserbisiyu Ni Jesus

1 Nadid, kétapos na éya, éy tinumulos ti
Jesus du banubanuwan, a nagpahayag siya
ta Mahusay a Baheta tungkul ta péghari
na Diyos. Ey kaguman na du labindalawa
a alagad na. 2 Ey kaguman na be i sén-
gaséngganya a bébe a pinahusay ni Jesus ta
saket. Sakay du iba a bébe a pinahusay na a
hinayup. I esa dide éy ti Maria Magdalena, a
inibutan ni Jesus ta pitu a dimonyo. 3 Sakay
tu esa man dén éy ti Juana a asawa ni
Kusa. (Ti Kusa éy mataas a katulung ni Hari
Herod.) Sakay kaguman de be ti Susana,
sakay meadu be a iba a bébe. Side a bébe, éy
ginégastos de tu ari-arian de ta péngtulung
de de Jesus.

Tu Halimbawa Tungkul to Mégsabug

4 Nadid, te meaadu a tahod a tolay a
dinumulug ni Jesus, a gébwat ta iba-iba a
banuwan. Ey kinagi ni Jesus dide i halim-
bawa a éye.

5 "Eng mara," kagi na, "éy te esa kan
a lélake a mégsabug to binhi na. Ey to
pégsabug na éy te sénganya wade a butil a
minepégsek to dilan, a kineyudak na tolay,
sakay kinan na manok. 6 Ey te sénganya
wade be a nepégsek to bito-bito; éy to
kétubu na ta kétihék, éy minalanés, da
memade san tu mebito a luta. 7 Ey te sén-
ganya wade be a nepégsek to kalamonan,
éy nailongan na lamon. 8 Ey tu iba a binhi,
éy nesabug kan dén ta mahusay a luta. Ey
tinumubu ina. I bawat butil éy nagohay
ta tégsésandaan. Ey nadid," kagi ni Jesus,
"éng makabati kam, éy baten moy ya."

I Layunin Na Halimbawa

9 Nadid, du alagad ni Jesus, éy nipakelagip
de diya éng anya i kahulugen na éya a
halimbawa. 10 Ey kinagi ni Jesus, a "Ipeta
san dikam na Diyos i kahulugen na lihim a
tungkul ta péghari na ta tolay. Pero du iba a
tolay, éy halimbawa san i iyétoldu kua dide,
da maski metaék de, a sakay mégbati side
diyakén, éy éwan de mapospusan."

Tu Kahulugen No Halimbawa Tungkul To Pégsabug

11 "Nadid, saye i kahulugen no halimbawa
tungkul ta mégsabug," kagi ni Jesus. "Mara
tu binhi, éy saya tu kagi na Diyos. 12 Ey tu
dilan a nepégsikan na sénganya a butil, éy
saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos.
Pero dumemét ti Satanas dide, a agewén
na ta isip de tu kagi a nabati de, monda
éwan side méniwala a tulos meligtas side.
13 Ey tu mebito a luta a nepégsikan na iba a
butil, éy saya du tolay a makabati ta kagi
na Diyos, a tanggapén de, a tulos masaya
side. Pero éwan side makatagal, da éwan
makagimot tu binhi ta isip dia. Méniwala
side ta sandali san, pero pabayan de éng
dumemét dide i kahirapan de. 14 Ey tu
kalamonan a nepégsikan na iba a butil, éy
saya du tolay a makabati ta kagi na Diyos,
pero éwan mégbunga tu kagi na Diyos ta
isip dia, da i nakailonga dide éy tu pégisip
de ta kabuhayan de, sakay ta kayamanan
de, sakay ta kasayaan de. 15 Ey tu mahusay
a luta a minesabugen na iba a butil, éy saya
du tolay a makabati ta kagi na Diyos, a tulos
tanggapén de ta isip de, a sésundin de a
hanggan magbunga ta mahusay."

Tu Halimbawa To Simbu

16 "Anya wade," kagi ni Jesus; "taben
moy i simbu, a tulos taklében moy ta pég-
takalan? O isahok moy ta kama? Ewan, da
iedton moy ta lamesa, monda matanglawan
du somdép ta bile. 17 Ey maski anya a meliso
nadid, éy mademlagen ta esa a panahun.
Sakay maski anya i ilihim na tolay nadid, éy
mehayag ta esa a panahun.
18 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy isipén moy
tu kagi ko dikam. Dahilan du mégéisipén ta
itoldu kua, éy dagdagen na Diyos i isip dia.
Pero du metamad a mégisip ta itoldu kua,
éy bawasan na Diyos i akala de a édse to isip
de a hanggan éwan side tu mapospusan."

I Tunay a Top Ni Jesus

19 Nadid, éy dinumemét sa tu ina ni Jesus
sakay du top na. Pero éwan side nakaadene
diya, dahil ta meaadu a tolay. 20 Ey kinagi
du tolay diya, a "Kéye dén ta luwas dena mo
éy du tétotop mo, a gustu de ka meta." 21 Ey
kinagi ni Jesus du tolay sa, a "Du mégbati ta
kagi na Diyos, a sakay sundin de, éy side i
ina kua éy ta tétotop ko."

Pinahintu Ni Jesus Tu Unos

22 To esa a aldew, éy sinumakay de Jesus
to abeng, sakay kinagi na du alagad na, a
"Umahabes kitam dén ta dibilew." 23 Ey
to péglakad de, éy nekatidug ti Jesus. Ey
inabut side na mesibét a unos, a hanggan
da talaga a matabuwan tu abeng, a adene
dén side a mabagbag. 24 Kanya linukag siya
du alagad na, a kinagi de, a "Maistu, omléd
kitam dén!"

Ey ti Jesus, kéikat na éy sinaway na tu
pahés sakay tu dikél a tagmék, éy hinu-
mintu side, a tulos a naglantap dén tu diget.
25 Ey kinagi na du alagad na, a "Bakit, éwan
kam bale pabi méniwala diyakén?"

Ey du alagad, éy nagtaka side, a inuman-
teng dén side, a kinagi de, a "Anya wade
i lélakeae? Sawayén na san i pahés éy ta
tagmék, éy méniwala side diya!"

Pinahusay Ni Jesus Tu Lélake a Hinayup

26 Nadid éy inumange side ta banuwan
na tolay a Gadereno, a édse ta dibilew
na Galilea. 27 Ey to kéahawas ni Jesus, éy
sinambat siya no esa a lélake a taga éya, a
hinayup. Nale siya a uba, sakay éwan siya
mégiyan to bile, éng'wan mégiyan dén siya
to kapusanto. 28-29 Meadu dén a beses éy
bébang-awén siya no dimonyo. Sakay pati

éy dinikép siya du tolay, a ginapus de tu
kamét na sakay na tikéd na ta kadena. Pero
basta binabégsot na tu kadena, sakay tulos
pinaginan siya no dimonyo ta ilang a lugar.

Nadid, péketa na ni Jesus, éy
kinumélanget siya a linumugmuk to harap
na, a kinagi na diya ta medegsén, a "Anya
i pékialam mua diyakén, Jesus? Siko i anak
na mataas a Diyos! Diyanék pad parusaan!"
Kinagi dén no hinayup i éya, da inutusan
dén ni Jesus tu medukés a espiritu a umibut
dén diya. 30 Ey kinagi ni Jesus diya nadid, a
"ti ésiya i ngahen mua?" Ey "ti keaduan,"
kagi na, "i ngahen kua." Kanya kinagi na
i éya, éy te meadu a dimonyo a mégiyan
diya.

31-32 Nadid, éy te meadu sa a babuy a
mégkan to disat no buked ta éya. Ey du
dimonyo a édse to lélake, éy dinumaying
side ni Jesus, a diyan na side iébut ta pég-
parusaan a lugar ta Dinatagen, éng'wan,
pakultaden na side a umagton ta bégi du
babuy. Ey pinaagton sa side ni Jesus.
33 Kanya du dimonyo, éy inumibut side to
lélake, a tulos sinomdép side du babuy. Ey
du étanan a babuy, éy nagpaginan side a
bulnok, a sinumegbu side to diget, a tulos
de a minalimés.

34 Ey nadid, du mégbantay du babuy,
péketa de ta éya, éy ginuminan side. Ey
nibébaheta de du étanan to banuwan de.
35 Ey du tolay, éy inumange side ni Jesus,
monda meta de éng anya i nanyaria. Ey
kédemét de ni Jesus, éy neta de sa tu lélake
a hinayup, a éwan dén tu dimonyo diya,
a te eknud san siya to harap ni Jesus, a
mahusay dén. Sakay te badu dén siya. Ey
du tolay éy inumanteng side. 36 Ey du tolay
sa a minaketa to nanyari, éy nibaheta de
du iba éng kodya a naghusay tu lélake a
hinayup. 37 Ey du tolay a Gadareno, éy
nipékiohon de ni Jesus a humektat siya to
lugar de, da méganteng side a tahod. Kanya
sinumakay man dén de Jesus to abeng de,
sakay hinumektat dén side.

38 Ey tu lélake a ginamot ni Jesus, éy gustu
na a kumuyog. 39 Pero kinagi ni Jesus diya,
a "Sumoli ka san nadid ta bile moy, sakay
ikagi mo dide i ginimet na Diyos diko."
Kanya tu lélake, éy nagsoli siya to banuwan
na, a nibaheta na du étanan a tolay sa tu
ginimet ni Jesus diya.

Tu Anak a Minate, Sakay Tu Bébe
a Minangkébil Ni Jesus

40 Nadid, késoli de Jesus to kinagébwatan
de to dibilew, éy tinanggap siya du tolay, da
nale side a naguhay diya. 41 Ey inumadene
diya i esa a lélake, a ti Hayro i ngahen
na, a tagapamahala to kapilya ta éya. Ey
dinumapa siya to harap ni Jesus, a dinu-
maying diya a umange to bile na, 42 da tu
anak na a isesa, a dalagita, éy adene a mate.

Ey to péglakad ni Jesus to bile na, éy
meaadu a tolay a kinumuyog, a hanggan
da mepiit dén tu dilan a péglakaden na.
43 Ey to péglakad de éy kaununod ni Je-
sus i esa a bébe a te saket. Labindalawa
dén a taon siya a mégdédigién. Inubus
na dén tu kabuhayan na ta pégpagamot
na, pero éwan tu makagamot diya. 44 Ey
nadid, éy inumadene siya to adég ni Jesus,
sakay kembilan na tu ontok san no badu
na. Ey basta naghusay siya agad. 45 Ey ti
Jesus, éy kinagi na, a "Ti ésiya i nangkébila
diyakén?" Ey to éwan tu nangamin, éy
kinagi ni Pedro, a "Bakit, Maistu, ipakelagip
mo ya? Meséldit-séldit kitam didi tolayae!
Meadu i méngkébil diko!"

46 Ey "Ewan," kagi ni Jesus; "naramdaman
ko a te nangkébil diyakén, a naghusay ta
pamag-itan na kapangyarian kua." 47 Ey tu
bébe, péketa na a éwan bale nelihim tu
ginimet na, éy namégpég siya to anteng na,
a tulos tinumokém to tikéd ni Jesus. Sakay
kinagi na ta harap du tolay sa éng bakit na
kembilan ti Jesus, sakay éng kodya siya a
naghusay agad. 48 Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Anéng, pinahusay ka dén na péniwala mo
diyakén. Ikad mo dén."

49 Nadid, mégkagi pabi ti Jesus to bébe, éy
te lélake a dinumemét a gébwat to bile no
tagapamahala to kapilya, a kinagi na diya,
a "Minate dén tu anak mo. Diyan mo dén
abalaén i maistua."

50 Pero ti Jesus, pékabati na to kinagi na,
éy kinagi na to tagapamahala, a "Diyan
ka méganteng. Umasa ka san diyakén,
éy maghusay tu anak mo." 51 Ey nadid,
kédemét de to bile, éy sinaway ni Jesus
du iba a somdép. Basta i pinasdép na
sana éy de Pedro, sakay ti Juan, sakay ti
Santiago, sakay tu magulang no anak. 52 Ey
to késdép de, éy mégsésangitén dén du
tolay to lubuk, dahil to anak. "Diyan kam

mégsanget," kagi ni Jesus. "Ewan minate i
anaka. Natidug san siya."
53 Ey du tolay sa, éy pinégngihitan de san
ti Jesus, da tukoy de a nate dén tu anak.
54 Pero ti Jesus, éy kembilan na tu kamét na,
sakay kinagi na diya, a "Anéng, umégkat
ka dén!" 55 Ey minabuhay dén tu anak, a
inumégkat siya agad. Ey inutusan side ni
Jesus a magpakan diya. 56 Ey tu magulang
na, éy mégtaka side a tahod. Ey nibilin dide
ni Jesus a diyan de iyébaheta ta maski ti
ésiya i nanyaria.

9

Inutusan Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, nipauwet ni Jesus du labindalawa
a alagad na, sakay inatdinan na side ta
kapangyarian a monda maari side a még-
paibut du dimonyo, sakay mégpahusay du
te saket. 2 Tulos pinéglakad na side a még-
pahayag ta tungkul ta péghari na Diyos
ta tolay. Sakay inutusan na side a még-
pahusay du te ladu. 3 "Diyan moy kébilén
i bilon moya," kagi na. "Maski sahukod,
maski suput, maski kanén moy, maski
kuhata, maski pégbaraduan moy, éy diyan
moy kébilén. 4 Sakay éng somdép kam ta
tulusan moy a bile," kagi na, "éy tumulos
kam sa a hanggan éwan kam maglakad.
5 Sakay du tolay na esa a banuwan, éng éwan
de kam tanggapén, éy ta kéhektat moy ta
éya, éy ihalimbawa moy dide a ipagpag moy
ta tikéd moya tu alikabuk. Saya i tanda
moya dide a te kasalanan side."
6 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya du
alagad na, éy hinumektat side a inumange
side ta meadu a bariyo-bariyo. Nagpahayag
side ta Mahusay a Baheta, sakay pinahusay
de be i meadu a tolay a te ladu.

Nagulo Tu Isip Ni Herod

7 Nadid, ti Mayor a Herod, éy nabaheta
na i étanan a gégemtén ni Jesus. Ey nagulo
dén siya tu isip, da kagi na sénganya a tolay
a ti Jesus éy ti Juan kan a Mégbinyag, a
minabuhay kan dén. 8 Sakay i iba éy akala de
éy ti Elias siya, a nagsoli kan dén a gébwat
ta langet. Sakay kagi du iba, a ti Jesus kan i
esa du purupeta to araw, a minabuhay dén.
9 Pero, "Ewan," kagi ni Herod, "da pinaputol
ko dén ti Juan. Pero ti ésiya wade," kagi na,
"i éya a lélake a mébaheta ko?" Kanya ti
Herod, éy pilitén na a meta ti Jesus.

Tu Pémakan Ni Jesus Ta Lima a Libu

10 Nadid, du apostol, éy nagsoli dén side
ni Jesus, a kinagi de diya i ginimet de. Ey
inakit side ni Jesus, a umange side to esa a
lugar a éwan tu tolay, ta Betsayda. 11 Pero du
meadu a tolay, pékabaheta de to inangayan
de, éy tinumagubet side. Ey pékaabut de de
Jesus, éy tinanggap na side, sakay nagtoldu
siya dide ta tungkul ta péghari na Diyos ta
tolay. Sakay pinahusay na be du te ladu.
12 Nadid, to giapon dén, éy du alagad éy
kinagi de ni Jesus, a "Maistu, péglakadén
mo dén di tolayae, monda umange side du
bariyo-bariyo ta palebut ta éye, a matidug
sa side, sakay monda maketa sa side ta
kanén de. Da édse kitam, Maistu, ta ilang
a lugare," kagi de. 13 Pero kinagi ni Jesus
dide, a "Sikam éy pékanén moy side." "Ey
pakodyan tam," kagi de, "i bilon tama éy
lima san a momon a tinapay, sakay éduwa a
pindang. Ataay," kagi de, "gustu mo umuli
kame beman a mamugtong ta kanén a para
didi meaadua a tolaye!" 14 (Te manga lima a
libu a lélake ta éya.)
Ey kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Pégiknuden moy du tolay ta puktu-puktu
a téglélimapulu." 15 Ey kona ngani dén sa i
ginimet dia. 16 Ey inalap ni Jesus tu lima a
tinapay, sakay tu éduwa a pindang, sakay
tinumangad siya ta langet a nagpasalamat
ta Diyos; sakay pinuseng-puseng na tu tina-
pay sakay tu ikan, sakay niutus na du alagad
na a nihayin de du tolay. 17 Ey néngan side
a étanan, a minabsog side. Ey hinempésan
du alagad tu sobha, éy naputat pa tu sapulu
éy ta éduwa a gatang!

Tu Kinagi Ni Pedro Tungkul Ni Jesus

18 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus
a isesa, éy inumadene diya du alagad na.
Ey kinagi na dide, a "Ti ésiyaék kan ayun
ta kagi na tolay?" 19 Ey kinagi du alagad,
a "I kagi kana na iba éy ti Juan ka kan a
Mégbinyag. Kagi man dén na iba a ti Elias
ka kan. Ey te iba be a mégkagi a purupeta ka
kan a nabuhay a huway." 20 "Ey sikam," kagi
ni Jesus, "anya i isip moya? Ti ésiyaék?" Ey
kinagi ni Pedro, a "Siko i Cristo a tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta mundua!" 21 Ey
nibilin dide ni Jesus, a diyan de kékagin ta
maski ti ésiya a siya i Cristo.

Hinulaan Ni Jesus Tu Ikate Na

22 Ey nipagtapat ni Jesus du alagad na a
siya tu lélake a gébwat ta langet; éy dapat
magtiis siya ta meadu, sakay idelan siya du
te tungkulin a Judeo. “Sakay ipabunoék
de,” kagi na. “Sakay ta ikatélo a aldew éy
mabuhayék.”
23 Sakay kinagi ni Jesus du étanan sa, a
“Eng ti ésiya i te gustu a ipasakup diyakén,
éy kailangan éy pabayan na a aldew-aldew
i sarili na, sakay kumuyoyog diyakén, a
maski bunon siya na tolay. 24 Dahilan tu
maghangad a meligtas tu buhay na, éy
mebut a talaga. Pero tu mégpabaya ta
buhay na alang-alang diyakén, éy siya i
mabuhaya a éwan tu katapusan. 25 Anya i
pékinabanga na esa a tolay éng siya i maya-
mana ta étanan, éng éwan na makamtan i
buhay a éwan tu katapusan? 26 I maski ti
ésiya a mégpabaya diyakén nadid, sakay tu
mégpabaya ta pégtoldu kua,” kagi ni Jesus,
“éy sakén éy pabayan ko be side ta késoli ko
se a kaguman ko du anghel ko, a te kébilék
ta kapangyarian Nama ko. Da sakén i lélake
a gébwat ta langet. 27 Ey tandaan moy ye,”
kagi na. “Te sénganya se dikam a éwan
mate hanggan éwan de meta i pégsapul na
Diyos a maghari ta tolay.”

Nabagu Tu Idsura Ni Jesus

28 Nadid, kélipas na manga walu a aldew,
éy kinuyog ni Jesus de Pedro, sakay ti Juan,
sakay ti Santiago. Ey inumange side to
melangkaw a buked, a manalangin. 29 Ey
to pénalangin na, éy nabagu dén tu mata
na. Sakay tu badu na, éy linumatak a
dinumemlag dén. 30 Ey bigla a te éduwa a
lélake ta éya, a kauhon ni Jesus. Ti Moises
side, sakay ti Elias, 31 a medemlag be side.
Pinéguhunan de i adene dén a ikate ni Jesus
ta Jerusalem. 32 Nadid de Pedro, éy tidug
dén side, pero bigla side a nalukag, a neta
de ti Jesus a nangislap, sakay tu éduwa a
kaguman na a te taknég sa. 33 Ey nadid, to
péglakad du éduwa, éy kinagi ni Pedro ni
Jesus, a “Maistu, maigi pa éy édse kitam san
dén. Pagbile me kam ta étélo a kékétihék
a bile; esa diko, esa ni Moises, sakay esa ni
Elias.” (Talaga a éwan napospusan ni Pedro
i kékagin naa.)
34 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy
tinaklében side no kuném. Ey inumanteng
du alagad, da kinumulabut dide tu kuném.
35 Ey kinagi no boses to kuném, a “Sé' ina i
anak kua a pinili ko. Baten moy siya.” 36 Ey
to pékabati de ta éya, éy éwan dén tu éduwa
a lélake a nékiohon ni Jesus. Ey éwan pabi
kinagi du alagad tu mineta de ta maski ti
ésiya, éng'wan lalo de a nilihim.

Pinahusay Ni Jesus Tu Anak a Hinayup

37 Nadid, to kagagabian, a késoli de a
gébwat to buked, éy nasambat de i meaadu
a tolay. 38 Ey kinagi no esa a lélake dide,
a “Maistu, entan pad i anak kuae a isesa!
39 Hinayup siya. Basta éatagén siya no
espiritu, a tulos mégkélanget siya, sakay
pégkaramrién na siya a hanggan mégbugak
i labi naa. Palagi a pésakitan na siya,
Maistu, sakay éwan na siya pébayan. 40 Ey
nékiohonék dén du alagad mo, Maistu, a
ibutan de tu espiritu, pero éwan de kaya.”
41 Ey kinagi ni Jesus, a “Medukés a lahi
di tolaya ta éye, da éwan kam méniwala!
Pakodyan ko se a mégtiis dikam, a ménatili
dikam? Nay,” kagi na to lélake, “iange mo
se tu anak mo.”
42 Nadid, to péngiadene de to anak, éy
bigla a pinalugmuk siya no dimonyo, tu-
los pinagkaramre na siya. Pero pinégka-
gian ni Jesus tu medukés a espiritu, sakay
pinahusay na tu anak, sakay nisoli na siya
nama na. 43 Ey du étanan a tolay sa, éy
nagtaka side ta dikél a kapangyarian na
Diyos.
Nadid, mégtaka pabi dudu tolay ta
étanan a ginégimet ni Jesus, éy kinagi na du
alagad na, 44 a “Tandaan moy i kagi ko a éye
dikam: Sakén i lélake a gébwat ta langet. Ey
itokyonék de a talaga.” 45 Pero du alagad, éy
éwan de napospusan i éya a kinagi ni Jesus
dide. Da niliso dide na Diyos i kahulugen
na. Ey nasanike side a nagpakelagip diya
éng anya i kahulugen na éya a kagi.

Ti Esiya I Mataasa?

46 Nadid, négpasuway du alagad éng ti
ésiya dide i mataasa. 47 Ey ti Jesus, éy
tukoy na dén i isip dia. Kanya inalap na
tu esa a anak, sakay pinataknég na siya to
giled na, 48 sakay kinagi na dide, a “Maski ti
ésiya i tumanggap ta kona se a anak dahil
ta péniwala na diyakén, éy bilang sakén
dén i tanggapén naa. Sakay tu tumanggap
diyakén, éy bilang tanggapén na be tu nag-
paange se diyakén. Dahilan,” kagi na, “tu

mababa dikam, éy siya i mataasa ta mata na
Diyos."
49 Nadid, kinagi ni Juan, a "Maistu, neta
me i esa a lélake a nagpaibut du dimonyo
a gégamitén na i ngahen mua, éy sinaway
me siya, da éwan sakup na gurupu tam."
50 "Ewan," kagi ni Jesus, "diyan moy és-
awayén i kona sa a tolay. Dahilan," kagi
na, "tu éwan kontara dikam, éy kampi siya
dikam."

Inidelan Du Samaritano Ti Jesus

51 Nadid, te sénganya san dén a panahun,
éy umontok dén ti Jesus ta langet. Ey naisip
na dén a umange siya ta Jerusalem. 52 Ey
inutusan na i sénganya a neditol diya. Ey
mineditol side, a sinomdép side to esa a
banuwan ta Samaria, monda ipaghanda de
ta tulusan na. 53 Pero du tolay a Samaritano
ta éya, éy éwan de siya tanggapén, da tukoy
de a tumulos siya ta Jerusalem. 54 Ey ti
Santiago éy ti Juan, péketa de ta éya, éy
kinagi de, a "Anya, Panginoon, gustu mo
wade éy magpadibe kame ta apoy a gébwat
ta langet, monda mapuksa side?" 55 Pero
pinaginglan side ni Jesus. 56 Ey tinumulos
san side ta iba a banuwan.

Du Talaga a Kumuyoyog Ni Jesus

57 Nadid, to péglakad de, éy te esa a lélake
a kinagi na ni Jesus, a "Kumuyugék diko
maski ahe i angayan mo." 58 Ey kinagi
ni Jesus diya, a "Isipén mo pa, da entan
mo, maski aso, éy te pégiyanan. Sakay
du manok éy te lobun a pégiyanan de.
Pero sakén a lélake a gébwat ta langet,
éy éwanék tu katidugen." 59 Ey kinagi
ni Jesus to lélake a esa, a "Kumuyog ka
diyakén a maging alagad ko." Pero kinagi
no lélake, a "O, Panginoon, pero pabayanék
pad pa, monda angen ko pa ielbéng tama
ko." 60 "Ewan," kagi ni Jesus. "Pabayan mo
du éwan méniwala ta Diyos a méngielbéng
to ama mo. Pero siko, éy umange ka mag-
pahayag ta tungkul ta kédemét na Diyos a
maghari."
61 Ey kinagi diya no esa a lélake, a "Sakén,
éy kumuyoyogék diko, Panginoon. Pero
pakultadenék mo pa a ange magpaalam to
pamiliya ko." 62 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Tu
alagad ko a mégéabalaén ta ipatarabaho
ko diya, éy éwan siya maari a ipasakup ta
kaharian na Diyos."

10

Pinéglakad Na Du Alagad Na a Magtoldu

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinili ni Jesus
i pitu a pulu a kakaguman na, a inutusan
na side a péglakadén na side ta tégdéduwa,
a magdetol diya ta bawat angayan na a
bariyo-bariyo. 2 "Meadu i gapasén," kagi na,
"pero kulang i magapas. Kanya ipanalangin
moy to te koo ta kapahayan, a paange na i
meadu a magapas ta kapahayan na. 3 Ikad
moy dén," kagi na. "Péglakadén ta kam
du medukés a tolay. Mara, koman kam i
tupa a méglakad ta lubuk du metapang a
aso. 4 Diyan moy kébilén i kuhata, o maski
suput, o reserba a sinelas. Sakay diyan kam
magabala a mégéuhunén du kasambat moy
ta dilan. 5 Sakay éng somdép kam ta tulusan
moy a bile, éy batién moy du édsa sa, a kagi
moy, a 'Demtan kam maka na kapayapaan.'
6 Ey nadid, éng mahusay du mégiyan sa, a
tanggapén de kam, éy kagbian side na Diyos
a talaga. Pero éng éwan side mahusay,
éy bawen moy tu nipangbati moy dide.
7 Ey diyan kam uméagton ta iba-iba a bile,
éng'wan tumulos kam ta isesa san a bile.
Sakay diyan kam mésanike a méngan ta
ihayin de dikam, da dapat aguman kam du
tolduan moy.
8 "Bagay dumemét kam ta esa a banuwan,
éng tanggapén de kam, éy méngan kam ta
ihayin de dikam. 9 Sakay pahusayén moy
du te ladu ta éya a banuwan, sakay ibaheta
moy dide," kagi ni Jesus, "a adene dén a
dumemét i péghari na Diyos dide. 10 Pero
éng dumemét kam ta banuwan, éng éwan
de kam tanggapén, éy kagin moy dide,
a 11 'Pagpagen me i alikabuk na banuwan
moya ta tikéd mia, a saya i tanda me
dikam,' kagi moy, 'a te kasalanan kam ta
Diyos.' Sakay kagi moy be dide, a 'Ta-
laga a dumemét dikam i Diyos a maghari,
éy inidelan moy dén!' 12 Katutuhanan a
kédemét na péghukum na Diyos, éy lalo
a mehirap i sapitén du tolay na éya a
banuwan, kesira to sinapit du taga Sodoma
to araw!"

Du Banuwan a Ewan Méniwala

13 Nadid, pégisip ni Jesus du mégidel diya
a banuwan, éy kinagi na, a "Kakakagbi
kam, sikam a taga Korasin! Kakakagbi kam,
sikam a taga Betsayda! Da ginimet ko dén

ta harap moy i meadu a makataka-taka,
éy éwan kam nagsisi. Pero du tolay ta
Tiro sakay ta Sidon to araw, éng neta de
maka to araw tu mineta moy, éy talaga a
nagsisi side. Nagbadu maka dén side ta
kostal, sakay mégiknud side ta abu, monda
magpatunay side a nagsisi a talaga. 14 Kanya
ta péghukum na Diyos," kagi ni Jesus, "éy
masiyadu a mehirap i sapitén moy kesira
ta sinapit du taga Tiro éy ta Sidon. 15 Sakay
sikam a taga Kapernaum," kagi na, "i pég-
palalo moy éy makaabut kam ta langet,
pero i abutén moy sana éy impiyerno!"

16 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"maski ti ésiya i mégbati dikam a mégtoldu,
éy bilang mégbati be side diyakén. Sakay
du mégidel dikam, éy bilang idelanék de be
dén. Sakay du mégidel diyakén, éy bilang
idelan de be dén tu Ama ko a nagpaange se
diyakén."

Tungkul Ta Késoli Du Alagad

17 Nadid, to késoli du pitu a pulu a alagad,
éy mésahat side. "Panginoon," kagi de,
"maski du dimonyo, éy médaig me side
bagay dinulaw me i ngahen mua a még-
paibut dide!" 18 Ey "O," kagi ni Jesus. "Ey
sakén éy mineta ko ti Satanas a linumug-
muk. Ey tu kélugmuk na éy mebakség a
koman i kilat. 19 Ey tandaan moy," kagi na,
"éy niatéd ko dén dikam i kapangyarian a
monda maski yudakén moy i medukés a
ulag, o maski kumékontara kam ni Satanas,
éy éwan kam maanya. 20 Pero maski madaig
du medukés a espiritu dikam, éy diyan kam
masahat ta éya. Eng'wan, i kasahatan moya
éy da nilista dén na Diyos tu ngahen moy ta
langet."

21 Nadid, ta éya a oras, éy tu Banal a
Espiritu, éy pinasahat na ti Jesus. Tulos
kinagi ni Jesus ta Diyos, a "Mégpasalamaték
diko, Améng. Siko i Panginoon ta langet
éy ta mundua. Salamat, Améng, da éwan
mo nipékipospos tu kaluuben mo du matal-
inung a mataas a tolay; éng'wan i néngi-
paliwanagen mua éy du mababa. O ngani,
Améng, da kona sa i gustu mua.

22 "Tama ko a Diyos," kagi ni Jesus, "éy
inatdinanék na ta étanan. Ey éwan tu
makatukoy diyakén, éng'wan Tama ko san.
Ey éwan be tu nakatukoy Nama ko, éng
éwan sakén san a anak na, sakay du nagpa-
hayagen ko ta tungkul diya."

23 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na ta
lihim, a "Masuwerte kam a talaga, da meeta
moy dén tu gimet ko! 24 Da tandaan moy,
meadu i purupeta to araw, sakay hari, a
gustu de a meta i meeta moya, pero éwan
de neta. Sakay gustu de a mabati i mébati
moya, pero éwan de nabate."

Tu Istoria No Mebait a Samaritano

25 Nadid, te esa a maistu ta rilihiyon na
Judeo, a inumange ni Jesus a mégpakelagip
diya, a monda pagkamalién na maka siya.
"Maistu," kagi na, "anya wade i gemtén
kua, a monda makaabuték ta buhay a éwan
tu katapusan?"

26 "Ey anya i bébasaén mua ta libru na
Diyos tungkul ta éya?" kagi ni Jesus. 27 Ey
kinagi no maistu ta rilihiyon, a "I kagia na
Diyos to libru na, éy 'Dapat mahalén mo i
Panginoon mo a Diyos ta mahigpit, a isipén
mo siya a palagi.' Sakay i utus a esa, éy
'Dapat mahalén mo tu kapareho mo a kona
ta pégmahal mo ta bégi mo.' " 28 Ey "O," kagi
ni Jesus, "tama tu sengbet mo. Sundin mo
ina, éy makaabut ka ta buhay a éwan tu
katapusan."

29 Nadid tu maistu, éy gustu na a maganap
tu kagi na ni Jesus, monda isip du tolay a
matalinung siya. Kanya kinagi na ni Jesus,
a "Ti ésiya wade i kapareho ko a dapat
mahalén ko?"

30 Ey saye tu nisengbet ni Jesus diya a isto-
ria: "Mara," kagi na, "éy te esa kan a lélake
a Judeo a inumange ta Heriko, a gébwat ta
Jerusalem. Ey to péglakad na, éy sinanéb
siya na tulisan. Dinoklos de siya, sakay
inalap de tu badu na. Sakay binélbég de a
hanggan kétihék a mate, sakay gininanan
de.

31 "Mamaya-maya, éy te sinumalegéd a
padi a Judeo. Ey péketa no padi to te tayang
a lélake, éy linumekaw siya a sinalinan na
san. 32 Ey mamaya-maya man dén, éy te
sumalegéd be a esa a katulung ta Templo,
a Judeo be siya. Ey péketa na to te tayang
a lélake, éy sinalinan na be san. 33 Nadid,
mamaya-maya man dén, éy te sumalegéd
man dén a éwan Judeo. Samaritano siya.
Ey péketa na to lélake, éy kinagbian na
siya. 34 Inumadene kan siya, a ginamot na
tu talitalingo na, sakay binédbéden na ta

damit. Nadid, éy nisakay na siya to kabayo
na, a niange na to bile a paupaan, sakay
inalagaan na sa siya.
35 "To kagabian na, éy inupaan na tu te
koo to bile, a kinagi na diya, a 'Alagaan mo
siya. Ey éng mahigit pa ta éye i gastos mo
diya, éy dagdagen ko san ta késoli ko,' kagi
na.
36 "Ey nadid," kagi ni Jesus to maistu,
"anya i isip mua? Ti ésiya diden ya a ételo
a sinumalegéd i nagpatunaya a mahalén na
tu kapareho na?"
37 "Ey siguru tu éwan Judeo a Samari-
tano," kagi no maistu, "da kinagbian na tu
te tayang a Judeo."
"Ey anya pa," kagi ni Jesus. "Ey nadid, éy
dapat kona be sa i ahigén mua."

Tinumulos Ti Jesus To Bile De Marta

38 Nadid, to péglakad de Jesus, éy inu-
mange side to esa a bariyo. Ey te bébe sa a
ti Marta i ngahen naa. Ey siya, éy pinatulos
na de Jesus to bile na. 39 Ey to péghanda ni
Marta to pénganan de, éy ti Maria a wadi
na, éy basta te eknud san to giled ni Jesus,
a mégbati to pégtoldu na. 40 Ey ti Marta, éy
métahanta, da meadu i handaén na. Kanya
kinagi na ni Jesus, a "Panginoon, entan
mo i wadi kuae, pinabayanék na dén a
méghanda ta étanan a tarabaho ko. Utusan
mo siya beman a tulunganék na."
41 Pero kinagi ni Jesus diya, a "Marta,
bakit méligalig ka ta sari-sari? 42 Te isesa
san a mahalaga a kailangan; éy saya i gimita
na wadi muae. Ey éwan maari a sawayén ta
siya."

11

Tu Pégtoldu Na Tungkul Ta Panalangin

1 To esa a aldew, éy nanalangin ti Jesus.
Ey to kétapos na, éy kinagi diya no alagad
na a esa, a "Panginoon, tolduan mo kame
a manalangin, a kona to pégtoldu ni Juan
du alagad na to araw." 2 Ey saye tu nitoldu
ni Jesus dide. "Kona se i dapat panalangin
moy," kagi na.
" 'Améng,' kagi moy, 'Purién maka dén
na tolay i ngahen mua. Siko
maka dén i maghari ta mundua.
3 Atdinan mo kame ta kanén me na-
did a aldew. 4 Sakay patawadén mo
kame ta kasalanan me; éy sikame,
Améng, éy patawadén me be du
te kasalanan dikame. Sakay diyan
mo kame iharap ta mahigpit a ma-
muhuba dikame.' "
5 Nadid, nitoldu pa dide ni Jesus i tungkul
ta panalangin, a kinagi na, a "Anya wade
éng te bigla a dumemét ta kélép ta bile
moy, éng éwan ka tu ipakan dide? Anya
wade, éng umange ka ta bile no karatig
mo, a dulawan mo, a 'Kadimoy, padimanék
pad ta ipakan ko du bisita ko, 6 da te dinu-
memét dén ta bile ko, éy éwanék tu ipakan
dide.' 7 Ey anya wade éng sumengbet diko tu
karatig mo, a 'Ta gabia dén! Ewanék maka-
pangatéd diko nadid, da tidug kame dén a
métatena, a metamadék dén a umégkat. Ey
seradu pati be dén tu pintuan me.'
8 "Entan moy," kagi ni Jesus, "metamad
tu karatig mo a mangatéd diko ta agidén
mo, maski kadimoy mo. Pero éng pilitén
mo siya a pilitén, éy umégkat siya a talaga
a méngatéd diko ta maski anya a gustu
mo. 9 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy kona
be sa i panalangin moya ta Diyos. Eng
mékeged kam ta Diyos, éy atdinan na kam.
Eng mégahayok kam, éy paketan na kam.
Eng tumuktuk kam ta pintuan na Diyos, éy
bukasan na kam. 10 Dahilan maski ti ésiya
i magagida ta Diyos, éy atdinan na. Sakay
tu mégahayok, éy paketan na. Sakay tu
mégtuktuk, éy bukasan siya. 11 Anya," kagi
ni Jesus, "éng magaged du anak moy ta
ikan, éy anya i iatéd moya, ulag? 12 O éng
magaged dikam ta bunay, éy anya i iatéd
moya, kahame? 13 Nadid entan moy; maski
makasalanan kam a tolay, éy atdinan moy
du anak moy ta mahusay. Ey Tama moy
ta langet, éwan na beman iatéd i Banal a
Espiritu ta magaged diya?"

Nagpatunay Ti Jesus a Ewan Gébwat
I Kapangyarian Na Ni Satanas

14 Nadid, pinaibut ni Jesus tu dimonyo to
lélake a bulol. Ey to pékaibut na dén, éy
nakapégkagi dén tu lélake. Ey nagtaka du
tolay. 15 Pero du iba sa a tolay, éy inupos
de ti Jesus, a kinagi de, a "Kanya makapég-
paibut siya du dimonyo, éy inatdinan siya
ni Satanas ta kapangyarian na. Ti Satanas a
mayor du dimonyo."
16 Ey te iba be sa a tolay, a pinuhubaan
de ti Jesus, a kinagi de diya, a "Ipeta mo
dikame i tanda a makataka-taka a gébwat

ta Diyos." (Gustu de san a meta éng te ka-
pangyarian siya a talaga a gébwat ta Diyos.)
17 Pero tukoy ni Jesus i isip de, a kinagi na
dide, a "Eng mara, maski ahe a banuwan,
éng néglébug side, éy bumagsak a talaga.
Sakay maski ahe a bile, éng néglébug side,
éy éwan be male i buhay de. 18 Ey nadid
sakén; bakit kagi moy a inatdinanék ni
Satanas ta kapangyarian na a magpaibut du
katulung na a dimonyo? Lélbugén beman
ni Satanas i sarili na? Eng kona sa, éy
bumagsak siya a talaga. 19 Bakit kagi moy
a gébwat ni Satanas i kapangyarian ko a
mangpaibut ta dimonyo? Ey anya du tolay
moy? Eng ibutan de i dimonyo, éwan
beman gébwat ta Diyos i kapangyarian de?
Kanya side i mégpatunaya a kakabulyan tu
péngupos moy diyakén! 20 Pero éng ibutan
ko du dimonyo ta pamag-itan na kapang-
yarian na Diyos, éy saya i katunayana a
dumemét dén dikam i péghari na Diyos ta
tolay.
21 "Eng mara," kagi ni Jesus, "te mesibét a
lélake a te armas, a mégbantay ta bile na, éy
mahusay san tu kasangkapan na. 22 Pero éng
te lélake a lalo a mesibét diya, a duklusén
na siya, éy madaig tu lélake a mégbantay.
Sakay tu dumuklos, éy alapén na tu armas
na sakay tu kasangkapan na. Ey ti Satanas,
éy siya i dédukluséen kua.
23 "Ey tu éwan kampi diyakén," kagi ni
Jesus, "éy kontara diyakén. Ey tu éwan
tumulung diyakén a méngidulug ta tolay,
éy nangangahulugen a paadeyuén na du
tolay diyakén."

Halimbawa a Tungkul Ta Ewan
Méniwala Ta Diyos Ta Hustu

24 "Bagay umibut tu medukés a espiritu
ta bégi na tolay," kagi ni Jesus, "éy mé-
glebut ta ilang a lugar a mégahayok ta
imangan na. Nadid, éng éwan tu meeta,
éy kagi na, a 'Magsoliék to kinagébwatan
ko a négiyanan ko.' 25 Ey kédemét na, éy
dinemtan na a éwan tu lasén, sakay melinis
a mahusay dén. 26 Kanya inakit na i pitu a
iba a espiritu a mas medukés pa diya, sakay
sinomdép side a négiyan sa side. Kanya lalo
a medukés to neditol i kalagayan na éya a
tolay."
27 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy
kinagi no bébe a esa ta lubuk du meadu a
tolay, a "Masuwerte ngani dén tu ina mo!"
28 Ey, "O," kagi ni Jesus, "pero lalo a ma-
suwerte du makabati ta kagi na Diyos, éng
tulos de a sugsugén!"

Ti Jesus Ey Kapareho Ni Honas

29 Nadid, to kédulug du tolay ni Jesus, éy
kinagi na dide, a "Diden ye a lahi a Judeo,
éy magkadukés side! Piliténék moy a ipeta
ko dikam i tanda, pero éwanék tu ipeta
dikam a tanda, éng'wan tu nanyari ni Honas
to araw. 30 Dahilan tu nanyari ni Honas,
éy saya i katunayana du tolay ta Ninibe a
pinaange siya na Diyos dide. Ey kona be
sa sakén. Te manyari be diyakén a kona ni
Honas; éy saya i tandaa dikam a pinaangeék
se na Diyos.
31 "Kédemét na péghukum na Diyos," kagi
ni Jesus, "éy tu hari a bébe a taga Kabagatan
to araw, éy tumaknég siya a méngiabla
dikam. Da siya, éy inumange se a gébwat
ta adeyo, monda baten na i memahal a pég-
toldu ni Solomon. Ey nadid éy te mataas ni
Solomon ta éye a mégtoldu dikam, éy éwan
moy bébaten. 32 Sakay pati du tolay a taga
Ninibe, éy tumaknég be side ta péghukum,
a iabla de dikam a lahi a Judeo, da nagsisi
side to pégtoldu ni Honas dide. Ey nadid
éy te mataas ni Honas ta éye a mégtoldu
dikam; éy éwan kam mégsisi!"

Tu Pinakang-simbu Na Bégi

33 "Ewan tu mégtab ta simbu," kagi ni
Jesus, "a tulos iliso na ta ébut, o taklében
na ta pégtakalan. Eng'wan, yedton na ta
lamesa, monda matanglawan du somdép
ta bile. 34 Ey tu mata mo," kagi na, "éy
saya i pinakang-simbu na bégi mua. Kanya
éng medemlag i mata mua, éy mademlagen
be i étanan a bégi mo. Pero éng mediklém
i mata mua, éy mediklém be i bégi
mua. 35 Samakatuwid, éng éwan mo tukoy
i tama, éy mediklém i isip mua. 36 Kanya
éng maketa tu isip mo ta mahusay, éy éwan
ka tu mali tu isip. Basta tu isip mo éy
medemlag a kona ta demlag na simbu."

Pinaginglan Ni Jesus Du Mataas a Judeo

37 Nadid, to kétapos ni Jesus a mégtoldu,
éy inakit siya no esa a Pariseyo a méngan
to bile de. Ey to pégeknud de a méngan,
38 éy mégtaka tu Pariseyo, da napansing na a
éwan bale naguges ti Jesus. 39 Kanya kinagi
ni Jesus diya, a "Bakit sikam a Pariseyo,"
kagi na, "éy ugali moy a palagi a mégugues

du tasa moy sakay du penggan moy, monda
melinis? Pero tu ugali moy a medukés, éy
éwan moy malinisan! 40 Ayhay," kagi ni Je-
sus, "sikam a mégkamali ta dikél! Ginamet
na Diyos a talaga i meta na tolay. Pero
ginamet na be i éwan meta na tolay. Kanya
tukoy na i édse ta isip moya, da ginamet na
be ya. 41 Eng gustu moy a ibilang kam na
Diyos a melinis kam, éy mangatéd kam du
mahirap a tolay.
42 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!" kagi
na. "Iatéd moy ta Diyos i ikasapulu na
kabuhayan moy, a hanggan ta atong moy a
éwan tu halaga. Pero pinabayan moy dén tu
lalo a mahalaga a kailangan, da dayaén moy
tu kapareho moy, sakay éwan moy mahal i
Diyos. Maari, mangatéd kam ta Diyos. Pero
gemtén moy be i mahalaga a kailangan.
43 "Kagbi kam, sikam a Pariseyo!" kagi
ni Jesus. "Gustu moy a mégiknud ta
pégiknuden na mataas a tolay ta kapilya
moy. Sakay gustu moy a saloduan kam na
tolay ta plasa na banuwan. 44 Kagbi kam, da
kapareho kam na lébéng a éwan meta na
tolay, a tulos yudakén de, a tulos meahes
tu buyok ta tikéd dia!"
45 Nadid, i esa a maistu na rilihiyon, éy
kinagi na ni Jesus, a "Maistu, éng mégkagi
ka ta kona sina, éy pintasan mo kame be!"
46 "Ey o ngani," kagi ni Jesus. "Pati sikam
a maistu ta rilihiyon, éy kagbi kam be! Da
dagdagen moy i mehirap a utus ta rilihiyon
moy, a pilitén moy du tolay a sugsugén
de. Pero éwan moy side tulungan ta maski
kétihék. 47 Kagbi kam! Ginimet moy du
pantiyung du purupeta to araw. Pero du
apo-apo moy to araw, éy side ngani dén
ya di namunua dide! 48 Meramay kam a
talaga du kasalanan de to araw. Da side
éy binunu de du purupeta, éy sikam, éy
ginimet moy du pantiyung de! 49 Kanya
kinagi dén na Diyos a paangen na dikam i
magtoldu ta kagi na Diyos, sakay apostol.
Pero bunon moy i sénganya dide. Sakay du
iba éy lélokon moy side.
50 "Kanya sikam a lahi nadid," kagi ni
Jesus, "éy parusaan kam na Diyos, dahil du
purupeta a binunu du apo-apo moy to araw;
51 sapul to nipamuno de ni Abel a hanggan
to nipamuno de ni Sakarias. Ey ahe i pina-
munuan de ni Sakarias éng éwan to sélat
no Templo sakay to lamesa a pégatangan.
O ngani, parusaan na Diyos a talaga didi
tolay a éye nadid, dahil ta éya a kasalanan a
ginimet de du purupeta!
52 "Kagbi kam a talaga, sikam a maistu ta
rilihiyon," kagi na Jesus, "da niliso moy du
tolay i katutuhanan a tungkul ta Diyos. Idel
moy dén a ipasakup ta péghari na Diyos,
sakay harangan moy be du iba a gustu a
pasakup!"
53 Nadid, to kétapos ni Jesus a négtoldu
du tolay ta éya, éy hinumektat siya ta éya
a lugar. Ey du Pariseyo sakay du maistu ta
rilihiyon, éy pépintasan de siya ta mahig-
pit. Sakay sigi san side a mékipégpasuway
diya, da méiyamut side diya. 54 Gustu de a
pagkamalién de siya, monda te katuwiran
side a mangidimanda diya.

12

Mangilag Kam Ta Pégtoldu Du Pariseyo

1 Nadid, samantala a mégtoldu pabi ti
Jesus, éy dinumulug diya a dinumulug i
meaadu a libu a tolay, a hanggan éwan side
nagsadét-sadét a tahod. Ey kinagi ni Jesus
du alagad na, a "Mangilag kam ta pégpaalsa
du Pariseyo, a samakatuwid éy mangilag
kam ta pégwari-wari de a banal side a tolay.
2 Ey tandaan moy, maski anya i gemtén na
tolay nadid ta lihim, éy lumitaw ta esa a
panahun. Sakay maski anya i nipamen de
nadid, éy mehayag ta esa a panahun. 3 Ey
maski anya i uhon moya ta lihim nadid,
éy mepahayag ta étanan ta esa a panahun.
Sakay maski anya i anasatén moy nadid ta
lubuk na bile moy, éy te mangidulaw ta éya
a kagi ta plasa na banuwan.
4 "'Tandaan moy ye, a kékadimoy ko," kagi
ni Jesus, "diyan moy antingan du mamuno
ta bégi moy, da éwan side makabuno ta
kaliduwa moy. 5 Eng'wan, i dapat moy a
antingan éy Diyos, da siya i magpakatea ta
tolay. Sakay pati éy siya i te kapangyarian
a méngibut ta kaliduwa moy ta impiyerno.
Kanya siya ngani i dapat a antingan moy a
talaga!
6 "Mara," kagi ni Jesus, "makabugtong
kam ta lima a dignés ta éduwa san a sen-
timos. Ey maski mura side, éy éwan kalek-
sapan na Diyos i maski esa dide. 7 Ey bakit
méganteng kam a makay kaleksapan kam
na Diyos? Mahalaga kam diya kesira ta

meadu a dignés. Maski na buk moya, éy
nabilang na a étanan!"
8 "Tandaan moy," kagi ni Jesus; "maski ti
ésiya i méngipagtapat du tolay, a méniwala
siya diyakén, éy ipagtapat ko be siya du
anghel na Diyos. Ey sakén i lélake a gébwat
ta langet. 9 Pero maski ti ésiya i tumanggia
diyakén ta harap na tolay, éy itanggi ko be
siya du anghel na Diyos.
10 "Maski ti ésiya i mangupos diyakén a
nagébwat ta langet, éy pagpasensiyaan side
na Diyos. Pero tu mangupos ta Banal a
Espiritu, éy saya i éwana pagpasensiyaan
na Diyos.
11 "Nadid," kagi ni Jesus, "bagay iharap de
kam du tagapamahala ta kapilya de, o éng
mangidimanda side dikam ta gubernador,
éy diyan kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide. 12 Da tu Banal a Espiritu i mag-
pakagia dikam ta katuwiran moy dide."

Tu Halimbawa No Mayaman a Lélake

13 Nadid, te esa a lélake du tolay sa, a
kinagi na ni Jesus, a "Maistu, pégkagian mo
teka ko, monda hatianék na to nipamana
dikame no ama me."
14 "Ey anya," kagi ni Jesus diya, "pakodyan
ko a maghati to nipamana dikam no ama
moy? Ewan ko tungkulin a méghati ta
luta."
15 Ey nadid, tulos kinagi ni Jesus du tolay
sa, a "Mangilag kam, a diyan kam medémot
ta sari-sari. Dahilan maski du mayaman a
tolay, éy éwan side dagdagen no yaman de
tu buhay. 16 Mara," kagi na, "éy te lélake kan
a mayaman, a te luta ta meadu a pahay. 17 Ey
kinagi na kan, a 'Magenyaék, da éwanék
dén tu pagdétonan ta étanan a pahay ko, da
meadu dén. 18 Ay,' kagi na, 'saye i gemtén
kua: hukatén ko du bodega ko a dati, a
bilayan ko ta dédekél pa sa a bigu, monda
hustu i pagdétonan ko ta pahay ko, sakay
ta ari-arian ko.' 19 Nadid, éy kagi kan no
lélake, a 'Ah, masuwerteék, da hustu dén
i gastos ko a hanggan ta maski sangan a
taon. Melagen i buhay ko nadid,' kagi na, 'a
i tarabaho ko nadid éy basta méngan, sakay
maginom, sakay magsayaék.' "
20 "Pero éwan," kagi ni Jesus; "da kinagi
na Diyos diya, a 'Luku-luku ka tu isip, da
nadid dén a kélép éy mate ka dén. Ey
nadid,' kagi na Diyos, 'koo mo pabi beman i
étanan ya a niimbak mo a ari-arian mo?'
21 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "kona sa i
manyaria du mégpayaman. Medémot side
ta kuhata, pero éwan de isipén i Diyos."

Umasa Kam Ta Diyos

22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Kanya diyan kam métageg ta buhay moy,
éng anya i kanén moy éy ta badu moy. 23 Da
tandaan moy, éng nilalang kam na Diyos,
éy bakit isipén moy a éwan na kam atdinan
ta kanén moy éy ta badu moy? 24 Entan
moy di manuka; éwan side méghasik; éwan
side mégladey; éwan side tu bodega. Pero
atdinan side na Diyos ta kanén de! Ey
sikam, éwan kam beman higit a mahalaga
ta manok? 25 Ataay," kagi ni Jesus, "éng
dumemét i oras a ikate mo, éy maari ka
beman a magpaatakdug ta buhay mo ta
maski esa a oras, éng mabalisa ka?
26 "Ey nadid, éng éwan moy kaya a paatak-
dugén tu buhay moy, éy bakit métageg kam
pa ta kanén éy ta badu? 27 Isipén moy éng
kodya i kébékyaga na bulaklak. Ewan side
mégtarabaho, éwan side mégimet ta badu.
Pero i mégebadu dia, éy memahal pa to
badu no mayaman a hari to araw, a ti Hari
Solomon. 28 Ey nadid," kagi ni Jesus, "éng
bihisan na Diyos du bulaklak ta kona sa,
maski sandali san i buhay de, éy anya, éwan
na kam pabaduan? Bakit kétihék pa i péni-
wala moya diya? 29 Kanya sikam, éy diyan
kam mégisip a mégisip éng ahe i paketan
moya ta kanén moy sakay ta inumén moy;
diyan kam mabalisa ta éya. 30 Saya i ugalia
du iba a tolay a éwan mékidiyos. Pero Tama
moy, éy tukoy na dén i kailangan moya.
31 Kanya sikam," kagi ni Jesus, "éy pilitén
moy a maghari i Diyos dikam, sakay gemtén
moy san i kaluuben na, éy iatéd na dikam i
kailangan moya."

Tu Kayamanan Ta Langet

32 "Sikam a alagad ko, éy diyan kam mé-
ganteng, maski kétihék kam san a gurupu,
da i gustua Nama ko, éy sakupén na kam
ta kaharian na. 33 Ibugtong moy tu ari-
arian moy, sakay iatéd moy du mahirap
tu kabugtungan na. Eng kona kam sa, éy
ibilang dén a te kayamanan kam dén ta
langet. Ey éwan mebut tu kayamanan moy
ta langet, da éwan tu mégtako ta éya, sakay
éwan be sa tu kutam. 34 Dahilan éng ahe i

édsean na kayamanan na tolay, éy siya be
san ya i alélahanén na."

Utusan a Makahanda

35-36 "Maghanda kam dén," kagi ni Jesus,
"ta koman i péghanda na utusan no maya-
man a lélake. Mara du utusan a mahusay,
éng maguhay side to amo de, éy maghanda
side, sakay taben de be du simbu de. Ey
nadid, éng dumemét tu amo de a gébwat
ta kasalan, éy handa dén side a magbukas
diya, a tanggapén de siya. 37 Masuwerte dén
diden ya a utusan, éng demtan side no amo
de a nakahanda dén. I gimita no amo de a
talaga, éy pégiknudén na du utusan na, a
tulos na side a pékanén. 38 O ngani," kagi
ni Jesus, "masuwerte a talaga diden ya a
utusan, éng dumemét dide tu amo de ta
hatinggabi, o ta amulaldew, éng demtan na
side a nakahanda dén diya.
39 "Ey baten moy be i halimbawa a éye,"
kagi ni Jesus. "Mara, tu te koo to bile,
éng napospusan na maka i kédeméta no
nagtako to bile na, éy binantayan na maka,
monda éwan maka nakasdép tu nagtako.
40 Kanya sikam, éy dapat nakahanda kam
a palagi, da éwan moy be tukoy i oras a
kédemét ko; sakén a lélake a gébwat ta
langet."

Tu Matapat a Utusan

41 Nadid, kinagi ni Pedro, a "Anya, Pangi-
noon, i éya a nihalimbawa mo dikame, éy
para dikame san a alagad mo, o pati be du
étanan a tolay?"
42 "I éya a nihalimbawa ko," kagi ni Jesus,
"éy tungkul ta maski ti ésiya a matalinung a
utusan a makasunud to amo na ta mahusay.
Mara siya tu pinamahalaa no amo na du iba
a utusan na, a siya i bahala a manggastos
dide. 43 Masuwerte i éya a utusan, éng
demtan siya no amo na a mégtarabaho ta
kona sa. 44 Ey ientarega diya no amo na i
étanan a ari-arian na. 45 Pero i éya a utusan,
éng maisipan na a male pabi bagu magsoli
tu amo na, sakay tulos na a lokoén du kagu-
man na a utusan; sakay éng méngan siya éy
ta méglasing, 46 éy demtan siya no amo na ta
oras a éwan na tukoy. Ey parusaan na siya
ta mahigpit, sakay iagum na siya ta édsean
du tolay a éwan méniwala.
47 "Kanya tandaan moy ye," kagi ni Jesus;
"tu utusan a nakatukoy ta kaluuben no
amo na, sakay éwan na sugsugén, éy dikél
i parusa na a talaga. 48 Pero tu utusan a
magkamali da éwan na tukoy i kaluuben
no amo na, éy kétihék san i parusa na.
Kanya," kagi ni Jesus, "tu péngientaregaan
ta meadu, éy siya i pag-asa du tolay. Ey tu
péngientaregaan ta meaadu a tahod, éy lalo
a dikél i pag-asaa diya du tolay."

Pégkahiwahiwalay Du Sabile

49 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du ala-
gad na, a "I kédemét ko ta munduae, éy ko-
man i lélake a umange a magtutod to sikaw
na, da maski ahe i demtan na kagi kua, éy
te maligalig. Ey sakén, maski sala ko a te
maligalig, éy gustu ko a kumalat tu kagi ko
ta mundua a koman i apoy! 50 Te dumemét
diyakén a paghirap ko. Kanya métagegék a
hanggan éwan ya malipas. 51 Bakit, isip moy
inumangeék se ta mundua, a magpayapa
ta tolay? Ewan! Ewanék se inumange a
magpayapa ta tolay, éng'wan dahil diyakén
éy maglaban i tolay ta mundua. 52 Sapul
nadid," kagi ni Jesus, "éng mara, ta esa
a bile, éy éwan side isesa tu isip. Mara
éng lima side, éy tu étélo éy méniwala
diyakén, éy tu éduwa éy éwan. 53 Mara tu
patena, éy éwan isesa tu isip de. Sakay tu
magmanugeng, éy éwan be isesa tu isip de."

Pékapospos Ta Kapanahunan

54 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a "Na-
pospusan moy i tanda na panahun, da éng
meta moy a mediklém ta sahéman, éy kagi
moy a maguden. Ey mamaya éy maguden
a talaga. 55 Sakay éng meta moy a salatan
dén, éy kagi moy a dumemét dén i tékisi-
nag. Ey mamaya éy tékisinag ngani dén.
56 Ayhay, sikam a mégwari-wari a éwan kam
tu kasalanan! Tukoy moy bale a mébasa i
tanda ta langet, pero éwan moy tukoy du
tanda a mégpatunay diyakén! 57 Bakit éwan
moy maari a mapospusan tu tama a gimet
moy?
58 "Mara," kagi ni Jesus, "éng te mén-
giabla diko ta huwes, éy mékipéguhon
ka diya éng anya i pagkasunduan moya,
bagu na ka iharap to huwes. Dahilan éng
dumemét i oras na asuntu moy, éy iatéd na
ka ta huwes, a tulos iatéd de ka ta pulis,
a tulos mepihesu ka dén. 59 Ey nadid, éng
kona sa, éy éwan ka makaluwas hanggan
éwan mo mabayaden i étanan a kasalanan
mo."

13

Magsisi o Mapahamak

1 Nadid, te tolay a dinumemét ni Jesus, a
nibaheta de diya tu ginamet ni Gubernador
Pilato, a binuno na kan du sénganya a Judeo
a taga Galilea, to pégatang de ta Diyos.
2 Ey pékabaheta ni Jesus ta éya, éy kinagi
na du tolay sa, a "Anya i isip moya? Akala
moy wade a lalo a medukés i kasalanan
diden ya a minate kesira du iba a taga
Galilea? Akala moy wade a kanya nipabunu
side na Diyos éy medukés side? 3 Ewan!
Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a
ibutan moy du gimet moy a medukés, éy
kona be sina i manyaria dikam, a pabunu
kam be na Diyos! 4 Ey anya i isip moya," kagi
na, "du sapulu éy ta walu a tolay a minate ta
Siloam? To kétumba no melangkaw a bile
dide, siguru i isip moya, éy pinakate side na
Diyos da te kasalanan side a mas medukés
ta iba a tolay ta Jerusalem? 5 Pero éwan!
Da maski sikam, éng éwan kam magsisi, a
ibutan moy du gimet moy a medukés, éy
kona be sina i manyaria dikam, a pakaten
kam na Diyos ta medukés."

Nihalimbawa Ni Jesus a Tiisén Pa
Na Diyos Du Tolay a Medukés

6 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa
a éye: "Te lélake kan," kagi na, "a nagmula
to kayo a igos to luta na. Ey to esa kan wade
a aldew, éy inange na pitasén tu bunga na;
éy entan na, éy éwan bale dén tu bunga. 7 Ey
kinagi na kan to mégbantay to luta na, a
'Entan mo, ételo dén a taon i kayoae a éwan
nagbunga. Pukanén mo dén, monda éwan
na abalaén i lutaa.' 8 Ey 'Diyan mo san,' kagi
kan no mégbantay. 'Sakén, éy lamonan
ko san, sakay détonan ko ta pégpatabe i
palebut naa. 9 Ey nadid,' kagi na 'éng éwan
magbunga ta esa a taon, éy papukan mo
dén.' "

Tu Bébe a Kébung

10 To esa a aldew a pangilin, éy mégtoldu
ti Jesus to kapilya a esa. 11 Ey te bébe sa a
hinayup, a kébung siya. Sapulu éy ta walu
a taon a pinagkébung siya no hayup. Ey
éwan siya makaolnat. 12 Ey ti Jesus, péketa
na diya, éy kinagi na diya, a "Bakés, maibut
dén diko tu pile mo!" 13 Tulos nitupu ni
Jesus tu kamét na diya, éy nakaolnat dén
siya agad, a tulos pinuri na dén i Diyos.
14 Pero tu tagapamahala to kapilya, éy
naiyamut siya, da pinahusay ni Jesus to
pangilin. Kanya kinagi na du tolay sa, a
"Te éném kitam a aldew a maari kitam a
mégtarabaho. Diden ya a aldew éy maari
kam a pagamot. Pero ta pangilin, éy bawal
dén ya."
15 Pero kinagi ni Jesus to tagapamahala,
a "Sikam a mégwari-wari a tolay kam na
Diyos! Bakit! Eng te baka kam, o kabayo,
éwan moy beman ukadén ta pangilin, a
iange moy penumén? 16 Pero i bakésae,
maski apo siya ni Abraham, a kapareho
tam, éy éwanék bale maari nadid a pangilin
a magligtas diya to dati a gimet ni Satanas
diya! Bakit! Kagbian moy du kabayo moy;
pero du kapareho moy a tolay, éy éwan moy
kagbian!"
17 Nadid, pégkagi ni Jesus ta éya, éy
nasanike dén du kalaban na. Pero du iba a
tolay, éy masaya side to meadu a gimet na
a memahal.

Nihalimbawa Na Eng Kodya I
Pagkadua Du Tolay Na Diyos

18 Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Anya
wade i kaparehua na kédemét se na Diyos a
maghari? 19 I kaparehua na éya éy tu isesa
a bukél na mustasa a nimula no lélake to
uma na. Ey tinumubu dén ya a hanggan
naging kayo dén, a hanggan makapaglobun
du manok ta sanga-sanga na."
20 Nadid kinagi man dén ni Jesus, a
"Pakodyan ko a mangihalimbawa ta
péghari na Diyos ta tolay? 21 Mara," kagi
na, "i kaparehua na éya, éy tu pégpaalsa a
ihalu no bébe to ételo a takal a arina, éy
umalsa tu étanan a linamas."

Bihira San Du Makasdép Ta Langet

22 Nadid to kétamo ni Jesus ta Jerusalem,
éy tinumulos pa siya du iba-iba a bariyo,
sakay du iba-iba a banuwan, a négtoldu sa
siya du tolay. 23 Ey kinagi diya no esa a
lélake, a "Anya wade, Panginoon, kétihék
wade san i meligtas na Diyos a tolay?"
Ey kinagi ni Jesus dide, a 24 "Tu pintuan
a sésdépan ta langet, éy mepiit. Kanya
pumilit kam a somdép. Te meadu a talaga a
magpuhuba a somdép, éy éwan side maari;
25 dahilan mara, tu te bile, kédemét na oras,
éy seraduan na tu pintuan na. Ey nadid, éng
umange kam nadid to pintuan a tumuktuk,
éy éwan na kam bukasan. Eng dulawan

moy, a ‘Panginoon, bukasan mo kame,’ éy
i sengbet na sana dikam, éy ‘Ewan, da éwan
ta kam natenggi.’ 26 Nadid,” kagi ni Jesus,
“éng kagi moy diya, a ‘Ewan, Panginoon,
natenggi mo kame, da négdipon kitam a
minéngan; sakay tinolduan mo kame pati
ta banuwan me!’ 27 Pero i sengbet na sana
dikam, éy ‘Ewan, éwan ta kam natenggi.
Umadeyo kam dén, sikam a mégimet ta
medukés.’
28 “Nadid,” kagi ni Jesus, “kédemét na
éya a oras, éy meta moy sa depu moy a
Abraham ta kaharian na Diyos. Sakay meta
moy be sa ti Isak, sakay ti Hakob, sakay
du purupeta. Pero sikam éy ibut de kam
dén. Ey ta péketa moy ta éya, éy mégsésan-
gitén kam a mégéadiyoyén ta hirap moy.
29 Kédemét na éya a oras, éy dumulug sa
i meadu a tolay, a gébwat side ta étanan
a banubanuwan ta munduae. Pati éwan
Judeo a tolay. Ey méngan side ta paanyaya
na Diyos ta kaharian na. 30 Ey tandaan moy
ye,” kagi ni Jesus; “du mababa a tolay nadid,
éy side i mataasa ta éya. Sakay du mataas ta
éye nadid, éy side di mababaa ta éya.”

Pégsangitan Ni Jesus I Jerusalem

31 Nadid, ta éya a panahun, éy te sénganya
a Pariseyo a dinumemét ni Jesus, a kinagi de
diya, a “Ginanan mo dén i lugar a éye, da ti
Mayor a Herod, éy gustu na ka a ipabuno.”
32 Ey kinagi ni Jesus dide, a “Ikad moy
sa a mégkagi ta éya a mayor a medukés
éng anya i gemtén kua. Kagi moy diya a
pahusayén ko du méladu, sakay du hinayup
a tolay nadid a panahun. Ey ta esa a
aldew, éy tapusén ko dén tu gimet ko. 33 Ey
maglakadék agad ta Jerusalem, da éwan
maari a mate tu purupeta ta iba a banuwan,
éng éwan ta Jerusalem.
34 “Ayhay, sikam a taga Jerusalem. Kagbi
kam,” kagi ni Jesus. “Palagi kam a mémuno
du purupeta! Palagi moy a batibatikalén du
paangen dikam na Diyos! Ayhay, meadu a
beses éy gustu ko maka a mégalaga dikam
ta kapareho na manok éng léképan na du
anak na, pero idel moy! 35 Kanya nadid, éy
pinabayan ta kam dén. Ey tandaan moy,”
kagi na, “éwanék moy dén meta a hanggan
éwan dumemét i oras a kagin moy, a ‘Bas-
basan maka na Diyos tu lélake a pinaange
na se.’ ” Saya tu kinagi ni Jesus tungkul du
Judeo ta Jerusalem.

14

Pinahusay Na Tu Lélake a Te Ladu

1 Nadid, to pangilin a esa, éy néngan ti
Jesus to bile no mataas a Pariseyo. Ey du
tolay sa, éy te itan de ti Jesus, éng anya
i gemtén na. 2 Ey nadid, éy te lélake sa
a inumadene ni Jesus, a te beri-beri. 3 Ey
ti Jesus, éy nipakelagip na du Pariseyo sa
éng labag ta batas a magamot ta tolay ta
pangilin. 4 Pero éwan side sinumengbet ni
Jesus. Ey ti Jesus, tulos na pinahusay tu
lélake, sakay pinéglakad na siya. 5 Ey kinagi
ni Jesus du tolay sa, a “Bakit, éwan kam
beman mégtarabaho ta pangilin? Anya éng
melokbung tu anak mo, o dikaya tu kabayo
mo ta ébut--éwan moy beman agawén éng
pangilin?” 6 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
éwan side tu katuwiran diya.

Diyan Moy Ipalalo I Bégi Moya

7 Nadid, to pégiknud de a méngan to
anyaya no Pariseyo, éy neta ni Jesus du
kombidadu a pumilit side a mégiknud du
bangko a para koo du mataas. Kanya kinagi
na dide ta halimbawa.
8 “Mara,” kagi na, “éng akitén de ka ta
kasalan, éy diyan ka pumilit a umeknud
ta lamesa a para koo du mataas. Makay
te mataas diko ta éya. 9 Eng kona sa, tu
nagpaanyaya, makay kagi na diko, a ‘Diyan
ka sina, da pégiknuden ina na iba a lélake.’
Tulos masanike ka ta dikél, da paeknudén
na ka ta lamesa ta sidung san. 10 Eng'wan,”
kagi ni Jesus, “i maigi pa a gemtén mo, éy
umange ka san dén a umeknud ta bangko
ta sidung. Ey nadid, péketa diko no nag-
paanyaya, éy kagi na, a ‘Diyan ka sina
ta sidung, Kadimoy. Sumangkay ka se a
mégiknud ta lamesa du mataas.’ Eng kona
sa,” kagi ni Jesus, “éy purién ka du iba
a méngan ta éya. 11 Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken side na Diyos.
Pero du magpababa, éy pataasén side na
Diyos.”
12 Nadid, kinagi ni Jesus to Pariseyo a
nagpaanyaya to pinéngan de, a “Bagay
magpaanyaya ka, éy diyan mo akitén du
kékadimoy mo, sakay du tétotop mo, sakay
du mayaman a kabébayan mo, da side éy
maari a gumanti diko, a akitén de ka be a
méngan ta bile de. Ey sé' san ya i gantim-
pala mua. 13 Eng'wan, i maigia éy akitén

mo san du mahirap a tolay, sakay du pile,
sakay du lumpu, sakay du buhék. [14] Eng
kona sa i gimet mo," kagi ni Jesus, "éy
i gantimpala mua éy gébwat ta Diyos, da
kinagbian mo dén du éwan maari a gumanti
diko. Kédemét na oras a pabuhayén na
Diyos du tolay, éy saya i oras a gantian na
ka."

Nihalimbawa Na Tu Pégimet
Na Diyos Ta Anyaya Na

[15] Nadid, pékabati no esa sa a lélake to
kinagi ni Jesus, éy kinagi na, a "Masuwerte
ngani dén du méngan ta paanyaya na Diyos
ta kaharian na!"
[16] Ey kinagi ni Jesus diya, a "Mara te
lélake kan a naghanda ta dikél a anyaya,
a kinombida na du meaadu a tolay. [17] Ey
kédemét na aldew na anyaya, éy inutusan
na tu utusan na, a kagi na kan diya, a
'Angen mo uwitén du kinombida ko, da
nahanda dén tu anyaya ko dide.' [18] Pero
to pénguwet no utusan du kinombida no
amo na, éy nagparaan side a étanan. I
katuwiran kan no esa, éy 'Magpasensiya ka,
da te angayanék, a bisitaén ko tu binugtong
ko a luta ko.' [19] I katuwiran no esa man, éy
'Magpasensiya ka pa diyakén, da angen ko
pa bisitaén du sapulu a baka a binugtong
ko.' [20] Sakay i katuwiran kan no esa, éy
'Ewanék maari, da biguék pabi a kinasal.'
[21] "Nadid, sinumoli kan dén tu utusan, a
kinagi na to amo na i nanyaria. Ey tu amo
na, pékabaheta na ta éya, éy mégingél. Ey
kinagi na to utusan na, a 'Nay, soli ka dén
agad a maglebut ka ta banuwanae. Bawat
meta mo a pobre a tolay,' kagi na, 'éy akitén
mo. Sakay akitén mo be du pile, sakay
du buhék, sakay du lumpu.' [22] Mamaya-
maya, soli man dén tu utusan, a kinagi na
to amo na, a 'Nasunud ko dén tu utus mo,
pero kulang pabi i tolay ta paanyaya mo.'
[23] Kanya tu mégpaanyaya, éy kinagi na diya,
a 'Nay, soli ka man dén nadid a humanggan
ka ta pégiyanan du pobre a tolay, sakay du
tolay ta adeyo, a hanggan ta buked. Ey
pilitén mo a akitén i maski ti ésiya a meta
mo ta éya. Gustu ko a maputat i bile kuae,'
kagi na. [24] 'Pero du kinombida ko dén a dati,'
kagi na kan, 'éy éwan de dén makenaman tu
nihanda ko ta éye.' "

Ewan Melagin a Maging Alagad Ni Jesus

[25] Nadid, to pégdema ni Jesus, éy meaadu
a tahod a tolay i kinumuyuga diya. Ey
kinagi na dide, a [26] "Eng ti ésiya i te gustu
a ipasakup diyakén a maging alagad ko, éy
éwan siya maari éng éwanék na mahalén ta
higit pa ta pégmahal na dena na éy tama
na éy ta asawa na, éy ta anak na, éy ta top
na. Sakay éng mahalén na pati i sarili na ta
higit pa diyakén, éy éwan be siya maari a
maging alagad ko. [27] Sakay éwan be maari
a maging alagad ko i tolay éng éwan siya
kumuyoyog diyakén, a pabayan na i buhay
na, maski bunon siya.
[28] "Mara," kagi na, "éng te esa dikam a
maghanda a magimet ta melangkaw a bile,
éy éwan na pa beman isipén i halaga no bile,
éng hustu dén tu kuhata na a mangtapos
to bile? [29] Dahilan, mara, éng éwan na pa
isipén tu halaga no bile, éy makay maubus
tu kuhata na bagu matapos. Eng kona sa,
éy pintasan siya du kabébayan na, [30] a kagi
de, mara, a 'Entan mo, mégpabile siya, pero
éwan na kaya a tapusén.' "
[31] "Halimbawa man dén," kagi ni Jesus,
"éng mara, te hari a te sapulu a libu a
sundalu, éng magayak siya a lumaban ta
hari a esa a te duwapulu a libu a sundalu,
éy éwan na beman isipén pa éng kodya i
panalu naa ta hari a esa? [32] Ey nadid, éng
éwan na meta i panalu naa, éy utusan na
agad tu katulung na a ange sambatén tu
hari a esa, a monda mékikasundu siya diya,
monda éwan side maglaban. [33] Ey kona be sa
maka dikam," kagi ni Jesus, "a isipén moy
pa. Da maski ti ésiya dikam, éng éwan moy
pa pabayan i étanan a mahalén moy, éy
éwan kam maari a maging alagad ko.
[34] "Mara i asen," kagi ni Jesus, "éy
mahusay ya. Pero éng maibut tu asen, a
tumablal dén tu sida, éy pakodyan moy a
mamasoli to asen na? [35] Ewan dén nadid tu
pasa i éya a asen. Basta ibut dén na tolay.
Eng makabati kam, éy baten moy ya!"

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya
Na Diyos I Tolay a Minebut

15

[1] Nadid, du makasalan a tolay, sakay du
mégpabuwes, éy dumédulug side ni Jesus,
da gustu de a mébati i kagi naa. [2] Ey du
te tungkulin a Judeo, péketa de ta éya, éy
éupusén de ti Jesus. "Bakit tanggapén na

du makasalanan a tolay, a mékidipon siya
dide," kagi de.
3 "Ey ti Jesus, pékatukoy na to péngupos
de diya, éy kinagi na dide i halimbawa a éye:
4 Eng mara," kagi na, "te esa dikam a te san-
daan a tupa, éng mebut tu esa dide, éy anya
wade i gemtén na? Siguradu éy pabayan na
du siyam a pulu éy ta siyam a tupa na to
pégpastoran de, a monda ahayukén na tu
nebut, a hanggan éwan na meta. 5 Ey nadid
pag mineta na ya, éy masaya dén tu lélake,
6 a kébil na dén tu tupa to bile. Ey kédemét
na to bile, éy akitén na du karatig na, a kagi
na dide, a 'Mékipagsaya kam diyakén, da
mineta ko dén tu tupa ko a minebut!'
7 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "i kahulugina
na éya a halimbawa, éy mésahat a tahod du
édse ta langet, bagay meta de i maski isesa
a tolay a mégsisi a mangibut to kasalanan
na. Mésahat side a talaga ta éya a isesa a
tolay kesira du meadu a tolay a éwan tu
kasalanan.
8 "Sakay baten moy i halimbawa a éye,"
kagi ni Jesus. "Eng mara, te bébe a te
sapulu a plata a kuhata. Eng mebut tu esa,
éy anya i gemtén na? Taben na agad tu
simbu na a tulos na walisan tu bile na, a
éahayukén na a hanggan éwan na meta. 9 Ey
nadid, ta péketa na, éy akitén na du karatig
na, a kinagi na dide, a 'Mékipagsaya kam
diyakén, da mineta ko dén tu plata ko a esa
a minebut!'
10 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "éy kona be
sa i gimita du anghel ta langet, a mésa-
hat be side bagay meta de i maski isesa a
makasalanan a tolay a mégsisi, a mangibut
to kasalanan na."

Nihalimbawa Na I Tolay a Umadeyo Ta Diyos

11 Nadid, kinagi ni Jesus du tolay, a "Te
lakay kan a te éduwa a anak a lélake. 12 Tu
dipos, éy kinagi na kan nama na, a 'Améng,
atdinanék mo nadid ta mana ko a kabahagi
ko.' Ey inoan siya no ama na, a hinati na tu
ari-arian na du éduwa a anak na.
13 "Nadid, kélipas na sénganya a aldew,
éy nibugtong kan no dipos tu mana na,
sakay hinumektat dén a inumange ta adeyo
a banuwan. Ey kédemét na ta éya, éy basta
inubus na kan a inubus tu kuhata na ta
nipagsunud na ta kalayaan na. 14 Nadid,
kéubus kan wade no kuhata na, éy dinu-
memét kan sa i dikél a alép, a hanggan da
naghirap dén tu dipos. 15 Kanya nagpaupa
kan siya to esa a lélake ta éya. Ey tu
lélake, éy pinaange na kan siya to uma na, a
monda bantayan na sa du babuy na. 16 Ey to
pégbantay kan no dipos du babuy, éy gustu
na maka a méngan ta kanén du babuy, da
éwan tu mémakan diya.
17 "Nadid, éy kinaisipan na kan wade, a
kinagi na, a 'Bakit wade mégéeknudénék
san se a hanggan mateék ta alép, éy du
tarabahador nama ko, éy meadu i kanén
dia! 18 Ikad ko dén,' kagi na kan, 'ta bile
nama ko, a kagin ko diya, a "Améng, te
kasalananék diko, sakay ta Diyos." 19 Sakay
kagin ko be nama ko, a "Ewanék mo maari,
Améng, a ibilang a anak mo. Ibilangék mo
san dén a magpaupa diko." '
20 "Nadid, pékaisip kan no dipos ta kagi na
nama na, éy nagsoli dén. Ey to kéadene na
kan pabi to bile nama na, éy tinan-aw siya
nama na. Ey pékatan-aw na kan diya, éy
kinagbian na, a basta naginan dén a sinu-
mambat diya. Ey to péngsambat na wade
diya, éy tulos na kan kinébkében, a inahob-
ahoben. 21 Ey tu anak na, éy kinagi na kan
diya, a 'Améng, te kasalananék diko sakay
ta Diyos. Ewanék maari a ibilang mo a anak
mo.' 22 Pero tu ama na, basta pinabayan na
kan san tu kinagi na, a dinulawan na agad
du utusan na, a kinagi na kan dide, a 'Nay,
baduan moy siya ta memahal a badu, sakay
sapatusan moy siya, sakay atdinan moy ta
sangkalan na.' 23 Sakay inutusan na be side,
a 'Nay, ange moy bunuén tu pinatabi ko a
baka, sakay lutuén moy. Maghanda kitam
ta kasayaan tam a anyaya. 24 Entan moy,'
kagi na kan, 'i anak kuae; akala tam éy
pate dén, éy entan moy, buhay bale san.
Akala tam,' kagi na kan, 'éy nebut dén,
pero entan moy, nagsoli dén.' Nadid, to
pégkagi no ama na ta éya, éy tulos dén side
a nagkasayaan.
25 "Nadid, tu anak na a esa a panganay,
éy éwan na kan tukoy i nanyari a éya, da
édsa kan siya to uma na. Mamaya-maya,
ésoli na kan wade, éy nabati na i togtog
na kasayaan to lubuk no bile de. 26 Nadid, to
pékabati na kan ta éya, éy pinakelagipan na
tu utusan sa a esa éng anya i kasayaan dia.
27 Ey kinagi kan no utusan, a 'Dinumemét

dén tu wadi mo. Ey binunu dén nama mo
tu pinatabi na a baka. Naganyaya dén siya,'
kagi na kan, 'da nagsoli dén tu wadi mo a
mahusay san.'
28 "Nadid, pékabaheta no panganay ta
éya, éy sinompél kan wade i isip naa,
a nagingél dén siya. Ey mégidel siya a
somdép. Ey nadid, linumuwas kan tama
na a pasdépén na siya. 29 Ey kinagi kan
no panganay diya, a 'Méghinanakiték diko,
Améng. Bakit, sapul to kéanak ko, éy
mégtétarabahoénék san diko, a sésundin ko
a palagi i utus mo. Pero hanggan nadid éy
éwanék mo pabi inatdinan ta maski kamb-
ing, a monda maganyayaék be du kakadi-
moy ko. 30 Pero ti wadi ko, éy inobus na
dén tu kuhata mo dahilan du pampam. Ey
nadid, késoli na diko, éy tu pinatabi mo a
baka éy binunu mo a para diya.'
31 " 'Pero éwan,' kagi kan no ama na,
'diyan ka méghinanakit, Anéng, diyakén;
da palagi ka a kaguman ko, sakay pati
éy siko i te kooa ta étanan a ari-arian
ko. 32 Bakit,' kagi na kan, 'éwan maari a
magkasayaan kitam, da nagsoli dén ti wadi
mo a minebut? Akala tam éy pate dén, éy
nadid éy buhay bale san.' Ewan dén," kagi
ni Jesus; "saya i katapusana na lagip."

16

Tu Lagip No Matalinung a Akontan

1 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du ala-
gad na i halimbawa. "Te esa kan wade
a lélake a mayaman," kagi na. "I éya
a mayaman, éy te esa siya a akontan a
nagentaregaan na ta ari-arian na. Pero
nadid kan wade, éy nabaheta no mayaman
a nékialaman no akontan tu kayamanan
na. 2 Kanya nipauwet na kan siya, a kinagi
na diya, a 'Bakit pinékialaman mo kan tu
nientarega ko diko! Nay, sulitan mo dén
tu nientarega ko diko, a paibutén ta ka a
talaga.'
3 "Nadid, inisip kan no akontan, a
'Magenyaék, da paibuténék wade no amo
ko a talaga? Ahe wade i pangalapan ko ta
kabuhayan ko, da éwanék makatarabaho ta
medége, sakay mésanikeék be a mékilimos.
4 Ah, tukoy ko,' kagi na kan, 'i gimet ko, a
monda tanggapénék du tolay ta bile de éng
éwanék tu tarabaho.' 5 Nadid, saye tu gimet
kan wade no akontan: nipauwet na kan
du te utang to amo na, a monda bawasan
na tu utang de. Saya i pénuyu naa dide.
Mara i kinagi na kan to esa, éy 'Sénganya
i utang mo to amo ko?' 6 'Ey sandaan a
tapayan a langis.' Ey 'Nay,' kagi na kan,
'saye tu lista na utang mua; palitan mo a
monda limapulu san dén.' 7 Sakay i kinagi
na kana to esa, éy 'Sénganya i utang mua?'
'Ey sandaan a kaban a pahay.' Ey 'Nay,' kagi
na kan, 'saye tu lista no utang mo. Bawasan
mo, monda walu a pulu san dén tu utang
mo.'
8 "Ey nadid," kagi ni Jesus, "anya kan
wade i gemtén no mayaman, éng meta na
tu paraan no ménglélokо a akontan na? Ey
purién na siya, a 'Memahal,' kagi na kan,
'i paraan no akontan ko, da naghanda siya
a para ta esa a panahun.' Entan moy,"
kagi ni Jesus, "du tolay ta mundua a éwan
mékidiyos, éy lalo side a matalinung a mag-
paraan kesira du tolay a sakup na Diyos.
9 Kanya," kagi ni Jesus, "i hatul kua dikam,
éy gamitén moy tu kuhata moy a tumulung
du mahirap a tolay, monda éng mate kam,
éy tanggapén kam na Diyos ta langet.
10 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus, "tu
matapat ta kétihék a tarabaho na, éy mata-
pat be siya éng te mangatéd diya ta dikél
a tarabaho na. Pero tu éwan matapat ta
kétihék a tarabaho na, éy éwan matapat
éng te mangatéd diya ta dikél a tarabaho
na. 11 Nadid, éng mara," kagi ni Jesus, "éwan
kam matapat ta kuhata na munduae, éy
anya, isip moy beman ientarega dikam na
Diyos tu kayamanan na ta langet? Ewan!
12 Sakay éng mara, éwan kam matapat ta koo
na iba, éy éwan be dén diko tu magkatiwala
a mangatéd diko ta koo mo a sarili.
13 "Ewan maari," kagi ni Jesus, "tu isesa
a utusan a makasunud ta éduwa a amo na.
Dahilan, éng éduwa i amo naa, éy mahal
na san tu esa, sakay kaiyamutan na tu esa.
Maniwala siya to amo na a esa, sakay lukoén
na tu esa. Ey nadid, kona sa dikam--éwan
kam maari a méniwala ta Diyos, éng kuhata
san i gustu moya."
14 Nadid, du Pariseyo a édsa sa a nakabati
ta éya, éy inahew de ti Jesus, da side i te
gustua ta kuhata. 15 Ey kinagi ni Jesus dide, a
"Sikam ngani du mégpalalo ta tolay a banal
kam! Pero tukoy na Diyos i isip moya, a
medukés! Ey tandaan moy, i mahalagaa ta

tolay, éy saya i kéiyamutan na Diyos.” Saya
tu kinagi ni Jesus tungkul du medémot ta
kuhata.
16 “Tandaan moy,” kagi ni Jesus, “tu utus
ni Moises, sakay du sulat du purupeta na
Diyos, éy saya i nagtoldua dikam a hanggan
éwan dinumemét tu panahun ni Juan a
Mégbinyag. Pero nadid, sapul diya, i ma-
halagaa, éy tu Mahusay a Baheta a tungkul
ta kédemét na Diyos a maghari. Saya i im-
portante a pahayag dikam nadid. Ey meadu
a tahod i pumilit a ipasakup ta kaharian
na. 17 Pero diyan moy isipén a éwan dén
tu pasa nadid tu utus na Diyos a nisulat ni
Moises. Eng'wan, melagin pa i langet éy ta
luta a mebut, kesira ta isesa a utus ta libru
na Diyos.
18 “I maski ti ésiya a lélake,” kagi ni Jesus,
“éng humiwalay ta asawa na, sakay manga-
sawa siya ta iba, éy méngibébi dén siya a
talaga ta mata na Diyos. Sakay tu lélake a
mangasawa ta bébe a hinumiwalay dén to
asawa na a lélake, éy ibilang ya na Diyos a
méngagew.”

Ti Lasaro Sakay Tu Mayaman

19 Nadid, kinagi ni Jesus, éy “Te esa kan
wade a lélake a mayaman. Basta i ugali
na, éy mégbébihisén kan ta memémahal a
badu, sakay pati i kanén naa, éy memahal
a kalase. 20 Nadid, te esa kan wade be a
lélake a mahirap, a ti Lasaro kan i ngahen
na. Ey te ladu siya, a nagtalitalingo i bégi
naa. Ey aldew-aldew, éy mégkatidug kan
san to harap no bile no mayaman. 21 I gustu
na kan sana, éy méngan siya ta mumo a
gébwat to lamesa no mayaman. At sakay
pati, du aso ta éya, éy dédildilan de tu néna
to talitalingo na.
22 “Nadid kan wade éy minate ti Lasaro
a mahirap. Ey kembil siya du anghel ta
édsean napo na a Abraham ta langet. Ey
kétapos na éya, éy minate kan be tu maya-
man, a nielbéng de. 23 Ey édsa dén siya
nadid ta impiyerno, a mégtiis dén siya ta
mahigpit.
“Nadid, to kétangad na kan wade, éy
natanaw na ta adeyo ti Abraham, a kagu-
man na ti Lasaro. 24 Ey pékatan-aw na
kan dide, éy kinagi na kan ta medegsén,
a ‘Boboy, Abraham, kagbianék pad. Pén-
giangen pad se ti Lasaro ta dinom a maski
ilébléb na san i toldu naa a ipatuhog na ta
labi kua. Entan mo,’ kagi na kan, ‘Boboy,
mégtiisék ta mahigpit ta apoyae.’
25 “ ‘Ey éwan maari, Anéng,’ kagi kan ni
Abraham. ‘Tandaan mo, to buhay ka pabi,
éy melagin i buhay mua, éy ti Lasaro éy
mehirap i buhay na to araw. Pero nadid,’
kagi na kan, ‘masaya dén siya ta éye, éy
siko, mégtiis ka dén ta ina. 26 Ey entan
mo,’ kagi kan ni Abraham, ‘maski gustu di
tolayae a umahabes dikam, éy éwan maari,
da melawa i béngawa ta pag-itan tamae.
Pati di tolaya ina, éy éwan side makaahabes
dikame.’
27 “ ‘Nadid,’ kagi kan no mayaman, ‘paan-
gen pad, Boboy, ti Lasaro du tétotop ko a
buhay pabi ta mundua, 28 monda papangi-
lagén na side. Entan mo, Boboy, éném
kame a pépétwadi; éng éwan na side pa-
pangilagén, éy makay tumagubet be side
diyakén ta éye a pégparusaan a lugar.’
29 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni Abraham. ‘I
pangilagen de san déna sa, éy tu nipesulat
na Diyos ni Moises, sakay tu nipesulat na du
purupeta. Eng mabati de i éya, éy mangilag
side a talaga.’
30 “ ‘Ey éwan wade maari, Boboy,’ kagi
kan no mayaman, ‘da éwan de ya baten.
Pero éng te dumemét dide a gébwat ta
pate,’ kagi na kan, ‘éy magsisi side a talaga
a baguén de tu ugali de.’
31 “ ‘Ey éwan,’ kagi kan ni Abraham. ‘Eng
éwan de baten tu utus ni Moises sakay du
purupeta, éy éwan de be baten maski te
magpailag dide a gébwat ta pate.’ ”

17

Maghirap Du Nangatéd Ta Pagkasala

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
“Ewan maiwasan na tolay i méngatéd ta
pagkasala de. Pero makaanteng i kesap-
itan na tolay a méngatéd ta ipagkasala!
2 Maigi pa ta kona sa a tolay, éy kalukalan
ta bito i leg na, sakay ietbung ta diget,
kesira ta makapangatéd siya ta ipagkasala
na mababa a tolay. 3 Tandaan moy ya,” kagi
ni Jesus, “a mangilag kam dén!”
“Eng magkasala tu kaguman mo, éy
pégkagian mo. Ey éng magsisi siya, éy
pagpasensiyaan mo. 4 Eng mara, maski pitu
a beses a magkasala diko tu kaguman mo ta
esa a aldew, éng makapitu be siya a beses

a kékagin na diko a mégsisi dén siya, éy
pagpasensiyaan mo dén siya."
5 Nadid du apostol, éy kinagi de ni Jesus,
a "Panginoon, dagdagen mo pad i péniwala
mia diko."
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mara tu péni-
wala moy diyakén, éng koman san i kadikél
na bukél na mustasa, éy maski utusan moy
i kayoae a mabuwal, a tulos mebut ta diget,
éy maniwala diko tu kayo."

Utusan Kam San Na Diyos

7 "Eng mara," kagi ni Jesus, "te utusan a
gébwat ta pégaraduan na, éy anya i kagin
no amo na diya? Paeknudén na siya beman
a maguhay ta kanén? 8 Ewan! Eng'wan,
i kailangana no utusan, éy paglutu na pa
tu amo na ta kanén na, sakay ipaghayin
na siya. Ey kétapos na éya, éy maari dén
tu utusan a méngan. 9 Ey anya," kagi ni
Jesus, "tu amo na, purién na siya beman
to ginimet na? Ewan, da ugali san ya na
utusan. 10 Ey kona be sa dikam. Eng tapusén
moy tu tarabaho moy ta Diyos, éy dapat
kagi moy, a 'Mababa kitam san a utusan, a i
ginimet tam, éy kailangan tam san.' "

Pinahusay Na Du Te Saket a Ketong

11 Nadid, to kéange de Jesus ta Jerusalem,
éy dinumaman side ta pag-itan na Samaria
éy ta Galilea. 12 Ey to késdép ni Jesus to
bariyo a esa, éy kasambat na i sapulu a
lélake a te saket a ketong. Te taknég side
ta adi-adeyo ni Jesus, 13 sakay kinagi de diya
ta medegsén, a "Jesus, Panginoon, kagbian
mo kame." 14 Ey ti Jesus, péketa na dide, éy
kinagi na dide, a "Umange kam pumeta du
padi, a mahusay kam dén."

Ey nadid, to péglakad du sapulu, éy bigla
a mahusay dén side. 15 Ey tu esa dide, péketa
na a mahusay dén, éy soli dén siya ni Jesus,
a mégpuri dén siya ta Diyos ta medegsén.
16 Ey dinumapa siya to harap ni Jesus, a
nagpasalamat siya diya. Ey taga Samaria i
éya a lélake. Ewan siya Judeo. 17 Ey kinagi
ni Jesus, a "Akala ko éy sapulu i naghusaya.
Bakit isesa san i sinumolia ta éye a nag-
pasalamat? 18 Ewan bale tu iba a magsoli
ta éye a magpasalamat ta Diyos, éng'wan
basta i dayuan a éye a éwan Judeo!" 19 Nadid,
to pégkagi dén ni Jesus ta éya, éy kinagi na
to taga Samaria, a "Nay, umégkat ka dén,
Kadimoy, a ikad mo dén. Tu nagpahusay
diko, éy tu péniwala mo diyakén."

Tungkul Ta Kédemét Na Diyos a Maghari

20 Nadid, du Pariseyo éy nipakelagip de ni
Jesus éng nikésiya i kédemét na panahun
na Diyos a maghari ta mundua. Ey saye
tu sengbet ni Jesus dide: "Ewan tu tanda
a meta moy ta kédemét na éya," kagi na.
21 "Ewan be tu magbaheta ta éya a aldew, a
'Dinumemét dén siya ta éye,' o 'Édsa dén ta
éya;' da i édseana na kaharian na Diyos, éy
ta isip na tolay."
22 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"Te dumemét a panahun a gustu moy maka
a dumeméték, pero éwan moy meta i demét
ko. 23 Te tolay a mégkagi dikam a talaga,
a 'Édsa dén ta éya a banuwan tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas,' sakay te mégkagi
dikam, a 'Kéye dén se siya.' Pero diyan
kam méniwala dide. 24 Dahilan," kagi ni
Jesus, "i demét ko a se éy koman i kilat a
bigla a mademlagen i kabuuana na langet.
Sakén i lélake a gébwat ta langet. 25 Pero
baguék se sumoli ta kona sa, éy kailangan
éy dumemét pa diyakén i mahigpit a hirap
ko, a idelanék du tolay ta éye nadid.
26 "I kédemét ko éy kapareho na kédemét
no bihéng to panahun ni Noe. 27 Du tolay
to éya a panahun éy basta méngan side
sakay méginom side, sakay mégasawa side,
hanggan to oras a késakay de Noe to barko.
Sakay dinumemét tu bihéng, éy nalimés du
tolay a étanan. Kona be sa i manyaria ta
kédemét ko. 28 I kédemét ko," kagi ni Jesus,
"éy kapareho be no nanyari ta Sodom to
panahun ni Lot. Du tolay ta éya, éy basta
méngan side, sakay méginom side, sakay
nagbugtong side, sakay naghalaman side,
sakay mégbile side; pero éwan de maisipan
i Diyos. 29 Ey anya i nanyaria dide to aldew
a niginan ni Lot ta Sodom, éy pinaudinan
side na Diyos ta apoy sakay asupre, a hang-
gan da minapuksa side a étanan! 30 Ey nadid,
éy kona be sa i manyaria ta kédemét ko,
sakén a gébwat ta langet.
31 "Kédemét na éya a oras," kagi ni Jesus,
"du édse ta luwas no bile de, éy diyan
dén side somdép a mangalap ta kasangka-
pan de a edse to bile. Sakay du édse ta
uma, éy diyan be side sumésoli ta bile de.
32 Natandaan moy tu asawa ni Lot, a naanya
siya to talaga na a isoli to bile de. 33 Dahilan

tu pumilit a meligtas tu buhay na, éy mebut
a talaga. Pero tu mégpabaya ta buhay na,
éy siya i mabuhaya. 34 Ta éya a kélép," kagi
ni Jesus, "éng mara te éduwa a lélake a
matidug ta esa a kama, éy maalap tu esa,
éy tu esa éy mawahak. 35 Te éduwa a bébe
a mégkaguman side a mégiling, éy maalap
tu esa, éy tu esa éy mawahak. 36 Te éduwa a
lélake ta uma, éy maalap tu esa, éy tu esa éy
mawahak."
37 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy
kinagi de, a "Ta ahe manyari i éya, Pangi-
noon?" Ey kinagi ni Jesus, a "Eng ahe i éd-
seana du bangkay, éy édsa be sa a matipun
du wakwak."

18

Nihalimbawa Na a Diyan Metamad a Manalangin

1 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na i
lagip a te halimbawa, monda palagi side a
manalangin, monda éwan side mégsawa a
manalangin. 2 I kinagi naa, éy "Te huwes
kan wade to banuwan, a éwan matapat.
Ewan siya méniwala ta Diyos, sakay éwan
be siya tu kagbi ta kapareho na a tolay.
3 Nadid, te pobre kan wade a bébe a bilo ta
éya a banuwan, a medalas a umadene to
huwes a dumaying. I kinagi na kan diya,
éy 'Isuhogék mo to kalbug ko.' 4 Nale a
panahun a éwan pinansing no huwes tu
bilo. Pero kédemét na oras, éy kinagi na
kan to isip na, a 'Maski éwanék méniwala ta
Diyos, maski éwanék tu kagbi ta kapareho
ko, 5 éy isuhog ko i éya a bilo, monda éwanék
na abalaén a aldew-aldew.'
6 "Nadid," kagi ni Jesus, "tandaan moy tu
naisipan no medukés a huwes. Maski éwan
siya tu kagbi, éy inaguman na tu bilo, da
medalas siya a mégkagi diya. 7 Ey nadid
i Diyos," kagi ni Jesus, "éwan na beman
aguman agad du tolay na éng medalas side
a dumaying diya? 8 O, aguman na side agad!
Kanya diyan kam mégsawa a manalangin
diya. Pero ta kédemét ko se a huway,
éy bihira wade i demtan ko a méniwala
diyakén."

Mahal Na Diyos Du Medukés a Tolay.
Mégidel Siya Du Mégwari-wari a Mékidiyos

9 Nadid, kinagi ni Jesus ta halimbawa du
sénganya sa a tolay a akala de éy banal
side. Kanya ahewén de du iba a tolay.
10 "Te éduwa kan wade a lélake," kagi ni
Jesus, "a sinumangkay to Templo a man-
alangin. Tu esa éy Pariseyo, sakay tu esa,
éy mégpabuwes. 11 Nadid, tinumaknég tu
Pariseyo, a nanalangin ta kona se: 'Még-
pasalamaték diko, Panginoon,' kagi na, 'da
éwanék tu kasalanan a kona du iba a to-
lay. Ewanék mégdaya; éwanék méngibébi;
éwanék tu mégimet a mali. Salamat, da
éwanék medukés a kona ta éya a lélake
a mégpabuwes. 12 Makaduwaék a beses a
mégkulasiyon ta esa a simba. Sakay inat-
dinan ta ka ta ikasapulu a bahagi na étanan
a kabuhayan ko.'
13 "Nadid," kagi ni Jesus, "anya i ni-
panalangin no lélake a mégpabuwes? Basta
te taknég san siya to iskina no Templo a
mésanike dén. Te dugsék san siya a mégsisi,
a kinagi na, a 'Anin, Panginoon, kagbianék
mo, a te kasalananék.'
14 "Entan moy," kagi ni Jesus, "tu még-
pabuwes, éy siya i pinagpasensiyaana na
Diyos to késoli na to bile na. Pero tu
lélake a esa, éy éwan! Dahilan du pumilit a
magmataas, éy pakasaniken side na Diyos.
Pero du magpababa, éy pataasén side na
Diyos."

Gustu Ni Jesus Du Anak a Kékétihék

15 To esa man dén a aldew, éy niange du
tolay du anak de a mabulol ni Jesus, monda
itupu na i kamét na dide a ipanalangin
na side. Ey du alagad, péketa de dide,
éy pinégkagian de side. 16 Pero ti Jesus,
éy dinulaw na du anak, sakay kinagi na
du alagad, a "Pabayan moy di anaka a
umadene diyakén. Diyan moy side sés-
awayén. Dahilan éy méghari i Diyos ta kona
sina. 17 Tandaan moy," kagi na, "éng éwan
kam umasa ta Diyos a kapareho na kéasa na
anak to ina na, éy éwan kam makasdép ta
kaharian na."

Bihira Du Mayaman a Ipasakup Ta Diyos

18 Nadid, i esa a te tungkulin a Judeo, éy
kinagi na ni Jesus, a "Maistu a mahusay,
kagin pad éng anya wade i gemtén kua
a monda makaalapék ta buhay a éwan tu
katapusan."
19 "Bakit dédulawénék mo a mahusayék?"
kagi ni Jesus. "Ewan tu mahusay éng éwan
Diyos. 20 Tukoy mo dén i kautusan na Diyos:
Diyan ka méngibébi, diyan ka mamuno,

diyan ka mégtako, diyan ka mégbuli-buli;
sakay igalang mo tama mo éy ta ina mo."
21 "Maistu," kagi no lélake, "sinunud ko
dén ina side a étanan sapul to kéanak ko."
22 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya, éy kinagi
na to lélake, a "Te esa pa a bagay a kulang
diko. Angen mo ibugtong tu étanan a ari-
arian mo. Sakay tu kabugtungan na éy
iatéd mo du mahirap. Eng pakunan mo sa,
éy te kayamanan ka dén ta langet. Ey nadid
éy sumoli ka se a kumuyoyog ka diyakén."
23 Ey tu lélake, pékabati na ta éya, éy
nalungkut dén siya, da napakayaman siya a
tahod. 24 Ey ti Jesus, péketa na a mélungkut
siya, éy kinagi na, a "Mehirap a talaga
a makasdép du mayaman ta kaharian na
Diyos. 25 Makasdép beman i kabayo ta ébut
na digum? Mas lalo a mehirap a makasdép
i mayaman a tolay ta kaharian na Diyos."
26 Nadid du tolay sa, pékabati de ta éya,
éy kinagi de, a "Eng kona sa, éy ti ésiya i
makaligtasa?" 27 Ey kinagi ni Jesus, a "Tama
ngani; éwan maari i tolay a mangiligtas ta
bégi na. Pero magimet na Diyos i maski
anya."
28 Nadid ti Pedro, éy kinagi na, a "Entan
mo, Panginoon. Sikame, éy gininanan me
dén tu bile me, a kinumuyog kame diko."
29 Ey "O," kagi ni Jesus; "sakay tandaan moy:
i maski ti ésiya a magtiis a guminan ta bile
na éy ta tétotop na éy ta ina na éy ta ama
na, éy ta anak na a monda magpahayag siya
ta kaharian na Diyos, 30 éy atdinan siya na
Diyos ta dubli-dubli a gantimpala na nadid
a panahun. Ey ta panahun a dumemét,"
kagi ni Jesus, "éy makamtan na be i buhay
a éwan tu katapusan."

Méghula Man Dén Ti Jesus a Bunon Siya

31 Nadid, nibukod ni Jesus du alagad na, a
kinagi na dide, a "Entan moy, umange ki-
tam nadid ta Jerusalem. Ey ta éya, éy matu-
pad a talaga i étanan a nisulat du purupeta
to araw a tungkul diyakén a lélake a gébwat
ta langet. 32 Itugénék de ta éya di dayuan
yae a éwan Judeo. Ey side éy tétoksonék
de, sakay lélokonék de, sakay loktabenék
de. 33 Sakay balbalénék de, sakay bunonék
de. Ey ta ikatélo a aldew éy mabuhayék a
huway."
34 Ey du alagad, pékabati de ta éya, éy
éwan de napospusan, da niliso dide na
Diyos tu kahulugen na.

Kinagbian Na Tu Mékilimos

35 Nadid, to kéadene de Jesus ta Heriko, éy
te esa a lélake a buhék a te eknud to digdig
no dilan, a mékilimos. 36 Ey pékabati na du
tolay a sumalegéd, éy pinakelagipan na side
éng bakit meadu side. 37 Ey kinagi de diya
a sumalegéd ti Jesus a taga Nasaret. 38 Ey
pékabaheta na ta éya, éy dumédulaw siya a
kinagi na, a "Jesus, Apo ni Dabid, kagbianék
pad!" 39 Ey du tolay ta ditol, éy sinaway de
siya a diyan siya tu pehéng. Pero lalo pa
siya a dinumulaw. "Apo ni Dabid," kagi na,
"Kagbianék mo."
40 Nadid, pékabati ni Jesus diya, éy hinu-
mintu siya, sakay inutusan na side a angen
de tu buhék. Ey to péngiange de ni Jesus,
éy kinagi na diya, a 41 "Anya i gustu mua
a gemtén ko diko?" "Panginoon," kagi
na, "gustu ko maketaék." 42 Ey "Maari,"
kagi ni Jesus, "da méniwala ka diyakén, éy
mahusay dén i mata mua." 43 Ey to pégkagi
ni Jesus ta éya, éy naketa siya agad. Ey
tulos inumunonod siya ni Jesus to dilan, a
pépurién na i Diyos. Ey du tolay sa, péketa
de ta éya, éy pinuri de be i Diyos.

19

Ti Jesus Sakay Ti Sakeo

1 Nadid, tulos sinomdép de Jesus ta
Heriko. 2 Ey ta éya éy te lélake a mayaman, a
ti Sakeo i ngahen na. Medukés siya a ugali,
da siya i tagapamahala du mégpabuwes ta
éya. 3 Pékabaheta na a dumemét dén ti
Jesus, éy pégpilitan na a entan. Pero éwan
siya maari, da meaadu a tolay to dilan;
sakay pati, éy medibi siya a lélake. 4 Kanya
naginan siya to ditol, a inumunek to kayo to
pahipad no dilan, monda meta na ti Jesus a
sumalegéd.
5 Ey ti Jesus, kédemét na to sahok no
kayo, éy tinangad na ti Sakeo, a kinagi na
diya, a "Nay, Sakeo, umogsad ka dén, da
tumulosék nadid ta bile mo." 6 Ey ti Sakeo,
pékabati na ta éya, éy inumogsad siya agad;
éy nasahat siya a nananggap ni Jesus to
bile na. 7 Pero du iba sa a tolay, péketa
de a tinumulos ti Jesus to bile ni Sakeo, éy
pinintasan de siya, a kinagi de, a "Bakit siya
tinumulos ta medukés a lélake?"
8 Nadid, tinumaknég ti Sakeo to bile na, a
kinagi na ni Jesus, a "Panginoon baten pad i
kagin kua diko: i kalahati na kayamanan ko,

éy iatéd ko du mahirap a tolay. Sakay éng
nakadayaék man ta maski ti ésiya, éy sobra
pa sa i isoli ko dide. Bawat kuhata a nadaya
ko, éy isoli ko i épat a bahagi."
9 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Nadid a aldew,
éy niligtas dén na Diyos i bileae, da apo
be ni Abraham i lélakeae. 10 Kanyaék se
inumange ta mundua, éy monda ahayukén
ko du nebut a tolay, a iligtas ko side."

Nihalimbawa Ni Jesus Eng Kodya I
Pangpuhuba Na Diyos Du Sakup Na

11 Nadid, adene dén ti Jesus a dumemét ta
Jerusalem. Kanya du tolay, éy akala de éy
dumemét dén nadid i panahun a pagharién
siya na Diyos. Kanya kinagi ni Jesus dide i
halimbawa, monda meta de a éwan pabi.
12 "Te mataas kan wade a lélake," kagi
na, "a inumange ta adeyo a banuwan,
monda matanggap na i kapangyarian na
a maghari, sakay magsoli siya. 13 Bagu
siya hinumektat, éy nipauwet na i sapulu
a utusan na, a nientarega na ta bawat esa
dide i esa a pilak a gintu. 'Puhunan moy ina
a magtinda-tinda kam' kagi na, 'hanggan
éwanék sumoli.'
14 "Pero du kabébayan na éya a mataas a
lélake, éy méiyamut kan side diya. Kanya
inutusan de tu esa dide a ange mégkagi to
mataas pa diya, a 'Idel me a maghari siya
dikame.'
15 "Nadid, to pékaalap no mataas a lélake
to kapangyarian na a maghari, éy nagsoli
kan dén. Ey kédemét na, éy nipauwet na du
sapulu a utusan na, a monda meta na éng
sénganya i tubua no kuhata na a nientarega
na dide. 16 Tu purumeru a utusan, éy kinagi
na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pilak a gintu, éy
naging sapulu dén.' 17 'Ah, mahusay ka a
utusan,' kagi kan no mataas. 'Nadid, da
matapat ka to nientarega ko diko, éy idéton
ta ka a mayor na sapulu a banuwan.'
18 "Nadid, tu ikaduwa a utusan, éy kinagi
na kan, a 'Entan mo, Amo, i tubua no
nientarega mo diyakén a pilak, éy naging
lima dén.' 19 'Ey tama,' kagi kan no mataas.
'Kanya idéton ta ka a mayor na lima a
banuwan.'
20 "Nadid tu esa man a utusan, éy kinagi
na kan to amo na, a 'Saye tu nientarega
mo diyakén a pilak. Basta nibalut ko san
to panyo ko,' kagi na kan, 'monda éwan
mebut. 21 Kanya éwan ko pinuhunan, éy
mégantengék diko, da metapang ka. Tukoy
ko a alapén mo tu éwan mo koo.' 22 Ey kinagi
kan no mataas, a 'Medukés ka a utusan!
Tu kinagi mo, éy saya i katunayana a te
kasalanan ka. Eng tukoy mo a metapangék,
a alapén ko be i maski éwan ko koo, 23 éy
bakit éwan mo san dén nihulug ta bangko,
monda makaalapék ta tubu na?'
24 "Nadid, kinagi kan no mataas du iba
sa, a 'Nay, alapén moy diya i pilak a gintu,
sakay iatéd moy to te sapalu dén.' 25 'Ey
bakit, Amo,' kagi de kan, 'éy iatéd tam
diya, éy te sapulu dén siya nadid a kuhata?'
26 'Ey tama,' kagi kan no mataas. 'Ey tan-
daan moy, du tolay a pégkatiwalaan ko to
nientarega ko dide, éy dagdagen ko pa side.
Pero du éwan ko pégkatiwalaan, éy alapén
ko be tu kétihék a nientarega ko dide. 27 Ey
nadid,' kagi na kan, 'diden ya a kalaban
ko a mégidel diyakén a maghariék dide, éy
paangen moy se side a bunon moy side ta
harap kuae!' "

To Kédemét Ni Jesus Ta Jerusalem

28 Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi du
tolay, éy hinumektat siya dide, a négdetol
siya dide a umange ta Jerusalem. 29 Ey
kéadene na ta Betpage, sakay ta Betania,
sakay ta Buked na Olibo, éy pinégdetol na
i éduwa a alagad na. 30 "Ikad moy dén ta
bariyua ta dibilew yae," kagi na, "éy ta
késdép moy sa éy meta moy sa i esa a bul-o
a kabayo, a te egut, a éwan pabi tinolduan.
Ukadén moy a iange moy se. 31 Eng te mag-
pakelagip dikam éng bakit ukadén moy, éy
kagi moy a kailangan na Panginoon."
32 Nadid, éy inumange sa du éduwa a
alagad, éy neta de tu étanan a kinagi ni
Jesus dide. 33 Ey to péngukad de to kabayo,
éy nipakelagip dide du te koo éng bakit
éukadén de. 34 Ey kinagi de dide a kailangan
na Panginoon. 35 Ey nitugén de tu kabayo ni
Jesus. Sakay sinapinan de siya to damit de,
sakay tulos pinasakay de ti Jesus. 36 Nadid,
to péglakad na a sédép ta Jerusalem, éy
du tolay éy naglatag side ta damit de to
kamino a dimanén na.
37 Nadid, to kéadene na ta Jerusalem,
a kébulnok de ta Buked na Olibo, éy du
meaadu a alagad na, éy nagsapul side
a nagpasalamat ta Diyos ta medegsén,
sakay pinépuri de siya, dahilan ta meadu

a ginimet dén ni Jesus a mineta de.
38 "Mabuhay!" kagi de. "Basbasén maka
na Diyos i hari tamae a pinaange na se!
Mapayapa maka dén i langet, a purién be
i Diyos ta éya!"
39 Ey du Pariseyo a édsa sa, éy kinagi de
ni Jesus, a "Maistu, sawayén mo du alagad
mo a mégkagi ta kona sa. Ewan tama i
pégdulaw dia diko." 40 Ey "Ewan maari,"
kagi ni Jesus. "Eng éwan side mégdulaw
ta kona sa, éy lewasan side didi bituae a
magpuri diyakén."

Hinulaan Na a Mapuksa I Jerusalem

41 Nadid, péketa ni Jesus ta Jerusalem,
éy nahabag siya du tolay sa, a mégsanget
siya dide. 42 "Ayhay," kagi na, "sikam a
taga Jerusalem. Mapospusan moy maka i
mangatéd dikam ta kapayapaan moy. Pero
éwan, éwan moy mapospusan. 43 Dumemét
dikam a talaga i oras a paghirap moy. Ey
du kalaban moy éy kulungén de i banuwan
moya, a hanggan éwan kam makaluwas.
Sakay duklusén de kam, 44 a puksaén de i
banuwan moya. Pati du dingding a pader ta
banuwan moy, éy patumbaén de a étanan.
Saya i paghirap moya," kagi ni Jesus, "da
éwan moy natenggi i Diyos to péngange na
dikam péngagaw."

Ti Jesus To Templo

45 Nadid, sinomdép ti Jesus to Templo,
sakay pinaibut na sa du étanan a tolay a
mégtinda-tinda, 46 a kinagi na dide, a "Isip
ko nabasa ta libru na Diyos a i bile na Diyos
éy dulawén de a bile a panalanginan. Ey
bakit nadid, dahil dikam, kanya dulawén de
a bile na mégdaya!"
47 Nadid, uméange ti Jesus to Templo a
aldew-aldew, a mégtoldu. Ey du mataas a
padi, sakay du iba a te tungkulin a Judeo,
éy gustu de a bunon ti Jesus. 48 Pero éwan
de meta éng pakodya i pamunu dia diya, da
meaadu a tolay a te gustu diya, sakay gustu
de be a mébati i pégtoldu naa.

20

Te Mékipégpasuway Ni Jesus

1 Nadid, to esa a aldew, éy mégtoldu ti
Jesus to Templo ta Mahusay a Baheta. Ey
inumadene diya du te tungkulin a Judeo,
2 éy kinagi de diya, a "Anya i katungkulan
mua a nagimet ta kona sina a gimet mo? Ti
ésiya i néngatéda diko ta katungkulan mua
a ina?" 3 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Pakelagi-
pan ta kam be. Kagi moy diyakén," kagi na,
4 "éng ahe i gébwat na katungkulana ni Juan
a kanya nagbinyag siya; gébwat ta Diyos o
ta tolay?"
5 Nadid, du te tungkulin, pékabati de ta
éya, éy néguhon-uhon side, éng anya i sen-
gbet dia ni Jesus. "Eng kagin tam a gébwat
ta Diyos i katungkulan ni Juan," kagi de,
"éy pégkagian na kitam a talaga éng bakit
éwan kitam naniwala ni Juan. 6 Pero éng
kagin tam a tolay san i nagutusa ni Juan, éy
di tolay ta palebut tamae, éy batikalén de
kitam a talaga, da side éy isip de purupeta
ti Juan a gébwat ta Diyos i katungkulan
na." 7 Kanya kinagi de ni Jesus, a "Ewan
me tukoy." 8 Ey "Maari," kagi ni Jesus dide,
"da éwanék moy sinengbet, éy éwan ta kam
be sengbitén éng anya i katungkulan ko a
mégimet ta ginimet ko."

Nihalimbawa Na Tu Ginamet
Du Judeo Du Purupeta

9 Nadid, négkagi ti Jesus du tolay ta hal-
imbawa a kagi. "Eng mara," kagi na, "éy te
esa a lakay a nagmula ta ubas to uma na.
Sakay nientarega na tu uma na du kahati
na, sakay inumange siya ta iba a lugar, a
nale siya ta éya. 10 Ey nadid, kédemét na
panahun na pégpitas ta ubas, éy pinaange
sa no lakay tu utusan na, a monda alapén
na tu kabahagi na to bunga no ubas. Pero
du kahati na, péketa de to utusan no amo
de, éy binalbal de siya, sakay pinéglakad de
siya a éwan tu kébil. 11 Kanya tu lakay, éy
pinaange na sa tu utusan na a esa. Pero du
kahati na, éy linoko de be siya, a binalbal
de be. Sakay pinéglakad de be siya a éwan
tu kébil. 12 Ey tu lakay, éy pinaange na man
dén i esa man dén a utusan. Pero siya éy
pinasakitan de, sakay nibut de siya to luwas
no uma.
13 "Nadid, kinagi kan no lakay, a 'Anya
wade i gemtén kua? Paangen ko sa tu anak
ko a mahal ko. Talaga a igalang de siya,'
kagi na. 14 Pero du kahati na, péketa de
to anak no amo de, éy kinagi de, a 'Siya
i magmanaa; bunon tam dén, monda koo
tam dén i lutaae a mana na.' 15 Kanya kembil
de siya to adeyo to uma, sakay binuno de
siya.
"Nadid," kagi ni Jesus, "anya i isip moya
to lakay a te uma? Anya wade i gemtén na

du kahati na? [16] Umange sa siya a talaga a
bunon na diden ya a tolay, sakay ientarega
na tu uma na ta iba a tolay!"

Nadid, du tolay sa a nakabati ta éya a
kinagi ni Jesus, éy kinagi de, a "Ewan maka
kona sa i gemtén no lakay!" [17] Ey linameng
side ni Jesus, a kagi na, a "Eng isip moy a
éwan sa kona i gemténa na Diyos, éy anya
i kahulugen na éye a kagi ta kasulatan: 'Tu
bito kan a inidelan du mégbile, da isip de
a éwan tu pasa, éy siya bale i mahalagaa a
bito a panuluk no bile.' [18] Maski ti ésiya i
mebagsaka ta éya a bito," kagi ni Jesus, "éy
mate siya. Sakay i bagsakana na éya a bito
éy mahémsit."

Tungkul Ta Pégbayad Ta Buwes

[19] Nadid, du te tungkulin a Judeo, péka-
bati de ta éya, éy naisip de a side du kahati a
pinégkagian ni Jesus to halimbawa. Kanya
gustu de dén a dekpén ti Jesus. Pero inu-
manteng side du tolay. [20] Kanya sinubukan
de siya, éng meta de tu pagkékataon de a
mangdikép diya, monda itugén de siya ta
gubiyerno. Pinaange de diya i iba a tolay a
monda puhubaan de siya, éng pagkamalién
de siya maka ta kagi na. Ey nagwari-wari
side a matapat diya. [21] I kinagi dia diya, éy
"Maistu, tukoy me a matapat ka a mégtoldu
ta tama; sakay éwan mo ugali a manuyu ta
mataas a tolay. Tukoy me be a mégtoldu ka
san ta tunay a kaluuben na Diyos. [22] Nadid,"
kagi de, "anya i isip mua? Labag wade ta
utus tam éng bumuwes kitam ta hari ta
Roma, o éwan?"

[23] Nadid, tukoy dén ni Jesus a pépuhubaan
de san siya. Kanya kinagi na dide, a [24] "Nay,
ipeta moy diyakén i esa a kuhata moy a
pagbuwes. Ké' ni ésiya i éye a letrato, sakay
ké' ni ésiya a ngahen i nakasulatae?" "Ey
tu hari tam ta Roma," kagi de. [25] "Ey tama,"
kagi ni Jesus. "Ey nadid, tu koo na hari ta
Roma, éy iatéd moy diya. Pero tu para ta
Diyos, éy iatéd moy ta Diyos." [26] Nadid, du
mégsubuk diya, éy nagtaka side to sengbet
na dide. Ey éwan side maari a mapilit siya a
mégkagi ta mali ta harap du tolay, da éwan
side tu katuwiran diya.

Tungkul Ta Huway a Kébuhay

[27] Nadid, éy inumange ni Jesus i sénganya
a Saduseyo. (Du Saduseyo, éy éwan side
méniwala a mabuhay i tolay a huway.)
[28] "Maistu," kagi de, "nisulat ni Moises i
kona se: Eng mate kan tu lélake a te asawa,
sakay éwan pabi side tu anak, éy tu wadi
na, éy dapat asawan na kan tu kayong na
a bilo, monda magenak siya, para te anak
tu aka na a minate. [29] Nadid, Maistu," kagi
de, "éy te pitu a pépétwadi a lélake to éya.
Ey nangasawa tu panganay. Ey minate siya
a éwan pabi tu anak. [30] Kanya inasawa no
wadi na tu kayong na a bilo. [31] Ey kona be
sa tu ikatélo. Ey kona be sa hanggan to
ikapitu. Ey minate side a étanan a éwan
pabi tu anak. [32] Ey katapusana éy minate
be tu bébe. [33] Ey nadid, Maistu," kagi du
Saduseyo, "saye i gustu mia a mapospusan:
Nitoldu mo a te buhay kan i tolay a huway.
Eng talaga a kona sa, éy ti ésiya dide a pitu
i maging asawa na ta kébuhay du tolay a
huway, da inasawa de siya a étanan?"

[34] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Mali kam, da
entan moy, du tolay ta munduae, éy ugali
de a mangasawa. [35] Pero du tolay a maari a
mabuhay a huway a umange ta langet, éy
éwan side mangasawa, [36] da kapareho side
du anghel ta langet, a éwan side mate a
huway. Anak side na Diyos, da nabuhay
dén side a gébwat ta pate. [37] Ey sikam a
Saduseyo," kagi ni Jesus, "éy bakit isip moy
a éwan mabuhay i tolay a huway? Ti Moises
i katunayana a mabuhay i tolay a huway.
Da nabasa to kasulatan, a to kéharap ni
Moises to kayo a mégdingat, éy nginahinan
na i Diyos a siya i Diyos a péniwalaan ni
Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob.
[38] Kahulugina na éya," kagi ni Jesus, "éy
méniwala side nadid ta Diyos, maski minate
side to araw, da buhay dén side nadid ta
langet."

[39] Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya
du Saduseyo, éy du maistu ta rilihiyon ta
éya, éy kinagi de, a "Tama, Maistu, tu kinagi
mo." [40] Ey du Saduseyo, éy mésanike side a
mékipagpasuway ni Jesus a huway.

[41] Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Bakit kagi
du tolay a tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas
éy ninuno siya ni Hari Dabid? [42] Pero
dinulaw siya ni Dabid a amo na! Da kinagi
ni Dabid to araw ta libru na Manga Kanta,
a 'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud
ka ta tagirilan kuae [43] a hanggan mapasuku
ko diko du kalaban mo." ' [44] Nadid ti Dabid,
éy dinulaw na a amo na tu tagapagligtas.

Eng kona sa, éy bakit kagi du maistu moy
a ninuno san siya ni Dabid?”
45 Nadid, hinatulan ni Jesus du alagad na.
Ey du étanan a tolay sa, éy négbati side to
kinagi na. 46 “Mangilag kam du maistu ta
rilihiyon,” kagi na. “Gustu de a mégbihis
ta memahal a badu, monda meta du tolay
a mataas side. Sakay gustu de a saloduan
side na tolay ta plasa na banuwan. Sakay
gustu de be a umeknud ta pégiknuden
na mataas a tolay ta anyayaan, sakay ta
kapilya. 47 Sakay ugali de be a ménalangin ta
atakdug, monda isip du tolay a banal side.
Pero éng te bébe a bilo, éy ganggangén de
san tu luta na. Kanya parusaan side na
Diyos ta lalo a mahigpit!”

21

Tu Niatéd No Bilo Ta Diyos

1 Nadid, to édse ni Jesus to Templo, éy
te itan na du mayaman a tolay a nitékneg
de tu kuhata to kahon a pégabuluyan. 2 Ey
neta na be i esa a bilo a bébe a mahirap,
a nitékneg na sa i éduwa san a sentimos.
3 Ey kinagi ni Jesus, a “Entan moy i bilo yae.
Tu nitékneg na sina to kahon, éy bilang
mahigit pa to niabuluy du étanan a iba a
tolay. 4 Dahilan du iba, éy niabuluy de ta
Diyos tu sobha de san. Pero siya, maski
pobri siya, éy niatéd na dén i étanan a
kuhata na, pati ta pamugtong ta kabuhayan
na.”

Tungkul Ta Hirap a Dumemét

5 Nadid du alagad, éy néguhunan de i
tungkul ta Templo, éng kodya i kamahal
na, sakay du dédekél a bito ta dingding na,
sakay du dekoresiyon na a nidéton du tolay.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a “I étanan a ina a
te itan moy, éy dumemét i oras a éwan sina
tu mabuhay a bito a te tupo ta kapareho na
a bito ta dingding naa. Matibatibag side a
étanan.”
7 “Maistu,” kagi di, “nikésiya i deméta na
éya a kinagi mo? Anya wade i tandaa a
monda mapospusan me a dumemét dén i
éya a hirap?”
8 “Mangilag kam,” kagi ni Jesus, “monda
éwan kam pagkamalién na tolay. Da te
meadu a talaga a umange se a mégkagi
a side i Cristo a tiniyak na Diyos a taga-
pagligtas ta mundua. Sakay ipahayag de
be a dumemét dén nadid i katapusan na
mundua. Diyan kam maniwala dide. 9 Eng
makabaheta kam ta meadu a gera, sakay
laban, éy diyan kam métageg. Dumemét a
talaga i meadu a gera, pero éwan ya tanda
na katapusan.
10 “Sakay maglaban-laban du
banubanuwan. 11 Sakay te meadu a lindul,”
kagi na, “sakay dumemét i meadu a alép,
sakay saket, ta iba-iba a lugar. Te meadu a
dumemét a medukés a manyari, sakay dikél
a makataka-taka ta langet. 12 Pero bagu
dumemét diden ya a hirap, éy ipadikép
kam pa du tolay, a pasakitan de kam.
Sakay ipakébil de kam ta kapilya de, sakay
ta pégpihesuan. Sakay iharap de kam
du hari, sakay gubernador, da méniwala
kam diyakén. 13 Saya tu pagkékataon
moy a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
14 Patibayén moy nadid i isip moya a
diyan kam métageg éng anya i katuwiran
moya dide, 15 da atdinan ta kam ta tama
a kagi, sakay ta isip moy a matalinung,
monda du kalaban moy, éy éwan side
makaidel ta katuwiran moya dide. 16 Pati
du magulang moy, sakay du tétotop moy,
sakay du kadimoy moy, éy itokyon de kam
a ipadikép. Ey i sénganya dikam éy bunon
de. 17 Sakay kaiyamutan kam na étanan,
da méniwala kam diyakén. 18-19 Pero éng
pagtiisan moy san, éy umabut kam ta buhay
a éwan tu katapusan. Ey éwan kam mebut
a talaga.”

Tungkul Ta Képuksa Na Jerusalem

20 “Nadid,” kagi ni Jesus, “éng dumemét i
oras a meta moy a kulungén dén du sundalu
i Jerusalem, éy tukoy moy a adene dén a
mapuksa i éya. 21 Péketa moy ta éya, éy du
édse ta Hudea, éy dapat guminan side ta
buked. Sakay du édse ta lubuk na banuwan,
éy dapat humektat side. Sakay du édse ta
luwas na banuwan, éy diyan side sumoli ta
banuwan. 22 Dahilan i éya a panahun,” kagi
ni Jesus, “éy saya i oras a parusaan na Diyos
du Judeo. Saya i orasa a kétupad na étanan
a nihula du purupeta ta kasulatan.
23 “Kakakagbi du mabuktet sakay du te
mabulol ta panahun a éya!” kagi ni Jesus;
“da mahigpit a tahod i kahirapan du Judeo
ta éye a luta. 24 I kalahati dide, éy mate side
ta laban. Sakay du iba, éy dekpén de side, a
iange de side a pihesu ta iba-iba a banuwan
ta adeyo. Sakay i banuwan na Jerusalem, éy

sakupén ya na iba a tolay a éwan Judeo, a
hanggan éwan malipas i panahun de.

I Kédemét Na Lélake a Gébwat Ta Langet

25 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy dumemét
ta langet i kataka-taka, a te tanda ta bilag,
sakay ta bulan, sakay du biton. Sakay du
tolay ta mundua, éy méligalig side, sakay
méganteng be side ta ugung na diget, sakay
ta dalondun na a dikél. 26 Meadu a tolay
a manghimatay side tu isip, dahil ta an-
teng de, ale de a maguhay ta manyari ta
mundua. Pati du biton, éy matékneg side,
da mayégyég i langet. 27 Nadid, sakén a
lélake a gébwat ta langet, éy metaék de ta
kuném a dumibi ta lutaa a maghari, a kébil
ko i kapangyarian ko. 28 Ey nadid," kagi ni
Jesus, "éng meta moy a magsapul diden ya
a nihula ko dikam, éy patibayén moy i isip
moya, a dapat masaya kam, da adene dén a
dumemét i kaligtasan moy."

Tu Pégtoldu a Gébwat Ta Kayo a Igos

29 Nadid, kinagi ni Jesus dide i halimbawa
a iba. "Mara tu kayo a igos," kagi na, "sakay
du kayo a iba. 30 Bagay mégogbus side, éy
tukoy moy a adene dén i késinag. 31 Nadid,
kona be sa, bagay meta moy i étanan a éya
a nihula ko, éy tukoy moy dén a adene dén
i panahun na Diyos a maghari ta mundua.
32 Ey tandaan moy, manyari pa i étanan a
éya bagu mate i étanan a tolay a buhay
nadid. 33 Maibut i langet éy ta luta, pero i
kagi ko éy éwan maibut."

34 "Mangilag kam," kagi ni Jesus, "a diyan
kam mékipégabala a méglasing, sakay
mékipégsaya. Sakay diyan kam mékipé-
gabala a mégahayok ta kabuhayan moy.
Makay bigla a demtan ta kam dén a éwan
kam nakahanda. 35 Dahilan, ta kédemét na
péghukum, éy bigla a masakup i étanan a
tolay ta maski ahe ta mundua. 36 Kanya
sikam, éy bantayan moy, sakay manalangin
kam a palagi ta Diyos, a patibayén na i
isip moya, monda mabuhay kam ta éya a
kahirapan, monda éwan kam masanike a
humarap diyakén ta kédemét ko, sakén a
lélake a gébwat ta langet."

37 Nadid ti Jesus, éy mégtoldu siya aldew-
aldew ta Templo. Ey kélép-kélép, éy
natidug siya ta Buked na Olibo. 38 Ey du
étanan a tolay, éy dumédulug side aldew-
aldew ta amulaldew to Templo, da gustu de
a mabati siya.

22

Bantaén De a Bunon Ti Jesus

1 Nadid, éy adene dén i piyesta a ngén-
gahinan de a Piyesta na Ala-ala. Saya i
piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
2 Du mataas a padi, sakay du maistu ta
rilihiyon, éy naguhunan de a ipadikép ti
Jesus ta lihim, a monda ipabuno de. Pero
méganteng side du tolay, da meadu du te
gustu ni Jesus.

3 Nadid ti Satanas, éy inumasék dén siya
ni Hudas Iskarote, a esa du labindalawa a
alagad. 4 Tulos ange nékipéguhon ti Hudas
du mataas a padi sakay du pulis no Templo,
éng pakodyan na ti Jesus a padikép dide.
5 Ey du padi, éy mésahat side, éy nagkasun-
duan dén side de Hudas, a atdinan de siya
ta kuhata. 6 Ey sapul ta éya, éy nagisip dén
ti Hudas ta pagkakataon na a péngitokyon
na ni Jesus dide, monda éwan mapospusan
du tolay ta Jerusalem.

Tu Péngapon De Jesus To Piyesta

7 Nadid, kédemét na oras no piyesta a
péngan de ta melapis a tinapay, éy saya
i oras de a mégbuno ta tupa. 8 Kanya ti
Jesus, éy inutusan na de Pedro éy ti Juan,
a kinagi na dide, a "Ange kam maghanda
ta paganyayaan tam para ta Piyesta na Ala-
ala." 9 Ey "Ahe," kagi de, "i gustu mua a
paghandaan me?"

10 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Entan moy,
umuli kam ta banuwan. Ey ta éya éy
kasambat moy i esa a lélake a te kébil a
dinom. Basta kumuyog kam diya a somdép
kam ta bile a angayan na. 11 Sakay kagi
moy to te bile ta éya, a 'Tu Maistu me éy
gustu na a mapospusan éng ahe i kuwarto
a péngapunan me ta Piyesta na Ala-ala.'
12 Eng kagi moy diya i éya," kagi ni Jesus,
"éy ipeta na dikam tu kuwarto ta ontok
a nakahanda dén. Ey saya i paghandaan
moya ta péngapon tama."

13 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya,
éy inumuli dén du éduwa ta banuwan. Ey
nanyari tu étanan a kinagi ni Jesus dide. Ey
naghanda sa side ta péngapon de a para ta
Piyesta na Ala-ala.

Tu Katapusan a Péngapon

14 Nadid, oras de a péngan, éy négdipon
de Jesus ta éya, sakay du apostol na. 15 Ey
kinagi na dide, a "Gustu ko a tahod a
mékidipon dikam nadid ta éye a Piyesta na
Ala-ala, baguék mate! 16 Da kagin ko dikam i
katutuhanan, a sapul nadid éy éwan ko dén
kanén a huway i anyaya na Piyesta na Ala-
ala, hanggan éwan matupad pa tu tunay a
kahulugen na ta kaharian na Diyos."
17 Nadid, inalap ni Jesus tu tasa a te lasén
a alak. Ey to pégpasalamat na ta Diyos,
éy kinagi na, a "Hati-hatién moy dén ye
a inumén. 18 Da tandaan moy," kagi na,
"sapul nadid, éy éwanék dén uminom ta
alak a huway, hanggan éwan se dumemét
i péghari na Diyos ta tolay."
19 Nadid, inalap na tu tinapay, éy to pég-
pasalamat na, éy pinuseng-puseng na, a
nitagtag na du alagad na. "Saye i bégi kua,"
kagi na: "a pabunu na Diyos a para dikam.
Bagay kanén moy ye, éy maala-alaék moy."
20 Ey kona be sa tu ginamet na, ubus de a
néngan, éy nigewat na dide tu alak, sakay
kinagi na, a "I alakae a inumén tam, éy saye
i tanda na bigu a pangako na Diyos dikam,
a i katibayan naa éy tu digi ko a mebulak a
para dikam.
21 "Pero entan moy," kagi na, "tu méngi-
tokyon diyakén, éy kaguman tam san nadid
ta éye a méngan! 22 Kailangan a mateék
ayun to plano na Diyos. Pero kagbi a tahod
tu méngitokyon diyakén!"
23 Pékabati du alagad ta éya, éy néguhu-
nan de éng ti ésiya wade i méngitokyona ni
Jesus.

Tu Pégpasuway Eng Ti Esiya Dide I Mataasa

24 Nadid, éy négpasuway du alagad éng
ti ésiya dide i mataasa. 25 Ey kinagi ni
Jesus dide, a "Du hari du iba a tolay, éy
mégéutusén side du tolay de. Sakay du
tagapamahala, éy gustu de a purién side na
tolay. 26 Pero éwan maka sa kona dikam,"
kagi ni Jesus. "Eng'wan, tu mataas dikam,
éy dapat umaheg siya ta ugali na mababa,
a ipabataan maka siya du kaguman na.
27 Mara, ti ésiya i mataasa, tu mégiknud san
a méngan, o tu utusan na? Tu mégiknud
a méngan, éy siya i mataasa. Pero sakén,"
kagi ni Jesus, "éy maski mataasék dikam, éy
komanék i utusan moy."
28 "Tukoy ko dén a matapat kam san
a kinumuyoyog diyakén," kagi ni Jesus,
"maski meaduék dén a hirap. 29 Ey nadid,
da nidétunék dén Nama ko a maghari, éy
atdinan ta kam be ta karapatan moy, 30 a
kaguman ta kam ta kaharian ko, a négdipon
kitam sa, a mapisan. Sakay gemtén ta kam
a sikam i magmayor du labindalawa a lahi
na Judeo, a apo-apo ni Israel."

Kagi Ni Jesus a Tanggian Siya Ni Pedro

31 Nadid, kinagi ni Jesus ni Simon Pedro, a
"Simon, pinumilit dén ti Satanas, a monda
puhubaan na kam ta mahigpit. 32 Pero ni-
panalangin ta ka dén, Simon, monda éwan
maibut tu péniwala mo diyakén. Ey nadid,
Simon, éng magsisi ka dén, a nagsoli ka dén
diyakén, éy gustu ko éy patibayén mo tu
péniwala du kakaguman mo."
33 "Anin, Panginoon," kagi ni Pedro,
"éwan maibut tu péniwala ko diko. Maski
ipihesu de kita a bunon de kita, éy éwan ta
ka ginanan!"
34 "Ewan, Pedro," kagi ni Jesus. "Da
tandaan mo, bagu magtarakot tu tandang
nadid a amulaldew, éy tanggianék mo ta
péntélo a éwanék mo kaguman."
35 Nadid, kinagi ni Jesus du alagad na, a
"To péglakad ko dikam to éya a mégtoldu,
éy éwan ta kam pinagkébil ta kuhata, o
suput, o reserba a sinelas; éy anya, kinulang
kam beman ta maski anya?" "Ewan," kagi
de. 36 "Pero nadid," kagi ni Jesus, "éng
maglakad kam a huway a magtoldu, éng te
kuhata kam, éy kébilén moy dén. Sakay
kébilén moy dén i suput. Sakay éng éwan
kam tu sondang a armas moy, éy ibugtong
moy tu badu moy ta sondang. 37 Da tandaan
moy, tu kagi ta kasulatan na Diyos a tungkul
diyakén, a kagi na a mebilangék kan du
makasalanan a tolay, éy matupad dén ya
nadid."
38 "Entan mo, Panginoon," kagi du alagad,
"te éduwa kitam dén se a sondang." Ey
"Tama dén ya," kagi ni Jesus.

Tu Panalangin Ni Jesus Ta Olibo

39 Nadid, linumuwas de Jesus ta
Jerusalem, a inumange man dén side
to katidugen de to Buked na Olibo. Ey
kaguman na du alagad na. 40 Ey kédemét
de sa, éy kinagi ni Jesus du alagad na,
a "Manalangin kam, monda éwan kam
madaig na mangpuhuba dikam."

41 Nadid, inumadeyo siya dide ta kétihék, sakay linumuhud siya a ménalangin.
42 "Améng," kagi na, "Eng maari diko, éy
iadeyo mo diyakén i paghirap ko. Pero
éwan na kaluuben kua i masunud, éng'wan
na kaluuben mo i masunud." 43 Ey to pé-
nalangin na ta éya, éy pinumeta diya i esa
a anghel a gébwat ta langet, a nagpatibay
diya. 44 Ey nadid, dahil ta tageg na, éy
nanalangin siya ta lalo a mahigpit, a hang-
gan i asob na éy koman i tuhog na dige,
dahil to anteng na.
45 Nadid, kétapos na a nanalangin, éy
nagsoli siya du alagad na, a dinemtan na
side a tidug, da mélungkut side. 46 "Bakit
tidug kam?" kagi na. "Umégkat kam dén,
a manalangin kam dén, monda éwan kam
madaig na mangpuhuba dikam."

To Péngdikép De Ni Jesus

47 Nadid, pégkagi pabi ni Jesus ta éya, éy
dinumemét sa i meaadu a tolay, a kaguman
de ti Hudas, a alagad ni Jesus a esa. Ey
inumadene siya ni Jesus a monda ahoben
na siya. 48 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Bakit,
Hudas, itokyonék mo beman ta pamag-itan
na péngahob mo diyakén?"
49 Nadid, du alagad a kaguman ni Jesus,
péketa de a dekpén siya du tolay, éy kinagi
de diya, a "Anya, Panginoon, tegpasén me
side ta sondang mia?" 50 Ey tulos tu esa dide
a tinegpas na tu utusan no mataas a padi, a
tulos minahipas tu talinga na.
51 Pero sinaway ni Jesus du alagad na,
a "Tama dén," kagi na, "diyan moy side
harangan!" Ey tulos kembilan na tu talingo
no utusan, éy mahusay dén!
52 Nadid, kinagi ni Jesus du te tungkulin a
Judeo sa a manikép diya, a "Bakit te armas
kam a sondang éy ta kayo? Ataay, tulisanék
beman a metapang? 53 Aldew-aldew éy
édseék dikam ta Templo. Bakit éwanék
moy sa dinikép? Pero nadid a kélép, éy
saye i oras moy a mangdikép diyakén,"
kagi ni Jesus, "da saye i oras a mesibét i
kapangyarian ni Satanas."

Tinanggian Ni Pedro Ti Jesus

54 Nadid, éy dinikép de ti Jesus, a niange
de siya to bile no mataas a padi. Ey tinonod-
tonod side ni Pedro. 55 Ey nadid, to harap
no bile no padi, éy nagdukot side ta apoy.
Ey nékiagum ti Pedro du mégeknud sa, a
nékipagdengdeng be sa siya. 56 Ey tu esa a
bataan ta éya, péketa na ni Pedro to demlag
no apoy, éy kinagi na du édsa sa, a "Siya
bale ina i kagumana a esa no dinikép moy!"
57 Pero nitanggi ni Pedro. "Ewan," kagi na,
"éwan ko siya tukoy!" 58 Mamaya-maya, éy
mineta siya no esa a lélake, a tulos kinagi
na, a "Siko i alagad na a esa!" Pero nisuway
man dén ni Pedro.
59 Nadid, kélipas na manga esa a oras, éy
kinagi no esa a tolay, a "Kaguman na siya
a talaga, da taga Galilea be siya!" 60 Pero
nitanggi man dén ni Pedro, a kinagi na, a
"Ewan ko tukoy tu kagi mo!" Ey nadid, to
pégkagi pabi ni Pedro ta éya, éy nagtarakot
tu tandang. 61 Ey tu Panginoon, éy sinuleg
na ti Pedro; éy nadid, péketa ni Pedro diya,
éy naala-ala na tu kinagi ni Jesus diya, a
"Bagu magtarakot i tandang nadid a amu-
laldew, éy itanggiék mo ta pentélo." 62 Ey to
pékaala-ala ni Pedro ta éya, éy linumuwas
siya, sakay nagsanget siya ta mahigpit.

Ti Jesus Ta Harap Du Te Tungkulin a Judeo

63 Nadid, du méguwardia ni Jesus, éy
linéloko de siya, sakay binébalbal de.
64 Sakay tinaklében de tu mata na ta damit,
sakay sinésuntuk de, a tulos kinagi de diya,
a "Nay, tukuyan mo éng ti ésiya i nanun-
tuka diko!" 65 Sakay meadu pa a iba a kagi i
nipangdusta dia diya.
66 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting dén
du te tungkulin a Judeo. Pati du mataas
a padi, sakay du maistu ta rilihiyon. Ey
péngiange de ni Jesus to harap de, 67 éy
kinagi de diya, a "Anya, siko a talaga i Cristo
a tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta tolay
ta mundua?" Ey kinagi ni Jesus dide, "Eng
kagin ko ya dikam, éy éwan kam mani-
wala. 68 Sakay éng sakén i magpakelagipa
dikam, éy éwan kam sumengbet diyakén.
69 Pero sapul nadid, sakén a lélake a gébwat
ta langet, éy magdatig kame ta Diyos, a
kagumanék na a maghari." 70 "Ey nadid,"
kagi de, "siko ngani dén i isesa a anak na
Diyos, o éwan?" "Tama tu kagi moy," kagi
ni Jesus. 71 Nadid, pékabati du te tungkulin
ta éya, éy kagi de, a "Bakit kailangan tam pa
a mégbati du magsistigu diya ta kasalanan
na?" kagi de. "Da nabati tam dén nadid tu
sarili na a kagi a medukés!"

23

Ti Jesus Ta Harap Ni Pilato

1 Nadid, du étanan sa a te tungkulin a
Judeo, éy niange de ti Jesus ni Gubernador
Pilato. 2 Ey niabla de siya ni Pilato, a kinagi
de, a "Gubernador, dinemtan me i lélake a
éye, a mégtoldu ta mali du kabébayan me
a Judeo, a sinaway na kan side a magbuwes
to hari mo ta Roma. Sakay kagi na be a siya
kan i tiniyak na Diyos a maghari."
3 Ey ti Pilato, pékabati na ta éya, éy kinagi
na ni Jesus, a "Anya, siko i haria du Judeo?"
Ey "O," kagi ni Jesus, "kona to kinagi mo."
4 Ey nadid, ti Pilato éy kinagi na du
mataas a padi, sakay dudu meadu sa a
Judeo, a "Ewan ko meta i kasalanan na éye a
lélake a monda ipaparusa ko siya." 5 Pero du
Judeo, éy pépilitén de san ti Pilato, a "Ewan,
medukés siya," kagi de, "da léligaligén na
du tolay ta Galilea, a hanggan ta éye, dahil
ta pégtoldu naa!"

Siniyasat Siya Ni Herod

6 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy
pinakelagipan na side éng taga Galilea ti
Jesus. Ey, "O," kagi de. 7 Ey nadid,
pékaisip na a sakup ni Herod a gubernador
ta Galilea ti Jesus, éy nipeange na ti Jesus
diya, da netaun dén ti Herod a binumisita
ta Jerusalem. 8 Ey ti Herod éy mésahat
siya, da nale a panahun a nabaheta na dén
siya, kanya gustu na siya a meta. I asa
naa, éy makay ipeta ni Jesus diya i milagro.
9 Kanya pinakelagipan na ti Jesus ta meadu
a kagi; pero éwan sinumengbet ti Jesus
diya ta maski isesa a kagi. 10 Ey nadid, du
te tungkulin a Judeo, éy te taknég side to
harap ni Herod, a tulos niabla de ti Jesus ta
mahigpit. 11 Pati ti Herod, sakay du sundalu
na, éy linéloko de be ti Jesus, a inéapi de.
Binaduan de siya ta memahal a badu na
hari, sakay pinasoli de siya ni Pilato. 12 Bagu
ta éya a aldew, éy nagkalinga ti Herod sakay
ti Pilato. Pero sapul ta éya a aldew, éy
naging nagkadimoy dén side.

Nipabuno Ni Pilato Ti Jesus

13 Nadid, pinauwet man dén ni Pilato du
te tungkulin a Judeo, sakay du iba a Judeo.
14 Ey kinagi na dide, a "Tu nitugén moy se
a lélake, éy kinagi moy a tinolduan na kan
du tolay ta mali. Pero to péngsiyasat ko
diya ta harap moy, éy éwan ko mineta i
kasalanan na, a kona to niabla moy diyakén.
15 Ey kona be sa ti Herod, éy éwan na neta
i kasalanan na. Kanya pinasoli na siya
diyakén. I éye a lélake," kagi ni Pilato, "éy
éwan siya tu kasalanan a pangbunuan ko
diya. 16 Kanya éy ipabalbal ko siya, sakay
légsiwan ko dén."
17 Nadid, tuwingg piyesta, éy kailangan ni
Pilato a magpaluwas ta isesa a pihesu a para
du tolay, da saya i ugali de. Kanya talaga
na a légsiwan ti Jesus. 18 Pero kinékagi
du étanan a tolay ta medegsén, a "Ewan,
bunon mo siya. I gustu me a légsiwan mo
éy ti Barabas!" 19 (Ti Barabas éy pihesu siya
a lélake a nakabuno. Siya éy kaguman na du
iba a tolay to péngligalig de ta banuwan.)
20 Ey gustu ni Pilato a légsiwan na ti Jesus;
kanya nékipégpasuway man dén siya du
Judeo. 21 Pero kinékagi de san ta medegsén,
a "Ewan, ipako mo siya ta kudos! Ipako
mo siya ta kudos!" 22 Ey kinagi ni Pilato
dide a huway, a "Bakit? Anya i kasalanan
na? Ewanék tu meeta a kasalanan na a
pamunuan ko diya. Kanya éy ipabalbal ko
siya, sakay légsiwan ko dén."
23 Pero du tolay, éy pépilitén de san ti
Pilato ta mahigpit, a pinégkagian de siya
ta medegsén, a "Ipako mo siya ta kudos."
Ey éwan nakasuway ti Pilato ta gustu de.
24 Kanya pinaayunan na side ta gustu de.
25 I pinaluwas na sana éy tu gustu de a ti
Barabas. Siya tu dati a nipihesu de, da
linigalig na du tolay, sakay namunu be. Ey
ti Jesus, éy nipetugén na dide a ipako ta
kudos.

Nipako De Ti Jesus Ta Kudos

26 Nadid du sundalu, to péngiange de ni
Jesus ta péngipakoan de, éy kasambat de i
esa a lélake a somdép ta banuwan. Ti Simon
i ngahen na a taga Sirene. Ey pinilit de
siya minangbékle to kudos a umunonod ni
Jesus.
27 Nadid, éy te meaadu pa a tolay a inu-
munonod be ni Jesus. Kaguman be sa i
sénganya a bébe a mégsésangitén side diya.
28 Ey sinuleg side ni Jesus, a kinagi na dide,
a "Diyanék moy pégsangitan, sikam a taga
Jerusalem a bébe. Eng'wan, i pagsangi-
tan moy makaa, éy na bégi moya, sakay
anak moy. 29 Da entan moy," kagi na, "te
dumemét a panahun a mahirap. Ey ta
kédemét na, éy kagi du tolay a masuwerte

du bébe a baug, a éwan tu anak a mabulol.
30 Lumalo a lumalo i éya a hirap, a hanggan
umasa du tolay a kayonwan maka side du
buked, monda mate side maka dén. 31 Entan
moy," kagi ni Jesus, "éng pahirapan de dén
nadid tu éwan tu kasalanan, éy anya wade
i gemtén dia ta esa a panahun dikam a te
kasalanan?"
32 Nadid, to péngiange de ni Jesus a ipako
de, éy niange de be sa i éduwa a tulisan
a bunon de be. 33 Ey kédemét de to lugar
a ngéngahinan de a Bungu, éy nipako de
ti Jesus, sakay du éduwa a tulisan. Tulos
nitolnék de side ta magtembanga a tagir-
ilan ni Jesus. 34 Ey ti Jesus, éy kinagi na, a
"Pagpasensiyaan mo side, Améng, da éwan
de tukoy tu gemtén de."

Nadid, to péngitolnék de dén du étélo,
éy hinati-hati de tu badu ni Jesus, a nag-
palabunutan side éng ti ésiya i makaalapa
dide. 35 Ey dudu tolay ta éya, éy te taknég
san side to digdig, a mégita. Ey du te
tungkulin a Judeo, éy tinétokso de ti Jesus.
"Entan moy," kagi de, "niligtas na kan du
iba. Ey nadid, éng siya i tiniyak na Diyos
a tagapagligtas, éy bakit éwan na iligtas
nadid i sarili na?" 36 Pati du sundalu sa, éy
tinétokso de be siya, a ginewatan de siya ta
tuba. 37 "Nay," kagi de, "éng siko a talaga i
haria na Judeo, éy iligtas mo beman i bégi
mua!"
38 Nadid, te pastel to ontok no kudos ni
Jesus, a i kinagi naa éy "SAYE I HARIA NA
JUDEO."
39 Nadid, tu tulisan a esa a nipako de be
sa, éy pinégkagian na ti Jesus ta medukés, a
"Bakit," kagi na, "isip ko siko i tagapaglig-
tasa ta tolay. Iligtas mo beman i bégi mua,
sakay agawén mo kame be!"
40 Pero tu tulisan a esa, éy pinégkagian na
tu kaguman na, a "Bakit, maski mate ka,
éwan ka bale umanteng ta Diyos ta langet?
Entan mo," kagi na, "pareho i parusa tama
a étélo, 41 éy tama tu gimet de dikita, da te
kasalanan kita. Pero i kaguman ta a éye, éy
éwan tu kasalanan." 42 Ey to pégkagi na ta
éya, éy kinagi na ni Jesus, a "Alélahanénék
pad, Jesus, ta kédemét mo a maghari." 43 Ey
kinagi ni Jesus diya, a "Kagin ko diko i
katutuhanan, a nadid a aldew éy kaguman
ta ka ta langet."

Tu Kamatayan Ni Jesus

44 Nadid, sapul to tanghali, éy nagdiklém
hanggan to alas tres. 45 Ey nadid, tu ko-
rtina a dikél ta lubuk no Templo, éy bigla
a napéknet a nahati dén. 46 Ey dinumu-
law nadid ti Jesus, a kinagi na, a "Améng,
ientarega ko diko i kaliduwa kuae." Ey
to pégkagi na dén ta éya, éy tulos na dén
nahéngsatan.
47 Nadid, tu kapitan du sundalu, péketa
na ta nanyaria, éy pinuri na i Diyos, a
kinagi na, a "I éye a lélake, éy éwan siya
tu kasalanan a talaga!" 48 Ey du napisan sa
a tolay a mégita, péketa de ta nanyaria, éy
nagsoli side ta bile de a mélungkut a tahod.
49 Ey du dati a kakaguman ni Jesus, sakay du
bébe a kinumuyoyog diya sapul to kéhektat
na ta Galilea, éy édsa be sa side a nangtan-
aw ta nanyaria.

Tu Péngielbéng Ni Jesus

50-51 Nadid, te esa a lakay ta Jerusalem a
taga Arimatea ta Hudea. Mahusay siya a
lakay, a siya be i maguhaya ta kédemét
na Diyos a maghari. Maski mataas be
siya a Judeo, a konsiyal siya, éy éwan siya
inumayun ta gustu a gemtén du kaguman
na ni Jesus. 52 Siya éy inumange ni Pilato
a inaged na tu bangkay ni Jesus. 53 Ey
nadid, éy pineogsad na dén tu bangkay to
kudos, sakay sinaputan na to manta, sakay
nielbéng na to kuweba a nipaébut de to
pader, a éwan pabi ginamit. 54 I éya a aldew
éy disperas. Ta gabia éy pangilin na Judeo.
55 Ey du bébe a kinumuyoyog ni Jesus
sapul to kéhektat na ta Galilea, éy kaguman
ni Hose to lébéng. Ey neta de éng kodya i
pinéngielbéng dia diya. 56 Ey nagsoli dén du
bébe to bile de, a tulos nihanda de tu don
a mesépot, a para ipahid de to bangkay ni
Jesus. Ey to kagagabian na éya, éy inumi-
mang san side, ayun ta ugali na kautusan
de.

24

To Kébuhay ni Jesus

1 Nadid, to simba dén a amulaldew, éy
inumange du bébe to lébéng, a kébil de sa tu
hinanda de a don a mesépot. 2 Ey kédemét
de to kuweba a lébéng, éy dinemtan de a
bukas bale dén, a negulung dén to digdig tu
takléb na a bito! 3 Ey késdép de to kuweba,
éy éwan bale sa tu bangkay ni Jesus. 4 Nadid,
to pégisip-isip de éng anya i nanyaria, éy

bigla a te taknég sa i éduwa a lélake, a
méngislap i badu dia. 5 Ey du bébe, éy
inumanteng side, a dinumukog side. Ey
kinagi du lélake dide, a "Bakit ahayukén
moy tu buhay a tolay ta lubuk na lébéng?
6-7 Ewan moy naala-ala tu kinagi ni Jesus
dikam ta Galilea? I kinagi na éy kailangan
éy tu lélake a gébwat ta langet, éy metugén
kan siya du medukés a tolay, a tulos ipako
de ta kudos. Sakay mabuhay siya ta ikatélo
a aldew. Kanya éwan se siya," kagi du
éduwa, "da nabuhay dén!"

8 Nadid, pékabati du bébe ta éya, éy naala-
ala de dén tu kinagi ni Jesus dide ta Galilea.
9 Ey nagsoli dén side, a inumange side nag-
baheta du iba a alagad ta nanyaria dide
to lébéng. 10 Diden ya a bébe, éy ti Maria
Magdalena, sakay ti Juana, sakay ti Maria
a ina ni Santiago, sakay du kaguman de a
iba a bébe. 11 Pero du apostol a binahetaan
de, éy akala de éy kabulyan san, kanya éwan
side naniwala du bébe. 12 Pero ti Pedro, éy
inumégkat siya a tulos minaginan siya to
lébéng a inentan. Ey kédemét na to lébéng,
éy niseleg na tu lubuk, éy i neta na sana
sa éy basta tu sapot na. Ey nagsoli dén
siya nadid to bile de, a mégisip-isip siya éng
anya i nanyaria.

Tu Nanyari Du Néglakad Ta Emaus

13 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
naglakad i éduwa a alagad ta Bariyo Emaus,
a ikaadeyo na ta Jerusalem éy manga sa-
pulu a kilometro. 14 Ey to péglakad de,
éy péguhunan de i nabaheta de a nan-
yari. 15 Ey nadid, to péguhon de a éduwa,
éy inabut side ni Jesus a kinumuyog siya
dide a naglakad; 16 pero éwan de natenggi
siya. 17 Ey pinakelagipan na side éng anya
i péguhunan dia. Ey hinumintu side, a
mélungkut a tahod i mudet dia. 18 Ey kinagi
no esa, a ti Kleopas i ngahen na, a "Anya
gébwat ka ta Jerusalem, éy éwan mo bale
nabaheta tu nanyari ta éya to esa a aldew?"

19 "Ey anya i nanyaria?" kagi ni Jesus.

Ey kinagi du éduwa, a "Te lélake a
pinaange se na Diyos, a ti Jesus i ngahen
na, a taga Nasaret. Ey purupeta siya,"
kagi de. "Ey mahal siya na Diyos sakay du
tolay, da makapangyarian tu pégtoldu na,
sakay tu ginamet na du tolay éy makapang-
yarian pati. 20 Pero du mataas a padi," kagi
de, "sakay du tagapamahala, éy dinikép
de siya sakay nitugén de ta gubernador a
nipabuno. Sakay nipako de siya to kudos.

21 "Pero sikame," kagi de, "éy inumasa
kame diya, da akala me a siya tu mang-
tubus dikitam a Israel du kalaban tam a
taga Roma. Pero besa ina. Da nadid éy
ikatélo na dén a aldew sapul to nipangbuno
de. 22 Ey nadid, i pégtakaan mia," kagi de,
"éy tu nibaheta dikame du kaguman me a
bébe. Binisita de kan tu lébéng to gagabi se.
23 Pero éwan kan sa tu bangkay. Ey to késoli
du bébe dikame, éy kinagi de a pinumeta
kan dide i éduwa a anghel, a kinagi de kan
a nabuhay dén siya. 24 Kanya du kaguman
me a iba, éy inange de inentan tu lébéng,
éy dinemtan de ngani a éwan dén tu lasén,
pero éwan de neta ti Jesus."

25 Nadid, kinagi ni Jesus to éduwa, a "Ay-
hay, bakit kulang i isip du tolay! Bakit
mégalanganin kam a méniwala to nisulat
du purupeta to araw! 26 Ewan moy nabati a
kailangan a mate i Cristo ta kona sa, bagu
siya maghari ta mundua?" 27 Nadid, tulos
ni Jesus a néngipaliwanag dide ta étanan a
kagi ta kasulatan na Diyos a tungkul diya.
Nitoldu na dide sapul ta libru ni Moises, a
hanggan ta kasulatan du purupeta. Pero
éwan de pabi natenggi a ti Jesus siya.

28 Nadid, kéadene du éduwa a alagad to
bariyo a angayan de, éy nagwari-wari ti
Jesus a magtulos. 29 Pero tu éduwa, éy gini-
pos de siya, a kinagi de, a "Matidug kitam
pa se, da apon dén." Kanya tinumulos ti
Jesus dide. 30 Ey to péngan de, éy inalap ni
Jesus tu tinapay, a nagpasalamat ta Diyos.
Sakay pinuseng-puseng na, a niatéd na du
kaguman na a éduwa. 31 Ey nadid, bigla de a
natenggi siya! Pero siya, éy basta linompés
ta harapan dia. 32 "Kanya bale éy nagtaka
kita a nasahat kita tu isip," kagi de, "to
nipagpaliwanag na dikita to péglakad tam
to dilan!"

33 Nadid, éy inumégkat side agad, a nag-
soli side ta Jerusalem. Ey kédemét de du
alagad a napisan sa, 34 éy kinagi du alagad
dide, a "Nabuhay ngani dén tu Panginoon!
A pinumeta dén siya ni Pedro!"

35 Ey "O, ngani," kagi du éduwa, "mineta
me be dén siya." Ey tulos de a nibaheta dide
i nanyaria dide to dilan, a "Bagu me siya
natenggi," kagi de, "éy to pémuseng na to
kanén me a tinapay."

Pinumeta Ti Jesus Du Alagad Na

36 Nadid, to péguhon de pabi ta éya, éy
bigla a te taknég ti Jesus ta bélog dia, tulos
kinagi na dide, a "Mapayapa kam dén." 37 Ey
du alagad, éy kinumégtot side a inuman-
teng, a akala de éng bélet. 38 Ey kinagi
ni Jesus dide, a "Bakit méganteng kam?
Bakit kulang pabi i péniwala moya? 39 Entan
moy i kamét kua sakay na tikéd kua, a te
talingo dén. Sakén dén ye. Nay," kagi na,
"kébilanék moy, a buhayék dén. Ewanék
bélet," kagi na, "da te bégiék."
40 Ey to pégkagi ni Jesus ta éya, éy nipeta
na dide tu kamét na sakay na tikéd na.
41 Ey du alagad, éy basta natilihan side,
a mégisip-isip side éng méniwala, o éng
éwan. Ey nasahat side ta dikél. Ey nadid
kinagi ni Jesus dide, a "Te ipakan kam
diyakén?" 42 Ey inatdinan de to nituno de
a ikan. 43 Ey kinan na to harap de.
44 Ey tulos kinagi na dide, a "Ewan moy
natandaan tu kinagi ko dikam to éya, a
kailangan a matupad i étanan a nipesulat
na Diyos to araw a tungkul diyakén--i édse
ta kautusan ni Moises, sakay ta libru du
purupeta, sakay ta libru na Manga Kanta."
45 Ey nadid, tulos ni Jesus a nipaliwanag
dide i kasulatan na Diyos. 46 "Saye tu nisulat
du purupeta to araw," kagi na, "a kailangan
a mate tu tiniyak na Diyos a tagapagligtas ta
mundua, sakay tulos mabuhay siya a huway
ta ikatélo a aldew. 47 Ey nisulat de be,"
kagi ni Jesus, "a ta pamag-itan no ngahen
ni Cristo, éy mepahayag ta Jerusalem, a
hanggan ta étanan a mundu, a pagpasen-
siyaan na Diyos i maski ti ésiya a tolay, éng
magsisi siya, a ibutan na i kasalanan na.
48 Ey sikam i magpatunaya ta étanan a éya a
nanyari. 49 Ey sakén a mismo," kagi ni Jesus
du alagad na, "éy paangen ko dikam tu
Banal a Espiritu a nipangako dikam Nama
ko. Pero maguhay kam pa ta Jerusalemae,
a hanggan padibién ko dén siya dikam, da
siya i mangatéda dikam ta kapangyarian
moy a gébwat ta langet."

Inumontok Siya Ta Langet

50 Nadid, éy niange ni Jesus du alagad na
ta luwas na banuwan, a hanggan ta Betania.
Ey ta éya, éy niontok na tu kamét na, a
nipanalangin na side. 51 Ey pénalangin na
pabi, éy inumadeyo siya dide, a inumontok
dén ta langet. 52 Ey du alagad, éy nagpagsoli
dén side ta Jerusalem, a mésahat dén side
diya. 53 Ey ta éya, éy kéya side a palagi to
Templo, a mégpépasalamatén side ta Diyos.

I Mahusay a Baheta tungkul ni Jesu Cristo a nisulat ni Juan

Tu Mégkagi Ta Kagi Na Diyos

1 To araw, bagu nilalang i mundua éy édsa
dén tu ngéngahinan de a kagi na Diyos.
Kaguman siya na Diyos, sakay pati éy Diyos
ngani dén siya. 2 Sapul to sapul éy édse
siya ta Diyos. 3 Pinaglalang siya na Diyos
ta étanan. Maski anya a nilalang, éy siya
i naglalanga. 4 Nadid, siya a ngéngahinan
de a kagi na Diyos, éy saya i kégébwatan
na buhay tama. Sakay siya i nagpaliwanag
ta isip na tolay. 5 I Demlag na Diyos, éy
pademlagén na i diklém. I diklém éy éwan
makadaig ta Demlag na Diyos.

6 Nadid, te lélake a inutusan na Diyos,
a ti Juan i ngahen naa. 7 Pinaange na
ti Juan du tolay, a monda ipahayag na
dide i ngéngahinan tam a Demlag, monda
maniwala side diya a étanan. 8 Bakén a ti
Juan i Demlag; éng'wan, i tungkulin naa éy
ipahayag na du tolay i Demlag. 9 I tunay
a Demlag éy ti Jesu Cristo a dinumibi ta
mundua a magpaliwanag ta isip na tolay.

10 Nadid, nilalang ni Jesus i mundua. Pero
to pégiyan na ta mundua, éy éwan siya
tukoy na tolay, maski siya i naglalanga dide.
11 Inumange siya to sarili na a banuwan,
pero du kabébayan na a Judeo, éy éwan
de siya tinanggap. 12 Pero du nananggap
diya, a méniwala side diya a talaga, éy
ginimet na side a maging anak side na
Diyos. 13 Ey pakodyan de a naging anak na
Diyos? Nienak wade side a huway na bébe,
ayun ta plano na tolay? Ewan! Da Diyos
ngani dén i Ama dia.

14 Kanya nadid, tu ngéngahinan de a kagi
na Diyos, éy naging tolay siya a négiyan
dikame. Siya éy ti Jesus. Ey mebait siya, a
katutuhanan i kagi naa. Ey sikame éy neta
me i pagkadiyos na. I pagkadiyos na éy
makapangyarian, da siya i isi-isesa a anak
na Diyos.

15 Nipahayag siya ni Juan, a kinagi na du
tolay, a "Siya ya tu kinagi ko dikam to éya, a
te dumemét se a lélake a ménegipo diyakén
a kalewas ko. Mataas siya diyakén," kagi
ni Juan, "da baguék nienak, éy buhay dén
siya."

16 Nadid, da mahal na kitam a tahod, éy
mebait siya dikitam a palagi, a kagbian na
kitam. 17 To araw éy inatdinan ni Moises
du tolay ta utus na Diyos. Pero nadid
éy inatdinan kitam ni Jesu Cristo ta kagbi
na Diyos, sakay nipaliwanag na dikitam i
katutuhanan. 18 Ewan tu naketa ta Diyos,
maski nikésiya. Basta tu anak na a isi-
isesa, a kaguman Nama na a Diyos, éy siya i
nagpahayaga diya.

Tu Katungkulan Ni Juan

19 Nadid ti Juan, éy nagbinyag siya du
tolay ta Betania. Ey du tagapamahala a
Judeo ta Jerusalem, éy kinagi de du padi,
a "Ange moy pakelagipan ti Juan éng ti
ésiya siya, éng siya i tagapagligtas ta tolay."
20 Ey nagtapat ti Juan dide. "Besa a sakén i
tiniyak na Diyos a tagapagligtas," kagi na.

21 "Ey nadid." kagi de, "éng éwan siko i
tagapagligtas, éy ti ésiya ka? Ti Elias ka?"
Ey "Ewan," kagi ni Juan. "Ey siguru siko i
mahalaga a purupetana Diyos?" Ey "Ewan
be," kagi na. 22 "Ey ti ésiya ka," kagi de.
"Kagin pad dén, a monda te ikagi kame du
nagpaange se dikame diko. Anya ka, da
mégtoldu ka ta kona sa?" 23 Nadid, kinagi
ni Juan, éy "Ewan moy naala-ala tu nihula
ni Purupeta Isaya to araw? I nihula na, éy
te dumemét kan a lélake a magpahayag ta
ilang a lugar, a i kagi na kan du tolay, a da-
pat husayén de i péglakaden na Panginoon.
Ey nadid, sakén i éya a lélake a nihula na."

24 Nadid du Pariseyo, éy side i nagutusa
dide a inumange ni Juan a nagpakelagip.
25 Ey kinagi de ni Juan, éy "Nadid, éng besa
ka tu tagapagligtas, éng besa ka be a ti
Elias, sakay besa ka tu purupera na Diyos,
éy bakit mégbinyag ka ta tolay?" 26 "Sakén"
kagi ni Juan, "éy binyagen ko i tolay ta
dinom. Pero te lélake a esa ta éye a éwan
moy tukoy. 27 Siya, maski ménegipo diyakén
a dumemét, éng iparehoék moy diya, éy
éwanék tu pasa, da mataas siya diyakén."
28 I éya éy nanyari ta Betania, ta dibilew na
Hordan.

Tu Bilang Tupa Na Diyos

29 Nadid, to kagagabian na éya, éy neta ni
Juan ti Jesus a tamo diya. Péketa na diya,
éy kinagi na du tolay sa, a "Entan moy, siya

ina i bilang tupa na Diyos. Siya i magibuta
ta kasalanan na tolay ta mundua. 30 Siya ina
tu kinagi ko dikam to éya a te dumemét
se a lélake a ménegipo diyakén a kalewas
ko. Mataas siya diyakén, da baguék nienak,
éy buhay dén siya. 31 Maski sakén," kagi ni
Juan, "to ditol éy éwan ko be tukoy éng ti
ésiya i tagapagligtas. Pero i tungkulin ko
éy binyagen ko i tolay ta dinom a monda
mepahayag dén siya ta Israel."
32-33 Nadid, nipahayag ni Juan ti Jesus a
huway ta kona se: "Bagu ko napospusan
éng ti ésiya siya," kagi na, "éy inutusanék
na Diyos a magbinyag ta tolay. Sakay pati,
éy kinagi na Diyos diyakén a meta ko i
Espiritu na a dumibi to esa a lélake a tulos
na umapon diya. Ey kinagi be na Diyos
diyakén a siya éy binyagen na du tolay ta
Banal a Espiritu." "Nadid," kagi ni Juan, "to
esa a aldew éy nanyari tu kinagi na Diyos
diyakén, a mineta ko i Espiritu na Diyos
a dinumibi a gébwat ta langet a koman i
dagalan. Ey tulos na inumapon ni Jesus.
34 Ey nadid," kagi ni Juan, "da mineta ko dén
i éya éy sakén dén i magpatunaya dikam a
siya ya a talaga i isi-isesa a anak na Diyos."

Du Neditol a Alagad Ni Jesus

35 Nadid, to kagagabian na éya, éy kagu-
man man dén ni Juan tu éduwa a alagad
na. 36 Ey to péketa de ni Jesus a sumalegéd,
éy kinagi ni Juan du éduwa, a "Entan moy,
siya ina i bilang tupa na Diyos!" 37 Ey tu
éduwa a alagad ni Juan, pékabati de ta
éya, éy tinumagubet side ni Jesus. 38 Ey
ti Jesus, to késuleg na éy neta na side a
tumétagubet diya. Ey kinagi na dide, a
"Anya i gustu moya?" Ey "Maistu," kagi de,
"ahe i tulusan mua?" 39 "Ey kumuyog kam,"
kagi na, "éy meta moy." Kanya kinumuyog
side ni Jesus, a mineta de tu tinulusan na
a bile. Ey tinumulos be sa side, da apapon
dén.
40 Nadid, tu ngahen na esa dide éy ti
Andres a wadi ni Simon Pedro. 41 Kanya ti
Andres, éy inuwet na agad teka na, a kinagi
na diya a "Kadon dén, mineta me dén tu
Cristo." (Séya i pégngahen du Judeo to
lélake a éuhayén de a tiniyak kan na Diyos
a tagapagligtas dide.) 42 Nadid, tulos niange
ni Andres tu aka na ni Jesus. Ey péketa ni
Jesus diya, éy kinagi na, a "Ti Simon ka kan,
a anak ni Juan. Pero sapul nadid, i pégn-
gahen mia diko éy Kepas." (I kahulugen na
éya, éy Pedro, sakay i kahulugen na a esa éy
bito.)
43 Nadid, to kagagabian na éya éy naisipan
dén ni Jesus a umange ta Galilea. Ey to
péglakad na éy neta na ti Pelip. Ey kinagi na
diya, a "Kumuyoyog ka diyakén a maging
alagad ko." 44 Ti Pelip éy taga Betsayda.
Siya be ya i banuwana de Andres a patwade.
45 Nadid ti Pelip, éy inange na ti Natanel, a
kinagi na diya, a "Natanel, natandaan mo
tu hinulaan du purupeta sakay ti Moises
to pénulat na ta utus na Diyos, a te taga-
pagligtas kan a dumemét dikitam? Mineta
me dén siya a talaga! Ti Jesus," kagi na, "i
ngahen na, a anak ni Hose a taga Nasaret."
46 "Ataay," kagi ni Natanel, "te mégébwat
bale be a mahusay a lélake ta éya a kétihék
a banuwan na Nasaret?" "O," kagi ni Pelip;
"kadon, angen ta entan."
47 Nadid, péketa ni Jesus ni Natanel a
gébék diya, éy kinagi na du édsa sa, a
"Entan moy, i lélake a ina éy tunay a Judeo,
a matapat siya." 48 Ey ti Natanel, pékabati
na ta éya, éy kinagi na ni Jesus, a "Ta aheék
mo a napospusan?" "Bagu ka inange ni
Pelip," kagi ni Jesus, "éy neta ta ka dén
a te salendum to kayo." 49 "Mégtakaék,"
kagi ni Natanel. "Méniwalaék dén a siko
ngani dén i isi-isesa a anak na Diyos! Siko
i hari mia ta Israel a talaga!" 50 "Kanya
ka wade san naniwala diyakén," kagi ni
Jesus, "éy dahilan to kinagi ko diko a neta
ta ka dén a te salendum to kayo. Pero
meta mo i lalo a kataka-taka ta esa a aldew.
51 Tandaan moy," kagi ni Jesus, "meta moy
i langet a bumukas a tulos du anghel a
dumibi diyakén, sakay meta moy be side a
umontok a gébwat diyakén. Sakén i lélake
a gébwat ta langet."

2

Tu Kasal Ta Kana

1 Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy te
kasal ta Bariyo Kana ta Galilea. Ey édsa
sa tu ina ni Jesus. 2 Ey kéya be sa ti Jesus
sakay du alagad na, a kinombida sa side.
3 Nadid, to pégkasayaan de pabi, éy naubus
dén tu alak. Ey kinagi no ina ni Jesus diya,
a "Naubus dén tu alak." 4 "Diyanék mo
utusan, Inéng," kagi na. "Ewan pabi oras a

ipeta ko i kapangyarian ko." [5] Nadid, kinagi
no ina na du bataan sa, a "Sundin moy i
maski anya a kagi na dikam."
[6] Nadid, te éném sa a tapayan a méglasén
side ta manga téglélima a baldi. Side ya
i hinanda du Judeo a pagugisan, ayun ta
rilihiyon de. [7] Ey kinagi ni Jesus du bataan
sa, a "Putatén moy side ta dinom." Ey
pinutat de side. [8] Nadid, kinagi ni Jesus
dide, a "Nay, isalduk moy i sénganya, a
kébilén moy ta namamahala ta kasalae." Ey
sinunud de tu kinagi ni Jesus dide. [9] Nadid,
tu namamahala to kasal, éy kinenaman na
tu dimom, éy alak bale dén. Ey éwan na
be tukoy éng ahe i gébwata na éya a alak.
Basta du bataan a nagsalduk i nakapospusa.
Kanya tu namamahala, éy dinulawan na tu
lélake a kékasalén, [10] a kinagi na diya, a
"Bakit, isip ko ugali na tolay a iditol de pa
a ipenom du kombidadu de tu memahal a
kalase a alak? Nadid, bagay nakainom dén
side, éy iluwas na dide tu alak a mehina.
Pero siko éwan, da nadid mo san iluwas tu
memahal a alak!"
[11] I éya a ginimet ni Jesus ta Kana, éy
sáya i purumeru a gimet na a makataka-
taka. Nagpatunay siya du tolay ta éya
ta pagkadiyos na. Ey du alagad na, éy
naniwala dén side a siya i tiniyak na Diyos
a tagapagligtas du Judeo.
[12] Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus ta Kapernaum. Kaguman na tena na,
sakay du tétotop na sakay du alagad na. Ey
tinumulos sa side ta sénganya a aldew.

Tu Ginamet Ni Jesus Ta Templo

[13] Nadid, kédemét na piyesta na Judeo,
éy inumange ti Jesus ta Jerusalem. I nga-
hen na éya a piyesta éy Piyesta na Ala-ala.
[14] Kédemét na ta Jerusalem, éy sinomdép
siya ta Templo. Ey to késdép na, éy neta
na sa i tolay a mégtinda-tinda, a iyébugtong
de i baka sakay tupa sakay palapati. Sakay
neta na be sa du mégpalit ta kuhata. [15] Ey
naglubid ti Jesus ta pégyabat na, a tulos
na side a étanan a nitabuy ta luwas na
Templo. Pati du tupa sakay baka éy nitabuy
na be side. Sakay du lamesa du mégpalit
ta kuhata, éy binalibaleksad na side a tulos
nesapwah dén tu kuhata de. [16] Sakay kinagi
na du méngibugtong ta palapati, a "Nay,
paluwasén moy se side. Bakit, gemtém
moy beman a palengke i Bileae Nama ko?"
[17] Nadid, du alagad ni Jesus, péketa de ta éya,
éy naala-ala de tu nisulat ni Dabid to araw,
a i kagustuan na kana ta Bile na Diyos, éy
saya i kaanyaan na kan.
[18] Nadid, du mataas a Judeo, éy inumange
side ni Jesus a kinagi de, a "Anya i ipeta
mo dikame a kataka-taka, monda meta
me éng te kapangyarian ka a nagpaibut
du tolay ta Templo?" [19] "Hukatén moy i
Templua," kagi na, "éy pataknégén ko a
huway ta étélo san a aldew." [20] Ey "Areh!"
kagi du Judeo. "Du neditol a nagpataknég
ta Templua, éy épat a pulu éy ta éném
a taon a nagtarabaho side! Ey siko, isip
mo beman éy mapataknég mo san ta étélo
san a aldew?" [21] Ewan tukoy du Judeo a
nihalimbawa san ni Jesus dide tu Templo.
Pero bégi na san i kinagi naa dide. [22] Nadid,
to nikébuhay ni Jesus to ikatélo a aldew, éy
nala-ala dén du alagad na tu kinagi na a éya.
Ey naniwala side diya, sakay naniwala be
side ta kasulatan na Diyos.
[23] Nadid, to Piyesta na Ala-ala, éy meadu
ta Jerusalem a naniwala ni Jesus, a siya i
tagapagligtas dide, da neta de i ginimigimet
na a kataka-taka. [24] Pero ti Jesus, éy éwan
siya nagkatiwala dide, da tukoy na dén
side a étanan. [25] Ewan siya tu kailangan ta
magbaheta ta ugali na tolay diya, da tukoy
na dén i isip na tolay a maski ti ésiya.

3

Ti Jesus Sakay Tu Te Tungkulin a Lakay

[1] Nadid, te esa a lakay a namamahala
du Judeo, a ti Nikodemo i ngahen na.
Sakup siya na rilihiyon a ngéngahinan de a
Pariseyo. [2] To esa a kélép, éy inumange siya
ni Jesus a nékiohon. "Maistu," kagi na, "na-
pospusan me a maistu ka a gébwat ta Diyos,
da éwan ka makagimet ta gégemtén mua a
memahal éng éwan édse diko i Diyos." [3] Ey
kinagi nadid ni Jesus to lakay, a "Tandaan
mo: éng éwan ienak i tolay a huway, éy
éwan siya maari a ipasakup ta kaharian na
Diyos." [4] "Ey kodya i péngienaka ta matanda
dén a tolay a huway?" kagi ni Nikodemo.
"Makasdép wade siya ta tiyana nena na a
monda ienak a huway?" [5] "Tandaan mo,"
kagi ni Jesus, "éng éwan ienak i tolay ta
dinom sakay ta Espiritu na Diyos, éy éwan
siya makasdép ta kaharian na Diyos. [6] Tu
ienak ta tolay, éy meaheg ta tolay, sakay

tu ienak ta Espiritu na Diyos, éy meaheg
ta Diyos. 7 Diyan ka mégtaka to kinagi ko
diko a kailangan a ienak i tolay a huway.
8 Mara i pahés, éy mabati mo, pero éwan
mo tukoy i kégébwatan na sakay ta angayan
na, da méglebut siya ta maski ahe. Nadid,
éy kona be sa i tolay a ienak ta Espiritu na
Diyos, a éwan mo be tukoy éng kodya." 9 Ey
kinagi ni Nikodemo, a "Kodya a manyari i
éya?" 10 Ey "Anya," kagi ni Jesus, "isip ko
matalinung ka a maistu ta Israel, pero éwan
mo beman tukoy tu kinagi ko? 11 Tandaan
mo; tu napospusan me sakay tu mineta me,
éy ibaheta me dikam a talaga. Pero sikam,
éy éwan kam méniwala ta kagi mia. 12 Nadid,
éng éwan kam méniwala to kinagi ko dikam
tungkul ta munduae, éy pakodyan moy a
maniwala éng ibaheta ko dikam i manyaria
tungkul ta langet? 13 Entan mo, éwan tu
tolay ta mundua a maski ti ésiya a gébwat ta
langet, éng éwan sakén san a ngéngahinan
de a lélake a gébwat ta langet."

14 Mara ti Moises to araw, to pégiyan de
ta ilang a lugar, éy nagimet siya ta ulag
a tanso, a niekpét na to kayo a te tolnék.
Nadid, éy kona be sa i lélake a gébwat ta
langet, a iekpét de be siya ta te tolnék a
kayo, 15 a monda maski ti ésiya a tolay a
méniwala diya, éy mabuhay siya a éwan
tu katapusan. 16 Mahal na Diyos a tahod i
tolay ta mundua. Kanya pinaange na se
tu anak na a isesa, monda maski ti ésiya i
maniwalaa diya, éy éwan mate, éng éwan
mabuhay a éwan tu katapusan. 17 Ewan
pinaange na Diyos tu anak na ta mundua a
maghukum ta tolay, éng'wan magligtas ta
tolay.

18 Kanya nadid, maski ti ésiya a méniwala
ta anak na Diyos, éy éwan siya hukumén na
Diyos. Pero tu éwan méniwala éy mahukum
dén, da éwan side méniwala ta isesa a
anak na Diyos, a ti Jesu Cristo. 19 Nadid,
inumange dén ta mundua i Demlag a ti
Jesu Cristo. Pero inidelan siya du tolay.
Gustu du tolay i diklém kesira ta demlag,
da medukés i gimet dia. Kanya hukumén
side na Diyos. 20 Dahilan i maski ti ésiya a
mégimet ta medukés, éy sala de i demlag.
Umadeyo side ta demlag da gustu de éwan
meta i gimet de a medukés. 21 Pero side
a te gimet ta tama, éy umadene side ta
Demlag, monda meta dén i gimet de, a ayun
ta kaluuben na Diyos.

Ti Jesus Sakay Ti Juan

22 Nadid, kétapos na éya, éy inumange de
Jesus sakay du alagad na ta Hudea. Négiyan
sa side ta esa a panahun, a nagbinyag side
ta tolay. 23-24 I éya a panahun, éy panahun
pabi ni Juan a mégbinyag, da éwan de pabi
nipihesu. Ey édsa nadid ti Juan ta Enon, a
mégbébinyagén sa siya du tolay, da meadu
sa i dinom (adene i Enon ta Salim). Ey
meadu i dumédulug sa diya a nipabinyag.

25 Nadid, du alagad ni Juan sakay tu esa
a Judeo, éy négpasuway side tungkul ta
pégbinyag ni Juan sakay ta pégbinyag ni
Jesus. 26 Kanya inumange side ni Juan, a
kinagi de diya, a "Maistu, anya tu kaguman
mo a lélake to éya ta dibelew na Hordan,
siya a nipahayag mo? Mégbébinyagén kan
dén siya nadid ta tolay, éy meadu kan be
diya a dumédulug. Bakit?" 27 "Ewan," kagi
ni Juan du alagad na. "Tama tu gimet
na. Tandaan moy, maski ti ésiya a te
kapangyarian, éy Diyos i méngatéda diya.
28 Ewan moy naala-ala tu kinagi ko dikam?
Tu kinagi ko, éy besa a sakén i tiniyak na
Diyos a tagapagligtas, éng'wan, inutusanék
san na Diyos a mégdetol diya, a paghandaén
ko du tolay ta demtan na. 29 Mara tu bébe
a kasalén," kagi ni Juan, "ti ésiya i te kooa
sa, tu lélake a mangasawa o tu bukabli na?
Tu lélake a mangasawa, siya i te koo to
bébe. Tu bukabli na, éy masaya siya éng
meta na side a nagagum dén. Nadid, kona
be sa sakén," kagi ni Juan. "Masayaék be
éng meta ko du tolay a umange ni Jesus.
30 Ti Jesus, éy maging tanyag siya a éwan tu
katapusan. Pero sakén, éy malipas be san
i kétanyag kua." Saya tu kinagi ni Juan du
alagad na.

Tu Gébwat Ta Langet

31 Siya a gébwat ta langet, éy siya i
mataasa. Siya a édse ta mundua, éy még-
toldu siya ta tungkul ta édse ta mundua,
da sé' san ya i kinatobuan na a lugar. Ti
Jesus a gébwat ta langet, éy siya i mataasa.
32 Mégbaheta siya ta neta na éy ta nabati na,
pero éwan méniwala du tolay ta kagi naa.
33 Pero side a méniwala a talaga ta kagi ni
Jesus, éy side i mégpatunaya a katutuhanan
i Diyos. 34 Tu pinaange se na Diyos a ti
Jesus, éy siya i mégkagia ta kagi na Diyos,

da inatdinan siya na Diyos ta Espiritu na.
35 Mahal na Diyos tu anak na a Jesus, a
inatdinan na siya ta étanan, a siya dén i
te kapangyarian. 36 Nadid, maski ti ésiya
a méniwala ta anak na Diyos, éy mabuhay
siya a éwan tu katapusan. Pero side a éwan
sumunud to anak na, éy éwan de kamtan i
buhay a éwan tu katapusan, éng'wan, basta
manatili dide i parusa na Diyos.

4

Ti Jesus Sakay Tu Bébe a Samaritano

1 Nadid, du Pariseyo éy nabaheta de a
bébinyagen kan ni Jesus i mas meadu a
tolay kesira ni Juan. Sakay nabaheta de be a
te mas meadu kan a tolay a nipasakup diya,
kesira ni Juan. 2 Pero éwan ti Jesus a mismo
i mégbinyaga du tolay, éng'wan du alagad
na san. 3 Kanya ti Jesus, pékabaheta na ta
éya, éy gininanan na i Hudea a nagsoli siya
ta Galilea.

4 Ey to péglakad na, éy dinumiman pa
siya ta Samaria. 5 Ey to péglakad de ta éya
éy dinumemét side ta banuwan na Sikar.
Adene i Sikar to luta a niatéd ni Hakob to
anak na a Hose to araw. 6 Ey édsa be sa
tu medisalad a bal-ong a kinotkotan kan
ni Hakob to araw. Kédemét sa de Jesus,
éy tanghali dén tu bilag. Ey inumeknud
sa siya a inumimang, da napagel. 7-8 Du
alagad na, éy tinumulos side ta banuwan a
mamugtong ta kanén de.

Ey, kéimang ni Jesus to bal-ong, éy
te dinumemét sa a Samaritano a bébe
a sumagéb. Ey kinagi ni Jesus diya, a
"Penuménék mo." 9 Tu bébe, pékabati na
a mékiohon ti Jesus diya, éy nagtaka, da
du Judeo, éy idel de a mékiohon du Samar-
itano. "Bakit," kagi na, "mékienom ka
diyakén éy Judeo ka, éy sakén éy Samar-
itanoék?" 10 Ey kinagi ni Jesus diya, "Eng
tukoy mo i iatéda na Diyos ta tolay, sakay
éng tukoy mo be i mékienuma diko, éy siko
maka i mékienuma diyakén. Ey atdinan
ta ka maka dén ta dinom a makabuhay."
11 "Ey ahe i pangalapan mua ta dinom a
makabuhay?" kinagi no bébe. "Ewan ka
be tu pégsalduk, éy medisalad pati i balo-
ongae. 12 Tu apo tam a Hakob," kagi na, "éy
saye i enuman naa, pati du anak na sakay du
baka na to araw. Saye i niatéd naa dikitam
a dinom. Anya, isip mo mataas ka diya, a
mahusay tu dinom mo ta dinumae?" 13 Ey
kinagi ni Jesus, a "Du uminom ta dinom
ta bal-ongae, éy mégeplék side a huway.
14 Pero tu iatéd ko a dinom, éy saya i buhay
a éwan tu katapusan. Ey maski ti ésiya
i uminom ta éya, éy éwan siya mageplék
a huway, maski nikésiya, da édse diya a
palagi, a koman i bukal a éwan katian."
15 "Ey atdinanék pad ta kona sa a dinom,"
kagi no bébe, "monda éwanék mageplék
a huway, monda éwanék tu kailangan a
sumagéb."

16 Ey "Nay," kagi ni Jesus, "ikad mo dén a
angen mo tu asawa mo, a soli kam se agad."
17 "Ey éwanék tu asawa," kinagi no bébe.
"Ah," kagi ni Jesus, "katutuhanan a talaga
tu kagi mo. 18 Da lima dén tu inasawa mo a
lélake. Sakay pati tu mékiagum diko nadid,
éy besa a asawa mo." 19 "Anin," kagi no bébe,
"purupeta ka bale! 20 Anya wade, Amay; i
pégsambaan du apo me ta Diyos to éya, éy
ta bukidae. Pero sikam a Judeo, éy kagi moy
a ta Jerusalem kan san i tama a pégsam-
baan tam ta Diyos?" 21 "Ewan, Anéng,"
kinagi ni Jesus. "Tandaan mo, dumemét
i oras a éwan sumésamba i tolay ta Diyos
ta bukidae. Pati ta Jerusalem, éy éwan de
sa sésambaén. 22 Sikam a Samaritano, éy
éwan moy tukoy i sésambaan moy. Pero
sikame a Judeo, éy tukoy me i sésambaan
me, da tu tagapagligtas ta tolay, éy Judeo
siya. 23 Ey nadid," kagi ni Jesus, "dinumemét
dén i oras a késamba na tolay ta Diyos
ta katutuhanan ta isip dia, side a tunay a
méniwala diya. Gustu na Diyos éy sambaén
siya na tolay ta kona sa. 24 I Diyos éy Espiritu,
éwan siya tu bégi. Ey side a sumamba ta
Diyos, éy kailangan éy sambaén de siya ta
katutuhanan ta isip dia."

25 Nadid, kinagi no bébe, a "Tukoy ko a
ta esa a panahun, éy dumemét tu tiniyak
na Diyos a tagapagligtas ta tolay, siya a
ngéngahinan de a Cristo. Ey ta kédemét
na, éy ipaliwanag na kan dikitam i étanan."
26 "Ey sakén a mégkagi diko." kagi ni Jesus,
"éy sakén ngani dén ye."

27 Nadid, dinumemét du alagad ni Jesus a
gébwat ta banuwan. Ey dinemtan de siya
a mégkagi to bébe. Ey nagtaka side da
mékiohon siya ta bébe. Pero mésanike side
a mégpakelagip éng anya i éuhunén dia.

[28] Ey nadid, basta pinabayan no bébe tu
iyésagéb na, a nagsoli ta banuwan. Ey
kédemét na ta banuwan, éy nibaheta na
du kabébayan na ti Jesus, a kinagi na, a
[29] "Kamon, ipeta ko dikam i lélake yae a
mineta ko. Siya i nakatukuya ta étanan a gi-
namet ko sapul to kékétihék ko! Siguru siya
i Cristo a tagapagligtas dikitam!" [30] Nadid,
pékabaheta du tolay to kinagi no bébe, éy
linumwas side a étanan a angen de entan ti
Jesus.

[31] Samantala du alagad ni Jesus, éy inakit
de siya a méngan. [32] Ey "Ewan," kagi ni
Jesus, "da te kanénék dén a éwan moy
tukoy." [33] Pékabati du alagad ta éya, éy
négpakipakelagip side a kinagi de, a "Anya
wade, te namakan wade diya to édse tam
ta banuwan?" [34] Ey "Ewan," kagi ni Jesus,
"i kanén kua, éy tupadén ko i kaluuben
na nagpaangea se diyakén, a tapusén ko i
patarabaho na diyakén. [35] Kagi moy a épat
pabi a bulan bagu panahun na gapasan.
Pero éwan," kagi ni Jesus. "Entan moy,
éwan moy meta a handa dén nadid i arad-
uan yae a gapasén moy? Didi tolay ya a
tamo dikitam, éy side ya i gapasén moya.
[36] Entan moy, maski ti ésiya a magapas ta
tolay a iange diyakén, éy atdinan ko siya ta
gantimpala na. Sakay du ginapas na a tolay,
éy abutén de i buhay a éwan tu katapusan.
Nadid, tu méngimula ta kagi na Diyos ta
isip na tolay, sakay tu mégapas, éy pareho
side a masahat. [37] Nadid éy katutuhanan tu
kékagin na tolay, a mégmula kan tu esa,
pero besa kan tu mégapas, [38] da inutusan
ta kam," kagi ni Jesus, "a mégapas ta éwan
moy nimula. Mara, i kahulugen na éya éy
iba du néngibaheta ta kagi na Diyos ta tolay,
pero sikam i méngiangea ta tolay diyakén."

[39] Nadid, te meadu a Samaritano ta éya a
nániwala ni Jesus, dahil to kinagi no bébe
dide, a "Natukuyan na i étanan a ginamet
ko sapul to kékétihék ko." [40] Kanya nékio-
hon du Samaritano ni Jesus a tumulos siya
ta banuwan de. Ey négiyan sa siya ta éduwa
a aldew. [41] Ey lalo a meadu i naniwala, da
nabati de tu pégtoldu na. [42] Ey kinagi du
Samaritano to bébe, a "Naniwala kame to
purumeru dahil to kinagi mo. Pero nadid
méniwala kame dén a talaga da nabati me
be dén tu pégtoldu na. Tukoy me nadid a
talaga ngani a siya i tagapagligtasa ta tolay
ta mundua."

Tu Anak a Méladu

[43] Nadid, kélipas na éduwa a aldew, éy
hinumektat de Jesus, a tamo side ta Galilea.
[44] Kinagi ni Jesus a éwan iyégalang du tolay
tu purupeta éng kabébayan de.

[45] Nadid, kédemét de Jesus ta Galilea, éy
tinanggap siya du tolay sa. Kanya tinaggap
de, éy natandaan de tu ginégimet na ta
Jerusalem to piyesta, da namiyesta be sa du
tolay a taga Galilea. [46] Ey sinumoli ti Jesus ta
Kana. Saya i banuwan a pinagemtan na ta
dinom a alak.

Nadid, te lélake sa a te tungkulin a géb-
wat ta Kapernaum. Tu anak na ta éya éy
méladu. [47] Pékabaheta no lélake a dinu-
memét sa ti Jesus, éy inumange sa a nékio-
hon diya. Gustu na a umange ti Jesus to bile
de a manggamot to anak na a adene dén a
mate. [48] Ey kinagi ni Jesus diya, a "Ewan kam
méniwala a talaga, éng éwan moy pa meta
i kataka-taka a gimet." [49] Ey kinagi no te
tungkulin, a "Kumuyog ka pad pa diyakén,
Maistu, bagu mate tu anak ko." [50] Ey kinagi
ni Jesus diya, "Ikad mo dén, mabuhay san
ya tu anak mo." Pékabati no te tungkulin
ta éya, éy naniwala siya to kagi ni Jesus, a
tulos na dén a naglakad. [51] Ey to péglakad
na pabi a tamo to bile de, éy sinambat siya
du utusan na, a kinagi de diya, a "Mahusay
dén tu anak mo!" [52] Ey pinakelagipan na
side éng nikésiya siya nagsapul a naghusay.
Ey kinagi de a "To apon se a ala una, éy
naibut tu palang na." [53] Ey naala-ala na dén
a sé' bale ya i orasa no pégkagi ni Jesus, a
mabuhay tu anak na. Ey naniwala side a
métatena ni Jesus.

[54] Nadid, saya tu ikaduwa a gimet ni Jesus
a makataka-taka sapul to kédemét na ta
Galilea a gébwat ta Hudea.

5

Tu Pégpahusay Na To Lakay a Méladu

[1] Nadid, kétapos na éya, éy inumange ti
Jesus ta Jerusalem, a mamiyesta. [2] Nadid, te
diposito na dinom ta Jerusalem. I édsean na
éy adene ta pintuan na banuwan a sésdépan
na tupa. I pégngahen na Judeo ta dinuma a
éya éy Betesda. Ey to digdig no dinom éy
te lima a bile. [3] Saya i édseana du te ladu
a tolay a meadu. Te buhék, te pile, sakay

te lumpu. Mégéuhayén side ta ipaglimet-
limet no dinom. [4] Dahilan éng mensan éy
te anghel kan a dumibi to dinom a tulos na
a maglimet-limet to dinom, éy maghusay
kan tu meditol a tolay a lumogbut, maski
anya i saket na.
[5] Nadid, te lélake ta éya, a te ladu ta ételo
dén a pulu a taon éy ta walu. [6] Ey neta
siya ni Jesus, éy tukoy na a nale dén siya
a te katidug ta éya. Ey kinagi na diya, a
"Gustu mo a maghusay ka?" [7] Ey "O," kagi
no lélake, "pero éwan ko kaya, da éwan tu
méngégkat diyakén a méngilogbut ta dino-
mae éng maglimet-limet. Da pinuhubaan
ko dén, éy keditulanék be san du kaguman
ko." [8] Ey "Nay," kagi ni Jesus, "umégkat ka
dén a méglakad ka dén, a kébilén mo dén i
abék mua." [9] Ey pékabati no lélake ta éya, éy
bigla siya a naghusay. Ey inalap na tu abék
na, a néglakad dén.
Nadid, i éya a aldew, éy sabadu (I sabadu,
éy pangilin na Judeo.) [10] Kanya du te
tungkulin a Judeo, péketa de to lélake a
naghusay, éy pinaginglan de siya, a "Bakit
kakébil mo i abék mua?" kagi de. "Isip ko
pangilin nadid. Labag ta batas i mégkébil
ta aldew a pangilin." [11] "Tu lélake a nag-
pahusay diyakén," kagi na, "éy inutusanék
na a méglakadék, a kébilén ko dén i abék
kuae; kanya kinébil ko dén." [12] "Ey ti ésiya i
nagutusa diko a méglakad ka dén a kébilén
mo i abék mua?" kagi de. [13] "Ewan ko
tukoy," kagi no lélake. Kanya éwan na
tukoy éng ti ésiya i nagpahusay diya, éy
hinumektat dén ti Jesus, da meaadu i tolay
ta éya.
[14] Nadid, kétapos na éya, éy neta ni Jesus
ta Templo tu lélake a ginamot na. Ey kinagi
na diya, a "Entan mo, mahusay ka dén.
Nadid éy ibutan mo dén i kasalanan mo,
monda éwan ka demtan na mas mahirap
pa to saket mo." [15] Nadid tu lélake, éy inu-
mange siya du te tungkulin a Judeo, a kinagi
na a ti Jesus i nagpahusaya diya. [16] Nadid,
saya i katuwirana du Judeo a mékialam ni
Jesus, da pinahusay na tu lélake to pangilin.
[17] Pero i katuwirana ni Jesus dide, éy
"Tama ko a Diyos éy mégtarabaho a palagi,
maski pangilin; éy sakén éy konaék be
sa." [18] Nadid, pékabati sa du te tungkulin
a Judeo, éy lalo dén a gustu de a bunon
ti Jesus. Naiyamut side diya da nilabag
na tu ugali de tungkul ta pangilin. Sakay
naiyamut be side to kinagi na, a Diyos i
ama naa. I kahulugina na éya éy kagi na éy
kapareho siya na Diyos.

Tu Kapangyarian No Anak Na Diyos

[19] Nadid, kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan
moy ye: i tarabaho ko, éy éwan ta isip
kua, éng'wan ahigén ko i tarabaho Nama
ko. Dahilan i gimet Nama ko, éy sé' be ya
i gimet kua, sakén a anak na. [20] Gustuék
Nama ko. Kanya nipaliwanag na diyakén
i étanan a gimet na. Ey ipaliwanag na pa
diyakén i gimet ko a lalo a memahal, a
monda meta moy a magtaka kam. [21] Mara
Tama ko a Diyos, éy pabuhayén na i tolay
a pate. Ey sakén a anak na, éy kona be sa i
gimet kua, a pabuhayén ko i maski ti ésiya
a gustu ko. [22] Ewan be méghukum Tama ko,
éng'wan inatdinanék na ta kapangyarian a
sakén i maghukuma, [23] monda igalangék na
tolay, a kona ta pénggalang de Nama ko. Tu
éwan gumalang diyakén, éy éwan be siya
gumalang Nama ko, da siya i nagpaangea se
diyakén.
[24] "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "maski
ti ésiya a mangbate ta kagi ko, a sakay
méniwala be siya ta nagpaangea se diyakén,
éy éwan siya mahukum. Eng'wan, bilang
nabuhay dén siya ta pate, da te buhay dén
siya a éwan tu katapusan. [25] Tandaan moy
be ye: Dumemét i oras a pangbate du bilang
pate ta kagi na anak na Diyos. Ey du maka-
bate, éy mabuhay side a éwan tu hanggan.
Ey dumemét dén nadid i éya a oras. [26] Tama
ko, éy siya i gébwata na buhay na tolay.
Sakay sakén a anak na, éy inatdinanék na
be ta kapangyarian a magpabuhay ta tolay.
[27] Sakay inatdinanék na be ta kapangyarian
a maghukum ta tolay," kagi ni Jesus, "da
sakén i lélake a gébwat ta langet. [28] Bakit
mégtaka kam ta éye a kékagin ko? Entan
moy, dumemét i oras a mabati du étanan
a édsa ta lébéng i dulaw kua, [29] a tulos
de a buméswal ta lebéng dia. Sakay du
nagimet ta mahusay, éy tamo side ta buhay
a éwan tu katapusan. Sakay du nagimet ta
medukés, éy tamo side ta péghukuman."

Du Mégpatunay Ni Jesus

[30] Nadid, kinagi ni Jesus, a "Ewan gébwat
i kapangyarian ko ta sarili ko san, éng'wan
sundin ko san i utus Nama ko ta paghukum

ko ta tolay. Kanya tama i péghukum kua.
Ewan ko sundin i isip ko sana éng'wan
tupadén ko i kaluuben no nagpaange se
diyakén. 31 Mara, éng sakén san i mégkagia
dikam a te kapangyarianék, éy éwan kam
maniwala. 32 Pero éwan," kagi ni Jesus, "da
entan moy, te esa a mégpatunay diyakén.
Ey tukoy ko a katutuhanan i pégkagi na
tungkul diyakén. 33 Mara entan moy ti Juan,
to péngisiyasat moy diya, éy nipagtapat na
dikam i katutuhanan a tungkul diyakén.
34 Sakén éy éwanék tu kailangan a magpatu-
nay i lélake diyakén. Pero ipaala-ala ko
dikam ti Juan, monda maniwala kam maka
ta kagi na a monda meligtas kam. 35 Ti Juan
éy koman i demlag na simbu, da nagpali-
wanag dikam ta katutuhanan. Ey gustu
moy ta sandali a panahun tu nipagtoldu na
dikam. 36 Pero entan moy, te iba a még-
patunay diyakén a higit pa ni Juan," kagi
ni Jesus. "I tarabaho ko a niutus diyakén
Nama ko, éy side ya i sistigu kua. Side ya
i mégpatunaya a pinaangeék se Nama ko
a Diyos. 37 Pati Tama ko, éy mégpatunay
be diyakén. Pero sikam, éwan moy nabati
tu boses na, éwan moy neta tu mata na;
38 sakay éwan kam méniwala ta kagi na,
da éwan kam méniwala ta pinaange na se.
39 Mégéadalén kam ta kasulatan na Diyos,"
kagi ni Jesus, "da isip moy wade éng adalén
moy éy mabuhay kam a éwan tu katapu-
san. Ey i éya a kasulatan éy mégpatunay
be diyakén! 40 Pero maski patunayanék na
kasulatan, éy idel moy a ipasakup diyakén,
monda te buhay kam maka a éwan tu kata-
pusan."

41 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén, éy
éwan ko hangad a puriénék na tolay.
42 Pero tukoy ko a éwan moy gustu i Diyos.
43 Pinaangeék se Nama ko, a mégtoldu
dikam tungkul diya; pero éwanék moy
tanggapén. Pero éng dumemét dikam i esa
a lélake a mégtoldu dikam, éy méniwala
kam diya a talaga. 44 Ewan kam maari a
maniwala diyakén, da i gustu moy sana, éy
purién kam na tolay; pero éwan moy gustu
a purién kam na Diyos.

45 "Diyan moy isipén a sakén i magablaa
dikam Nama ko," kagi ni Jesus. "Eng'wan,
Ti Moises i magablaa dikam diya. Umasa
kam ni Moises a siya i mangtulunga dikam,
pero éwan. 46 Kagi moy a méniwala kam
ta kagi ni Moises, pero éwan! Eng nani-
wala kam ni Moises, éy méniwala kam be
diyakén, da nisulaték na. 47 Nadid, éng
éwan kam naniwala to nisulat ni Moises,
éy pakodyan moy a maniwala ta pégtoldu
kua?"

Tu Nipamakan Na Du Lima
a Libu a Tolay

6

1 Nadid éy nagsoli dén ti Jesus ta dibilew
na Galilea (I ngahen a esa na éya a diget,
éy Tiberias.) 2 Ey te meaadu a tolay a
tumétagubet diya, dahilan to mineta de a
ginamet na du tolay a te ladu. 3 Nadid,
inumange de Jesus ta buked, a kaguman na
du alagad na. Ey négeknud sa side. 4 Saya
i panahun na Piyesta na Ala-ala. 5 Nadid,
pékatan-aw ni Jesus ta meaadu a tolay a
tumétagubet dide, éy kinagi na ni Pelip, a
"Ahe i pamugtungan tam ta ipamakan tam
didi tolay yae?" 6 (To pégkagi ni Jesus ta
éya, éy napospusan na dén i gemtén na,
pero nipakelagip na ni Pelip da puhubaan
na siya.) 7 Ey kinagi ni Pelip ni Jesus, a
"Pakodyan tam wade? Maski ibugtong tam
i éduwa a datos a kuhata ta tinapay, éy
kulang de pa a kanén!" 8 Nadid, te alagad
a esa ta éya a ti Andres, a wadi ni Simon
Pedro. Ey kinagi na ni Jesus, a 9 "Te anak
ta éye a te kébil ta lima a momon a tinapay
sakay éduwa a pindang, pero gasinu san
dén ye ta kakadua na tolaye." 10 Ey kinagi
ni Jesus du alagad na, a "Pégiknudén moy
side." Nadid, da melawa i kalamonan ta
éya, éy pinégiknud de du tolay ta éya. Te
manga lima a libu a lélake (puwera du bébe
sakay du anak). 11 Nadid, inalap ni Jesus
tu tinapay no anak. Ey to pégpasalamat
na, éy binahabahagi na tu tinapay du tolay.
Pati tu éduwa a pindang, éy binahagi na
be ta maski sénganya a gustu de. 12 Nadid,
to kébésog de dén, éy kinagi ni Jesus du
alagad na, a "Hempésén moy i sobha dia,
kakenga." 13 Ey to péghempés de, éy na-
putat i labindalawa a gatang to sobha de a
minéngan ta tinapay.

14 Nadid, péketa du tolay ta éya a ginamet
ni Jesus, éy kinagi de, a "Siya ngani dén
ya a talaga i purupeta a pinaange se na
Diyos a tagapagligtas dikitam." 15 Pero ti
Jesus, pékapospos na a pilitén de siya a

talaga a maghari dide, éy gininanan na side
a inumange man dén siya a isesa ta buked.

Méglakad Ti Jesus Ta Dibo Na Diget

16 Nadid, to apon, éy inumange du alagad
na to digdig no diget. 17 Ey sinumakay side
to abeng a umahabes ta Kapernaum. Kélép
dén, éy éwan pabi dumédemét ti Jesus dide.
18 Nadid, inabut side na mesibét a pahés, a
tulos no diget a mesalpuk-salpuk. 19 Nadid,
to pégaud de ta manga pitu a kilumetru,
éy bigla a neta de ti Jesus a méglakad ta
dibo na digita a gébék dide. Ey inumanteng
side. 20 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Diyan
kam méganteng, sakén ye." 21 Nadid, péketa
de a siya ngani dén, éy pinasakay de to
abeng. Ey to késakay na dén, éy agad side
dinumemét to punduan de a lugar.

Ahayukén Du Tolay Ti Jesus

22 Nadid, to kagagabian na éya, éy du
tolay a nawahak to tinulakan du alagad,
éy inahayok de ti Jesus. Tukoy de a te
dahik sa tu isesa san a abeng to apon se.
Sakay tukoy de be a éwan kinumuyog ti
Jesus du alagad na to kétulak de ta éya a
abeng. 23 Nadid, ahayukén de pabi ti Jesus,
éy te dinumemét a abeng dide a gébwat
ta Tiberias. Pinumundu side to tapat no
pinénganan du tolay to tinapay a niatéd
dide ni Jesus. 24 Kanya du tolay, péketa de
a éwan sa de Jesus, éy nipeahabes side du
bigu a demét a abeng ta Kapernaum. Ey
kédemét de ta éya, éy inahayok de sa ti
Jesus.

Tu Kanén a Ikébuhay Na Tolay

25 Nadid, péketa de diya éy kinagi de, a
"Maistu, nikésiya ka pa se dinumemét?"
26 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Kanyaék moy
inahayok, éy dahilan san to nipakan ko
dikam to apon se a tinapay. Pero éwan
moy maisipan i kahulugina na éya a gi-
namet ko a tanda. 27 Diyan kam pirmi a
mégéahayukén ta kanén moy, da éwan ya
matagal. Eng'wan, i ahayukén moy makaa
éy tu kanén a iba a makabuhay ta tolay a
éwan tu katapusan. Ey sakén i mangatéda
ta éya a kanén, da inatdinanék Nama ko
a Diyos ta kapangyarian ko." 28 Ey kinagi
du tolay ni Jesus nadid, a "Anya i maigi a
gemtén me, monda tupadén me i kaluuben
na Diyos?" 29 Ey kinagi ni Jesus, a "Saye i
gustua na Diyos a gemtén moy: maniwala
kam diyakén, da pinaangeék na se." 30-31 "Ey
anya," kagi de, "éng gustu mo a maniwala
kame diko, éy gemtén mo i tanda a kataka-
taka. Mara du apo tam to araw, to pégiyan
de ta ilang a lugar, éy pinépakan side ni
Moises ta mana a gébwat ta langet. Saya i
kagia ta kasulatan na Diyos. Nadid," kagi du
tolay "éng meta me ka a magimet ta kona sa
a tanda, éy maniwala kame diko."

32 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Tandaan moy,
besa ti Moises i nangatéda du apo tam ta
kanén a gébwat ta langet, éng'wan Tama
ko i nangatéda. Sakay nadid, éy atdinan
kam Nama ko ta tunay a kanén a gébwat
ta langet. 33 Nadid, tu kanén a iatéd na
Diyos, éy dinumibi a gébwat ta langet. I
éya a kanén, éy saya i makabuhaya ta tolay
ta mundua a éwan tu hanggan." 34 Nadid,
pékabati du tolay ta éya éy kinagi de, a
"Pekanén mo kame pad a palagi ta éya a
kanén."

35 Ey kinagi ni Jesus dide. a "Sakén i
kanéna a ikébuhay na tolay a éwan tu hang-
gan. Maski ti ésiya a pasakup diyakén, éy
éwan siya mégalép a huway; sakay siya a
maniwala diyakén, éy éwan siya mageplék
a huway. 36 Nadid, anya tu kinagi ko dikam?
Tu kinagi ko, éy maski mineta moy tu gimet
ko a kataka-taka, éy éwan kam méniwala
diyakén. 37 Pero maski ti ésiya i iatéda Nama
ko diyakén, éy pásakup side diyakén. Ey
sakén éy éwan ko idelan i maski ti ésiya a
pasakup diyakén. 38 Da éwanék se dinumibi
a gébwat ta langet a monda gemtén ko i
kaluuben kua," kagi ni Jesus; "éng'wan i
kaluuben no nagpaange se diyakén. 39 Ey
i kaluuben na, éy éwan tu mebut a maski
isesa a tolay a niatéd na diyakén, éng'wan
gustu na éy buhayén ko side a étanan ta
kédemét na katapusan na mundua. 40 Entan
moy," kagi ni Jesus; "saye i kaluuben Nama
ko: Du étanan a makatukoy diyakén a anak
na Diyos sakay maniwala be side diyakén,
éy gustu Nama ko éy mabuhay side a éwan
tu katapusan. Ey sakén i magpabuhaya ta
kona sa a tolay ta katapusan na mundua."

41 Nadid, pékabati sa du Judeo, éy pin-
intasan de siya. Ewan side méniwala to
kinagi na a siya i kanén a dinumibi a gébwat
ta langet. 42 "Anya," kagi de, "isip ko ti
Jesus siya, a anak ni Jose. Bakit kagi na
a dinumibi siya a gébwat ta langet, pero

natenggi tam tu ina na éy tama na?" [43] Ey
kinagi dide ni Jesus, a "Diyan kam mégpin-
tas diyakén. [44] Entan moy, éwan tu ipasakup
diyakén a talaga éng éwan pa side amo-
amon Nama ko. Ey du mananggap diyakén,
éy pabuhayén ko side kédemét na katapu-
san na mundua. [45] Mara entan moy, nisulat
du purupeta to araw a ipaliwanag kan na
Diyos du étanan a tolay. Kanya nadid,
maski ti ésiya a maniwala ta ipaliwanag
Nama ko dide, éy pasakup side diyakén.
[46] Pero éwan ko kagin a te tolay a minaketa
ta Diyos," kagi ni Jesus. "Ewan. Basta sakén
san i naketaa ta Diyos, da gébwaték diya.

[47] "Tandaan moy i éye a kagi ko dikam,
a maski ti ésiya a méniwala diyakén éy
te buhay a éwan tu katapusan, [48] da sakén
i kanéna a ikébuhay na tolay a éwan tu
hanggan. [49] Mara entan moy du apo moy
a négiyan ta ilang a lugar: Maski kinékan
de tu mana a nipépakan dide ni Moises, éy
nate be san side. [50] Pero tu tunay a kanén a
dinumibi a gébwat ta langet, éy iba. Maski
ti ésiya a méngan ta éya a kanén, éy te
buhay siya a éwan tu katapusan. [51] Ey sakén
i kanéna a dinumibi a gébwat ta langet a
ikébuhay na tolay," kagi ni Jesus. "Kanya
maski ti ésiya a méngan ta éya a kanén éy
mabuhay siya a éwan tu katapusan. Ey tu
kanén a iatéd ko éy tu bégi ko. Iatéd ko a
monda mabuhay i tolay ta mundua."

[52] Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
négpasuway side, a kinagi de, a "Pakodyan
na éye a lélake a méngipakan dikitam ta
bégi naa?" [53] Kanya kinagi man dén ni Jesus
dide, a "Katutuhanan tu kagi ko dikam;
sakén i lélake a gébwat ta langet. Eng éwan
kam méngan ta bégi kua sakay uminum
ta digi ko, éy éwan kam mabuhay a éwan
tu hanggan. [54] Dahilan i maski ti ésiya a
méngan ta bégi ko sakay uminom ta digi
ko, éy te buhay siya a éwan tu katapusan.
Sakay pabuhayén ko siya ta katapusan na
mundua. [55] Tandaan moy" kagi ni Jesus, "i
bégi kua, éy sáya i tunay a kanén; sakay i
digi kua, éy sáya i tunay a inumén. [56] Kanya
maski ti ésiya a méngan ta bégi kua éy
ta uminom ta digi ko, éy mégiyanék diya,
sakay mégiyan be siya diyakén. [57] Nadid,
pinaangeék se Nama ko," kagi na. "Siya i
gébwata na buhay na tolay. Kanya inatdi-
nanék na ta buhay ko. Ey kona be sa i maski
ti ésiya a méngan ta bégi ko, éy atdinan ko
be siya ta buhay na. [58] Kanya sakén i tunay a
kanén a dinumibi a gébwat ta langet. Besa
ya tu kinékan du apo tam, da nate side. Pero
du méngan ta tunay a kanén éy mabuhay
side a éwan tu katapusan." [59] Sáya tu kinagi
ni Jesus to pégtoldu na du Judeo to kapilya
ta Kapernaum.

Tu Kagi Tungkul Ta Buhay
a Ewan Tu Katapusan

[60] Nadid, nabati be du alagad na tu pég-
toldu na. Kanya kinagi du keaduan de,
a "Mehirap i éya a pégtoldu na. Ewan
tu makatanggap ta éya a kagi." [61] Nadid,
natukoy agad ni Jesus i péngupos diya du
alagad na. Kanya kinagi na dide, a "Anya,
idelan moy be i éya a nitoldu ko? [62] Ey
anya wade i isip moya éng metaék moy a
umontok to dati ko a édsean ta langet? [63] Tu
ikébuhay na tolay éy Espiritu na Diyos. Tu
bégi éy éwan tu kabuluhan a makabuhay
ta tolay. Nadid, tu kinagi ko dikam, éy
gébwat ta Espiritu, éy makabuhay ya ta
tolay. [64] Pero te sénganya dikam a éwan
méniwala." Négkagi ti Jesus ta kona sa, da
tukoy na sapul to sapul du éwan méniwala
diya, sakay tu méngitokyon diya. [65] "Saya i
katuwiran ko a négkagi dikam." kagi na, "a
éwan tu mananggap diyakén, éng'wan pa
side amo-amon Nama ko."

[66] Nadid, kétapos ni Jesus a nagtoldu ta
éya, éy gininanan siya du keaduan du ala-
gad na. Ewan dén side kinumuyoyog diya a
huway. [67] Ey kinagi ni Jesus du alagad na a
labindalawa, a "Anya, ginananék moy be?"
[68] Ey "Ewan," kagi ni Simon Pedro. "Eng
ginanan me ka, éy ahe i angayan mia? Ewan
tu iba a mangiligtas dikame éng éwan siko.
Siko i te kagia tungkul ta buhay a éwan tu
katapusan. [69] Méniwala kame diko," kagi ni
Pedro, "da tukoy me a siko i tiniyak na Diyos
a tagapagligtas."

[70] Ey kinagi ni Jesus, a "Pinili ta kam
a labindalawa, a sikam i alagad ko a tu-
nay. Pero i esa dikam éy dimonyo a
talaga." [71] Négkagi ti Jesus tungkul ni
Hudas Iskarote, da maski sakup siya na
labindalawa a alagad, éy tukoy ni Jesus a
itokyon na siya ta mangdikép diya.

7

De Jesus a Pépétwadi

1 Nadid, kétapos na éya, éy nagtulos ti
Jesus ta Galilea san. Ewan siya uméange
ta Hudea, da gustu du te tungkulin a Judeo
ta éya a bunuwén. 2 Nadid, adene dén i
piyesta ta Jerusalem a ngéngahinan de a
Piyesta na Tolda. 3 Kanya du tétotop ni
Jesus, éy kinagi de diya, a "Ikad mo dén
ta Hudea, monda meta du alagad mo ta
éya i gégemtén mua. 4 Eng gustu mo a
tumanyag ka a talaga," kagi de, "éy bakit
éwan mo ipeta i tarabaho mua? Umange
ka ta piyesta ta Jerusalem, monda meta du
tolay sa i gimet mua." 5 Pati du tétotop ni
Jesus, éy éwan be side nániwala diya; kanya
pinégkagian de ta kona sa.
6 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Ewanék
umange nadid ta piyesta, da éwan ko pabi
oras a tumanyag. Mara sikam." kagi
na, "éy maari kam a umange ta éya ta
maski nikésiya, 7 da éwan méiyamut du
tolay dikam. Pero sakén, éy méiyamut
du tolay diyakén, da mégpatunayék dide a
medukés i gégemtén dia. 8 Sikam san dén
i mamiyestaa," kagi na. "Pero sakén éy
éwanék sa umange. Ewan ko pabi oras a
tumanyag." 9 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta
éya du top na, éy nawahak siya ta Galilea.

Umange Ti Jesus Ta Piyesta

10 Nadid, to kéhektat dén du top na a inu-
mange to piyesta, éy tinumagubet ti Jesus.
Pero ta lihim san. 11 Nadid, du te tungkulin
a Judeo ta Jerusalem, éy nipépakelagip
de ti Jesus, éng ahe siya. Umasa side a
umange siya ta piyesta. 12 Sakay du tolay
sa, éy masiyadu i pégbébaheta de ni Jesus.
Te sénganya a mégkagi a mahusay siya a
lélake. Sakay te mégkagi be a "Ewan, da
pagkamalién na du tolay." 13 Pero lihim san
i pégbébaheta dia. Ewan tu néngipahayag
diya, da méganteng side du te tungkulin a
Judeo.
14 Nadid, to pégkalahati dén no piyesta,
éy inumange ti Jesus ta Templo a tulos siya
a mégtoldu du tolay. 15 Ey du te tungkulin
a Judeo, éy mégtaka side diya, da bihasa
a mégtoldu. "Bakit wade matalinung i
éye a lélake," kagi de, "éy éwan be siya
nagadal ta iskul tama?" 16 "Ey dahilan,"
kagi ni Jesus, "i pégtoldu kua, éy éwan ta
isip kua, éng'wan gébwat ta Diyos. Siya
i nagpaangea se diyakén. 17 Eng gustu na
maski ti ésiya a manupad ta kaluuben na
Diyos," kagi na, "éy mapospusan na a talaga
éng ahe i gébwata na pégtoldu kua--éng
gébwat ta Diyos, o éng gébwat ta isip ko
sana. 18 Mara, tu mégtoldu ta isip na san,
éy gustu na éy purién siya na tolay. Pero
éng te mégtoldu a inutusan siya na Diyos,
éy gustu na éy purién na tolay i Diyos. I
pégtoldua na kona sa a tolay éy tama, a
éwan tu mali-mali.
19 "Inatdinan kam ni Moises ta utus na
Diyos, pero éwan moy sésundin. Ey nadid
éy gustu moy a ipabunoék moy." 20 "Te
dimonyo ka a talaga." kagi du tolay, "éng
kona sa i isip mua. Ti ésiya beman i még-
pabunua diko?"
21 Ey kinagi ni Jesus, a "Bakit mégtaka
kam éng pahusayén ko tu lélake ta aldew
na pangilin? 22 Mara entan moy tu pégbugit:
Inutusan kam ni Moises a bugitén moy du
anak moy (éy gébwat i éya a ugali du apo
tam a neditol ni Moises). Kanya bugitén
moy du anak moy maski pangilin, 23 monda
tupadén moy i utus ni Moises. Nadid, éng
maari kam a mégbugit maski pangilin, éy
bakit mégingél kam diyakén da pinahusay
ko tu lélake to pangilin? 24 Kanya sikam,"
kagi ni Jesus, "éy diyan moy pintasan i tolay
éng éwan moy tukoy i tunay a nanyari."

Négpasuway Du Tolay

Tungkul Ni Jesus

25 Nadid, i senganya du Judeo ta
Jerusalem, éy kinagi de, a "Isip ko siya tu
binanta de a bunon! 26 Ey entan moy, maski
te taknég san se siya a mégtoldu ta harap
dia, éy éwan tu néképégkagi diya a maski
isesa! Bakit wade," kagi de; "siguru éwan
de siya pékialaman da naisip de dén a siya i
tagapagligtas tama a talaga." 27 Pero, "Ewan
wade," kagi du iba, "dahilan ta kédemét
kan ni Cristo a tagapagligtas, éy éwan kan
tu makapospos ta nagébwatan naa. Pero
i éye, éy tukoy tam dén i pégiyanan na a
banuwan."
28 Nadid, to pégtoldu ni Jesus ta Templo,
éy kinagi na, a "Isip moy tukoyék moy,
sakay isip moy tukoy moy i kinagébwatan
kua. Pero éwan! Ey éwanék se inumange
ta isip ko san, éng'wan, te iba a nagpaange
se diyakén. Siya i tunaya. Ey sikam éy
éwan moy siya tukoy. 29 Pero sakén, éy
tukoy ko siya, da gébwaték diya, sakay
pinaangeék na se." 30 Nadid, to pégkagi ni

Jesus ta éya, éy lalo de a gustu a dekpén
siya. Pero éwan de netulos, da éwan na
pabi takda a madikép. 31 Sakay meadu be
a tolay to piyesta a méniwala diya. "Siya i
tagapagligtas a talaga," kagi de, "da éwan
tu iba a makagimet ta kataka-taka a kona
diya."
32 Nadid du Pariseyo, nabati de tu kinék-
agi du tolay tungkul ni Jesus. Kanya in-
utusan de du pulis a angen dekpén siya.
33 Ey nadid, kinagi man dén ni Jesus du
tolay, a "Kétihék san dén a panahun i péki-
agum kua dikam, sakay magsoliék dén to
minagpaange se diyakén. 34 Ey sikam, éy
ahayukénék moy, pero éwan ék moy meta,
da éwan kam makaange ta angayan kua."
35 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
néguhon-uhon side a kinagi de, a "Ahe
wade i angayan naa? Bakit kagi na a éwan
tam meta? Siguru umange siya mégiyan
du Judeo ta adeyo a banuwan na Griego,
monda tolduan na sa du Griego a tolay.
36 Anya wade i kahulugen no kinagi na a
ahayukén tam kan siya, pero éwan tam
meta? Bakit kinagi na a éwan kitam kan
makaange ta angayan na? Ahe wade i
angayan naa?" Kona sa i uhuna du te
tungkulin a Judeo.
37 Nadid, to katapusan a aldew no piyesta
ta Jerusalem, éy tinumaknég ti Jesus
ta harap du tolay, a kinagi na dide ta
medegsén. "Maski ti ésiya a mégeplék,"
kagi na, "éy umange se diyakén a uminom.
38 Da maski ti ésiya a méniwala diyakén, éy
koman dén i te bukal a dinom ta disalad na
bégi na a mégbulos a ikébuhay na. Kona
sa i kagia ta kasulatan na Diyos." 39 (I
éya a kinagi ni Jesus, éy nihalimbawa na
ta Espiritu na Diyos a umasék ta tolay a
maniwala diya. Pero éwan pabi umasék,
da bagu kona sa i gimet na Espiritu éy
umontok pa ti Jesus ta langet.)
40 Nadid, pékabati du tolay ta éya, éy
kinagi du sénganya, a "Siya i mahalaga a
purupeta na Diyos a talaga!" 41 Sakay te iba
be a mégkagi, a "Siya i Cristo a tagapaglig-
tas dikitam." Pero, "Besa ina," kagi du iba.
"Magébwat beman i Cristo ta Galilea? 42 Isip
ko i kagia ta kasulatan na Diyos éy i Cristo
éy gébwat kan ta lahi ni Hari Dabid. Sakay
ta kédemét na kan," kagi de, "éy gébwat
kan ta Bethlehem a banuwan ni Dabid."
(Akala de éy nienak ti Jesus ta Galilea.)
43 Kanya du tolay, éy éwan paripareho i isip
dia tungkul ni Jesus. 44 I sénganya dide, éy
gustu de maka siya a dekpén. Pero éwan de
nitulos.

Ewan Méniwala Du Te Tungkulin a Judeo

45 Nadid, du pulis a talaga a manikép ni
Jesus, éy nagsoli side du nagutus dide a
Pariseyo. Ey kédemét de dide, éy kinagi du
Pariseyo, a "Bakit éwan moy siya dinikép?"
46 Ey kinagi du pulis, a "Mésanike kame diya,
da éwan me pabi nabati i memahal a kagi
a kona to kinagi na." 47 Ey "Anya," kagi
du Pariseyo, "pagkamalién na kam bale be?
48 Bakit, neta moy beman i maski isesa a
mataas a Judeo a méniwala diya? Ewan!
49 Pero didi tolaya a mababa," kagi de, "éy
méniwala side da éwan de inadal tu utus ni
Moises. Dumemét maka dide agad i parusa
na Diyos."
50 Nadid, édsa be sa nadid ti Nikodemo, da
Pariseyo be siya. Siya tu inumange nékio-
hon ni Jesus to kélép. Ey kinagi na dide, a
51 "Bakit pépintasan moy siya agad? Isip ko
i ugali tama éy éwan kitam magparusa ta
tolay éng éwan tam pa mabati tu katuwiran
na?" 52 Ey "Anya," kagi de ni Nikodemo,
"bakit kumampi ka diya, taga Galilea ka
wade be? Hala, pagadalan mo i kasulatana,
éy meta mo a éwan tu purupeta a gébwat ta
Galilea."

8

Tu Bébe a Nadikép Ta Péngilélake

1 Nadid, sinumoli dén du tolay ta bile de.
Pero ti Jesus, éy inumange san ta Buked
na Olibo a édsa side a natidug. 2 Ey to
kagagabian na, éy inumange man dén siya
ta Templo. Ey dinumulug diya du tolay. Ey
inumeknud sa siya a nagtoldu dide. 3 Nadid,
to pégtoldu na, éy dinumemét sa du maistu
ta rilihiyon sakay du Pariseyo, a te kébil
side a bébe a nadikép de ta péngilélake. Ey
niharap de siya du tolay sa. 4 Ey kinagi du
Pariseyo ni Jesus, a "Maistu, nadikép de i
bébe a éye ta péngilélake. 5 Anyan tam siya,
da utus ni Moises éy batibatikalén tam i
kona se a bébe a hanggan mate? Anya i
isip mua, Maistu, bunon me siya, o éwan?"
6 Kanya pinakelagipan de ti Jesus ta kona
sa, éy puhubaan de siya. Gustu de maka a
pégkagin siya ta mali, monda te katuwiran

side a mangidimanda diya. Pero ti Jesus, éy
basta hinumekten siya a pénulat na tu toldu
na to luta.
7 Nadid, to pémilit de diya a pégpépake-
lagip, éy tinumaknég siya a kinagi na dide,
a "Maari; tu éwan tu kasalanan dikam, éy
siya i meditula a mangbatikal." 8 Ey to
pégkagi ni Jesus ta éya éy hinumekten man
dén siya a pénulat na tu toldu na to luta.
9 Ey du Pariseyo, pékabati de to kagi ni
Jesus, éy mésanike dén side, da tukoy de a
te kasalanan be side. Kanya nétégitégesa
dén side a néglakad, sapul to katandaan
de. Basta i nawahaka éy ti Jesus sakay tu
bébe. 10 Ey tinumaknég ti Jesus a kinagi na
to bébe, a "Anéng, ahe dén du nagpehay
diko? Ewan tu nabuhay a mangparusa
diko?" 11 Ey "Ewan, Maistu," kinagi no bébe.
"Ey sakén, éy éwan ta ka be parusaan,"
kagi ni Jesus, "Ikad mo dén, a diyan ka
magkasala a huway."

Tu Demlag Ta Mundua

12 Nadid, mégtoldu man dén ti Jesus du
tolay. "Sakén i Demlaga a mégpaliwanag ta
tolay ta mundua," kagi na. "Maski ti ésiya
i mékiaguma diyakén, éy éwan méglakad
ta mediklém. Eng'wan, édse diya i Demlag
a ikébuhay na tolay." 13 Nadid, pékabati
du Pariseyo ta éya, éy kinagi de, a "Ewan
kame méniwala diko, da éwan tu iba a
mégpatunay diko. Eng'wan, siko be san i
mégpatunaya ta sarili mua."
14 "Maski mégpatunayék ta sarili kua,"
kagi ni Jesus "éy katutuhanan tu kagi ko, da
tukoy ko i kinagébwatan ko éy ta angayan
ko. Pero sikam," kagi na, "éy éwan moy
tukoy i kinagébwatan ko éy ta angayan ko.
15 Sikam, éy pintasan moy i tolay ayun ta isip
moya, maski éwan moy tukoy. Pero sakén,"
kagi na, "éy éwan ko ugali a mégpintas.
16 Pero éng magpintasék ta tolay, éy katu-
tuhanan tu pintas ko, da éwan san sakén
i magpintasa, éng'wan kaguman ko be i
nagpaangea se diyakén. 17 Mara entan moy
tu kautusan moy, i kagi naa éng te éduwa
kan a mégpatunay ta maski anya a gimet, éy
tanggapén moy a katutuhanan. 18 Ey nadid,
isip ko te éduwa a mégpatunay diyakén,
sakén, sakay tu nagpaange se diyakén a
Ama ko!" 19 "Ey ahe tama mo?" kagi du
Pariseyo. "Ewanék moy tukoy," kagi ni
Jesus, "sakay éwan moy be tukoy Tama ko.
Eng tukoyék moy, éy tukoy moy be dén
Tama ko."
20 Saya tu kinagi ni Jesus du Pariseyo ta
Templo. Tu édsean na a mégkagi, éy to
tapat no pégabuloyan. Ey du te tungkulin a
Judeo, éy éwan de siya nipadikép, da éwan
na pabi takda a madikép.

Ewan Kam Makaange Ta Angayan Kua

21 Nadid, kinagi man dén ni Jesus du tolay,
a "Adene dén i oras a hektatan ta kam. Ey
ahayukénék moy, pero éwanék moy meta.
Eng'wan basta mate kam a te kasalanan
pabi. Sakay éwan kam makaange ta an-
gayan kua." 22 "Bakit?" kagi du te tungkulin
a Judeo. "Bakit kagi na a éwan kitam kan
makaange ta angayan naa? Siguru mégusot
siya, kanya éwan kitam makaange diya!"
23 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Sikam éy taga
éye kam ta dibeae. Sakén éy taga ontokék.
Sikam éy taga mundu kam, pero sakén éy
éwan. 24 Kanya katutuhanan tu kinagi ko a
mate kam a te kasalanan pabi. Ey mate kam
a te kasalanan pabi a talaga," kagi ni Jesus,
"éng éwan kam maniwala diyakén, a sakén
ngani i pinaange se na Diyos." 25 "Ey ti ésiya
ka beman ye?" kagi du Pariseyo. "Ey to
sapul ngani pa," kagi ni Jesus, "éy kinagi ko
dén ya dikam. 26 Mapintasan ta kam maka ta
ugali moy, pero éwan. Dahilan tu ipahayag
ko nadid ta tolay, éy tu nipaliwanag san
diyakén no nagpaange se diyakén. Siya i
tunaya."
27 Nadid, du lélake a mégbati ni Jesus, éy
éwan de tukoy tu kagi na a te nagpaange
se diya. Ewan de napospusan a kinagi na
dide Tama na a Diyos. 28 "Sakén i lélake a
gébwat ta langet," kagi na. "Ta péngiekpét
moy diyakén ta te tolnék a kayo, éy ma-
pospusan moy dén a sakén i pinaangea se
na Diyos. Sakay mapospusan moy be a
éwan gébwat i pégtoldu ko ta sarili ko san;
éng'wan gébwat to nipaliwanag diyakén
Nama ko. 29 Sakay tu nagpaange se diyakén,
éy kaguman ko san. Ewanék na pabayan,
da gégemtén ko i gustu naa." 30 Nadid, to
pégkagi ni Jesus ta éya, éy meadu i naniwala
diya.

Tu Mégpalibri Ta Tolay

31 Ey kinagi ni Jesus du Judeo a méniwala
diya, a "Eng sugsugén moy i kagi kua, éy
sikam i tunay a alagad ko a talaga. 32 Sakay

pati, éy mapospusan moy i katutuhanan.
Sakay éng mapospusan moy i katutuhanan,
éy saya i magpalibria dikam." 33 "Ey bakit te
magpalibri dikame?" kagi du Judeo. "Lahi
kame be ni Abraham. Ewan kame pabi
inutusan na maski ti ésiya! Bakit kagi mo
a te magpalibri dikame?"

34 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "maski
ti ésiya a mégkasala, éy tu kasalanan na
éy saya i mégutusa diya, da sésundin na tu
kasalanan na. 35 Mara tu utusan, éy éwan
siya mégiyan a hanggan to bile no amo na.
Pero tu anak no amo na, éy mégiyan diya
a palagi. 36 Kanya sikam, éng ilibri kam
no anak na Diyos, éy libri kam a talaga.
37 Tukoy ko," kagi ni Jesus, "a lahi kam ni
Abraham. Ey maski lahi kam ni Abraham,
éy gustu moy a ipabunuék moy, da éwan
moy tétanggapén i pégtoldu kua. 38 Sakén,"
kagi na, "éy mégtolduék ta nipeta diyakén
Nama ko. Sikam éy gemtén moy tu kinagi
dikam nama moy." 39 "Ti Abraham," kagi
du Judeo, "éy siya i ama mia." Ey "Ewan,"
kagi ni Jesus, "dahilan, éng lahi kam ni
Abraham, éy ahigén moy maka tu ugali na
a mahusay. 40 Pero éwan," kagi na, "da
gustu moy a ipabunuék moy. Ey éwan
sa kona tu ugali ni Abraham. Ipabunuék
moy, maski kinagi ko dikam i katutuhanan
a nipaliwanag diyakén na Diyos! 41 Ewan
moy ahigén ti Abraham, éng'wan ahigén
moy tu ama moy a esa."

Nadid, mégingél du Judeo, a kinagi de ni
Jesus, a "Ewan kame mungaw. Tukoy me
tama me, a Diyos i Ama mia!" 42 "Ewan,"
kagi ni Jesus. "Dahilan éng Diyos i Ama
moya a talaga, éy mahalék moy, da inu-
mangeék se a gébwat ta Diyos. Ewanék
se inumange ta isip ko san, éng'wan
pinaangeék se na Diyos. 43 Bakit wade éwan
moy mépospusan tu kékagin ko? Dahilan
siguru éy éwan kam makatiis a mégbati ta
pégtoldu kua. 44 Ewan Diyos i Ama moya,
éng'wan ti Satanas, da gustu moy a sug-
sugén i kaluuben na. Sapul to sapul éy
siya i mégbuno. Sala na i katutuhanan, da
i katétubu na a ugali, éy mebuli. Siya i
nagsapulana na étanan a kagi a kakabulyan.
45 Pero sakén," kagi ni Jesus, "éy kinékagi
ko dikam i katutuhanan, pero éwan kam
méniwala ta kagi kua. 46 Ti ésiya dikam i
makapagpatunay a te kasalananék? Ewan.
Ey nadid, éng mégkagiék dikam ta katu-
tuhanan, éy bakit éwan kam méniwala?
47 Du tolay a tunay a anak na Diyos, éy
mégbati side ta kagi na Diyos. Pero sikam,
éy éwan kam anak na Diyos; kanya sala moy
a mégbati ta kagi kua."

Ti Jesus Sakay Ti Abraham

48 Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
méiyamut side ni Jesus. "Tama bale tu
kinagi me a te dimonyo ka!" kagi de. "Ewan
ka Judeo, éng'wan dayuan ka a Samari-
tano." 49 Ey "Ewan," kagi ni Jesus. "Ewanék
tu dimonyo. Eng'wan, pataasén ko Tama ko
ta kagi ko. Pero sikam. éy pépintasanék
moy ta kagi moy. 50 Pero pabayan ko san,"
kagi na, "da éwan ko gustu a magpataas ta
sarili ko. Pero te esa a magpataas diyakén.
Ey siya i bahala. 51 Tandaan moy ye," kagi ni
Jesus, "maski ti ésiya a mangtupad ta kagi
kua, éy éwan siya mate, maski nikésiya."

52 Nadid, pékabati du te tungkulin a Judeo
ta éya, éy "Alakame!" kagi de, "minate ti
Abraham. Minate du purupeta na Diyos.
Pero kagi na lélakeae éng tupadén na tolay
i kagi na éy éwan kan side mate! Are!
Hinayup siya a talaga! 53 Anya," kagi de,
"isip mo mataas ka to apo tam a Abraham a
minate dén? Sakay du purupeta éy minate
be side. Bakit, isip mo a siko i mataasa
ta étanan ta munduae?" 54 Nadid, kinagi
ni Jesus dide, "Eng mara pataasén ko i
sarili ko, éy éwan ya tu pasa a magpataas
diyakén. Pero éwan, da Tama ko i még-
pataasa diyakén. Kagi moy a siya i Diyos
moy, 55 pero éwan, da éwan moy siya tukoy
a talaga. Sakén, éy tukoy ko siya," kagi ni
Jesus. "Mara éng kagin ko a éwan ko tukoy
i Diyos, éy magbuli-buliék a kona dikam, da
tukoy ko siya a talaga. Sakay i kagi naa,
éy tupadén ko. 56 Tu apo moy a Abraham:
asa na a metaék na a dumemét. Ey neta
na ngani dén i demét ko, éy mésaya siya ta
éya."

57 "Ey pakodyan mo a naketa ni Abra-
ham," kagi de, "éy éwan ka pabi lakay?"
58 "Ey tandaan moy ye," kagi ni Jesus,
"bagu nienak ti Abraham, éy naleék dén
a buhay." 59 Nadid, pékabati du Judeo ta
éya, éy nangalap side ta bito, a talaga de
a batibatikalén. Pero éwan, da linumiso ti
Jesus dide, a linumwas dén siya ta Templo.

9

Pinahusay Ni Jesus Tu Buhék

1 Nadid, to péglakad de Jesus, éy neta de
tu lélake a buhék sapul to nikeeanak na.
2 Ey kinagi diya du alagad na, a "Anya wade,
Maistu, bakit wade nienak i lélake a éya a
buhék? Parusa ina na kasalanan na a sarili,
o na kasalanan dena na?" 3 "Ewan," kagi
ni Jesus. "Ewan ina gébwat to kasalanan
na. Sakay éwan be gébwat ta kasalanan
dena na. Eng'wan, kanya buhék siya,
éy monda mepahayag i kapangyarian na
Diyos a manghusay diya. 4 Kailangan a
tupadén tam i tarabaho no nagpaange se
diyakén bagu malipas i panahun a pangtu-
pad tam. Dumemét agad i kélép éy éwan tu
makatarabaho. 5 Habang édseék ta mundua,
éy sakén i Demlag a mégpaliwanag ta tolay
ta mundua." 6 Nadid, to pégkagi ni Jesus
ta éya, éy linoktaben na tu luta a ginimet
na a putik, sakay nikulo na to mata no
buhék. 7 Sakay kinagi na diya, a "Ikad mo
dén magidemos ta dinuma na Siloe." Nadid
inumange sa tu buhék a nagidemos. Ey to
késoli na to bile, éy naketa dén siya.

8 Nadid du karatig na, sakay du dati a
nakatenggi diya, éy kinagi de, a "Anya,
éwan ye tu lélake a dati a te eknud a mék-
ilimos?" 9 Isip du kalahati a tolay éy siya
ngani dén ya, pero "Ewan wade ina," kagi
du iba, "neubet wade san ye." Ey "Ewan,"
kagi no lélake, "sakén ngani dén ye." 10 "Ey
pakodyan mo a nakabulag?" kagi de. 11 "Tu
lélake a ngéngahinan de a Jesus," kagi na,
"éy nagimet ta putik to laway na, sakay
nikulo na ta mata kua, sakay inutusanék na
a magidemos ta Siloe. Ey to pégidemos ko
sa, éy naketaék dén." 12 "Ey ahe dén i éya a
lélake?" kagi de. Ey "Ahéy," kagi na. "éwan
ko dén tukoy."

Siyasatén Du Pariseyo Eng
Kodya I Nipaghusay Na

13-14 Nadid, to pégimet ni Jesus to putik a
pagamot na to mata no buhék, éy pangilin
a aldew. Kanya du tolay, éy niange de
tu lélake du Pariseyo. (Da bawal kan
tu ginamet ni Jesus, da pangilin.) 15 Ey
du Pariseyo, éy nisiyasat de diya éng
pinakodya na a minaketa. Ey kinagi na
dide, a "Te lélake a nikulo na tu putik ta
mata kua, éy pégidemos ko, éy naketaék
dén." 16 Nadid, néguhunan du Pariseyo ti
Jesus. "Ewan gébwat ta Diyos i éya a lélake,"
kagi de, "da éwan siya méngilin ta sabadu."
"Ewan," kagi du iba. "Eng makasalanan siya
a tolay, éy bakit makagimet siya ta kataka-
taka?" Nadid, kona sa i nipégpasuwaya du
Pariseyo. Ewan side négkaisa tu isip.

17 Nadid kinagi de man dén to lélake,
a "Siko, anya i isip mua, da siko kan i
pinahusay na tu mata?" "Purupeta siya a
talaga," kagi na. 18 Nadid, du te tungkulin
a Judeo, éy éwan side méniwala a buhék
tu lélake to éya. Kanya nipauwet de dena
na, 19 a kinagi de dide, a "Anya, éng saye
i anak moya a kagi moy a buhék sapul to
nikeenak na, éy bakit naketa dén nadid?"
20 "Ewan me tukoy," kagi dena na. "Anak
me ngani ina, a buhék sapul to nikeenak na.
21 Pero éwan me tukoy éng kodya i nipaketa
naa. Sakay éwan me be tukoy éng ti ésiya
i nagpahusaya ta mata naa. Pakelagipan
moy siya," kagi de. "Mégkagi ina dikam,
da te idad be dén." 22 Kona sa i kinagi
dena na du te tungkulin, da méganteng
side dide. Tukoy de a nagkasunduan dén
du te tungkulin a ibutan de ta kapilya de i
bawat mégkagi a ti Jesus i tagapagligtas dia.
23 Kanya kinagi de dide a bahala tu anak de
a sumengbet to nipakelagip de dide.

24 Kanya du te tungkulin a Judeo, éy pin-
auwet de man dén tu lélake a naghusay
tu mata. Ey kinagi de diya, a "Isumpa
mo ta Diyos éng katutuhanan tu kinagi
mo dikame. Ewan maari a ti Jesus i nag-
pahusaya diko, da makasalanan siya a to-
lay." 25 "Ewan ko tukoy éng makasalanan
siya, éng'wan," kagi no lélake. "Basta i
tukoy ko sana, éy buhékék to éya, éy nadid
éy naketaék dén!" 26 "Ey anya i ginamet naa
diko a talaga?" kagi de. "Pakodyan na a
nagpabulag ta mata mua?" 27 "Ey isip ko
kinagi ko dén ya dikam," kagi na. "Bakit
éwan kam méniwala to kinagi ko? Bakit
pékelagipanék moy man dén? Gustu moy
wade be a maging alagad na?"

28 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya,
éy pinaginglan de tu lélake, a kinagi de,
a "Siko i alagad na a talaga. Sikame, éy
alagad kame ni Moises. 29 Tukoy me a ti
Moises i utusan na Diyos. Pero i éya a
lélake, éy éwan me tukoy éng ahe i gébwat
naa." 30 "Mégtakaék dikam!" kagi no lélake.

"Neta moy dén a pinahusay na i mata kua
éy éwan moy bale tukoy i kinagébwatan
naa! 31 Isip ko éwan tulungan na Diyos i
tolay a makasalanan," kagi na, "éng'wan i
tulungan na sana éy tu tunay a méniwala
diya. 32 Sapul to sapul, éy éwan tu nakapag-
pabulag ta tolay a buhék sapul to nikeenak
na. 33 Eng éwan gébwat i éya a lélake ta
Diyos, éy éwan siya makagimet ta kona sa,"
kagi no buhék. 34 "Alakame!" kagi du te
tungkulin. "Siko i makasalanana sapul to
kéanak mo, sakay gustu mo beman a siko i
mégtoldua dikame?" Ey nadid éy, inibutan
de siya to pégmitingan de.
35 Nadid ti Jesus, éy nabaheta na a inibu-
tan de tu lélake to pégmitingan de. Ey to
péketa na diya, éy kinagi na a "Méniwala
ka ta lélake a gébwat ta langet?" 36 "Ti
ésiya siya?" kagi no lélake. "Ikagi pad
diyakén, monda maniwalaék diya." 37 "Ey
neta mo dén siya," kagi ni Jesus, "da sakén a
mégkagi diko, éy sakén ngani dén ye." 38 "Ey
méniwalaék dén diko, Panginoon," kagi no
lélake. Ey tulos na a sinumamba diya.
39 Nadid, kinagi ni Jesus a, "Kanyaék se
inumange ta mundua, éy monda mahukum
i tolay. Sakay inumangeék be se monda
maketa du buhék ta katutuhanan, sakay
monda mabuhék du mégkagi a meta de i
katutuhanan." 40 Nadid, du Pariseyo a te
taknég sa, pékabati de ta éya, éy kinagi de,
a "Anya, kagi mo a buhék kame be tu isip?"
41 "Eng buhék kam a talaga," kagi ni Jesus,
"éy éwan kam tu kasalanan. Pero nadid,
da kagi moy a meta moy i katutuhanan,
éy saya i katunayana a te kasalanan kam a
talaga."

10

Tu Halimbawa Ta Kulungan Na Tupa

1 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus. "Mara
tu kulungan na tupa, maski ti ésiya a
umunek to kudal na a éwan dumiman to
pintuan na, éy tulisan ya. 2 Pero tu dumi-
man to pintuan na, éy siya i tunay a pastor
du tupa. 3 Siya, bagay dumemét to kulun-
gan éy bukasan siya no bantay to pintuan.
Sakay tu pastor, éy dulawan na i ngahen
du tupa na. Ey du tupa, éy pépansingén
de tu dulaw no amo de. Ey kédulug de
diya, éy iluwas na side to kulungan. 4 Nadid,
péngiluwas na dide, éy mégdetol siya dide,
a umunonod side diya a mahusay, da tukoy
de i boses naa. 5 Ewan side umunonod ta
iba," kagi ni Jesus, "da éwan de tukoy tu
boses na; éng'wan ginanan de i kona sa."
6 Saya i nihalimbawaa ni Jesus du te
tungkulin a Judeo, pero éwan de napospu-
san i kahulugen naa.

Ti Jesus I Mahusay a Pastor

7 Kanya nipaliwanag ni Jesus dide, a ki-
nagi na, a "Tandaan moy: Sakén i pintuan
a sésdépan na tupa. 8 Du étanan a neditol
diyakén, a mégkukunwari a mataas, mara
side ya i tulisan a mégtako. Pero du tunay a
tupa ko, éy éwan de side pinansing. 9 Mara
sakén i pintuan," kagi na. "Eng sédpanék
na maski ti ésiya a tolay, éy meligtas siya.
Maari siya a tamo éy soli to kulungan ko.
Sakay sakén, éy atdinan ko siya ta kanén
na. 10 Mara tu tulisan, éy umange siya to
kulungan a magtako sakay mamuno. Pero
sakén, éy inumangeék se a monda atdinan
ko i tolay ta malaya a buhay.
11 "Sakén i mahusay a pastor," kagi ni
Jesus. "Tu mahusay a pastor, éy iatéd
na i buhay na alang-alang du tupa na.
12-13 Pero tu upaan, éy éwan, da ginanan
na san du tupa éng meta na tu aliyas a
aso a dumuklos. Pabayan na du tupa da
éwan siya tu pastor de, sakay éwan na side
mahal, da upaan san siya. Nadid, tu aliyas
a aso, éy kékagitén na side a hanggan da
minasebunak side. 14-15 Pero sakén," kagi ni
Jesus, "éy sakén i mahusay a pastor. Nadid,
tukuyék Nama ko, sakay tukoy ko be siya.
Ey kona be sa sikame du tupa ko; tukoy
ko side, sakay tukuyék de be. Ey iatéd ko
i buhay ko alang-alang dide. 16 Nadid, te
tupaék be a iba," kagi ni Jesus, "a éwan
édse ta kulungan ko. Kailangan éy alagaan
ko be side. Ey pansingén de i boses ko a
talaga. Nadid, ta pégpasakup de diyakén éy
esa side a gurupu, a sakén be i pastor dia a
isesa.
17 "Nadid, mahalék Nama ko, da iatéd ko
i buhay kua, sakay mabuhayék a huway.
18 Ewan tu tolay a te kapangyarian a ma-
muno diyakén, éng'wan sakén san i bahalaa
ta buhay ko, éng mateék, o éng éwan. Ey
nadid, éy iatéd ko i buhay ko. Te ka-
pangyarianék a mamakate ta buhay kua,
sakay te kapangyarianék be a magpabuhay

ta bégi kua. Saya i niutusa diyakén Nama
ko."
[19] Nadid, to péghalimbawa ni Jesus ta éya
du Judeo, éy négpasuway man dén side,
dahil to kinagi na. [20] Kagi du kalahati, éy
"Diyan moy siya bébaten. Luku-luku siya!
Te dimonyo siya!" [21] Pero "Ewan," kagi du
iba, "bakit memahal i pégtoldu naa? Ewan
méképégtoldu i luku-luku ta kona sa. Anya,
makapagpabulag i luku-luku ta buhék?"

Idélan Du Judeo Ti Jesus

[22] Nadid, oras dén na piyesta ta Jerusalem
a pékaala-ala de ta Templo. Taglamig ta
panahun a éya. [23] Ey édse ti Jesus to kwarto
ni Solomon to Templo. [24] Nadid du te
tungkulin a Judeo, éy dinumulug sa side
diya, a kinagi de, a "Bakit iliso mo dikame
i tungkulin mo? Ipagtapat mo dikame éng
siko i Cristo a tagapagligtas dikame, o éng
éwan." [25] Ey kinagi ni Jesus dide, a "Isip
ko kinagi ko dén ya dikam, éy éwan kam
naniwala. I tinarabaho ko a niutus diyakén
Nama ko, éy saya i mégpatunaya diyakén.
[26] Pero sikam, éy éwan kam méniwala, da
éwan kam kabilang na tupa ko. [27] Du tupa
ko," kagi ni Jesus, "éy pépansingén de i
boses kua, éy tukoy ko side. Sakay side,
éy umunonod side diyakén. [28] Ey atdinan
ko side ta buhay a éwan tu katapusan.
Maski nikésiya éy éwan side mepahamak.
Sakay pati éy éwan tu méngagew dide
diyakén. [29] Tama ko, éy siya i mataasa
ta étanan. Ey siya i néngientaregaa dide
diyakén. Ey éwan tu méngagew du tupa na
diya. [30] Nadid, sakén sakay Tama ko a Diyos,
éy esa kame."

[31] Nadid, pékabati du Judeo ta éya, éy
inalap de man dén du bito, a talaga de man
dén siya a batibatikalén. [32] Ey kinagi ni Jesus
dide, a "Te meadu a mahusay a ginamet ko
ta harap moya, a niutus diyakén Nama ko.
Ahe sina i kasalanan ko a pangbatibatikalan
moy diyakén?" [33] "Ewan to ginamet mo
a mahusay i pangbatibatikalan mia diko,"
kagi du te tungkulin, "éng'wan i kasalanan
mua, éy lapastangan ka ta Diyos. Mégwari-
wari ka a Diyos, pero tolay ka san." [34-35] "Ey
isip ko," kagi ni Jesus, "éy te kagi ta kasu-
latan na Diyos, a nginahinan na Diyos du
utusan na a diyos be side. Ey éwan malipas
i kasulatan na Diyos. [36] Ey nadid, bakit
éwanék maari a mégkagi a anakék na Diyos,
éy inutusanék be na Diyos, a pinaangeék na
se ta mundua? Kagi moy a lapastanganék
ta Diyos, pero éwan. [37] Entan moy," kagi
ni Jesus, "éng éwan ko gemtén i tarabaho
Nama ko, éy diyan kam méniwala diyakén.
[38] Per éng gemtén ko i tarabaho na, éy maski
éwan kam méniwala ta kagi ko, éy mani-
wala kam ta gemtén kua. Da éng méniwala
kam ta gemtén ko, éy mapospusan moy
a édse diyakén Tama ko, sakay sakén, éy
édseék be diya."

[39] Nadid du te tungkulin a Judeo, pékabati
de ta éya, éy talaga de siya a dekpén a
huway; pero éwan, da nakahektat siya ta
éya a bile.

[40] Nagsoli man dén ti Jesus ta dibilew na
Hordan a hanggan to pégbinyagen ni Juan
to araw. Ey tinumulos sa siya. [41] Ey meadu
i inumangea sa diya. I kinagia du tolay sa,
éy "Ti Juan, maski éwan siya nagimet ta
kataka-taka," kagi de, "éy katutuhanan a
talaga i étanan a kinagi na tungkul ta lélake
a éye." [42] Ey nadid éy meadu i naniwalaa ni
Jesus ta éya.

11

To Nikate Ni Lasaro

[1] Nadid, te lélake a nagkasakit. I ngahen
naa éy ti Lasaro a taga Betania. Ey mégiyan
be diya du wéwadi na a éduwa; ti Maria
sakay ti Marta. [2] Na éya a Maria, éy siya
ya tu néngibulak ta pulurida to tikéd no
Panginoon, a tulos na pinahiden to buk na.
[3] Kanya side, péketa de a garabi dén tu saket
no aka de, éy pinauwet de ti Jesus, a kinagi
de a, "Panginoon, te saket tu kadimoy mo a
Lasaro." [4] Ey ti Jesus, pékababeta na ta éya,
éy kinagi na, a "I katapusan na éya a saket,
éy éwan mate ti Lasaro, éng'wan, tumanyag
san i kapangyarian na Diyos, monda purién
du tolay i anak na Diyos."

[5] Nadid, ti Jesus, éy mahal na de Marta a
pépétwadi. [6] Pero maski mahal na side, éy
pinalipas na pa i éduwa a aldew bagu sa inu-
mange dide. [7] Ey kélipas na éduwa a aldew,
éy kinagi na du alagad na, a "Kitam dén
sumoli ta Hudea." [8] Ey "Anin, Panginoon,"
kagi du alagad na, "éingengaén ka pabi du
mataas a Judeo ta éya a bunon, éy gustu
mo bale sa a umange a huway?" [9] "Pabayan
moy," kagi ni Jesus. "Ewan moy meta a te

labindalawa a oras ta aldew bagu dumik-
lém? Nadid, éng mara méglakad i tolay ta
aldew, éy éwan siya maanya, da tanglawan
siya na demlag. 10 Basta éng kélép i péglakad
naa, éy maanya siya, da éwan tu demlag
diya." 11 Kona sa i nihalimbawa na du alagad
na, monda mapospusan de a éwan pabi siya
maanya nadid ta Hudea. Sakay kinagi na
be dide, a "Tidug dén tu kadimoy tam a
Lasaro. Kanya umange kitam sa, éy angen
ko siya lukagén." 12 "Ey Panginoon," kagi
du alagad, "éng tidug siya, éy maghusay
siya a talaga." 13 Kanya négkagi side ta
kona sa, éy akala de a tidug san ti Lasaro
ta mahusay. Pero éwan; i kahulugina no
kinagi ni Jesus, éy minate dén. 14 Kanya
nipáliwanag dide ni Jesus a kinagi na, a
"Minate dén ti Lasaro. 15 Ey alang-alang
dikam," kagi na, "éy mahusay da éwanék sa
to nikate na, monda meta moy i manyari,
a tumibay i péniwala moya diyakén. Ey
nay," kagi na, "kitam dén diya ya nadid."
16 Nadid, ti Tomas a kambal, éy kinagi na du
kaguman na, a "Nay, kumuyog kitam diya,
maski mate kitam a étanan."

Ti Jesus I Mégpabuhay Ta Tolay

17 Nadid, kédemét de Jesus ta Betania, éy
épat dén a aldew a nielbéng ti Lasaro. 18 I
Betania, éy adene ta Jerusalem, a ételo san a
kilumetro i kaadeyo naa. 19 Te meadu a taga
Jerusalem a Judeo a dinumalaw de Marta a
patwadi, monda wili-wilen de side dahilan
to aka de a minate.

20 Nadid ti Marta, pékabaheta na a
dumemét dén ti Jesus, éy inange na
sinambat. Pero ti Maria a wadi na, éy
nawahak san to bile. 21 Ey késambat ni
Marta ni Jesus, éy kinagi na, a "Anin,
Panginoon, éng édse ka maka se to éya,
éy éwan minate teka ko. 22 Ey maski nadid,"
kagi ni Marta, "éy tukoy ko a atdinan ka
na Diyos ta maski anya i pékiohon mua
diya." 23 "Mabuhay a huway teka mo," kagi
ni Jesus. 24 Ey, "O," kagi ni Marta, "tukoy ko a
mabuhay siya ta pémuhay na Diyos ta tolay
ta katapusan na mundua." 25 "Tandaan mo,
Marta," kagi ni Jesus; "sakén i magpabuhay
ta tolay, sakay sakén i kégébwatan na
buhay na tolay. Maski ti ésiya a méniwala
diyakén, éng mate siya, éy mabuhay siya.
26 Sakay tu bawat tolay a buhay nadid a
méniwala diyakén, éy éwan siya mate a
hanggan. Méniwala ka Marta ta éya?" 27 Ey
"O, Panginoon. Méniwalaék a siko i Cristo a
anak na Diyos. Tukoy ko a siko i pinaangea
se na Diyos a tagapagligtas dikame."

Mégsanget Ti Jesus

28 Nadid, to pégkagi ni Marta ta éya, éy
inange na ti wadi na a Maria. Kinagi na
diya ta lihim, a "Kéye dén tu Maistu, a
nipauwet na ka." 29 Ey pékabaheta ni Maria
ta éya, éy inumégkat siya agad i inange na
sinambat ti Jesus. 30 Ewan pabi dinumemét
ti Jesus to bariyo, éng'wan, édsa pabi to
pinagkasambatan de ti Marta. 31 Ey du Judeo
a kaguman ni Maria to bile, péketa de a
linumwas siya agad, éy tinumagubet side
diya, da akala de éy umange to lébéng a
magsanget.

32 Nadid ti Maria, kédemét na to édsean
ni Jesus, éy tinumokém siya to tikéd na, a
kinagi na, a "Panginoon, éng édse ka maka
se to éya, éy éwan minate teka ko." 33 Nadid
ti Jesus, péketa na diya a mégsanget, pati du
Judeo a kaguman na éy mégsanget be, éy
métageg siya a tahod. 34 Ey kinagi na dide,
a "Ahe i néngielbéngan moya diya?" Ey
"Kadon," kagi de, "Ipeta me diko." 35 Nadid,
mégsanget be ti Jesus. 36 Ey du Judeo, péketa
de diya a mégsanget, éy "Entan moy," kagi
de, "talaga a ginustu na a tahod ti Lasaro."
37 Sakay kinagi du iba, a "Nagpabulag ta
buhék i lélake a ina. Anya wade," kagi de,
"kaya na wade be a nagpahusay ni Lasaro
éng inabut na maka a buhay?"

Nabuhay a Huway Ti Lasaro

38 Nadid, kédemét de Jesus to lébéng, éy
mélungkut man dén siya a tahod. Tu lébéng
éy kuweba a te takléb a bito to pintuan na.
39 Ey kinagi ni Jesus, a "Bukasan moy dén i
lébénga."

Ey sala ni Marta. "Anin, Panginoon,"
kagi na, "épat dén siya a aldew a nielbéng.
Mebuyok dén nadid." 40 Pero kinagi ni Jesus,
a "Ewan mo naala-ala, Marta, bakén a ki-
nagi ko dén diko, éng méniwala ka éy meta
mo i kapangyarian na Diyos?" 41 Nadid,
binukasan de tu lébeng, a inibutan de tu
takléb na a bito. Ey tinumangad ti Jesus
a kinagi na, a "Salamat, Améng, da bé-
batenék mo. 42 Tukoy ko, Améng, a palagiék
mo a bébaten. Pero ménalanginék diko
ta medegsén nadid alang-alang di tolayae,

monda maniwala side a siko i nagpaangea
se diyakén ta munduae."
43 Nadid, éy kinagi ni Jesus ta medegsén,
a "Lasaro, lumwas ka dén!" 44 Ey to pégkagi
na, éy tulos a linumwas ti Lasaro a buhay
dén, a te balut pabi tu kamét na sakay tu
tikéd na to sapot na. Pati tu ulo na, éy te
balut pabi to sapot na. "Nay," kagi ni Jesus,
"ibutan moy tu balut na a damit, sakay
pabayan moy siya a méglakad."

Gayak De a Bunon Ti Jesus

45 Nadid, meadu du kaguman ni Maria a
Judeo a naniwala nadid ni Jesus, dahilan to
ginamet na a mineta de. 46 Pero te sénganya
dide a dinumiretso san side du Pariseyo
a binahetaan de side to ginimet ni Jesus.
47 Kanya du Pariseyo sakay du mataas a padi,
pékabaheta de ta éya, éy nagmiting side, a
néguhunan de ti Jesus. "Magenya kitam?"
kagi de, "Meadu i gimet na a kataka-taka.
48 Eng éwan tam siya masaway, éy ipasakup
diya du étanan a Judeo. Nadid, éng maba-
heta na gubiyerno ta Roma a iba i amo tam,
éy umange se side a talaga a hukatén de
i Templo tama, sakay pati éy bunon de i
étanan a Judeo."
49 Nadid, mégkagi ti Kaipas. Siya i
mataasa du padi ta éya a taon. I kinagi
na, éy "Anya kam ye. éwan kam beman
tu napospusan? 50 Maigi pa éy pabunu tam
i éya a lélake alang-alang du tolay. Maigi
pa éy mate siya kesira dikitam a étanan
a Judeo." 51 I éya a kinagi ni Kaipas, éy
éwan ta isip na sana, éng'wan, da siya i
mataas a padi nadid, éy pinahula diya na
Diyos a mate ti Jesus alang-alang du Judeo.
52 Ey éwan san Judeo, éng'wan mate be
siya alang-alang du anak na Diyos maski
ta ahe ta mundua, monda mapisan side a
étanan. 53 Nadid, sapul ta éya a miting de,
éy néguhunan du te tungkulin a Judeo éng
pakodyan de a ipabuno ti Jesus. 54 Kanya
ti Jesus, éy éwan dén pinumeta a naglakad
ta Hudea. Eng'wan inumange dén side du
alagad na ta Epraim ta digdig na ilang a
lugar. Ey négiyan sa side.
55 Nadid, adene a dumemét i Piyesta na
Ala-ala na Judeo, éy meadu i inumange a
tolay ta Jerusalem, monda tupadén de tu
utus ni Moises tungkul ta péglinis ta bégi.
56 Ey inahayok de sa ti Jesus, da umasa side
a dumemét be siya ta piyesta. Néguhunan
de siya ta Templo éng dumemét siya, o
éng éwan. 57 Ey du mataas a padi sakay du
Pariseyo, éy kinagi de du tolay éng ti ésiya
i makapospusa ta édsean ni Jesus, éy dapat
ibaheta na dide, monda madikép de siya.

12

Te Nangbulak Ta Pulurida Ni Jesus

1 Nadid éném a aldew bagu Piyesta na
Ala-ala, éy dinumemét ti Jesus ta Betania.
Saya i bariyua a nangbuhayan na ni Lazaro.
2 Kédemét na éy nipaghanda de siya ta
pangapon na. Ey naglamesa ti Marta ta
nénganan de, éy ti Lasaro éy édsa be sa a
méngan. 3 Ey ti Maria, éy inalap na tu esa
a boti a memahal a pulurida, a nibulak na
to tikéd ni Jesus, sakay pinahiden na to buk
na. Ey linumaganap tu sapot na ta étanan a
lubuk no bile.
4 Nadid ti Hudas Iskarote, éy kinagi na, a
5 "Bakit éwan nipabugtong i ina a pulurida
ta étélo a datos a kuhata, sakay niatéd
tam maka du mahirap i kabugtungan naa?"
6 Pero éwan kanya kinagi ni Hudas i kona
sa éy kinagbian na du mahirap. Eng'wan,
monda san éy makaalap siya ta kuhata de.
Da dati a ugali na a mégbawas ta kapisanan
de a kuhata. 7 Ey kinagi ni Jesus ni Hudas, a
"Pabayan mo siya, da handa na ye ta aldew
a péglébéng diyakén. 8 Palagi a te tolay a
mahirap a maari moy a matulungan," kagi
na, "pero sakén éy éwanék se dikam male."
9 Nadid, du meadu a Judeo a mémiyesta
ta Jerusalem, pékabaheta de a dinumemét
dén ti Jesus ta Betania, éy inumange be
sa side. Gustu de a meta ti Jesus, sakay
gustu de be a meta ti Lasaro a pinabuhay
na. 10-11 Dahil ni Lasaro, éy meadu a Judeo
a pinabayan de dén du amo de a padi, a
méniwala dén side ni Jesus. Kanya du padi,
éy ginayak de be a bunon ti Lasaro.

Tu Pénanggap De Ni Jesus Ta Jerusalem

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy du
meaadu a tolay a mémiyesta ta Jerusalem,
éy nabaheta de a dumemét dén ti Jesus.
13 Kanya linumwas side ta banuwan a sam-
batén de. Ey te kébil side a don na kayo.
Ey pékasambat de diya, éy binate de siya,
a "Mabuhay," kagi de, "basbasan maka na
Diyos i lélakeae a pinaange na se! Basbasan
maka na Diyos i hariae na Israel!" 14 Nadid,
neta ni Jesus tu bul-o a kabayo a sinakayan

na. Ey i éya a gimet, éy siya bale ya i
nangtupada to hula a dati ta kasulatan na
Diyos. I kagia na éya a hula, éy 15 "Diyan kam
kan méganteng, sikam a taga Jerusalem.
Entan moy, ta kédemét na hari moy, éy
mangabayo kan siya ta bul-o a kabayo."
16 Du alagad na, éy éwan de naala-ala ta éya
a aldew i hula a éya. Pero to késoli dén ni
Jesus ta langet, éy naala-ala de a neta de
a natupad bale dén to péngiangkas de ni
Jesus to kabayo.

17 Nadid, du tolay a édse to lébéng ni
Lasaro to péngbuhay diya ni Jesus, éy side i
nagbahetaa du étanan a édse ta Jerusalem.
18 Kanya meadu a tahod dudu sinumambat
ni Jesus, dahilan tu nabaheta de a ginamet
na. 19 Ey du Pariseyo, péketa de a mégdulug
du tolay diya, éy kinagi de, a "Entan moy,
natalo na kitam, da meadu a tahod i még-
duluga diya a tolay!"

Gustu Du Griego a Mékiohon Ni Jesus

20 Nadid, i kagumana du Judeo a inu-
mange ta Jerusalem a sumamba ta Diyos,
éy sénganya wade a Griego. 21 Diden ya a
Griego, éy inumange side ni Pelip, a kinagi
de, a "Eng maari, éy mékiohon kame pad ni
Jesus." (ti Pelip, éy taga Betsayda, Galilea.)
22 Kanya ti Pelip, éy kinagi na ni Andres tu
gustu du Griego, a tulos de a éduwa a kinagi
ni Jesus. 23 Ey ti Jesus, pékabati na ta éya,
éy kinagi na, a "Dumemét ngani dén nadid
i oras a ipaliwanag na Diyos a sakén i lélake
a gébwat ta langet. 24 Tandaan moy," kagi
na, "mara tu esa a butil na pahay, éng'wan
memula ta luta, éy éwan tu pasa. Pero
éng metépduk ta luta éy kumadu i bunga
na ta meadu. 25 Nadid i tolay: maski ti
ésiya a mégmahal ta bégi na, éy mebut a
talaga. Pero siya a magpabaya ta bégi na,
éy siya i mabuhay a éwan tu katapusan.
26 Kanya maski ti ésiya a tunay a utusan ko,"
kagi ni Jesus, "éy kailangan a umunonod
siya diyakén. Nadid éy kaguman ko siya a
palagi ta édsean ko. Sakay éng méniwala
siya diyakén, éy atdinan siya Nama ko ta
gantimpala na.

Nikagi Ni Jesus I Kamatayan Na

27 "Nadid," kagi ni Jesus, "éy métagigék tu
isip. Ey anya wade i panalangin ko Nama
ko? Panalangin ko maka a agawénék na ta
kahirapan ko? Ewan, da saya i hangad kua
a umange ta mundua, a magtiis ta hirap."
28 Nadid nanalangin ti Jesus a kinagi na, a
"Améng, ipeta mo i kapangyarian mo ta
tolay." Ey to pégkagi na ta éya, éy te boses
ta langet a kagi na, a "Nipeta ko dén i
kapangyarian kua to ginamet mo. Ey nadid,
éy ipeta ko man dén."

29 Nadid du tolay sa, éy nabati de be i
boses ta langet, a akala de éy mégkéduh.
Pero "Bakén a kéduh," kagi du iba, "pinégk-
agian siya no anghel."

30 Ey kinagi ni Jesus dide, a "Kanya négk-
agi ta kona sa éy éwan alang-lang diyakén,
éng'wan para dikam, monda mapospusan
moy a gébwaték ta Diyos. 31 Dumemét dén
nadid i oras a hukumén dén i mundua.
Sakay ti Satanas a amo na tolay ta mundua,
éy adene dén a matalo, a ibut dén siya.
32 Ey sakén," kagi ni Jesus, "ta péngiekpét de
diyakén ta te tolnék a kayo, éy paadeneén
ko i étanan a tolay diyakén a ipasakup
diyakén." 33 Kinagi ni Jesus i éya a monda
tukoy du tolay éng kodya i kate naa.

34 Nadid kinagi du tolay ni Jesus, a "Isip
me kagi na libru na Diyos a mabuhay kan i
tagapagligtas a éwan tu katapusan. Nadid,
tu nginahinan mo a lélake a gébwat ta
langet, éng siya i tagapagligtas éy bakit kagi
mo a mate siya ta kayo? Ti ésiya i lélake
a gébwat ta langet?" kagi de. 35 Ey kinagi
ni Jesus, a "Kétihék san dén a panahun a
kaguman moy i Demlag. Kanya sugsugén
moy i Demlag, o makay abutén kam na
diklém. Da maski ti ésiya a méglakad ta
diklém, éy éwan na tukoy i angayan na.
36 Kanya sikam, éy méniwala kam ta Demlag
bagu na kam ginanan, monda sikam, éy
bilang anak kam na Demlag."

Ewan Méniwala Du Judeo Diya

Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya, éy
gininanan na du tolay a linumiso siya dide.
37 Ey du tolay, éwan side naniwala ni Jesus,
maski ginimet na ta harap de i meadu a
kataka-taka. 38 Kanya nadid, tu nihula ni
Purupeta Isayas to araw, éy natupad dén. I
kinagi na to libru na, éy: "Panginoon, éwan
tu naniwala to nibaheta me dide. Maski
nipeta me dide i kapangyarian na Diyos, éy
éwan side naniwala." 39 Kanya éwan maari
a méniwala side, éy tu kinagi ni Isayas a
"iba, a 40 binuhék kan side na Diyos, sakay
pinaktog na kan be tu isip de, monda éwan

de maisipan ta mahusay, monda éwan side
ipasakup ta Diyos a iligtas na side." 41 Kanya
kinagi ni Isayas i éya, éy neta na to araw
i pagkadiyos ni Cristo, a tulos na nibaheta
siya.
42 Kona man sa, éy meadu be a te
tungkulin a Judeo a méniwala diya. Pero
lihim san. Ewan de ipégtapat du kaguman
de, da méganteng side du Pariseyo. Makay
ibutan de side to kapilya. 43 Diden ya a tolay
a kona sa éy gustu de a purién side na tolay
kesira ta purién side na Diyos.
44 Nadid, kinagi ni Jesus ta medegsén,
a "Maski ti ésiya a méniwala diyakén, éy
éwan san sakén i péniwalaan naa, éng'wan
pati tu nagpaange se diyakén a Diyos.
45 Sakay pati, tu méketa diyakén, éy meta
na be tu nagpaange se diyakén. 46 Sakén
i Demlag a inumange ta mundua," kagi
na. "Maski ti ésiya a maniwala diyakén,
éy éwan siya manatili ta diklém. 47 Nadid
du makabati ta kagi kua, pero éwan de
tupadén, éy éwan sakén i maghukuma dide.
Da éwanék se inumange a maghukum ta
tolay ta mundua, éng'wan i hangad kua se,
éy magligtas ta tolay. 48 Pero du mégidel
diyakén sakay ta pégtoldu ko, éy hukumén
side a talaga ta katapusan na mundua. I
magpahukuma dide éy tu kagi ko. 49 Tama
ya," kagi ni Jesus, "dahilan éwanék négkagi
ta sarili ko san a isip, éng'wan Tama ko
i nagutusa éng anya i kagin kua ta to-
lay. 50 Tukoy ko i utus Nama ko a saya i
mangatéda ta buhay a éwan tu katapusan.
Kanya kékagin ko ta tolay i niutus diyakén
Nama ko."

13

Inugisan Ni Jesus Tu Tikéd Du Alagad Na

1 Nadid, éy disperas dén na Piyesta na
Ala-ala. Ey tukoy dén ni Jesus a oras dén
nadid a humektat siya ta mundua a sumoli
dén Nama na ta langet. Sapul to éya, éy
mahal ni Jesus du alagad na. Ey nadid,
maski da adene siya a mate, éy nipeta na
dide éng hanggan ta ahe i pégmahal naa
dide.
2 To péngan de, éy nipaisip dén ni Satanas
ni Hudas Iskarote a itokyon na ti Jesus
(ti Hudas a anak ni Simon). 3 Ti Jesus,
éy tukoy na a inatdinan siya na Diyos ta
kapangyarian na ta étanan. Tukoy na a
gébwat siya ta Diyos, sakay tukoy na be a
sumoli ta Diyos. 4 Kanya nadid, to péngapon
de, éy tinumaknég ti Jesus, a inékbus na tu
badu na sakay minagken ta tuwalya. 5 Nadid
nibulak na tu dinom to palanggana, sakay
tulos na inugisan tu tikéd du alagad na
a tégitégesa, sakay pinahiden na side to
pinagkenan na a tuwalya. 6 Nadid, kéadene
na ni Simon Pedro, éy kinagi ni Pedro, a
"Diyan mo ugisan i tikéd kua, Panginoon,
mésanikeék!" 7 "Ewan mo pabi tukoy nadid,
Pedro, i gimet ko a éye," kagi ni Jesus,
"pero ta esa a panahun, éy tukoy mo dén."
8 "Ewan," kagi ni Pedro; "maski nikésiya, éy
éwan ko ipauges diko i tikéd kua." "Eng
éwan ka ipauges diyakén, Pedro, éy éwan
ka mékiagum diyakén a alagad ko." 9 "Eng
kona sa, Panginoon," kagi ni Pedro, "éy
éwan san na tikéd kua, éng éwan pati na
kamét kua éy ta ulo kua!" 10 "Ewan," kagi ni
Jesus. "Mara tu bigu a négdigus, éy éwan
siya tu kailangan a ugisan na tu bégi na,
éng'wan tu tikéd na san. Ey sikam, melinis
kam dén. Basta isesa san dén i melégi
dikam." 11 Tukoy ni Jesus a te méngitokyon
diya a esa dide, kanya kinagi na a te esa dide
a melégi.
12 Nadid, to pénguges na to tikéd de, éy
nisolot na tu badu na, sakay nagsoli dén to
bangko na to lamesa. Sakay kinagi na dide,
a "Natukoy moy wade i ginamet kua dikam?
13 Dédulawénék moy a Maistu, sakay dédu-
lawénék moy a Panginoon. Ey tama ya,"
kagi na, "da sakén ngani i Maistu moy éy ta
Panginoon moy. 14 Nadid, éng sakén i Pangi-
noon moy éy ta Maistu moy, sakay inugisan
ko be i tikéd moya, éy dapat a négugeugisan kam be ta tikéd moya. 15 Halimbawa
ya tu ginamet ko dikam, monda i éya éy
dapat moy a ahigén, a magpakabait kam be
du kaguman moy. 16 Tandaan moy, mara tu
bataan," kagi ni Jesus, "éy éwan siya mataas
to amo na. Sakay tu utusan, éy éwan
siya mataas ta mégutus diya. 17 Nadid, éng
mapospusan moy i éye a kinagi ko dikam,
sakay éng tupadén moy, éy masuwerte kam
a talaga.
18 "Pero éwanék mégkagi tungkul dikam
a étanan." kagi ni Jesus, "da te esa dikam
a éwan masuwerte. Tukoy ta kam a pinili
ko, a te esa dikam a méngitokyon diyakén.
Saya i mangtupada to kagi ta kasulatan, a

taraidorénék kan no kaguman ko a kadipon
ko. [19] Ey nadid, ihula ko ye dikam bagu
manyari, monda éng manyari, éy maniwala
kam a sakén i tagapagligtas a tiniyak na
Diyos. [20] Tandaan moy be ye," kagi ni Jesus;
"maski ti ésiya a tumanggap ta utusan ko,
éy bilang tinanggapék na be. Sakay tu
tumanggap diyakén, éy bilang tinanggap
na be tu nagpaange se diyakén."

Hinulaan ni Jesus a Te Méngitokyon Diya

[21] Nadid, kétapos ni Jesus a négkagi ta éya,
éy métageg siya, a kinagi na du alagad na,
a "Katutuhanan a te esa dikam a méngi-
tokyon diyakén." [22] Ey du alagad, pékabati
de ta éya, éy néglamilameng side, da éwan
de napospusan éng ti ésiya i pinégkagian
naa. [23] Nadid, tu esa a alagad ni Jesus a
mahal na, éy te eknud to tagirilan ni Jesus.
[24] Ey sinenyasan siya ni Pedro, a kinagi na,
a "Pakelagipan mo éng ti ésiya i négkagian
naa." [25] Kanya tu alagad, éy sinumangdih
siya to salapad ni Jesus, a "nipakelagip na
éng ti ésiya i négkagian naa?" [26] Ey kinagi ni
Jesus, a "Entan moy, isawsaw ko i tinapayae
ta sabawae, sakay iatéd ko diya." Nadid, to
péngisawsaw na to tinapay, éy niatéd na ni
Hudas a anak ni Simon Iskarote. [27] Nadid,
to pénanggap ni Hudas to tinapay, éy tulos
inumasék ti Satanas diya. Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Ikad mo dén a gemtén mo agad i
gayak mua." [28] Du alagad a iba to lamesa,
éy éwan de tukoy éng bakit kinagi na ya ni
Hudas. [29] Akala de san a inutusan na siya
a mamugtong ta kailangan de ta piyesta.
Kanya isip de i kona sa, éy ti Hudas i bahala
ta kuhata de. Sakay isip du iba, éy inutusan
na siya a umange maglimos du mahirap.
[30] Ey ti Hudas, to pénanggap na to tinapay,
éy binuméswal dén. Ey kélép dén nadid.

Tu Bigu a Utus

[31] Nadid, kinagi ni Jesus, a "Sakén i lélake
a gébwat ta langet. Ey nadid i orasa a
atdinanék na Diyos ta pagkadiyos ko. Ey
mehayag be dén i kapanyarian na Diyos
dahil ta gimet kua. [32] Ey nadid, éng mehayag
i kapangyarian na Diyos dahil diyakén, éy
ipahayagék be agad na Diyos. [33] Sikam a
mahal ko a anak ko," kagi ni Jesus, "éy
kétihék san dén a panahun i pékiagum kua
dikam. Ahayukénék moy, pero kagin ko
dikam tu kinagi ko du Judeo, a éwan kam
makaange ta angayan kua. [34] Nadid," kagi
na, "éy atdinan ta kam ta bigu a utus:
négmahalan kam. Eng kodya i pénggustu
kua dikam, éy kona be sa i négagum moya.
[35] Saye i pégpatunay moya du iba a tolay a
sikam i alagad ko--éng négmahalan kam."

[36] Ey "Anya, Panginoon," kagi ni Pe-
dro. "Ahe i angayan mua a talaga?" Ey
kagi ni Jesus, a "Ewan kam makakuyog
diyakén nadid ta angayan kua, pero ta esa
a panahun, éy tumagubet kam diyakén ta
éya." [37] "Ey bakit éwanék makakuyog diko
nadid, Panginoon," kagi ni Pedro. "Iatéd ko
i buhay ko alang-alang diko." [38] "Anya wade,
iatéd mo i buhay mo alang-alang diyakén
a talaga, Pedro? Ewan. Tandaan mo, bagu
magtarakot tu tandang nadid a amulaldew,
éy tanggianék mo ta pentélo a éwanék mo
kaguman."

14

Ti Jesus I Dilan

[1] "Diyan kam métageg tu isip," kagi ni
Jesus. "Maniwala kam san ta Diyos, sakay
maniwala kam be diyakén. [2-3] I bilea Nama
ko, éy meadu a kwa-kwarto. Ey umangeék
sa a maghanda ta para koo moy. Ey nadid,
ta pékahanda ko dén ta para koo moy,
éy magsoliék se a angen ta kam, monda
négpisan kitam ta édsean kua. Ey éwan
ko ya kinagi dikam éng éwan katutuhanan.
[4] Ey sikam, tukoy moy dén i dilan a tamo
ta angayan kua." [5] "Ewan, Panginoon,"
kagi ni Tomas, "éwan me tukoy i angayan
mua. Pakodyan me a mapospusan i dilan?"
[6] "Sakén i dilan," kagi ni Jesus. "Sakén
i mégpaliwanag ta katutuhanan. Sakay
sakén i kégébwatan na buhay na tolay.
Ewan tu makaange Nama ko éng éwan
sakén i magpaangea sa diya. [7] Eng tukoyék
moy, éy tukoy moy be dén Tama ko. Ey
sapul nadid, éy tukoy moy dén siya, sakay
neta moy be dén siya."

[8] "Ey Panginoon," kagi ni Pelip, "Ipeta mo
dikame Tama mo, éy tama dén dikame."
[9] "Naleék dén a nékiagum dikam, Pelip,"
kagi ni Jesus, "éy éwanék moy bale pabi
tukoy? Bakit gustu mo a ipeta ko dikam
Tama ko? Ewan moy beman tukoy tu
naketa diyakén, éy neta na be dén Tama
ko? [10] Bakit, Pelip, éwan ka pabi méniwala
a édseék Nama ko, sakay siya éy édse be

diyakén? Entan moy," kagi na du alagad
na, "tu kinakagi ko dikam, éy éwan ta isip
ko a sarili, éng'wan Tama ko a mégiyan
diyakén, siya i mégpatarabahua diyakén ta
kaluuben na. 11 Dapat maniwala kam to
kinagi ko, a édseék Nama ko, sakay siya,
éy édse be diyakén. Pero éng éwan kam
maniwala ta éya, éy dapat a maniwala kam
dahil to tarabaho ko. 12 Tandaan moy; maski
ti ésiya a maniwala diyakén, éy meaheg
ta tarabaho kua. Sakay gemtén na be i
mahigit pa ta tarabaho ko, da méglakadék
dén Nama ko ya. 13 Nadid, maski anya i
agidén moya ta Diyos da méniwala kam
diyakén, éy atdinan ta kam a talaga, monda
ipeta ko i kapangyarian Nama ko. 14 Kanya
maski anya i agidén moya da méniwala kam
diyakén, éy gemtén ko."

Tu Pangako Tungkul Ta Banal a Espiritu

15 Nadid, kinagi na du alagad na, "Eng
gustuék moy, éy sundin moy i utus kua. 16 Ey
sakén, éy manalanginék Nama ko a atdinan
na kam ta Espiritu na a kalewas ko, a siya
i Katulung moy, a kaguman moy a éwan
tu katapusan. 17 Siya ya i Banal a Espiritu
na Diyos, a magpaliwanang ta katutuhanan.
Du iba a tolay ta mundua, éy éwan de siya
tanggapén, da ewan de meta, sakay éwan
de siya tukoy. Pero sikam, éy tukoy moy
siya, da ménatili siya dikam sakay mégiyan
siya dikam.
18 "Ewan ta kam pébayan," kagi ni Jesus,
"éng'wan sumoliék dikam. 19 Kétihék san
dén a panahun, éy éwanék dén metan na
iba a tolay. Pero sikam, éy metaék moy a
huway. Ey nadid, da te buhayék a éwan
tu katapusan, éy kona kam be sa. 20 Nadid,
kédemét na éya a oras, éy mapospusan moy
a édseék Nama ko. Sakay sikam, éy édse
kam diyakén. Sakay sakén, éy édseék be
dikam. 21 Nadid," kagi na, "maski ti ésiya
a mananggap ta utus kua, a sundin na,
éy siya i mégmahala diyakén. Ey nadid,
tu mégmahal diyakén, éy mahalén be siya
Nama ko. Sakay sakén, éy mahalén ko be
siya, a ipaliwanag ko diya i sarili ko."
22 Nadid, te négkagi ni Jesus a ti Hudas, a i
Hudas a éye, éy bakén a ti Hudas Iskarote.
I kinagi naa éy, "Panginoon, bakit ipali-
wanag mo dikame i sarili mo, pero éwan
mo ipaliwanang du iba a tolay ta mundua?"
23 "Eng mahalék na tolay," kagi ni Jesus, "éy
sundin na i kagi kua, éy mahal siya Nama
ko. Ey sikame Tama ko, éy umange kame
diya a mégiyan kame diya. 24 Sakay tu tolay
a éwan méngmahal diyakén, éy éwan na
sundin i kagi kua. Ey tandaan moy," kagi
ni Jesus, "i kinékagi kua dikam, éy éwan
gébwat diyakén, éng'wan kagi ya Nama ko.
Siya i nagutusa diyakén.
25 "Nadid," kagi na, "éy kagin ko dén ye
dikam habang kaguman ta kam pabi. 26 Ey ta
péngginan ko dikam, éy paangen se Nama
ko i Banal a Espiritu alang-alang diyakén.
Siya i Katulung moy. Magpaliwanang siya
dikam ta étanan, a ipaala-ala na dikam i
étanan a kinékagi ko dikam.
27 "Nadid, i iwahak kua dikam, éy kapaya-
paan. Pero du tolay ta mundua, éy éwan
side makapangatéd dikam ta kapayapaan.
Pero sakén, éy iatéd ko dikam i kapaya-
paan kua. Kanya diyan kam métageg tu
isip, sakay diyan kam méganteng. 28 Nabati
moy dén tu kinagi ko," kagi ni Jesus, "a
umangeék ta iba a lugar, pero sumoliék
dikam. Kanya diyan kam malungkut. Eng
gustuék moy a talaga éy masaya kam be,
da méglakadék dén Nama ko ya. Ey siya,
éy mataas siya diyakén. 29 Kinagi ko ya
dikam bagu manyari, monda éng manyari,
éy maniwala kam diyakén. 30 Nadid, kétihék
san dén a panahun, éy éwanék dén huway
a mégkagi dikam, da dumemét dén i amo
na tolay ta mundua, a ti Satanas. Ewan
siya tu kapangyarian diyakén, 31 éng'wan
tupadén ko san i niutus diyakén Nama ko,
monda meta du tolay a mahal ko Tama ko.
Nay, tapusék dén a mégkagi," kagi ni Jesus.
"Umégkat kam dén a kitam dén."

15

Ti Jesus I Ponan Na Ubas

1 Nadid, kinagi ni Jesus, a "Mara tu kayo
a ubas, éy sakén i ponan na. Sakay Tama
ko, siya i mégalagaa diya. 2 Nadid, bawat
sanga-sanga ko a éwan mégbunga, éy ké-
tulén Nama ko. Sakay bawat sanga ko a
mégbunga, éy pungusan na, monda mag-
bunga ta mas mahigit pa. 3 Nadid, sikam a
alagad ko, éy melinis kam dén, dahilan to
kinagi ko dikam a kagi. 4 Nadid, manatili
kam diyakén, sakay sakén éy manatiliék be
dikam. Mara tu sanga no kayo éy éwan

makapagbunga éng éwan manatili to ponan na. Ey kona be sa dikam, a éwan kam be makapagbunga éng éwan kam manatili diyakén.

5 "Mara sakén i ponan na kayo," kagi ni Jesus. "Sikam i sanga-sanga ko. Nadid, tu manatili diyakén, sakay manatiliék be diya, éy siya i magbunga ta meadu, da éwan kam makagimet ta maski anya éng mehiwalay kam diyakén. 6 Kanya éng éwan manatili i tolay diyakén, éy ibut siya a koman i sanga no kayo, a hanggan malanés. Ey nadid, iduhu de i kona sa a sanga-sanga, sakay ibut de dén ta apoy, monda matutod side. 7 Ey nadid sikam," kagi ni Jesus, "éng manatili kam diyakén, sakay manatili be i kagi kua ta isip moya, éy maari kam a magaged ta maski anya a gustu moy, éy iatéd dikam a talaga. 8 Sakay éng magbunga kam ta meadu, éy saya i magpahayaga ta kapangyarian Nama ko. Sakay saya i katunayan moya a sikam i alagad ko a talaga. 9 Nadid, éng kodya i pénggustua diyakén Nama ko, éy kona be sa i pénggustu kua dikam. Ey sikam, éy diyan moy pébayan i pénggustu kua dikam. 10 Entan moy, gustuék Nama ko a palagi, da sinunud ko dén i utus naa. Nadid, éng kona kam be sa, a sundin moy i utus kua, éy gustu ta kam be a palagi.

11 "Nadid," kagi na du alagad na, "kinagi ko dén ya dikam monda édse dikam i kasayaan ko, monda masaya kam be ta mahusay. 12 Saye i utus kua dikam, a négmahalan kam a kona ta pégmahal kua dikam. 13 Mara éng te tolay a iatéd na i buhay na alang-alang to kadimoy na, éy saya i katunayan naa a mahal na siya a tahod. 14 Ey sikam i kadimoy ko a talaga, éng sundin moy i utus kua dikam. 15 Sapul nadid, éy éwan ta kam dulawén a utusan ko, éng'wan dulawén ta kam a kadimoy ko. Dahilan du utusan, mara éwan de tukoy i gimet no amo de, da éwan na ikagi dide. Pero sakén, éy nipaliwanag ko dén dikam i étanan a kinagi diyakén Nama ko. 16 Tandaan moy," kagi ni Jesus; "éwanék moy pinili a sakén i amo moy, éng'wan sakén i nagpilia dikam. Sakay inutusan ta kam a magbunga ta meadu a bunga a éwan malipas, monda atdinan kam Nama ko ta maski anya i agidén moya diya, da méniwala kam diyakén. 17 Ey saye i utus kua dikam, a négmahalan kam.

Méiyamut Du Iba a Tolay

18 "Tandaan moy," kagi ni Jesus, "éng maiyamut dikam du iba a tolay, éy alélahanén moy a naiyamut pa side diyakén bagu side naiyamut dikam. 19 Mara éng sakup kam du iba a tolay ta mundua, éy gustu de kam be, da gustu du iba a tolay i kapareho de. Pero éwan, da pinili ta kam a nibukod ta kam dide. Kanya méiyamut side dikam, da éwan kam dén ipasakup dide. 20 Diyan moy kaleksapan tu kinagi ko dikam, a éwan mataas tu bataan to amo na. Kanya éng linokoék de éy lélokon de kam be. Eng tinupad de i kagi kua, éy tupadén de be i kagi moya. 21 Kanya mangloko side dikam, éy dahilan éy sakup ta kam. Inidelanék de, da éwan de tukoy tu nagpaange se diyakén. 22 Mara éng éwanék se inumange a nagtoldu dide," kagi ni Jesus, "éy éwan maka side tu kasalanan. Pero nadid, éy éwan side tu katuwiran ta kasalanan de. 23 Ey tu méiyamut diyakén, éy méiyamut be Nama ko. 24 Eng éwanék nagimet ta harap de ta éwan mégimet na tolay, éy éwan side tu kasalanan. Pero nadid te kasalanan side, da maski neta de i gimet ko a kataka-taka, éy méiyamut side dikame Tama ko. 25 Saye i mangtupada to kagi ta kautusan de, a éwan kan side tu katuwiran a maiyamut diyakén." 26 Ta kédemét na Katulung éy siya i méngipahayaga diyakén. Siya i Espiritu a gébwat Nama ko, a magpaliwanag ta katutuhanan. Ey sakén i magpaangea se diya. 27 Sakay sikam, éy magpahayag kam be diyakén, da sikam i kinumuyuga diyakén sapul to sapul.

16

1 "Ey nadid, kinagi ko dén dikam i éya a étanan, a monda éwan maibut tu péniwala moy diyakén. 2 Entan moy," kagi ni Jesus du alagad na, "dumemét i oras a paibutén de kam du kapilya de. Sakay pati, ta esa a panahun, éy te tolay a mégakala side a makatulung ta Diyos éng bunon de kam. 3 Kona sa i péngloko dia dikam, da éwan de tukoy Tama ko, sakay éwanék de be tukoy. 4 Nadid, kinagi ko dén ya dikam, monda kédemét na oras a pékialaman de kam, éy maala-ala moy a nihula ko dén ye dikam.

I Tarabaho Na Banal a Espiritu

"Ewan ko kinagi dikam i éya to sapul,
da kaguman ta kam pabi. 5 Pero nadid, éy
kinagi ko dén dikam, da magsoliék dén ta
minagpaange se diyakén. Nadid, éwan moy
ipakelagip diyakén éng ahe i angayan kua.
6 Eng'wan, mélungkut kam san dahilan to
kinagi ko dikam. 7 Pero entan moy, kagin
ko dikam i katutuhanan, a kaigian moy ye
da maglakadék dén. Eng éwanék méglakad,
éy éwan umange dikam tu Katulung moy.
Pero éng méglakadék dén, éy paangen ko
siya dikam. 8 Ey kédemét na Katulung moy,"
kagi ni Jesus, "éy ipaliwanag na du tolay ta
mundua tungkul ta kasalanan de, sakay ta
tama a gimet, sakay ta péghukum na Diyos.
9 Ipaliwanag na dide a te kasalanan side, da
éwan side méniwala diyakén. 10 Ipaliwanag
na dide a tama i gimet ko, da magsoliék dén
Nama ko, éy éwanék moy meta a huway.
11 Ipaliwanag na dide a hukumén side na
Diyos, da hukumén dén i amo na tolay ta
mundua.
12 "Te meaduék pabi a itoldu dikam," kagi
ni Jesus du alagad na, "pero éwan pabi na-
did, da éwan moy pabi kaya a mapospusan
nadid. 13 Pero kédemét na Espiritu a mag-
paliwanag ta katutuhanan, éy ipaliwanag
na dikam i buu a katutuhanan. Siya, éy
éwan mégkagi ta sarili na a isip, éng'wan
ipaliwanag na san i kinagi na Diyos diya.
Sakay ipaliwanag na be dikam i manyari
ta esa a panahun. 14 Siya i magpahayaga
ta kapangyarian ko, da alapén na be i kagi
ko a tulos na itoldu dikam. 15 I étanan a
koo Nama ko, éy koo ko be," kagi ni Jesus.
"Kanya kinagi ko a alapén na Espiritu tu
kagi ko, a itoldu na ya dikam.

Maibut tu Kalungkutan Moy

16 "Kétihék san dén a panahun éy éwanék
moy dén meta. Nadid lumipas i kétihék
man dén a panahun éy metaék moy man
dén." 17 Nadid, pékabati du alagad na ta
éya a kinagi na, éy négpakipakelagip side,
a kinagi de, a "Bakit kagi na a kétihék kan
san dén a panahun éy éwan tam dén meta,
sakay kétihék man dén a panahun éy meta
tam kan dén siya a huway? Sakay anya
wade be i kahulugina no kinagi na, a kona
sa da magsoli kan Nama na? 18 Anya wade
i kahulugina," kagi de, "na kétihék kan a
panahun?" Kona sa i uhuna du alagad, da
éwan de napospusan tu kinagi ni Jesus dide.
19 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén a te
pakelagip side diya. Kanya kinagi na dide, a
"Anya, néguhunan moy wade tu kahulugen
no kinagi ko? 20 Tandaan moy," kagi na,
"kédemét na éya a oras, éy magsanget kam
a magsisi kam. Pero du iba a tolay ta
mundua, éy masahat side. Pero kétihék san
dén a panahun, éy maibut tu kalungkutan
moy a masahat kam dén. 21 Mara tu bébe a
mégenak, éy mégsisi siya da méghirap dén.
Pero ta kéluwas no anak na, éy maibut dén
tu pégsisi na, da masahat dén siya to anak
na. 22 Ey kona be sa dikam," kagi ni Jesus;
"magsisi kam nadid. Pero ta kédemét ko
dikam a huway, éy masahat kam dén. Ey
éwan tu makapagpaibut ta sahat moy.
23 "Kédemét na éya a panahun, éy éwan
kam magpakelagip diyakén," kagi ni Je-
sus. "Eng'wan magaged kam Nama ko ta
maski anya, a gamitén moy i ngahen kua,
éy atdinan na kam. 24 Hanggan nadid, éy
éwan moy pabi ginamit i ngahen ko éng
mékiohon kam ta Diyos. Kanya sapul nadid,
éy mékiohon kam diya, éy atdinan na kam,
monda masaya kam ta mahusay."

Napasuku Ni Jesus I Mundua

25 Nadid, kagi na du alagad na, a "Ki-
nagi ko dén dikam i meadu a halimbawa.
Pero dumemét i oras a éwan halimbawa i
kagin kua dikam, éng'wan ipaliwanang ko
dikam Tama ko ta medibo a kagi. 26 Ta
éya a panahun, éy manalangin kam Nama
ko a gamitén moy i ngahen ko. Sakén,
éy éwanék tu kailangan a ipanalangin ta
kam Nama ko, 27 da siya, éy gustu na kam
be. Gustu na kam da ginustuék moy, a
méniwala kam be a gébwaték ta Diyos. 28 Ey
gébwaték ngani Nama ko a Diyos." kagi
ni Jesus, "a inumangeék se ta mundua. Ey
nadid, éy ginanan ko i mundua a magsoliék
Nama ko."
29 Nadid, pékabati du alagad ta éya, éy
kinagi de, a "Medibo ngani dén i kagi mua,
Panginoon. Ewan ya medisalad a halim-
bawa! 30 Nadid éy tukoy me a siko i nakapos-
pusa ta étanan," kagi de, "da maski éwan
me ka pakelagipan éy napospusan mo dén i
isip mia. Kanya méniwala kame a gébwat ka
ta Diyos a talaga!" 31 "Anya, méniwala kam
dén a talaga?" kagi ni Jesus. 32 "Pero entan
moy, dumemét dén nadid i oras a mahi-
wahiwalay kam dén a pabayanék moy, a

guminan i bawat esa dikam ta bili-bile moy.
Pero te kagumanék pabi, da édse diyakén
Tama ko. 33 Kinagi ko dén ya dikam, monda
mapayapa kam tu isip dahil diyakén. Du
iba a tolay ta mundua, éy paghirapén de
kam. Pero patibayén moy i isip moya,
da napasuku ko dén tu amo du tolay ta
mundua."

17

Panalangin Ni Jesus Du Alagad Na

1 Nadid, to pégkagi dén ni Jesus ta éya
du alagad na, éy tinumangad siya ta langet
a nanalangin. "Améng," kagi na, "Dinu-
memét dén nadid i oras. Palitawén mo pad
nadid i kapangyarian ko, monda palitawén
ko be i kapangyarian mo. 2 Da inatdinanék
mo, Améng," kagi na, "ta kapangyarian
ko ta étanan na tolay, a monda du to-
lay a niatéd mo diyakén, éy atdinan ko
be side ta buhay a éwan tu katapusan.
3 Nadid, Améng, siko i tunay a Diyos a isesa.
Sakén éy ti Jesu Cristo a pinaangeék mo
se. Nadid, du makatukoy dikita, éy side
i te buhay a éwan tu katapusan. 4 Nadid,
Améng, éy nipahayag ko dén i kapang-
yarian mo ta munduae, a tinupad ko dén tu
nipatarabaho mo diyakén. 5 Kanya nadid,
Améng, éy atdinanék mo ta kapangyarian
ko ta harap mua, a kona to kapangyarian ko
to pékiagum ko diko to araw bagu nilalang
i munduae.
6 "Nipahayag ta ka, Améng," kagi ni Jesus,
"du tolay a niatéd mo diyakén--du alagad
ko. Side i koo mo, éy niatéd mo side
diyakén. Sinunud de tu kagi mo, 7 kanya
tukoy de a gébwat diko i étanan a niatéd mo
diyakén a gimet ko. 8 Ey nipahayag ko dide,
Améng, tu niutus mo diyakén a mégkagi
dide, éy tinanggap de dén. Ey tukoy de a
gébwaték diko, sakay méniwala side a siko
i nagpaangea se diyakén.
9 "Ewan ko ipanalangin, Améng, du iba a
tolay ta mundua," kagi ni Jesus; "éng'wan
ipanalangin ko san du tolay a niatéd mo
diyakén, da side i koo mo. 10 I étanan a koo
ko, éy koo mo be. Sakay étanan a koo mo,
éy koo ko be. Ey side ya di mégpahayaga ta
kapangyarian ko. 11 Nadid, éy humektaték
ta mundua, Améng, a magsoliék diko. Pero
du alagad ko, éy mawahak side ta mundua.
Améng, siko i banala. Alagaan mo pad side
ta kapangyarian mua a niatéd mo diyakén.
Alagaan mo side, monda maging isesa side
a kona dikita. 12 To pékiagum ko pabi dide,
Améng, éy inalagaan ko side ta kapang-
yarian mo a niatéd mo diyakén. Inalagaan
ko side, kanya éwan tu napahamak dide.
Basta esa san tu napahamak dide, monda
matupad tu kagi ta libru na Diyos ta tungkul
diya.
13 "Ey nadid, Améng, éy magsoliék diko.
Ey mégkagiék dén diko nadid ta kona
se, monda masakup di alagad kuae na
kasayaan kua. 14 Nipahayag ko dide tu kagi
mo, Améng. Ey nadid, du iba a tolay ta
mundua, éy méiyamut side du alagad ko, da
éwan dén side umayun dide. Ey kona be sa
sakén, da éwanék be umayun ta mundua.
15 Ewanék ménalangin, Améng, a ibukod
mo side ta mundua, éng'wan basta alagaan
mo side ta gimita ni Satanas. 16 Ewanék
umayun du iba a tolay ta mundua," kagi
ni Jesus. "Ey kona be sa du alagad ko,
a éwan be side umayun du iba a tolay ta
mundua. 17 Patibayén mo, Améng, i isip
dia a sumunud diko. I katutuhanan, éy
saya i magpatibaya dide. Ey tu kagi mo,
saya i katutuhanana. 18 Nadid, Améng, éng
kodya i pégpaange mo diyakén ta munduae,
éy kona be sa i pégpaange kua di alagad
kua ta iba-iba a lugar ta munduae. 19 Ey
alang-alang dide, éy patibayén ko i isip ko
a sumunud diko, Améng, monda du alagad
ko, éy sumunud be side diko, ta pamag-itan
na katutuhanan.
20 "Ey nadid, Améng," kagi ni Jesus, "éy
éwan ko ipanalangin san di alagad kuae,
éng'wan ipanalangin ko be du tolay a mani-
wala diyakén ta esa a panahun dahilan ta
ibaheta de dide. 21 Ipanalangin ko side,
Améng, a maging isesa maka side a ka-
pareho ta, da édse ka diyakén, sakay sakén
éy édseék diko. Monda édse maka be
side dikita. Kona maka sa, Améng, monda
maniwala maka du iba a tolay ta mundua
a pinaangeék mo se. 22 Inatdinanék mo,
Améng, ta kataasan ko. Sakay sakén, éy
inatdinan ko be side ta kataasan de, monda
maging isesa side a kapareho ta. 23 Nadid,
éy édseék dide, sakay siko éy édse ka be
diyakén, Améng, monda maging isesa side
ta mahusay. Nadid," kagi ni Jesus, "tukoy
maka du tolay ta mundua a pinaangeék mo

se. Sakay tukoy de maka be a gustu mo side
a kona ta pénggustu mua diyakén.
24 "Ey nadid, Améng, éy niatéd mo dén
side diyakén. Ey gustu ko a édse maka be
side diyakén ta édsean kua, monda meta
de i kapangyarian ko. Inatdinanék mo,
Améng, ta kapangyarian ko, da ginustuék
mo bagu nilalang i mundua. 25 Améng, siko
i mahusaya. Du tolay ta mundua, éy éwan
de ka tukoy. Pero sakén, éy tukoy ta ka.
Sakay diden ye a méniwala diyakén, éy
tukoy de be a siko i nagpaangea se diyakén.
26 Nipahayag ta ka dide, Améng, éy ipahayag
ta ka pabi, monda masakup be side na pén-
ggustu mua diyakén, sakay monda édseék be
dide."

18

Dekpén De Ti Jesus

1 Nadid, to kétapos ni Jesus a nanalan-
gin, éy hinumekatat side du alagad na ta
Jerusalem, a inumahabes side ta Kedron, a
tulos de ta halamanan ta dibilew. 2 Nadid ti
Hudas a méngitokyon ni Jesus éy tukoy na
be dén i éya a lugar, da madalas de Jesus a
tumétulos ta éya. 3 Kanya nadid, éy nigiya
na sa du sundalu sakay du pulis, a négsolo
side ta bombilya sakay sulo a kayo. Sakay te
armas be side. Side du inutusan du mataas
a padi sakay du Pariseyo.
4 Nadid ti Jesus, éy tukoy na dén i man-
yaria diya. Ey kédemét du sundalu to ha-
lamanan, éy sinambat na side, a kinagi na,
a "Ti ésiya i ahayukén moya?" 5 "Ti Jesus a
taga Nasaret," kagi de. "Ey sakén ngani dén
ye," kagi ni Jesus. Kaguman du sundalu ti
Hudas. 6 Nadid, to pégkagi ni Jesus a "Sakén
ngani dén ye," éy inumisol side a tulos de
a natumba. 7 Ey kinagi na man dén dide, a
"Ti ésiya i ahayukén moya?" Ey "Ti Jesus a
taga Nasaret," kagi de. 8 Ey kinagi ni Jesus, a
"Kinagi ko ngani dén dikam a sakén dén ye.
Nadid, éng sakén san i haayukén moya, éy
pabayan moy di kaguman kuae." 9 Kinagi ni
Jesus i éya, monda matupad tu kinagi na to
éya, a éwan mebut i maski isesa du niatéd
diya Nama na.
10 Nadid ti Simon Pedro, éy binagut na
tu sondang na, a tinegpas na tu utusan
no mataas a padi, a tulos minahipas tu
talinga na. I ngahen no utusan, éy ti Malko.
11 Ey "Diyan mo," kagi ni Jesus ni Pedro,
"Ikaluban mo tu sondang mo. Isip moy
wade éwan ko tanggapén i hirap ko a iatéd
diyakén Nama ko?"
12 Nadid du sundalu, sakay du pulis sakay
tu kapitan de, éy dinikép de ti Jesus, a
ginapus de, 13 sakay kinabitan de a niange
de pa to bile ni Anas. Ti Anas éy manugen
ni Padi Kaipas. Ti Kaipas i mataas a padi ta
éya a taon. 14 Siya i négkagia du te tungkulin
a Judeo, a maigi pa éy pabunu de siya alang-
alang du tolay. 15 Nadid ti Simon Pedro
sakay tu esa be a alagad, éy tinumagubet
side de Jesus. Ey kédemét de a éduwa to bile
no mataas a padi, éy nakasdép tu alagad a
esa to karsada no bile, da tukoy siya no padi.
16 Pero nawahak ti Pedro ta luwas no kudal.
Kanya tu alagad a esa, éy pinékiohon na to
bébe a mégbantay to pintuan no kudal, a
pasdépén na ti Pedro. 17 Ey késdép ni Pedro,
éy kinagi diya no bébe, a "Alagad ka wade
na éya a lélake?" Ey "Ewan," kagi ni Pedro.
18 Nadid, du bataan sa, sakay du pulis, éy
nagpabaga side ta uging, a pégdengdengan
de, da medégnin. Ey kaguman de ti Pedro,
a mégdengdeng be sa.

Nipakelagip De Ni Jesus

19 Nadid tu mataas a padi éy nipakelagip
na ni Jesus du alagad na sakay tu pégtoldu
na. 20 Ey kinagi ni Jesus diya, a "Naleék
dén a mégpahayag ta pégtoldu ko ta harap
du tolay. Ugali ko a palagi a mégtoldu du
tolay ta kapilya sakay ta Templo, da saya
i képisanana du tolay. Ewanék mégtoldu
ta lihim. 21 Bakit siyasaténék mo?" kagi ni
Jesus. "Siyasatén mo du tolay a nakabati
diyakén. Tukoy de tu pégtoldu ko." 22 To
pégkagi ni Jesus ta éya, éy sinapuk siya no
esa a pulis, a kinagi na, a "Bakit kona sa
i sengbet mua ta mataas a padi?" 23 "Eng
mali tu kinagi ko," kagi ni Jesus, "éy kagi
mo dén. Pero éng éwan ko kinagi i mali, éy
bakit sinapukék mo?"
24 Nadid ti Anas, éy nipetugén na dén ti
Jesus a gapus pabi ni Padi Kaipas.
25 Nadid, mégdengdeng pabi sa ti Simon
Pedro, éy kinagi diya du édsa sa, a "Ewan
siko i alagad na éya a lélake?" Ey "Ewan,"
kagi ni Pedro. 26 Nadid, te bataan sa no
mataas a padi. Top siya no lélake a tinegpas
ni Pedro tu talinga na. Ey kinagi na ni Pe-
dro, a "Isip ko neta ta ka be sa ta halamanan
a kaguman na dinikép mia?" 27 Pero inéwan

man dén ni Pedro. Ey to péngawan na dén
éy bigla a nagtarakot tu tandang.

Péngbista Ni Pilato Ni Jesus

28 Nadid éy pinaluwas de ti Jesus to bile
ni Kaipas, a nitugén de to pégiyanan no
gubernador. Amulaldew pabi. Ey du Judeo,
éy éwan side sinomdép to pégiyanan no
gubernador, da ugali na rilihiyon de, éy
mehupet kan tu somdép. Ey bawal tu
mehupet a méngan ta anyaya na Ala-ala.
29 Kanya linumwas dide ti Gubernador Pi-
lato, a kinagi na, a "Anya i abla moya ta
éye a lélake?" 30 Ey kinagi du Judeo, a "Te
kasalanan siya! Eng'wan siya tu kasalanan,
éy éwan me nitugén diko." 31 Ey kinagi ni
Pilato a, "Bistaan moy siya ta sarili moy a
huwes." Ey "Ewan maari," kagi du Judeo,
"da labag ta utus a pabunu me i tolay."
32 Nanyari ya monda matupad tu kinagi ni
Jesus, to pégkagi na a mate siya ta te tolnék
a kayo.

33 Nadid, sinomdép man dén ti Pilato to
pégiyanan na a pinauwet na ti Jesus, a
kinagi na, a "Anya, siko i haria na Judeo?"
34 Ey kinagi ni Jesus, a "Anya, gébwat ina ta
sarili mo a isip, o te négkagi dikam ta ina?"
35 "Ataay, Judeoék beman?" kagi ni Pilato.
"Anya i kasalanan mo? Bakit nitugén ka
diyakén du kabébayan mo?" 36 Kinagi ni
Jesus, "I kaharian ko, éy éwan ta éye ta
munduae. Mara éng édse i kaharian ko
ta munduae, éy ipékilabanék du utusan
ko, monda éwanék maka dekpén du Judeo.
Pero éwan," kagi ni Jesus, "da éwan édse
i kaharian ko ta munduae." 37 "Ey nadid,"
kagi ni Pilato, "hari ka a talaga?" "Kagi
mo a hariék," kagi ni Jesus, "éy sé' ngani
ya i tungkulin kua. Kanya nienakék, éy
monda ipahayag ko i katutuhanan. Kanya
inumangeék ta mundua. Ey maski ti ésiya
a nasakup na katutuhanan, éy baten de i
kagi kua." 38 "Ewan wade tu makapospos ta
katutuhanan," kagi ni Pilato.

Gustu De a Bunon Ti Jesus

Nadid, to pégkagi ni Pilato ta éya, éy
linumwas man dén siya du Judeo, a kinagi
na dide, a "Ewanék tu meeta a kasalanan na
lélake a éye a pamarusaan ko diya. 39 Nadid
ayun ta ugali moy, éy paluwasén ko i esa
a pihesu éng Piyesta na Ala-ala," kagi ni
Pilato. "Anya wade éng légsiwan ko i éye a
lélake a hari kan na Judeo?" 40 Ey, "Ewan."
kagi du tolay. "Bakén a siya, éng'wan
légsiwan mo ti Barabas!" (Ti Barabas éy
tulisan.)

19

1 Nadid ti Pilato, éy nipayabat na ti Jesus.
2 Sakay du sundalu, éy kinawekaw de tu
lanot a te set, sakay nisoklop de ta ulo naa
a kurona na kan. Sakay pinabaduan de ta
medingat, da saya i kolor na damit na hari.
3 Sakay nalelewas side a inumadene diya,
a kinagi de a "Mabuhay! Siko a hari na
Judeo!" a tulos de a sésapukén.

4 Nadid, linumwas man dén ti Pilato du
meaadu a tolay, a kinagi na dide, a "Entan
moy, iharap ko siya dikam, monda tukoy
moy a éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamarusaan ko diya." 5 Ey nadid, niluwas
de ti Jesus ta harapan dia, a te kurona a
set, sakay te badu a medingat. Ey kinagi
ni Pilato, a "Entan moy, saye i lélakia!" 6 Ey
du mataas a padi, sakay du pulis, péketa de
ni Jesus, éy kinagi de ta medegsén, a "Ipako
mo ta kudos!" Ey kinagi ni Pilato, a "Alapén
moy siya. Sikam i méngipakua diya, da
sakén, éy éwanék tu meeta a kasalanan na a
pamarusaan ko diya." 7 Ey kinagi du Judeo,
a "Te kautusan kame, a i kagia ta éya, éy
dapat mate siya, da siya éy mégwari-wari a
anak na Diyos."

8 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy
lalo siya a umanteng. 9 Kanya sinomdép
man dén siya to pégiyanan na, a kinagi
na ni Jesus, a "Ahe i gébwat mua a ta-
laga?" Ey éwan sinumengbet ti Jesus. 10 Ey
"Bakit," kagi ni Pilato, "éwan ka sumésen-
gbet diyakén? Ewan mo beman tukoy a
sakén i te kapangyariana a mangpaluwas
diko, o dikaya ipako ta ka ta kudos?" 11 Ey
kinagi ni Jesus, a "Kanya ka san te kapang-
yarian diyakén, éy kaluuben na Diyos a
niatéd diko i kapangyarian mua. Kanya tu
néngitugén diyakén diko, éy siya i lalo a
medukés i kasalanan na."

12 Nadid, pékabati ni Pilato ta éya, éy lalo
a gustu na a légsiwan ti Jesus. Péro mégidel
du Judeo, a kinagi de diya, "Eng légsiwan
mo siya, éy kontara ka ta hari tam ta Roma,
da maski ti ésiya a mégwari-wari a hari, éy
kalaban no hari tam ta Roma." 13 Nadid,
pékabati ni Pilato ta éya, éy niluwas na ti
Jesus, sakay négiknud siya to hukuman. I
édsean na hukuman éy to plasa a semento

(i pégngahen de ta éya ta kagi na Judeo, éy
Gabata).
14 Nadid éy disperas dén na Piyesta na
Ala-ala, to tamo a tanghali. Ey kinagi ni
Pilato du Judeo, a "Saye i hari moya!" 15 Pero
basta kinagi du tolay, a "Bunuén moy siya!
Ipako moy siya!" "Anya," kagi ni Pilato,
"ipako ko bale tu hari moy ta kudos?" Ey
kinagi du mataas a padi, a "Ewan kame
tu hari, éng éwan tu hari tam ta Roma!"
16 Kanya niatéd ni Pilato ti Jesus dide, a ipako
de ta kudos.

Nipako De Ti Jesus

17 Ey pinaluwas de ti Jesus ta banuwan
a békle na tu kudos na. Niange de siya
ta lugar a ngéngahinan de a "Bungu" (ta
kagi na Judeo éy Golgota). 18 Ey du sundalu,
éy nipako de sa siya to kudos. Sakay ni-
pako de be sa i éduwa a lélake a nitolnék
de ta magtembanga a tagirilan ni Jesus.
19 Nagpasulat ti Pilato ta kagi to pastel, a
niekpét na to kudos. I kagia to pastel éy
"TI HESUS A TAGA NASARET, A HARI NA
JUDEO." 20 Meadu du Judeo a nakabasa to
pastel, da adene ta banuwan i pinéngitol-
nékan dia to kudos ni Jesus. Ey nisulat ya
ta kagi na Judeo, sakay kagi na Latin, sakay
kagi na Griego. 21 Kinagi du mataas a padi
ni Pilato, a "Diyan mo isulat a hari siya
na Judeo; éng'wan, i maigi a isulat mo, éy
'Akala na éye éy hari na Judeo.' " 22 "Ewan,"
kagi ni Pilato. "Bagay nesulat dén, éy éwan
dén maari a palitan."
23 Nadid du sundalu, to péngitolnék de
dén ni Jesus, éy hinati-hati de tu badu na
ta épat a bahagi. Esa bahagi bawat esa a
sundalu. Sakay inalap de be tu badu na a
atakdug. Pero i éya, éy éwan tu nadigetan,
da ginamet a buu a damit. 24 Kanya kinagi
de, a "Diyan tam pépapéknitén, sayang.
Subali pa, éy magpalabunutan kitam, éng
ti ésiya dikitam i makaalapa." Ey to pég-
palabunutan de, éy natupad tu kagi ta ka-
sulatan, a "Pinaghati-hati de kan tu badu
na, sakay tu damit na kan, éy pinagpal-
abunutan de."
25 Nadid, éy te taknég ta adene to kudos
i épat a bébe: tu ina ni Jesus, sakay tu top
nena na, sakay ti Maria a asawa ni Kleopas,
sakay ti Maria Magdalena. 26 Ey ti Jesus,
péketa na nena na, sakay tu alagad na a ésa
a mahal na, éy kinagi na nena na, a "Entan
mo, Inéng, sapul nadid, éy siya ina i bilang
anak mua." 27 Sakay kinagi na to alagad sa,
a "Nadid, éy siya i bilang ina mua." Kanya
sapul ta éya a aldew, tu alagad éy pinégiyan
na tu ina ni Jesus to bile na.

Nate Ti Jesus

28 Nadid, éy tukoy ni Jesus a naganap
dén i étanan a tarabaho na. Ey kinagi na
a, "Mégeplékék." (Kinagi na ya a monda
matupad tu kagi a esa ta kasulatan.) 29 Te
ahung sa a putat ta tuba. Kanya nibisa
de tu damit to tuba, sakay nisélpet de to
kayo, sakay nisadét de to labi ni Jesus. 30 Ey
to péngsépsép ni Jesus to tuba, éy kinagi
na a "Naganap dén." Ey to pégkagi na ta
éya, éy linuméngte dén, a tulos na dén a
nahéngsatan.
31 Nadid, da disperas no piyesta, éy pékio-
hon du Judeo ni Pilato a papuseng na tu
tikéd du étélo a nipako, monda mate side
agad, a iogsad de side to kudos. Sala
du Judeo a te tolnék pabi side du kudos
ta kédemét na piyesta, da mahalaga ya a
aldew. 32 Kanya du sundalu, éy pinuseng
de tu tikéd du éduwa a tulisan a nipako
a késabay ni Jesus. 33 Pero kéadene de ni
Jesus, éy neta de a pate dén. Kanya éwan
de pinuseng i tikéd naa. 34 Pero tu sundalu
a esa, éy binikal na tu hawes ni Jesus to
géyang, éy bigla a binumulos diya i dige
sakay dinom.
35 Sakén a nanulat ta éye, éy mineta ko
ngani i nanyaria ta éya. Kanya tukoy moy a
katututuhanan i sistigu ko a éye dikam. Még-
patunayék dikam, monda maniwala kam.
36 Nanyari i kona sa, monda matupad tu kagi
ta kasulatan, a "Ewan kan mapuseng tu
tulang na a maski isesa." 37 Sakay natupad
be tu iba a kagi to kasulatan, a i kagi na, éy
"Mémalasén de kan tu binikal de."

Ielbéng De Ti Jesus

38 Nadid, kétapos na éya, ti Hose a taga
Arimatea éy nékiohon siya ni Pilato, a
alapén na tu bangkay ni Jesus. Méniwala
ti Hose ni Jesus, pero lihim san, da mé-
ganteng siya du te tungkulin a Judeo. Ey
to pékiohon na ni Pilato, éy inoan na siya.
Kanya inalap na tu bangkay. 39 Kaguman
ni Hose ti Nikodemo. Siya tu nékiohon
ni Jesus to kélép to araw. Ey te kébil ti
Nikodemo a manga limapulu a kilo a sépot
a halu-halu a gébwat ta kayo. 40 Inalap de tu

bangkay ni Jesus, a sinaputan de to manta,
a niagum de be sa tu mesépot, da saya i
ugalia na Judeo éng maglébéng. 41 Nadid, to
adene no pinéngipakoan de ni Jesus, éy te
halamanan. Ey te peglébngan sa a bigu a
kuweba a éwan pabi ginamit. 42 Ey nielbéng
de sa ti Jesus, da adene, éy mégagaw dén
side, da adene dén i pangilin.

20

Ewan Dén Tu Lasén Tu Lébéng

1 Nadid, to simba a gagabi, a medidiklém
pabi, éy inumange ti Maria Magdalena to
lébéng. Ey kédemét na sa, éy neta na a
bukas dén, a naibut dén tu takléb na a bito.
2 Ey naginan ti Maria a soli, a niange na
nibaheta ni Simon Pedro sakay to alagad
a esa a mahal ni Jesus. "Inalap de tu
Panginoon to lébéng," kagi na, "éy éwan
tam tukoy éng ahe i néngiangayan dia!"
3 Nadid, pékabati ta éya ni Pedro sakay tu
alagad a esa, éy inumange sa side a inentan
de. 4 Pareho side a naginan, pero tu alagad
a esa, éy neditulan na ti Pedro to lébéng.
5 Niseleg na tu lubuk, éy neta na san tu
sapot. Pero éwan siya sinomdép. 6 Nadid,
pékaabut ni Pedro to alagad a esa to lébéng,
éy basta tulos na a sinomdép. Ey neta na be
sa tu sapot. 7 Sakay tu panyo a nibalut to
ulo ni Jesus, éy éwan na kaguman tu sapot,
éng'wan nihiwalay dén a tiniklup to digdig.
8 Nadid tu alagad a neditol, éy tinumagubet
ni Pedro a sinomdép to lébéng. Ey péketa
na a kona sa, éy naniwala siya a nabuhay
dén ti Jesus. 9 Ewan de pabi napospusan tu
nikagi ta kasulatan, a mabuhay kan siya a
huway. 10 Ey nadid, nagsoli side a éduwa to
bile de.

Pinumeta Ti Jesus Ni Maria Magdalena

11 Pero nawahak ti Maria to lébéng a
mégsanget. Ey késeleg na to lubuk 12 éy neta
na i éduwa a anghel a te badu ta melatak,
a te eknud side to édsean no bangkay ni
Jesus. Tu esa éy édse to uluan na: tu
esa man éy édse to uyad na. 13 Ey kinagi
de diya, a "Bakit mégsanget ka, Anéng?"
"Ey dahilan éy inalap de tu bangkay no
Panginoon ko," kagi na, "éy éwan ko tukoy
éng ahe i néngiangayan dia." 14 Pégkagi ni
Maria ta éya, éy sinumuleg siya a neta na a
te taknég sa ti Jesus. Pero éwan na tukoy
a ti Jesus. 15 Akala na san éy tu mégbantay
ta halamanan ta éya. Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Bakit mégsanget ka, Anéng? Ti
ésiya ahayukén mua?" Ey kinagi ni Maria, a
"Eng siko i nangalapa to nielbéng me ta éye,
éy kagin pad éng ahe i néngiangayan mua,
monda angen ko siya." 16 Ey kinagi ni Jesus,
a "Maria." Ey pékabati ni Maria ta éya,
éy hinumarap siya diya, a pékatenggi na
diya, a kinagi na a "Raboni!" (I kahulugina
na éya, éy Maistu.) 17 Ey kinagi ni Jesus
diya, a "Diyanék mo kékbilan, da éwanék
pabi inumontok dén Nama ko. Ikad mo
dén du kakaguman tam, a kagi mo dide a
umontokék Nama ko. Siya i Diyos ko. Sakay
kagi mo a siya i Ama moy be sakay Diyos
moy be." 18 Nadid, to pégkagi ni Jesus ta éya,
éy inumange ti Maria du alagad, a kinagi
na dide a neta na dén tu Panginoon. Sakay
kinagi na be dide tu nibilin na diya.

Pinumeta Siya Du Alagad Na

19 Nadid, to kélép na éya a aldew, a simba
pabi, éy napisan du alagad ta esa a bile.
Ey seradu tu pintuan, da méganteng side
du te tungkulin a Judeo. Ey nadid, éy
dinumemét sa ti Jesus a te taknég siya ta
bélog dia. Ey kinagi na dide, a "Mapayapa
kam dén." 20 Ey to pégkagi na ta éya, éy
nipeta na dide tu kamét na sakay tu hawes
na. Ey du alagad, péketa de to Panginoon
de, éy mésahat side! 21 Ey kinagi na dide a
huway, a "Mapayapa kam dén. Eng kodya
i nipagpaangea se diyakén Nama ko, éy
kona be sa i pagpaange kua dikam ta iba-
iba a lugar." 22 Ey to pégkagi na ta éya, éy
inangsan na side, a kinagi na, a "Tanggapén
moy i Banal a Espiritu. 23 I patawadén moy
ta kasalanan na, éy pinatawad ngani dén.
Sakay tu éwan moy patawadén, éy éwan
ngani patawadén."

Ewan Méniwala Ti Tomas

24 Nadid, to nipeta ni Jesus dide, éy éwan
sa ti Tomas a Kambal. Siya i esa du
labindalawa a alagad. 25 Kanya nibaheta
diya du iba a alagad a neta de tu Panginoon.
Pero éwan naniwala ti Tomas. "Baguék
maniwala," kagi na, "éy meta ko pa tu
talingo no pako to palad na, a itagéd ko
ta toldu kua. Sakay éng kébilan ko be tu
talingo to hawes na, éy maniwalaék dén."

26 Nadid, kélipas na esa simba, éy napisan
man dén du alagad to bile, a kaguman de

nadid ti Tomas. Seradu san tu pintuan. Ey
dinumemét ti Jesus a te takneg ta bélog dia,
a kinagi na a "Mapayapa kam dén." 27 Sakay
kinagi na ni Tomas, a "Entan mo i palad
kua, Tomas, a itagéd mo ta toldu mua. Nay,
igewat mo se i kamét mua, a kébilan mo i
hawes kua. Maniwala ka diyakén, Tomas."
28 Ey ti Tomas, basta i kinagi na, éy "Siko i
Panginoon ko, sakay Diyos ko." 29 Ey kinagi
ni Jesus diya, a "Méniwala ka dén da netaék
mo dén. Entan mo, masuwerte a tahod du
maniwala diyakén maski éwanék de meta."

I Kailangana Ta Libruae

30 Nadid, ginamet ni Jesus i meadu a iba a
kataka-taka ta harapan du alagad na. Pero
éwan ko side nisulat ta libruae. 31 Pero i
nisulat ko a éye, éy monda maniwala kam
ni Jesus, a siya i Cristo, a anak na Diyos a
tagapagligtas monda éng maniwala kam éy
te buhay kam a éwan tu katapusan.

21

Pinumeta Ti Jesus Du Pitu a Alagad Na

1 Nadid, kétapos na éya, éy pinumeta
man dén ti Jesus du alagad na ta diget na
Tiberias. Saye i nanyaria: 2 Négagum de
Simon Pedro, sakay ti Tomas a Kambal,
sakay ti Natanel a taga Kana, sakay du anak
ni Sebedeo, sakay éduwa pa a iba a alagad.
3 Ey kinagi ni Simon Pedro, a "Ikad ko dén
mangikan." Ey kinagi du iba a "Kumuyog
kame diko." Tulos dinumitaw side to abeng
de. Ey nagdamag side a nangikan, pero
éwan side tu nalap. 4 Nadid, to amulaldew
dén, éy te taknég ti Jesus to baybay. Ey du
alagad éy éwan de tukoy a ti Jesus siya, da
adeyo side. 5 Ey dinulawan na side, a kinagi
na, a "Anya, nakaalap kam?" Ey "Ewan,"
kagi de. 6 "Ilipat moy pa man i rambat moya
ta lipata, éy makaalap kam," kagi na. Nadid,
péngitékneg de ta lipat, éy meaadu bale i
nalap dia a ikan, a hanggan da éwan de kaya
tu rambat a iahawas to abeng.

7 Nadid, tu alagad a esa a mahal ni Jesus
éy kinagi na ni Pedro, a "Siya bale ina tu
Panginoon." Ey nadid ti Pedro, péketa na a
ti Jesus ngani dén i édse to baybay, éy nag-
badu siya daékbus siya, sakay sinumegbu
to diget, a tulos na ta digdig. 8 Pero du
iba a alagad, éy te sakay side a dinumigdig,
a hela de san tu rambat a putat ta ikan.
Ewan side adeyo ta baybay, basta sandaan
wade san a metro. 9 Nadid, kéahawas de
to baybay, éy naketa sa side ta apoy, a te
ikan a nituno, sakay tinapay. 10 Ey kinagi ni
Jesus dide, a "Nay, iange moy se i sénganya
a momon a ikan a inalap moy, a itunu tam."
11 Kanya sinumakay man dén ti Simon Pedro
to abeng, a hinela na tu rambat to baybay.
Ey putat pa ta dédekél a ikan. Sandaan éy ta
limapulu éy ta ételo a momon. Pero maski
meadu side a tahod, éy éwan napéknet tu
rambat. 12 "Nay," kagi ni Jesus, "méngan
kitam dén." Du alagad, éy mésanike side
a mégpakelagip diya éng ti ésiya siya, da
tukoy de dén a tu Panginoon siya. 13 Ey
inalap ni Jesus tu tinapay, sakay tu ikan, a
nigewat na dide a méngan.

14 Saya i ikatélo a beses a nipeta ni Jesus
du alagad na sapul to nikabuhay na.

Ti Jesus Sakay Ti Pedro

15 Nadid, kétapos de a néngan, éy kinagi
ni Jesus ni Simon Pedro a, "Simon, mahalék
mo wade ta mahigit pa diden yee?" Ey "O,"
kagi ni Pedro, "Tukoy mo a gustu ta ka."
"Siko i pastora du tupa ko a kékétihék," kagi
ni Jesus. 16 Nadid kagi ni Jesus a huway,
a "Simon, mahalék mo a talaga?" Ey "O,
Panginoon. Tukoy mo a gustu ta ka." "Pas-
toran mo du tupa ko."

17 Nadid, kagi ni Jesus diya ta pentélo,
a "Simon, gustuék mo a talaga?" Nadid,
pékabati ni Simon Pedro a pékelagipan na
siya ta pentélo, éy mélungkut siya. Ey
kinagi na a "Panginoon, siko i nakapospusa
ta étanan. Tukoy mo a gustu ta ka." Ey
kinagi ni Jesus, "Pastoran mo du tupa ko.
18 Tandaan mo, Simon," kagi ni Jesus, "to
kéanak mo pabi, éy nagbadu ka san ta bégi
mo a naglebut ka ta maski ahe i gustu mua.
Pero kélakay mo, éy igewat mo tu kamét mo
a gapusén de, sakay iange de ka ta éwan mo
gustu." 19 Kinagi ya ni Jesus da ipaliwanag
na ni Pedro éng kodya na a mate. Sakay
kinagi na ya monda tukoy na a ipeta na
i kapangyarian na Diyos ta ikate na. Ey
nadid, kinagi na ni Pedro, a "Sumunud ka
san diyakén."

Ti Jesus Sakay Tu Alagad a Esa

20 Nadid, sinumuleg ti Pedro, éy neta na
tu alagad a esa to adég na. Siya tu alagad
a mahal ni Jesus. Siya tu sinumangdih to
salapad ni Jesus to péngan de to éya, a
nipakelagip na éng ti ésiya i méngitokyona

diya. [21] Ey péketa ni Pedro diya, éy kinagi
na ni Jesus, a “Anya wade, Panginoon, i
lélakeae? Maanya siya?” [22] Ey kinagi ni
Jesus ni Pedro, a “Eng gustu ko a buhay
siya a hanggan ta késoli ko se, éy anya
i pékialam mua? Basta sumunud ka san
diyakén.” [23] Dahil ta éya a kinagi ni Jesus,
éy akala du tolay a méniwala diya, a éwan
mate i éya a alagad. Pero éwan kinagi ni
Jesus a éwan siya mate. Eng'wan, i kinagi
na sana, éy “Eng gustu ko a buhay siya a
hanggan ta késoli ko se, éy anya i pékialam
mua?”

[24] Nadid, sakén a nanulat ta libruae, éy
sakén ngani dén i éya a alagad. Ey sakén
i mégpatunaya ta étanan a éya a ginimet
na. Ey tukoy ko a katututuhanan i isistigu
kua dikam. [25] Nadid, te meaadu be a iba
a ginamet ni Jesus, a éwan ko nisulat ta
éye. Anya wade éng mesulat side a étanan,
éy siguru éwan meubus ta kabuuan na
mundua i libru na ginamet na.

Tu Gimet du Apostol

1 Mahal ko a Teopilo: Nisalaysay ko dén
to libru ko a esa i étanan a ginimet ni Jesus,
sakay tu nitoldu na, 2 a hanggan to aldew
a niontok na ta langet. Pero bagu siya
inumontok, éy nibilin na pa du lélake a
pinili na a apostol na. Hinatulan na side
ta pamag-itan na kapangyarian na Banal a
Espiritu na Diyos. 3 Kélipas no hirap na, a
nabuhay man dén, éy pinumeta siya dide
ta meadu a beses, a pinatunayan na dide
a buhay siya. Pinumeta siya dide ta lubuk
na épat a pulu a aldew, sakay négkagi siya
dide tungkul ta péghari na Diyos ta tolay.
4 Habang kakaguman de pabi siya, éy ni-
bilin na dide a "Diyan kam pa huméhektat
ta Jerusalem," kagi na, "éng'wan uhayén
moy pa tu nipangako Nama ko, a kinagi
ko dén dikam tungkul ta Espiritu na Diyos.
5 Natandaan moy, tu tungkulin ni Juan, éy
bininyagen na du tolay ta dinom. Pero
nadid," kagi ni Jesus, "éy éwan dén male éy
mabinyagen kam ta Banal a Espiritu."

To Kéontok Ni Jesus Ta Langet

6 To esa a aldew, a kapisan de ti Jesus, éy
kinagi de diya, a "Anya wade, Panginoon?
Panahun wade dén nadid a mapaibut mo
du mégmayor dikame a dayuan, monda
libri man dén i banuwan na Israel?" 7 Ey
kinagi ni Jesus dide, a "Tama ko san i
méngitakdaa ta panahun na panggimet na.
Ey éwan dén kailangan a mapospusan moy
éng nikésiya ya. 8 Pero sikam, ta kéogsad
dikam na Banal a Espiritu, éy égse dén
dikam i kapangyarian na Diyos. Tulos mag-
patunay kam diyakén ta Jerusalem, sakay
ta Hudea, sakay ta Samaria, a hanggan ta
buu a mundu." 9 Nadid, to pégkagi na dén
ta éya, éy inumontok dén siya ta langet. Ey
du alagad na, habang te tangaden de pabi
siya, éy nataklében siya na kuném.
10 Nadid, te tangaden de pabi, éy basta
bigla i éduwa a lélake a te badu a melatak
a tinumaknég ta giled dia. 11 "Sikam a taga
Galilea," kagi de, "bakit égsina kam san sina
a te tangad ta langet? Ti Jesus éy kaya dén
ta langet. Pero ta esa a panahun éy sumoli
man dén se siya," kagi de. "Ey késoli na
éy kona be to nipaketa moy diya to niontok
na."
12 Nadid, nagsoli dén du alagad ta
Jerusalem, a gébwat ta éya a buked na
Olibo. I kaadeyo na banuwan to buked
éy manga esa a kilumetro. 13 Diden ya éy
de Pedro, Juan, Santiago, Andres, Pelipe,
Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago a anak
ni Alpeo, ti Simon a metapang, sakay ti
Hudas a anak ni Santiago. Nagsoli dén side
to kuwarto ta ontok no bile a tinulusan de
ta Jerusalem. 14 Ey kaguman sa du bébe,
sakay ti Maria a ina ni Jesus, sakay du top
ni Jesus. Ey aldew-aldew éy pisan sa side a
ménalangin.

Tu Kalewas Ni Judas

15 Nadid, nakalipas i sénganya a aldew, éy
nagpisan dén i meadu a méniwala ni Jesus.
Manga sandaan éy ta duwapulu side. Ey
tinumaknég ti Pedro ta harap dia a mégkagi
dide. 16 "A tétotop ko," kagi na, "kailangan
a matupad i te sulat ta kasulatan a kinagi
na Banal a Espiritu ta pamag-itan ni Dabid.
Da nihula ni Dabid ti Hudas, a méngigiya
siya du manikép ni Jesus. 17 Kabilang ti
Hudas dikame a alagad," kagi ni Pedro, "da
pinili be siya ni Jesus a kaguman me. 18 Ti
Hudas éy namugtong ta esa a sukat a luta
to nibayad de diya a néngitokyon ni Jesus.
Ey minate sa siya, a tulos pinomtak tu tiyan
na, a tulos newadwad tu bituka na. 19 Ey
nabaheta dén ya na étanan a mégiyan ta
Jerusalem. Kanya nginahinan de i luta a éya
a Akeldama. I kahulugina na éya éy Medige
a Uma. 20 Nadid, te kagi ta libru na Manga
Kanta, a 'Maibutan maka ta tolay tu bile na,
sakay diyan dén sa mégiyan i maski ti ésiya.'
Sakay, 'Te lumewas maka a iba to tungkulin
na a para ta Diyos.'
21-22 "Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy
dapat kitam a magpile ta kalewas ni Hudas,
monda te kaguman kame a magpatunay a
nabuhay dén ti Panginoon Jesus. Kailangan
éy pilién tam i esa du kaguman me sapul
to péngkuyoyog dikame ni Jesus, sapul to
nipangbinyag diya ni Juan a hanggan éwan
siya inumontok ta langet."
23 Nadid, pékabati de ni Pedro ta éya, éy
namili side ta éduwa a lélake: ti Matias
sakay ti Hose (i palayaw ni Hose éy ti
Barsabas Hustu). 24 Ey nanalangin side, a
kagi de, a "Panginoon, siko i makapospusa

ta isip na tolay a étanan. Itoldu mo pad
dikame i pinili mo a lélake ta éduwa a éye [25] a
maging apostol. Ti ésiya i pinili mo, Pangi-
noon, a lumewas to tungkulin ni Hudas,
da gininanan dén ni Hudas tu tungkulin
na, a inumange dén siya ta impiyerno."
[26] Nadid, kétapos de a ménalangin, éy nag-
palabunutan side éng ti ésiya i pilién de. Ey
ti Matias i naalap dia. Siya i nedagdag ta
labindalawa a apostol.

2

Tu Kédemét na Banal a Espiritu

[1] Nadid, kélipas na sapulu a aldew hang-
gan to kéontok ni Jesus ta langet, éy dinu-
memét dén i Piyesta na Pentekos. Ey du
méniwala ni Jesus, éy napisan dén side a
étanan. [2] Nadid, bigla de a nabati i ténog
a gébwat ta langet, a koman i ténog na
mesibét a pahés. Ey meténog a tahod to
lubuk no bile a égsean de. [3] Ey mineta de
i kékétihék a koman i apoy, a kinumalat a
tinumupo ta bawat esa dide. [4] Ey inumasék
dén i Banal a Espiritu ta bégi dia a étanan,
tulos négkagi side ta iba-iba a kagi, ayun ta
nipagkaluub dide na Espiritu.

[5] Nadid, égsa nadid ta Jerusalem i
meadu a mékidiyos a Judeo, a mamiyesta
side. Gébwat side ta iba-iba a banuwan.
[6] Pékabati de to ténog, éy dinumulug side
to bile du alagad. Nagtaka side, da nabati na
bawat esa dide a mégkagi dén du alagad ta
iba-iba a kagi de. [7] Mégtaka side a tahod,
a kinagi de, a "Bakit, éwan beman taga
Galilea san diden ina? [8] Bakit mébati tam
dide i sarili tam a kagi?" [9] Du tolay sa a
mégtaka éy éwan side taga Galilea, éng'wan
gébwat side ta iba-iba a banuwan a adeyo.
Te taga Partia; te taga Medo; te taga Elam;
te taga Mesopatamia; te taga Hudea; te
taga Kapadosia; te taga Ponto; te taga Asia;
[10] te taga Pirigia; te taga Pampiliya; te taga
Egipto; te taga Libya a sakup na Sirena.
Sakay te binumisita sa a taga Roma a Judeo,
sakay éwan Judeo a sakup dén na rilihiyon
na Judeo. [11] Te égsa sa a taga Kreta, sakay
Arabia. Diden ya a étanan, maski iba-iba i
kagi de, éy nabati de tu ginimet na Diyos
a memahal, da nibaheta dide du alagad ta
kanikaniya de a kagi. [12] Ey basta mégtaka
side a tahod, a négpakipakelagip side éng
anya i kahulugina no gégemtén du alagad.
[13] Pero te iba sa a pinintasan de du alagad, a
kagi de a lasing san side.

Tu Talumpati Ni Pedro

[14] Ey nadid, tinumaknég du labindalawa
a apostol, éy tulos ti Pedro a négkagi du
tolay ta medegsén. "Sikam a kapareho ko a
Judeo," kagi na, "sakay sikam a binumisita
ta Jerusalemae, te kaginék dikam. Baten
moy, [15] éwan lasing didi kaguman kuae, da
alas nuwebe pabi na gagabi. [16] Eng'wan,
saye i péngtupad to nihula ni Purupeta
Hoel to araw. [17] Kinagi dén na Diyos i
gemtén na ta katapusan a panahun, a iasék
na kan i Espiritu na ta étanan a tolay,"
kagi ni Pedro. "Tulos magpahayag kan siya
du anak moy ta kagi na. Sakay du lélake
moy, éy maketa kan side ta tanda a kataka-
taka. Sakay du matanda moy a lélake, éy
ipatagenép na kan dide. [18] Sakay du sakup
na Diyos a tolay, i nihula be ni Hoel, éy
iasék kan dide na Diyos i Espiritu na ta éya
a panahun; tulos ipahayag de kan i Diyos.
[19] Sakay ipeta na kan ta langet i pagtakaan
na tolay, sakay ipeta na kan be i tanda ta
munduae. Te meta kan a dige sakay apoy
sakay meaadu a asok. [20] Ey nadid, bagu
dumemét i aldew a késoli na Panginoon a
maghukum," kagi ni Pedro, "éy dumiklém
kan pa i bilag. Sakay i bulan éy maging
koman i dige i kolor naa. [21] Pero i maski ti
ésiya a dumaying ta ngahen na Panginoon
éy meligtas.

[22] "Nadid, sikam a kabébayan ko a Judeo,"
kagi ni Pedro, "éy baten moy i kagi kuae.
Ti Jesus a taga Nasaret, éy pinatunayan na
Diyos dikam a gébwat ta langet i tungkulin
naa; da pinagimet siya na Diyos ta meadu a
makataka-taka, sakay tanda. Ey tukoy moy
dén ya, da ginimet na dén ya ta harap moya.
[23] Sapul to sapul, éy tiniyak dén na Diyos a
itugén na dikam ti Jesus. Ey pinabuno moy
siya, da inutusan moy dén du medukés a
tolay a méngipako diya ta kudos. [24] Pero
binuhay siya na Diyos a huway. Pinaluwas
na siya to lébéng, da éwan maari a éwan
mabuhay siya a huway. [25] Baten moy tu
nisulat ni Dabid. Nihula na to araw a
manalangin ti Jesus ta kona se:

'Neta ko a palagi a kéye se diyakén i
Panginoon. Siya i kaguman ko,
monda éwanék méligalig. [26] Kanya
masaya i isip kua, sakay mésahaték

ta kagi kua. Dahilan maski mateék,
éy umasaék a buhayénék na Diyos.
[27] Ewan mo pébayan tu anak mo a
mahunot tu bégi na ta luta. [28] Iatéd
mo diyakén i buhay a éwan tu kat-
apusan. Pasayaénék mo, da siko
i kaguman ko.' Saya tu nisulat ni
Dabid.

[29] "A tétotop ko," kagi ni Pedro, "i nisulat a éya ni Dabid, éy éwan na nibaheta tu bégi na a sarili, da napospusan tam a minate dén siya, a kéye pabi i pantiyung na ta banuwana a éye. [30-31] Eng'wan purupeta siya. Nihula na ngani i tungkul ta kébuhay a huway ni Cristo. I Diyos, éy nisumpa na ni Dabid a ta esa a panahun éy maghari tu apo na a esa ta kaharian naa. Ey nisulat ni Dabid i éya. Ey tu apo na éy ti Cristo. Siya i éwana pabayan ta Dinatagen. Siya i éwana mahunot ta lébéng. [32] Ey nadid," kagi ni Pedro, "i éya a Jesus, éy siya dén tu binuhay na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya, da mineta me dén. [33] Ti Jesus, éy pinataas dén siya na Diyos, a kaguman na dén siya nadid a méghari ta langet. Sakay naalap na dén Nama na tu nipangako na a Banal a Espiritu. Ey nadid, i mineta moya nadid ta éye éy tu Banal a Espiritu na Diyos, a niasék na dén dikame. [34] Tukoy tam a éwan nibaheta ni Dabid i sarili na, da éwan inumontok tu bégi na ta langet. Ey te sulat ti Dabid a esa, a kona se: 'Kinagi na Diyos to amo ko, a "Mégiknud ka ta tagirilan kuae, [35] a hanggan mapasuku ko diko du kalaban mo." '

[36] "Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy dapat mapospusan na buu a banuwan na Israel a i éya a Jesus a nipako moy to kudos, éy siya i nidéton na Diyos a Panginoon na étanan. Siya i pinili naa a maghari ta tolay na munduae."

[37] Nadid pékabati du tolay ta éya a kagi ni Pedro, éy nagsisi side a minasépduan side. "Adiyoy, Akéng," kagi de, "magenya kame?"

[38] Ey kinagi ni Pedro, a "Pagsisian moy sakay ibutan moy du kasalanan moy. Sakay ipabinyag kam a ipasakup kam ni Jesu Cristo, monda patawadén na kam ta kasalanan moy, sakay tanggapén moy i kaluub na Diyos, a Banal a Espiritu. [39] Dahilan i nipangako na a Espiritu éy para dikam be, sakay ta anak moy, a sakay du édsa ta adeyo a lugar. Para ina ta maski ti ésiya a pinili na Panginoon Diyos."

[40] Kona sa i péghatul ni Pedro du tolay. Meadu i pékiohon naa dide, monda méniwala side. "Umadeyo kam du magkadukés a tolay," kagi na, "monda meligtas kam ta parusa a dumemét dide."

[41] Nadid, du méniwala to kinagi ni Pedro éy nagpabinyag side. Te manga étélo a libu a tolay a nipasakup du alagad ta éya a aldew. [42] Tulos nanatili side a mégadal ta iyétoldu dide du apostol, sakay négkakaguman side ta mahusay. Négpisan side a aldew-aldew a méngan sakay ménalangin.

Tu Ugali Du Méniwala

[43] Du étanan a tolay sa, éy méganteng side, dahil ta meadu a makataka-taka a tanda a ginimet du apostol. [44] Ey du étanan a méniwala éy négpisan-pisan side ta mahusay, sakay nibugtong de i étanan a ari-arian de. [45] Sakay i kabugtungana na éya éy niatéd de du kakaguman de ayun ta kailangan na bawat esa. [46] Aldew-aldew éy négpisan side ta Templo. Sakay négdipon side ta mahusay aldew-aldew ta bili-bile de, a masaya side tu isip. [47] Mégpuri side ta Diyos; sakay du iba a tolay, éy iyégalang de side. Ey bawat esa aldew éy te tolay a bigu a méniwala, a iyédagdag na Diyos dide, a niligtas na.

3

Tu Lumpu a Naghusay

[1] To esa a aldew, a alas tres tu bilag, éy inumange ti Pedro sakay ti Juan ta Templo, da oras dén na pénalangin. To késdép de [2] to memahal a pintuan, éy te lélake sa a lumpu sapul to nikeenak na. Du kaguman na éy iwahak de sa siya aldew-aldew, monda mékilimos ta bawat sumalegéd. [3] Siya, péketa na de Pedro a somdép, éy nékeged siya ta limos. [4] Ey linameng siya du éduwa, sakay kinagi diya ni Pedro, a "Oy, enta mo ye." [5] Ey linameng side no lumpu, a inumasa dén a limusan de siya. [6] Pero kinagi ni Pedro diya, a "Ewanék tu kuhata, pero te ibaék a iatéd diko. Ta pamag-itan na kapangyarian ni Jesu Cristo, éy utusan ta ka a umégkat a maglakad." [7] Nadid, kembilan ni Pedro tu kamét na a inégkat, éy bigla a nakasibét tu tikéd na a éduwa. [8] Tulos linumuksu dén siya a tinumaknég, sakay

tulos na dén a naglakad. Sakay sinomdép side a étélo ta Templo. Mésahat tu lumpu, a mégluksu-luksu siya, sakay mégpuri siya ta Diyos. 9 Ey du tolay ta lubuk, éy neta de siya a méglakad, a pépurién na i Diyos. 10 Ey mégtaka side a tahod, da natenggi de a siya bale tu dati a égse to pintuan a mékilimos.

Mégtoldu Ti Pedro Ta Templo

11 Nadid, habang te kébil siya ni Pedro sakay ni Juan, éy méginan du tolay sa a étanan a dinumulug dide, da mégtaka side. I égsean dia éy tu kwarto ni Solomon. 12 Ey ti Pedro, péketa na du mégdulug dide, éy négkagi siya dide. "Sikam a kabébayan ko," kagi na, "bakit mégtaka kam ta éye? Bakit te lamengan moy kame ta kona sina? Akala moy napalakad me siya ta sarili me san a kapangyarian, o kabanalan? Ewan! 13 Diyos ngani dén i nagpalakad ta lumpuae! Siya ya i péniwalaana depo tam a Abraham, sakay ni Isak, sakay ni Hakob. Diyos i nagpataas to utusan na a ti Jesus. Pero sikam éy nitugén moy siya du te kapangyarian, sakay inidelan moy siya ta harap ni Gubernador Pilato, maski gustu na dén a légsiwan. 14 Ti Jesus i mahusay a lélake, a éwan tu kasalanan. Pero inidelan moy siya, a nipékiohon moy ni Pilato a paluwasén na ta pégpihesuan i esa a lélake a namuno, a ti Barabas. 15 Kanya sikam," kagi ni Pedro, "éy binunu moy dén tu méngatéd dikitam ta buhay tam. Pero binuhay siya na Diyos. Ey sikame i sistigua na éya. 16 Kanya i kapangyarian na ngahen ni Jesus, éy saya i nagpahusaya ta lélake a éye. Naghusay siya da méniwala siya ta ngahen ni Jesus.

17 "Ey nadid, a tétotop ko," kagi ni Pedro, "éy tukoy ko a éwan moy tukoy tu ginimet moy, da éwan moy napospusan a anak siya na Diyos; éy kona be sa du tagapamahala moy. 18 Pero tu ginimet moy a éya, éy saya i nangtupad to dati a nipahayag na Diyos ta pamag-itan du purupeta, a ti Cristo éy kailangan a maghirap. 19 Kanya nadid, i pékiohon kua dikam éy magsisi kam, sakay magsoli kam ta Diyos, monda ibutan na du kasalanan moy, 20 sakay atdinan na kam ta mahusay a buhay; sakay pasolen na se a huway ti Jesus, a iligtas na kam. Da siya i pinili naa. 21 Pero nadid a panahun, éy kailangan a manatili pabi ti Jesus ta langet, hanggan éwan dumemét i panahun a pangbagu na Diyos ta étanan, ayun to nipahayag na ta pamag-itan du purupeta na to araw. 22 Da kinagi ni Moises a paangen kan na Diyos dikitam i esa a purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya dikitam, kagi na. Ey kagi be ni Moises a dapat tam siya a baten. 23 Da i maski ti ésiya kan a éwan mégbati ta éya a purupeta, éy ibutan siya na Diyos, a pakaten na. Ey nadid, i éya a purupeta éy ti Cristo. 24 Ey du étanan a iba a purupeta to araw, a sapul ni Samwel, sakay du sumunud diya, éy nagpahayag be side tungkul ta panahun tam nadid. 25 Ey sikam," kagi ni Pedro, "éy lahi kam diden ya a purupeta. Kanya para dikam i pangako na Diyos du apo moy to araw. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a gemtén na kan i mahusay du étanan a tolay ta mundua ta pamag-itan du apo-apo na. 26 Ey nadid," kagi ni Pedro, "éy pinaange dén se na Diyos tu anak na dikam, monda iligtas na kam, monda ibutan moy i ugali moy a medukés."

4

De Pedro Ta Harap Na Huwes

1 Nadid, mégkagi pabi de Pedro du tolay, éy inumange sa dide tu kapitan na guwardia ta Templo. Kaguman na du padi, sakay du sakup na rilihiyon na Saduseo. 2 Mégingél side du éduwa a apostol, da mégtoldu side du tolay a mabuhay i tolay a huway, da nabuhay dén ti Jesus. 3 Kanya dinikép de du éduwa, sakay nipihesu de pa hanggan to gagabi, da apon dén. 4 Pero du meadu a nakabate to pégtoldu ni Pedro, éy naniwala side ni Jesus. Tulos dinumagdag side ta gurupu du alagad, hanggan inumabut side a étanan ta manga lima a libu a lélake.

5 Nadid, to gagabi dén, éy nagmiting ta Jerusalem du tagapamahala a Judeo, sakay du te tungkulin. 6 Kaguman de ti Anas a mataas a padi, sakay ti Kaipas, sakay ti Juan, sakay ti Alehandro, sakay du iba a top de. 7 Pinaharap de du éduwa, éy nipakelagip de éng pinakodya de a nagpahusay to lumpu. "Ahe i nangalapan moya," kagi de, "ta kapangyarian moy a nagimet ta éya a tarabaho moy?"

8 Nadid, édse ni Pedro ta mahusay i Banal a Espiritu, tulos sinengbet na side ta katuwiran na. "Sikam a mataas," kagi na,

9 "éng isiyasat moy dikame nadid tungkul ta
memahal a nanyari ta lumpuae, sakay éng
kodya siya a naghusay, éy saye i sengbet
mia: 10 dapat mapospusan na étanan a tolay,
a kanya te taknég se i lumpuae a mahusay
dén éy dahil ta kapangyarian ni Jesu Cristo
a taga Nasaret. Saya tu nipako moy to
kudos, a tulos binuhay na Diyos. 11 Mara siya
tu bito a inidelan du mégbile, da isip de éy
éwan tu pasa. Ey siya bale i mahalagaa a
bito a panuluk na bile. 12 Kona sa ti Jesus,
da siya san i tagapagligtas ta tolay. Da
maski ahe ta mundua, éy éwan tu iba a
makapagligtas ta tolay, éng éwan na éya a
pinili na Diyos."

13 Nadid, du te tungkulin ta éya, péketa
de a metapang de Pedro sakay ti Juan, a
bihasa side a mégtoldu, éy mégtaka side
dide. Da tukoy de a mababa san side a
tolay, a éwan nagadal. Ey nadid éy naala-
ala de a kaguman bale side ni Jesus to
te buhay na pabi. 14 Sakay péketa de to
lumpu a te taknég ta gileda du éduwa, a
mahusay dén, éy éwan side tu maisip a
katuwiran a pangparusaan de dide. 15 Kanya
pinaluwas de pa side to pégmitingan de,
sakay néguhon side. 16 "Anya i gemtén tam
diden ya a lélake?" kagi de. "Da minehayag
dén ta buu a Jerusalem i ginimet dia to
lumpu. Ewan kitam makasaway ta éya.
17 Pero nadid, monda éwan kumalat ta lalo i
éya," kagi de, "éy basta pégkagian tam side
a diyan dén side magpahayag a huway ta
ngahen ni Jesus."

18 Kanya huway de a pinauwet de Pe-
dro, sakay pinégkagian de side a diyan
side huway a mégtoldu ta ngahen ni Jesus.
19 Pero kinagi dide du éduwa, éy "Isipén moy
éng anya i gustu na Diyos, éng sumunud
kame dikam, o éng sumunud kame diya.
20 Pero para dikame," kagi de, "éy éwan
maari a éwan me ipahayag i mineta me
a ginimet ni Jesus, sakay tu pégtoldu na
dikame." 21 Nadid, du te tungkulin, pékabati
de ta éya, éy pinégkagian de side ta lalo a
mahigpit, sakay linégsiwan de side. Ewan
side tu maisip a katuwiran de a monda
parusaan de du éduwa, dahilan du iba a
tolay éy mégpuri side ta Diyos dahil to
nanyari. 22 Sakay pati, tu lélake a pinahusay
de éy mahigit dén ta épat a pulu a taon i
idad naa.

Ménalangin Du Apostol

23 Nadid, pékaluwas dén de Pedro, éy
nagsoli side du kakaguman de, sakay nikagi
de dide tu kinagi du mataas a Judeo dide.
24 Ey to pékabati de ta éya, éy pisan side a
nanalangin a étanan. "Panginoon Diyos,"
kagi de, "siko i nanggimet ta langet, sakay
ta diget, sakay ta luta, sakay ta étanan a
égse dide. 25 Siko i négkagia ta pamag-
itan ni Dabid a apo me, ta tulung na Banal
a Espiritu. Bakit mégingél kan du éwan
Judeo a tolay, kagi ni Dabid to kasulatan
na. Sakay bakit mégisip kan du tolay ta
éwan tama? 26 Du hari kan, sakay du mayor,
éy négagum side a lumaban side ta Pangi-
noon, sakay tu pinili na Diyos a maghari.
27 Ey nanyari dén ya, Panginoon, i éya a
nihula ni Dabid, da minagagum ngani dén
ta banuwanae dudu linumaban ni Jesus. Ey
siya tu inutusan mo, Améng, a pinili mo
a maghari. Pati ti Hari Herod, sakay ti
Gubernador Pilato, éy nékiagum side du
Judeo sakay du éwan Judeo, a linumaban
side ni Jesus. 28 Ginimet de, Améng, i étanan
a bagay a dapat manyari, a nitakda mo
to éya pa. 29 Ey nadid, Panginoon," kagi
de, "éy enta mo, mégbanta side dikame
nadid a parusaan de kame. Aguman mo
kame a utusan mo, monda metapang kame
a mégtoldu ta kagi mua. 30 Itupu mo i kamét
mo dikame, Panginoon, monda te meadu a
tolay a magamot ta panalangin me. Monda
makagimet kame ta tanda a makataka-taka
ta pamag-itan no anak mo a banal a ti
Jesus." 31 Nadid, kétapos de a ménalangin ta
éya a kagi, éy nayégyég tu égsean de a bile,
a tulos inumasék dide ta mahusay i Banal a
Espiritu. Tulos metapang side a mégbaheta
ta kagi na Diyos.

Ugali Du Méniwala a Mégbahabahagi

32 Nadid, du étanan a méniwala, éy
négkaesa side tu isip. Ewan tu mégkagi
a koo na san tu kasangkapan na, éng'wan
para ta étanan. 33 Ey tulos du apostol a
mégpahayag a minabuhay a huway ti Jesus.
Sakay égse dide i dikél a kapangyarian na
Diyos. Sakay niatéd na Diyos i biyaya na
du étanan a méniwala diya. 34 Ewan side tu
kailangan ta kabuhayan de, maski ti ésiya
dide, dahilan du te luta éy nibugtong de;
sakay du te bile, éy nibugtong de be. Sakay

tu kabugtungan de, éy niatéd de [35] du apostol. Sakay du apostol éy binahabahagi de ta
maski ti ésiya dide i te kailangan. [36] Kona sa
i ginimet ni Hose. Libita siya a taga Sipro.
I palayaw na éy ti Bernabe, a i kahulugina
na éya éy Matulungin. [37] Nibugtong na
tu luta na sakay niatéd na du apostol i
kabugtungan na.

5

De Ananias a Pasawa

[1] Pero te esa a lélake a ti Ananias i ngahen
na. Tu asawa na éy ti Sapira. Te luta be
side a nibugtong de. [2] Pero ti Ananias, éy
binawasan na pa ta lihim i kabugtungan
na. Ey kaguman na tu asawa na. Basta
sénganya san i niatéd na du apostol. [3] Pero
kinagi ni Pedro diya, a "Bakit, Ananias, éy
nadaig ka dén ni Satanas? Nagbuli-buli
ka dén ta Banal a Espiritu! Bakit niliso
mo i kalahati no kabugtungan no luta mo?
[4] Bakit?" kagi ni Pedro, "to éwan mo pabi
péngibugtong to luta, éy éwan beman koo
moya? Nadid, to néngibugtong moy dén,
éy éwan moy beman koo i kabugtungan
naa? Ewan kame nékeged diko. Bakit naisip
mo a iliso dikame i kalahati na kabugtungan naa? Ewan ka nagbuli-buli dikame,
Ananias, éng'wan Diyos i pinagbuli-bulian
mua."

[5-6] Nadid, pékabati ni Ananias ta éya, éy
basta minebagsak siya a tulos minate dén!
Ey du ulito sa, éy sinaputan de ta damit,
sakay nielbéng de dén. Ey du étanan a
nakabaheta ta éya, éy méganteng side a
tahod.

[7] Nadid, kélipas na étélo a oras, éy dinumemét sa tu asawa na, a éwan siya tu malay
ta nanyaria. [8] Ey kinagi diya ni Pedro, a
"Anya, Sapira, sé' san ya i kabugtungana no
luta moy?" Ey "O," kagi na, "sé' ngani san
ya." [9] "Bakit," kagi ni Pedro, "nagkaisa kam
bale a mamuhuba ta Espiritu na Panginoon!
Enta mo, Sapira, di édse ta pintuana éy
side ina du naglébéng to asawa mo; sakay
siko man dén i ielbéng dia nadid!" [10] Nadid,
pékabati ni Sapira ta éya, éy bigla be siya
a minatumba ta harap ni Pedro, a tulos
nabégsot i angés naa. Ey késdép du ulito, éy
neta de a minate be tu bébe. Kanya niluwas
de be, a nielbéng de be to giled no asawa
na. [11] Ey méganteng a tahod du iba a tolay a
nakabati ta éya.

Gégemtén Du Apostol

I Meadu a Kataka-taka

[12] Nadid, ginimet du apostol i meadu a
tanda a makataka-taka ta harap du tolay.
Ey du étanan a méniwala, éy mégpisanpisan side aldew-aldew to kuwarto ni
Solomon ta Templo. [13] Ey du iba a tolay ta Jerusalem, éwan side nangahas a
mékiagum dide; pero te galang side du
méniwala. [14] Ey tulos a kinumadu a kinumadu aldew-aldew i méniwala ta Panginoon. Lélake éy ta bébe. [15] Sakay dudu te
saket, éy niange side du kakaguman de ta
karsada, a nipakatidug de ta kakama de,
sakay abék de, monda éng sumalegéd ti
Pedro, éy malduman maka san no anino na
i sénganya dide. [16] Kanya inumange be sa i
meadu a tolay a gébwat du banubanuwan ta
palebuta na Jerusalem, a kembil de sa du te
saket, sakay du hinayup. Ey naghusay side
a etanan.

Parusaan De Du Apostol

[17] Nadid, du mataas a padi, éy ménaghili
side a tahod du apostol. Ey kona be sa du
kaguman de a Saduseo. [18] Kanya dinikép
de du apostol, a nipihesu de. [19] Pero to
kélép, éy inumange dide i esa a anghel a
gébwat ta Panginoon, a tulos binuksan na
tu pintuan no pégpihesuan, sakay niluwas
na side, sakay kinagi na dide, a [20] "Ikad
moy dén ta Templo, sakay magtoldu kam
du tolay ta tungkul ta bigu a buhay." [21] Ey
sinumunud du apostol. To amulaldew, éy
sinomdép side ta Templo, tulos mégtoldu
man dén side ta tolay sa.

Mentaras mégtoldu side, éy dinumulug
du mataas a padi to pégmitingan de, da
talaga side a mangbista du apostol. Nadid,
to képisan de, éy nipauwet de du apostol ta
pégpihesuan. [22] Pero kédemét sa du pulis,
éy éwan bale sa side! Kanya nagsoli du pulis
ta pégmitingan, a kinagi de [23] a éwan sa side!
"Tu pintuan no pégpihesuan éy nakakandadu ta mahusay," kagi de. "Pati du guwardia éy mégbantay san side to pintuan. Pero
to péngbukas me," kagi de, "éy éwan bale
tu tolay ta lubuk!" [24] Nadid tu hepe du pulis
ta Templo, sakay du padi, pékabati de ta
éya, éy méligalig side tu isip, éng anya i
nanyaria du apostol. [25] Ey to pégisip de pabi,

éy te dinumemét dide a négkagi, a “Bakit?
Du lélake a nipihesu moy éy kéya man dén
side ta Templo a mégtoldu!” 26 Nadid tu
hepe, sakay du pulis, pékabati de ta éya,
éy inange de side inuwet. Pero éwan de
side pinilit, da méganteng side a makay
batikalén side du tolay sa a mégbati.

27 Nadid, péngiange de dide to pégmitin-
gan de, éy siniyasat side no mataas a padi.
28 “Isip ko nibawal me dikam ta mahigpit
a diyan kam mégtoldu a huway ta éya a
ngahen!” kagi na. “Pero entan moy i
ginimet moya! Nekalat dén ta Jerusalem
i pégtoldu moya! Sakay gustu moy pa
a sikame i managuta to nikate na éya a
lélake!”

29 Pékabati de Pedro ta éya, éy kinagi de,
éy “Diyos i dapat me a sundin, kesira dikam.
30 Sikam éy binunu moy ti Jesus to kudos.
Pero i Diyos a péniwalaan du apo-apo tam,
éy binuhay na siya. 31 Pinataas be siya na
Diyos ta étanan, a siya i kaguman naa a
maghari ta langet. Ti Jesus i tagapagligtas,
sakay mayor siya ta étanan a tolay, monda
maari du Judeo a ibutan de tu kasalanan de,
tulos pagpasensiyaan side na Diyos. 32 Ey
sikame,” kagi ni Pedro, “i sistigua na éya.
Sakay pati i Banal a Espiritu a iatéd na Diyos
ta bawat méniwala diya, éy siya be ya i
mégpatunaya.”

33 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya,
éy méiyamut side a tahod, a gustu de a
ipabuno du apostol. 34 Pero te esa sa a
Pariseyo, a ti Gameliel i ngahen naa. Maistu
siya na rilihiyon na Judeo. Ey iyégalang
siya du tolay. Siya, éy tinumaknég to pég-
mitingan de. Niutus na a iluwas de pa du
apostol, 35 tulos hinatulan na du kakaguman
na. “Kabébayan ko,” kagi na; “isipén moy
ta mahusay i gemtén moy di tolay a ina.
36 Tandaan moy ti Teudas to éya; nagwari-
wari siya a mataas. Ey te manga épat a
datos a lélake a nékiagum diya. Pero to
nikate na éy nahiwahiwalay du tolay na. Ey
basta naibut tu rilihiyon na. 37 Ey kétapos
na éya, éy minetanyag man dén i esa man
dén a lélake, to panahun no sensos; ti Hudas
a taga Galilea. Ey meadu be siya a tolay a
nipasakup diya. Pero minate be siya, a tulos
nahiwahiwalay be du tolay na. 38 Kanya
nadid,” kagi ni Gamaliel, “éy diyan kitam
mékialam di tolaya a éye. Pabayan moy
side. Eng gébwat ta isip de sana i gimet
dia, éy maibut. 39 Pero éng gébwat ta Diyos,
éy éwan moy maari a mabawalan. Makay
sakali éy Diyos dén i labanan moya!” Nadid
du te tungkulin, pékabati de ta éya a kagi ni
Gamaliel, éy pinumayag side.

40 Ey nadid, pinasdep de man dén du apos-
tol, sakay binalbal de side, sakay binawalan
de side a mégpahayag a huway ta ngahen
ni Jesus, sakay linégsiwan de side. 41 Ey du
apostol, hinumektat side to pégmitingan
de a mésahat, da neta de a tinanggap side
na Diyos, a pinili na side a mégtiis ta hirap
alang-alang ni Jesus. 42 Ey sigi san side
aldew-aldew a méngipahayag ni Jesus ta
Templo sakay ta bili-bile, a siya i pinilia na
Diyos a tagapagligtas.

6

Nangpile Side Ta Pitu a Katulung De

1 Nadid, to panahun a éya, éy
négkékakadu i méniwala ni Jesus. Pero
du Judeo sa a dayuan, éy naglekramo side
du taga Jerusalem a Judeo, dahilan, kagi
de, éy du bilo de a bébe ta gurupu de, éy
mépabayan kan side aldew-aldew bagay
bahabahagién du apostol i kabuhayan.
2 Kanya du apostol éy inipun de i étanan
a méniwala a mégmiting side. “Ewan maari
a sikame i bahala a mégbahabahagi aldew-
aldew ta gastos a para du kaguman tam
a pobri,” kagi de, “da bahala kame san a
mégpahayag ta kagi na Diyos. 3 Kanya, a
tétotop me,” kagi de, “éy pilién moy ta
kakaguman moy i pitu a lélake. Magpili
kam ta matalinung a lélake a tukoy moy
a égse dide ta mahusay i Banal a Espiritu.
Ey sikame a apostol, éy atdinan me side ta
tungkulin de a side i tagahatia ta gastos
a para du pobre. 4 Ey sikame,” kagi de,
“éy tulos kame san a ménalangin, sakay
mégtoldu ta kagi na Diyos.”

5 Nadid, pékabati du gurupu de ta éya, éy
mahusay side tu isip. Tulos nagpili side ta
pitu a lélake. Pinili de pa ti Esteban, da
siya i méniwala a tahod, sakay égse diya ta
mahusay i Banal a Espiritu. I iba a pinili
de éy de Pelip, Prokoro, Nikanor, Timon,
Parmenas, sakay ti Nikolas a taga Antiokia.
Siya éy éwan Judeo, pero dati siya a sakup
na ugali na Judeo. 6 Side éy niharap de du
apostol; tulos nitupo de i kamét dia dide,

sakay nipanalangin de side. 7 Ey nadid, tulos
nagkabahibaheta dén i kagi na Diyos. Ey
lalo a négkékakadu i nipasakup ni Jesus ta
Jerusalem. Sakay te meadu be a padi a
méniwala.

Tu Nipangdikép Ni Esteban

8 Nadid ti Esteban, éy inatdinan na Diyos
ta biyaya sakay ta kapangyarian na; tu-
los gégemtén na i meadu a kataka-taka ta
harap du tolay. 9 Nadid, te iba a Judeo a
inumange sa a nékipagsuway ni Esteban.
Sakup side na gurupu na Libertines. Te
kaguman be side a Judeo a taga Sirene,
sakay Alehandera, sakay Silisia, sakay Asia.
10 Pero éwan de nadaig tu karunungan ni
Esteban, a niatéd diya na Espiritu. 11 Kanya
side, éy sinulsulan de ta lihim i sénganya
a lélake a kagin de a ti Esteban éy nabati
de kan siya a méngupos ni Moises sakay ta
Diyos. 12 Nadid, linigalig de du tolay sakay
du te tungkulin a hanggan naiyamut side
ni Esteban. Tulos dinikép de siya sakay
niharap de siya du mataas a padi. 13 To péng-
bista de, éy niharap de be sa du mégsistigu
ta kakabulyan a kontara ni Esteban. "Palagi
siya," kagi de, "a mégkagi ta kontara ta
Templo, sakay ta ugali ni Moises. 14 Nabati
me siya a mégkagi a hukatén kan ni Jesus i
Templo tama, sakay baguén na kan i étanan
a ugali tam a niutus dikitam ni Moises to
araw!" 15 Nadid, du étanan a te eknud sa éy
inentan de ti Esteban éy neta de i mudet
na éy koman bale dén i mudet na anghel a
gébwat ta Diyos.

7

Tu Katuwiran Ni Esteban

1 Nadid, tu mataas a padi éy kinagi na ni
Esteban, a "Anya, tutuhanan i éya a niabla
de? Anya i katuwiran mua?" 2 Ey saye i
atakduga a nisengbet ni Esteban dide:

"Sikam a matétanda, sakay sikam a té-
totop ko," kagi na, "baten moy i kagin
kuae. To araw éy pinumeta i Diyos to apo
tam a Abraham to pégiyan na kan pabi ta
Mesopotamia, bagu négiyan ta Haran. 3 Ey
anya tu kinagi na Diyos diya? 'Ginanan mo,
Abraham,' kagi na, 'du tétotop mo se, sakay
tu luta mo, a umange ka ta iba a lugar a
ipeta ko diko.' 4 Ey nadid," kagi ni Esteban,
"éy hinumektat ti Abraham to banuwan na,
a inumagton kan dén ta Haran. Ey to nikate
no ama na, éy pinaagton man dén siya na
Diyos ta banuwan tam a éye. 5 Pero éwan
na inatdinan ti Abraham ta luta na a sarili,
maski kétihék. Pero i nipangako naa diya,
éy iatéd na kan diya ta esa a panahun i
lutaae a étanan, a para koo na apo-apo na.
Ey to péngikagi na diya ta éya, éy éwan
bale pabi ti Abraham tu anak. 6 Ey kinagi
be na Diyos ni Abraham, a bagu mégiyan
se du apo-apo na, éy mégiyan pa side ta
adeyo a banuwan. Ey pilitén kan side na
iba sa a tolay, a pahirapan de side ta lubuk
na épat a datos a taon. 7 'Pero,' kagi na
Diyos, 'éy parusaan ko diden ya a tolay a
magpahirap du apo-apo mo. Sakay humek-
tat sa du apo-apo mo,' kagi na, 'a umange
se side a magsamba se side diyakén.' 8 Ey
nadid, to pégkagi na Diyos ni Abraham, éy
inutusan na siya a ipabugit, da saya i tanda
no pangako na. Sakay ti Abraham, pégenak
no anak na a ti Isak, éy binugit na be siya, to
walu pabi a aldew i idad naa. Sakay ti Isak,
anak na ti Hakob. Sakay ti Hakob, anak na
du sapulu éy ta éduwa a lélake. Ey side ya
di apo-apo tama to araw, sikitam a Judeo.
Kanya binugit de du anak de, éy tanda ya
no pangako na Dios to apo tam to araw.

9 "Nadid, tu anak ni Hakob a esa, éy ti
Hose. Du aka na, éy sumésene kan side
diya. Kanya nibugtong de siya; tulos naging
utusan siya ta Egipto. Ey kaguman sa siya
na Diyos, 10 a inaguman na siya ta étanan a
hirap na ta éya. Inatdinan na kan ti Hose
ta katalinungan na, monda kéharap na ni
Hari Paraon, éy gustu na siya, tulos ginimet
na ti Hose a naging gubernador ta étanan
na banuwan na Egipto, sakay siya kan be i
mayor to bile no hari. 11 Nadid, to panahun
pabi ni Hose éy dinumemét i dikél a alép ta
buu a Egipto a hanggan ta Kanaan. Te dikél
kan a hirap, a hanggan éwan dén tu paketan
du apo tam ta kanén. 12 Ey ti lakay a Hakob,
pékabaheta na a te pahay kan ta Egipto, éy
pinaange na sa du anak na a sapulu. Saya i
purumeru a bisita de ta éya. 13 Nadid," kagi
ni Esteban, "to ikaduwa a bisita de ta éya a
mégipahay, éy nipatenggi kan dén ti Hose
du aka na, a siya bale dén tu wadi de! Ey
napospusan kan ni Hari Paraon i tungkul
du tétotop ni Hose. 14 Ey nadid, nipauwet ni
Hose tu ama na a Hakob, sakay du pamilya
na a étanan; pitu a pulu éy ta lima side a

étanan. [15] Ey nagkobu kan dén de Hakob ta
Egipto. Ey minate kan sa siya, sakay minate
be sa du apo-apo tam. [16] I bangkay dia, éy
kembil de ta Sikem, sakay nielbéng de to
lébéng a binugtong ni Abraham to éya pa
du anak ni Hamor.

[17] "Nadid, adene a matupad tu pangako na
Diyos ni Abraham, éy meadu dén a tahod du
Judeo ta Egipto. [18] Ey nadid éy te hari dén a
iba ta Egipto a éwan na kan tukoy ti Hose.
[19] Siya éy pinagsamantalaan na kan du apo
tam, sakay pinilit na side a ibut de du anak
de a bigu, monda mate side. [20] Ta panahun a
éya éy nienak ti Moises, éy kamahalan kan
siya a anak. Ey inalagaan siya nena na ta
bile ta étélo a bulan. [21] Sakay to péngibut
de diya, éy inalap siya no bébe a anak no
hari, sakay pinadikél na siya a koman na
i anak a sarili. [22] Sakay tinolduan de kan
ti Moises ta étanan a adal na Egipto. Ey
naging matalinung kan siya ta kagi éy ta
gimet na.

[23] "Nadid," kagi ni Esteban, "to épat a
pulu a taon i idad ni Moises, éy naisipan
na a umange bumisita du kapareho na a
Judeo, du apo-apo ni Israel. [24] Ey to kébisita
na dide, éy neta na kan a apién no Egipto
i esa dide. Kanya ti Moises éy nisuhog na
tu Judeo, a binunu na tu Egipto. [25] Akala
ni Moises éy tukoy du kabébayan na a
siya i pinilia na Diyos a mangagaw dide
ta hirap de. Pero éwan de kan tukoy.
[26] Dahilan, to kagagabian na éya, éy neta
na i éduwa a Judeo a méglébug; éy talaga
na kan side a awatén. 'Kadimoy,' kagi
na, 'bakit méglébug kam? Pareho kam
a Judeo.' [27] Pero tu te kasalanan, basta
nitogpal na kan ti Moises, a kinagi na diya,
a 'Ti ésiya i nagutusa diko a mégmayor
dikame? [28] Gustu mo bale a bunonék mo a
kona to ginimet mo to apon se to Egipto?'
[29] Ey ti Moises, pékabati na kan ta éya, éy
ginuminan dén siya ta banuwan na Egipto,
a inumagton kan dén siya ta Madian. Ey
nagenak sa tu asawa na ta éduwa a anak a
lélake.

[30] "Nadid, pékalipas na épat a pulu a taon,
éy égsa ti Moises ta buked na Sinay ta ilang
a lugar. Ey pinumeta sa diya i esa a anghel
a te tupo to kéhiték a kayo a medingat ta
apoy. [31] Péketa ni Moises ta éya, éy mégtaka
kan siya. Ey to kégébék na a entan, éy
nabati na i boses na Diyos. [32] 'Moises,' kagi
na, 'sakén i Diyos a pinéniwalaan du apo
moy a ti Abraham, Isak, sakay Hakob.' Ey ti
Moises, pékabati na ta éya, éy méganteng
kan siya a tahod, a mésanike dén a luma-
meng a huway. [33] Ey kinagi na Panginoon
diya, a 'Ibutan mo, Moises, i sinelas mua,
da i luta a éye éy égsean na Diyos. [34] Nadid,
Moises,' kagi na Diyos, 'éy mineta ko ngani
dén i hirap du tolay ko ta Egipto, sakay
nabati ko be dén i dayidaying dia diyakén.
Ey nadid éy inumogsadék dén a mangagaw
dide. Kadon, Moises,' kagi na, 'da paangen
ta ka ta Egipto.'

[35] "Nadid, i éya a Moises," kagi ni Esteban,
"éy siya a mismo tu lélake a inidelan dén
du Judeo to purumeru, a kinagi de diya
éng ti ésiya i nagutusa diya a magmayor
dide. Ey Diyos ngani dén i nagutusa diya
a magmayor dide, sakay mangagaw dide,
ta pamag-itan no anghel a mineta na to
kayo a medingat. [36] Ey ti Moises éy ginimet
na kan i meadu a makataka-taka ta Egipto,
sakay ta Medideg a Diget, sakay ta ilang a
lugar ta lubuk na épat a pulu a taon. Siya
i nagpaluwasa du Judeo ta Egipto. [37] I éya
a Moises, éy siya be i négkagi du Israel,
a paangen kan na Diyos dikitam i esa a
purupeta a kona diya. Ey gébwat kan siya
dikitam, kagi na. [38] Ti Moises be i kagumana
du tolay a Israel to pégiyan de to melawa
a ilang a lugar. Napisan side ta buked na
Sinay to pégkagi no anghel ni Moises ta
éya. Tinanggap kan ni Moises ta éya i utus
na Diyos a éwan malipas, monda iatéd na
dikitam.

[39] "Pero du apo tam," kagi ni Esteban, "éy
éwan de sinunud ti Moises. Inidelan de kan
siya, a gustu de maka a sumoli ta Egipto.
[40] Kanya, to péglakad ni Moises to buked,
éy kinagi de ni Padi Aron, a 'Magimet
ka pad ta ribultu a diyos tam, monda te
méngigiya dikitam. Dahilan,' kagi de, 'ti
Moises a néngigiya dikitam a linumwas ta
Egipto, éy éwan tam tukoy éng ahe siya.'
[41] Tulos ginimet de kan i diyos-diyosan de
a ribultu na baka. Sakay nagatang side
to harap na. Ey mésaya side to ginimet
de, a nipagpiyesta de. [42] Ey dahil ta éya,
éy inidelan side na Diyos, a pinabayaan na
side a sumésamba ta diyos-diyosan, ayun
to nakasulat ta libru du purupeta. 'Sikam

a Israel,' kagi na Diyos, 'bakén a sakén i
inatdinan moya to niatang moy ta hayup to
pégiyan moy ta ilang a lugar. 43 I sinésam-
baan moya éy du diyos-diyosan a biton a
Molok sakay tu biton a Rempan, sakay du
iba a ginimet moy a ribultu. Kanya sakén,'
kagi na Diyos, 'éy ibut ta kam ta dumanég a
sa na Babilonia.'
44 "Nadid," kagi ni Esteban, "to pégiyan
pabi du apo-apo tam to ilang a lugar, éy
nagimet side ta dikél a tolda a pégsimbaan
de, a kona to niutus na Diyos ni Moises.
Saya i tanda a kaguman de i Diyos. I sukat
na kan éy kapareho no nitoldu na Diyos
ni Moises. 45 Ey to panahun ni Hosue a
mayor de, éy kembil de tu tolda to késdép
de ta luta a pégiyanan de. Sakay i Diyos,
éy inibutan na du iba a tolay a dati a égsa
sa. Ey tu tolda, éy ginamit de a hanggan ta
panahun ni Hari Dabid. 46 Ey kinasahatan na
Diyos ti Dabid. Ey pinakelagipan na i Diyos
éng siya i maari a magimet ta dikél a bile
a pégiyanan na Diyos. 47 Pero ti Solomon i
nagimita ta éya a bile.
48 "Pero entan moy," kagi ni Esteban,
"i mataas a Diyos éy éwan mégiyan ta
ginimét na tolay a bile, ayun to kagi no
purupeta: 49 'Mégiyanék ta langet,' kagi na
Diyos, 'sakay i mundua éy saya i te tupuana
na tikéd kua. Anya i bile a gemtén moy
a para diyakén. Anya,' kagi na Diyos, 'te
kailanganék ta bile a imangan ko? 50 Sakén i
nagimita ta étanan.'
51 "Pero sikam," kagi ni Esteban, "éy
mekétog i ulo moya! Ewan pabi nabagu i
isip moya! Sala moy a baten i katutuhanan!
Bakit éidelan moy i Banal a Espiritu? Kona
be sa du apo moy to araw, éy kona kam be sa
nadid! 52 Entan moy," kagi na, "du purupeta
to araw, éy linéloko side du apo moy. Sakay
du naghula a dumemét se i anak na Diyos,
éy binunu de side. Ey nadid, to kédemét na
dén se, éy nitokyon moy siya, sakay binunu
moy! 53 Sikam i néngiatdinana na anghel
ta utus na Diyos to araw pero éwan moy
sésundin!"

Binunu De Ti Esteban

54 Nadid, pékabati du te tungkulin ta éya a
kagi ni Esteban, éy méiyamut side a tahod,
a mégingél side diya. 55 Ey ti Esteban, basta
te tangad san siya ta langet, a édse diya
ta mahusay i Banal a Espiritu. Sakay neta
na sa i demlag na Diyos, sakay ti Jesus a te
taknég ta giled naa. 56 "Entan moy," kagi
na, "meta ko a bukas dén i langet, sakay
tu lélake a gébwat ta langet, éy te taknég
siya ta giled na Diyos." 57 Ey du te tungkulin,
pékabati de ta éya, éy basta tinaklében de
tu talinga de, sakay hinabuhabukan de siya,
sakay bigla de a dinale, 58 sakay hinela de
a niluwas to banuwan. Sakay binunu de
siya a binatikal de siya ta bito. Ey du
namuno diya, éy niedton de pa tu badu de
to harap no esa a lélake, a i ngahen na éy
ti Saulo. 59 To péngbatibatikal de pabi diya,
éy nanalangin siya, a kagi na, a "Pangi-
noon, agawén pad i kaliduwa kua." 60 Tulos
linumuhud siya a kinagi na ta medegsén, a
"Panginoon, diyan pad side sésisin ta éye a
kasalanan de." Ey to pégkagi na ta éya, éy
tulos minate dén. Ey mésahat ti Saulo to
kéte ni Esteban. Te sénganya sa a lélake a
mékidiyos, éy side ya i néngielbénga diya, a
minagsanget side diya ta meadu.

8

1-2 Nadid, ta éya a mismo a aldew, éy
nagsapul du tolay ta Jerusalem a méngloko
du méniwala ni Jesus. Mahigpit i pékialam
de dide, a hanggan minasiwéd-sewéd dén
side ta iba-iba a banuwan ta Hudea, sakay
ta Samaria. Basta du apostol san i nabuhaya
ta Jerusalem. 3 Samantala ti Saulo, éy pinu-
milit siya a mangloko du méniwala ni Jesus.
Pinasdép na du tolay na ta bili-bile, sakay
pinadikép na du méniwala, sakay nipepih-
esu na side. Lélake éy ta bébe.

Nabaheta Du Tolay Ta Samaria

4 Nadid, du minasiwéd-sewéd, éy nag-
pahayag side ta kagi na Diyos ta bawat
banuwan a inangayan de. 5 Mara ti Pelip éy
inumange siya ta Samaria, sakay nipahayag
na ti Jesus du tolay sa. 6 Ey side éy binate de
tu kagi na, da neta de tu gimet na a kataka-
taka. 7 Da neta de a nagamot dén i meadu
a pile éy ta lumpu; sakay i meadu a tolay
a hinayup, éy naibut dide du medukés a
espiritu, a mégkélanget side. 8 Te meadu a
masaya a tolay ta Samaria.
9 Te esa a lélake ta éya a ti Simon i ngahen
na. Dati siya a mégimet ta pégtakaan du
tolay sa, da bihasa siya a mégsalamangka.
Nagpataas siya ta sarili na ta pamag-itan
na galing naa. 10 Binati siya na étanan

sa a tolay, da te kapangyarian kan siya a
mahigpit a gébwat kan ta Diyos. 11 Naniwala
side diya, da nale a panahun a mégtaka side
ta galing na a iyépeta na dide. 12 Pero nadid,
éy nagpahayag ti Pelip dide ta Mahusay a
Baheta tungkul ta péghari na Diyos ta tolay,
sakay ta ngahen ni Jesu Cristo. Ey naniwala
side a tulos nipabinyag side. 13 Pati ti Simon,
éy naniwala be, sakay nipabinyag be siya,
sakay nékiagum siya ni Pelip, da mégtaka
siya to gimigimet na a makataka-taka.

14 Nadid, pékabaheta du apostol ta
Jerusalem a tinanggap dén du tolay ta
Samaria i kagi na Diyos, éy pinaange de
sa de Pedro sakay ti Juan. 15 Side, kédemét
de ta Samaria, éy nipanalangin de du tolay
sa, a monda umasék dide i Banal a Espiritu,
16 da éwan pabi dinumibi dide. Dahilan,
to pékabinyag dide ni Pelip, éy ngahen
san ni Panginoon Jesus i dinulawan naa.
17 Nadid ti Pedro sakay ti Juan, péngitupu
de ta kamét dia dide, éy inumasék dide i
Banal a Espiritu.

18 Nadid ti Simon a mégsalamangka, éy
mineta na tu ginimet de Pedro, a umasék
i Espiritu du tolay bagay itupu de tu kamét
de dide. Kanya talaga siya a mangatéd dide
ta kuhata. 19 "Nay," kagi na, "atdinanék
moy be ta kabahagi na kapangyarian moya,
monda éng itupu ko i kamét kua ta tolay, éy
umasék be dide i Banal a Espiritu." 20 Pero
ti Pedro, i kinagi naa éy "Mepahamak ka,
Simon, sakay na kuhata mua. Bakit, isip
mo makabugtong ka ta Espiritu na Diyos?
21 Ewan ka tu kabahagi ta éye, da meeta
na Diyos a medukés i isip mua. 22 Magsisi
ka, Simon, ta gimet mo a medukés. Man-
alangin ka ta Panginoon, monda maka éy
pagpasensiyaan na ka ta isip mo a medukés.
23 Da mineta ko a ménaghili ka tu isip, a
nadaig ka na kasalanan mo." 24 "Adiyoy,"
kagi ni Simon, "ipanalanginék moy pad,
monda éwan tu manyari diyakén a kona to
kinagi mo."

25 Nadid, kétapos de Pedro a nagpatunay
ta baheta ni Jesus ta Samaria, éy nagsoli
side ta Jerusalem. Péglakad de, éy nagpa-
hayag side ta Mahusay a Baheta ta bariyo-
bariyo ta Samaria a dinaman de.

Ti Pelip Sakay Tu Taga Etiopia

26 Nadid, te esa a anghel na Panginoon a
inutusan na ti Pelip. "Ange ka," kagi na,
"dumiman to kamino a tamo ta Gasa, a géb-
wat ta Jerusalem." I éya a kamino éy édse ta
ilang a lugar. 27-28 Ey ti Pelip, pékabati na ta
éya, éy néglakad dén siya. Ey katagbu na
sa i esa a lélake a mégkalesa, a taga Etiopia.
Gébwat siya ta Jerusalem, da inumange sa
a sinumamba ta Diyos. Siya éy katulung
no hari ta Etiopia a bébe. Iyégalang siya
a lélake, da siya i bahala to kayamanan no
hari. To péglakad no kalesa na, éy mégbasa
siya ta kasulatan ni Purupeta Isaya.

29 Ey tu Espiritu na Diyos, éy kinagi na ni
Pelip, a "Nay, abutén mo i éya a kalesa."
30 Kanya minaginan ti Pelip a inabut na tu
kalesa, sakay nabati na tu lélake a mégbasa
to kasulatan. Ey kinagi ni Pelip diya, a
"Anya, mépospusan mo i kahulugina na
bébasaén mo a ina?" 31 "Ey pakodyan ko
a mépospusan," kagi na, "éng éwan tu
magpaliwanag diyakén?" Tulos inakit na ti
Pelip a sumakay to kalesa na. 32 Ey nadid,
saye i nabasaa no lélake to kasulatan:

"I tupa éy éwan mégsanget bagay kébilén
mo siya a bunon. Tahimik be siya
bagay gupitan mo. Ey kona be sa i
éya a lélake. Ta pémasaket de diya
éy umaheg san siya ta tupa, a te
ginék san. 33 Ta péngloko de diya éy
éwan side tu katuwiran. Medukes i
éya a lahi a tolay, da bunon de siya."

34 Kinagi no lélake ni Pelip, a "Ti ésiya i
pinégkagiana no purupeta, sarili na a bégi,
o iba?" 35 Kanya ti Pelip, éy nipaliwanag na
diya i éya a kagi, tulos tinolduan na siya ta
Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus. 36 Ey to
péglakad de, éy dinumemét side to dinom.
"Entan mo," kagi no lélake, "te dinom dén.
Maariék wade dén a binyagen?" 37 "Maari,"
kagi ni Pelip. "Eng méniwala ka dén a
talaga, éy maari dén." "Méniwalaék," kagi
na, "a ti Jesu Cristo éy anak na Diyos."

38 Nadid, pinahintu no lélake tu kalesa, a
inumogsad side a éduwa, sakay linumusung
side to dinom, sakay bininyagen siya ni
Pelip. 39 Ey kéahawas de to dinom, éy ti Pelip
éy inalap na Espiritu na Panginoon. Ewan
dén siya mineta no lélake. Nagtulos san
dén siya ta Etiopia a mésahat. 40 Ey ti Pelip,
éy édsa dén siya ta Asoto. Ey sapul ta éya
éy nagpahayag siya ta Mahusay a Baheta ta
étanan a banuwan a dinimanan na hanggan
dinumemét siya ta Sesarea.

9

Tu Péngdulaw Ni Saulo

1 Nadid ti Saulo, éy mahigpit dén i pén-
gloko na du tolay a méniwala ni Jesus, a
bébantaén na side a bunon. Inumange siya
nadid to mataas a padi, 2 a nagpasulat siya
diya ta katibayan na, a monda te ipeta siya
du Judeo ta Damasko a te kapangyarian
siya a mangdikép ta maski ti ésiya ta éya a
nipasakup dén ta bigu a péniwala. Talaga
na side a kébilén ta Jerusalem a ipihesu;
maski lélake éy ta bébe.
3 Nadid, méglakad ti Saulo a tamo ta
Damasko. Ey to kéadene na sa, éy bigla
a sinumiklab ta palebut naa i demlag a
gébwat ta langet, 4 a tulos nalugmuk ti Saulo
to luta, sakay nabati na i boses a kinagi
na diya, a "Saulo, bakit lélabananék mo?"
5 "Ti ésiya ka, Amo?" kagi ni Saulo. "Ti
Jesusék," kagi no boses. "Sakén i labanan
mua. 6 Umégkat ka dén, Saulo, a somdép ka
dén ta banuwan. Te mégkagi diko ta éya ta
kailangan mo a gemtén."
7 Nadid, du kakaguman ni Saulo éy basta
natilihan side, da nabati de i boses, pero
éwan side tu mineta a maski anya. 8 Ey
ti Saulo éy inumégkat dén siya, pero to
kébulag na éy buhék bale dén! Kanya du
kakaguman na éy kinabitan de a niange ta
Damasko. 9 Nagidad sa siya ta étélo a aldew
a éwan naketa, sakay éwan be siya néngan
éy ta uminum.
10 Nadid, te esa a alagad ta Damasko a i
ngahen na éy ti Ananias. Pinumeta diya
i Panginoon, a kinagi na diya, a "Ana-
nias." "Anya, Panginoon," kagi ni Ana-
nias. 11 "Umange ka, Ananias," kagi na, "ta
karsada ya a deretyo, a hanggan ta bile ni
Hudas. Ipakelagip mo sa i esa a lélake a taga
Tarso, a i ngahen na éy ti Saulo. Egsa sa siya
nadid a ménalangin. 12 Sakay neta na ka ta
tagenép na a sinomdép ta égsean na, sakay
nitupu mo kan i kamét mua diya, monda
maketa siya." 13 "Pero, Panginoon," kagi
ni Ananias, "meadu i nagbahetaa diyakén
tungkul ta éya a lélake, a medukés i ginamet
na du tolay mo ta Jerusalem. 14 Sakay du
padi sa éy inatdinan de kan siya ta ka-
pangyarian na a magpadikép du étanan a
méniwala diko ta éye." 15 "Ey éwan," kagi na
Panginoon, "diyan ka méganteng. Da pinili
ko dén siya a siya i maging katulung ko a
magpahayag ta ngahen ko du Judeo sakay
du éwan Judeo, sakay ta mataas a tolay.
16 Sakay ipatukoy ko diya i étanan a tiisén na
alang-alang diyakén."
17 Kanya inumange ti Ananias diya.
Sinomdép siya to bile, sakay nitupu na
tu kamét na ni Saulo. "Akéng," kagi na,
"pinaangeék se ni Panginoon Jesus. Siya
ya tu pinumeta diko to dilan to tamo ka
pabi se. Pinaangeék na se, Saulo, monda
maketa ka man dén, sakay umasék diko i
Banal a Espiritu." 18 Nadid, to pégkagi ni
Ananias ta éya, éy bigla a natépduk to mata
ni Saulo i koman i keskes, éy naketa dén
siya. Ey inumégkat dén siya agad, a tulos
na dén a nipabinyag. 19 Ey néngan dén siya,
a sinumibét man dén i bégi naa.

Mégtoldu Ti Saulo Ta Damasko

Nadid, tulos kaguman ni Saulo du alagad
ni Jesus ta Damasko ta sénganya a aldew.
20 Ey dinumiretso siya ta kapilya na Judeo, a
nipahayag na dide ti Jesus, a siya i anak na
Diyos a talaga. 21 Sakay du étanan a nakabati
diya, éy nagtaka side. "Bakit," kagi de.
"Bakén wade a siya tu dati a mékialam
du méniwala ta Jerusalem? Ewan beman
siya ina tu inumange se a mangdikép du
méniwala ta éye, a kébilén na du padi ta
éya?"
22 Ey nadid éy lalo a naging mahusay ti
Saulo a mégpahayag. Nagpatunay siya a
ti Jesus i Cristo a tagapagligtas. Natalo na
du Judeo ta Damasko. 23 Kanya du Judeo
éy ginayak de a bunon siya. 24 Aldo éy ta
kélép éy sésanébén de siya ta pintuan na
banuwan, a monda mabunu de siya éng
lumwas. Pero napospusan dén ni Saulo
tu gayak de. 25 Kanya to esa a kélép éy
nisakay siya du kaguman na to gatang,
sakay nitostos de to lipat no dikél a pader
ta palebut na banuwan, monda makaginan
siya du mamuno diya.

Ti Saulo Ta Jerusalem

26 Nadid, kédemét ni Saulo ta Jerusalem,
éy talaga siya a mékiagum du alagad ni
Jesus, pero méganteng side diya. Ewan side
méniwala a nipasakup dén siya ni Jesus.
27 Kanya kinuyog siya ni Bernabe du apostol;
sakay nilagip na dide éng kodya i nipetaa na
Panginoon ni Saulo to dilan ta Damasko, a
négkagi diya. Sakay nilagip na be a mesipag
dén ti Saulo a mégpahayag ta ngahen ni

Jesus ta Damasko. [28] Ey sapul ta éya, éy
tinanggap de ti Saulo, a tulos négkaguman
dén side ta Jerusalem. [29] Ewan siya méganteng a mégpahayag ta Panginoon. Sakay
nékipagpasuway be siya du Judeo a mégkagi ta Griego. Kanya ginayak de be siya a
bunon. [30] Ey du kakaguman na, pékabaheta
de ta éya, éy niange de siya ta Sesarea, tulos
pinéglakad de siya ta Tarso.
[31] Kanya nadid éy natahimik man dén
i buhaya du méniwala ni Jesus ta Hudea,
sakay ta Galilea sakay ta Samaria. Tinumibay side sakay kinumadu side dahil ta
tulung na Banal a Espiritu. Ey méniwala
side ta Panginoon ta mahusay.

Ti Pedro Ta Lida Sakay Ta Hope

[32] Nadid ti Pedro, éy méglebut siya a
bumébisita du méniwala ta bawat banuwan
Ey kédemét na ta Lida [33] éy netaunan na i esa
a lélake a lumpu, a ti Eneas i ngahen naa.
Walu dén siya a taon a te saket. [34] Ey kinagi
ni Pedro diya, a "Eneas, pahusayén ka ni
Jesu Cristo. Umégkat ka dén, a lukutén
mo dén i abék mua." Ey ti Eneas, éy
tinumaknég siya agad. [35] Ey du étanan a
tolay sa a taga Lida sakay Saron, péketa de
diya a mahusay dén, éy nipasakup be side
ta Panginoon.
[36] Nadid, te esa a alagad a bébe ta Hope, a
i ngahen naa éy ti Tabita. I palayaw na éy
ti Dorkas, sakay Ogsa. Mebait siya a bébe,
a palagi siya a tumulung du mahirap. [37] To
kébisita ni Pedro ta Lida, éy naladu i éya a
bébe, a tulos minate. Ey to pékapunas de
éy niedton de tu bangkay na to kuwarto ta
ontok. [38] Nadid, adene dén i Lida ta Hope.
Ey du alagad ta Hope, pékabaheta de a kéye
dén ti Pedro ta Lida, éy nipauwet de siya a
umange agad ta Hope. [39] Kanya inumange
ti Pedro ta Hope. Kédemét na sa, éy niange
de siya to bile a égsean no minate. Ey agad
dinumulug ni Pedro du meadu a bébe a bilo,
a mégsanget side. Nipeta de diya tu badu
de a ginamet ni Tabita to buhay pabi siya.
[40] Ey ti Pedro, éy pinaluwas na side a étanan
to bile, sakay linumuhud siya a nanalangin.
Nadid, kélameng na to bangkay, éy kinagi
na, a "Tabita, umégkat ka dén." Ey tu bébe,
éy binumulag siya, éy péketa na ni Pedro
éy tulos siya a inumeknud. [41] Ey kembilan
ni Pedro i kamét naa a pinataknég. Sakay
dinulawan na dén du bilo sa, sakay du iba,
tulos nipeta na siya dide a buhay dén. [42] I
éya, éy nabaheta dén ta buu a Hope, kanya
meadu i méniwala ta Panginoon. [43] Ey ti
Pedro, éy nale siya ta Hope, a négiyan siya
to bile ni Simon. Tu Simon a méglinis ta
katat.

10

Ti Pedro Sakay Ti Kornelio

[1] Nadid, ta Sesarea éy te esa a sundalu a éwan Judeo, a ti Kornelio i ngahen
naa. Kapitan siya na gurupu na sundalu
a Italiyano. [2] Mékidiyos siya a lélake, a
méniwala side a mététena ta Diyos. Pero
éwan de tukoy ti Jesus. Ugali na a méngatéd
du Judeo a mahirap, sakay palagi siya a
ménalangin ta Diyos. [3] To esa a aldew, a
alas tres tu bilag, éy te anghel a gébwat ta
Diyos a pinumeta ni Kornelio. Sinomdép tu
anghel, a kinagi na diya, a "Kornelio." [4] Ey
ti Kornelio, linumameng siya a méganteng
a tahod, a kinagi na, a "Anya, Amo?" Ey kinagi no anghel, a "Nabati dén na Diyos, Kornelio, tu panalangin mo, sakay tinandaan
na be tu kagbi mo du mahirap. [5-6] Kanya
nadid, Kornelio," kagi na, "éy te lélake ta
Hope a ti Simon Pedro, a tinumulos siya
ta bile no Simon a esa, a méglinis ta katat,
a i bile dia éy égse ta digdig na diget. Ey
nadid siko, Kornelio," kagi no anghel, "éy
pauwet mo siya." [7] Nadid, kéhektat no
anghel, éy dinulawan ni Kornelio du utusan
na a éduwa, sakay tu badigad na a sundalu,
a mékidiyos be. [8] Ey nibaheta na dide i
nanyaria diya, sakay pinaglakad na side ta
Hope.
[9] Nadid, to kagagabian na éya, éy adene
dén du étélo a utusan ta Hope. Ey to
tanghali, éy sinumangkay ti Pedro to atép
no bile a manalangin. (Tu atép no bile éy
pantay.) [10] To pénalangin na éy mégalép
siya. Habang méglutu pabi side ta kanén
na, éy naketa ti Pedro ta himala. [11] Te
koman i tagenép ti Pedro, a mineta na
a binumukas i langet, sakay te koman i
dikél a manta a iyétostos de ta lutaa, a te
igut tu épat a iskina na. [12] I lasén naa éy
meadu a kalakalase a hayup, sakay ulag,
sakay manok. Diden ya éy bawal a kanén
na Judeo. [13] Ey nabati nadid ni Pedro i
boses a kinagi na, a "Nay, Pedro, alapén
mo dén. Bunon mo side, sakay kanén mo

dén." [14] Pero "Ewan, Panginoon," kagi ni
Pedro, "bawal ina side a kanén me." [15] Ey
kinagi man dén no boses, a "Diyan mo
kagin a bawal tu kagi na Diyos a mahusay."
[16] Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay
inapén tu manta a dikél ta langet.

[17] Nadid, mégisip ti Pedro éng anya i
kahulugina na éya a nanyari, éy dinu-
memét dén du ételo a utusan ni Kornelio,
a nagpakelagip side éng ahe tu bile ni Si-
mon. Te taknég side nadid to harap no
bile, [18] sakay nipakelagip de éng tinumulos
ta éya ti Simon Pedro. [19] Ey ti Pedro, égse
pabi siya to atép a mégisip, éy kinagi diya
na Espiritu na Diyos, a "Entan mo, Pedro,
te ételo a lélake ta sidung a mégahayok
diko. [20] Umogsad ka dén, Pedro, sakay
diyan ka magalanganin a kumuyog dide,
da sakén ngani dén i nagpaangea dide ta
éye diko." [21] Kanya inumogsad ti Pedro,
a kinagi na du lélake, a "Sakén ti Simon
Pedro. Anya i gustu moya?" [22] Ey kinagi de,
a "Pinaange kame se ni Kapitan Kornelio a
manguwet diko. Siya éy mahusay a lélake a
mékidiyos," kagi de, "sakay iyégalang siya
na étanan a Judeo. Ey nadid éy inutusan
siya no esa a anghel a nipauwet na ka,
monda mabati na i kagi mua diya." [23] Nadid,
pékabati ni Pedro ta éya, éy pinatulos na
side to bile.

Nadid, to kagagabian na, éy hinumektat
side, a kaguman de ti Pedro. Sakay kinu-
muyog be i sénganya a Judeo a méniwala ni
Jesus. [24] Ey to kagagabian na éya, éy dinu-
memét dén side ta Sesarea. Ey naguhay
ti Kornelio dide. Sakay égse be to bile
na du tétotop na, sakay du kékadimoy na,
da inakit na side a umange sa a maguhay
dide. [25] Nadid, kédemét ni Pedro to bile,
éy linumuhud ti Korneilo diya a sumamba
diya. [26] Pero ti Pedro, éy pinaégkat na, a
kinagi na, a "Soh, diyan ka sina mégkona.
Tolayék san a kapareho mo." [27] Ey tulos side
a néguhon a sinomdép to bile. Ey késdép
de, éy mineta ni Pedro i meadu a napisan
sa a tolay a éwan Judeo. [28] Ey kinagi ni
Pedro dide, a "Tukoy moy dén a bawal i
Judeo a mékiagum ta éwan Judeo, ayun ta
rilihiyon me. Pero nikagi diyakén na Diyos
a diyan ko ibilang a medukés i maski anya
a kalase a tolay. [29] Kanya," kagi ni Pedro,
"to nipanguwet moy diyakén éy éwanék
inumidél. Ey nadid, kagi moy éng bakit
nipauweték moy."

[30] Nadid, kinagi ni Kornelio, a "To ikaépat
a aldew, a alas tres i bilag, éy nanalang-
inék ta bile miae. Ey bigla a te taknég ta
harap kua i lélake a méngislap i badu naa.
[31] 'Kornelio,' kagi na, 'nabati dén na Diyos
tu panalangin mo sakay tinandaan na be tu
kagbi mo du mahirap.' [32] Tulos inutusanék
na a pauwet ta ka ta Hope, Pedro. Sakay
kinagi na be diyakén a égse ka to bile ni
Simon a méglinis ta katat, ta digdig kan na
diget. [33] Kanya nipauwet ta ka agad," kagi
ni Kornelio, "éy salamat, da inumange kam
dén se. Ey nadid, éy meta dén na Diyos a
kéye kitam dén se, monda baten me éng
anya i nibilina diko na Panginoon."

Tu Kagi Ni Pedro Du Ewan Judeo

[34] Nadid, pékabati ni Pedro to kinagi ni
Kornelio, éy kinagi na dide, a "Tukoy ko
dén nadid a maski bale éwan Judeo éy gustu
na Diyos, [35] sakay tanggapén na i tolay na
maski ahe a lahe, éng méganteng side diya,
sakay éng gumamet side ta mahusay. [36] Ey
sikam," kagi ni Pedro, "éy nabaheta moy
wade dén tu kagi na Diyos du Judeo, da
nipahayag na dén i Mahusay a Baheta a
tungkul ta pégkasundu dahil to gimet ni
Jesu Cristo. Siya i Panginoon ta étanan.
[37] I éya a baheta, éy minepahayag dén ta
buu a Hudea. Nagsapul i éya a nanyari
ta Galilea, to pégtoldu ni Juan tungkul ta
pégbinyag. [38] I kagin kua éy tungkul ni Jesus
a taga Nasaret. Nipagkaluub diya na Diyos
i Banal a Espiritu sakay ta kapangyarian.
Maski ahe i inangayan naa, éy nagimet
siya ta mahusay, sakay pinahusay na du
tolay a linoko ni Satanas; da kaguman siya
na Diyos. [39] Sikame i sistigua ta étanan a
ginimet na ta banuwan na Judeo, sakay ta
Jerusalem. Kona man sa éy binunu de siya
to kudos. [40] Pero binuhay siya na Diyos to
ikatélo a aldew, tulos pinumeta ti Jesus du
tolay. [41] Pero éwan siya pinumeta ta étanan
a tolay, éng'wan sikame san a pinili dén na
Diyos a mégpatunay diya. Sakay kaguman
na kame be a néngan to nikabuhay na dén.
[42] Inutusan na kame," kagi ni Pedro, "a
magpahayag diya ta tolay, a siya i pinilia
na Diyos a maghukum ta tolay a minate,
sakay ta tolay a buhay. [43] Siya i nikékagia
na étanan a purupeta to péngipahayag de

a maski ti ésiya i méniwalaa diya éy pag-
pasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de,
dahil ta kapangyarian ni Jesus."

Umasék Tu Espiritu Du Ewan Judeo

44 Nadid, mégkagi pabi ti Pedro, éy din-
umibi dén i Banal a Espiritu du étanan a
édse to bile. 45 Ey du kakaguman ni Pedro
a Judeo, éy mégtaka side, da uméasék bale
be i Banal a Espiritu ta maski éwan Judeo a
tolay. 46 Dahilan nabati de du éwan Judeo
a mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay még-
puri side ta Diyos. Ey kinagi ni Pedro, a
47 "Kapareho tam bale di tolayae a dayuan,
da tétanggapén de be i Banal a Espiritu!
Ti ésiya i makasawaya dide a ipabinyag?"
48 Tulos niutus ni Pedro a binyagen side ta
ngahen ni Jesu Cristo. Ey kétapos na éya, éy
inakit de ti Pedro a égsa pa side a sénganya
a aldew.

Tu Katuwiran Ni Pedro Eng Bakit
Bininyagen Na Du Ewan Judeo

11

1 Nadid, du apostol sakay du iba a Judeo
a méniwala ta Hudea, éy nabaheta de a
te éwan Judeo a nipasakup dén ta kagi na
Diyos, dahil to pégtoldu ni Pedro. 2 Kanya
du Judeo a méniwala ni Jesus, éy pinintasan
de ti Pedro to kédemét na ta Jerusalem.
3 "Bakit," kagi de, "tinumulos ka ta bile na
dayuan a éwan Judeo, a nékidipon ka pa
dide? Ewan beman ya bawal ta ugali tam?"
4 Kanya ti Pedro, éy kinagi na dide i
katuwiran na, a nisalaysay na dide i étanan
a nanyari. 5 "To esa a bulan," kagi na,
"éy égseék ta Hope. Ey to pénalangin
ko, éy naketaék ta himala. Te komanék
i tagenép, a mineta ko i dikél a koman i
manta ta langet a iyétostos. Te igut tu épat
a iskina na. Ey dinumibi a hanggan ta tapat
kua. 6 Nadid, tinitigen ko éy meadu bale a
kalakalase a hayup i lasén naa, sakay ulag
éy ta manok. 7 Sakay nabati ko i boses a
kinagi na diyakén, a 'Nay, Pedro, alapén mo
dén.' 8 Ey 'Ewan, Panginoon,' kagi ko, 'bawal
ina side a kanén me.' 9 Pero kinagi diyakén a
huway no boses ta langet, a 'Diyan mo kagin
a bawal tu kinagi na Diyos a mahusay.'
10 Pentélo a beses a nanyari i éya, sakay
inapén tu manta ta langet.
11 "Nadid, ta éya a mismo a oras," kagi ni
Pedro, "éy dinumemét to bile a tinulusan
ko i étélo a lélake a gébwat ta Sesarea, a
manguwet diyakén. 12 Ey inutusanék na Es-
piritu a diyanék mégalanganin a kumuyog
dide. Kanya kinumuyogék dide to bile no
esa a lélake a éwan Judeo, a ti Kornelio
i ngahen naa. Sakay kinuyog ko be di
énémae a kaguman ko. 13 Ey ti Kornelio, éy
nibaheta na dikame a pinumeta kan diya
i esa a anghel to bile de, a inutusan na
kan siya a pauweték na ta Hope. 14 Kinagi
kan no anghel diya a sakén i magbahetaa
diya ta kagi a méngiligtas diya, sakay du
anak na. 15 Ey nadid," kagi ni Pedro, "to
pégkagi ko pabi dide, éy dinumibi bale dide
i Banal a Espiritu a kona to nanyari dikitam
to sapul. 16 Ey sakén, éy naala-ala ko tu
kinagi na Panginoon, a mégbinyag ti Juan ta
dinom, pero sikitam éy mabinyagen kitam
kan ta Banal a Espiritu. 17 Ey nadid, éy
magenyaék? Eng inatdinan side na Diyos
ta Espiritu na a kona to nipéngiatéd na
dikitam to nipagpasakup tam diya, éy anya,
sawayén ko beman i gimet na Diyos? Kanya
tinumulusék dide."
18 Nadid, du pinégkagian ni Pedro, pék-
abati de to katuwiran na, éy éwan dén
side mégpintas diya. Nagpasalamat side
ta Diyos, a kinagi de, a "Inatdinan bale be
side na Diyos ta pagkékataon de a magsisi
ta kasalanan de, a baguén de tu ugali de a
monda mabuhay side; maski éwan Judeo a
tolay!"

Du Méniwala Ta Antiokia

19 Nadid, du méniwala ni Jesus a
minasiwéd-seméd to pémunu de ni
Esteban, éy nakaabut i sénganya dide
ta Penisia, sakay ta Sipre, a hanggan ta
Antiokia. Nipahayag de sa i baheta ni Jesus,
pero Judeo san i néngibahetaan dia. 20 Pero
te séngaséngánya a Judeo a méniwala a taga
Sipre sakay ta Sirene. Diden ya, kédemét
de ta Antiokia, éy nibaheta de ti Cristo du
tolay sa a éwan Judeo. 21 Ey inaguman side
na Panginoon, monda meadu sa a tolay i
ipasakup ta Panginoon.
22 Nadid, pékabaheta du alagad ta
Jerusalem ta éya, éy pinaange de ti Bernabe
ta Antiokia. 23 Ey kédemét na sa, éy neta na
i mahusay a gimet na Diyos dide, éy masaya
siya. Tulos hinatulan na side a manatili side
a matapat ta péniwala de ta Panginoon. 24 Ti
Bernabe éy mahusay a lélake, a égse diya i

Banal a Espiritu, sakay uméasa siya a tahod
ta Diyos. Ey meadu i tolay a nipasakup ta
Panginoon.
25 Kanya inumange ti Bernabe ta Tarso a
ahayukén na ti Saulo. 26 Ey to péketa na
diya, éy kinuyog na siya a soli ta Antiokia.
Esa a taon side a négiyan ta Antiokia, sakay
nagtoldu side ta éya ta meadu a tolay to
gurupu du méniwala. Du méniwala sa, éy
side ya du neditol a ngéngahinan na tolay a
Kristiano.
27 Nadid, ta éya a panahun éy te purupeta
a dinumemét ta Antiokia, a gébwat side
ta Jerusalem. 28 Tinumaknég i esa dide, a
ti Agabo i ngahen na, sakay naghula siya
ta pamag-itan na Espiritu, a te dikél kan
a alép a dumemét ta mundua. I éya a
hula, éy natupad ngani dén to panahun ni
Hari Klaudio. 29 Kanya du méniwala sa, éy
naisipan de a ipatawed de i tulung de du
tétotop de ta péniwala ta Hudea, sigun ta
kaya na bawat esa dide. 30 Ey kona ngani sa i
ginamet dia. Nipatawed de tu tulung de du
matétanda sa, a ti Bernabe sakay ti Saulo i
bahala a nagkébil.

12

Mangloko Man Dén Side Du Méniwala

1 Nadid, to panahun a éya, éy ti Hari
Herod éy nékialam siya du sénganya a
méniwala ni Jesus. 2 Pinutulan na pa ti
Santiago a aka ni Juan. 3 Ey nadid, péketa
na a mésahat du Judeo ta éya, éy ti Pedro
man dén i nipadikép naa. Nanyari ya to
piyesta a péngan de ta melapis a tinapay.
4 Pékadikép na ni Pedro, éy nipihesu na
siya, a pinaguwardia na siya ta sapulu éy
ta éném a sundalu. Tu plano ni Herod éy
iluwas na ti Pedro ta kétapos na piyesta,
monda ipabuno na siya ta harap du tolay.
5 Kanya binantayan de ti Pedro to pégpihe-
suan. Pero du kakaguman na a méniwala,
éy mahigpit a iyépanalangin de siya.

Pinaluwas No Anghel Ti Pedro

6 To esa a kélép éy tidug ti Pedro ta
sélat na éduwa a sundalu, a ginapus siya
ta éduwa a kadena. Sakay te guwardia
be a mégbantay to pintuan no pégpihe-
suan. Ta gagabi éy saya i takdaa a aldew
a ipabuno siya no hari. 7 Nadid, bigla a
dinumemlag tu kuwarto a te katidugen ni
Pedro, a te taknég sa i esa a anghel na
Diyos. Kembilan na ti Pedro a linukag, a
kinagi na, a "Nay, Pedro, umikat ka dén."
Nadid, kéégkat ni Pedro, éy basta nalékbes
tu kadena ta kamét naa. 8 "Nay," kagi no
anghel, "magbadu ka dén, sakay magsolot
ka dén ta sapatus mua." Kétapos na éya, éy
kinagi na, a "Nay, magalikébkéb ka ta ulés
mua, a umunonod ka diyakén." 9 Ey inu-
munonod ti Pedro to anghel a linumwas to
pégpihesuan. Ey éwan tukoy ni Pedro éng
tunay ya a nanyari. Akala na éy tagenép
na san. 10 Péglakad de, éy sinalinan de san
tu éduwa a guwardia. Sakay kédemét de to
pintuan a bakal, éy basta binumukas dide,
a tulos nakaluwas dén side. Péglakad de
to esa a karsada, éy bigla a linompés tu
anghel. 11 Ey ta éya san naisipan ni Pedro
i nanyaria diya. "Tutuhanan bale," kagi
na, "a pinaange se na Diyos tu anghel na
a mangagaw diyakén ni Herod, sakay tu
asaan du Judeo a manyari diyakén."
12 Nadid, to pékaisip ni Pedro ta éya, éy
nagtulos siya to bile ni Maria a ina ni Juan a
dédulawén de a Markos. Te meadu sa nadid
a napisan a nanalangin. 13 Tinumuktuk ti
Pedro to pintuan, éy inumange tu bataan to
pintuan a inentan na éng ti ésiya ya. 14 Siya,
pékatukoy na to boses ni Pedro, éy éwan na
siya binukasan, dahil ta pagés na; éng'wan
naginan siya ta lubuk a kinagi na du mé-
nalangin sa a kéye dén ti Pedro to pintuan.
15 "Oy!" kagi de, "nabang-aw ka wade." Pero
iyépilit na a siya ngani dén. Kanya kagi de
a makay anghel na. 16 Samantala ti Pedro éy
mégtuktuk a mégtuktuk. Ey to péngbukas
de éy neta de a siya bale dén. Ey nagtaka
side. 17 Pero pinéypéy na side. Sakay nilagip
na dide éng kodya siya a pinaluwas na
Panginoon to pégpihesuan. Sakay nibilin
na dide a ibaheta de de Santiago i nanyaria.
Sakay hinumektat siya dide a inumange ta
iba a lugar.
18 Nadid, to gagabi dén, éy naligalig dén
a tahod du sundalu, da éwan de tukoy éng
ahe ti Pedro. 19 Ey ti Hari Herod, éy pinaa-
hayok na siya, pero éwan de neta. Kanya
siniyasat na du nagbantay, sakay nipabunu
na side. Ey kétapos na éya, éy nagkobu ti
Herod ta Sesarea.

Tu Kéte Ni Herod

20 Nadid, nale ti Hari Herod a mégingél du
tolay ta Tiro sakay ta Sidon. Kanya nadid éy

nagkasundu side a umange diya. Nékiohon
pa side ni Blasto a bisi na, a aguman na
side a mékiohon ni Herod. Gustu de a
bumate ni Herod, da gébwat ta banuwan
na i kabuhayan de. 21 Nadid, kédemét no
katugunan de a aldew, éy nagbihis ti Herod
to badu na a memahal, sakay inumeknud
siya to bangko na ta harap du tolay, sakay
nagtalumpati siya dide. 22 Ey du tolay,
pékabati de diya éy kinagi de ta médegsén,
a "Ewan siya tolay, éng'wan diyos siya a
talaga!" 23 Ey nadid, da éwan kinagi ni
Herod a Diyos i nangtulunga diya, éy bigla
a pinasakitan siya no anghel a gébwat ta
Diyos. Sakay enhés siya a tulos minate dén.
24 Ey tu kagi na Diyos, éy lalo a nagk-
ababahibaheta dén. 25 Ey ti Bernabe sakay
ti Saulo, da natapos dén tu gimet de ta
Jerusalem, éy nagsoli dén side ta Antiokia,
a kinuyog de nadid ti Juan Markos.

13

Tu Péglakad De Bernabe Ta Adeyo

1 Nadid, du méniwala ta Antiokia éy te
sénganya dide a purupeta, sakay te sén-
gasénganya be a mégtoldu. I ngahen dia éy
ti Bernabe, sakay ti Simion Niger, ti Lusio
a taga Sirene, ti Saulo, sakay ti Manaen (ti
Manaen éy kaguman ni Herod to kéanak
de). 2 To esa a aldew éy nagpisan side
a nagkulasiyon, monda sumamba side ta
Diyos. Ey kinagi dide na Banal a Espiritu,
a "Pilién moy ti Bernabe sakay ti Saulo,
a ibukod moy side, monda gemtén de i
tarabaho a nihanda ko dide." 3 Ey kétapos
de a nagkulasiyon sakay nanalangin, éy ni-
tupu de dide tu kamét de, sakay pinéglakad
de side.

Mégtoldu Side Ta Sipre

4 Ti Bernabe sakay ti Saulo, éy inutusan
side na Banal a Espiritu. Kanya inumange
pa side ta Selusia, sakay sinumakay side
ta paraw a inumahabes side ta puduka na
Sipre. 5 Ey kédemét de ta Salamina, éy
nipahayag de du kapilya sa na Judeo i kagi
na Diyos. Kaguman de be ti Juan Markos a
katulung de.
6 Nilebut de i éya a puduk, a hanggan
ta Papus. Ta éya éy netaunan de sa i esa
a mégsalamangka a Judeo a mégwari-wari
a purupeta siya. Ti Barhesus i ngahen
naa. 7 Kadimoy siya no gubernador ta éya,
a ti Sergio Paulo, a matalinung a lélake.
Siya éy nipauwet na ti Bernabe sakay ti
Saulo, da gustu na éy mabati na i kagi na
Diyos dide. 8 Pero tu mégsalamangka, éy
talaga na a sawayén de Bernabe, da sala
na a tumanggap tu gubernador ta péniwala
de. (Tu palayaw no mégsalamangka éy
ti Elimas.) 9 Pero ti Saulo, éy édse diya i
Banal a Espiritu. (Tu palayaw ni Saulo éy ti
Pablo.) Ey linameng na tu mégsalamangka,
10 a kinagi na diya, a "Utusan ka ni Satanas!
Bakit kontara ka ta mahusay a gimet? Loko
ka, a medukés ka a ugali! Bakit pakiwélén
mo i katutuhanan tungkul ta Diyos? 11 Pero
nadid," kagi ni Pablo, "éy parusaan ka na
Diyos. Maging buhék ka, a male a panahun
éy éwan ka maketa." Nadid, bigla a naram-
daman ni Elimas a dinumiklém i mata naa,
tulos nagkapa-kapa siya ta mangkabit diya.
12 Ey tu gubernador, péketa na ta éya, éy
naniwala siya; da néganteng siya ta pég-
toldua de Bernabe tungkul ta Panginoon.

Ta Antiokia-Pisidia

13 Nadid, tinumulak de Pablo ta Papus,
a inumahabes side ta Perge-Pamilia. Pero
kédemét de sa, éy gininanan side ni Juan
Markos, a nagsoli siya ta Jerusalem. 14 Ey sa-
pul ta éya éy nagtulos de Pablo ta Antiokia-
Pisidia. Ey to pangilin a aldew, éy sinomdép
side to kapilya na Judeo to pégmiting de.
15 Ey kétapos du Judeo a mégbasa to kasula-
tan, éy kinagi no tagapamahala sa ni Pablo
éng te kagin siya du napisan sa a tolay.
16 Kanya tinumaknég ti Pablo, a niontok na i
kamet naa, sakay nagtalumpati siya dide.
"Sikam a Israel," kagi na, "sakay sikam
a éwan Judeo a mékidiyos, éy te kaginék
dikam. 17 I Diyos a péniwalaan na banuwan
na Israel, éy siya i nangpilia du apo tam
to araw, a side i tolay na. Sakay pinakadu
na side to pégiyan de ta Egipto. Sakay
pinaluwas na side ta éya ta pamag-itan na
kapangyarian na. 18 Pinagtiisan na side to
pégiyan de ta melawa a ilang a lugar ta
épat a pulu a taon. 19 Kétapos na éya, éy
pinabuno na du tolay ta pitu a banuwan na
Kanan, sakay niatéd na tu luta de du apo
tam, 20 para ta panahun na épat a datos éy
ta limapulu a taon.
"Kétapos na éya éy ginimet na Diyos a te
huwes side a nagmayor dide, a hanggan to
panahun ni Purupeta Samwel. 21 Ey nadid

gustu du Judeo a te hari side. Kanya pinili
na Diyos i esa a lélake a gébwat ta lahi ni
Bendyamin. Ti Saulo i ngahen na, a anak
ni Kis. Siya i hari de para to épat a pulu
a taon. 22 Ey nadid, to péngibut na Diyos
ni Saulo, éy pinili na ti Dabid a maghari
dide. Da kinagi na Diyos a ti Dabid i gustu na
kana, da tukoy na a tupadén na i kaluuben
na. 23 Ey nadid," kagi ni Pablo, "tu apo ni
Dabid a esa éy ti Jesus; éy ginimet na Diyos
a siya i tagapagligtas du Israel, da saya i
nipangako na Diyos. 24 Ey bagu dinumemét
ti Jesus éy mégtoldu dén ti Juan du tolay, a
dapat magsisi side ta kasalanan de, a tulos
ipabinyag side. 25 Ti Juan, to kétapos na
to tarabaho na, éy kinagi na, a 'Akala moy
éy sakén i tagapagligtas, pero éwan. Te
ménegipo diyakén a dumemét,' kagi na,
'sakay éng iparehoék moy diya, éy éwanék
tu pasa, da mataas siya diyakén.'

26 "A tétotop ko," kagi ni Pablo, "sikam
a apo ni Abraham, sakay sikam a éwan
Judeo a mékidiyos, batenék moy! I éya a
baheta a méngiligtas i Diyos ta tolay, éy
para dikam be! 27 Du Judeo ta Jerusalem,
éy éwan de tukoy a ti Jesus i tagapaglig-
tas. Sakay tu kasulatan du purupeta a
bébasaén de ta tuwing pangilin, éy éwan
de be napospusan. Kanya tinupad de to
nipamuno de ni Jesus. 28 Maski éwan side
tu katuwiran a magpabuno diya, éy pinilit
de ti Pilato a ipabuno na siya. 29 Kanya
tinupad de tu hula du purupeta, a nipabuno
de siya. Ey to nikate na dén, éy nidibe de tu
bangkay na to kudos, sakay nielbéng de to
pantiyung. 30 Pero binuhay siya na Diyos a
huway! 31 Sakay meadu a aldew a pinumeta
siya du alagad na a kakuyoyog na to éya
ta Jerusalem a gébwat ta Galilea. Side ya i
sistigua a nabuhay dén siya. 32 Pati sikame a
éduwa," kagi ni Pablo, "éy inumange kame
se a monda ipahayag me dikam i Mahusay a
Baheta a nipangako na Diyos du apo tam to
araw. 33 Tinupad dén na Diyos tu nipangako
na dikitam, da pinabuhay na dén ti Jesus a
huway. Te kagi ta ikaduwa a kanta tungkul
ta éya. Siko i anak ko, kagi na, sakay sakén
i ama mua. 34 Sakay kinagi be na Diyos a
atdinan na siya ta mahusay a kalagayan
a nipangako na ni Dabid. I kahulugina
na éya," kagi ni Pablo, "éy buhayén na ti
Jesus, monda éwan mahunot i bégi naa.
35 Sakay te kagi a esa to kasulatan, a éwan
na kan pabayan a mahunot tu utusan na a
banal. 36 Mara ti Dabid, sinunud na i Diyos
to panahun na, pero minate siya, sakay
nielbéng de be siya to lébeng du apo na,
tulos nahunot tu bégi na. 37 Pero ti Jesus éy
éwan nahunot tu bégi na, da binuhay siya
na Diyos.

38 "Kanya nadid, a tétotop ko," kagi ni
Pablo, "éy dapat moy a mapospusan a dahil
ni Jesus éy pagpasensiyaan kam na Diyos
ta kasalanan moy. 39 Da maski sésundin
moy i kautusan ni Moises, éy éwan kam
pagpasensiyaan ta kasalanan moy; pero
éng maniwala kam ni Jesus éy makaligtas
kam ta parusa na kasalanan moya. 40 Kanya
sikam," kagi ni Pablo, "éy mangilag kam,
makay makamtan moy tu nisulat du puru-
peta to araw. 41 Entan moy, kagi de, sikam
a mégidel ta katutuhanan. Magtaka kam
kan ta gimet na Diyos, pero mate kam, da
éwan kam maniwala, maski ipaliwanag de
dikam."

42 Nadid, kéluwas de Pablo to kapilya, éy
inakit side du tolay a sumoli side ta sabadu
a esa, a magtoldu side dide a huway. 43 Ey
kétapos no miting, éy te meadu a tolay a
tinumagubet de Pablo, éy hinatulan side de
Pablo a diyan de pébayan i kagbi na Diyos
dide.

44 Nadid, to esa man dén a aldew a
pangilin, éy dinumulug du étanan a tolay
ta banuwan, a monda mabati de tu pég-
toldu ni Pablo ta kagi na Diyos. 45 Pero
du mataas a Judeo, péketa de du meadu a
tolay a dinumulug de Pablo, éy nanaghili
side, sakay kinagi de a mali tu pégtoldu
na, a medukés kan siya a lélake. 46 Ey de
Pablo éy ti Bernabe, éy metapang side a
mégkagi. "Dapat a mégpahayag kame pa
dikam ta kagi na Diyos," kagi de, "da Judeo
kam. Pero nadid, da mégidel kam, a sala
moy a te buhay a éwan tu katapusan, éy
pabayan me kam, a du éwan Judeo san i
tolduan mia. 47 Da saya i niutusa dikame
na Panginoon. Pinili na kame, kagi na, a
sikame i magpaliwanag du éwan Judeo, a
sikame kagi na i bahala a mégtoldu ta iba
a tolay tungkul ta kaligtasan de."

48 Nadid du éwan Judeo, pékabati de ta
éya, éy mésaya side. "Kamahalan," kagi de,
"i éya a kagi de Pablo tungkul ta Diyos!"

Ey nadid, du pinili dén na Diyos a para ta
buhay a éwan tu katapusan, éy naniwala
side. [49] Sakay tu kagi na Diyos éy lalo a
nagkabahibaheta dén ta éya a lugar. [50] Pero
du Judeo a mataas, éy sinulsulan de du te
tungkulin a lélake ta éya, sakay i sénganya
a mataas a bébe a méniwala ta Diyos. Tulos
linoko de de Pablo a hanggan pinaibut de
side to banuwan de. [51] Ey de Pablo, kéhektat
de, éy nihalimbawa de dide a nipagpag de
dide tu alikabuk ta tikéd dia. I éya éy bilang
sistigu de a inidelan de i Diyos. Ey nadid
éy inumange side ta Ikonio. [52] Ey du bigu a
méniwala ta Antiokia éy mésaya side, sakay
édse dide i Banal a Espiritu.

14

Ta Ikonio

[1] Nadid, kona be sa i nanyaria ta Ikonio.
Ti Pablo sakay ti Bernabe, éy inumange pa
side to kapilya sa na Judeo, sakay négkagi
side ta mahusay, monda te meadu a Judeo
a méniwala ni Jesus, sakay éwan Judeo be.
[2-3] Nale sa de Pablo a négiyan, a metapang
side a nagpahayag ta kagi na Panginoon.
Sakay i Diyos éy pinatunayan na du tolay
tu kagi de Pablo, da inatdinan na side ta
kapangyarian a magimet ta tanda a kataka-
taka. Pero du Judeo a éwan méniwala, éy
sinulsulan de du iba a tolay. Kinagi de
a medukés du kabébayan de a nipasakup
ta pégtoldu de Pablo. [4] Kanya du tolay ta
banuwan a éya, éy éwan side paripareho
tu isip. Du kalahati éy kinumampi side du
Judeo; du iba man éy kinumampi side de
Pablo.

[5] Nadid, du tolay sa, sakay du konsiyal
na banuwan, éy mégayak side a mangloko
de Pablo, a talaga de side a batibatikalén.
[6-7] Pero de Pablo, pékabaheta de ta éya,
éy ginuminan sa side a inumange side ta
Likaonia. Ta éya éy nagpahayag side ta
Mahusay a Baheta ta Listra, sakay ta Derbe,
sakay ta bariyo-bariyo ta éya.

Ta Listra

[8] Ta Listra éy te esa a lélake a éwan
mékalakad. Lumpu siya sapul to nikeenak
na. [9] Siya éy négbati to pégtoldu ni Pablo.
Ey ti Pablo, éy neta na a méniwala siya a
pahusayén maka siya na Diyos. [10] Kanya
kinagi na diya ta medegsén, a "Siko, tu-
maknég ka dén." Ey tu lélake, éy basta
linumuksu dén siya, a tulos néglakad! [11] Ey
du meadu sa a tolay, péketa de to ginimet ni
Pablo, éy akala de éy diyos side ti Bernabe.
Kinagi de to kagi de a sarili, a "Dinumibe
bale dén dikitam diden ye a éduwa a diyos,
a naging tolay side!" [12] Ti Bernabe éy ngi-
nahinan de ta ngahen no diyos de a Seus.
Sakay ti Pablo éy nginahinan de ta ngahen
no diyos de a Hermes, da bihasa ti Pablo a
mégkagi. [13] Ta éya a banuwan éy te bile a
pégdasalan de to diyos-diyosan de a Seus.
Nadid, tu bahala ta éya a bile, éy niluwas
na i baka a te ulay ta bulaklak. Talaga de a
bunon, a ipagatang de de Bernabe. [14] Pero
de Bernabe, pékapospos de ta gemtén du
tolay, éy naligalig side, a naginan side du
tolay. "Adiyoy," kagi de, [15] "diyan kam
sina mégkona? Tolay kame san a kapareho
moy!" kagi de. "Kanya kame se inumange
éy monda ibaheta me dikam i Mahusay a
Baheta ni Jesus, a monda maka éy ibutan
moy tu péniwala moy ta diyos-diyosan a
éwan tu pasa, a tanggapén moy i tunay a
Diyos. Siya i naglalang ta mundua éy ta
langet éy ta diget, sakay ta étanan a égse
dide. [16] To éya," kagi de, "éy pinabayan na
Diyos du tolay a éwan Judeo. [17] Kona man sa,
éy inatdinan kam be na Diyos ta katunayan,
monda matenggi moy siya ta pamag-itan
no gimet na a mahusay. Ey anya i gimet
na, éy siya i méngatéda dikam ta uden;
siya i mégpatubu ta halaman moya; siya i
méngatéda dikam ta kanén moya sakay ta
kasayaan moya."

[18] Nadid, maski kona sa tu kinagi de Pablo,
éy mehirap side a nangsaway dide a mé-
gatang dide ta baka. [19] Ey nadid, kétapos na
éya, éy te dinumemét sa a Judeo a gébwat
ta Antiokia éy ta Ikonio, a side du kalaban
ni Pablo. Sinulsulan de tu tolay ta Listra a
hanggan da binébatikal de ti Pablo, sakay
nihela de siya a nibut de siya to banuwan
de, a akala de éy minate dén. [20] Pero du
tolay sa a méniwala, to kétipun de diya,
éy inumégkat dén siya, a tulos sinomdép
man dén siya to banuwan. Ey to kagagabian
na éya éy hinumektat sa side ti Bernabe, a
nagtulos side ta Derbe.

Nagsoli De Pablo To Kingébwatan De

[21] Ta Derbe éy nagpahayag man dén de
Pablo ta Mahusay a Baheta. Ey te meadu
sa a nipasakup ni Jesus. Ey kéhektat de sa

éy nagtulos man dén side ta Listra sakay
ta Ikonio a hanggan ta Antioka-Pisidia.
22 Pinatibay de sa du bigu a méniwala, a
hinatulan de side a diyan de pébayan tu
péniwala de. "Magdanas kitam pa ta meadu
a hirap," kagi de, "bagu kitam makasdép
ta kaharian na Diyos." 23 Sakay pati, éy
pinili de ta bawat simbaan i matétanda a
mamahala. Nagkulasiyon pa side, sakay
nipanalangin de side. "Tu Panginoon a
péniwalaan moy," kagi de, "éy siya i bahala
a mégalaga dikam nadid."
24 Nadid, nagtulos side ta Pisidia sakay ta
Pampilia. 25 Ey to pégpahayag de ta kagi na
Diyos ta Perga, éy nagtulos man dén side ta
Atalia. 26 Ta éya éy sinumakay side to paraw,
a nagsoli side ta Antiokia. Saya i hinektatan
dia a banuwan to purumeru a lakad de a
nagtoldu. Saya tu néngipanalanginan du
kaguman de dide, a monda aguman side na
Diyos ta péglebut de. Ey nadid, natapos dén
tu tarabaho de.
27 Nadid, kédemét de Pablo ta Antiokia, éy
pinadulug de du étanan a kakaguman de a
méniwala, sakay nibaheta de dide i étanan
a ginimet na Diyos du banuwan a inangayan
de, éng kodya i nipangbukas naa to dilan a
monda maari be du éwan Judeo a maniwala.
28 Sakay nale a panahun a négiyan sa de
Pablo, a kaguman de du iba sa a méniwala
ni Jesus.

15

Mégmiting Du Apostol Ta Jerusalem

1 Nadid, ta éya a panahun éy te sénganya
a lélake a inumange ta Antiokia a gébwat ta
Jerusalem. Tulos tinolduan de du méniwala
ni Jesus ta éya. "Ewan kam meligtas," kagi
de, "éng éwan kam be ipasakup ta rilihiyon
na Judeo a niutus ni Moises to araw." 2 Pero
ti Pablo sakay ti Bernabe, éy nékipagpa-
suway side dide ta mahigpit. "Ewan tama
i pégtoldu moya," kagi ni Pablo. Nadid, da
méligalig du tolay to simbaan ta éya, éy
pinaange de de Pablo ta Jerusalem, a monda
mékiohon side du apostol ta éya tungkul ta
problema a éye: éng te kailangan du éwan
Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises, o
éng éwan.
3 To péglakad de Pablo, éy nagtulos side
ta Penisia sakay ta Samaria. Nibaheta de du
tolay sa a méniwala, a meadu dén a éwan
Judeo a nipasakup dén ni Jesus to kinagéb-
watan de a banubanuwan. Ey du méniwala
éy mésaya side ta éya. 4 Ey kédemét de Pablo
ta Jerusalem, éy tinanggap side du apostol,
sakay du iba sa a méniwala. Ey kinagi dide
ni Pablo i étanan a pinagimet dide na Diyos.
5 Pero du Pariseyo sa a méniwala ni Jesus
éy kinagi de, a "Du éwan Judeo a méniwala
ni Jesus, éy kailangan be side a ipasakup ta
kautusan ni Moises."
6 Kanya du apostol sakay du matétanda
éy nagmiting side a monda péguhunan de
i éya a problema. 7 Nale side a négpasuway,
éy tinumaknég ti Pedro a négkagi dide. "A
tétotop ko," kagi na, "tukoy moy dén a
piniliék na Diyos to éya, a sakén i magpa-
hayag du éwan Judeo ta Mahusay a Baheta,
monda mabati de a maniwala side. 8 I Diyos,
éy tukoy na dén i isip na tolay. Ey nag-
patunay siya dikitam a tinanggap na be du
éwan Judeo, da inatdinan na side ta Banal a
Espiritu a kona to nipéngiatéd na dikitam.
9 Mahal na Diyos du éwan Judeo a kona be
ta pégmahal naa dikitam, da pinagpasen-
siyaan na be side dahil to péniwala de diya.
10 Kanya nadid," kagi ni Pedro, "éy bakit
kontaraén moy i gimet na Diyos? Bakit
pilitén moy du bigu a méniwala a éwan
Judeo a sumunud ta kautusan ni Moises?
Maski du apo tam to araw éy éwan side
nakasunud ta éya, éy kona be sa dikitam
nadid. 11 Eng'wan, kanya kitam meligtas
éy dahil san ta kagbi na Panginoon Jesus
dikitam. Ey kona be sa du éwan Judeo."
12 Nadid, kétapos ni Pedro a négkagi, éy
natahimik dén du iba sa. Tulos négbati side
to katuwiran de Bernabe sakay ti Pablo.
Nibaheta de dide tu memahal a ginimet na
Diyos dide a kataka-taka, to pégtoldu de du
dayuan a tolay a éwan Judeo. 13 Ey kétapos
de a négkagi, éy ti Santiago man dén i
négkagia. "A tétotop ko," kagi na, "batenék
moy. 14 Nipaliwanag dén ni Simon Pedro
éng kodya i nipagsapul na Diyos a nanang-
gap du éwan Judeo a tolay; éng kodya i
nipangpili naa ta sénganya dide a sakup na.
15 Sakay i éya éy ayun be ta hula du puru-
peta, da kagi to kasulatan, a 16 'Magsoliék,
kagi na Diyos, sakay pahusayén ko a huway
i péghari ni Dabid a nasida, 17 monda du iba
be a tolay a éwan Judeo a pinili ko, éy maari
be side a ipasakup diyakén.' 18 Saya tu kinagi

na Diyos to araw.
19 "Kanya i isip kua," kagi ni Santiago,
"éy diyan tam abalaén du éwan Judeo a
nipasakup dén ni Jesus. Diyan tam side
pilitén a umaheg ta ugali tam a Judeo. 20 I
isip ko sana, éy sulatan tam side a diyan
de kanén tu buhay no niatang, sakay diyan
side méngibébi éy ta méngilélake; sakay
diyan side méngan ta dige éy ta pilas a
medige. 21 Dahilan sapul to araw éy nabati
dén na tolay ta maski ahe a banuwan tu
kautusan ni Moises, da bébasaén ya du
Judeo ta tuwing pangilin ta kapilya de."

Ménulat Side Du Ewan Judeo

22 Nadid, du apostol, pékabati de to kagi
ni Santiago, éy naisipan de a péglakadén de
i éduwa a lélake a kumuyog de Pablo sakay
ti Bernabe a sumoli ta Antiokia. Tu napili
de éy ti Hudas Barsabas, sakay ti Silas,
da iyégalang side du étanan a méniwala.
23 Pinagkébil de side ta éye a sulat:

Tu Sulat

"A tétotop me; sikame a apostol, éy sinu-
latan me kam, sikam a mégiyan ta Antiokia,
sakay Siria, sakay Silisia. Sikam a éwan
Judeo. Kumusta kam? 24 Nabaheta me
a te tolay a nangligalig dikam, a gébwat
kan side dikame, a kagi de a te kailangan
kam kan a sumunud ta kautusan ni Moises.
Pero éwan me side inutusan. 25-27 Kanya
nagmiting kame dén se tungkul to kinagi
de dikam a mali. Ey nadid éy naisipan me
a paangen me dikam tu éduwa a kaguman
me, a monda mégkagi side dikam ta katu-
tuhanan. I ngahen dia éy ti Hudas sakay ti
Silas. Pinakuyog me side de kadimoy tam a
Bernabe éy ti Pablo; da side éy nitaya de i
buhay de ta meadu a beses alang-alang ni
Panginoon tam a Jesu Cristo. 28 Da sikame,
éy naisipan me dén ta pamag-itan na tu-
lung na Banal a Espiritu, a éwan me kam
pilitén a sumunud ta rilihiyon na Judeo.
Basta i hatul mia dikam, 29 éy diyan moy
kanén tu buhay no niatang, sakay diyan
kam méngibébi éy ta méngilélake; sakay
diyan kam méngan ta dige éy ta pilas a
medige. Eng sundin moy san diden ya a
utus, éy tama dén. Ewan dén."
30 Nadid, pinéglakad de de Pablo ta An-
tiokia, a kébilén de tu sulat. Ey kédemét de
sa, éy pinatipun de du étanan a méniwala,
sakay niatéd de dide tu sulat. 31 Ey to
pékabasa de éy mésahat side to kagi no
sulat. 32 Ey ti Hudas sakay ti Silas éy nale
side a naghatul dide, a pinatibay de side tu
isip. 33 Ey kélipas na sénganya wade a aldew,
éy nagsoli ti Hudas ta Jerusalem. 34 Pero
gustu ni Silas a mawahak ta Antiokia. 35 Pati
ti Pablo sakay ti Bernabe, éy édsa pabi side
ta éya, a mégtoldu side ta kagi na Diyos, a
kaguman de du iba sa a mégtoldu.

Méglakad Man Dén Ti Pablo
Ta Adeyo a Lugar

36 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
ti Pablo éy kinagi na ni Bernabe, a "Kita
dén bumisita a huway du bigu a méniwala
ta inangayan ta a banubanuwan to éya, éng
mahusay pabi tu péniwala du tolay a tinold-
uan ta sa." 37 Ey ti Bernabe éy gustu na a
kuyugén de man dén ti Juan Markos. 38 Pero
sala ni Pablo a kuyugén, da gininanan side
ni Markos to éya ta Pampilia. 39 Néglébug
side ta mahigpit ta éya, a tulos naghiwalay
side. Ti Bernabe éy kinuyog na ti Markos,
a inumange side ta Sipre. 40 Sakay ti Pablo,
éy pinili na ti Silas a kaguman na. Ey du
tolay sa, éy nipanalangin de de Pablo, sakay
pinéglakad de side. 41 Ey nagtulos pa side ta
Siria sakay ta Silisia, a patibayén de du tolay
a bigu a méniwala ta éya.

16

Kinuyog Ni Pablo Ti Timoteo

1 Inumange de Pablo ta Derbe sakay ta
Listra. Ta éya éy te lélake a méniwala ni
Jesus, a ti Timoteo i ngahen naa. Tu ina
na éy Judeo a méniwala be, pero tu ama
na éy Griego. 2 Du tolay ta Listra sakay ta
Ikonio, éy kagi de a mahusay a lélake ti
Timoteo. 3 Ti Pablo éy gustu na kuyugén
na ti Timoteo. Kanya binugit na pa siya
ayun ta rilihiyon na Judeo. Binugit na siya,
monda éwan side idelan du Judeo ta an-
gayan dia a banubanuwan. Da tukoy de dén
a éwan Judeo tu ama ni Timoteo. 4 Nadid,
to péglakad de Pablo ta bawat banuwan,
éy nipeta de du tolay ta simbaan tu sulat
a ginamet du apostol ta Jerusalem. Sakay
nibilin de dide a dapat sundin de tu utus to
sulat. 5 Kanya du tolay ta bawat simbaan,
éy lalo a tinumibay tu péniwala de, dahil to
kagi ni Pablo, sakay lalo be a kinumadu du
méniwala ni Jesus.

Pinagtagenép Na Diyos Ti Pablo

6 Nadid, nagtulos side ta Pirgia sakay
Galasia, da sinaway side na Banal a Espiritu
a mégpahayag ta kagi na Diyos ta Asia. 7 Ey
kédemét de to tapat na Misia, éy talaga side
a umange ta Bitinia, pero sinaway man dén
side na Espiritu ni Jesus. 8 Kanya sinalinan
de san i Misia, a nagtulos side ta Troas.
9 Ta éya a kélép, éy pinagtagenép na Diyos
ti Pablo. Neta na kan i esa a lélake a te
taknég, a taga Masedonia, a kinagi na kan
diya ta mahigpit, a "Kadon. Umahabes ka
pad se dikame ta Masedoniae, a tulungan
mo kame." 10 Nadid, to péngikagi ni Pablo
dikame to tinagenép na, éy nagayak kame
a inumahabes ta Masedonia, da neta me a
gustu bale na Diyos a umange kame sa a
magpahayag ta Mahusay a Baheta.

To Egse De Ta Pilipos

11 Nadid, tinumulak kame ta Troas, a din-
umiretyo kame ta puduk na Samotrasia.
Sakay to kagagabian na éya, éy nagtulos
kame ta Neapolis. 12 Kéahawas me ta éya, éy
inumange kame ta Pilipos, a négiyan kame
sa a sénganya a aldew. I Pilipos éy dikél
a banuwan ta Masedonia. Sakay meadu
a taga Roma a tolay a mégiyan ta éya.
13 To aldew a pangilin éy linumwas kame to
banuwan, a inumange kame to dinom, da
te pénalanginan sa a para du Judeo. Ta éya
éy négkagi kame du bébe a édsa sa. 14 Ey te
esa a bébe ta éya a taga Tiatira, a ti Lidia i
ngahen naa. I tarabaho na éy méglako ta
kundiman. Mékidiyos siya a bébe. Pékabati
na to kagi ni Pablo, éy pinagisip siya na
Diyos ta mahusay, a monda maniwala siya a
tahod to kinagi na. 15 Nadid nipabinyag siya
sakay tu kabile na. Tulos inakit na kame,
a kinagi na, "Eng ibilangék moy nadid a
tunay a katulung na Panginoon, éy tumulos
kam pad ta bile mia." Kanya tinumulos
kame to bile de.

Tu Pégpihesuan Ta Pilipos

16 To esa a aldew, éy umange kame man
dén to pénalanginan na Judeo, éy kasambat
me i esa a bébe a utusan, a te bunog a mén-
gatéd diya ta kapangyarian a makapaghula.
Du amo no bébe, éy dikél i mineta de a
kuhata dahil to péghula no bébe. 17 Siya éy
inumunonod dikame ti Pablo, a i kékagi na
ta medegsén, a "Diden ye a lélake éy utu-
san side na mataas a Diyos. Mégpahayag
side," kagi na, "éng kodya kam a meligtas."
18 Kona sa i péngabala naa dikame ta meadu
a aldew. Ey to esa a aldew, da naabala ti
Pablo, éy sinuleg na tu bébe a uméunonod,
sakay kinagi na to medukés a espiritu, a
"Utusan ta ka ta pamag-itan na ngahen ni
Jesu Cristo, umibut ka dén ta ina a bébe!"
Ey to pégkagi na ta éya, éy inumibut dén
agad to bébe. 19 Pero du amo na, péketa de a
naibutan dén side to péketan de ta kuhata,
éy dinikép de de Pablo sakay ti Silas, sakay
niange de side du konsiyal ta banuwan.
20 Niharap de side du tagapamahala, a nidi-
manda de side. "Diden ye a éduwa a Judeo,"
kagi de, "éy mengligalig side ta banuwan
tamae. 21 Mégtoldu side ta ugali a labag ta
batas tam. Taga Roma kitam, a éwan kitam
maari a sumunud ta ugali a ina." 22 Pati
du meadu sa a tolay éy pinaginglan de be
side. Ey du tagapamahala, éy nipaékbus
de tu badu de Pablo, sakay nipabalbal de
side ta meadu, 23 sakay nipihesu de side.
Sakay kinagi de to guwardia, a bantayan na
side ta mahigpit. 24 Kanya tu guwardia éy
niesdép na side ta medisalad a kuwarto to
pégpihesuan. Sakay niegut na i tikéd dia ta
sélat no éduwa a tabla.

25 Nadid, to hatinggabi dén, éy nanalan-
gin de Pablo, sakay négkanta side ta kanta
ta Diyos. Ey du iba sa a pihesu éy négbati
side dide. 26 Ey nadid éy bigla a linumindul
ta mebagség, a tulos nayégyég tu pégpi-
hesuan. Ey dudu pintuan na, éy basta
binumukas side a étanan. Sakay naukad
be du igut du étanan a pihesu. 27 Ey tu
guwardia, kélukag na éy mineta na a bukas
dén du pintuan. Ey binagut na tu sondang
na, a talaga na a bikalén tu bégi na, da
akala na éy ginuminan dén du pihesu a
étanan. 28 Pero dinumulaw ti Pablo diya,
a kinagi na a "Diyan mo bébunon i bégi
mua! Kéye kame san a étanan." 29 Ey
tu guwardia éy pinadingat na du simbu,
sakay naginan siya de Pablo, a dinumapa
siya to harap de. 30 Sakay niluwas na side,
a kinagi na dide, a "Anya wade i gemtén
ko, a monda meligtasék?" 31 Ey kinagi de
Pablo, a "Maniwala ka ta Panginoon Jesus,
éy meligtas ka; siko sakay tu pamiliya mo."
32 Tulos nipahayag dide ni Pablo tu kagi na
Diyos. 33 Ey to kélép be san a éya éy inugisan
no guwardia tu talitalingo de Pablo, sakay

tulos nipabinyag siya, sakay du mététena
na. 34 Sakay pinatulos na side to bile na a
pinakan. Ey mésahat side a mététena, da
méniwala dén side nadid ta Diyos.
35 Pero to gagabi dén, éy du tagapama-
hala, éy pinaange de du pulis to pégpih-
esuan a paluwasén de de Pablo. 36 Kanya
kinagi no guwardia, a "Niutus kan du taga-
pamahala a libri kam dén a lumwas. Maari
kam dén a humektat." 37 Pero "Ewan," kagi
ni Pablo du pulis. "Side du te kasalanan
dikame, da binalbal de kame ta harap du
tolay, sakay nipihesu de kame, maski éwan
kame tu kasalanan! Sakay taga Roma kame
be. Ey nadid éy paluwasén de kame bale
ta lihim san? Ewan maari! Side i bahala a
umange se a méngiluwas dikame."
38 Nadid, kinagi du Pulis du tagapamahala
tu kinagi ni Pablo. Ey side, pékabati de a
taga Roma de Pablo, éy inumanteng side, a
makay iabla de side ta gubernador. 39 Kanya
inumange side agad to pégpihesuan, a tinu-
mawad, Sakay side a mismo i néngiluwasa
dide ta harap du tolay, a pinékiohonan de
side a humektat to banuwan de. 40 Ey to
kéluwas de dén, éy nagtulos pa side to
bile de Lidia. Ey to péghatul de du bigu a
méniwala ta éya, éy hinumektat dén side.

17

Ta Tesalonika

1 Nadid, dinumiman side ta Ampipolis
sakay ta Apolonia, sakay dinumemét side
ta Tesalonika. Da te kapilya sa na Judeo,
2 éy inumange pa sa ti Pablo, da saya i
ugali na. To lubuk no étélo a simba éy
nékipagpasuway sa siya du tolay ta tuwing
pangilin, a gégamitén na tu kasulatan na
Diyos. 3 Pinatunayan na dide a tu pinili na
Diyos a tagapagligtas, éy kailangan a mate
pa ta hirap, sakay mabuhay a huway. "I éya
a Jesus a iyépahayag me," kagi na, "éy siya
i Cristo a tagapagligtas."
4 Naakit dén i sénganya du Judeo, a néki-
agum dén side ni Pablo sakay ti Silas. Sakay
te meadu be a éwan Judeo a méniwala,
sakay du sénganya a mataas a bébe. 5 Pero
du Judeo a iba éy nanaghili side. Kanya in-
akit de du istambay ta plasa na banuwan, a
kaguman de, a tulos linigalig de i banuwan.
Linuuben de pa tu bile ni Hason, a ina-
hayok de sa ti Pablo sakay ti Silas, a monda
idimanda de side. 6 Ey nadid, da éwan de
side neta, éy kembil de ti Hason a niharap
to mayor. Sakay niange de be sa i iba a
méniwala ni Jesus. Niabla de ti Pablo, a
kinagi de to mayor, a "Diden ya a lélake,
éy méngligalig side ta tolay maski ahe a
banuwan! Ey nadid éy sendép de dén i
banuwan tamae! 7 Sakay ti Hason," kagi de,
"éy pinatulos na side ta bile dia! Sumé-
suway side a étanan ta utus no hari tam ta
Roma, da mégtoldu side a te iba kitam kan a
hari, a i ngahen na kana éy ti Jesus!" 8 Nadid
du tolay sakay tu mayor, pékabati de ta éya,
éy naligalig be side. 9 Bagu de linégsiwan de
Hason, éy nagaged pa side ta piyansa.

Ta Berea

10 Nadid, ta éya be san a kélép, éy du bigu
a méniwala éy pinéglakad de de Pablo sakay
ti Silas ta Berea. Ey kédemét de sa éy inu-
mange pa side to kapilya sa du Judeo. 11 Du
Judeo ta Berea, éy mas mebait side kesira du
Judeo ta Tesalonika. Mésahat side a még-
bati to pégtoldu de Pablo, sakay bébasaén
de aldew-aldew i kasulatan na Diyos, éng
tahod ngani tu pégtoldu de. 12 Kanya nani-
wala i meadu a Judeo ta éya. Ey kona be
du éwan Judeo, sakay i sénganya a mataas
a bébe. 13 Pero du Judeo ta Tesalonika,
pékabaheta de a nipahayag dén ni Pablo i
kagi na Diyos ta Berea, éy tinumagubet side,
sakay sinulsulan de du tolay sa, a monda
lébugén de de Pablo. 14 Kanya du tolay sa a
méniwala, éy pinéglakad de agad ti Pablo ta
diget. Pero nawahak de Silas éy ti Timoteo.
15 Du néngitugén ni Pablo, éy niange de siya
ta Atenas, sakay nagsoli side ta Berea, a
nibilin dide ni Pablo a tumagubet agad de
Silas.

Ta Atenas

16 Habang méguhay ti Pablo dide ta Ate-
nas, éy napansing na a putat i éya a
banuwan ta diyos-diyosan a ribultu. Ey
nagdukés i isip naa. 17 Kanya nékipagpa-
suway siya du Judeo to kapilya, sakay du
éwan Judeo a mékidiyos, sakay maski ti
ésiya a meta na ta plasa na banuwan aldew-
aldew. 18 Sakay te sénganya a mataas a
maistu no iba a rilihiyon ta éya, a mékipég-
pagsuway be side ni Pablo. Dinédusta de
siya, a kinagi de, a "Anya wade i kékagi-
kagin na lélakeae a mégpalalo?" Ey kinagi
du iba, a "Mégtoldu wade siya ta iba a kalase
a diyos." Kona sa i kagi dia, da mégtoldu ti

Pablo tungkul ni Jesus sakay ta kébuhay a
huway. 19 Niange de ti Pablo to pégmitingan
du matétanda, a monda mabati de éng anya
i iyétoldu naa. “Gustu me a mapospusan
éng anya i pégtoldu mua,” kagi de, 20 “da iba
i pégtoldu mua, éy gustu me a mapospusan
i kahulugen naa.” 21 Du tolay ta Atenas, éy
éwan side tu iba a gimet, éng'wan palagi
side a méguhon-uhon ta maski anya a bigu
a bagay.

22 Nadid ti Pablo, éy tinumaknég siya
ta harap du matétanda, a mégkagi dide.
“Sikam a taga Atenas,” kagi na, “napansing
ko dén a gustu moy i sari-sari a rilihiyon,
23 da neta ko a te meadu kam a puwesto
a pégdasalan ta banuwan moyae. Sakay
neta ko be tu pastel to pégdasalan moy a
esa, a i kagi naa éy ‘Saye i pégdasalan tam
to diyos a éwan tam pabi tukoy.’ Nadid,”
kagi ni Pablo, “i éya a péniwalaan moy,
maski éwan moy pabi tukoy, éy ipahayag ko
dikam. 24 Siya i tunay a Diyos a nagimet ta
mundua sakay ta étanan a lasén na. Siya i
makapangyariana ta langet éy ta munduae.
Ey maski anya a kalase a bile a pégdasalan
a gemtén na tolay, éy éwan sa mégiyan i
Diyos. 25 Ewan be maari i tolay a méngatéd
ta Diyos ta kaigian na, da éwan siya tu
kailangan. Eng'wan siya i méngatéda diki-
tam ta buhay, sakay ta iba a kailangan tam.
26 I étanan a kalakalase a tolay ta mundua, éy
gébwat side to neditol a ginimet na Diyos
a tolay. Sakay pinégiyan side na Diyos
ta maski ahe ta mundua. Tiniyak dén na
Diyos éng sénganya a taon i buhay na bawat
tolay, sakay éng ahe i pégiyanan de. 27 Ey
bakit pinégiyan na Diyos i tolay ta mundua?
Monda maka éy isipén de siya a matukuyan
de siya. Ey éwan adeyo i Diyos ta tolay;
éng'wan adene siya ta bawat esa dikitam.
28 Siya i mégalagaa dikitam,” kagi ni Pablo.
“Eng éwan siya éy éwan kitam tu buhay.
Natandaan moy tu kagi no kabébayan moy
a esa, a sikitam kan i anak na Diyos. 29 Ey
nadid, éng anak kitam na Diyos, éy bakit
isipén moy a diyos du ribultu moy? Maski
ribultu a bito, maski ribultu a pilak, maski
ribultu a gintu, éy ginamet san ya dudu bi-
hasa a mégimet ta ribultu. 30 Nale a panahun
a éwan pinarusaan na Diyos du tolay a éwan
diya nakatukoy. Pero nadid éy iyéutus na
ta tolay ta maski ahe, a magsisi side, sakay
ibutan de tu ugali de a medukés. 31 Tandaan
moy,” kagi ni Pablo, “nitakda dén na Diyos
i aldew a péghukum ta mundua. Te lélake
a pinili siya a maghukum. Ey siya ti Jesus!
Sakay pinatunayan kitam dén na Diyos a ti
Jesus ngani dén i pinili naa, da binuhay na
siya to nikate na.”

32 Nadid, to pékabati de to kagi ni Pablo
tungkul ta kébuhay a huway, éy pinégngi-
hitan siya du kalahati. Pero du iba éy
gustu de a mabati a huway tu kagi na.
33 Ey hinumektat ti Pablo to pégmitingan de.
34 Te sénganya a lélake a nékiagum ni Pablo,
a tulos naniwala side ni Jesus. I esa dide éy
ti lakay a Dionisio. Siya éy konsiyal a esa.
Tu esa man éy ti bakés a Damaris. Sakay iba
pa.

18

Ta Korinto

1 Nadid éy inumange ti Pablo ta Korinto.
2 Ta éya éy netaunan na i esa a Judeo a
taga Ponto, a ti Akila i ngahen naa. Tu
asawa na éy ti Priskila. Kédedemét de pabi
a gébwat ta Roma, da ti Gubernador Klau-
dio éy pinaibut na dén du Judeo ta Roma.
Binumisita dide ti Pablo, 3 sakay tinumulos
siya dide, da i tarabaho de éy mégimet ta
tolda. Ey siya be ya i hanap-buhay ni Pablo.
4 Tuwing pangilin, éy nékipagpasuway ti
Pablo du Judeo to kapilya, a pépilitén na
maka side a méniwala; maski Judeo éy ta
éwan Judeo.

5 Ti Silas sakay ti Timoteo, pékaabut de
ni Pablo a gébwat side ta Masedonia, éy
dinemtan de a mégtoldu a aldew-aldew, a
mégpatunay siya du Judeo a ti Jesus i pinilia
na Diyos a tagapagligtas. 6 Pero du Judeo
éy kontara side diya, a pinintasan de siya.
Kanya ti Pablo éy nipeta na tu iyamut na
dide, a nipagpag na dide tu alikabuk to
badu na. “Sikam san dén i bahala éng
mepahamak kam,” kagi na. “Ewan ko dén
kapanagutan. Sapul nadid éy magtolduék
du éwan Judeo.” 7 Tulos pinabayan side
ni Pablo, a inumagton dén siya to bile ni
Tisio Husto. Siya éy éwan Judeo a méniwala
ta Diyos. Karatig no kapilya tu bile na.
8 Tu tagapamahala ta éya a kapilya éy ti
Krispo. Siya éy méniwala ta Panginoon. Ey
méniwala be tu kabile na. Sakay te meadu
be a iba a tolay ta Korinto a nabaheta de

i tungkul ni Jesus, a naniwala side, sakay
nipabinyag side.
9 To esa a kélép éy te tagenép ti Pablo,
a kinagi diya na Panginoon, a "Diyan ka
méganteng; itulos mo san tu pégpahayag
mo, maski anya i manyaria. 10 Da égseék
diko, kanya éwan ka maanya. Da te meadu
a tolay a maniwala diyakén ta banuwanae."
11 Kanya ti Pablo, éy nale siya ta éya a
banuwan a nagtoldu ta kagi na Diyos. Esa
a taon éy ta kalahati.
12 Nadid, to panahun ni Galion a guber-
nador ta Akaya, éy nagkaesa du Judeo a
dekpén de ti Pablo, a nitugén de siya ta
huwes. 13 Niabla de siya ni Gubernador
Galion, a kinagi de, a "I éye a lélake éy
akitén na du tolay a baguén de tu péniwala
de ta Diyos, éy labag ya ta batas!" 14 Nadid,
talaga a sumengbet ti Pablo, éy kinagi ni
Galion du Judeo, a "Eng talaga a dikél i
kasalanan na éye a lélake, éy baten ta kam.
Pero nadid, da éwan na nilabag i batas,
15 éy bahala kam dén. Ewan ko tanggapén
i asuntu moya, da tungkul san ta rilihiyon
moy i abla moya." 16 Ey to pégkagi no
gubernador ta éya, éy pinaibut na du Judeo
to opisina na. 17 Ey du iba a tolay sa, éy
dinale de tu tagapamahala to kapilya du
Judeo, a ti Sostenes, sakay binélbég de siya
ta harap no opisina no gubernador. Pero tu
gubernador éy éwan na side pinansing.

Tu Késoli De Ta Antiokia

18 Kétapos na éya, éy sénganya pa a
aldew a mégiyan ti Pablo ta Korinto, sakay
néglakad siya ta Siria, a kaguman na de
Priskila a pasawa. Kédemét de ta Senkrea,
éy nipagupet ti Pablo, da natupad na dén
tu nipangako na ta Diyos. 19-21 Kédemét de
ta Epeso, éy inumange ti Pablo to kapilya ta
éya, a nékipagpasuway siya du Judeo ta éya.
Ey inakit de siya a tumulos dide ta male a
panahun, pero inidelan na side. Sinala na.
"Magsoliék se éng kaluuben na Diyos," kagi
na. Ey hinumektat siya dide a sinumakay
siya to paraw.
22 Nadid, to képundu de ta Sesarea, éy inu-
mange pa ti Pablo ta Jerusalem a binumate
siya du méniwala ta éya, sakay nagsoli dén
siya ta Antiokia. 23 Kélipas na sénganya a
aldew ta éya, éy hinumektat man dén siya
a inumange man dén ta Galasia sakay ta
Pirigia, a binisita na du méniwala ta éya, a
pinatibay na tu péniwala de.

Ti Apolos Ta Epeso

24 Nadid, dinumemét ta Epeso i esa a
Judeo, a ti Apolos i ngahen naa. Taga Ale-
handria siya. Bihasa siya a mégtalumpati,
sakay tukoy na ta mahusay i kasulatan na
Diyos. 25 Natolduan siya tungkul ta Pangi-
noon, pero éwan étanan, da i tukoy na sana
éy tu dati a pégtoldu ni Juan tungkul ta
pégbinyag. Mesipag ti Apolos a mégkagi
du tolay ta tungkul ni Jesus 26 du kapilya du
Judeo. Pero de Priskila a pasawa, pékabati
de diya éy niange de siya to bile de, a
monda ipaliwanag de diya i ugali na Diyos
a éwan na pabi tukoy. 27 Ey nadid, naisip
dén ni Apolos a umange ta Akaya. Ey du
tolay to simbaan ta Epeso éy inaguman de
siya. Nanulat side du kaguman de ta éya a
méniwala, a dapat tanggapén de ti Apolos
ta mahusay. Ey kédemét na ta éya, éy
memahal tu péngtulung na du méniwala ta
éya. 28 Da natalo na du Judeo ta pékipégpa-
suway naa dide ta harap du tolay. Ginamit
na tu kasulatan na Diyos a nagpatunay dide
a ti Jesus a mismo i tiniyak na Diyos a
tagapagligtas ta tolay.

19

Tu Kédemét Ni Pablo Ta Epeso

1 Nadid, habang kéye pabi ti Apolos ta
Korinto, éy ti Pablo man éy nagtulos ta
bukibuked ta Pirigia, a linumwas siya ta
Epeso. Ey kédemét na sa, éy netaunan na sa
i sénganya a tolay a méniwala. 2 Ey kinagi na
dide éng inumange dide i Banal a Espiritu to
péniwala de. Ey "Ewan," kagi de; "éwan me
pabi nabaheta a te Banal a Espiritu." 3 "Anya
i kalase no pégbinyag dikam, éng kona sa?"
kagi na. "Ey kona be to pégbinyag a nitoldu
ni Juan to araw," kagi de. 4 Ey kinagi ni
Pablo dide, "i kahulugina no pégbinyag ni
Juan, éy monda magpatunay du tolay a
inibutan de dén tu kasalanan de. Sakay
kinagi be ni Juan dide a dapat side a mani-
wala ta adene dén a dumemét a kalewas
na. Ey ti ésiya tu kalewas na, éng éwan
ti Jesus?" 5 Nadid, pékabati de ta éya, éy
nipabinyag side a huway, a nipasakup side
ta Panginoon Jesus. 6 Ey ti Pablo éy nitupu
na i kamét naa dide, a tulos inumasék dide
i Banal a Espiritu; sakay tulos négkagi side

ta iba-iba a kagi. Sakay pinégkagi be side
na Diyos ta kagi na. 7 Manga sapulu éy ta
éduwa side a tolay.
8 Nadid, to étélo a bulan éy uméange ti
Pablo to kapilya du Judeo ta éya, sakay
mékipagpasuway siya du tolay ta éya.
Metapang siya a mégtoldu dide, a nipali-
wanag na dide éng anya i kapangyarian
na Diyos ta tolay. 9 Pero tu sénganya dide
éy mégidel side to kagi na, a éwan side
naniwala. Inupos de ti Pablo, a kagi de du
napisan sa, a medukés tu ugali na Pangi-
noon. Kanya gininanan side ni Pablo, a inu-
magton siya to iskul ni Tirano, a nagtoldu
siya ta éya a aldew-aldew. Ey kinuyog na sa
du bigu a méniwala to kapilya. 10 Nagtulos
sa siya a nagtoldu to éduwa a taon. Kanya
du étanan a négiyan ta Asia, éy nakabati
side ta kagi na Panginoon. Pati Judeo éy ta
éwan Judeo.

Du Pitu a Bunogen

11 Nadid, minagimet i Diyos ta meadu a
kataka-taka ta pamag-itan ni Pablo. 12 Maski
anya a damit ni Pablo, éng kébilan du te
saket, éy maghusay side. Sakay du tolay
a hinayup, éy naibut dide du espiritu a
medukés. 13-14 Ey nadid te pitu a Judeo ta
éya, a i hanap-buhay dia éy méglebut side a
mégamot du tolay a hinayup, a mapaibut de
kan i hayup dide. Anak side ni Padi Eskeba.
Pékabaheta de ni Pablo, éy inaheg de tu
ugali na. Talaga de a gamitén tu ngahen ni
Jesus a magamot. I kinagi dia to medukés a
espiritu, éy "Utusan me kam ta pamag-itan
no ngahen ni Jesus a iyétoldu ni Pablo, a
umibut kam dén." 15 Pero tu nisengbet dide
no espiritu, éy "Tenggi ko ti Jesus, sakay
tenggi ko ti Pablo, pero sikam," kagi na, "ti
ésiya kam?" 16 Sakay tu lélake a hinayup,
basta bigla na side a dinale, sakay binélbég
na side a hanggan da ginuminan side ta éya
a bile, a minatalitalingo side. Sakay uba be
side, da hinéhiklas na tu badu de.
17 Ey du étanan ta Epeso, éy nabaheta de i
nanyaria dide, a tulos inumanteng side. Ey
lalo dén du tolay a nagpuri ni Panginoon
Jesus. 18 Sakay meadu du méniwala, éy
nipagtapat de tu ginamet de a medukés.
19 Sakay du tolay sa a te bunog, sakay du
mégtawas, éy ta mégilo, éy nagsisi be side,
a niduhu de du sari-sari a kasulatan de ta
harapa du étanan, sakay tinutod de dén. Ey
to péngbilang de to halaga diden ya a libru,
éy abut bale ta limapulu a libu a kuhata!
20 Ey dahil ta éya éy lalo a négkabahibaheta
dén.

Tu Kaguluan Ta Epeso

21 Nadid éy nagayak ti Pablo a umange
ta Masedonia sakay ta Akaya, bagu siya
umange ta Jerusalem. Ey kétapos na éya
éy tu plano na éy umange be siya ta Roma.
22 Kanya pinaditol na pa de Timoteo sakay ti
Erasto ta Masedonia. Pero siya éy nawahak
pa ta Epeso.
23 Nadid éy nanyari i dikél a ligalig ta éya,
dahil du meadu a méniwala ni Jesus. 24 Te
esa a lélake ta éya a mégpanday ta pilak, a
ti Demetrio i ngahen naa. I hanap-buhay
naa éy mégimet ta kékétihék a bibile a
pilak, a nipareho na to dikél a bile no diyos-
diyosan de a Diana. Ey du tarabahador ni
Demetrio, éy meadu i meeta de a kuhata ta
éya a iyélako de. 25 Kanya tinipun side ni
Demetrio, a kinagi na dide, a "Kékaguman
ko, tukoy moy a gébwat i kabuhayan tam
ta gégemtén tam a bibile. 26 Sakay nabaheta
moy be dén ti Pablo, a kontara tu pégtoldu
na ta ugali tam, da kagi na a éwan kan
diyos du gégemtén tam a ribultu. Sakay te
meadu dén nadid a tolay a méniwala diya
ta éye ta Epeso, sakay ta buu a Asia. 27 I
antingan kua," kagi na, "éy makay pabayan
du tolay i iyélako tam; a sakay pabayan
de tu péniwala de to diyos tam a Diana, a
péniwalaan na étanan a tolay ta mundua.
Makay sakali éy maibut tu péngigalang de
diya, éng éwan tam sawayén ti Pablo."
28 Nadid, pékabati du tolay to kinagi ni
Demetrio, éy naiyamut side a tahod, a tulos
de nidulédulaw, a "Memahal i Diana na taga
Epeso!" 29 Négpépehéngén side a hanggan
naligalig i étanan na banuwan. Dinale de tu
éduwa a kaguman ni Pablo, a ti Gayo sakay
ti Aristorko, sakay dinumulug side a étanan
to plasa na banuwan. 30 Ey ti Pablo, gustu
na maka a umange dide, pero sinaway siya
du kakaguman na. 31 Pati du sénganya a
konsiyal ta éya, a kadimoy ni Pablo, éy
nibilin de to esa a umange mékiohon diya a
diyan siya uméange to plasa. 32 Nadid, dikél
i pehéng dia, a hanggan naligalig i buu a
banuwan. Sari-sari nadid i pépehéngén dia.
I keaduan de, éy éwan de tukoy éng bakit
minatipun side. 33 I sénganya dide éy akala

de éy bahala ti Alehandro, da pinataknég
siya du Judeo ta harap dia. Niontok ni
Alehandro tu kamét na, a magpatahimik
dide, monda mégkagi maka siya dide ta
katuwiran na. [34] Pero du tolay, péketa de
a Judeo siya, éy lalo side a nagpehéng, a
négkékagien side ta lubuk na éduwa a oras,
a "Memahal i Diana na taga Epeso!"
[35] To katapusan na éya éy napatahimik no
mayor du tolay. "Kabébayan ko," kagi na.
"Diyan kam métageg a maibut i diyos tam a
Diana. Ti ésiya a tolay i éwana mékatukoy
a i Epeso éy puwesto na bile ni Diana?
Sakay tanyag be dén a minatépduk se to
araw tu bito a gébwat ta langet a meubet
diya. [36] Ewan tu makapégkagi a kakabulyan
i éya. Kanya mégpakahusay kam, a diyan
kam méligalig. [37] Bakit abalaén moy diden
ye a éduwa a lélake. Ataay, tinako de tu
simbaan ni Diana? Eupusén de beman tu
diyos tam? [38] Sakay de Demetrio, éng gustu
de a méngidimanda, éy umange maka side
ta munisipyo, da te abugadu sa. Maari side
a magabla ta éya. [39] Sakay sikam, éng te
kagin kam pabi tungkul ta ligalig moyae,
éy maguhay kam ta miting du konsiyal.
[40] Da dilikadu tu ligalig moy ta éye nadid, a
makay mabintangan kitam no hari a méng-
ligalig kitam, éy éwan kitam tu katuwiran."
[41] Nadid, kétapos no mayor a négkagi ta éya
dide, éy pinasoli na side to bile de.

20

Ti Pablo Ta Masedonia

[1] Nadid, kélipas na éya a ligalig, éy pin-
auwet ni Pablo du méniwala, sakay hi-
natulan na side. Ey kétapos na éya, éy
hinumektat siya, a tinumamo ta Masedo-
nia. [2] Tinumulos sa siya, a pinatibay na
du méniwala ta éya. Ey kédemét na ta
Gresia, [3] éy tinumulos sa siya a étélo a
bulan. Ey to pégayak na pabi a umange
ta Siria, éy nabaheta na a ahayukén siya
du Judeo a bunon. Kanya nagsoli siya ta
Masedonia. [4] Tu kakaguman na nadid éy
ti Sopater a taga Berea, a anak ni Piro,
sakay ti Aristarko, sakay ti Segundu, a taga
Tesalonika side. Kaguman na be ti Gayo
a taga Derbe, sakay ti Timoteo, sakay ti
Tikoko éy ti Tropimo a taga Asia, [5] sakay
sakén a ti Lukas. Nagdetol side, a naguhay
side dikame ta Troas. [6] Kélipas no piyesta,
éy nénegipo kame dide, a sinumakay kame
to paraw ta Pilipos. Lima a aldew i linakad
me, éy pinumundu kame ta Troas, a inabut
me sa du kakaguman me a minégdetol. Ey
esa simba kame sa a tinumulos.

Tu Ulito a Natépduk

[7] To simba, éy napisan kame dén a étanan,
a monda umaheg kame to katapusan a
péngapon na Panginoon. Ey ti Pablo éy
nagdamag siya a mégkagi du napisan sa,
da méglakad siya to gagabi. [8] Edsa kame
to ontok no bile, sakay te meadu kame
a simbu. [9] To hatinggabi éy te ulito a
te eknud to bintana, a ti Otiko i ngahen
naa. Ta tongka na éy minagtongkog siya
a hanggan da nakatidug; tulos bigla siya
a minatépduk to sidung no melangkaw a
bile. Ey to péngégkat de, éy pate bale
dén. [10] Ey inumogsad ti Pablo a yinapus
na. "Diyan kam méligalig," kagi na, "buhay
pabi siya." [11] Ey sinumangkay man dén siya
a minéngan side. Sakay négkagi man dén
ti Pablo dide a hanggan to késikat no bilag.
Ey to gagabi dén, éy hinumektat kame dén.
[12] Ey mésahat side to ulito, da niange de siya
to bile a buhay dén.
[13] Nagsakay kame to paraw a tamo ta
Asos. Pero ti Pablo éy ginumisot. I nibilin
naa dikame éy isakay me siya ta éya. [14] To
pégtagbu me ta Asos, éy nisakay me siya, a
nagtulos kame ta Mitilene. [15] Kétulak me ta
éya, éy dinumemét kame to kagagabian na
to tapat no puduk na Kiyo. Ey to kasunud a
aldew, éy linumampas kame ta Samos; éy to
kahuway man dén a aldew éy dinumemét
kame ta Mileto. [16] Gustu ni Pablo a salinan
me san i Epeso, monda éwan kame maabala
ta Asia. Mégagaw siya, da gustu na maka
a abutén i Jerusalem bagu Piyesta na Pen-
tekos.

Nagbilin Ti Pablo Du Taga Epeso

[17] Ta Mileto éy nipauwet ni Pablo du
matétanda a mémahala ta simbaan ta
Epeso. [18] Ey kédemét de, éy naghatul siya
dide. "Tukoy moy," kagi na, "éng kodya
i ugali kua sapul to kédedemét ko dikam
ta Asia, [19] a mebaiték, sakay nagtiisék ta
meadu a hirap ta tarabaho ko ta Pangi-
noon. Sakay meadu be a nékialam diyakén
a Judeo. [20] Tukoy moy a éwanék mégan-
teng a mégtoldu dikam ta maski anya a
ikahusay moy, da nagpahayagék ni Jesus ta

harap na meadu a tolay, sakay ta bili-bile
moy. [21] Maski Judeo éy ta éwan Judeo, éy
hinéhatulan ko dén side a dapat a idelan de
i kasalanan de, sakay magsoli side ta Diyos,
sakay maniwala ta Panginoon tam a Jesu
Cristo.

[22] "Ey nadid," kagi ni Pablo, "éy
méglakadék ta Jerusalem, ayun ta utus
diyakén na Banal a Espiritu. Sakay éwan
ko tukoy éng anya i manyaria diyakén
ta éya. [23] Basta i napospusan ko sana, éy
nipaliwanag diyakén na Banal a Espiritu
a maghirapék ta éya, sakay ipihesuék.
[24] Pero éwan tu halaga i buhay ko, éng'wan
maganap ko maka san i tungkulin ko, sakay
tapusén ko i tarabaho ko a niatéd diyakén
na Panginoon Jesus, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul ta kagbi na
Diyos.

[25] "Ey nadid éy naleék a négiyan dikam,
habang mégtolduék tungkul ta péghari na
Diyos ta tolay. Pero sapul nadid," kagi ni
Pablo, "éy éwanék moy dén meta a huway.
[26] Kanya i kagin kua dikam nadid, éy éwan ko
kapanagutan éng mapahamak i maski isesa
dikam, [27] da éwan ko niliso dikam i maski
anya tungkul ta plano na Diyos. [28] Kanya
mangilag kam, a alagaan moy ta mahusay
du tolay na Diyos ta Epeso a nientarega
dikam na Banal a Espiritu. Pastoran moy
du tupa na Diyos, da side i koo na a sarili,
da tinubus side na Panginoon to dige na
to nikate na. [29] Eng humektaték éy tukoy
ko a te metapang a aso a dumuklos dikam,
a dalen de du tupa na Diyos. [30] Sakay pati
éy dumemét i oras a humiwalay dikam i
sénganya ta gurupu moy, a magtoldu side
ta kakabulyan, a monda pagkamalién de
du tolay a méniwala ni Jesus. [31] Kanya
mangilag kam, a tandaan moy: aldo éy ta
kélép éy tinétolduan ta kam ta mahigpit to
lubuk na ételo a taon.

[32] "Nadid, da méglakadék dén," kagi ni
Pablo, "éy ménalanginék ta Diyos, a siya i
mégalagaa dikam. Tu kagi na maka i mag-
patibaya dikam. Maari i Diyos a magpatibay
dikam ta péniwala moy; sakay atdinan na
kam be ta gantimpala moy a iatéd na du
étanan a tolay na. [33] To pégiyan ko dikam, éy
tukoy moy a éwan ko hangad tu kuhata moy
o dikaya tu badu moy; [34] eng'wan nagtaraba-
hoék san ta sarili ko, a monda maketaék ta
ikabuhay ko. Ey kona be sa du kaguman
ko. [35] Ta étanan a pagkékataon ko, éy nipeta
ko dikam a dapat kitam a magtarabaho
ta mahusay, a monda matulungan tam du
tolay a mahirap. Tandaan moy," kagi ni
Pablo, "tu kinagi na Panginoon, éy lalo kan
a masaya tu méngatéd kesira ta tumang-
gap."

[36] Nadid, to pégkagi ni Pablo ta éya
du matétanda, éy linumuhud side a mi-
nanalangin. [37] Ey mégpégsanget side, sakay
yinapus de siya a étanan. [38] I nikalungkut
dia éy tu kinagi na a éwan de dén siya meta
a huway. Ey tulos niange de siya nitugén a
nisakay to paraw.

21

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Jerusalem

[1] Nadid, éy tinumulak kame dén, a inuma-
habes kame ta Kos. Ey to kagagabian na
éya éy nagtulos kame ta Rodas sakay ta
Patara. [2] Ta éya éy inumagton kame to esa
a paraw a tamo ta Penisia. Ey to péglakad
me, [3] éy tinan-aw me tu puduk na Sipro.
Sinalinan me san ya, a nagtulos kame dén
ta Siria. Ta éya éy pinumundu kame ta
Tiro, da saya i néngitognana no paraw to
karga na. [4] Dinemtan me sa i sénganya a
tolay a méniwala, éy tinumulos kame dide
ta pitu a aldew. Ey side éy kinagi de ni
Pablo a diyan siya tumulos ta Jerusalem. Da
kinagi dide na Espiritu na Diyos a maghirap
kan siya ta éya. [5] Ey to kéhektat me sa,
éy kinumuyog side dikame a hanggan ta
baybay. Linumuhud kame a étanan to
baybay a minanalangin, [6] sakay sinumakay
kame to paraw, sakay side, éy nagsoli dén
side to bile de.

[7] Kétulak me sa, éy inumange kame pa
ta Tolemayda. Ey nékiagum kame be sa
du méniwala ni Jesus, a tinumulos kame
dide ta esa a kélép. [8] Ey to gagabi dén éy
néglakad kame man dén. Ey kédemét me ta
Sesarea, éy tinumulos kame to bile ni Pelip.
Siya tu esa du pitu a lélake a pinili de to
araw ta Jerusalem. I tungkulin na nadid éy
mégpahayag siya ta kagi na Diyos. [9] Ti Pelip
éy te épat siya a anak a madiket, a bihasa be
side a mégpaliwanag ta kagi na Diyos.

[10] Nadid, kélipas na sénganya a aldew,
éy dinumemét ta éya i esa a purupeta a
i ngahen naa éy ti Agabo. [11] Kédemét na

dikame, éy inalap na tu sinturon ni Pablo,
sakay ginapus na i sarili na a kamét éy ta
tikéd na. "Saye tu kinagi na Banal a Es-
piritu," kagi na, "a tu te koo ta sinturonae,
éy gapusén siya du Judeo ta Jerusalem, a
tulos idimanda de siya du éwan Judeo ta
éya." 12 Ey sikame, pékabati me ta éya, éy
pinékiohonan me ti Pablo a diyan siya tu-
mulos ta Jerusalem. 13 Pero kinagi ni Pablo
dikame, a "Diyanék moy sésawayén! Bakit
mégsésangitén kam, a pahinaén moy i isip
kua? Ewanék méganteng éng gapusénék de
ta Jerusalem. Maski mateék alang-alang ta
Panginoon Jesus, éy handaék dén." 14 Nadid,
péketa me a éwan mésaway ti Pablo, éy
éwan me dén pinilit. "Masunud maka i
kaluuben na Panginoon," kagi me.

15 Nadid, kélipas na sénganya a aldew,
éy nagayak kame a umange ta Jerusalem.
16 Sakay i séngaséngánya ta Sesarea a méni-
wala, éy kinumuyog dikame. Niange de
kame to bile no esa a lélake a ti Manason a
taga Sipro. Siya éy nale a méniwala ni Jesus.
Ey tinumulos kame sa.

Binumisita Ti Pablo Du Apostol

17 Kédemét me ta Jerusalem, éy tinanggap
kame agad du méniwala ta éya. 18 Ey to
kagagabian na éya, éy kaguman kame ni
Pablo a bumisita de Santiago. Ey édsa
be to miting me du étanan a matétanda
a tagapamahala ta simbaan ta Jerusalem.
19 Binate side ni Pablo, sakay tulos nibaheta
na dide tu nipagimet diya na Diyos du éwan
Judeo a tolay, to péglebut na ta Asia sakay
ta Masedonia. 20 To pékabati de Santiago
a meadu dén a éwan Judeo i nipasakup ni
Jesus, éy mésaya side ta Diyos. Sakay kinagi
de ni Pablo i éye: "Entan mo, wadeng, éng
sénganya dén a libu a Judeo i méniwalaa
ni Jesus. Ey mesipag be side a tumupad ta
kautusan ni Moises. 21 Ey saye i problema
tama, Pablo," kagi ni Santiago, "da side éy
nabaheta de a iba kan i iyétoldu mua du
Judeo a mégiyan ta adeyo ta éye. I akala
dia éy iyétoldu mo dide a éwan kan dén
side tu kailangan a tumupad ta kautusan
ni Moises, sakay ta iba a ugali tam. 22 Ey
nadid, Pablo, éy mégenya kitam, da naba-
heta de wade dén a dinumemét ka dén
ta éye? 23-24 Kona se i naisipan me, Pablo,
a gemtén mo a monda meta du Judeo a
kakabulyan san tu nabaheta de a tungkul
diko: Te épat se a lélake a kaguman me.
Judeo side a méniwala ni Jesus. Ey te
pangako side ta Diyos, a gustu de tupadén.
Kanya siko, Pablo," kagi ni Santiago, "éng
maari, éy aguman mo side a tupadén de tu
pangako de ta Templo, a monda ipagupet
side. Eng siko i bahala a magasta dide,
éy meta du Judeo a sésundin mo bale pabi
i kautusan ni Moises. 25 Ey nadid," kagi
ni Santiago, "tungkul man dén du éwan
Judeo a méniwala, éy éwan me side pilitén
a sumunud ta ugali tam a Judeo; éng'wan
nanulat kame dén dide to éya, a basta diyan
side méngan ta buhay no niatang, sakay
diyan side méngibébi éy ta méngilélake,
sakay diyan side méngan ta dige éy ta pilas
a medige."

26 Nadid, pékabati ni Pablo ta éya, éy
pinumayag. Ey to kagagabian na éya, éy
kinuyog na du épat a lélake, a inumange
side to Templo a monda tupadén de tu ugali
du Judeo a te pangako ta Diyos. Sakay
kinagi ni Pablo du padi sa i pedsa na péng-
tupad de to pangako de, a itugén de ta
Templo i pégatang de ta Diyos.

Tu Péngdikép De Ni Pablo

27 Nadid, kélipas na pitu a aldew, éy te
Judeo ta éya a gébwat ta Asia, éy mineta
de ti Pablo to Templo. Tulos niligalig de du
meadu sa a tolay, a sakay dinale de ti Pablo.
28 Dinulawan de du kapareho de a Judeo.
"Kamon dén," kagi de, "aguman moy kame!
Siya dén ye tu lélake a medukés," kagi de,
"a mégtoldu du tolay ta iba-iba a banuwan
a medukés kan i rilihiyon tam a gébwat
ni Moises! Sakay éwan be siya tu galang
ta Templo tamae, da pinasdép na be se i
tolay a éwan Judeo!" 29 Kinagi de i éya, da
neta de a kaguman ni Pablo ti Toropimo to
kédedemét na ta Jerusalem, éy éwan siya
Judeo. Akala de éy pinasdép na siya to
Templo.

30 Nadid, agad méligalig i étanan na
banuwan. Dinumulug side ni Pablo a dinale
de, sakay nihela de siya to Templo, sakay
sineraduan de tu pintuan na. 31 Talaga de a
bunon ti Pablo, éy nabaheta no kapitan du
sundalu a méligalig du Judeo. (Du sundalu
éy taga Roma.) 32 Ey agad siya naginan
dide, a kinumuyog du sundalu na. Ey du
Judeo, péketa de du sundalu éy nihintu de
tu pégbélbég de ni Pablo. 33 Ey tu kapitan éy

dinikép na siya, a nipagapus na ta kadena,
sakay pinakelagipan na side éng ti ésiya
siya, sakay éng anya i kasalanan naa. 34 I
nisengbita du Judeo éy basta pehéng, a
éwan paripareho tu kagi de. Ey tu kapitan,
da éwan na mépospusan éng anya i nan-
yaria, éy inutusan na du sundalu a kébilén
de ti Pablo to kwarter. 35 Ey kédemét de
to agdenan, éy inégkat siya du sundalu a
nisangkay dahil ta kahigpit no ligalig du
Judeo. 36 Da uméunonod side du sundalu, a
mepehéng side a tahod, a pinégkagian de
side a bunon ti Pablo.

Tu Katuwiran Ni Pablo

37 Nadid, to péngiesdép de ni Pablo to
kwarter, éy kinagi na to kapitan, a "Eng
maari éy te kaginék diko." Ey kinagi na ta
éya ta kagi na Griego. Ey kinagi no kapitan,
a "Tukoy mo bale i kagi na Griego? 38 Eng
kona sa, éy besa a siko tu komander a taga
Egipto a nékilaban dikame to esa a taon?
Akala ko éy siko tu amo du épat a libu
a tulisan to ilang a lugar?" 39 Ey "Ewan,"
kagi ni Pablo, "Judeoék san a taga Tarso, tu
dikél a banuwan ta Silisia. Eng maari, éy
mégkagiék pad didi Judeo a éye." 40 Nadid,
da pinumayag tu kapitan, éy niontok ni
Pablo tu kamét na monda tumahimik side,
sakay négkagi siya dide ta kagi na Judeo.

22

1 "A tétotop ko a kabébayan ko," kagi na,
"baten moy i katuwiran ko a éye dikam."
2 Nadid, du Judeo, pékabati de a mégkagi
ti Pablo dide ta sarili de a kagi, éy lalo
side a tinumahimik. 3 "Saken," kagi ni
Pablo, "éy Judeoék. Nienakék ta Tarso, pero
dinumikélék ta éye ta Jerusalem, a ti Padi
Gameliel tu maistu ko. Kanya inadal ko
ta mahusay i étanan a kautusan depu tam.
Mesipagék be a sumunud ta Diyos a kona
dikam. 4 Ey anya tu ginimet ko du tolay
a naniwala ni Jesus to éya, éy linoko ko
side ta mahigpit, a gustu ko side a ipabuno.
Dinikép ko side a nipihesu. Pati lélake éy
ta bébe. 5 Maski tu mataas a padi, sakay
du tagapamahala moy, éy side i sistigu ko
a éwanék mégbuli-buli; da side i nangatéda
diyakén ta sulat a te kapangayarianék a
magdikép du tolay ta Damasko a méniwala
ta éya a ugali. Sakay inumangeék be ta
Damasko, a monda dekpén ko sa diden ya a
tolay, a talaga ko side a kébilén ta Jerusalem
a ipaparusa ko side.

6 "Ey anya i nanyaria diyakén? To
kéadene ko ta Damasko, a tanghali dén
tu bilag, éy bigla a sinumiklab ta palebut
kua i demlag a gébwat ta langet. 7 Tulos
nalugmukék to luta, sakay nabati ko i boses
a kinagi na diyakén, a 'Saulo, bakit lélá-
bananék mo?' 8 Ey kinagi ko, éy 'Ti ésiya
ka, Amo?' Ey kinagi no boses, a 'Ti Jesusék
a taga Nasaret. Sakén i lélabanan mua,'
kagi na. 9 Ey du kakaguman ko, éy neta
de tu siklab, pero éwan de nabati tu boses
a négkagi diyakén. 10 Ey saken éy kinagi
ko, a 'Magenyaék, Panginoon?' Ey kinagi
diyakén no Panginoon, a 'Umégkat ka dén,
a somdép ka dén ta Damasko, a te mégkagi
diko ta éya ta gustu na Diyos a gemtén
mo.' 11 Ey nadid, kéégkat ko, éy buhékék
dén dahil to siklab. Ey du kaguman ko
éy kinabitanék de a niangeék de dén ta
Damasko.

12 "Ta éya," kagi ni Pablo, "éy te lélake a
mékidiyos, a ti Ananias i ngahen naa. Tétu-
padén na i utus na rilihiyon tam, sakay iyé-
galang siya du étanan a Judeo ta Damasko.
13 Siya éy inumange diyakén, sakay kinagi
na, a 'Wadeng, Saulo, maghusay ka dén tu
mata,' Ey sakén, kélamang ko diya éy nake-
taék dén. 14 Ey kinagi ni Ananias diyakén,
a 'Saulo, i Diyos a péniwalaan depu tam,
éy siko ngani dén i pinili naa, da gustu na
mapospusan mo i plano na, sakay ipeta na
diko tu anak na a banal. Sakay nabati mo
dén tu boses na. 15 Siko i magpatunaya diya
ta étanan a mineta mo sakay ta minabati
mo tungkul ni Jesus. 16 Kanya nadid,' kagi
ni Ananias diyakén, 'éy diyan ka maga-
langanin a sumunud diya. Ipabinyag ka
nadid, Saulo, a monda maibut dén diko du
kasalanan mo, a dulawan mo tu ngahen na.'

17 "Nadid," kagi ni Pablo, "éy nagsoliék ta
Jerusalem. Ey to pénalangin ko ta Templo
a ina, éy naketaék ta himala. 18 Neta ko
i Panginoon a négkagi diyakén, a 'Nay,
Saulo, ginanan mo dén i Jerusalemae, da
di Judeo a éye éy éwan de tanggapén i
pégpatunay mua tungkul diyakén.' 19 Ey
kinagi ko ta Panginoon, a 'Maniwala wade
side Panginoon, da tukoy de a inumangeék
du étanan a kapilya, a pinarusaan ko du
étanan a méniwala diko. 20 Sakay tukoy de

be, Panginoon,' kagi ko, 'a to nipamunu
de ni Esteban, éy sinulsulan ko side, sakay
binantayan ko be tu badu du namuno diya.'
21 Pero 'Ewan,' kagi na 'Panginoon diyakén;
ikad mo dén, da paangen ta ka ta adeyo a
banuwan, a monda ipahayagék mo du iba a
tolay a éwan Judeo.' "
22 Nadid, ta éya a kinagi ni Pablo, éy
binati siya du Judeo. Pero nadid, da kinagi
na man dén a mégpahayag siya du éwan
Judeo, éy nagpehéng man dén side: "Bunon
moy dén!" kagi de. "Dapat mate siya!"
23 Négkélanget side sakay nisalu de tu badu
de, sakay nisapwah de be i alikabuk, da
méiyamut side a tahod. 24 Ey tu kapitan,
éy pinasdép na ti Pablo to kwarter, sakay
inutusan na du sundalu na a balbalén de
siya, monda ipagtapat na dide éng anya i
kasalanan na, éng bakit mégingél du Judeo
diya. 25 Ey nadid, to pénggapus de dén ni
Pablo, éy kinagi na to sarhento ta éya, a
"Ewan beman labag ta batas i mangbalbal
ta taga Roma a tolay, éng éwan mo pa
bistaan?" 26 Pékabati no sarhento ta éya,
éy inange na kinagi to kapitan, a "Magenya
ka? Taga Roma bale i lélake a éya!" 27 Kanya
tu kapitan éy inange na nipakelagip ni
Pablo éng taga Roma siya a talaga. Ey
"O," kagi ni Pablo. 28 Ey kinagi no kapitan,
a "Dikél i ginasta ko a kuhata," kagi na,
"baguék sinakup na Roma." "Pero sakén,"
kagi ni Pablo, "éy taga Romaék sapul to
kéanak ko." 29 Nadid, du sundalu a talaga a
mamalbal ni Pablo, pékabati de ta éya, éy
agad side inumadeyo diya. Pati tu kapitan
éy méganteng be, da siya i nagpagapusa
diya, éy taga Roma bale siya.

Ti Pablo To Harap Du Mataas a Padi

30 To kagagabian na éya, éy gustu no kap-
itan a mapospusan éng bakit iabla du Judeo
ti Pablo. Kanya pinauwet na du mataas
a padi, sakay du tagapamahala a Judeo.
Sakay linégsiwan na ti Pablo, sakay niharap
na siya dide.

23

1 Ey ti Pablo éy minalas na du tagapama-
hala sakay kinagi na dide, a "Kabébayan ko,
tukoy ko a éwanék tu kasalanan ta Diyos,
sapul to kéanak ko." 2 Nadid, to pégkagi
ni Pablo ta éya, éy tu mataas a padi, éy
inutusan na du te taknég ta giled ni Pablo
a sapukén de i labi naa. 3 Ey ti Pablo éy
kinagi na to mataas a padi, a "Sakupén
ka maka na Diyos, siko a mégwari-wari a
mahusay ka! Kagi mo a te kasalananék,
pero siko i te kasalanana, da pinasapukék
mo!" 4 Nadid, kinagi du te taknég to adene
ni Pablo, a "Pintasan mo bale i mataas a
padi?" 5 "O bale," kagi ni Pablo, "éng tukoy
ko a siya bale i mataas a padi, éy éwan ko
pinégkagian, da utus na kasulatan na Diyos
a diyan tam pintasan du pinuno tam."
6 Nadid, neta ni Pablo a te Saduseyo ta
éya, sakay Pariseyo be. Kanya kinagi na
dide a étanan, "A tétotop ko, sakén éy
Pariseyoék sapul to kéanak ko. Kanya bis-
taanék nadid ta éye éy dahil to pag-asa
ko a mabuhay i tolay a huway." 7 Nadid,
to pégkagi na ta éya, éy négpasuway ta
mahigpit du Pariseyo sa sakay du Saduseyo.
8 Dahilan du Saduseyo éy éwan side méni-
wala a mabuhay i tolay a huway, sakay
éwan be side méniwala a te espiritu. Pero
du Pariseyo éy méniwala side ta éya. 9 Lalo
side a nagpehéng, a hanggan tinumaknég i
sénganya a Pariseyo a maistu, a kinagi de, a
"Ewan kame tu meeta a kasalanan na éye a
lélake. Anya wade éng te espiritu a négkagi
diya?" 10 Kanya lalo a négingél du Saduseyo,
a tulos néglébug side. Ey tu kapitan du
sundalu, éy méganteng siya a pasakitan de
ti Pablo. Kanya inutusan na du sundalu na
a angen de agawén ti Pablo, a kébilén de ta
kwarter.
11 To éya a kélép, éy inumadene i Pangi-
noon ni Pablo, a kinagi na diya, a "Diyan
ka méganteng, Pablo. Eng kodya i péngi-
pahayag mua diyakén ta Jerusalemae, éy
kona be sa i péngipahayag mua diyakén ta
Roma."

Tu Gayak De a Bunon Ti Pablo

12 Nadid, to kagagabian na éya, éy
pinéguhunan dén du Judeo a bunon ti
Pablo. Nanumpa side a éwan side méngan
éy ta uminum hanggan éwan de mabuno
ti Pablo. 13 I nangakua ta éya a sumpa éy
mahigit pa ta épat a pulu a Judeo. 14 To
pénumpa de, éy inumange side du mataas
a padi, sakay kinagi de dide, a "Nipangako
me a éwan kame méngan éy ta uminum
hanggan éwan me pa mabuno ti Pablo.
15 Kanya sikam," kagi de, "éy ikagi moy pad
to kapitan a paangen na se dikam ti Pablo,

a monda siyasatén moy siya. Ey sikame éy
sanébén me siya, a bunon me siya bagu se
siya dumemét."
16 Nadid, tu anéng ni Pablo, éy nabaheta
na tu plano de. Kanya inumange siya to
kwarter a nikagi na ni Pablo. 17 Ey kinagi
ni Pablo to sarhento ta éya, a "Iange mo i
ulito a éye to kapitan, da te kagin siya diya."
18 Ey tu sarhento éy niange na tu anéng ni
Pablo to kapitan, a kinagi na diya, a "Gustu
ni Pablo a iange ko se diko i ulitoae, da te
kagin kan siya diko." 19 Ey tu kapitan éy
kinabitan na tu ulito, a pinadigdig, sakay
nipakelagip na diya éng anya i kagi naa.
20 "Du Judeo," kagi na, "éy négkasundu dén
side a mékiohon side diko a paangen mo
kan tamay ko a Pablo ta miting de ta gabiya,
a monda siyasatén de siya. 21 Pero diyan
ka méniwala dide, Kapitan. Te épat a pulu
a mangsanéb diya to dilan. Nanumpa kan
side a éwan side méngan éy ta uminum
hanggan éwan de siya mabuno. Ey nadid
éy nakahanda dén side. Méguhay san side,
éng méniwala ka dide." 22 Nadid, pékabati
no kapitan ta éya, éy pinéglakad na tu ulito,
a kinagi na, a "Diyan mo kagin ta maski ti
ésiya a kinagi mo ya diyakén."

Pinaange De Ti Pablo To Gubernador

23 Nadid, dinulawan no kapitan tu
sarhento na a éduwa, a kinagi na dide, a
"Ihanda moy i éduwa a datos a sundalu, a
kaguman be i pitu a pulu a kabayo, sakay
éduwa be a datos a sundalu a te gayang.
Da péglakadén ta kam nadid a kélép a alas
nuwebe ta Sesarea. 24 Maghanda kam be ta
kabayo a sakayan ni Pablo, da gustu ko a
itugén moy siya ni gubernador. Ey alagaan
moy siya ta mahusay." 25 Nadid, nisulat no
kapitan to gubernador; éy saye i nisulat
naa:
26 "Mahal ko a Gubernador Pelik: Ku-
musta ka? Gébwat ye ni Kapitan Klaudio
Lisias. 27 I lélake a éye a itugén ko sina diko
éy ti Pablo. Inagaw ko siya du Judeo, da
inikép de siya, a talaga de siya a bunon. Ey
taga Roma siya. 28 Niharap ko siya du mataas
a Judeo, a monda mapospusan ko éng anya
i kasalanan na, éng anya i iabla dia diya.
29 Ey neta ko a éwan bale siya tu kasalanan
a pamunuan diya, o péngipihesuan diya.
Eng'wan, tu abla de diya éy tungkul san to
rilihiyon de. 30 Ey to pékabaheta ko a bunon
siya du Judeo, éy naisip ko éy petugén ko
siya diko. Sakay du Judeo a nagabla diya, éy
pinégkagian ko side a umange side mégkagi
diko ta dimanda dia. Ewan dén."
31 Nadid, du sundalu éy tinupad de tu
utus no kapitan de, a nitugén de ti Pablo
ta Antipatrida ta éya a kélép. 32 Sakay to
gagabi, éy nagsoli side. Ey du sundalu
a te kabayo éy nagtulos side ta Sesarea.
33 Ey kédemét de, éy nitugén de ti Pablo
to gubernador, sakay niatéd de be diya tu
sulat no kapitan. 34 Ey tu gubernador éy
binasa na tu sulat, sakay nipakelagip na
ni Pablo éng taga ahe siya. Ey pékabati
na a taga Silisia ti Pablo, 35 éy kinagi na, a
"Mégbatiék ta katuwiran mo kédemét se du
néngidimanda diko." Sakay niutus na du
sundalu a bantayan de ti Pablo to bile ni
Herod.

24

Tu Péngiabla De Ni Pablo

1 Nadid, kélipas na lima a aldew, éy dinu-
memét ti Ananias a mataas a padi, a kagu-
man na du matétanda a Judeo, sakay tu
abugadu de a ti Tertulo. Nagharap side
to gubernador, a kinagi de diya tu abla
de ni Pablo. 2 Ey pénguwet de ni Pablo,
éy niabla siya no abugadu. "Gubernador,"
kagi na, "mahusay ka a amo me, da nale
a mapayapa nadid i banuwan mia. Siko
éy hinusay mo be dén i meadu a problema
me. 3 Kanya mégpasalamat kame diko. 4 Ey
nadid, Gubernador, magpasensiya ka pad ta
kagi mia diko. Monda éwan ka masiyadu a
maabala, éy baten mo kame ta sandali san.
5 Dahilan," kagi no abugadu, "éy medukés
i lélake a éye. Maski ta ahe i angayan na,
éy ligaligén na du Judeo. Sakay amo be
siya du tolay a méniwala to lélake a taga
Nasaret. 6 Higit pa ta éya, éy éwan siya tu
galang to Templo me; éy dinikép me siya
ta éya. Talaga me siya a bistaan ayun ta
sarili me a ugali. 7 Pero ti Kapitan Lisias, éy
sinaway na kame," kagi no abugadu, "sakay
nipadale na kame du sundalu na, a inalap
na dikame ti Pablo. 8 Sakay inutusan kame
be no kapitan a umange kame se diko. Ey
nadid, Gubernador, éng siyasatén mo nadid
ti Pablo, éy meta mo a katutuhanan i kagi
kua diko." 9 Pati du Judeo ta éya, éy kinagi
de a tutuhanan tu kinagi no abugadu.

Tu Katuwiran Ni Pablo

10 Nadid, tu gubernador éy pinakultaden
na ti Pablo a mégkagi to katuwiran na.
Ey kinagi ni Pablo, a "Tukoy ko, Guber-
nador, a nale a panahun a siko i huwes
na Judeo. Kanya mésayaék da siko i pégk-
agian kua ta katuwiran ko. 11 Da sakén
éy labindalawaék pabi a aldew sapul to
kédemét ko ta Jerusalem. Kanyaék sa inu-
mange, éy gustu ko san a sumambaék ta
Diyos ta éya. 12 Ey anya," kagi ni Pablo,
"di Judeo a éye, éy dinemtanék de beman
a léligaligén ko du tolay ta éya? Ewan!
Ewanék be nékipagsuway du Judeo ta éya,
maski ta Templo, maski ta kapilya de ta éya.
Kanya éwanék tu kasalanan. 13 Diden ye a
Judeo éy éwan side maari a magpatunay
diko ta péngpehay dia diyakén. 14 Basta i
aminén ko sana éy méniwalaék ta ugali a
gébwat ni Jesus, a kagi de a medukés. Saya i
pégsamba kua ta Diyos. Sakay méniwalaék
be ta kasulatan ni Moises, sakay tu nisulat
du purupeta to araw. 15 Sakay umasaék san
ta Diyos a kapareho diden ye a Judeo, a
pabuhayén na a huway i étanan a tolay ta
mundua. Maski du mahusay éy ta medukés.
16 Kanya, Gubernador," kagi ni Pablo, "éy
pumépiliték a mégimet ta mahusay, monda
éwanék tu kasalanan ta Diyos éy ta tolay be.

17 "Nadid, Gubernador, kélipas na sén-
ganya a taon, éy nagsoliék ta Jerusalem, a
monda itugén ko tu ambag me a kuhata
du Judeo a te hirap, sakay méngatédék
ta Diyos. 18 Ey nadid," kagi ni Pablo, "to
édse ko ta Templo, éy minetaék du Judeo
a taga Asia, a tulosék de a dinikép. Pero
éwanék tu kasalanan, da éwan tu ligalig
ta éya diyakén. 19 Diden ya a taga Asia
a nanikép diyakén, éy bakit éwan se side
nadid? Eng méngidimanda side diyakén,
Gubernador, éy ahe side? 20 Ey nadid, da
éwan se side, éy maski diden ye a Judeo, éy
gustu ko ipagtapat de maka diko éng anya i
kasalanan kua a mineta de to péngsiyasat
de diyakén to nipagmiting de. 21 Basta i
kasalanan kua siguru éy tu kinagi ko dide.
Da kinagi ko dide a kanyaék de bistaan éy
dahil to pag-asa ko a mabuhay i tolay a
huway." 22 Nadid, pékabati ni Gubernador
Pelik to katuwiran ni Pablo, éy kinagi na
du Judeo, a "Ewan ko itulos nadid i bista
ni Pablo. Eng'wan uhayén ko pa ti Kapitan
Lisias." Da tu gubernador, éy tukoy na dén
i ugalia du méniwala ni Jesus, a mebait side.
Kanya éwan siya naniwala to abla du Judeo.
23 Sakay inutusan na tu sarhento. "Siko
i bahala ni Pablo," kagi na, "pero diyan
mo siya higpitan, sakay pakultaden mo du
kadimoy na a méngatéd diya ta kailangan
na."

24 Nadid, kélipas na sénganya a aldew, éy
dinumemét ti Gubernador Pelik, a kagu-
man na tu asawa na. Tu asawa na éy
Judeo, a i ngahen naa éy ti Drusila. Ey
nipauwet de ti Pablo, monda mabati de tu
kagi na tungkul to péniwala na ni Cristo
Jesus. 25 Pero to pégkagi ni Pablo tungkul ta
mahusay a ugali, sakay ta pégipos ta bégi
na tolay, sakay ta péghukum na Diyos a
dumemét, éy inumanteng ti Pelik. Kanya
pinasoli na ti Pablo to kwarter. "Ikad mo
dén," kagi na. "Ipauwet ta ka ta esa a
aldew." 26 I isipa ni Pelik, éy makay atdinan
siya ni Pablo ta kuhata, a monda légsiwan
na siya. Kanya medalas na siya a nipauwet,
a mékiohon diya. 27 Nadid, kélipas na éduwa
a taon, éy te iba a gubernador a linewasan
na ti Pelik, a ti Porsio Pesto i ngahen naa.
Ey ti Pelik, da ménuyu siya du Judeo, éy
pinabayan na ti Pablo to pégpihesuan.

25

Nabati Ni Pesto Ti Pablo

1 Nadid, dinumemét dén ti Pesto ta
Sesarea. Ey kélipas na étélo san a aldew,
éy inumange siya ta Jerusalem. 2 Ey du
mataas a padi ta éya, sakay du te tungkulin
a Judeo, éy kinagi de diya tu abla de ni
Pablo. Nékiohon side ni Presto 3 a pasolen
na ti Pablo ta Jerusalem. Te gayak side
a sanébén de siya. 4 Pero "Ewan," kagi ni
Presto, "da pihesu pabi siya ta Sesarea, éy
sumoliék ta éya agad. 5 Kanya," kagi na,
"éng gustu moy a mabistaan, éy pakuyugén
moy diyakén du konsiyal moy. Sakay éng te
kasalanan i éya a lélake, éy idimanda de siya
ta éya."

6 Nadid, kélipas na manga siyam a aldew,
éy sinumoli ti Gubernador Pesto ta Sesarea,
a kakuyog na du Judeo. Ey to kagagabian
na, éy nipauwet na ti Pablo, a monda
bistaan de siya. 7 Ey kédemét ni Pablo,
éy niéabla siya du Judeo, a nilista de i
meadu a ginamet na kan a medukés. Pero
éwan side maari a mégpatunay to niabla

de. [8] Ey kinagi be ni Pablo tu katuwiran
na. "Sumuwayék ta abla dia," kagi na, "da
éwan ko linabag i batas na Judeo sakay ta
Templo. Sakay éwan ko linabag i batas na
hari ta Roma." [9] Ey ti Pesto, da ménuyu siya
du Judeo, éy kinagi na ni Pablo, a "Gustu
mo, Pablo, a umange ta Jerusalem, a monda
bistaan de ka ta éya?" [10] Ey "Ewan," kagi ni
Pablo. "Dapat siko i mangbistaa diyakén,
da siko i pinakangbégia no hari ta Roma.
Ewan maari a magbista diyakén du Judeo,
da éwanék tu kasalanan dide. Ey tukoy
mo dén ya, Gubernador. [11] Gubernador, éng
te kasalananék a pamunuan diyakén, éy
éwan ko iwasan. Pero éwan katutuhanan
tu abla de diyakén éy éwan maari a iatédék
mo dide. Gustu ko a dumayingék to hari
ta Roma, a siya san i magbistaa diyakén."
[12] Nadid, pékabati ni Pesto ta éya, éy nipake-
lagip na du konsiyal na; sakay kinagi na
ni Pablo, "Da gustu mo a bahala tu hari a
mangbista ta asuntu mo, éy maari, paangen
me ka ta éya."

Ti Hari Agripa

[13] Nadid, kélipas na sénganya man dén
a aldew, éy dinumemét ta Sesarea ti Hari
Agripa (besa a siya tu hari ta Roma). Ey
kaguman na ti Bernise. Binumisita side ni
Gubernador Pesto. [14] Da nale side ta éya, éy
kinagi ni Pesto diya i tungkul ni Pablo. "Te
lélake ta éye," kagi na, "a niwahak ni Pelik
to pégpihesuan to nihektat na. [15] Ey sakén,"
kagi ni Pesto, "to kébisita ko ta Jerusalem,
éy nidimanda siya du Judeo diyakén, a
gustu de éy parusaan ko siya. [16] Pero kinagi
ko dide a sikame a taga Roma, éy éwan me
ugali a parusaan i tolay éng éwan me pa
bistaan. Ugali me, kagi ko, éy dapat még-
bati pa tu pihesu du méngidimanda diya,
monda makasengbet be siya ta katuwiran
na. [17] Kanya, Agripa," kagi ni Pesto, "éy
inumange se du Judeo a méngidimanda
diya. Ey to kagagabian no demét de, éy
nipauwet ko tu pihesu, sakay nagharapan
kame a binistaan ko siya. [18] Pero du Judeo,
to péngabla de diya, éy neta ko a éwan
bale siya tu kasalanan a labag ta batas tam!
[19] Eng'wan i néngiablaan dia diya éy tungkul
san ta rilihiyon de a sarili, sakay tu lélake a
minate, a ti Jesus. Pero i iyépilit ni Pablo,
éy buhay kan siya. [20] Ey sakén, Agripa, éy
éwan ko tukoy éng anya i gemtén ko ta éya
a asuntu, da tungkul san ta ugali na Judeo.
Kanya nipakelagip ko ni Pablo éng gustu na
a umange ta Jerusalem a monda bistaan de
sa siya. [21] Pero sala ni Pablo ta éya. Gustu
na éy paangen ko siya ta Roma, a monda
bistaan siya na hari tam ta éya. Kanya
ipabantay ko siya nadid, hanggan éwan ko
siya mapaange ta Roma."

[22] Nadid, kinagi ni Agripa ni Pesto, a
"Eng maari, éy gustu ko a mabati maka i
katuwiran na." "Maari," kagi ni Pesto. "Ta
gabia éy mabati mo."

[23] Nadid, to kagagabian na, éy dinumemét
de Hari Agripa sakay ti Bernise to mu-
nisipyo. Ey kaguman de du mataas a sun-
dalu, sakay du tanyag a tolay ta banuwan.
Ey ti Gubernador Pesto éy nipauwet na
ti Pablo. [24] "Hari Agripa," kagi ni Pesto,
"sakay sikam a mégiknud ta éye. Saye ti
Pablo. Siya ye tu lélake a nagpitisyonan
dén du étanan a Judeo, a dapat kan siya a
mate. [25] Pero sakén, to péngsiyasat ko diya,
éy éwanék tu meeta a kasalanan na a pa-
munuan diya. Ey nadid, da gustu na bistaan
siya no hari tam ta Roma, éy gustu ko éy
paangen ko siya ta éya. [26] Pero éwanék tu
meeta a isulat to hari tam tungkul ta lélake
a éye, éng anya i kasalanan naa. Kanya
niharap ko siya dikam, Agripa, monda
ipakelagip moy diya, a tulos ikagi moy
diyakén éng anya i isulat kua to hari ta
Roma. [27] Kodya i pémaange ko diya ta Roma,
éy éwanék be tu meeta a kasalanan na a
monda bistaan sa siya?"

26

Mégkagi Ti Pablo ni Hari Agripa

[1] Nadid, ti Hari Agripa, éy pinakultaden
na ti Pablo a mégkagi ta katuwiran na. Ey
tinumaknég ti Pablo a mégkagi. [2] "Hari
Agripa," kagi na; "salamat, da siko i pégk-
agian ko ta katuwiran ko tungkul ta nén-
giablaan diyaken du Judeo; [3] da tukoy mo
dén i étanan a ugali me a Judeo, sakay ta
rilihiyon me. Baten mo pad i kagin kuae:
[4] Du étanan a Judeo, éy tukoy de dén i
ugali ko a sapul to kéanak ko, da sapul to
nikeenak ko éy négiyanék dide ta banuwan
ko sakay ta Jerusalem. [5] Napospusan de a
nale a tétupadén ko ta mahigpit i utus na
rilihiyon me, da Pariseyoék. [6] Ey nadid,
Hari," kagi ni Pablo, "éy bakit bistaanék

moy? Dahil ta pag-asa ko to pangako na
Diyos du apo me to araw, a buhayén na i
tolay a huway. 7 Ey du labindalawa a lahi na
Judeo, éy umasa be side ta éya. Sé' san ya,
Hari, i néngidimandaana du Judeo diyakén.
8 Bakit isip moy a éwan buhayén na Diyos i
tolay a minate?

9 "Pero maski sakén," kagi ni Pablo, "éy
akala ko be to araw, éy dapat labanan ko du
tolay a méniwala ta éya a lélake, a ti Jesus
a taga Nasaret. 10 Ey kona be sa tu ginimet
ko ta Jerusalem. Dahil to kapangyarian
ko a niatéd diyakén du mataas a padi, éy
nipepihesu ko i meadu du méniwala ni
Jesus. Ey to nipamunu de ta sénganya dide,
éy nékiagumék dide. 11 Meadu a beses, Hari,
éy inumangeék du kapilya de, a nipaparusa
ko side. Pilitén ko maka side a ibutan de
tu péniwala de ni Jesus. Dikél i iyamut kua
dide, a hanggan inumangeék be ta maski
adiadeyo a banuwan a namarusa dide.

12 "To mensan, Hari," kagi ni Pablo, "éy
inumange ék ta Damasko, a te kébilék a
katibayan ko a nisulat du mataas a padi,
a monda dekpén ko maka sa du méniwala
ni Jesus. 13 Ey nadid, Hari, saye i nan-
yaria diyakén: to kétamo ko ta Damasko, a
tanghali tu bilag, éy bigla a mineta ko ta
langet i demlag, a natanglawan kame du
kakaguman ko. Ey medédemlag pa ta bilag.
14 Nalugmuk kame to luta, éy nabati ko i
boses a négkagi diyakén ta kagi na Judeo, a
'Saulo, bakit lélabanan ék mo? Siko be dén i
masakitan ta gimet mo a ina.' 15 'Ti ésiya ka,
Amo,' kagi ko. Ey kinagi na Panginoon, a 'Ti
Jesusék. Sakén i lélabanan mua. 16 Nadid,
umégkat ka, Saulo,' kagi na, 'pinumeta ék
diko da pinili ta ka a siko dén i utusan kua.
Ipahayag ék mo ta tolay a mineta ék mo
nadid a aldew. Sakay ipahayag mo be i ipeta
kua diko ta esa a aldew. 17 Agawén ta ka,'
kagi na, 'ta gimet du Judeo sakay pati du
éwan Judeo. Da paangen ta ka du éwan
Judeo 18 da magpaliwanag ka dide, monda
ginanan de i mediklém a kapangyarian ni
Satanas, a ipasakup side ta medemlag a
kapangyarian na Diyos. I plano ko,' kagi na,
'éy ipaliwanagék mo du tolay, monda méni-
wala side diyakén, a tulos pagpasensiyaan
side ta kasalanan de, sakay makaagum be
side du iba a tolay na Diyos.'

19 "Kona sa tu nikagi diyakén no boses,
Hari. Ey éwan ék sinumway ta éya a utus
a gébwat ta langet. 20 Eng'wan, ta Damasko
pa, sakay ta Jerusalem, sakay ta buu a
Hudea, éy nagtolduék du Judeo éy ta éwan
Judeo, a dapat magsisi side ta kasalanan
de, a sumoli side a ipasakup ta Diyos.
Sakay dapat side a magimet ta mahusay,
a magpatunay side a inibutan de dén du
kasalanan de a talaga. 21 Dahil ta éya a gimet
ko, Hari, éy dinaleék du Judeo ta Templo,
a talaga ék de a bunon. 22 Pero éwanék
pinabayan na Diyos. Kanya te taknégék
se nadid, a mégpatunayék dikam ta éya a
baheta. Mégpatunayék ta mataas a tolay éy
ta mababa be. Ey i iyétoldu kua, éy kona be
san to nihula ni Moises sakay du purupeta
to araw, 23 a kailangan a mate tu pinili na
Diyos a tagapagligtas. Sakay nihula de be
a siya i meditol a mabuhay a huway. Siya
be tu mégpahayag du Judeo sakay du éwan
Judeo, a iligtas na Diyos du tolay."

24 Nadid, mégkagi pabi ti Pablo to
katuwiran na, éy kinagi ni Pesto diya ta
medegsén, a "Pablo, luku-luku ka! Sobra
dén tu inadal mo, kanya naloko dén i isip
mua!" 25 "Ewan," kagi ni Pablo. "Ewanék
luku-luku, Gubernador, da katutuhanan
tu kinagi ko. 26 Maski ipakelagip mo ni
Hari Agripa i éye, da tukoy na dén a nale
a tutuhanan i iyébaheta kua dikam, da
tanyag dén. Ewanék mésanike a mégkagi ta
éya ni Hari. 27 Anya, Hari, isip ko méniwala
ka ta kasulatan du purupeta?"

28 "Anya, Pablo," kagi ni Hari Agripa, "pil-
iténék mo beman a maging Cristiano ta
sandali a panahun!" 29 Ey "O," kagi ni Pablo.
"Maski sandali a panahun, maski male pabi,
éy manalanginék a éwan san siko, éng'wan
étanan a makabati diyakén nadid, éy uma-
heg maka side diyakén a maging Cristiano.
Pero éwan ko gustu a umaheg kam diyakén
ta kadena kuae."

30 Nadid, tinumaknég tu hari, sakay
ti Bernise, sakay tu gubernador, 31 éy
linumwas side a étanan. Néguhon-uhonan
de a kinagi de, a "Bakit gustu de a bunon
siya? Ewan siya tu kasalanan a pamunuan
diya o péngipihesuan diya." 32 Ey kinagi ni
Hari Agripa to gubernador, a "Eng éwan na
kitam pinilit a paangen tam siya ta Roma a
monda bistaan siya no hari tam ta éya, éy
maari tam maka siya a légsiwan."

27

Tu Péglakad Ni Pablo Ta Roma

1 Nadid, kédemét na oras, éy péglakadén
de ti Pablo ta Roma. Tu gubernador, éy
inutusan na tu kapitan a esa a siya i bahala
a méngitugén ni Pablo ta Roma. Sakay te
iba be a pihesu. Tu ngahen no kapitan éy ti
Hulio. Kapitan siya no batalyon no hari ta
Roma. 2 Sinumakay kame to paraw a gébwat
ta Adramite, a tumamu ta Asia. To kétulak
me, éy te kaguman kame a esa, a ti Aris-
tarko; Masedoniano siya a taga Tesalonika.
3 To kagagabian na, éy pinumundu kame ta
Sidon. Ti Kapitan Hulio, éy mebait siya ni
Pablo. Pinakultaden na siya a umogsad, a
umange bumisita du kadimoy na ta éya, a
monda alapén na tu kailangan na.
4 Nadid, kétulak me sa, éy kinumubli
kame ta puduk na Sipro, da sinongsong
kame na pahés. 5 Ey nagtulos-tulos kame
ta tapat na Silisia, sakay Pampilia. Ey pinu-
mundu kame dén ta Mira, Lisia. 6 Ta éya éy
naketa tu kapitan me ta paraw a esa, a géb-
wat ta Alehandrina, a tamo ta Italia. Kanya
niagton na kame sa. 7 Nale kame a naglakad,
da sinongsong kame man dén na pahés.
Meadu a aldew i lakad mia, éy nakaabut
kame to tapat na Ginido. Da éwan kame
nakatulos, dahil to pahés, éy inumahabes
kame ta puduk na Kreta, sakay nagpakubli
kame ta éya to tapat na Salmone. 8 Mehirap
i lakad me, da balagbag i pahés. Nanigdig
kame a hanggan dinumemét kame to luuk
a kagi de a Mahusay a Punduan. I éya a luuk
éy adene dén ta Lasea. Ey nagpakubli kame
sa.
9 Nadid, nale kame dén a naglakad, éy
adeyo pabi i Italia. Ey méganteng kame
dén a tumulos, da panahun dén nadid na
amiyan. Kanya kinagi ni Pablo dide, a
10 "Diyan kitam tumulos. I isip kua," kagi
na, "éy dilikadu i lakad tama nadid, da
amiyan. Masida a talaga tu paraw, sakay
sayang be dén tu karga na, éng tumulos
kitam. Sakay mégantengék be dén ta buhay
tama." 11 Pero tu kapitan du sundalu, éy pé-
pansingén na tu kagi no te paraw, sakay tu
timonel, kesira to kinagi ni Pablo. 12 Sakay
pati éy medukés a punduan i éya a luuk éng
amiyan. Kanya du keaduan me, éy gustu
de a tumulak kame, a pumilit kame maka a
umabut to luuk ta Penise, da palingéd i éya
ta amiyan. "Palipasan tam ta éya," kagi de,
"i panahun na amiyan."

Inabut Side Na Bagyo Ta Ditaw

13 Nadid, péketa me a salatan dén tu
pahés, éy akala du timonel éy makatulos
kame dén. Kanya binotbot de tu pasanget,
sakay nagpabor kame dén. Nanigdig
kame san a tinumamo kame ta luuk na
Penise. 14 Ey nadid éy inabut kame agad
na mebagség a bagyo, a tulos amiyan dén.
15 Da éwan kame mékasongsong ta pahés, éy
minepalad kame san dén ta ditaw. 16 Nadid,
pékaabut me to kétihék a puduk, éy kinu-
mubli kame sa, sakay binotbot me tu ri-
morte, a naghirap kame a néngisakay to
paraw. 17 Nadid, to péngisakay me, éy
pinatibay me tu paraw, a binédbéden me ta
meadu, monda éwan umangat tu tabla. Mé-
ganteng kame be a makay mesayad kame
ta Sirte; kanya tiniklup me tu layag, sakay
peeanod kame san dén. 18 To kagagabian
na éya éy lalo a mesibét tu bagyo. Kanya
nibut me tu karga. 19 Ey to ikatélo a aldew,
éy nibut me be ta diget tu kasangkapan
no paraw. 20 Nadid, nale kame a binagyo;
sénganya a aldew éy éwan me meeta tu
bilag éy ta biton. I akala mia éy mate kame
a étanan.
21 Nadid, da nale kame a éwan minén-
gan, éy dinulawan ni Pablo du étanan sa,
a kinagi na dide, "A kakaguman ko, éng
naniwala kam to kinagi ko, a diyan tam
gininanan i puduk na Kreta, éy éwan tam
sinapit i hirap tam a éye. 22 Pero nadid," kagi
ni Pablo, "éy patibayan moy i isip moya, da
éwan tu maanya dikitam. Basta na paraw
sanae i masidaa. 23 Dahilan éy pinumeta
diyakén to kélép se i esa a anghel na Diyos--
i Diyos a péniwalaan ko a te sakup diyakén.
24 Kinagi no anghel diyakén, a 'Diyan ka
méganteng, Pablo, da kaluuben na Diyos a
humarap ka ta hari ta Roma. Ey alang-alang
diko, éy meligtas be du étanan a kakagu-
man mo ta parawae.' 25 Kanya, a kakaguman
ko, éy diyan kam méganteng. Umasaék ta
Diyos a iligtas na kitam ta bagyoae, a kona
to kinagi diyakén no anghel. 26 Medagsa
kitam san ta esa a puduk."
27 Nadid, to ikasapulu éy ta épat a kélép
no bagyo, éy meepalad kame pabi ta diget
na Adria. To hatinggabi i kélép, éy isip du
tarabahador éy adene kame ta kati. 28 Kanya

tinadul de to lubid, éy neta de a duwapulu
san dén a dépa i kabétong na. Kégison de
éy tinadul de man dén, éy sapulu san dén
éy ta lima a dépa. 29 Méganteng kame a
makay mebangga kame ta bito-bito. Kanya
nitékneg me i épat a pasanget to dipos,
sakay inumasa kame a mapsag maka dén
agad. 30 Du tarabahador éy gayak de a
ginanan tu paraw. Kanya niogsad de tu
abeng, a mégwari-wari side a iditaw de tu
pasanget to dulung no paraw. 31 Pero kinagi
ni Pablo du sundalu, a "Eng ginanan de i
parawa, éy malimés kam a talaga." 32 Kanya
du sundalu, éy kentol de tu igut no abeng,
sakay pinabayan de a mineanod.
33-34 Nadid, to tamo a amulaldew, éy pinilit
side ni Pablo a méngan. "Nay," kagi na,
"méngan kam dén. Eduwa kam dén a simba
a éwan minéngan ta anteng moy. Méngan
kam nadid, monda sumibét i bégi moya.
Diyan kam métageg; éwan tu maanya diki-
tam a maski ti ésiya." 35 Ey to pégkagi ni
Pablo ta éya, éy inalap na tu tinapay, sakay
nagpasalamat siya ta Diyos ta harap dia,
sakay pinisad-pisad na tu tinapay, a minén-
gan side. 36 Sakay du iba, éy minéngan be
dén side, sakay pinatibay de i isip dia. 37 I
kabilangan me a étanan to paraw éy éduwa
a datos éy ta pitu a pulu éy ta éném a tolay.
38 Nadid, kétapos me a minéngan, éy nibut
me to diget tu karga me a pahay, monda
lumatak tu paraw.

Tu Nikabagbag No Paraw

39 To gagabi dén, éy natan-aw me dén i
digdig, pero éwan me tukoy éng ahe i éya
a lugar. Ey péketa me ta esa a luuk a te
baybay, éy kagi de ipundu de maka sa tu
paraw. 40 Kanya inéukad me du pasanget,
a niwahak me ta ditaw, sakay nisoli me tu
timon to dipos, sakay nioklad me tu layag,
sakay dinumigdig kame. 41 Kétihék san i
nilakad mia, éy minesadsad kame ta kati, a
tulos minebaun tu dulung. Nadid, tu dipos
no paraw, éy minawasawasak dén dahil to
tagmék a mebagség. 42 Nadid du sundalu, éy
ginayak de a bunon du pihesu, monda éwan
tu makaabut ta digdig a guminan. 43 Pero
tu kapitan de éy gustu na a mabuhay ti
Pablo. Kanya sinaway na du sundalu na.
Sakay pinégkagian na du makanangoy, a
sumegbu ta diget, sakay mégdetol ta digdig.
44 Sakay du éwan makanangoy, éy inutusan
na side a magpataw ta tabla, a tumagubet.
Ey kona man sa, éy nakaahawas kame dén a
étanan.

28

Ta Malta

1 Nadid, kéahawas me, éy kagi de éy
Malta bale i égsean mia a puduk. 2 Du taga
éya, éy mebait side dikame. Tinanggap de
kame, a nipagdukot de kame pa ta apoy
a nagdengdengan me, da meuden, sakay
medégnin kame a tahod. 3 Pati ti Pablo éy
nagapoy be. To pégtolo na to apoy, éy
te ulag bale a ginuminan to pasi no apoy,
a kinaget na tu kamét ni Pablo. 4 Ey du
tolay a taga éya, péketa de to ulag a te
kaget to kamét ni Pablo, éy "Adiyoy," kagi
de, "talaga a nakabuno dén i lélake a ina.
Maski nakaligtas siya ta diget, éy pakaten
be san siya na Diyos!" 5 Pero ti Pablo, éy
basta niwagseh na san to apoy, sakay éwan
siya naanya. 6 Du tolay sa, éy te itan de
san ti Pablo, éng maanya siya--éng bumage
tu kamét na, o éng bigla siya a matumba.
Nadid, péketa, de a éwan siya maanya, éy
nagbagu side tu isip, a kinagi de a diyos bale
siya!
7 Nadid, to adene no inahawasan me, éy
te luta sa a koo no mayor ta éya a puduk, a i
ngahen naa éy ti Publio. Siya éy tinanggap
na kame a pinatulos na kame to bile de
a étélo a aldew. 8 Nadid, éy nagkataon
a te saket tu ama ni Publio, a te palang
siya, sakay bulus. Kébisita diya ni Pablo,
éy nitupu na diya tu kamét na, sakay ni-
panalangin na, éy naghusay siya. 9 Ey dahil
ta éya a gimet na, éy du étanan a iba a
tolay ta éya a puduk, éy inumange side ni
Pablo, éy naghusay be dén side. 10-11 Kanya
linimusan de kame ta meadu. Ey négiyan
kame sa a étélo a bulan.
Nadid, to kéhektat me ta éya, éy sinu-
makay kame to paraw a gébwat ta Alehan-
drina. I tandaa na éya a paraw éy éduwa
a ribultu a édse to dulung, a kambal side.
Minale be sa siya, da pinalipas na be tu
panahun na amiyan. Ey kétulak me sa, éy
du tolay a taga éya, éy inatdinan de kame
ta meadu a tulung de dikame. 12 Kétulak me
sa, éy nagtulos kame ta Sirakusa, a négétélo
kame sa a aldew. 13 Sapul ta éya, éy nag-
tulos kame ta Regio. Ey to kagagabian na
éy nagabagat dén. Kanya nagpabor kame

dén a éduwa a aldew, hanggan dinumemét
kame ta Putoli. [14] Ta éya éy naketa kame
ta tolay a méniwala ni Jesus. Pinatulos de
kame to bile de ta pitu a aldew. Ey kéhektat
me sa, éy nagtulos kame dén ta Roma. [15] Ey
du méniwala ni Jesus ta Roma, pékabaheta
de a pinumundu kame dén ta Putoli, éy inu-
mange side ta palengke ta Apio, sakay du
étélo a tindaan, monda sambatén de kame.
Péketa dide ni Pablo, éy nagpasalamat siya
ta Diyos, sakay tinumibay dén i isip naa.

Ta Roma

[16] Nadid, kédemét me ta Roma, éy éwan
de nipihesu ti Pablo, éng'wan pinatulos de
siya to esa a bile, a kaguman na sa tu esa a
sundalu a méguwardiya diya.

[17] Nadid, kélipas na étélo a aldew, éy
pinadulaw ni Pablo du mataas a Judeo ta
éya, a nipaliwanag na dide i katuwiran
na. "A tétotop ko," kagi na, "du Judeo
ta Jerusalem, éy diniképék de, sakay ni-
tugénék de a pihesu to gubernador ta éya
a taga Roma. Pero éwanék," kagi na, "tu
ginamet a kasalanan ko du Judeo, sakay
éwanék tu kontara ta rilihiyon tam a géb-
wat du apo tam to araw. [18] Ey du taga
Roma, to péngsiyasat de diyakén, éy gus-
tuék de a légsiwan, da neta de a éwanék
tu kasalanan a pamunuan diyakén. [19] Pero
du Judeo éy mégidel side a légsiwanék no
gubernador. Kanya napilitanék a nékiohon
to gubernador a paangenék na ta Roma,
a monda bistaanék no hari ta éye, maski
éwanék tu abla a kontara du kapareho ko
a Judeo. [20] Kanya ta kam pinadulaw," kagi
ni Pablo, "éy monda magketa kitam, sakay
méguhon kitam. Gustu ko a mapospusan
moy éng bakit éy te iguték a kadena, éy
dahil san ta pag-asa ko to pangako na Diyos
du apo tam to araw."

[21] Nadid, pékabati du Judeo ta éya a kagi
ni Pablo, éy kinagi de diya, a "Ewan me
nabaheta i medukés a kagi a tungkul diko.
Du Judeo ta Jerusalem, éy éwan de nisulat
dikame tungkul diko. Sakay du Judeo a
dinumemét se a gébwat ta éya, éy éwan de
ka be pinintasan. [22] Basta i nabaheta mia,"
kagi de, "éy maski ahe kan a banuwan,
éy pépíntasan kan du tolay i éya a bigu a
péniwala a te sakup diko. Kanya gustu me
a mégbati diko, Pablo, éng anya i isip mua
tungkul ta éya a bigu a baheta."

[23] Nadid, éy nitakda de i esa a aldew a
umange side mégbati ni Pablo. Ey meadu
a tahod i dinumuluga diya to tétulusan na
a bile. Ey naghapun siya a nagtoldu dide,
a pinatunayan na side tungkul ta péghari
na Diyos ta tolay. Sakay inakit na side
a méniwala side ni Jesus. I pégpatunay
naa dide éy tu kautusan ni Moises sakay
tu kasulatan du purupeta. [24] I sénganya du
Judeo éy méniwala side. Pero du iba éy
éwan. [25] Ewan side nagkaesa tu isip. Ey to
kéégkat de a humektat, éy kinagi ni Pablo
dide, a "Tama bale tu nipesulat na Banal a
Espiritu ni Purupeta Isaya to pénulat na du
apo tam to araw. [26] I nisulat ni Isaya, éy

'Ikad mo dén a mégkagi du Judeo ta kona se:
maski mabati moy i katutuhanan,
éy éwan moy mapospusan. Maski
meta moy i tama, éy éwan moy
tukoy. [27] Entan moy i
kahinaan na isip moya. Tinampéngan de
i talinga de, sakay kinumihép side,
da salaék de a baten sakay salaék
de a entan. Sala de a mapospusan
i Diyos. Idel de a sumoli diya, a
monda pahusayén na maka side.'

[28] Kanya tandaan moy ye," kagi ni Pablo, "i
Mahusay a Baheta ni Jesus éy para du éwan
Judeo a tolay. Side i maniwala, pero sikam
éy éwan!" [29] Nadid, pékabati du Judeo ta
éya, éy hinumektat side a négpasuway side
ta mahigpit.

[30] Ey ti Pablo, éy éduwa a taon siya a
négiyan ta Roma, to bile na a inupaan na.
Sakay tinanggap na i maski ti ésiya a tolay a
binumisita diya. [31] Nagpahayag siya a palagi
tungkul ta péghari na Diyos ta tolay. Sakay
mesipag siya a iyétoldu na ti Panginoon
Jesus. Ey éwan tu nangsaway diya.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Roma

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan ni Jesu
Cristo. Piniliék na Diyos a maging apos-
tolék, monda magpahayagék ta Mahusay a
Baheta na Diyos. 2-3 I éya a baheta éy tungkul
to anak na Diyos a tagapagligtas ta tolay.
Siya i Panginoon tam a Jesu Cristo. Siya tu
nipangako na Diyos to araw, da nipesulat na
du purupeta i éya a baheta. I nisulat dia, éy
tu kasulatan na Diyos. Siya éy naging tolay,
a apo siya ni Hari Dabid. 4 Nagpatunay
i Diyos a anak na ti Cristo, da ginamit
na Diyos i kapangyarian na a nangbuhay
diya to nikate na. Ey ayun ya ta Banal a
Espiritu. 5 Dahil ta kapangyarian ni Cristo,
éy inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko a
maging apostolék. Kona sa, monda hatulan
ko i meadu a tolay a maniwala ni Cristo,
monda ipasakup side diya. 6 Pati sikam a
taga Roma, éy inakit kam dén na Diyos a
ipasakup kam be ni Jesu Cristo.
7 Nadid, saye i sulat kua dikam a taga
Roma--sikam a étanan a mahal na Diyos.
Sikam i pinilia na Diyos a maging tolay na.
Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya éy ta kapayapaan.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta Diyos

8 Mégpasalamaték pa ta Diyos dahil
dikam, da nabaheta dén na étanan a tolay
tu péniwala moy. Mégpasalamaték ta
pamag-itan ni Jesu Cristo. 9 Pilitén ko a
tumulung ta Diyos, a mégpahayagék ta
Mahusay a Baheta tungkul to anak na.
Ey tukoy na Diyos a ipénalangin ta kam
a palagi. 10 Sakay ipanalangin ko be éng
maariék maka sina dikam a bumisita, éng
pakultadenék na. 11 Da gustu ta kam a
bisitaén, monda itoldu ko dikam i kaluub na
Banal a Espiritu dikitam, monda patibayén
ko i isip moya. 12 I gustu ko a kagin éy monda
négtulungan kitam. Tulungan ta kam ta
péniwala ko, sakay tulunganék moy be ta
péniwala moy.
13 Sikam a tétotop ko, gustu ko a mapos-
pusan moy a nagayakék ta meadu a beses
a umangeék sina, monda tulungan ta kam.
Pero éwanék nakatulos. Tinulungan ko dén
du iba a tolay a éwan Judeo; éy nadid éy
gustu ko tulungan ta kam be. 14 Sakén i
te karapatan a magtoldu ta maski anya a
lahi a tolay. Du tolay a nagadal éy ta éwan
nakapagadal éy tolduan ko. 15 Dahil ta éya,
éy gustu ko be a itoldu ko dikam sina ta
Roma i Mahusay a Baheta.

I Mahusay a Baheta Ey Makapangyarian

16 Ewanék mésanike a méngipahayag ta
Mahusay a Baheta tungkul ni Cristo; da
saya i kapangyarian na Diyos a méngiligtas
ta tolay a méniwala--du Judeo pa, sakay du
éwan Judeo. 17 Dahilan i Mahusay a Baheta,
éy saya i katunayana a tanggapén na Diyos
i tolay a méniwala diya, a ibilang na side a
éwan tu kasalanan. Kanya tu tolay a umasa
ta Diyos éy tanggapén siya na Diyos, a tulos
te buhay siya a éwan tu katapusan. Saya i
kagia to kasulatan na Diyos.

Te Kasalanan I Tolay

18 I ingél na Diyos ta langét, éy mehayag
dén, a parusaan na a talaga du étanan a
medukés a tolay a éwan méniwala diya.
Side a mégharang ta katutuhanan dahil ta
ugali de a medukés. 19 Parusaan side na
Diyos, da nipaliwanag dén na Diyos dide i
sarili na, éy napospusan de dén. Pero inide-
lan de pa. 20 Sapul to pénglalang na Diyos
ta mundua, éy nehayag dén i ugali na--i ka-
pangyarian na, éy ta pagkadiyos na. Tukoy
dén na tolay i kapangyarian na Diyos, maski
éwan de neta, dahil to péglalang na. Kanya
éwan side tu katuwiran. 21 Maski tukoy
dén na tolay a te Diyos, éy éwan de siya
iyégalang, sakay éwan be side mégpasala-
mat diya. Mégisip san side ta éwan tu
kabuluhan, a tulos naloko dén side tu isip.
22 Kagi de a matalinung side, pero luku-luku
side a talaga! 23 Inibutan de dén tu péniwala
de ta Diyos a éwan mate, a tulos side a
sumésamba ta diyos-diyosan a inidsuraan
san na tolay. O dikaya sumamba side ta
ribultu na manok, éy ta hayup, éy ta ulag.
24 Nadid, da kona sa i kalukoan na tolay,
éy pinabayan dén side na Diyos. Ewan na
side sawayén a mégimet ta hilig na bégi
dia a medukés. Kanya mégpégimet dén
side ta makasanisanike. 25 Pinabayan de dén
i tunay a Diyos, a tulos naniwala side ta
kakabulyan. I sésambaan dia éy du nilalang
san na Diyos. Pero i Diyos a naglalang éy

inidelan de. Pero siya i dapat purién na
tolay, a éwan tu katapusan. Kona sa.
[26] Nadid, da kona sa i tolay, éy pinabayan
side na Diyos. Ewan na side sawayén a
mégimet ta medukés a hilig na bégi dia.
Pati i bébe, éy gininanan de dén tu dati
a ugali de ta lélake, a tulos inasawa de i
kapareho de a bébe. [27] Pati du lélake, gini-
nanan de dén tu dati a ugali de ta bébe, a
tulos kapareho de dén a lélake i asawan de.
Gégemtén de i bastos a gimet ta kapareho
de a lélake. Mékasanisanike ya. Kanya
parusaan side na Diyos ta kasalanan de.
[28] Nadid, da inidelan dén du tolay i napos-
pusan de ta Diyos, éy pinabayan na be side.
Ewan na side sawayén ta medukés a isip de,
sakay na éwan tama a ugali. [29] Gégemtén de
i étanan a kalase a medukés sakay kalukoan
a gimet. Medémot side; méiyamut side;
ménaghili side; gustu de a mamuno. Mékel-
bug side; méngdaya side; mégupos side;
[30] méiyamut side ta Diyos; hambug side a
mégmalaki side. Mégisip side ta medukés,
a éwan de sundin i magulang de. [31] Hangal
side, sakay éwan side matapat. Sakay éwan
tu kagbi; sakay éwan side mebait. [32] Maski
napospusan de dén i utus na Diyos, a dapat
mate i étanan a mégimet ta kona sa, éy sigi
san side. Ey laloén de pa a dagdagen, da
masahat pa side a maketa ta iba a tolay a
mégimet ta kona sa.

2

Tama I Péghukum Na Diyos

[1] Nadid, éng mapintasan moy i iba a tolay
ta kasalanan de, éy éwan kam tu katuwiran.
Dahilan, éng mapintasan moy i iba, éy pin-
tasan moy be tu sarili moy a gimet, da tu
gimet de a pinintasan moy, éy kona be sa
i ugali moya! [2] Eng tukoy moy dén a tama
i péghukum na Diyos ta tolay a mégimet
ta medukés a ugali, [3] éy bakit gégemtén
moy pa? Bakit pépintasan moy i iba ta
gimet de, pero gégemtén moy be i kona sa?
Ataay, isip moy beman éy makaiwas kam
ta péghukum na Diyos éng ahigén moy be
tu pinintasan moy a tolay! [4] Tama a mebait
i Diyos. Kanya, siguru, isip moy éwan na
kam parusaan. Pero éwan! Ewan moy
beman tukoy a pégpasensiyaan kam san na
Diyos a monda te panahun kam maka a
magsisi ta kasalanan moy? [5] Pero sikam, da
mekétog i ulo moya, a éwan kam mégsisi,
éy lalo a dikél i parusa moy ta kédemét na
péghukum na Diyos. Saya i oras a humayag
i tama a parusa na Diyos. [6] Da gantian na
Diyos a talaga i étanan a tolay ayun ta gimet
dia. [7] Du tolay a mégimet ta mahusay, a
umasa side ta gantimpala na Diyos dide ta
langet, éy atdinan na side ta buhay a éwan
tu katapusan. [8] Pero du medukés a tolay
a isipén de san tu sarili de, a éwan méni-
wala ta katutuhanan, éy kéiyamutan side
na Diyos, a parusaan na side ta mahigpit!
[9] Du étanan a tolay a mégimet ta medukés,
éy maghirap side ta dikél a hirap, maski
Judeo éy ta éwan Judeo. [10] Pero du tolay
a mégimet ta mahusay, éy atdinan side
na Diyos ta gantimpala a memahal, sakay
ta kapayapaan; pati du Judeo éy ta éwan
Judeo. [11] Da éwan kumampi i Diyos ta isesa
a lahi a tolay.
[12] Kanya du tolay a éwan Judeo, éy éwan
de tukoy i kautusan ni Moises a gébwat
ta Diyos. Pero parusaan side na Diyos ta
kasalanan de. Ey du Judeo, da tukoy de dén
i kautusan ni Moises, éy parusaan side na
Diyos ta kasalanan de ayun to kautusan a
linabag de. [13] Dahilan, du mégbati ta kau-
tusan, sakay éwan de sundin, éy éwan side
tanggapén na Diyos. Pero du makasunud to
kautusan, éy side i ibilanga na Diyos a éwan
tu kasalanan.
[14-15] Du iba a tolay a éwan Judeo, éy éwan
de tukoy i kautusan a gébwat ta Diyos. Pero
tukoy de dén ta isip de éng te kasalanan
side. Saya i katunayana a napospusan dén
na tolay i kautusan na Diyos dide, maski
éwan de nabasa tu kautusan. Dahilan, éng
mensan, éy sugsugén de i kautusan, maski
éwan de pabi tukoy.
[16] Nadid, dumemét i aldew a utusan na
Diyos ti Cristo a maghukum ta tolay. Ey
hukumén na Diyos i tolay ayun ta édse ta
isip dia. Saya i plano na Diyos a iyépahayag
ko.

Du Judeo Sakay Ta Kautusan

[17] Nadid, sikam a Judeo, éy mégmalaki
kam a sikam i tolay na Diyos. Sakay umasa
kam be ta péniwala moy to kautusan ni
Moises, a iligtas kam na Diyos. [18] Tukoy
moy dén i kaluuben na Diyos. Makagimet
kam ta mahusay dahil to pinagadalan moy
a kautusan. [19] Sikam a Judeo éy sikam

i makapagpaliwanag ta mahusay a ugali
du tolay a éwan makapospos. [20] Sikam i
makapagtoldua du éwan pabi nakatukoy
ta Diyos! Isip moy a napospusan moy ta
mahusay i katutuhanan da inadal moy tu
kautusan ni Moises!

[21] Nadid, éng mégtoldu kam ta iba a tolay,
éy bakit éwan moy tolduan tu sarili moy?
Bakit hatulan moy du mégtako, pero sikam
éy mégtako kam be! [22] Bakit hatulan moy i
tolay a diyan méngibébi éy ta méngilélake,
pero sikam éy bakit méngibébi kam be?
Kagi moy a kontara kam ta diyos-diyosan.
Ey tama ya. Pero bakit mégtako kam be ta
kasangkapan a édse to pégdasalan de. Mali
ya! [23] Purién moy tu kautusan na Diyos; pero
lapastangan kam ta Diyos dahilan a ugali
moy. Da lélabagén moy i éya! [24] Anya tu
dati a kagi to kasulatan? I kagi naa, éy "Du
iba a tolay éy lapastangan kan side ta Diyos,
dahil ta ugali na Judeo."

[25] Tama ngani a mahusay i pagkahudeo
moy a rilihiyon, éng sundin moy i kautusan.
Pero éng labagén moy, éy éwan dén tu pasa
tu pagkahudeo moy. [26] Kanya du tolay a
éwan Judeo, éng sundin de i utus na Diyos,
éy ibilang side na Diyos a tolay na, maski
éwan side ipasakup ta rilihiyon na Judeo.
[27] Sakay sikam a Judeo, maski sakup kam na
rilihiyon moy, éy hukumén kam na Diyos
a talaga; da éwan moy sundin i kautusan
moy. Pero du éwan Judeo, éy sundin de.
Ey side i katunayana a hukumén kam na
Diyos. [28] Ti ésiya i tunay a tolay na Diyos?
Puwera du nipasakup ta rilihiyon na Judeo;
[29] éng'wan i tunay a tolay na Diyos éy du
tolay a nabagu dén i isip dia. Ey éwan
ya gébwat to kautusan, éng'wan gimet na
Espiritu na Diyos. Side i puriéna na Diyos,
maski éwan side purién na tolay.

3

[1] Nadid, éng kona sa, éy anya i lamanga
na Judeo ta éwan Judeo? Anya i kabuluhan
na rilihiyon na Judeo? [2] Meaadu! I lamanga
na Judeo, éy nipagkatiwala na Diyos dide
i kagi na. [3] Maski éwan naniwala i sén-
ganya dide ta pangako na Diyos, éy éwan
na pabayan tu nipangako na. [4] Da matapat i
Diyos, maski mebuli i étanan a tolay. Kanya
kagi no kasulatan, éy tama i kagi na Diyos;
maski sisién siya na tolay, éy éwan siya tu
kasalanan.

[5] Nadid, te tolay a mékipégpasuway
diyakén. I kagi dia éy mahusay kan
éng mégimet kitam ta medukés, monda
meta kan du tolay a mahusay i gimet na
Diyos. Kanya, kagi de a éwan na kitam kan
parusaan ta kasalanan tam. [6] Pero éwan!
Mali ya! Da parusaan na Diyos a talaga
i tolay ta mundua. [7] Sakay te mégkagi a
dapat kitam kan a mégbuli-buli, monda
meta du tolay a matapat i Diyos. Kanya
kagi de a éwan kitam kan parusaan na Diyos
ta kasalanan tam. [8] Maigi pa, kagi de, éy
gemtén tam kan i medukés, monda meta du
tolay a mebait i Diyos. Sakay te méngupos
be diyakén, a kona sa i pégtoldu ko kana.
Pero kakabulyan ya. Parusaan side na Diyos
a talaga!

Ewan Tu Tolay a Ewan Tu Kasalanan

[9] Anya wade, sikitam a Judeo, mahusay
kitam wade ta iba a lahi a tolay? Ewan!
Da nagpatunayék dén a i étanan a tolay éy
nadaig dén side na kasalanan. Pati Judeo
éy ta éwan Judeo. [10] Tutuhanan ya, da te
kagi to kasulatan na Diyos, a "Ewan tu tolay
a éwan tu kasalanan ta Diyos, maski isesa.
[11] Ewan tu nakapospos ta Diyos. Ewan tu te
gustu a méniwala diya. [12] I étanan a tolay,
éy inadgen de dén i Diyos. Naging medukés
dén side ta Diyos. Ewan tu mégimet ta
mahusay, a maski ti ésiya. [13] I labi na tolay
éy koman i lébéng a mebébuyok, da palagi
side a mégbuli-buli. Lélokon de i tolay ta
labi dia. [14] Sakay dédustaén de i kapareho
de ta medukés. [15] Sakay mémuno side agad.
[16] Palagi side a méngloko ta iba a tolay, a
pahirapan de side. [17] Ewan de pabi tukoy i
mapayapa a buhay. [18] Ewan side tu galang
ta Diyos."

[19] Nadid, napospusan tam dén a tu kau-
tusan ni Moises, éy mégkagi tungkul du
Judeo, da side ya i sakupa na éya. Pero éwan
de tinupad. Kanya éwan side tu katuwiran
ta Diyos. Dahil to kautusan, éy hukumén na
Diyos i étanan a tolay ta mundua. [20] Ewan
tu tolay a nibilang na Diyos a mahusay da
éwan tu sumunud to kautusan. Dahilan i
kahulugen no kautusan, éy monda mapali-
wanagen i tolay a te kasalanan side.

Ibilang Na Diyos Du Tolay
a Ewan Side Tu Kasalanan

[21] Nadid, hinumayag dén a tanggapén na
Diyos i tolay, a ibilang na side a éwan tu
kasalanan. Pero éwan ya gébwat ta pég-
sunud de to kautusan. [22] Eng'wan, du umasa
ni Jesu Cristo, éy side ya i ibilanga na Diyos
a éwan tu kasalanan; maski Judeo éy ta
éwan. (Tu dati a kasulatan i mégpatunaya
ta éya.) [23] Dahilan éy te kasalanan i étanan a
tolay, kanya éwan side makaadene ta Diyos.
[24] Pero nadid, dahil ta kaluub na Diyos a
mebait, éy tanggapén na i tolay, a ibilang
na side a éwan tu kasalanan. Ey gébwat
ya ni Cristo Jesus a méngiligtas dikitam.
[25] Tiniyak siya na Diyos a mate alang-alang
ta tolay, monda du méniwala diya, éy pag-
pasensiyaan side na Diyos ta kasalanan de,
dahil to dige ni Jesus. Ginimet ya na Diyos,
monda ipeta na a tama i ugali na. To éya, éy
éwan na pinarusaan i tolay ta kasalanan de.
[26] Pero nadid, éy pagpasensiyaan na Diyos i
tolay a méniwala ni Jesus. Side i ibilang na
a éwan tu kasalanan. Saya i katunayana a
tama i ugali na Diyos.

[27] Kanya sikitam, éy éwan kitam maka-
pagpalalo a mahusay kitam, da éwan tam
tinupad i kautusan. Bakit meligtas kitam?
Da sinumunud kitam wade ta kautusan?
Ewan. Meligtas kitam dahil ta kéasa tam
ni Cristo. [28] Tukoy tam dén ya, a ibilang
kitam na Diyos a éwan tu kasalanan dahil
ta kéasa tam ni Cristo. Ewan ya dahil to
péngtupad tam to kautusan. [29] Ataay, isip
moy beman Judeo san i tolay na Diyos?
Ewan. Iligtas na be i iba a tolay a éwan
Judeo. [30] Siya i Panginoon na Judeo éy ta
éwan Judeo! Tanggapén na san tu Judeo a
umasa ni Cristo. Ey kona be sa du éwan
Judeo; basta du umasa ni Cristo i tanggapén
naa. [31] Nadid, éng meligtas kitam dahil to
kéasa tam san, éy anya wade? Kagi tam
wade a éwan tu kabuluhan tu kautusan na
Diyos? Ewan. Lalo kitam nadid a makatu-
pad to kautusan.

4

Halimbawa Tungkul Ni Abraham

[1] Mara ti Abraham a apo tam to araw,
bakit tinanggap siya na Diyos? [2] Eng mara,
nibilang maka siya na Diyos a éwan tu
kasalanan dahil to gimet na a mahusay,
éy maari maka siya a magpalalo ta éya.
Pero éwan tu makapagpalalo ta Diyos a
mahusay siya. [3] Da kagi ta kasulatan a kanya
tinanggap na Diyos ti Abraham a éwan tu
kasalanan, éy dahil to kéasa na diya.

[4] Halimbawa man dén ye: mara éng még-
tarabaho tu tolay a magpaupa, i iatéd de
diya éy éwan kaluub, éng éwan upa na san.
[5] Pero tu tolay a umasa san ta Diyos, éy siya
i ibilanga na Diyos a éwan tu kasalanan.
Tanggapén na Diyos i kona sa a tolay a
umasa san ni Jesus. Ewan na tanggapén
i tolay a umasa to tarabaho na a para ta
Diyos.

[6] Négkagi ti Dabid tungkul ta éya to araw,
da kinagi na a masuwerte i tolay a ibilang
na Diyos a éwan tu kasalanan, maski éwan
nagtarabaho ta Diyos. [7] "Masuwerte," kagi
na, "du tolay a pinagpasensiyaan na Diyos
to kasalanan de! [8] Masuwerte du tolay a
ibilang na Diyos a éwan dén tu kasalanan."

[9] Nadid, anya i isip moya? Akala moy
wade éy Judeo san i masuwertea? Ewan! Da
kagbian be na Diyos du éwan Judeo. Mara
entan moy ti Abraham: tinanggap siya na
Diyos a éwan tu kasalanan, dahil to kéasa
na san. Ewan dahil to tarabaho na diya.
[10] Ey nadid, nikésiya na tinanggap ti Abra-
ham? Tinanggap na siya bagu na tinupad
tu utus na diya. Kanya diyan moy isipén a
Judeo san i tanggapén na Diyos! [11] Kétapos
na éya éy tinupad ni Abraham tu utus na
Diyos diya. To péngtupad na, éy saya i
katunayana a tinanggap dén siya na Diyos
dahil to kéasa na san diya. Maski éwan
pabi siya tinumupad, éy nibilang dén siya
na Diyos a éwan tu kasalanan. Kanya nadid,
ti Abraham éy apo na du étanan a umasa
ta Diyos, a tanggapén na, maski éwan side
Judeo. [12] Sakay apo be siya du Judeo. Pero
éwan na side apo dahil ta pagkahudeo de,
éng'wan dahil ta kéasa de ta Diyos. Lahi
side ni Abraham, da umaheg side diya a
umasa ta Diyos bagu na tinanggap tu utus
na Diyos diya.

Tu Pangako Na Diyos Ey Para Du Umasa Diya

[13] To araw, éy nipangako na Diyos ni Abra-
ham a siya i te kapangyarian ta étanan ta
mundua; sakay du apo-apo na éy te kapang-
yarian be. Nipangako na diya i éya éwan
dahil to késunud na ta kautusan, éng'wan
dahil to pag-asa na ta Diyos. Kanya ibilang
siya na Diyos a éwan tu kasalanan. [14] Da enta

moy: éng mara du méngtupad ta kautusan i
matanggapa na Diyos, éy éwan dén tu pasa
tu pangako na; sakay éwan maka be dén tu
pasa tu kéasa tam diya. 15 Dahil to kautusan
éy parusaan na Diyos i tolay, da linabag de.
Pero éng éwan tu kautusan, éy éwan be tu
manglabag ta éya.

16 Kanya tu pangako na Diyos éy para
du umasa diya. Saya i ikaluub na du tu-
nay a apo-apo ni Abraham--éwan san du
sumunud to kautusan, éng éwan, pati du
umasa diya a kona ni Abraham to araw. Da
ti Abraham i apo tam, sikitam a umasa ni
Cristo. 17 Da nakasulat dén a kinagi na Diyos
ni Abraham, a "Siko, Abraham, éy gemtén
ko a siko i ama na meaadu a lahi na tolay."
Ey neta na Diyos a naniwala ti Abraham
diya. Diyos i nangbuhay ta minate. Siya i
naglalang ta étanan to kagi na san. Kanya
makatupad siya to nipangako na.

18-19 Kinagi na Diyos ni Abraham, a pa-
genakén na tu asawa na ta anak, a siya i
maging ama na meaadu a lahi a tolay. Ey
ti Abraham éy sandaan dén a taon i idad
na. Sakay ti Sara a bakés na éy baug dén.
Pero maski neta na a matanda dén side, éy
inumasa san siya ta Diyos. Kanya tinupad
na Diyos tu nipangako na diya, a nagenak
tu asawa na; tulos kinumadu dén nadid du
apo-apo na. 20 Ewan naibut tu péniwala
na to nipangako na Diyos diya. Kanya
pinuri na i Diyos, a tulos lalo a tinumibay tu
péniwala na diya. 21 Tukoy dén ni Abraham
a siguradu a tupadén na Diyos tu nipangako
na diya. 22 Ey dahil to kéasa na ta Diyos,
éy ibilang na siya a éwan tu kasalanan.
23 Nadid, i éya a kagi, a ibilang na kan a éwan
tu kasalanan, éy éwan san para ni Abra-
ham, 24 éng'wan para dikitam be, monda
mapospusan tam be a tanggapén kitam be
na Diyos--sikitam a méniwala diya. Siya i
nangbuhay ni Panginoon Jesus to nikate na.
25 Pinabuno ti Jesus dahil ta kasalanan tam.
Sakay pinabuhay na Diyos a huway, monda
ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan.

5

Tanggapén Kitam Dén Na Diyos

1 Nadid, ibilang kitam na Diyos a éwan
tu kasalanan, dahil to kéasa tam ni Cristo.
Kanya nadid, éy tinanggap kitam dén na
Diyos, dahil to gimet ni Panginoon tam a
Jesu-Cristo. 2 Dahil ta péniwala tam diya
éy makamtan tam dén i kabaitan na Diyos.
Tinanggap na kitam dén. Ey mésaya kitam,
da umasa kitam a kaguman na kitam ta
lugar na a memahal. 3 Sakay pati, éy mésaya
kitam be ta hirap tam; da tukoy tam éng
te hirap kitam éy matolduan kitam be a
magtiyaga. 4 Sakay éng magtiyaga kitam
éy saya i katunayana a matibay i péniwala
tam. Sakay éng matibay i péniwala tam
éy umasa kitam ta mahusay. 5 Ey éwan
kitam masanike éng umasa kitam ta Diyos,
da mahal na kitam a tahod. Ey mébati tam
dén i pégmahal na dikitam dahil ta Banal a
Espiritu a niatéd na dikitam.

6 To éya a nadaig kitam pabi na
kasalanan tam, éy minate ti Cristo para
ta makasalanan a tolay. To takda a
panahun éy niatéd na i buhay na para ta
makasalanan. 7 Tukoy tam a bihira a talaga
i tolay a méngiatéd ta buhay na a para ta
mahusay a tolay. Pero, éng mensan, éy
te tolay a méngitaya ta buhay na para to
kaguman na. 8 Pero enta moy ti Cristo: to te
kasalanan kitam pabi éy minate siya para
dikitam! Saya i nipetaa dikitam na Diyos a
mahal na kitam a tahod.

9 Ey nadid, éng tinanggap kitam dén na
Diyos dahil to dige ni Jesus to nikate na,
éy anya? Ewan na kitam beman agawén
ta pégparusa na Diyos? 10 To péngkontara
tam pabi ta Diyos, éy tinanggap na kitam a
kadimoy na dahil to kéte no anak na. Eng
kona sa, éy éwan kitam beman iligtas ni
Cristo, da buhay dén siya? 11 Sakay pati,
éy masahat kitam dén ta Diyos dahil ta
Panginoon tam a Jesu Cristo. Dahil diya éy
tinanggap kitam na Diyos a kadimoy na.

Ti Adan Sakay Ti Cristo

12 Natandaan moy ti Adan to araw. Siya
i neditol a tolay ta mundua, éy nagkasala.
Ey hanggan nadid éy siya be i inahega na
étanan a tolay, da side ngani i lahi naa.
Kanya mégkasala be side. Ey anya i bunga
no kasalanan ni Adan? Ey dikamatayan!
Kanya mate nadid i étanan a tolay, éy te
kasalanan side a étanan. 13 Bagu nanulat ti
Moises to kautusan na Diyos, éy nagkasala
pa i tolay. Pero éwan de kapanagutan
tu kasalanan de, da éwan de pabi tukoy i
kautusan. 14 Pero sapul ni Adan a hanggan
to panahun ni Moises, éy minate i étanan

a tolay, maski éwan de inaheg ti Adan, to
kéidel na to utus na Diyos diya.

Mara ipareho mo ti Adan ni Cristo:
15 éwan side pareho. Da maski mate i étanan
a tolay dahil to kasalanan ni Adan, éy sigu-
radu a meligtas nadid i meadu a tolay dahil
to gimet ni Jesu Cristo. Saya i kaluub na
Diyos dikitam. 16 Kanya éwan pareho i gimet
diden ya a éduwa. Dahil to kasalanan ni
Adan, éy mégkasala nadid i étanan a tolay,
a tulos parusaan side na Diyos. Pero nadid,
maski meadu kitam a kasalanan, éy naibu-
tan dén side ni Cristo, a atdinan na kitam ta
buhay a éwan tu katapusan! 17 Katutuhanan
a dahil to kasalanan no esa a tolay éy mate
nadid i étanan a tolay. Pero nadid dahil
to gimet no esa man dén a tolay, a ti Jesu
Cristo, éy lalo a mahigpit i makamtan na
tolay! Du étanan nadid a tumanggap ta
kaluub na Diyos, a tulos ibilang na side a
éwan tu kasalanan, éy mabuhay side a éwan
tu katapusan.

18 Kanya nadid, i kahulugina no kinagi ko
éy kona se: tu ginimet no esa a lélake a
medukés i nangatéda ta ikate na étanan a
tolay. Pero tu ginimet no esa man dén a
lélake a mahusay, éy saya i méngiligtas ta
tolay, a atdinan na side ta buhay a éwan tu
katapusan. 19 Samakatuwid éy inatdinan ni
Adan i meadu a tolay ta kasalanan, dahil to
késuway na ta Diyos. Ey ti Cristo, dahil to
késunud na, éy ibilang na Diyos i meadu a
tolay a éwan tu kasalanan.

20 Kanya to pégpahayag ni Moises to kau-
tusan, éy lalo a nadagdagen i kasalanan
na tolay. Pero éng dikél i kasalanan na
tolay, éy lalo be a dikél i kagbi na Diyos
dide. 21 Kanya nadid éy mate i tolay dahil
ta kasalanan de. Pero atdinan kitam be
na Diyos ta kaluub na, dahil to kabaitan
na. Atdinan na kitam ta buhay a éwan tu
katapusan, dahil to gimet ni Jesu Cristo a
Panginoon tam.

6

Diyan Kam Utusan Na Kasalanan Moy

1 Nadid, neta tam a kagbian kitam na
Diyos maski nagkasala kitam. Ey anya i isip
moya? Itulos tam i pégkasala tam, monda
kagbian na kitam ta lalo pa ta éya? 2 Ewan!
Bakit magkasala kitam pa, éng inagaw ki-
tam dén na Diyos to dati a ugali tam a
makasalanan! Minate tu dati a pagkatolay
tam. 3 Ewan moy bale pabi napospusan,
to nipagpabinyag tam a nipasakup kitam
ni Cristo Jesus, éy bilang kaguman tam
siya a minate. 4 Kanya to nipagpabinyag
tam, éy bilang nielbéng kitam a kaguman
ni Cristo, monda kaguman na kitam be a
mabuhay. Da pinabuhay siya Nama na ta
kapangyarian na. Kona sa, monda te buhay
kitam a bigu a éwan makasalanan.

5 Nadid, éng nagpasakup kitam dén ni
Cristo, a kaguman tam siya a minate, éy
kaguman tam be siya a mabuhay a huway.
6 Tukoy tam dén tu dati a pagkatolay tam
a makasalanan, éy kaguman dén ya ni
Cristo a nipako to kudos. Kona sa, monda
mate tu dati a pagkatolay tam a medukés,
monda éwan kitam utusan na kasalanan
tam. 7 Dahilan, éng kaguman moy dén
ti Cristo a minate, éy inagaw na kam
dén to dati a ugali moy a makasalanan.
8 Dahilan eng kaguman tam ti Cristo a mi-
nate, éy tukoy tam a kaguman tam be siya
a mabuhay a huway. 9 Da tukoy tam a
binuhay dén na Diyos ti Cristo, a éwan dén
huway a mate. Ewan dén siya mate nadid,
a hanggan. 10 Mensan siya a minate para ta
kasalanan tam. Hustu dén ya a katubusan
na kasalanan na étanan a tolay. Ey nadid i
buhay na éy para ta Diyos. 11 Kanya sikam,
dapat ibilang moy a pate dén tu dati a
pagkatolay moy a makasalanan, a bigu dén
i buhay moy nadid. I buhay moy nadid éy
para ta Diyos, da sakup kam dén ni Cristo
Jesus.

12 Nadid, dahil ta éya, éy diyan kam dén
péutus a huway ta kasalanan. Diyan kam
méniwala ta hilig na bégi moya a medukés.
13 Eng'wan utusan kam na Diyos, da ina-
gaw kam dén na Diyos ta kamatayan, a
inatdinan na kam dén ta bigu a buhay.
Kanya iated moy ta Diyos i bégi moya,
monda gamitén na kam ta mahusay a
gimet. 14 Ewan maari a utusan kam na
kasalanan, da éwan kam dén sakup na kau-
tusan, éng'wan sakup kam dén na kagbi na
Diyos. Aguman na kam nadid, a monda
adgen moy tu kasalanan moy.

Inagaw Kam Dén To Kasalanan Moy

15 Nadid, anya i akala moya ta éya? It-
ulos tam wade i pégkasala tam, da éwan
kitam dén to kautusan, da sakup kitam dén

na kagbi na Diyos? Ewan! Ewan maari!
16 Ewan moy tukoy? Eng sundin moy i
maski ti ésiya a magutus dikam, éy bilang
sakupén na kam. Kanya éng sundin moy
i kasalanan éy dekpén kam na kasalanan.
Ey i bunga na éya éy kamatayan. Pero
éng sundin moy i Diyos, éy tanggapén na
kam, a atdinan na kam ta buhay a éwan
tu katapusan. 17 Salamat ta Diyos! Utusan
kam na kasalanan moy to éya. Pero nadid
éy sundin moy ta mahusay i katutuhanan a
nitoldu dikam na Diyos. 18 Inagaw kam dén
ni Cristo to kasalanan moy. Ey nadid éy
utusan kam dén na Diyos, a tulos gemtén
moy i mahusay. 19 Mégkagiék ta éye ta
medibo san a kagi, monda maseplot moy
a mapospusan. To éya éy sésundin moy a
palagi i medukés a ugali. Ey nadid éy dapat
sundin moy a palagi i mahusay a gimet, da
sikam i tolay na Diyos.

20 To éya a sésundin moy pabi i ugali moy
a makasalanan, éy éwan kam pabi nasakup
na mahusay a ugali. 21 Pero anya i nasapit
moya ta éya a mékasanisanike a ginamet
moy? Ewan! Da i keangayan sana na éya
éy kamatayan! 22 Pero nadid, éy inagaw
kam dén ni Cristo to kasalanan moy, a tulos
utusan kam dén na Diyos nadid. Nakamtan
moy nadid a tolay kam dén na Diyos. Ey
anya i keangayana na éya? Ey buhay a éwan
tu katapusan. 23 Dahilan i keangayana na
makasalanan a ugali éy kamatayan. Pero
i kaluub na Diyos éy buhay a éwan tu kat-
apusan. Ey gébwat ya ta Panginoon tam a
Cristo Jesus.

7

Libri Kitam To Kautusan

1 A tétotop ko, sikam a nakapospos ta
kautusan, éy tukoy moy dén a sakup san
na kautusan i tolay habang buhay siya.
2 Mara kona se: i utus a esa to kautusan, éy
diyan ginanan na bébe i asawa na habang
buhay siya. Pero éng mate dén tu asawa
na, éy libri dén tu bébe ta utus no kautu-
san tungkul ta pasawa. Maari dén siya a
mamakét. 3 Mara, éng mékiagum siya ta
esa a lélake, a te buhay pabi tu asawa na,
éy méngilélake ya. Pero éng mate dén tu
asawa na, éy libri dén tu bébe ta utus na
kautusan tungkul ta pasawa. Ewan siya tu
kasalanan éng mamakét. 4 Ey kona be sa
dikam, sakay to kautusan ni Moises. Libri
kam dén nadid to kautusan, da bilang pate
kam dén, da minate ti Cristo para dikam.
Ey nadid éy sakup kam dén ni Cristo.
Minabuhay siya a huway, monda gemtén
tam i mahusay para ta Diyos. 5 To éya a
péngsunud tam to dati a pagkatolay tam, éy
dinagdagen na kautusan tu kasalanan tam,
da pékabati tam ta éya, éy gustu tam ta lalo
a labagén. Pero i keangayana na éya a ugali
éy mahukum kitam. 6 Pero nadid éy libri
kitam to kautusan ni Moises, da bilang pate
kitam dén ta éya. Kanya nadid éy éwan
kitam tu kailangan a sumunud ta kautusan;
éng'wan i sésundin tam déna éy Diyos, da
binagu kitam na Espiritu a Banal.

Tu Kautusan Ey Mégpaliwanag Ta Kasalanan

7 Ey anya i kahulugina na éya? Medukés
wade tu kautusan? Ewan! Pero éng éwan
tu kautusan éy éwan ko napospusan éng
anya i kasalanan na tolay. Eng éwan kinagi
no kautusan a "Diyan ka medémot," éy
éwan ko maka napospusan a kasalanan i
medémot. 8 Kanya tu kautusan éy dinagda-
gen na tu kasalanan ko, da pinadikél na i
kedémot ko. Dahilan, éng éwan mo pabi
tukoy i kautusan, éy éwan mo be tukoy
éng anya i kasalanan mo. 9 To éya éy
akala ko éy éwanék tu kasalanan. Pero
to pégadal ko to kautusan éy naisip ko a
te kasalananék bale. Sakay dinagdagen ko
be tu kasalanan ko ta higit pa ta éya. 10 I
kautusan éy dapat maka a méngatéd ta
buhay a éwan tu katapusan. Pero sakén,
da linabag ko éy siya bale i méngatéda
diyakén ta panghukum diyakén. 11 Kanya tu
kautusan éy dinagdagen na i kasalanan ko,
da akala ko éy tétupadén ko dén, pero bale
éy éwan ko kaya. Kanya dahil to kautusan,
éy talagaék a hukumén.

12 Kanya i kautusana éy gébwat ta
Diyos. Ewan medukés i kautusan, éng'wan
mahusay. 13 Nadid, éng mahusay tu
kautusan, éy bakit méngatéd ta tolay ta
panghukum dide? Ewan! Kanya hukumén
na Diyos i tolay éy dahil ta kasalanan de.
Bakén a dahil to kautusan. I gimet no
kautusan, éy mégpaliwanag ta kasalanan.
Saya i katunayana a medukés i kasalanan
tam a talaga.

Tu Hilig Na Bégi Na Tolay

[14] Tukoy tam a gébwat ta Diyos tu kau-
tusan. Pero sakén, éy tolayék san a éu-
tusanék na kasalanan ko. [15] Mégtakaék
éng bakit éwan ko maari a pigilén i gimet
ko a medukés. Eng gustu ko a gemtén i
mahusay, éy éwan ko kaya. Sala ko be
a gemtén i medukés a gimet; pero maski
sala ko, éy gemtén ko be. [16] Nadid, éng
gemtén ko i éwan ko gustu éy minamaigi
ko i kautusan. [17] Kanya éwan ko gustu a
mégimet ta medukés. Pero tu katutubu ko
a pagkatolay ko a makasalanan, éy saya i
mégpilita diyakén. [18] Tukoy ko a medukés
i dati a pagkatolay ko. Kanya maski gustu
ko a gemtén i mahusay, éy éwan ko kaya.
[19] Dahilan éy gustu ko a gemtén i mahusay,
pero éwan ko itulos. Sakay sala ko a gemtén
i medukés, pero saya i gimet kua! [20] Nadid,
éng gemtén ko i éwan ko gustu, éy sala ko a
magkuna sa. Pero piliténék na katutubu ko
a pagkatolay ko a makasalanan.
[21] Kanya nadid, éy saye i napospusan
kua: éng gustu ko a gemtén i mahusay, éy
gemtén ko san i medukés. [22] Gustu ko a
tahod ta isip kua i utus na Diyos. [23] Pero mé-
bati ko be ta bégi kua tu dati a pagkatolay ko
a makasalanan. Saya i mégpilita diyakén a
magimet ta medukés. [24-25] Kanya sakén, éy
sundin ko i Diyos ta isip kua. Pero tu dati
a pagkatolay ko éy siya i sumunuda ta hilig
na bégi kua a makasalanan.
Kakakagbiék a tahod! Ti ésiya wade i
mangiligtasa diyakén ta pagkatolay ko a
makasalanan a méngatéd diyakén ta ikate
ko?
Salamat ta Diyos! Iligtasék na dahil to
gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo!

8

I Buhay Tam Ey Ayun Ta Espiritu

[1] Kanya nadid, éy éwan hukumén na
Diyos i tolay a nékipagkaesa ni Cristo Je-
sus. [2] Ewan kitam dén sakup na dati a
pagkatolay tam a makasalanan a méngatéd
ta ikate tam; dahilan éy nilibri kitam na
Espiritu. Siya i méngatéd ta buhay. Ey
gébwat ya ta pékiagum tam ni Cristo Jesus.
[3] Medukés i dati a pagkatolay tam. Kanya
éwan kitam meligtas dahil to késunud tam
to kautusan. Pero iligtas kitam na Diyos.
I ginimet naa, éy pinaange na tu anak na
ta mundua, a naging tolay. Pero éwan siya
tu kasalanan. To nikate na éy nilibri na
kitam ta kasalanan tam. [4] Ginimet na ya
monda makatupad kitam nadid ta kautusan
na Diyos. Ey nadid éy sundin tam, da
éwan kitam dén nadid sumunud ta dati a
pagkatolay tam a makasalanan; éng'wan i
sundin tama nadid éy tu Banal a Espiritu.
[5] Du tolay a sumunud ta dati a pagkatolay
de a makasalanan, éy sugsugén de san tu
gimet a medukés. Pero du sumunud ta
Espiritu na Diyos, éy sugsugén de i gustu
na Espiritu. [6] Eng sugsugén mo tu dati a
pagkatolay mo a medukés, éy hukumén ka
na Diyos. Pero éng sugsugén mo i bagay
a tungkul ta Espiritu na Diyos, éy éwan
ka maligalig, sakay mabuhay ka a éwan tu
katapusan. [7] Dahilan tu tolay a sumunud
to dati a pagkatolay na éy kontara siya ta
Diyos. I kona sa éy éwan maari a sumunud
ta utus na Diyos. [8] Kanya éwan maari i kona
sa a tolay a gumimet ta kasahatan na Diyos.
[9] Pero sikam, éy éwan sa kona, da sikam,
éy nékipagkaesa kam ta Espiritu na Diyos,
éng talaga a mégiyan dikam i Espiritu.
Dahilan éng éwan édse dikam i Espiritu
ni Cristo, éy éwan na kam sakup. [10] Pero
sikam éy sakup kam dén ni Cristo a talaga,
a mégiyan dén siya dikam. Talaga a mate
i bégi moya dahil to kasalanan moy, pero
i kaliduwa moy éy mabuhay a éwan tu
katapusan, da tinanggap kam dén na Diyos
a ibilang na kam a éwan tu kasalanan. [11] Tu
Espiritu na Diyos, éy siya i nagpabuhay ni
Jesus to lébéng. Kanya nadid, éng mégiyan
dikam i Espiritu na Diyos, éy buhayén na be
a huway i bégi moya.
[12] Kanya nadid, a tétotop ko, éy te kailan-
gan kitam a sumunud ta Espiritu na Diyos,
a diyan tam sugsugén tu dati a pagkatolay
tam a medukés. [13] Dahilan éng sundin moy
i hilig na bégi moya, éy hukumén kam na
Diyos. Pero éng idelan moy i medukés a
gimet dahil ta tulung na Espiritu na Diyos
dikam, éy mabuhay kam a éwan tu katapu-
san. [14] Dahilan i étanan a alaga na Espiritu
na Diyos, éy side ngani i anak na Diyos.
[15] Kanya éwan kitam dén nadid méganteng
ta parusa na Diyos, da tinanggap na kitam
dén a anak na. Maari a dulawén tam siya
nadid a Ama tam. [16] I Espiritu na Diyos a
édse dikitam, éy siya i mégpatunaya diki-
tam a anak kitam na Diyos. [17] Ey nadid, éng

anak na kitam éy atdinan na kitam be ta
gantimpala a iatéd na ni Cristo. Dahilan
éng kaguman tam siya ta hirap na, éy kagu-
man tam be siya éng maghari.

I Gantimpala a Dumemét

18 I isip kua, éy éwan importante diyakén
i hirap tam nadid, bagay maala-ala ko i
memahal a gantimpala a meange dikitam.
19 I étanan a nilalang na Diyos, éy umasa
ta oras a ipataas na Diyos du anak na.
20 Dahilan, i nilalang na Diyos, éy naging
éwan tu pasa, da saya i kaluuben na Diyos.
Pero te pag-asa be i tolay. 21 Dahilan te
dumemét a oras a malaya man dén i ni-
lalang na Diyos, monda éwan mate i maski
anya. Kédemét na éya, éy te kabahagi be
diden ya a nilalang ta éya a malaya a buhay
a meange du anak na Diyos. 22 Tukoy tam i
nilalang na Diyos, éy méghirap a méghirap
a tahod a hanggan nadid. 23 Ey kona be sa
sikitam. Ey nadid éy mégtiis kitam a umasa
kitam ta oras a agawén na Diyos i bégi tama,
a tanggapén na kitam a anak na. Ey tu
neditol a niatéd na dikitam éy tu Espiritu
na. 24 Sapul to nipagligtas dikitam ni Cristo,
éy umasa kitam ta dumemét dikitam, a
maguhay kitam san ta asaan tam. Pero
éng dinumemét maka dén i éya a éuhayén
tam, éy éwan kitam dén tu uhayén, da
dinumemét dén. 25 Pero umasa kitam be ta
éya, maski éwan tam pabi mineta, a mégtiis
kitam san a méguhay.

26 Nadid, éy aguman kitam be na Espiritu
ta kahinaan tam. Da éwan kitam marunung
a manalangin ta tama. Mara, aguman kitam
na Espiritu a dumaying ta Diyos ta disalad
a isip tam. 27 Sakay i Diyos, éy tukoy na
dén i isip na tolay. Sakay tukoy na be
i isip na Espiritu, da dumédaying diya i
Espiritu alang-alang ta tolay na Diyos, ayun
ta kaluuben na Diyos.

28 Tukoy tam ye: ta maski anya a bagay,
éy gemtén na Diyos i mahusay ta tolay
a mégmahal diya--du étanan a inakit na,
ayun to plano na. 29 Dahilan, sapul to sapul
éy tukoy dén na Diyos éng ti ésiya i koo na a
tolay. Side, éy pinili na a maging kapareho
side na anak na a sarili, monda ti Jesus éy
siya i panganay de. 30 Sakay du étanan a
pinili na éy side du inakit na. Sakay side
i tinanggap na a ibilang na side a éwan tu
kasalanan. Sakay side i pataasén na.

Ewan Tu Makapagpahiwalay Dikitam Ni Cristo

31 Nadid, anya be i makagi tam tungkul ta
éya? Eng Diyos i kaguman tam, éy ti ésiya
i makadaig dikitam? 32 I Diyos, éy éwan na
niewad tu sarili na a anak, éng'wan niatéd
na a minate to kudos a para dikitam. Nadid,
éng kona sa i gimet na Diyos, éy anya, éwan
na beman ipagkaluub dikitam i kailangan
tam? 33 Ti ésiya wade i magablaa ta Diyos
tungkul dikitam? Sikitam i pinili naa, a
ibilang na kitam a éwan tu kasalanan! 34 Ti
ésiya wade i manghukum dikitam? Mara
ti Cristo Jesus, hukumén na kitam wade?
Ewan! Da minate siya para dikitam, sakay
nabuhay a huway, a kaguman na i Diyos
nadid. Siya i dumaying ta Diyos nadid para
dikitam. 35 Ti ésiya i makapagpahiwalay
dikitam ta pégmahal ni Cristo dikitam?
Ewan, da éwan na kaleksapan i mahalén na.
Maski te hirap kitam, maski te mékialam
dikitam, maski te alép kitam, maski adene
kitam a mate, éy éwan tu makapagpahi-
walay dikitam ni Cristo. 36 Ey te hirap kitam
a talaga. Ey kagi to kasulatan a palagi kitam
a adene a bunon, da méniwala kitam diya.
Kanya ibilang de kitam a koman i tupa a
bunon. 37 Pero ta étanan a éya a hirap tam
éy aguman kitam ni Cristo, monda kaya
tam side a taluén. Ewan na kaleksapan i
mahalén na a tolay. 38 Méniwalaék a sigu-
radu a éwan tu makapagpahiwalay dikitam
ta pégmahal ni Cristo dikitam. Maski mate
kitam, maski buhay kitam pabi. Maski
anghel, maski espiritu a iba. Maski anya i
manyari dikitam nadid a panahun sakay ta
esa pa a panahun. 39 Maski du espiritu ta
langet éy ta lutaa. Maski kontara dikitam
i étanan, éy éwan tu makapagpahiwalay
dikitam ta Diyos, da mahal na kitam dahil
to gimet ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

9

Du Judeo Ey Pinili Na Diyos

1 Nadid, te kaginék dikam tungkul du
Judeo. Katutuhanan i éye a kagi ko.
Sakupék ni Cristo, a éwanék mégbuli-buli.
I Banal a Espiritu éy mégiyan ta isip
kua. Kanya tukoy ko a tama i kagi kuae.
2 Mahigpit i kalungkutan kua du kapareho
ko a Judeo! Mégsisiék tu isip dide, da lahi
ko side! Side i kabébayan kua, éy talaga a
maparusaan side. 3 Gustu ko a sakén maka i

isumpaa na Diyos kesira dide. Maski sakén
maka i maibuta ni Cristo kesira dide. 4 Du
Judeo, éy side i pinilia na Diyos to araw, a
naging tolay na. Side i anak na Diyos. Side
i kaguman na to araw. Nékipagkasundu i
Diyos dide, a inatdinan na side to kautusan
na, sakay to pangako na. Side i sinumamba
diya. 5 Du apo-apo de to araw éy ti Abraham,
sakay ti Isak sakay ti Israel. Ey ti Cristo,
to naging tolay siya, éy Judeo be siya a
kabébayan de. Siya i Diyos a mataas ta
étanan. Purién tam siya a éwan tu katapu-
san! Kona maka sa.

6 Kinagi dén na Diyos a tolay na du Judeo.
Ey éwan naibut tu nipangako na, maski
inidelan de ti Cristo. Da éwan étanan a
Judeo i tinanggap na a tolay na. 7 Ewan
du étanan a apo-apo ni Abraham i tolay na
Diyos. Da kinagi na Diyos ni Abraham, a
"Basta du apo no anak mo a ti Isak i mebi-
lang a gébwat diko." 8 Nadid, i kahulugan
na éya, éy éwan tolay na Diyos i étanan a
nienak ni Abraham, éng'wan basta du anak
a gébwat to pangako na Diyos. 9 Ey anya tu
nipangako na Diyos ni Abraham? "Ta esa a
taon," kagi na, "éy magsoliék dikam. Ta éya
a panahun éy magenak ti Sara a bakés mo ta
lélake." Siya éy ti Isak.

10 Sakay énta moy ti Rebeka a asawa ni
Isak. Méngilog pabi siya to anak na a
kambal, 11-12 éy kinagi na Diyos diya, a "Tu
sumunud a ienak, éy mataas siya to aka
na." Enta moy, éwan pabi side nienak, éy
pinili dén na Diyos tu ikaduwa, a ti Hakob.
Makay isip moy pinili na Diyos tu esa dahil
to ugali na a mahusay. Pero éwan, da saya i
kaluuben na. 13 Da kagi to kasulatan a pinili
na Diyos ti Hakob, a inidelan na tu aka na a
ti Esaw.

14 Nadid, éng kona sa, éy anya, makagi
tam wade a éwan tama i gimet na Diyos, da
tanggapén na tu esa, sakay tu esa éy éwan?
Ewan! 15 Da kinagi na Diyos ni Moises to
araw, a "Kagbian ko i maski ti ésiya a gustu
ko a kagbian." 16 Kanya du tolay a tanggapén
na Diyos, éy éwan ya dahil to gimet de,
éng'wan gébwat san ya ta kagbi na Diyos.

17 Mara enta moy ti Hari Paraon to araw:
kinagi diya na Diyos, a "Ginimet ta ka a
Hari ta Egipto, monda éng ibutan ta ka,
éy meta na tolay i kapangyarian ko, tulos
metanyag i ngahen ko ta buu a mundu."
18 Kanya sikitam, meta tam a kagbian na
Diyos i maski ti ésiya a gustu na. Sakay pati
éy paktogén na i ulo du iba a gustu na a
paktogén.

Gemtén Na Diyos I Tolay Ayun Ta Gustu Na

19 Nadid, éng kona sa i gimet na Diyos,
éy makay kagi moy a bakit sisién na pa i
tolay éng éwan de siya sundin, da Diyos
ngani dén i nagpaktog ta ulo dia! 20 Pero i
sengbet kua ta éya, éy éwan kam maari a
magpintas ta plano na Diyos. Bakit, maari
wade i linalang na Diyos a mégkagi diya, a
"Bakit linalangék ta kona se?" 21 Ataay, tu
mégimet ta binga, éwan bale siya maari a
mégimet ta binga a memahal sakay ta binga
a mura ta esa san a piraso a luta?

22 Nadid, kona sa i Diyos--gemtén na i
tolay ayun ta gustu na. Kanya du tolay a
medukés, éy talaga a parusaan na. Pero
tiisén na pabi side, monda ipeta na i pég-
parusa na dide. Sakay ta kapangyarian
na éy ipeta na be. 23 Gustu na ipeta na i
kapangyarian na a mataas, sakay tu kaluub
na du tolay a kagbian na, du pinili na a
mégiyan diya ta langet. 24 Ey sikitam ngani
i pinili naa. Judeo éy ta éwan Judeo i pinili
naa. 25 To kasulatan ni Oseas, éy kinagi na ta
éye: "Du tolay a éwan Judeo, éy tanggapén
ko side a tolay ko, a mahal ko side." 26 To
éya éy kagi de a éwan tolay na Diyos du
éwan Judeo. Pero nadid éy dumemét i oras
a dulawén de side a anak na Diyos. 27 Sakay
tu kasulatan ni Isayas, i kagi na tungkul du
Judeo, éy "Maski meaadu side a koman i
baybay ta diget, éy kétihék san i meligtasa
dide; 28 da bigla na Diyos a ganapén i pég-
parusa na ta tolay ta mundua." 29 Sakay esa
pa a kagi ni Isayas, éy "I mataas a Pangi-
noon, éng éwan na inagaw du sénganya du
anak tam to te hirap tam, éy naubus kitam
a koman i banuwan na Sodoma sakay ta
Gomora."

Du Judeo Ey Ewan Méniwala Ni Cristo

30 Nadid, i kahulugina na éya, éy kona
se: Du éwan Judeo, éy éwan side pinumilit
a tanggapén side na Diyos; pero nadid éy
tinanggap na dén side, a ibilang na side a
éwan tu kasalanan, dahil to péniwala de ni
Cristo. 31 Pero du Judeo éy pinumilit side
a tumupad ta kautusan, monda tanggapén
side na Diyos. Pero éwan de kaya. 32 Kanya
éwan side maari, éy dahil pinumilit side a

tanggapén side na Diyos dahil to ginimet
de. Pero éwan side inumasa ni Cristo. Mara
ti Cristo éy bito a kinehakpaan du Judeo.
33 Da kinagi na Diyos to kasulatan, a "Enta
moy, iedton ko ta banuwan na Judeo i esa a
lélake. Mara bito siya a kehakpaan na tolay
ta iyamut de. Pero du tolay a méniwala
diya, éy éwan side malungkut."

10

1 A tétotop ko, i panalangin kua, éy melig-
tas maka du kapareho ko a Judeo. Saya
i gustu ko a tahod a tahod! 2 Tutuhanan
a mékidiyos side a tahod, pero mali i
pékidiyos dia. 3 Da éwan de tukoy éng
kodya na Diyos a tumanggap ta tolay. Ey
nadid, da éwan de tukoy, éy ginimet de
i sarili de a rilihiyon, monda gustu maka
side na Diyos. Pero éwan side méniwala
a tanggapén na Diyos i tolay a umasa ni
Cristo. 4 Pero ti Cristo, éy pinalipas na dén
tu kautusan a péniwalaan na Judeo. Kanya
nadid éy tanggapén na Diyos i maski ti ésiya
a umasa ni Cristo, a ibilang na side a éwan
tu kasalanan.

Tanggapén Na Diyos I Maski Ti Esiya

5 Nanulat ti Moises to araw, a i tolay a
sumunud ta étanan a édse to kasulatan,
habang buhay, éy siya i tanggapéna na
Diyos; siya i meligtas. 6 Pero tungkul ta
pénanggap na Diyos ta tolay a umasa ni
Cristo, éy te kagi be: Diyan kam kan mégk-
agi a te kailangan kam a umange ta langet
a magpaange se ni Cristo, a monda iligtas
na kam. 7 Diyan kam kan be mégkagi a
te kailangan kam a magahayok ni Cristo
ta Dinatagen, a monda aguman na kam.
8 Dahilan tu kagi na Diyos a ipahayag ko éy
tanggapén na Diyos du umasa ni Cristo. Ey
éwan ya mehirap a mapospusan, da tukoy
moy dén. 9 Eng ipagtapat mo a ti Jesus
éy Panginoon, sakay éng méniwala ka a
tahod a binuhay siya na Diyos to lébéng,
éy meligtas ka a talaga. 10 Dahilan, éng
méniwala kitam a talaga, éy tanggapén
kitam na Diyos, a ibilang na kitam a éwan
tu kasalanan. Eng ipagtapat tam a siya i
Panginoon tam éy meligtas kitam. 11 Kagi
to kasulatan, a maski ti ésiya a méniwala
diya, éy éwan malungkut, 12 maski Judeo éy
ta éwan Judeo. Da i Diyos éy Panginoon ta
étanan. Méngatéd siya ta biyaya ta étanan
a dumaying diya. 13 Dahilan i maski ti ésiya
a dumaying ta ngahen na Panginoon éy
meligtas.

14 Pero i tolay, éy éwan side dumaying
ta Panginoon éng éwan de siya tukoy. Ey
pakodyan de siya a matukuyan, éng éwan
de pabi nabaheta. Ey pakodyan de a
mabaheta éng éwan tu méngibaheta dide?
15 Sakay éwan tu méngibaheta dide éng
éwan tu magutus ta esa a ange mangiba-
heta dide. Kanya te kagi to kasulatan, a
"Masahat i tolay bagay te dumemét dide a
méngibaheta dide ta Mahusay a Baheta."

16 Pero te meadu be a tolay a éwan méni-
wala to nabaheta de a tungkul ta Mahusay
a Baheta. Maski ti Isayas to araw, éy kinagi
na a "Panginoon, éwan side méniwala to
nibaheta ko dide." 17 Kanya i tolay, méni-
wala side ni Cristo bagay mabaheta de.
Sakay mabaheta de bagay te magtoldu dide
tungkul ni Cristo.

18 Nadid, du Judeo a éwan méniwala;
bakit wade? Ewan de wade pabi nabaheta?
Ewan! Nabaheta de dén. Dahilan maski
ta ahe ta mundua, éy nabaheta de dén i
Mahusay a Baheta. 19 Bakit, éwan napospu-
san du Judeo a tanggapén be na Diyos i tolay
a maski éwan Judeo? Ewan! Napospusan
de dén ya. Da kinagi ni Moises a gemtén
na Diyos a ménaghili du Judeo dahil ta
kagbi na du iba a tolay a éwan nakapospos.
20 Sakay kagi ni Isayas, a pumeta i Diyos
du éwan Judeo a tolay a éwan nagahayok
diya. 21 Pero du Judeo, kagi na, éy gustu
na Diyos a palagi na side a tanggapén, pero
masuwayin side.

11

Ewan Inidelan Na Diyos Du Judeo

1 Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, éy anya
isip moya? Inidelan wade nadid na Diyos
i tolay na a Judeo? Ewan! Mara sakén,
Judeoék. Apoék ni Abraham. Sakupék ta
lahi a gébwat ni Bendyamin. 2 Kanya tukoy
tam a éwan inidelan na Diyos i tolay na a
Judeo a pinili na to araw. Ewan moy maala-
ala tu kagi to kasulatan tungkul ta éya? Ti
Purupeta Eliyas, éy nagabla siya ta Diyos
du kapareho na a Judeo, a 3 "Panginoon,"
kagi na, "binunu de dén du iba a purupeta
a méniwala diko. Sakay hinukat de dén du
pégdasalan me diko. Ey nadid," kagi na,

"saken san dén i nabuhaya a méniwala diko.
Sakay gustuék de be dén a bunon." [4] Pero
"Ewan," kagi na Diyos. "Ewan san siko i
méniwalaa diyakén. Da te pitu pabi a libu
a Judeo a méniwala diyakén, a éwan pabi
sinumamba to diyos-diyosan a ti Baal."

[5] Ey kona be sa nadid a panahun tam. Te
sénganya pabi a Judeo a méniwala. Side
i pinilia na Diyos a tolay na, da kagbian
na side. [6] Pinili na side dahil to kagbi na,
éwan dahil to késunud de to kautusan na.
Dahilan éng tanggapén na Diyos i tolay
dahil ta késunud de, éy éwan tunay i kagbi
na dide.

[7] Nadid, anya i kahulugan na éya? I
keaduan na Judeo éy éwan tinanggap na
Diyos, maski gustu de a tanggapén na side.
Basta du séngaséngaya san a pinili na, éy
side san i tinanggap naa. Pero du iba, éy
mekétog side tu ulo. [8] Kagi to kasulatan,
éy ginimet side na Diyos a mekétog tu ulo,
monda éwan de mapospusan i plano na
Diyos. Kanya hanggan nadid éy kona sa i
ugali na Judeo. [9] Sakay ti Dabid, éy kinagi na
tungkul du Judeo i kona se: "Maparusaan
maka side," kagi na, "da umasa side ta
kasaganaan de, kesira ta Diyos. Mahukum
maka side. [10] Atdinan maka side ta luku-
luku a isip de, monda éwan de mapospusan,
monda dumemét dide i mehirap a buhay."

[11] Nadid, meta tam a dikél i kasalanan
du Judeo, da inidelan de ti Cristo. Ey
anya wade, idelan wade be dén side na-
did na Diyos? Ewan! Pero nadid, dahil
to kasalanan de, éy meadu dén a tolay a
éwan Judeo i makaligtas. Kona sa, monda
sumene maka du Judeo dide, a tulos side
maka a sumoli ta Diyos. [12] Nadid, da éwan
naniwala du Judeo, éy inatdinan na Diyos
du tolay a iba ta kaligtasan de. Kanya
kédemét na oras a maniwala du Judeo ni
Cristo, éy lalo a dikél i kaluub na Diyos du
tolay a éwan Judeo.

Halimbawa Ta Sanga-sanga No Kayo

[13] Nadid, te kaginék dikam a éwan Judeo.
Piniliék na Diyos a sakén i pinaange na a
mégtoldu du tolay a éwan Judeo. Kanya
mesipagék ta éya, [14] monda maka sumene
du kapareho ko a Judeo dikam, monda
maka éy tanggapén de be ti Cristo, a tulos
meligtas be side. [15] Dahilan, to péngpabaya
na Diyos du Judeo, éy tinanggap na du iba
a tolay a éwan Judeo. Ey nadid kédemét na
oras a tanggapén na du Judeo a huway, éy
lalo a maigi i suwerte tama--koman kitam i
tolay a nabuhay a huway!

[16] Nadid, ti Abraham to araw, éy tolay
na Diyos. Kanya du apo-apo na a Judeo,
éy tolay be side na Diyos. Halimbawa, du
neditol a Judeo, éy ponan na kayo. Eng koo
na Diyos i ponan no kayo, éy kona be sa
i sanga-sanga na. Mara, i sanga-sanga na
éy du Judeo. [17] Ey nadid, kentol na dén i
sénganya du sanga-sanga na. Sakay sikam
a éwan Judeo, mara sikam i kalewas de,
a nitongko kam dén nadid to ponan no
kayo. Te buhay kam a gébwat to ponan.
[18] Pero diyan moy apién du sanga-sanga na
a minebut. Diyan kam mégkagi a mahusay
kam du Judeo. Da sanga-sanga kam be san,
a gébwat i kabuhayan moy to ponan.

[19] Makay kagi moy a "Minebut dén du dati
a sanga-sanga na, monda sikame i kalewas
de." [20] Tahod ya. Minebut side da éwan
side méniwala. Sakay sikam a éwan Judeo,
tinanggap kam dén na Diyos dahil san ta
péniwala moya diya. Kanya diyan kam
mégpalalo, éng'wan dapat umanteng kam
ta Diyos. [21] Da entan moy, éng pinarusaan
na Diyos du tolay na a Judeo, éy makay
parusaan na kam be. [22] Enta moy i ugali
na Diyos--mebait siya, pero metapang be!
Metapang siya du éwan méniwala, pero
mebait siya dikam, éng éwan moy pabayan
tu péniwala moy diya. Pero éng kaleksapan
moy tu péniwala moy diya, éy parusaan na
kam be. [23] Sakay pati du Judeo, éng soli side
a méniwala a huway, éy tanggapén side na
Diyos. Mara itongko side na Diyos a huway
to ponan no kayo. [24] Sikam a éwan Judeo,
mara sanga-sanga kam a kentol to kayo a
éwan mégbunga, a monda itongko kam to
mahusay a kayo a te bunga. Ey du Judeo, da
kentol side na Diyos a huway. I sanga-sanga
na éya a kayo éy du tolay na Diyos.

Kagbian Na Diyos I Etanan

[25] A tétotop ko, te kaginék dikam a lihim,
a gustu ko a mapospusan moy, monda éwan
kam mégkagi a mahusay kam du Judeo.
Saye i gustu ko a mapospusan moy: I ké-
suwaya na Judeo éy éwan pirmi. Nadid
san a panahun i pégidel dia ta Mahusay
a Baheta, hanggan éwan pabi nagpasakup
ni Cristo i étanan a iba a tolay a pinili na

Diyos. [26] Eng nanyari i éya, éy magsisi du
Judeo a meligtas side a étanan. Da te kagi
to kasulatan, a
"Tu méngiligtas, éy gébwat ta banuwan
na Judeo. Ibutan na i gimet na
Judeo a medukés. [27] Sakay i Diyos, éy
mékipagkasundu dide, a ibutan na i
kasalanan de a étanan."
[28] Du Judeo, da inidelan de i Mahusay a
Baheta, éy naging kontara side ta Diyos.
Ey dahil ta éya, sikam a éwan Judeo, éy
pagkékataon moy, da tanggapén kam dén
nadid na Diyos. Pero du Judeo, éy mahal
pabi side na Diyos, alang-alang du apo de
to araw. Du Judeo, éy side i pinilia na Diyos
[29] a tolay na. Ey éwan siya magbagu tu isip
tungkul du tolay a tiniyak na a kagbian.
[30] Mara sikam a éwan Judeo, dati kam a
masuwayin ta Diyos to éya. Pero nadid,
da éwan dén méniwala du Judeo, éy sikam
dén nadid i kékagbian naa. [31] Sikam a éwan
Judeo éy méniwala kam nadid, éy du Judeo
éy éwan. Sikam éy kinagbian kam dén na
Diyos. Ey kona be sa du Judeo ta esa a
panahun ta pagsisi de. [32] Da kinagi dén na
Diyos a masuwayin i étanan a tolay, monda
kagbian na side a étanan.

Puri Ta Diyos

[33-34] Dikél a tahod i kagbi na Diyos ta tolay!
Matalinung siya a tahod, a mépospusan na
i étanan! Ti ésiya i makapospusa ta isip na
Diyos? Ti ésiya i makapagtoldu diya? Ti
ésiya i makapagpaliwanag ta ugali naa? [35] Ti
ésiya i nakapangatéd ta Diyos, a monda te
utang i Diyos diya? [36] Ewan! Gébwat ta Diyos
i étanan, da siya i naglalanga ta étanan!
Siya i te koo ta étanan. Puri ta Diyos a éwan
tu katapusan! Kona sa.

12

I Tunay a Kéasa Tam Ta Diyos

[1] Kanya nadid, a tétotop ko, da kinag-
bian kitam dén na Diyos, éy te pékiohonék
dikam. Iatéd moy nadid i bégi moy ta Diyos
habang buhay kam. Diyan moy gemtén
i medukés, monda koo na i bégi moya.
Saya i katunayana a méniwala kam diya
a talaga. [2] Diyan kam umayun ta ugali ta
munduae. Eng'wan ipabagu kam ta Diyos tu
isip, monda mabagu tu ugali moy, monda
mapospusan moy éng anya i kaluuben na
Diyos. Monda mapospusan moy éng anya
i mahusay ta Diyos, o éng anya i kasayaan
na, sakay ta tama a gimet.

[3] Dahil to tungkulin ko a niatéd diyakén
na Diyos, éy mégkagiék ta éye ta bawat
esa dikam: diyan moy isipén a mahusay
kam ta iba a tolay. Eng'wan isipén moy
ta mahusay, éng anya i kinamihasaan moy
a nipagkaluub dikam na Diyos. Magisip
kam ayun ta péniwala moy a nipagkaluub
na Diyos ta bawat esa dikam. [4-5] Mara i
bégi na tolay éy meadu a kasangkapan, a
éwan paripareho i gimet dia. Ey kona be
sa i bégi ni Cristo. Nadid, sikitam i bégi ni
Cristo, a sikitam i kasangkapan na bégi naa.
Sakay naging isesa kitam dén. Sakay iba-
iba i tungkulin tama. [6] Nadid, i tungkulin
tam a iba-iba a nipagkaluub dikitam na
Diyos, éy gamitén tam side ta mahusay. Eng
nipagkaluub diko na Diyos a bihasa ka a
magpahayag ta kagi na, éy magpahayag ka
ayun ta péniwala mo. [7] Eng pinagkaluuben
ka na Diyos ta tungkulin mo a mangtulung
ta iba, éy tulungan mo dén. Eng i tungkulin
mo éy mégtoldu, éy magtoldu ka dén. [8] Eng
i tungkulin mo éy maghatul, éy sigi ka;
maghatul ka dén. Eng nipagkaluub diko
na Diyos i tungkulin mo a méngatéd ta te
kailangan, éy mangatéd ka dén ta mahusay.
Eng siko i te kapangyarian ta gurupu mo, éy
tulungan mo du kaguman mo ta mahusay.
Sakay éng aguman mo i te hirap, éy diyan
ka mégtamad.

[9] Mahalén moy i kapareho moy ta mat-
apat. Kaiyamutan moy i medukés. Sug-
sugén moy i mahusay a ugali. [10] Négsuyuan
kam a kona ta tunay a pépétwadi. Igalang
moy du kakaguman moy ta mahusay.
[11] Magpakasipag kam tu isip a magtarabaho
ta Panginoon. [12] Dapat masaya kam ta kéasa
moy ni Jesus. Magtiyaga kam ta kahirapan
moy. Manalangin kam a palagi. [13] Mangatéd
kam du tétotop moy a te kailangan. Patu-
lusén moy ta bile moy i iba a tolay.

Tulungan Moy I Kalbug Moy

[14] Diyan moy isumpa du méngloko
dikam, éng'wan ipanalangin moy side.
[15] Mékipagsaya kam ta étanan a masaya.
Eng te mégsanget, éy mékipagkaesa kam
be dide. [16] Négsuyuan kam. Diyan kam
mégmalaki. Ey tanggapén moy be i mababa
a tolay. [17] Eng te méngloko dikam, éy

diyan kam guméganti ta medukés. Pilitén
moy a gemtén i mahusay a ugali. [18] Eng
maari, éy mékiagum kam ta mahusay ta
étanan a tolay. [19] A kékadimoy ko, diyan
kam bumébilés. Bahala san i Diyos ta éya.
Da kagi to kasulatan, a bahala i Diyos a
gumanti ta nagimet ta medukés. [20] Eng'wan,
i maari a gimet moy éy éng mégalép tu
kalbug mo, éy pékanén mo. Eng mégeplék,
éy pénumén mo. Eng pakunan mo sa,
éy masanike siya to ginimet na diko a
medukés. [21] Diyan kam bumébilés, makay
madaig kam na medukés. Maigi pa éy
gemtén moy i mahusay monda madaig moy
i medukés.

13

Ipasakup Kam Ta Gubiyerno

[1] I bawat esa a tolay éy dapat ipasakup
du pinunu na gubiyerno. Dahilan éy éwan
tu pamahalaan a éwan Diyos i nagpataas
diya. Maski ahe a pinunu éy Diyos i nag-
pataasa diya. [2] Kanya i maski ti ésiya a éwan
méniwala ta pamahalaan na gubiyerno, éy
kontara siya ta plano na Diyos. Tu magkuna
sa, éy maparusaan siya. [3] Dahilan, du pama-
halaan éy dapat antingan na mégimet ta
medukés. Pero éwan be dén umanteng du
mégimet ta mahusay. Gustu mo a éwan
ka méganteng ta pamahalaan? Gumamet
ka ta mahusay, éy purién de ka. [4] Dahilan,
side a pinunu éy mégtarabaho side ta Diyos
ta ikahusay mo. Pero éng gémtén mo i
kasalanan, éy umanteng ka, da side éy te
kapangyarian a talaga a magparusa. Side éy
utusan na Diyos a mégparusa ta magimet
ta medukés. [5] Kanya ngani, éy dapat kam
a ipasakup du pamahalaan na gubiyerno,
monda maiwasan moy i parusa na Diyos.
Sakay pati éy saya i tama a ugali.

[6] Nadid, du pamahalaan na gubiyerno,
éng tupadén de tu tungkulin de, éy saya i
tarabaho dia ta Diyos. Kanya i maigia dikam
éy magbuwes kam. [7] Bayaden moy side ta
utang moy ta gubiyerno. Maniwala kam
dide, a igalang moy side.

Isolot Moy I Ugali Ni Jesus

[8] Bayaden moy tu utang moy ta kapareho
moy, sakay mahalén moy tu kapareho moy.
Eng kona kam sa, éy matupad moy dén
i utus na Diyos. [9] Dahilan, éng mahalén
moy tu kapareho moy a kona ta pégmahal
moy ta bégi moy, éy éwan moy labagén du
utus a diyan ka méngibébi, diyan ka mé-
muno, diyan ka mégtako, diyan ka medé-
mot, sakay du iba pa a utus. [10] Tu mégmahal
ta kapareho na, éy éwan siya mégimet ta
medukés diya. Kanya éng mahalén moy
tu kapareho moy, éy tupadén moy dén a
talaga i utus na Diyos.

[11] Dapat kona sa i ugali moy nadid, da
éwan male a panahun éy sumoli se tu
Panginoon a mangalap dikitam. Diyan kam
matidug, da adene dén nadid i oras a iligtas
na kitam, kesira to ditol a péniwala tam.
[12] Adene dén a malipas i kahirapan tam ta
munduae. Adene dén a dumemét i aldew
a agawén kitam na Panginoon. Kanya
ékbusén tam nadid i ugali ta mundua a
medukés, a isolot tam i ugali na Diyos.
[13] Gemtén tam i mahusay, da mégiyan ki-
tam nadid ta demlag. Diyan kitam mé-
glasing, sakay diyan kitam mégpehéng ta
bastos. Diyan kitam méngibébi. Diyan
kitam méglébug. Diyan kitam ménaghili.
[14] Diyan moy pépansingén tu dati a ugali
moy a medukés. Eng'wan isolot moy tu
ugali ni Panginoon Jesu Cristo.

14

Diyan Moy Pintasan Du Top Moy a Iba

[1] Nadid, tungkul ta tolay a mehina pabi ta
péniwala de ni Cristo, éy tanggapén moy i
kona sa. Pero diyan kam mékipagpasuway
dide tungkul ta ugali de. [2] Mara, tu tolay a
mehina pabi tu péniwala, éy isip na a bawal
a méngan ta pilas. Kanya i kanén na sana éy
tu imula. Pero du iba a méniwala ni Cristo,
éy isip de maari a méngan ta pilas. [3] Sikam
a méngan ta pilas, éy diyan moy pintasan
du méngan ta nimula san. Sakay sikam a
mégisip a bawal tu pilas, éy diyan moy be
pintasan tu méngan ta pilas. Da tinanggap
dén na Diyos i éduwa a éya a kalase a tolay.
[4] Bakit! Isip mo tungkulin mo a mégpintas
ta utusan na iba? Tu Panginoon na san
i makapégkagi ta utusan na, éng tama tu
gimet na, o éng éwan. Ey mahusay ngani i
gimet na, da aguman siya na Panginoon na.

[5] Mara, te sénganya a tolay a ipangilin de
i esa a aldew, a mahigit kan ya kesira ta
iba a aldew. Sakay te iba man dén a kagi
de a paripareho i étanan a aldew. Dapat
magpakatibay i bawat esa ta sarili na a

isip tungkul ta éya. [6] Dahilan i méngilin
ta esa a aldew, éy méngilin side ayun ta
péniwala de ta Panginoon. Sakay i méngan
ta pilas, éy méngan ta éya ayun ta péniwala
de ta Panginoon, da mégpasalamat be side
ta Diyos ta kanén de. Ey kona be sa i mén-
gan ta imula san--méngan be side ta kona
sa ayun ta péniwala de ta Panginoon, da
mégpasalamat be side ta Diyos ta kanén de.
[7] Sikitam, maski mate kitam o buhay kitam
pabi, éy éwan tam koo a sarili i bégi tam,
[8] éng'wan koo na Panginoon tam. Kanya
maski mate kitam nadid, o éwan pabi, éy
dapat gemtén tam i kasayaan na Panginoon
tam. [9] Dahilan ti Cristo éy nate sakay huway
a nabuhay, monda maging Panginoon siya
ta étanan. Pati du pate sakay na étanan a
buhay éy Panginoon de siya.

[10] Kanya sikam, diyan moy pintasan tu
top moy ta péniwala, éng iba i ugali de.
Sakay diyan moy apién tu top moy. Da
sikitam a étanan éy paharapén kitam na
Diyos, bagay oras na dén a maghukum.
Kanya siya san i bahala a mégpintas. [11] Da
nakagi to kasulatan a kinagi na Panginoon,
a "Tutuhanan a luméluhud i étanan a tolay
diyakén, sakay aminén de a étanan a sakén
éy Diyosék." [12] Kanya tukoy tam i bawat
esa dikitam éy tumaknég kitam a talaga ta
harap na Diyos, a aminén tam diya i étanan
a ginimigimet tam.

Diyan Moy Pagkasalaén Tu Kaguman Moy

[13] Nadid, éng kona sa, éy diyan moy dén
pépintasan i iba. I maigia a isip moy éy
diyan moy atdinan du kakaguman moy ta
ipagkasala de. [14] Dahil ta pékiagum ko ni
Panginoon Jesus, éy nasiguru ko a éwan
bawal a méngan ta maski anya. Pero éng
akala na maski ti ésiya a bawal i pilas, éy
bawal ngani diya a talaga. Maigi pa éy diyan
na kanén. [15] Eng atdinan mo tu top mo ta
medukés a isip na, da méngan ka ta pilas, éy
mali ka, da kinagi na a bawal. Bakit, éwan
mo mahalén i top mo ta péniwala? Minate
ti Cristo para be diya. Kanya diyan mo siya
ipahamak dahil ta péngan mo. [16] Kanya i
ugali mo, maski mahusay diko, éy diyan mo
itulos éng mapintasan na iba. [17] Dahilan
sikitam a nipasakup ta Diyos, éy éwan im-
portante dikitam i kanén éy ta inumén.
Eng'wan i importantea dikitam éy gemtén
tam i gustu na Diyos, sakay mabati tam
i mapayapa a buhay sakay ta kasayaan a
gébwat ta Banal a Espiritu. [18] I mégtarabaho
ni Cristo ta kona sa, éy siya i kinagustuan
na Diyos. Sakay siya i iyégalang na tolay.

[19] Kanya pilitén tam a négsuyuan kitam
du kakaguman tam, sakay makapagpatibay
kitam ta bawat esa. [20] Diyan moy sidaén
i péniwala no esa dahil ta péngan moy
ta pilas. Talaga a maari kitam a mén-
gan ta maski anya. Pero mali kam éng
pagkasalaén moy i iba a tolay dahil ta pén-
gan moy. [21] Maigi pa éy diyan moy gemtén i
maski anya a méngatéd ta kaguman moy ta
ipagkasala na. Mahusay i éwan méngan ta
pilas éy ta alak, éng mangatéd ya ta iba ta
ipagkasala de.

[22] Mara sikam, éng isip moy a éwan
kasalanan i méngan ta pilas, éy maari. Pero
siko maka san dén, sakay na Diyos i dapat
makapospos ta péniwala mo tungkul ta éya.
Diyan moy ya ipékipégsuway ta iba. I tolay
a éwan mégalanganin tungkul ta tama a
kanén, éy siya i mahusay tu isip. [23] Pero
tu mégalanganin tungkul ta pilas, sakay
kanén na be, éy te kasalanan siya, da éwan
ayun ta péniwala na. Maski anya i gemtén
moya, éng éwan ayun ta péniwala moya, éy
kasalanan ya.

15

Diyan Moy Isipén Tu Sarili Moy

[1] Sikitam a matibay ta péniwala tam, éy
dapat a pagtiisan tam i ugali du mehina
pabi. Diyan tam isipén i sarili tam san.
[2] Eng'wan aguman tam pa i kapareho tam,
monda tumibay be i péniwala de. [3] Da entan
moy ti Cristo: éwan na inisip tu sarili na.
Da kagi ta kasulatan a tinanggap ni Cristo i
étanan a iyamut na tolay ta Diyos. [4] I étanan
a nesulat to araw ta kasulatan na Diyos,
éy monda mapospusan tam, monda umasa
kitam ta Diyos ta mahusay. I kasulatan, éy
atdinan na kitam ta pégtiyaga tam, sakay
patibayén na be i péniwala tam. [5] Atdinan
kam na Diyos ta pégtiyaga moy sakay ta
kétibay na isip moya. Ey i panalangin ko
nadid, éy aguman na kam maka, monda
négsuyuan kam ta mahusay, ayun ta kalu-
ubén ni Cristo Jesus. [6] Kona maka sa, monda
négkaguman kam a magpuri ta Diyos. Siya
i Ama na Panginoon tam a Jesu Cristo.

7 Tinanggap kam na Diyos. Nadid, pati
sikam éy tanggapén moy be i bawat esa
a kaguman moy, monda mapuri na tolay
i Diyos. 8 Da tandaan moy, ti Cristo éy
inumange ta munduae a tulungan na du
Judeo, a monda ipeta na a matapat i Diyos,
sakay tinupad na i étanan a nipangako na
Diyos du apo-apo de to araw. 9 Sakay pati éy
inumange be se siya, monda du éwan Judeo,
éy purién de i Diyos ta kagbi na dide. Ayun
ya ta kagi ni Cristo to kasulatan, a "Purién
ta ka ta harap du tolay a éwan Judeo. Sakay
purién ta ka ta kanta ko." 10 Sakay te kagi
a esa a "Sikam a éwan Judeo, éy kaguman
moy be du tolay na Diyos a magpasalamat!"
11 "Purién siya a tahod na étanan a tolay ta
mundua!" 12 Sakay tu kasulatan ni Isayas, i
kagi naa éy "Te dumemét a apo ni Hese a
ienak. Humayag siya a siya i maghari du
éwan Judeo a tolay. Siya i asaan dia."
13 I Diyos i asaan tama. Ménalanginék
diya, a atdinan na kam maka ta kasayaan
moy sakay ta mapayapa a isip dahil ta péni-
wala moy diya. Monda i Banal a Espiritu éy
patibayén na pa i pag-asa moy diya.

Tu Tungkulin Ni Pablo

14 A tétotop ko, méniwalaék a mahusay
i ugali moya. Tukoy ko a mépospusan
moy dén ta hustu, monda maari kam a
négpaalalahanan. 15 Pero ta sulatae, éy
mahigpit i pégpaala-ala kua dikam tungkul
ta sénganya a bagay. Nisulat ko ye dikam
ta kaluub na Diyos diyakén 16 a naging utu-
sanék ni Cristo. I tungkulin kua éy tulun-
gan ko du éwan Judeo a tolay, da sakén i
méngipahayaga dide ta Mahusay a Baheta.
Mara sakén i méngatéda ta Diyos du éwan
Judeo a tolay. Ey tanggapén na side, da
pinabanal side na Banal a Espiritu. 17 Dahil
ta pékiagum ko ni Cristo Jesus, éy mésayaék
ta tarabaho ko ta Diyos. 18 I éasaan ko sana,
a pégkagian ko, éy tu nipagimet ni Cristo
diyakén, monda maakit ko du éwan Judeo
a tolay, monda méniwala side ta Diyos.
Ey inakit ko dén side ta kagi ko sakay ta
tarabaho ko be, 19 sakay tanda a makatakata-
taka, sakay ta tulung na kapangyarian na
Banal a Espiritu. Kanya sakén, sapul ta
Jerusalem hanggan ta Iliriko, éy nipahayag
ko dén i Mahusay a Baheta tungkul ni
Cristo. 20 Saya i hangad kua, a méngipa-
hayagék ta Mahusay a Baheta ta maski ahe
a lugar a éwan de pabi tukoy ti Cristo,
monda éwanék magtoldu ta natolduan dén
na iba. 21 Da kagi na kasulatan, éy "Du
éwan pabi nakabaheta ta tungkul diya, éy
mabaheta de, a mapospusan de dén."

Tu Gayak Ni Pablo

22 Kanya éwanék pabi sina makaange
dikam, da mégtolduék pabi ta éye. 23-24 Pero
nadid, da natapos dén i tarabaho ko di
banuwan a éye, éy mégayakék a bumisita
dikam ta Roma. Nale a panahun éy gustu ko
dén a bumisita dikam. Ey nadid gayak ko a
tumulos dikam ta péglakad ko ta Espanya. I
asaan ko bia, éy tulunganék moy be, monda
makatulosék ta Espanya.
25 Pero nadid, éy méglakadék pa ta
Jerusalem, monda kébilén ko pa sa i tulung
me a para du Judeo a méniwala ni Jesus
ta éya, 26 da te tolay a mehirap ta éya.
Ey du tétotop tam ta Masedonia sakay ta
Akaya, pékabaheta de a te hirap du Judeo
ta Jerusalem, éy négambagen side ta para
dide. 27 Nalowas side tu isip a négambagen.
Ey talaga a dapat a tumulung side du Judeo
a te hirap, da éwan side Judeo. Ey du
éwan Judeo éy te kabahagi side nadid ta
kaluub na Diyos du Judeo. 28 Kanya sakén,
péngitugén ko ta ambag de ta Jerusalem, éy
tumulosék dikam ta Roma, ta péglakad ko
ta Espanya. 29 Ey kédemét ko sina, éy agu-
manék ni Cristo, monda maariék a mégkagi
dikam ta kaigian moy.
30 Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam.
Alang-alang ta Panginoon tam a Jesu Cristo,
sakay ta pégmahal moy diyakén a gébwat
ta Espiritu, éy tulunganék moy ta panalan-
gin moy diyakén. 31 Ipanalanginék moy
a alagaanék na Diyos du éwan méniwala
ta Hudea a kontara diyakén. Sakay du
Judeo a méniwala ta Jerusalem, manalan-
gin kam pad a tanggapén de tu itugén ko
dide a tulung a gébwat du éwan Judeo.
32 Ipanalanginék moy, monda éng kalu-
uben na Diyos, éy makademéték dikam
a mahusayék tu isip, monda makatulosék
dikam ta mahusay a kéimang ko. 33 Edsina
maka dikam ta mahusay i Diyos. Siya i
kégébwatan na mapayapa a isip tam. Kona
sa.

16

Mékikumusta Ti Pablo Du Kadimoy Na

[1] Ti wadi tam a Pebe, éy katulung siya
ta gurupu ta simbaan ta Senkea. Mahusay
siya a bébe. [2] Tanggapén moy siya ta
mahusay, da sakup be siya na Panginoon
tam. Saya i mahusay a ugali na tolay na
Diyos. Sakay aguman moy siya ta maski
anya a kailangan na dikam, da meadu siya a
natulungan. Sakay inagumanék na be dén.
[3] Ipékikumustaék moy de Prisila a pasawa.
Side i kaguman ko to éya a mégtarabaho
ni Cristo Jesus. [4] Nitaya de i buhay de
diyakén. Mégpasalamaték ta Diyos dide,
sakay du étanan a éwan Judeo a méniwala ni Jesus, éy mégpasalamat be side
dide. [5] Ipékikumustaék moy be du tolay a
mégsimba ta bile de Prisila.

Ipékikumustaék moy be ni Epeneto a
kadimoy ko. Siya i neditula ta Asia a
méniwala ni Cristo. [6] Ipékikumustaék moy
be ni Maria. Nagtarabaho siya dikam ta
mahigpit. [7] Ipékikumustaék moy be de
Androni a patwadi. Kabébayan ko side,
sakay kaguman ko side to nikepihesu me.
Tanyag side du apostol. Sakay neditol be
side diyakén a méniwala ni Cristo.

[8] Ipékikumustaék moy ni Amplia.
Siya i kadimoy ko be ta Panginoon.
[9] Ipékikumustaék moy ni Urbano a
kaguman tam ta tarabaho tam ni Cristo,
sakay ti Estaki a kadimoy ko. [10] Ey kona be
sa ti Apeles. Tukoy ko a matapat siya ni
Cristo. Ipékikumustaék moy be de Aristo
a mété tena. [11] Pati de Herodi a kabébayan
ko, sakay de Narsiso a mété tena. Kaguman
tam be side ta Panginoon.

[12] Ipékikumustaék moy be de Tiripe sakay
ti Tiposa, sakay ti kadimoy ko a Persida.
Mesipag side a mégtarabaho ta Panginoon.
[13] Mékikumustaék be ni Rupo. Utusan be
siya na Diyos. Sakay tu ina na, a ibilang
ko a dada ko a tunay. [14] Mékikumustaék be
ni Asinki, sakay ti Pilegon, éy ti Hermes, ti
Patrobas, ti Hermas, sakay du kakaguman
de. [15] Ipékikumustaék moy be ni Pilolo,
ti Hulia, de Nereyo a patwade, sakay de
Olimpas, sakay du kakaguman de a méniwala ni Jesus.

[16] Négbatian kam ta matapat. Du étanan
a tolay du simbaan ta éye éy mékikumusta
be side dikam.

[17] Nadid, a tétotop ko, te kaginék dikam
a esa. Mangilag kam ta tolay a mékialam
ta péniwala moy. Gustu de éy maghiwalay
kam tu isip. I kona sa, éy kontara side ta
inadal tam a tungkul ni Cristo, a tinanggap
moy. Iwasan moy side. [18] Du mégtoldu
ta kona sa, éy éwan side mégtarabaho ni
Cristo, éng'wan ta sarili de san a gustu.
Lélokon de du mebait a tolay dahil ta pékisuyu de sakay ta pégkagi de a memahal.

[19] Meadu a tolay i nakabaheta dén ta késunud moy ni Cristo. Ey mésayaék dikam ta
éya. Ey sakén, éy gustu ko éy mapospusan
moy i mahusay, sakay gustu ko a éwan
kam tu malay ta medukés a bagay. [20] Diyos
i méngatéda dikitam ta kapayapaan tam.
Ewan male éy ipadaig na dikam ti Satanas.

Kagbian kam maka ta mahusay ni Panginoon tam a Jesu Cristo.

[21] Ti Timoteo a kaguman ko se, éy
mékikumusta siya dikam. Ey kona be ti
Lusio, sakay ti Hason, sakay ti Sosipa. Side
i kapareho ko a Judeo.

[22] Sakén éy ti Tersio. Nipagsulat ko ti
Pablo ta sulatae. Bumateék be dikam.
Méniwalaék be ni Cristo.

[23] Mékikumusta dikam ti Gayo. Sakén
éy tumulosék ta bile de nadid. Sakay du
tolay ta éye, éy mégsimba side ta bile de
be. Mékikumusta be dikam ti Erasto. Siya
i tusureru ta banuwanae. Sakay tu top tam
a Kartus, bumate be siya dikam.

[24] Kagbian kam maka ta mahusay ni
Panginoon tam a Jesu Cristo. Kona sa.

[25] Purién tam i Diyos! Patibayén na kam
ta péniwala, ayun ta Mahusay a Baheta a
ipahayag ko tungkul ni Jesu Cristo. Ayun
be ta katututuhanan a nale a nelihim to éya,
[26] pero nadid éy tinumanyag dén ta étanan a
tolay, dahil to nisulat du purupeta na Diyos.
Saya i utus na Diyos, monda i étanan a tolay
ta mundua, éy maniwala maka dén side.
[27] Purién tam i isiisesa a Diyos! Siya san i
matalinunga! Purién tam siya a éwan tu
katapusan, dahil ni Jesu Cristo. Ewan dén.
Pablo

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo sakay ti Sostenes
a top tam. Piniliék na Diyos a maging
apostolék ni Cristo Jesus. 2 Séye i sulat mia
du sakup na simbaan ta Korinto. Sikam i
tolay na Diyos, a kona du iba-iba a tolay a
méniwala ni Panginoon tam a Cristo Jesus.
Pinili kam dén na Diyos.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Kaluub Ni Cristo

4 Palagiék a mégpasalamat ta Diyos para
dikam, da kinagbian kam na Diyos, dahil
ni Cristo Jesus. Mégpasalamaték diya, 5 da
mahusay dén i buhay moya, sakay ta kagi
moya éy ta isip moya. Ey gébwat ya ni
Cristo. 6 Salamat, da matibay dén i péniwala
moy a nitoldu me dikam a tungkul ni Cristo.
7 Kanya dinumemét dén dikam du étanan
a kaluub na Diyos; éy méguhay kam dén
ta késoli na Panginoon tam a Jesu Cristo.
8 Alagaan na kam hanggan ta katapusan,
monda kédemét na a maghukum, éy dem-
tan na kam a éwan tu kasalanan. 9 Matapat
i Diyos. Pinili na kam a sikam i mékiaguma
ta anak na a Jesu Cristo a Panginoon tam.

Dapat Négkaisa Kam

10 Nadid, sikam a tétotop ko, dahil ta
Panginoon tam a Jesu Cristo, éy mékio-
honék dikam. Négkaisa kam tu péni-
wala. Diyan kam néghiwalay. 11 Dahilan
éy nibaheta diyakén du kaguman ni Kloe
a néglébug kam kan. 12 Eng mara, te esa
kan a mégkagi, a "Sakupék ni Pablo." Te
esa man dén a mégkagi, a "Sakupék ni
Apolos." Te esa man dén a mégkagi, a
"Sakupék ni Pedro." Sakay te mégkagi pa,
a "Sakén éy sakupék ni Cristo." 13 Bakit?
Nahati-hati beman du méniwala ni Cristo?
Ti Pablo beman i nipakua ta kudos a para
dikam? Bininyagen kam beman ta ngahen
ni Pablo? 14-16 Salamat, da éwan ta kam
bininyagen, monda éwan tu méképégkagi
a "Bininyagenék ni Pablo." Naala-ala ko
bale, i bininyagen ko sana éy ti Krispo
sakay ti Gayo, sakay de Esteban a mététena.
Pero éwanék wade dén tu iba a bininyagen
dikam. 17 Dahilan éwanék se pinaange ni
Cristo a magbinyag ta tolay, éng'wan még-
pahayagék ta Mahusay a Baheta. Sakay i
pégpahayag kua éy éwan koman i matal-
inung a tolay. Dahilan éng mégkagiék
ta medisalad a kagi, éy éwan mapospusan
du péngipahayagen ko i kahulugen na ka-
matayan ni Cristo to kudos.

Ti Cristo I Te Kapangyarian

18 Pero du talaga a mapahamak, éy idelan
de tu nabaheta de to kudos. Ey sikitam a
meligtas, éy tukoy tam tu kudos, a tanda
ya na kapangyarian na Diyos a méngilig-
tas dikitam. 19 Da nesulat dén ta kasula-
tan, a sidaén na Diyos i isip du matalin-
ung, monda éwan tu kabuluhan i isip dia.
20 Kanya nadid, éy éwan dén tu kabuluhan
du matalinung a tolay, da nagpatunay dén
i Diyos a mali-mali i isip du matalinung.
21 Ey gemtén na Diyos i plano na a matal-
inung, a éwan maari du tolay a mapospu-
san de i Diyos ta katalinungan de. Ey tu
nipahayag me, éy kagi de a luku-luku. Ey
saya i mangiligtas du méniwala. 22 Pero du
Judeo, éy éwan side méniwala éng éwan de
pa meta i tanda a makataka-taka. Sakay du
Griego, éwan side méniwala, da kontara ina
to inadal de. 23 Kanya éng ipahayag me a
nagpakamatay ti Cristo to kudos para ta to-
lay, éy méiyamut du Judeo. Sakay du éwan
Judeo, kagi de a luku-luku tu nipahayag me.
24 Pero du pinili na Diyos a sakup na, éy
Judeo, éy ta éwan Judeo. Side i méniwala
a ti Cristo i te kapangyarian a gébwat ta
Diyos a méngiligtas ta tolay. Siya i te isip
a mahusay a gébwat ta Diyos. 25 Kanya tu
isip na Diyos éy mas matalinung ta isip na
tolay, sakay tu kapangyarian na Diyos éy
mas mahigit pa ta kapangyarian na tolay.
26 Sikam a tétotop ko, isipén moy tu kala-
gayan moy to péngpili dikam na Diyos.
Kétihék san dikam i matalinung. Kétihék
san dikam i mataas. Eng'wan mababa kam
san a tolay. 27 Pero du pinili na Diyos
a sakup na, éy side ya du tolay a éwan
matalinung, monda kédemét na oras, éy
masanike du matalinung a tolay. 28 Pinili
na Diyos du mababa a tolay a ngéngahinan
de a medukés, monda maging éwan tu pasa
du mataas a tolay. 29 Kanya éwan tu maari
a magmalaki ta harap na Diyos. 30 Pero
i Diyos éy pinékiagum na kitam ni Cristo

Jesus. Siya i katalinungan tama. Tukoy
tam i Diyos dahil ni Jesus. Dahil ni Jesus éy
ibilang kitam na Diyos a éwan tu kasalanan;
tolay na kitam dén. Iligtas kitam na Diyos,
da minate ti Jesus to kudos. 31 Kanya te
kagi ta kasulatan, a "Diyan kam magmalaki,
éng'wan Diyos i purién moya."

2

Tu Nitoldu Ni Pablo

1 Sikam a tétotop ko, to kéange ko sina
dikam, éy nipahayag ko dikam i tungkul
ta Diyos. Pero éwanék nagtoldu dikam ta
medisalad a kagi. 2 I naisip kua éy éwanék
tu iba a itoldu dikam éng'wan ti Jesu Cristo
a nipako to kudos. 3 Kanya to kéange ko
dikam, éy nasanikeék dikam, a négantingék
a tahod. 4 Ewanék nagpahayag dikam ta
medisalad a kagi a koman i kagi na matal-
inung; éng'wan nikagi ko ta kapangyarian
na Espiritu na Diyos. 5 Kanya tu péniwala
moy to kinagi ko, éy éwan dahil ta kagi a
medisalad, éng'wan kapangyarian na Diyos
i nagpatunaya dikam a tutuhanan tu ni-
toldu ko.

Tu Plano Na Diyos

6 Pero itoldu ko be i medisalad a kagi du
méniwala ni Jesus ta mahusay. Pero i éya
a medisalad a pégtoldu ko, éy éwan kona
ta medisalad a pégtoldu na te tungkulin a
tolay. I pégtoldu dia, éy malipas san ya.
7 Eng'wan, i pégtoldu kua éy medisalad a
kagi a gébwat ta isip na Diyos, a nelihim
ta tolay. I éya a kagi éy plano na Diyos a
nihanda na a para ta kahusayan tam. Ey
nihanda na bagu nilalang i mundua. 8 Pero
du te tungkulin a tolay, éwan de tukoy i
éya a plano na Diyos. Eng napospusan de
maka, éy éwan de binuno tu Panginoon tam
to kudos. 9 Pero nakagi dén ta kasulatan, a
"Nihanda dén na Diyos i kaluub na a para
du mégmahal diya. Pero éwan tu naketa
to plano a nihanda na; éwan tu nakabati
éng anya i nihanda na. Ewan tu nakaisip
to nihanda na." 10 Pero nadid éy pinaange
se na Diyos i Espiritu na a néngipaliwanag
dikitam to nihanda na a plano. Ey tu
Espiritu éy tukoy na i maski anya a bagay.
Maski i isip na Diyos, éy tukoy na. 11 Mara,
éwan tu makapospos ta isip no iba a lélake.
I mapospusan mo sana éy tu sarili mo a isip.
Ey kona be sa i Espiritu na Diyos--siya san
i makapospos ta isip na Diyos. 12 Ey nadid,
i tukoy tam éy éwan gébwat ta ugali na
tolay. Eng'wan, pinaange dikitam na Diyos
i Espiritu na. Siya i mégpaliwanaga dikitam
ta memahal a plano na Diyos dikitam.
13 Kanya éwan kame mégtoldu ta kagi a
gébwat ta isip me san; éng'wan i pégtoldu
mia éy kagi a gébwat ta Banal a Espiritu.
Kona sa. Mégkagi kame ta kagi na Espiritu
na Diyos, éng mégpaliwanag kame du tolay
a pégiyanan na Espiritu. 14 I tolay a éwan
pégiyanan na Espiritu na Diyos éy éwan de
tanggapén i gébwat ta Espiritu na Diyos.
Kagi de a luku-luku i gimet na Espiritu.
Ewan de mépospusan i gimet na Espiritu,
da éwan mégiyan dide. 15 Pero i tolay a
pégiyanan na Banal a Espiritu, éy tukoy de
i maski anya; tukoy de i katutuhanan éy
ta éwan. Pero du éwan méniwala éy éwan
de tukoy i ugali du tolay a pégiyanan na
Espiritu. 16 Da éwan tu nakapospos ta isip
na Panginoon. Ewan tu makapagtoldu diya.
Pero sikitam éy tukoy tam i isip ni Cristo.

3

Utusan Kame San Na Diyos

1 Sikam a tétotop ko, to kébisita ko dikam,
éy éwanék nakapagtoldu dikam a kona to
gimet ko du tolay a pégiyanan na Banal
a Espiritu. Da sikam, éy gégemtén moy
pabi tu dati moy a ugali. Mara, mabulol
kam pabi ta péniwala moy ni Cristo. Kanya
medibo san a kagi tu nipagtoldu ko dikam.
2 Mara, inatdinan ta kam san ta gatas, da
éwan moy pabi kaya i kanén a mekétog.
Ey hanggan nadid éy éwan moy pabi kaya,
3 da sésundin moy pabi tu ugali moy a
dati. Bagay néglébug kam, sakay nég-
panapanaghili kam, éy saya i katunayana a
sundin moy pabi tu ugali moy a dati. Bakit
ahigén moy du tolay a iba a éwan méniwala
ta Diyos? 4 Bagay te mégmalaki dikam a
sakup ni Pablo, o dikaya ni Apolos, éy saya i
tandaa a umaheg kam pabi du tolay a éwan
méniwala.
5 Bakit néglébug kam? Akala moy wade
éng mataasék ni Apolos, o éng ti Apolos i
mataas diyakén. Ewan moy beman tukoy
a pareho kame a mababa? Utusan kame
san na Diyos. Nipahayag me san dikam tu
péniwala moy nadid. Basta éwan pareho
tu niutus dikame na Diyos. 6 Mara, sakén

i nagmula ta bukél; ti Apolos i nagdileg.
Pero besa a sikame i nagpatubu ta kayo.
Diyos san i nagpatubua. 7 Kanya éwan ma-
halaga tu mégmula; éwan be mahalaga tu
mégdileg. Diyos san i mahalaga, da siya i
mégpatubua ta kayo. 8 Tu mégmula, sakay
tu mégdileg, éy pareho side a mababa.
Gantian side na Diyos ayun ta tarabaho de.
9 Ey sikame ti Apolos, éy mégkaguman kame
san a mégtarabaho ta Diyos ta uma na. Ey
sikam i uma na Diyos. Mara, tu nimula me
dikam, sakay tu dinileg me, éy éwan kayo,
éng éwan tu Mahusay a Baheta.

Halimbawa sikam, éy bile kam dén na
Diyos. 10 Ey sakén éy pinagkaluubenék na
Diyos a tagapagbile ta bile na. Kanya
nagimeték dén ta pundasiyon na bile. Na-
did te iba a lélake a mégbile diya. Pero
dapat mangilag du tolay a mégbile ta bile
na Diyos. 11 Diyan side magimet ta iba
a pundasiyon, da te pundasiyon dén ta
bile na Diyos, a ti Jesu Cristo ngani dén.
Ewan maari a magimet ta iba a pundasiyon.
12 Nadid, sari-sari a kasangkapan i gamitén
de ta pégbile de ta pundasiyon. Te mégamit
ta kasangkapan a mahalaga: gintu, pilak,
sakay mahalaga a bito. Sakay te mégamit
ta kasangkapan a mahuna: kayo, sakay
kawayan, sakay kugun. 13 Kédemét na aldew
na péghukum, éy mehayag i tarabaho na
bawat esa a tolay na Diyos, éng mahusay,
o éng mahuna. Da puhubaan na Diyos i
tarabaho tam ta apoy. 14 Tu tinarabaho na
bawat esa to pundasiyon, éng mabuhay ta
apoy, éy atdinan siya na Diyos ta gantim-
pala na. 15 Pero éng matutod tu tinarabaho
de, éy éwan side atdinan ta gantimpala de.
Mara, koman side i tolay a lumuwas ta bile a
métutod. Buhay side, pero natutod i étanan
a ari-arian de.

16 Bakit! Ewan moy beman mépospusan
a sikam i bile na Diyos? Kanya mégiyan
dikam i Espiritu na Diyos, 17 a sikam i bile
na a sarili. Ey parusaan na Diyos i maski ti
ésiya a mangsida ta bile na. Ey sikam ngani
dén i bile na, da mégiyan dikam.

18 Diyan kam magkamali tu isip. Eng te
tolay sina dikam a isip de a matalinung side
ayun ta ugali ta mundua, éy dapat a ibutan
de i kona sa a isip de. Maari éng maging
mahina side tu isip, monda makapospos
side ta ugali na Diyos. Nadid, éng kona sa,
éy matalinung side a talaga. 19 Dahilan du
tolay a matalinung ta ugali ta mundua, éy
pégngihitan side na Diyos. Kona man sa,
éy nesulat dén ta kasulatan, a "Pékebuyuén
na Diyos tu isip du matalinung." 20 Sakay
"Tukoy na Diyos a éwan tu pasa i isip du
matalinung." 21 Kanya, diyan moy ipag-
malaki i maski ti ésiya a tolay. Inatdinan
kam dén na Diyos ta étanan a kailangan
moy: 22 Sakén, sakay ti Apolos, sakay ti
Pedro i niatéd naa dikam a mangtulung
dikam. I mundua, i buhay, i kamatayan,
sakay i panahun nadid, sakay i panahun
a dumemét, éy sikam i amo de a étanan.
23 Pero sikam i sakup ni Cristo. Ey ti Cristo
éy sakup na Diyos.

4

Du Apostol Ni Cristo

1 Tandaan moy; sikame ti Apolos, éy utu-
san kame san na Diyos. I tungkulin mia
éy méngipahayag ta Mahusay a Baheta, a
nelihim to éya. 2 Nadid, i mahalaga a gimet
na utusan, éy sumunud to amo na. 3 Ey
anya sakén? Mahusayék a utusan, o éwan?
Ewan ko tukoy, Ewanék malungkut éng pin-
tasanék moy, 4 da Panginoon san i bahala a
mégkagi éng sinunud ko siya, o éng éwan.
I isip kua, éy éwanék tu kasalanan, pero
makay te kasalananék. Tukoy na Diyos.
5 Kanya sikam, éy diyanék moy pintasan,
da éwan pabi oras. Késoli na Panginoon,
éy siya i bahala a magpaliwanag ta lihim a
gimet na tolay, éng tama, o éng medukés.
Siya i magpaliwanag ta hangad na tolay, a
ganti na dide ayun ta gimet de.

6 Tétotop ko, i nisulat ko a éye dikam
éy ginamit ko dén i ngahen me ti Apolos,
monda éwan moy kaleksapan tu nitoldu me
dikam. Diyan moy ipagmalaki tu esa, a
idelan moy tu esa; da pareho kame san ti
Apolos. 7 Bakit! Diyos i nangatéda dikam ta
mahusay a gemtén moy.

Bakit mégmalaki kam? Naleksapan moy
wade a Diyos i nangatéd ta buhay moy.

8 Mégmalaki kam bale a sikam san i
kampian na Diyos! Sikam bale san i maya-
mana ta Diyos! Isip moy hari kam bale dén
ta banuwan na Diyos. Pero sikame a apos-
tol, éy ewan pabi. Gustu ko maghari kam
maka dén; makay pakultaden moy kame be
a maghari. 9 Pero éwan be. Da sikame a

apostol, éy pinaghirap kame wade na Diyos
ta mas mahigit ta iba a tolay. Apién kame
na tolay. Kapareho kame na pihesu a adene
a bunon na pulis. Tolay sakay anghel i
maketaa ta hirap me. 10 Sikame éy luku-
luku kame kan, da méniwala kame ni Cristo.
Pero sikam éy mégmalaki kam a matali-
nung kam ta péniwala moy. Sikame éy
mehina kame kan, pero sikam éy mesibét
i isip moya. Sikam éy purién kam bale na
tolay. Ey sikame, éy apién de kame san.
11 Hanggan nadid éy mégtiis kame ta alép,
sakay eplék. Kulang i badu mia. Ewan kame
tu bile a sarili. Sakay éng méglebut kame
éy pasakitan kame na tolay. 12 Mégtarabaho
kame ta mahigpit ta kanén me. Bagay
dustaén kame du tolay, éy panalangin me
san side. Bagay lokuén de kame, éy tiisén
me san. 13 Bagay upusén de kame, éy mebait
kame san dide. Hanggan nadid, éy apién de
kame a ibilang de kame a mehupet.

14 I éye éy éwan ko nisulat a monda
masanike kam, éng'wan gustu ko éy hat-
ulan ta kam. Da sikam i bilang anak ko
a mahal ko. 15 Dahilan, maski te meaadu
a mégtoldu dikam ta tungkul ta péniwala
moy ni Cristo, éy sakén san i ama moya.
Da sakén i neditol a nagpahayag dikam ta
Mahusay a Baheta ni Cristo. 16 I pékio-
hon kua dikam, éy umaheg kam diyakén.
17 Kanya nadid, éy paangen ko dén sina
dikam ti Timoteo, monda siya i magpaala-
ala dikam to pégtoldu ko ta bawat simbaan
a angayan ko. Ti Timoteo, éy siya i mahal
ko a anak a matapat ta péniwalaan tam.

18 Te sénganya wade sina dikam a még-
malaki, da akala de wade éy éwanék sina
dikam bumisita. 19 Pero éwan. Eng kalu-
uben na Diyos, éy umangeék sina ta sandali
a panahun. Ey nadid, kédemét ko sina, éy
puhubaan ko du mégmalaki sina, éng talaga
a te kapangyarian side a gébwat ta Diyos.
20 Dahilan, éng sakup kam na Diyos a talaga,
éy éwan mahalaga tu kagi moy, éng'wan tu
gimet moy. 21 Anya i gustu moya? Parusaan
ta kam ta kédemét ko, o mebaiték dikam?
Eng éwan moy ibutan tu kasalanan moy, éy
parusaan ta kam a talaga.

5

Parusa Ta Mégimet Ta Medukés

1 Nadid, te kaginék dikam. Nabaheta ko
dén a te méngibébi ta ina ta gurupu moya,
a nékiagum kan ta asawa nama na. Bakit?
Maski du éwan mékidiyos, éy éwan side tu
ugali a kona sa. 2 Bakit mégmalaki kam, éng
kona sa? Dapat kam a masanike. I bilin
kua dikam, éy ibutan moy i lélake a éya ta
gurupu moy. 3 Sakén, maski adeyoék, éy
isipén ta kam. Ey naisip ko dén a kailangan
a parusaan moy i éya a lélake ta kasalanan
na. Saya i bilin kua a gébwat ni Panginoon
Jesus. 4 Kanya, éng magmiting kam, éy
tandaan moy i bilin ko a éye. Ey aguman
kam na Panginoon tam. 5 I bilin kua dikam,
éy ibutan moy i éya a lélake ta gurupu
moy. Ipadikép moy siya ni Satanas, monda
pasakitan na siya. Eng kona sa, éy makay
magsisi siya, monda meligtas i kaliduwa na
ta aldew na péghukum na Diyos.

6 Bakit mégmalaki kam a mahusay kam,
pero pébayan moy i kona sa a te kasalanan?
Ataay! Ewan moy beman tukoy, i tolay a te
kasalanan éy koman i te ladu a makaahes.
Eng éwan moy iadeyo tu te ladu, éy umahes
tu ladu na dikam. 7 Kanya ibutan moy i
lélake a éya a te kasalanan, monda mahusay
kam a gurupu, a éwan tu te kasalanan
dikam. Ey bilang éwan kam tu kasalanan a
talaga; da ti Cristo, éy niatéd na i buhay na
para dikitam. Mara, siya i tupa a binuno du
Judeo to Piyesta na Ala-ala. 8 Kanya sikitam,
dapat tam a alélahanén tu nikate ni Jesus
para dikitam. Sakay ibutan tam tu medukés
dikitam, monda mahusay tu péniwala tam,
a matapat kitam.

9 Nadid, kinagi ko dikam to sulat ko a
esa, a diyan kam mékiagum ta tolay a
méngibébi éy ta méngilélake. 10 Pero du
medukés a tolay a éwan mékidiyos, éy besa
a side i kinagi kua dikam, da éwan kam
makaiwas dide, da kabébayan moy side.
11 Eng éwan, i kahulugen no kinagi ko dikam,
éy diyan kam mékiagum du tolay a kagi de
a méniwala side ni Jesus, pero méngibébi
side. Kanya du top moy ta péniwala, éng
medukés side, mara éng te medémot, éng te
sumésamba ta diyos-diyosan, éng te méng-
dusta, éng te méglasing, éng te mégtako, éy
diyan kam mékiagum dide. Maski éng mén-
gan kam, éy diyan kam mékidipon dide.

12-13 Da sakén éy éwanék tu katungkulan a
magsumariya du éwan méniwala ni Jesus.

Diyos i bahala dide. Pero du te kasalanan a
kasakup na gurupu moy, éy dapat moy side
a sumariyaén. Kona se i kagi ta kasulatan:
"Paibutén moy ta gurupu moy tu medukés
a tolay."

6

Eng Te Iabla Kam Ta Top Moy

1 Eng te esa dikam a magabla to kaguman
na, éy bakit mégabla kam ta te tungkulin
a tolay a éwan mékidiyos? Dapat du
méniwala ni Jesus i magsumariya ta abla
moy. 2 Bakit! Ewan moy beman tukoy a
du tolay na Diyos i magsumariya du iba a
tolay, ta kédemét na Diyos a maghukum?
Nadid, éng sikam i magsumariya du éwan
mékidiyos a tolay ta panahun a dumemét,
éy bakit éwan kam maari nadid a mag-
sumariya ta kétihék san a abla de? 3 Sakay
pati, sumariyaén tam be du anghel na
Diyos. Kanya maari kam nadid a mag-
sumariya du kaguman moy sina a te abla.
4 Pero éng te mégabla sina dikam, éy bakit
mégpasumariya kam du tolay a éwan méni-
wala ta Panginoon tam. Sakay pati éy éwan
side sakup na simbaan moy? 5 Ewan kam
beman mésanike dide? Bakit! Ewan beman
tu esa dikam sina a maari a magsumariya,
a magpayo du kaguman moy a magabla?
6 Ewan wade, da méngidimanda kam tu top
moy ta péniwala. Sakay pati éy tolay a éwan
mékidiyos i pégsumariyaén moya!

7 Eng iabla moy tu kaguman moy, éy
saya i katunayana a nagkamali kam. Ewan
beman maari a tiisén moy san dén tu mén-
gapi dikam, sakay palipasén moy san tu
méngdaya dikam? 8 Pero sikam, éwan wade
sa kona i ugali moya, da sikam i mén-
gapi du kaguman moy a méniwala, sakay
méngdaya kam be dide! 9 Bakit! Ewan
moy beman tukoy, a du medukés a tolay,
éy éwan side tu kabahagi ta kaharian na
Diyos? Diyan kam magkamali tu isip. Tu
tolay a méngibébi, sakay du méngilélake,
sakay du méniwala ta diyos-diyosan, sakay
du méngagew ta te asawa, sakay du bakla,
10 sakay du mégtako, sakay du medémot,
sakay du méglasing, sakay du méngdusta,
sakay du méngdaya--du kona sa a tolay
éy éwan side tu kabahagi ta kaharian na
Diyos. 11 Kona sa i sénganya dikam to éya.
Pero nadid éy nilinis kam dén na Diyos
ta kasalanan moy. Sinakup na kam dén.
Nibilang kam dén na Diyos a éwan kam tu
kasalanan, dahil tu gimet ni Panginoon Jesu
Cristo, sakay tu gimet na Espiritu na Diyos.

Purién Moy I Diyos Ta Bégi Moya

12 Nadid, makay te mégkagi sina, a "Maar-
iék a mégimet ta maski anya, da nilinisék
na dén to kasalanan ko." Pero éwan. Da
tandaan moy, te gimet be a magpadukés
dikam. Mara sakén, maariék a magimet
ta maski anya, pero éwanék ipasakup ta
madukés a ugali. 13 Mara, éwan ka tu
kasalanan éng méngan ka, da gustu na
tiyan mo i kanén. Pero te panahun be a
pahintuén na Diyos i péngan na tolay. Na-
did, makay isip mo éwan ka be tu kasalanan
éng méngibébi ka, o dikaya méngilélake, da
siya be ya i gustu na bégi mo. Pero éwan!
Kasalanan ya! I bégi mo éy éwan para ta
péngibébi, éng'wan para ta Panginoon. Ey
sinakup dén na Panginoon i bégi tama. 14 I
Diyos, éy binuhay na a huway ti Panginoon
Jesus. Ey kona kitam be sa, a pabuhayén na
be i bégi tama, dahil ta kapangyarian na.

15 Ewan moy beman tukoy i bégi tama
éy sakup dén ni Cristo? Ey nadid, éng
kona sa, éy éwan kam maari a mékiagum
ta medukés a bébe. Medukés ina a tahod!
16 Ewan moy beman tukoy i méngibébi éy
maging isesa side tu bégi. Da kagi na
Diyos éy "Maging isesa side." 17 Pero éng
mékiagum kam ta Panginoon éy maging
isesa kam tu isip.

18 Kanya diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake. I iba a kasalanan éy éwan na
paduksén i bégi na tolay. Pero tu mén-
gibébi, éy paduksén na i bégi na a sarili.
19 Bakit! Ewan moy tukoy a i bégi moy éy bile
na Banal a Espiritu? Mégiyan siya dikam.
Saya i kaluub na Diyos dikam. I bégi moy éy
éwan moy koo, éng'wan koo na Diyos, 20 da
binugtong na kam ta dikél a halaga. Kanya
purién moy i Diyos ta bégi moya.

7

Tu Pégpakelagip Tungkul Ta Péngasawa

1 Nadid, saye i sengbet kua dikam tungkul
to nipakelagip moy diyakén to sulat moy:
Eng éwan mangasawa i lélake, éy mahusay
ya a ugali. 2 Pero dapat mangasawa i bawat
lélake, monda maiwasan de i péngibébi.
Dapat be a mangasawa i bawat bébe, monda

maiwasan de be i péngilélake. [3] Sakay dapat
tupadén na lélake i tungkulin na to asawa
na. Sakay kona be sa tu bébe. Diyan
moy idelan tu asawa moy, éng mékidudug
dikam. [4] Dahilan tu lélake, siya i te kapang-
yarian ta bégi na asawa na. Ey kona be
sa tu bébe, éy te kapangyarian be siya ta
bégi na asawa na. I bégi mo, éy koo dén
na asawa mo. [5] Kanya diyan moy idelan i
asawa moy. Maari a éwan kam magdudug
éng nagkasunduan moy a manalangin kam.
Pero sandali san. Kétapos moy, éy mag-
dudug kam man dén. Makay éwan kam
makatiis, a tulos kam a toksoén ni Satanas.

[6] Nadid, saya i sengbet kua dikam to ni-
pakelagip moy. Ewan kam tu kailangan a
mangasawa; pero éng gustu moy éy maari
be. [7] I gustu ko makaa éy kaparehoék moy
a éwan tu asawa. Pero éwan paripareho i
kaluub na Diyos dikitam.

[8] Ey saye i bilin kua dikam a éwan tu
asawa, sakay sikam a bilo: éng umaheg
kam diyakén a éwan kam mangasawa, éy
mahusay. [9] Pero éng éwan kam makatiis,
éy maari kam a mangasawa. Maigi pa i te
asawa kesira ta magkasala.

[10] Nadid, saye i utus kua dikam a te asawa
dén. Ey gébwat ta Diyos i kagi ko a éye:
Diyan humiwalay i bébe ta asawa na. [11] Pero
éng humiwalay tu bébe, éy diyan siya man-
gasawa a huway. O dikaya makipagka-
sundu san siya to asawa na. Sakay diyan
hiwalayan na lélake tu asawa na.

[12-13] Nadid, sikam a te asawa a éwan
méniwala ta Panginoon tam, éy te bilinék
be dikam. Pero éwan ye utus na Diyos;
éng'wan gébwat san diyakén: Eng te asawa
ka a éwan méniwala, pero gustu na pabi
a mékiagum diko, éy diyan mo siya hi-
walayan. [14] Dahilan tu éwan méniwala éy
sakupén siya na Diyos dahil to péniwala no
asawa na. Eng éwan sa kona, éy éwan sakup
na Diyos du anak moy. Pero sakup side na
Diyos a talaga. [15] Pero tu asawa mo a éwan
méniwala, éng gustu na a humiwalay, éy
pabayan mo siya a humiwalay. Pakultaden
moy i kona sa, da gustu na Diyos éy mebait
kitam san ta iba a tolay. [16] Bakit isip mo
a meligtas tu asawa mo éng umagum san
diko? Ewan mo tukoy, éng meligtas siya,
éng éwan. Kanya éng pumilit siya a mék-
ihiwalay, éy diyan mo siya sésawayén.

Diyan Moy Baguén I Kalagayan Moy

[17] Nadid, saye i utus kua ta bawat simbaan
a angayan ko: Dapat sugsugén na bawat esa
dikam i nipagkaluub dikam na Panginoon
to nipangsakup na dikam. [18] Mara, éng
Judeo ka to nipangsakup diko na Diyos, éy
diyan mo ibutan tu pagkajudeo mo. Eng
éwan ka Judeo to nipangsakup diko na
Diyos, éy diyan ka maging Judeo. Diyan ka
ipébugit a kona du Judeo. [19] Da éwan maha-
laga ta Diyos i lahi mua, éng Judeo ka, o éng
éwan ka Judeo. Eng'wan i mahalaga a gimet
moy éy sundin moy i utus na Diyos. [20] Kanya
diyan moy baguén i dati a lagay moy to
nipangsakup dikam na Diyos. [21] Mara, éng
utusan ka san to nipangsakup diko na
Diyos, éy diyan mo iwasan tu pagkautusan
mo. Pero éng maketa ka ta kalayaan mo,
éy maari be. [22] Da tandaan moy, tu utusan,
éng ipasakup siya ta Panginoon, éy ibilang
siya na Panginoon a malaya dén. Sakay
tu malaya a tolay, éy siya i maging utusan
ni Cristo. [23] Binugtong kam dén na Diyos
ta dikél a halaga. Kanya diyan kam mag-
pasakup ta iba a tolay. [24] Kanya nadid, sikam
a tétotop ko, éy diyan moy pilitén a baguén
tu dati a kalagayan moy to nipangsakup
dikam na Diyos.

Tungkul Du Ewan Tu Asawa

[25] Nadid, tungkul man dén du éwan tu
asawa, éy éwanék tu utus a gébwat ta Pangi-
noon. Pero maari kam a umasa ta kagi ko
a sarili, da agumanék na Panginoon tam.
[26] Nadid, dahil ta mahigpit a hirap moy, éy
naisip ko a maigi pa a diyan mangasawa du
éwan tu asawa. [27] Ey sikam a lélake a te
asawa dén, éy diyan moy side hiwalayan.
Pero éng éwan kam pabi tu asawa, éy diyan
kam mangasawa. [28] Pero éng mangasawa
kam, éy éwan kam tu kasalanan. Pero du
mangasawa, éy magdanas side ta hirap. Ey
gustu ko maiwasan moy i mehirap a buhay.

[29] A tétotop ko, kanya ibilin ko dikam i
kona se, éy dahil éy adene dén i katapu-
san. Kanya sapul nadid, sikam a lélake
a te asawa, éy diyan kam maabala du
asawa moy. [30] Sakay diyan kam maabala
ta kalagayan moy. Mara éng te hirap
kam, éng masaya kam, [31] éng te meadu
kam a kasangkapan, éng mégnigosiyo kam,
éy diyan moy side kéabalaan ta péniwala

moy ni Jesus, da adene dén i katapusan na
mundua.
32 I gustu kua éy éwan kam tu katagi-
gen a mangabala dikam. Mara tu lélake a
éwan tu asawa, éy isipén na san i gimet na
Panginoon, éng anya i kasayaan na diya.
33-34 Sakay du madiket, éy isipén de be san
i gimet na Panginoon. Gustu de tupadén
de i kaluuben na Diyos dide. Pero du te
asawa, éy isipén de i kalagayan de, éng anya
i kasayaan no asawa de. Du te asawa dén, éy
mégsalawahan side, da gustu de a aguman
de i Diyos. Pero gustu de be a aguman du
asawa de.
35 Kanya i nisulat ko a éye, éy monda
aguman ta kam. Ewan ta kam gipusén
a mangasawa. Basta i gustu ko sana, éy
gemtén moy i mahusay, monda éwan tu
maabala dikam ta péniwala moy ta Pangi-
noon.
36 Nadid, tungkul ta magkatipan a nagka-
sunduan de dén a éwan magagum. Eng
gustu no lélake a tahod a magagum side
to katipan na, mara éng mahigpit i pagk-
agustu na diya, éy maari. Dapat side a
magasawa. Ewan ya kasalanan. 37 Pero éng
naisip no lélake a éwan siya mangasawa,
mara éng matiis na a éwan umadene to
katipan na, sakay éwan tu magpilit diya, éy
maari be. Diyan siya mangasawa. 38 Kanya
tu mangasawa to katipan na, éy mahusay
ya. Sakay tu éwan mangasawa, éy lalo a
mahusay.
39 Nadid tu bébe, éy kailangan siya a méki-
agum to asawa na habang buhay tu asawa
na. Pero éng mate tu lakay na, éy maari siya
a mamakét. Basta tu pakét na éy dapat be
a méniwala ni Jesus. 40 Pero lalo a mahusay
tu bilo éng éwan mamakét. Saya i isip kua.
Ey méniwalaék a sé' be ya i kaluuben na
Espiritu na Diyos.

8

Tungkul Ta Niatang De

1 Nadid, ipaliwanag ko dikam i tungkul
ta pilas a niatang de ta diyos-diyosan, éng
maari tam a kanén, o éng éwan.
Nadid, tukoy ko a sikitam a méniwala
éy sikitam i makapospos ta mahusay a
gimet. Pero mangilag kam--makay ipag-
malaki moy i napospusan moy. Maigi pa
éy mahalén moy i iba a tolay kesira ta mag-
malaki kam dide. Saya i kahusayan de. 2 Eng
te magmalaki ta napospusan na, éy saya i
katunayana a kulang pabi i napospusan na.
3 Pero tukoy na Diyos i mangmahal diya, a
saya i sakupén naa.
4 Nadid, tungkul to pilas a niatang ta
diyos-diyosan, tukoy tam a éwan tu pasa
i diyos-diyosan. Ewan tu iba a diyos éng
éwan i Diyos ta langet. 5 Te kalakalase a
talaga a espiritu ta langet sakay ta luta, a
péniwalaan du iba a tolay. 6 Pero sikitam,
i péniwala tama éy isesa san i Diyos. Siya
éy Tama tam a naglalang ta mundua. Siya i
asaan tama. Isesa san i Panginoon tam. Ey
siya éy ti Jesu-Cristo. Siya be san i asaan
tam. Pinaglalang siya na Diyos ta mundua.
7 Nadid, maski napospusan tam dén i
éya, du iba a kaguman tam éy éwan de
pabi natukoy. Te séngaséngánya ta gurupu
moy a sinumamba ta diyos-diyosan to éya.
Kanya isip de a te kasalanan side éng kanén
de i pilas a niatang ta diyos-diyosan. 8 Pero
éwan, da éwan mégingél i Diyos éng kanén
moy i pilas a niatang. Ewan importante ta
Diyos éng kanén moy, o éng éwan.
9 Pero entan moy. Maski maari kam a
méngan ta pilas a éya, éng kanén moy,
éy mangilag kam. Makay mangatéd ya ta
kasalanan du kaguman moy a mehina pabi
tu péniwala. 10 Mara, tu tolay a mehina
pabi tu péniwala, éy tukoy na a mékapospos
ka dén. Nadid, éng meta na ka a méngan
ta pilas a niatang to diyos-diyosan, makay
kagi na a maari be siya a méngan, da éwan
bawal diko. 11 Ey nadid, éng tulos na a
kanén, éy makay magsisi siya a magsisi, da
akala na a te kasalanan siya. Nadid, makay
ipebut mo diya tu péniwala na ni Jesus, a
tulos mapahamak siya. Diyan mo dén, da
siya i top mo ta péniwala, a nagpakamatay
ti Cristo diya. 12 Eng kona sa, éy te kasalanan
kam ni Cristo, da niatéd moy i nipagkasala
no top moy a mehina pabi tu péniwala.
13 Kanya sakén, éng te pilas a mangatéd ta
ipagkasala no top ko, éy éwan ko kanén,
hanggan.

9

Maari I Apostol a Ipagastos

1 Mara sakén, éy inutusanék ni Jesus
a maging apostol. Ewanék tu kailangan

a sumunud ta iba a tolay, da naketaék
ta Panginoon Jesus! Sikam i bunga na
tarabaho ko ta Panginoon. 2 Maski te iba a
mégidel ta pagkaapostol ko, éy tukoy moy
dén a apostolék, da sikam i mégpatunaya
a apostolék a talaga. 3 Saya i sengbet kua
du mégsiyasat diyakén, a kagi de a éwanék
apostol ni Jesus.

4 Nadid, éng apostol kame ti Bernabe,
éy bakit kagi de a éwan kame maari a
ipagastos dikam ta kailangan me? 5 Mara
sakén, éwanék beman maari a mangasawa,
éng gustu ko maka, monda te asawaék be a
kumuyog diyakén ta péglebut me? Du iba
a apostol, sakay du top ni Jesus, sakay ti
Pedro, éy kékuyugén de du asawa de. Ey
sikame éy éwan kame bale maari? 6 Bakit
sikame bale san ti Bernabe i te kailangan
a mégtarabaho ta gastos me, Pero du iba
a mégtoldu dikam éy éwan! 7 Mara tu
sundalu, éy gastosan siya na gubiyerno. Tu
mégmula éy makinabang siya ta bunga na.
Sakay tu mégpastor ta tupa, éy makinabang
siya ta gatas de. Pero sikame éy éwan kame
tu suweldu ta pégtoldu me.

8 Ey éwan san sakén i mégkagi a dapat
magastos kam ta mégtarabaho dikam, da
nesulat be dén ta kautusan 9 ni Moises, a
"Diyan mo busalan tu baka a ipagpaégik
mo." Ey anya, isip moy baka san i alélá-
hanén na Diyos? 10 Ewan, sikitam i alélá-
hanén na. Dahil dikitam éy nesulat ina,
da du tolay a mégaradu éy umasa side a
makinabang side éng oras dén a magapas.
Ey kona be sa du mégégik, a umasa be
side. 11 Ey nadid, éng nimula me dikam i
kagi na Diyos, éy bakit éwan kame maari a
umasa dikam, a gastosan moy kame? 12 Du
iba a mégtoldu, éng maari side a ipagastos
dikam, éy lalo dén sikame.

Pero maski maari kame éy éwan kame
mégaged dikam, éng'wan tiisén me san i
hirap me. Makay idelan du tolay i Mahusay
a Baheta ni Cristo, éng meta de kame a
magaged. 13 Mara du mégtarabaho ta Tem-
plo, éy alapén de tu kanén de ta éya. Te
pékinabang side ta niatéd du tolay ta éya.
14 Ey kona be sa i niutusa na Diyos éy du
mégpahayag ta Mahusay a Baheta, éy dapat
gastusan side du tolay a mégbate to kagi de.

15 Pero sakén, maski maariék a pagastos
dikam, éy éwanék nagaged dikam. Sakay
éwan ko kanya nisulat ye dikam éy monda
magagedék dikam. Ewan! Maski mateék
éy éwanék magpagastos dikam; monda
maariék a mégmalaki a éwanék nagaged
dikam. 16 Pero, éwanék magmalaki a nag-
pahayagék ta Mahusay a Baheta. Ewan. Da
saya i niutus na Panginoon diyakén. Hus,
magkamiték ta hirap éng éwanék mégpa-
hayag ta éya. 17 Mara, i tungkulin ko a éye a
mégpahayag, éng ginimet ko san, éy maari-
iék a ipagastos. Pero éwan, da tupadén ko
san tu niutus diyakén na Diyos. 18 Nadid,
éng éwanék tu upa, éy anya i gantimpala
kua? I panggantimpalaan sana diyakén
éy tu pégpahayag ko ta tolay a éwanék
tu bayad. Maski maariék a ipagastos, éy
inidelan ko.

19 Nadid, maski éwanék tu kailangan a
sumunud ta tolay, éy sumunudék dide.
Naging utusanék de, monda makaakiték ta
lalo a meadu a ipasakup ni Jesus. 20 Bagay
kaguman ko du Judeo, éy ahigén ko i ugali
de, monda tanggapanék de éng akitén ko
side. Maski éwanék sakup ta utus na Judeo,
éy ipasakupék be, monda maakit ko side.
21 Bagay kaguman ko du éwan Judeo a tolay,
éy ahigén ko be i ugali dia. Side, éy éwan
side sakup ta utus na Judeo. Kanya éng
kaguman ko side, éy éwanék be ipasakup ta
utus na Judeo. (Pero sundin ko pa i utus ni
Cristo.) Ahigén ko side, monda méniwala
side éng akitén ko side. 22 Bagay kaguman
ko du tolay a mehina pabi tu péniwala,
éy ahigén ko be side, monda tanggapénék
de be, monda patibayén ko i péniwala de.
Maski anya a kalase na tolay, éy ahigén ko
side a mebaiték dide, monda éy tanggapén
de maka i pégtoldu kua, a tulos meligtas
side. 23 Ginimet ko i étanan a éya, alang-
alang ta Mahusay a Baheta. Sakay gemtén
ko be monda te kabahagiék ta gantimpala
na Diyos.

24 Mara ta rombaan, meadu i maginan,
pero tu manalo san i makaalap ta gantim-
pala. Ey nadid sikam a méniwala ni
Cristo, pumilit kam be a magtarabaho para
ta Panginoon, monda atdinan na kam ta
gantimpala moy. 25 Mara du magkontes,
éy pilitén de i bégi dia a mégparaktis a
mégparaktis, monda makaalap side maka
ta gantimpala de a maseplot san a maibut.
Pero sikitam, éy pumilit kitam ta péniwala

tam, monda makaalap kitam ta gantimpala
tam a éwan maibut. 26 Kanya sakén, éy
pilitén ko a tupadén i tungkulin ko a niutus
diyakén na Panginoon. Mara, deretso i
ginan ko. Mesipagék a mékilaban ta kontes.
27 Pahirapan ko i bégi kua, a pilitén ko a
éwanék magkasala. Mégantengék maski
nagpahayagék ni Jesus, makay éwanék at-
dinan na Diyos ta gantimpala ko, éng maa-
balaék ta péniwala ko.

10

Baheta Tungkul Ta Diyos-diyosan

1 Sikam a tétotop ko, gustu ko a alélá-
hanén moy tu nanyari du apo-apo tam to
araw, to nikuyog de ni Moises to melawa a
ilang a lugar. To péglebut de, éy nalduman
side no kuném a nangigiya dide. Inuma-
habes side ta Medideg a Diget. 2 Mara,
koman side i nabinyagen to kuném sakay to
diget, da nagpasakup side ni Moises. 3 Sakay
néngan side a étanan to kanén a gébwat ta
Diyos. 4 Sakay ininom de a étanan tu dinom
a pinabukal na Diyos to bito. I éya a bito, éy
halimbawa ni Cristo, éy siya éy kinumuyog
dide to péglebut de. 5 Pero maski kona sa,
éy mégingél i Diyos ta meadu dide, a tulos
pinarusaan na side hanggan minekalat dén
tu bangkay de ta éya a ilang.

6 Nadid, i éya a nanyari du Judeo to
ilang a lugar, éy himala ya dikitam, monda
éwan tam gemtén i medukés, a kona to
ginamet de. 7 Diyan kam sumésamba ta
diyos-diyosan a kona ta sénganya dide.
Nesulat dén a nagkasayaan kan side, a
nagsayaw to diyos-diyosan. 8 Sakay diyan
kitam méngibébi a kona ta sénganya dide.
Kanya pinabuno na Diyos i éduwapulu éy
ta étélo a libu ta esa a aldew. 9 Sakay diyan
moy puhubaan i Panginoon, da éwan na
pabayan i kasalanan moy. Side éy pin-
uhubaan de i Diyos, éy pinabuno na i meadu
dide ta ulag. 10 Diyan kam méglekramo a
kona ta sénganya dide. Kanya tu anghel a
mégbébuno, éy binunu na du naglekramo.

11 Nadid, i éya a nanyari du apo-apo tam
éy monda tandaan du iba. Sakay nesulat
dén para dikitam, monda matolduan kitam,
a diyan tam ahigén tu kasalanan de. Da
adene dén nadid i katapusan.

12 Makay isip moy éwan kam magimet ta
medukés. Mangilag kam; makay magkasala
kam. 13 Ewan pabi tu pagsubuk a dinu-
memét dikam a éwan nadanasan na iba
a tolay. Pero matapat i Diyos, éwan na
pakultaden a masubukan kam ta higit pa ta
kaya moy. Eng'wan, kédemét na pagsubuk
dikam éy patibayén na i isip moy, monda
matiis moy.

14 Nadid, a kakaguman ko, diyan kam
méniwala ta diyos-diyosan. 15 Sikam éy te
isip kam. Kanya isipén moy i kagi ko a
éye. 16 Bagay mapisan kitam a umaheg to
katapusan a péngapon na Panginoon, éy
magpasalamat kitam to inumén tam a alak;
sakay ta péginom tam, éy mégebahagi tam
to dige ni Cristo. Sakay tu tinapay a pisad-
pisadén tam a kanén tam, éy saya i mége-
bahagi tam be to bégi ni Cristo. 17 Nadid,
esa momon tu tinapay. Ey sikitam, maski
meadu kitam, éy maging isesa kitam be dén
a bégi, da bahabahagién tam a kanén tam
i esa a momon a tinapay. 18 Entan moy
tu ugali du Judeo. Eng kanén de i pilas a
niatang dén to pégatangan éy mékipagesa
side to mégatang.

19 Nadid, anya i gustu a kagin no kinagi
ko a éya? Anya, kinagi ko a te buhay tu
diyos-diyosan, o te kabuluhan tu niatang
de ta diyos-diyosan? 20 Ewan! I gustu kua
a kagin, éy bagay mégatang du tolay ta
diyos-diyosan, i péngihayinan dia éy éwan
ta Diyos, éng'wan ta dimonyo! Diyan kam
mékidipon dide. Sala ko a mékiagum kam
ta dimonyo. 21 Ewan maari a mékidipon
kam ta péngapon na Panginoon sakay tulos
kam be a mékidipon ta péghayinan de ta
dimonyo. 22 Ataay, isip moy beman éwan
mégingél i Diyos du mégkona sa? O sig-
uru isip moy mesibét kam diya, a éwan tu
maanya dikam?

23 Nadid, makay te mégkagi a maari kitam
kan a magimet ta maski anya. Pero éwan.
Da te gimet be a mégpadukés dikitam. Tu-
tuhanan ya a maari kitam a magimet ta
maski anya, pero bakit magimet kam ta
éwan makatulung ta tolay? 24 Diyan moy
isipén tu sarili moy, éng'wan i sarili na iba.

25 Maari a méngan kam ta maski anya
a pilas a iyébugtong de ta palengke.
Kanén moy san; pero diyan moy pakelagip
éng gébwat ta pégatangan, monda éwan
kam matageg a makay te kasalanan kam.
26 Dahilan i mundu, sakay i étanan a édse ta

mundu éy koo na Diyos. Kanya éwan bawal
a kanén tam.
27 Nadid, mara te tolay a éwan méniwala,
éng pékanén de kam, éy kanén moy san
i maski anya a ihayin de dikam. Diyan
moy ipakelagip éng gébwat ta pégatan-
gan, monda éwan kam matageg a makay
te kasalanan kam. 28-29 Pero éng te mégk-
agi dikam, a "Gébwat ina ta pégatangan
ta diyos-diyosan," éy diyan moy kékanén.
Alang-alang to négkagi dikam éy diyan moy
kanén; makay matageg siya a te kasalanan
kam.
Makay kagi moy, a "Maski métageg i
iba a tolay a te kasalanan kitam, éy kanén
tam san, da éwan be bawal." 30 O makay
kagi moy, a "Bakit sawayén de kitam ta
kanén tam, éng nipagpasalamat tam be dén
ta Diyos?" 31 I sengbet ko man déna ta
éya, éy gemtén moy san i mahusay, monda
purién na tolay i Diyos. Maski méngan
kam, maski méginom kam, éy gemtén moy i
pangpurian de ta Diyos. 32 Diyan kam pégsa-
pulan na kasalanan na iba a tolay, maski
Judeo, maski éwan Judeo, maski du top moy
ta péniwala. 33 Mara sakén, mékisuyuék
ta étanan a tolay. Pero éwanék kanya
mékisuyu dide éy monda agumanék de.
Eng'wan, alang-alang dide, monda meligtas
side.

11

Tungkul Ta Pégalibunbun Eng Manalangin

1 Ey sikam, ahigénék moy, a kona ta pén-
gaheg ko ni Cristo.
2 Nadid, sakén éy masayaék dikam, da
maala-alaék moy, sakay sésundin moy i
étanan a nitoldu ko dikam. 3 Pero gustu ko
a mapospusan moy a ti Cristo i te sakup
ta bawat lélake; i lélake éy te sakup ta
asawa na; i Diyos éy te sakup ni Cristo.
4 Kanya tu lélake, éng manalangin, o még-
toldu ta kagi na Diyos a te alibunbun tu
ulo, éy éwan siya tu galang ni Cristo.
5 Sakay tu bébe, éng manalangin siya, o
mégtoldu ta kagi na Diyos a éwan tu ali-
bunbun, éy makasanisanike be ya. Koman i
pinokpukan a bébe. 6 Eng mégidel tu bébe a
mégalibunbun éy dapat pa siya ipapukpok.
Pero kasanisanike i bébe a apehit tu buk.
Kanya dapat i bébe a magalibunbun. 7 Pero
tu lélake, éy éwan maari a mégalibunbun,
da te kapangyarian i lélake a kona ta Diyos.
Pero tu bébe, éy sumunud siya ta lélake.
8 Dahilan tu neditol a lélake to araw éy éwan
gébwat to bébe. Eng'wan, tu bébe i négéb-
wat to lélake. 9 Sakay éwan be nilalang
i lélake para ta bébe, éng'wan nilalang i
bébe alang-alang ta lélake. 10 Kanya dapat
mégalibunbun i bébe, da saya i tandaa a
sakup siya na asawa na. Saya i patunay
naa du anghel, a gumalang siya ta asawa
na. 11 Pero kaluuben na Diyos, éy umasa i
bébe ta lélake, sakay umasa i lélake ta bébe.
12 Da gébwat tu bébe to lélake to araw. Pero
nadid éy nienak na bébe i lélake. Sakay
gébwat ta Diyos i étanan.
13 Anya i isip moya? Maari tu bébe a
manalangin a éwan mégalibunbun? Ewan!
14 Dahilan i ugali tam éy medukés tu lélake a
mégpaatakdug ta buk na. 15 Pero memahal
tu bébe a mégpaatakdug ta buk na, da
saya i mégealibunbun naa. 16 Nadid, éng te
mékipagpasuway ta éye, i makagi ko sana,
éy éwan kame tu iba a ugali. Ey sé' be ya i
ugalia du tolay a méniwala ta Diyos ta iba-
iba a simbaan.

Tu Katapusan a Péngapon Na Panginoon

17 Nadid, te hatulék man dén dikam a iba.
Pégkagian ta kam, dahilan éng mégpisan
kam éy éwan mahusay tu pégmiting moy,
éng éwan medukés. 18 Dahilan éy naba-
heta ko a bagay magmiting kam éy éwan
kam négkaisa tu isip. Eng'wan, magurugu-
rupu kam kan. Katutuhanan siguru ya.
19 Kailangan wade dikam a magurugurupu
kam, monda mapospusan moy éng ti ésiya
dikam i matapat. 20 Bagay mégmiting kam
éy kagi moy a ahigén moy tu katapusan
a péngapon na Panginoon. Pero iba i
péngan moy. 21 Dahilan i bawat esa dikam
éy medémot a méngan ta bilon na. Ewan
moy diponén du kaguman moy a kulang
tu kanén. Sakay te sénganya dikam a
méglango. 22 Bakit! Eng kanén san i isipén
moya, éy méngan kam pa ta bile moy. Bakit
apién moy du kakaguman moy ta simbaan,
a pakasanikién moy du éwan tu kanén?
Anya, purién ta kam ta éya? Ewan!

Tungkul Ta Péngaheg To Katapusan
a Péngapon No Panginoon

23 Saye i kagi na Panginoon a ihatul ko
man dén dikam. Ti Panginoon Jesus, to

kélép a nipéngitokyon diya, éy inalap na
pa tu tinapay, sakay [24] nagpasalamat, sakay
pinuseng-puseng na, sakay kinagi na, a
"Saye i bégi kua a meatéd a para dikam.
Ahigén moy ye monda maala-alaék moy."
[25] Ey kona be sa i ginamet na, ubus de a
néngan éy inalap na tu alak, sakay kinagi
na, a "I alakae, éy saye i tanda na bigu a
pangako na Diyos, a katunayan na digi ko.
Bagay uminum kam ta éye," kagi na, "éy
maala-alaék moy." [26] Nadid, bagay ahigén
moy i éya, a méngan kam ta tinapay sakay
uminom kam ta alak, éy saya i pékaala-ala
moy to nikate no Panginoon tam. Ahigén
moy i éya a péngapon na hanggan ta késoli
na se a huway.

[27] Nadid, dahil ta éya a kinagi ko, maski
ti ésiya a umaheg ta éya a péngapon na
Panginoon a éwan matapat, éy medukés.
Mara éng kanén moy tu tinapay, o inumén
moy tu alak, a éwan kam matapat, éy te
kasalanan kam, da éwan moy iyégalang tu
bégi na Panginoon, éy ta dige na. [28] Kanya
isipén pa na bawat esa dikam i sarili na,
éng tama, bagu moy kanén tu tinapay,
sakay inumén tu alak. [29] Dahilan, éng
mékiagum kam du umaheg ta péngapon
na Panginoon, sakay éwan moy alélahanén
tu bégi na Panginoon, tu kinan moy i
mangatéda dikam ta parusa moy. [30] Saya
i dahilana na pégladu na meadu dikam,
sakay te sénganya dikam a minate dén.
[31] Kanya isipén moy pa, éng te kasalanan
kam se, o éng éwan, monda éwan kam
parusaan na Diyos. [32] Ey parusaan kitam
ngani na Diyos, monda matolduan kitam,
monda éwan kitam mahukum ta péghukum
na du iba a tolay. [33] Kanya nadid, sikam a
tétotop ko, bagay négpisan kam a méngan
éy diyan kam meditol du kaguman moy.
Sabay kam san. [34] Eng éwan kam makatiis ta
alép, éy méngan kam pa ta bile moy bagu
kam négpisan. Makay parusaan kam na
Diyos éng éwan tama tu péngaheg moy to
péngapon na Panginoon. Ey tungkul ta iba
a bagay, éy hatulan ta kam kédemét ko sina.

12

I Kaluub Na Banal a Espiritu

[1] Nadid, tungkul du kaluub a gébwat ta
Banal a Espiritu, éy ipaliwanag ko dikam.
Gustu ko a mapospusan moy tungkul ta
éye. [2] To éya, bagu kam naniwala ni Jesus,
éy naniwala kam pa ta diyos-diyosan, a
éwan be buhay. Side ya i nangatéda ta
kamalian moy. [3] Pero nadid éy gustu ko a
mapospusan moy éng gébwat ta Espiritu na
Diyos i kagi du tolay a mégtoldu. Saye i
pangpuhuba moya dide: Eng kagi na maski
ti ésiya, a "Isumpa ko ti Jesus," éy besa a
Espiritu na Diyos i mégpakagia diya. Sakay
éng te mégkagi, a "Ti Jesus i Panginoon," éy
siya i tinulungan na Banal a Espiritu.

[4] Nadid, iba-iba i kaluuba dikitam. Pero
isesa san i nipagkaluuba dikitam a Espiritu
na Diyos. [5] Iba-iba i serbisiyu tam. Pero
isesa san a Panginoon i pagserbisiyuan tam.
[6] Iba-iba i tungkulin tam a gemtén. Pero is-
esa san a Diyos i néngipagkaluub dikitam ta
tungkulin tam. [7] Nipagkaluub na Espiritu ta
bawat esa dikitam i sarili tam a tungkulin,
monda magserbisiyu kitam ta kakaguman
tam. [8] Kanya tu iba éy pinagkaluuben na
Espiritu ta tungkulin na a mégpaliwanag ta
mahusay ta kagi na Diyos. Sakay tu iba éy
pinagkaluuben na Espiritu a makapospos
sakay mégtoldu ta kagi na Diyos. [9] Tu iba
man dén éy pinagkaluuben na Espiritu a
dikél i péniwala na ta Diyos. Du iba pa
éy te kapangyarian a mégpahusay ta te
ladu. [10] Du iba éy kaya de a mégimet ta
kataka-taka. Ey du iba man dén éy kaya
de a mégpahayag ta kagi na Diyos. I iba
man dén i makapospos éng ahe i gébwat na
gimet na tolay, éng gébwat ta Espiritu na
Diyos, o éng gébwat ta medukés a espiritu.
Te iba a méképégkagi ta iba-iba a kagi.
Sakay te iba man dén a mégpaliwanag ta
kahulugen na iba-iba a kagi. [11] I étanan a éya
a tungkulin éy gébwat ta Espiritu na Diyos.
Ipagkaluub na ta bawat esa dikitam i iba-
iba a pégserbisiyu, ayun ta gustu na, monda
magserbisiyu kitam ta kakaguman tam.

Esa a Bégi a Meadu a Kasangkapan

[12] Mara ti Cristo éy esa a bégi a meadu a
kasangkapan. Isesa san a bégi, pero iba-iba
i kasangkapan na. [13] Ey sikitam i kasangka-
pan na bégi na, da sikitam éy iba-iba kitam-
-te Judeo, te éwan Judeo, te mehirap sakay
te malaya dikitam. Pero naging isesa kitam
a bégi to nipangsakup dikitam na Espiritu,
da bininyagen kitam ta Espiritu. Ey nadid
éy édse dikitam a étanan i isesa a Espiritu
na Diyos.

[14] Halimbawa, sikam a étanan éy esa kam
san a bégi. Nadid, i esa a bégi na tolay
éy meadu a kasangkapan. [15] Mara éng kagi
no tikéd, a "Ewanék kamét, kanya éwanék
kaguman na bégi." Pero kaguman siya
no bégi, da kasangkapan na. [16] Mara éng
kagi no talinga, a "Ewanék mata, kanya
éwanék kaguman na bégi," éy mali be, da
kasangkapan be siya no bégi. [17] Eng purus
a mata i bégi, éy pakodyan na a makabati?
O éng purus a talinga i bégi, éy pakodyan
na a makaahob? [18] Pero inayus na Diyos
i kasangkapan na bégi, ayun ta gustu na.
[19] Mara éng isesa san i kasangkapan na bégi,
éy éwan ina bégi! [20] Pero i tutuhanana
éy meadu a kasangkapan, pero isesa san a
bégi.

[21] Kanya éwan maari a mégkagi tu mata to
kamét, a "Ewan ta ka kailangan." Ewan be
maari a mégkagi tu ulo to tikéd, a "Ewan ta
ka kailangan." [22] Dahilan tu kasangkapan na
bégi a mehina éy kailangan be. [23] Sakay du
parti na bégi a kagi de a éwan importante,
éy alagaan tam side ta mahusay a tahod.
Sakay du parti na bégi tam a éwan mahusay
a entan, éy taklében tam ta badu. [24] Pero du
iba a parti na bégi tam éy éwan tu kailangan
ta badu.

Inayus na Diyos i bégi ta mahusay,
monda alagaan tam ta lalo a mahusay du
kasangkapan na a mehina, [25] monda mag-
ing isesa a isip i iba-iba a kasangkapan na
bégi, monda négkasuyuan side ta mahusay.
[26] Eng masakitan i esa a parti na bégi, éy
masakitan i étanan na bégi. Eng napuri i
esa a parti na bégi éy masaya i étanan na
bégi.

[27] Nadid, i kahulugina na éya, éy sikam
i bégi ni Cristo. I bawat esa dikam éy
kasangkapan kam na bégi na. [28] Ey inayus na
Diyos du tolay na. Nipagkaluub na ta bawat
esa dide i tungkulin de. Purumeru a kaluub
éy te apostol; ikaduwa éy te mégpahayag
ta kagi na Diyos; ikatélo éy te mégtoldu.
Sakay te makagimet ta kataka-taka; te még-
pahusay ta te ladu; te tumétulung ta te
kailangan; te tolay a bihasa a mamahala;
sakay te méképégkagi ta iba-iba a kagi.
[29] Iba-iba i tungkulin tam a serbisiyu. Ewan
kitam paripareho--te apostol dikitam; te
mégpahayag ta kagi na Diyos; te mégtoldu;
te makagimet ta kataka-taka. [30] Te maari
a mégpahusay ta te ladu; te méképégkagi
ta iba-iba a kagi. Sakay te mégpaliwanag
ta kahulugen na iba-iba a kagi. [31] Kanya
pumilit kam a atdinan na Diyos du maha-
laga a kaluub na.

Ey nadid, éy ipaliwanag ko dikam i ugali
a mahusay ta étanan.

13

I Tunay A Pégmahal

[1] Mara, éng méképégkagiék ta iba-iba
a kagi, maski méképégkagiék ta koman i
anghel, éng éwan ko mahal i kapareho ko,
éy éwan ya tu pasa. Koman san i ténog a
éwan tu kahulugen na kagi ko, éng kona
sa. [2] Mara éng te kapangyarianék a még-
pahayag ta kagi na Diyos, sakay matalin-
ungék, sakay mépospusan ko i meadu a
lihim, éy éwan ya tu pasa éng éwan ko ma-
halén tu kapareho ko. Maski dikél i péni-
wala ko, a hanggan mapaagton ko i buked
ta panalangin ko, éng éwan ko mahalén i
tolay, éy éwanék tu pasa. [3] Mara éng iatéd
ko ta pobre i étanan a ari-arian ko, sakay
itaya ko i buhay ko hanggan matutudék,
éng éwan ko mahal i tolay, éy éwan tu
kabuluhan i gimet ko.

[4] Tu mégmahal ta tolay éy magpasensiya
ta tolay, sakay mebait siya. Ewan siya
ménaghili. Ewan siya mégpalalo. [5] Ewan
siya mégmalaki. Ewan siya malakiin. Ewan
siya méiyamut. Ewan siya méghinanakit.
[6] Ewan siya masaya ta medukés a gimet,
éng'wan i kasayaan na éy tu mahusay a
gimet. [7] Tu mégmahal ta tolay, éy tiisén
na i hirap na, sakay magkatiwala siya ta
iba a tolay, sakay umasa siya dide. Sakay
matiyaga siya.

[8] Du iba-iba a kaluub na Diyos dikitam éy
dumemét i panahun a malipas side. Mara
i tungkulin moy a mégpahayag, sakay tu
pégkagi moy ta iba-iba a kagi, sakay tu
katalinungan moy, éy malipas ya. Pero
tu pégmahal moy éy éwan maibut, hang-
gan. [9] Dahilan i katalinungan tam sakay
tu pégpahayag tam, éy mediyo mahusay
san. [10] Pero kédemét na oras a mahusay
dén i étanan, éy éwan dén tu kailangan tu
tungkulin tam a mediyo mahusay; kanya
malipas.

[11] To éya pa a kéanak ko, éy négkagiék ta
koman i anak, te isipék ta koman i anak,

sakay nangatuwiranék ta koman i anak.
Pero nadid, da te idadék dén, éy inibutan
ko dén tu pagkaanak ko. 12 Ey kona sa i
pékapospos tam ta Diyos. Koman tam i
meeta i larawan na ta salaming a medik-
lém. Pero dumemét i oras a meta tam
siya a mismo. Nadid i pékapospos ko éy
koman i anak, pero kédemét na oras, éy
mapospusan ko ta mahusay, a kapareho na
pékapospos diyakén nadid na Diyos.
13 Kanya nadid, éy te ételo a kailangan
tam a manatili: i péniwala tam ta Diyos;
sakay i pégasa tam diya, sakay i pégmahal
tam ta kapareho tam. Ey nadid i pinakama-
halaga diden ya éy tu pégmahal tam.

14

Tungkul Man Dén Ta Kaluub Na Espiritu

1 Nadid, éng kona sa, éy pumilit kam a
magmahal ta kapareho moy a tolay. Sakay
pilitén moy be a atdinan kam na Diyos du
kaluub na; lalo dén tu pégpahayag ta kagi
na Diyos. 2 Dahilan tu mégkagi ta iba a
kagi éy éwan tolay i pégkagian na, éng'wan
Diyos, da éwan tu makapospos to kagi na.
Mégkagi siya ta lihim a kagi ta tulung na
Espiritu. 3 Pero tu méngipahayag ta kagi
na Diyos, éy tolay i pégkagian na, monda
hatulan na side, a aguman na side. 4 Tu
mégkagi ta iba-iba a kagi, éy tulungan na
san tu sarili na, pero tu mégpahayag ta kagi
na Diyos, éy tulungan na du kaguman na ta
simbaan.
5 Nadid, gustu ko maka a méképégkagi
kam a étanan ta iba-iba a kagi. Pero i
lalo a gustu ko, éy makapagpahayag kam
ta kagi na Diyos. Mas mahalaga i mag-
pahayag kesira ta mégkékagién ta iba-iba
a kagi. Pero maigi be i iba-iba a kagi,
éng te magpaliwanag maka ta kahulugen
na, monda makatulung du tolay ta sim-
baan. 6 Mara sakén, anya i pékinabang moy
diyakén éng iba-iba san a kagi i kékagin
ko dikam? Ewan! Pero pakinabanganék
moy éng ipahayag ko dikam tu nipaliwanag
diyakén na Diyos.
7 Mara i pégtogtogen, mara tu turotot,
éng éwan tama i ténog na, éy pakodyan
a mapospusan na tolay éng anya i togtog
na? 8 Mara tu tambuli na sundalu, éng
tambulién no sundalu ta mali, éy ti ésiya
i makahanda ta panglaban? 9 Ey kona be
sa dikam éng iba-iba san a kagi i kékagin
moya. Ey pakodyan a mapospusan na tolay
i kahulugen na kékagin moya. Sayang tu
kagi moy.
10 Talaga ngani a meadu a kalakalase a
kagi ta mundua. Ey te kahulugen side a
étanan. 11 Pero éng éwan ko mépospusan
i kagi a kékagin no kaguman ko, éy éwan
kame magkaentendian. 12 Kanya nadid, da
gustu moy du kaluub na Espiritu, éy pil-
itén moy du mahalaga a kaluub na, monda
makatulung kam du kakaguman moy ta
simbaan.
13 Dahil ta éya, i méképégkagi ta iba-
iba a kagi, éy kailangan ipanalangin de a
atdinan be side ta kaluub a magpaliwanag
ta éya. 14 Eng manalanginék ta iba a kagi, éy
Espiritu i mégpakagia diyakén, pero éwan
ko tukoy i kahulugen no kagi ko. 15 Nadid,
éng kona sa, éy anya i mahusay a gimet ko?
Manalanginék ta iba-iba a kagi, sakay man-
alanginék be ta sarili ko a kagi. Magkantaék
ta iba-iba a kagi, sakay magkantaék be ta
sarili ko a kagi. 16 Eng magpasalamat kam
ta Diyos ta iba-iba a kagi, du kakaguman
moy a makabati dikam, éy éwan side maari
a umo to kagi moy, da éwan de tukoy i
kahulugen na. 17 Maski memahal tu pég-
pasalamat moy ta iba a kagi, éy éwan ya
makatulung du kaguman moy, da éwan de
mapospusan i kahulugen no kagi moy.
18 Sakén, éy mégpasalamaték ta Diyos,
da mégkagiék ta iba-iba a kagi ta higit pa
dikam a étanan. 19 Pero éng mékiagumék
du kakaguman ko ta pégmiting, éy gustu
ko a mégkagi ta maski sandali san a kagi
a makapagtoldu dide, kesira ta libu-libu a
kagi a éwan be tu makapospos.
20 A tétotop ko, diyan kam mégisip ta
koman i isip na anak. Koman kam i anak
a éwan tu malay ta medukés a gimet. Pero
mégisip kam be ta mahusay. 21 Kona se i kagi
ta kasulatan, a pinaange se na Diyos i tolay
a dayuan, a monda pégkagian de du tolay
na ta iba-iba a kagi, pero éwan de bébaten.
22 Kanya napospusan tam i kagi a iba-iba a
gébwat ta Diyos, éy tanda ya a para du éwan
méniwala. Sakay tu pégpahayag ta kagi na
Diyos, éy tanda ya para du méniwala.
23 Nadid, éng mégpisan kam, sakay még-
pégkagi kam ta iba-iba a kagi; éng dumemét
ta ina i tolay a éwan méniwala, a makabati

dikam, éy éwan de beman kagin a luku-luku
kam? [24] Pero éng mégkagi kam a étanan
ta kagi na Diyos, sakay dumémét dikam i
tolay a éwan méniwala, éy maala-ala na i
kasalanan na, a magsisi siya. [25] Tu kasalanan
na a lihim, éy mehayag dén, a tulos siya a
sumamba ta Diyos, a kagi na, a "Talaga a
édse dikam i Diyos."

Diyan Méligalig Eng Magmiting

[26] Anya i gustu ko a kagin? Bagay nég-
pisan kam ta pégmiting, éy maigi pa éy
te mégkanta, sakay te mégtoldu, sakay te
mégbaheta ta kaluuben na Diyos, sakay te
mégkagi ta iba-iba a kagi, sakay te esa be
a mégpaliwanag du kagi a iba-iba. Gemtén
moy i makatulung du kakaguman moy.
[27] Eng te mégkagi ta iba-iba a kagi, éy dapat
éduwa san, o dikaya étélo, a méglelewas
side. Sakay dapat be a te magpaliwanag to
kagi de. [28] Pero éng éwan tu magpaliwanag
to kagi de, éy diyan side tumétulos. Dapat
te ginék san side ta miting. Manalangin
san side ta lihim. [29] Eduwa o étélo dikam i
magpahayag ta kagi na Diyos. Sakay sikam
a iba, éy isipén moy tu kagi de, éng tama.
[30] Sakay éng te esa dikam ta miting moy a
makabati ta pégpaliwanag diya na Diyos, éy
humintu san tu mégkagi, monda lewasan
na tu mégpaliwanag. [31] Kona sa, malelewas
kam a étanan a magpahayag ta kagi na
Diyos, monda matutu i étanan, a patibayén
de i isip dia. [32] Dahilan du pinamihasa na
Diyos a magpahayag ta kagi na, éy dapat
humintu side a mégkagi, éng te esa a gustu
a mégkagi. [33] Da éwan gustu na Diyos a ma-
ligalig du tolay na éng magmiting, éng'wan
matahimik kitam.

Nadid, maski ta ahe a simbaan, [34] du bébe
éy kailangan matahimik side ta pégmiting
moy. Bawal side a mégkagi, da saya i
utus ta kasulatan na Judeo, a kailangan a
sumunud i bébe. [35] Du bébe, éng te gustu
side a mapospusan, éy magpakelagip side
ta asawa de kédemét de ta bile. Dahilan
éy makasanisanike tu bébe a mégkagi ta
simbaan.

[36] Bakit éwan kam méniwala ta éya?
Sikam wade beman i kégébwatan na
Mahusay a Baheta! Sikam bale san
i makapospusa ta éya! [37] Eng isip na
maski ti ésiya dikam a i tungkulin na
éy mégpahayag, éy dapat na dén a
napospusan a i sulat ko a éye, éy utus na
Diyos. Mara, i tolay a pégiyanan na Banal a
Espiritu, éy tukoy de dén a gébwat ta Diyos
i utus ko a éye. [38] Tu éwan méniwala ta éye,
éy diyan moy siya alintanaén.

[39] Sikam a tétotop ko, dahil ta éya, éy
pilitén moy a magpahayag ta kagi na Diyos.
Sakay diyan moy ipagbawal tu pégkagi ta
iba-iba a kagi. [40] Basta diyan kam méligalig
ta pégmiting moy, monda maayus.

15

To Kébuhay Ni Cristo a Huway

[1] Nadid, sikam a tétotop ko, éy ipaala-ala
ko dikam i Mahusay a Baheta a nipahayag
ko dén dikam. Tinanggap moy ya, a saya i
péniwalaan moya nadid. [2] Saya i méngilig-
tasa dikam, éng éwan moy kaleksapan i
éya a nitoldu ko. Pero éng éwan tunay tu
péniwala moy, éy éwan tu pasa.

[3] Dahilan éy nipahayag ko dén dikam i
mahalaga a baheta a dinumemét diyakén,
a minate ti Cristo dahil ta kasalanan tam.
[4] Sakay nielbéng siya, sakay nabuhay siya a
huway to ikatélo a aldew. Saya i nipang-
tupad na to kinagi to kasulatan. [5] Sakay
tulos pinumeta siya ni Pedro, sakay du
labindalawa a alagad na. [6] Sakay pinumeta
be siya du tolay a mahigit a lima a datos
a napisan, a méniwala side diya. Pate dén
nadid i sénganya dide, pero meadu pabi i
buhay dide. [7] Kétapos na éya, éy pinumeta
be siya ni Santiago, sakay du étanan a
apostol.

[8] Nadid, i ménegipo a pinetaan na éy
sakén. Komanék i mehina a apostol, [9] da
sakén i mababaa ta étanan a apostol. Sakén
i éwan maari a dulawén a apostol, da
pinahirapan ko to éya du tolay a méniwala
ni Jesus. [10] Pero nadid, dahil ta kaluuben na
Diyos diyakén, éy naging apostolék. Ewan
sayang tu nipagkaluub na diyakén, da mesi-
pagék ta mahigit pa du dati a apostol. Pero
éwan ta sarili ko san i kesipag kua, éng'wan
tu tulung na Diyos diyakén. [11] Kanya maski
sakén i magpahayag, maski du iba a apostol,
éy pareho san i péngitoldu mia. Ey saya i
péniwalaan moya.

Tu Katunayan a Mabuhay Kitam a Huway

[12] Nadid, i itoldu mia éy nabuhay a huway
ti Cristo. Pero bakit kékagin na sénganya
dikam a éwan mabuhay i pate a tolay a

huway? [13] Eng tahod a éwan mabuhay i
pate a huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
[14] Nadid, éng éwan bale nabuhay ti Cristo
a huway, éy éwan tu pasa tu pégpahayag
me, sakay éwan be tu pasa tu kéasa moy
diya. [15] Eng kona bale sa, éy kakabulyan
san i pégpahayag mia, da iyétoldu me a
binuhay na Diyos ti Cristo. Pero kakabulyan
ya, éng talaga a éwan mabuhay i pate a
huway. [16] Eng éwan mabuhay i pate a tolay
a huway, éy éwan be nabuhay ti Cristo.
[17] Pero éng éwan nabuhay ti Cristo, éy éwan
bale pabi naibut dikitam i kasalanan tam,
sakay éwan be tu pasa tu kéasa tam diya.
[18] Eng kona bale sa, du tolay a naniwala ni
Cristo a minate dén, éy napahamak bale san
i kaliduwa de. [19] Eng paasaén kitam san ni
Cristo éy kakakagbi kitam a tahod, kesira ta
iba a tolay.

[20] Pero éwan! Da talaga a nabuhay dén
ti Cristo a huway. Saya i katunayana a
mabuhay be a huway du étanan a pate a
méniwala diya. [21] Mara, mate nadid i tolay
dahil to gimet ni Adan to araw. Ey kona
be sa, mabuhay nadid a huway i tolay dahil
to gimet ni Cristo. [22] Mate i étanan a tolay
da lahi side ni Adan. Ey kona be sa, éy
mabuhay a huway i étanan a tolay a sakup
ni Cristo. [23] Pero te iba-iba a panahun a
mabuhay i tolay. Tu neditol a nabuhay a
huway éy ti Cristo. Sumunud éy buhayén
na du sakup na ta késoli na ta munduae.
[24] Sumunud ta éya éy dumemét i katapusan.
Ta éya a oras, éy madaig ni Cristo du étanan
a hari sakay du iba pa a te kapangyarian.
Sakay iatéd na Nama na a Diyos a maghari
ta étanan. [25] Dahilan éy maghari ti Cristo
a hanggan éwan na madaig du étanan a
kalaban na, a tulos na mapasuku side. [26] I
ménegipo a kalaban na a pasukuén na éy tu
kamatayan. Sapul ta éya éy éwan dén mate
i tolay. [27] I Diyos éy mapasuku na ni Cristo
i étanan a bagay. Kanya sakupén ni Cristo
i étanan. Pero éwan na sakupén i Diyos,
da Diyos i bahala a magpasuku ta étanan.
[28] Nadid, bagay masakupan dén ni Cristo i
étanan, éy tulos ipasakup Nama na a Diyos.
Sakay tulos maghari i Diyos ta étanan.

[29] Nadid, éng éwan mabuhay i pate a
huway, éy bakit ipabinyag i tolay alang-
alang du tolay a minate? [30] Ey bakit sikame,
éy palagi kame a metaya tu buhay a még-
pahayag ta Mahusay a Baheta, éng éwan
katutuhanan. [31] A tétotop ko, katutuhanan
a itaya ko i buhay ko aldew-aldew. Mégkag-
iék ta éya, da masayaék dikam, alang-alang
ni Cristo Jesus a Panginoon tam. [32] Eng
éwan mabuhay i pate, éy anya i pékinabang
kua to nipékipagsuway ko du metapang a
kalbug ko ta Epeso? Eng éwan mabuhay i
pate a huway, éy maigi pa éy sundin tam
san i péginom éy ta péngan, da kédemét na
oros, éy mate kitam san.

[33] Diyan kam magkamali tu isip. Eng
mékiagum kam ta medukés a tolay, éy
ahigén moy side a talaga. [34] Baguén moy tu
isip moy a mali, a ibutan moy tu kasalanan
moy. Te sénganya dikam a éwan de tukoy i
Diyos. Ewan kam beman masanike?

I Idsura Na Bégi Tam Ta Huway a Kébuhay

[35] Makay te magpakelagip diyakén, a
"Pakodyan a buhayén i pate a huway? Anya
i idsura na bégi dia?" [36] Isipén moy! Mara
tu bukél, éwan magtubu éng éwan moy pa
imula ta luta. [37] Mara tu imula moy a pahay,
éy éwan pabi tu tubu, éng'wan bukél pabi.
[38] Pero patubuén na Diyos a kona ta gustu
na. I bawat esa a kalase a bukél, éy iba-iba i
tubu dia bagay tumubu dén. [39] Ey kona be sa
i idsura na hayup, a éwan paripareho. Iba a
idsura i tolay. Iba be a idsura i hayup; iba
be a idsura i manok: sakay iba be a idsura i
ikan. [40] Te sari-sari a bégi ta langet, sakay te
sari-sari be a bégi ta lutaa. Du édsa ta langet
éy iba i kamahal de. Du édse ta lutaa, éy iba
be i kamahal de. [41] Iba i demlag na bilag; iba
be i demlag na bulan; sakay iba be i demlag
na bawat biton.

[42] Nadid, kona be sa du pate a mabuhay a
huway, I bégi a ielbéng éy mahunot. Pero
i bégi a buhayén a huway éy mabuhay
a éwan tu katapusan. [43] I bégi a ielbéng
éy medukés, a éwan tu kaya. Pero éng
buhayén tu bégi éy memahal a mesibét. [44] I
bégi a ielbéng éy para ta luta; pero i bégi
a buhayén a huway éy para ta langet. Te
bégi a para ta luta, sakay te bégi be a para
ta langet. [45] Kona se i kagi ta kasulatan:
Tu neditol a amo na tolay éy ti Adan. Ey
inatdinan siya na Diyos ta buhay na. Ey
nadid tu ménegipo a amo tam éy ti Cristo.
Siya i Espiritu a méngatéd dikitam ta huway
a buhay. [46] I meditol a bégi tam éy para ta
luta. Pero i bégi tam a buhayén a huway,

éy para ta langet. [47] Tu neditol a lélake a ti
Adan, éy gébwat ta luta, da nilalang siya ta
alikabuk. Pero ti Cristo éy gébwat ta langet.
[48] Ey nadid i tolay, éy te bégi side a koman
i bégi ni Adan, a para ta luta san. Pero du
tolay a sakup na Diyos, éy te bégi side ta
kapareho ni Cristo, a para ta langet. [49] Mara
nadid i bégi tama éy meubet ni Adan. Pero
kédemét na oras, éy meubet kitam ta bégi
ni Cristo.

[50] Saye i gustu ko a kagin, a tétotop ko:
tu bégi a ginamet ta pilas sakay ta dige éy
éwan makaabut ta kaharian na Diyos, da
para ta luta san. Tu bégi a para ta luta éy
éwan mabuhay a éwan tu katapusan.

[51] Entan moy. Ikagi ko dikam i lihim a
kagi: Ewan mate i étanan dikitam. Pero
mabagu kitam a étanan. [52] Ey bigla ya a
manyari ta sandali. Koman i bakség na esa a
kisép na mata. Kasabay na kéténog na tam-
buli ta katapusan a aldew. Ta kéténog na
tambuli, éy mabuhay du minate a huway.
Sakay sikitam a mabuhay pabi, éy mabagu
kitam a étanan. [53] Dahilan i bégi tama a
mate, éy baguén na Diyos, monda éwan
mate, a hanggan. [54] Bagay mabagu dén i
bégi tam a para ta luta, éy te bégi kitam a
para ta langet. Bagay manyari ya, éy matu-
pad dén tu kagi to kasulatan, a "Nanalo dén
i Diyos, a éwan dén mate i tolay." [55] Ewan
kitam dén méganteng a mate. Nadaig dén i
kamatayan. [56] Kanya mate i tolay éy dahil
to kasalanan de. Sakay i katunayana a te
kasalanan kitam éy tu utus na Diyos a éwan
tam sinunud. [57] Pero nadid, magpasalamat
kitam ta Diyos, da atdinan na kitam ta
panalo tam ta kamatayan, dahil ta gimet na
Panginoon tam a Jesu Cristo.

[58] A tétotop ko, dahil ta éya éy patibayén
moy i isip moya, a diyan kam masugpu
ta péniwala moy. Magsipag kam ta gimet
moy ta Panginoon, a isipén moy a éwan
masayang i gimet moy a para diya.

16

Tu Abuluy Para Du Tétotop Tam

[1] Nadid, tungkul ta abuluy tam du tétotop
tam ta Hudea a te hirap. Gemtén moy be
tu nibilin ko du iba a simbaan ta Galasia.
[2] Tuwing simba, i bawat esa dikam, éy dapat
ibukod moy i sénganya to mineta moy,
a iimbak moy, monda éwanék tu kailan-
gan a magaged dikam ta abuluy moy ta
kédemét ko. [3] Ey nadid, kédemét ko sina,
éy péglakadén ko ta Jerusalem i maski ti
ésiya a gustu moy, a magtugén ta abuluy
moy dide. Sakay manulaték be ta simbaan
ta Jerusalem, monda tukoy de a sakén i
nagutusa du pinaange moy sa. [4] Sakay éng
maglakadék be ta Jerusalem, éy kuyugén ko
dén du paangen moy sa.

Tu Gayak Ni Pablo

[5] Nadid, éy umangeék pa ta Masedo-
nia. Kéhektat ko sa, éy tulos ko sina
dikam. [6] Makay maleék sina dikam. Makay
mégiyanék sina a esa a amiyan, monda
pagayakanék moy éng maglakadék ta iba a
lugar. [7] Idelék a sumibel san sina; éng'wan,
gustu ko a matagal sina dikam, éng pakul-
tadenék na Panginoon. [8] Pero édseék pabi
nadid ta Epesoae, hanggan éwan malipas i
Piyesta na Pentekos. [9] Da maski te meaduék
a kakontara ta éye, éy te meadu be se a
gustu a mégbati ta pégtoldu ko.

[10] Eng dumemét sina ti Timoteo, éy tang-
gapén moy siya ta mahusay, da még-
tarabaho be siya ta Diyos, a kona diyakén.
[11] Diyan moy siya apién. Maigi pa, éy
péglakadén moy siya ta mahusay, monda
makasoli se siya diyakén, da sakén éy
uhayén ko siya sakay du kakaguman na.

[12] Sakay tu top tam a Apolos, éy pinékio-
honan ko siya a kuyugén na du iba a top
tam ta péngbisita de dikam. Pero éwan pabi
maari a makaange sina dikam. Bumisita
siya dikam, bagay te panahun siya.

Katapusan A Kagi

[13] Mangilag kam, a patibayén moy i isip
moya ta péniwala tam. Diyan kam mé-
ganteng. [14] I mahalaga a gemtén moy éy
mahalén moy i kapareho moy.

[15] Nadid, a tétotop ko, éy te bilinék pa
dikam a esa: Tukoy moy dén de Esteban
a mététena, a side i neditol a méniwala ta
Akaya. Palagi side nadid a mégtulung du
tolay na Diyos. [16] I pékiohon kua dikam, éy
pasakup kam ta kona sa a tolay. Pasakup
kam du étanan a mégtulung du méniwala
ta Diyos.

[17] Masayaék, da dinumemét dén se de
Esteban, sakay ti Portuna, sakay ti Akay.
Maski éwan kam se, éy side i katulung ko.

[18] Pinatibay de dén i isip kua, sakay ta isip
moya. Igalang moy i kona sa a tolay.
[19] Du tolay ta bawat simbaan ta Asia éy
mékikumusta side dikam. De Akila éy ti
Priska, sakay du tolay a mégsimba ta bile
de, éy mékikumusta be side dikam, da top
moy be side ta péniwala. [20] Sakay mékiku-
musta dikam du iba a top tam ta éye. Sikam
éy négbatian kam ta mahusay.
[21] Sakén éy ti Pablo. Sakén a mismo
i nagsulata ta éye. [22] Maski ti ésiya éng
éwan na gustu i Panginoon tam--isumpa
siya! Dumemét ka maka agad, Panginoon!
[23] Kagbian kam maka na Panginoon tam a
Jesu Cristo. [24] Mahal ta kam a étanan, dahil
ni Cristo Jesus. Ewan dén, Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Korinto

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos, sakay
ti Timoteo a top tam. Saye i sulat mia
du sakup na simbaan ta Korinto sakay du
étanan a tolay na Diyos a édse ta Akaya.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon tam
a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Pégpasalamat Ni Pablo

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon
tam a Jesu Cristo. Diyos i mangagbi ta
tolay. Siya i mégpatibay ta isip na tolay.
4 Siya i mangtulunga dikitam ta kahirapan
tam, monda makatulung kitam be du iba
a te hirap. Maari me a tulungan du te hi-
rap, dahil ta péngtulung dikitam na Diyos.
5 Eng dikél i hirap tam a kona to hirap ni
Cristo to araw, éy dikél be i péngtulung
na dikitam. 6 Ey sikame éy naghirap kame,
monda tulungan me kam, a tulos meligtas
kam. Kanya tinulungan kame na Diyos, éy
monda tulungan me kam be. Patibayén
me i isip moya, monda makapagtiis kam
éng madanasan moy be i hirap a kona ta
nagdanasan me. 7 Umasa kame dikam ta
mahusay. Tukoy me, éng madanasan moy
i hirap a kona dikame, éy te kabahagi kam
be dikame ta tulung na Diyos.
8 A tétotop ko, ibaheta me dikam i kahi-
rapan me a dinanas me ta Asia. Dikél a
tahod i hirap me ta éya, hanggan talaga
kame a mate. 9 Akala me éy dinumemét dén
i oras me a mate. Pero nanyari ya monda
éwan kame umasa ta sarili me, éng éwan
ta Diyos. Siya i mégpabuhaya ta pate a
huway. 10 Inagaw na kame to tiyak a ikate
me. Ey umasa kame diya, a agawén na kame
a huway. 11 Sakay sikam, éy aguman moy
kame be ta panalangin moy. Eng meadu
i méngipanalangin dikame, éy pansingén
na Diyos i panalangin dia, a tulos aguman
na kame. Eng kona sa, éy meadu be i
magpasalamat ta Diyos ta gimet na dikame.

Nabagu Tu Gayak Ni Pablo

12 Saye i kasayaan mia. Tukoy me dén a
mahusay dén i ugali mia. Ey lalo dén dikam.
Matapat kame. I ugali mia éy éwan kona
ta ugali na tolay, éng'wan gébwat ta tulung
na Diyos. 13-14 Ewan kame manulat dikam ta
éwan moy maari a mapospusan. Ey nadid,
éng mapospusan moy i kalahati san, éy
umasaék a mapospusan moy i étanan. Eng
kona sa, éy purién moy kame, sakay purién
me kam be ta aldew a késoli na Panginoon
Jesus.
15-16 Nadid, da inumasaék dikam, éy naisip
ko éy talagaék pa dikam a bumisita, baguék
tumulos ta Masedonia. Ey nadid éy tala-
gaék maka be a sumibel dikam to késoli ko a
gébwat ta Masedonia, monda patulusénék
moy ta penduwa; sakay péglakadénék
moy maka be ta Hudea. 17 Ey nadid, da
éwanék nakatulos, éy makay kagi moy a
mégsalawahanék. Pero éwan. Diyan moy
kékagin a mégbagu-bagu i gayak ko, a kona
du iba a tolay a éwan matapat. 18 Maari
kam a magkatiwala ta kagi ko. Ewanék
mégbulibuli. Matapat i Diyos, sakay mat-
apat be i kagi ko. 19 Sikame ti Silbano sakay
ti Timoteo, éy nagpahayag kame dikam ta
anak na Diyos, a ti Jesu Cristo. Ey éwan
tu kakabulyan dia. Palagi siya a matapat.
20 Ti Jesu Cristo i méngtupada ta étanan a
pangako na Diyos. Dahil diya, éy méniwala
kitam ta pangako na Diyos. Saya i péng-
puri tama ta Diyos. 21 Diyos i nagpatibaya
dikitam ni Cristo. Sakay pati éy pinili na
kitam, a inatdinan na kitam ta tungkulin
tam. 22 Tinandaan na kitam a sikitam i koo
na, a inatdinan na kitam ta Espiritu. Saya
i katunayana a tupadén na i pangako na
dikitam.
23 Sistigu ko i Diyos a éwanék mégbulibuli.
Kanya éwanék sina dikam bumisita ta Ko-
rinto, éy sala ko a paginglan ta kam ta
kasalanan moy. 24 Ewan ko gustu a laluan ta
kam ta péniwala, da matibay dén i péniwala
moy. Eng'wan, gustu me a tumulung dikam
monda masaya kam.

2

1 Kanya naisip ko dén a éwanék pabi bu-
misita dikam a huway nadid, monda éwan
ta kam man dén palungkutén. 2 Dahilan,
éng atdinan ta kam ta ikalungkut moy, éy
éwanék moy wade dén maari a pasayaén.
3 Kanya nanulaték dikam to sulat ko a
esa, monda éwanék moy palungkutén éng
dumeméték sina. Da sikam i dapat a
magpasaya diyakén. Da méniwalaék a

i kahusayan ko éy kahusayan moy be.
[4] To pénulat ko dikam to sulat a esa, éy
nalungkuték dikam. Nakasangisangeték
a makay éwan moy tanggapén tu nihatul
ko dikam. Ey éwanék nanulat dikam a
pakasaniken ta kam; éng'wan, monda ma-
pospusan moy a mahal ta kam a tahod.

Pégpasensiya Ta Te Kasalanan

[5] Nadid, tu kaguman moy sina a te
kasalanan to éya, éy éwan san sakén i inat-
dinan na ta kalungkutan, da pinakasanike
na be i senganya dikam. [6] Pero nadid
éy hustu dén tu nipangparusa moy diya.
[7] Pagpasensiyaan moy siya nadid, a tulun-
gan moy siya, monda éwan masiyadu i
kalungkutan na. [8] Kanya i pékiohon kua
dikam nadid, éy ipeta moy diya i pégmahal
moy diya. [9] Kanya nisulat ko dikam tu sulat
ko a esa, éy monda puhubaan ta kam, éng
sumésunud kam diyakén tungkul ta éya a
lélake a te kasalanan. [10] Pero nadid, éng
patawadén moy siya to kasalanan na, éy
patawadén ko be. Ey tukoy ni Cristo a
pinatawad ko dén siya nadid, alang-alang
dikam. [11] Maigi éy patawadén tam siya,
monda éwan kitam matalo ni Satanas. Da
tukoy tam dén i paraan na.

Métageg Ti Pablo Ta Troas

[12] Nadid, to kédemét ko ta Troas a magpa-
hayag ta Mahusay a Baheta, éy inatdinanék
na Panginoon ta mahusay a pagkékataon
ko. [13] Pero métagegék tu isip, da éwan
sa tinumagbu ti wadi ko a Tito. Kanya
nagpaalamék du kakaguman ko sa, a nag-
tulosék dén ta Masedonia.

Nanalo Kitam Dahil Ni Cristo

[14] Pero salamat ta Diyos! Dahil ta péki-
agum tam ni Cristo, éy sinakup kitam dén
na Diyos, da utusan kitam dén na Diyos a
méngipahayag ni Cristo ta tolay. Mara, i
ipahayag tama éy koman i sépot a mekalat
ta étanan a tolay. [15] Mara, sikitam i sépot ni
Cristo a gustu na Diyos. Ey maahob ya du
tolay a meligtas, sakay du tolay be a mepa-
hamak. [16] Du mepahamak éy koman side i
makaahob ta medukés a ahob a makate i
ipahayag tam. Pero du meligtas, éy koman
ya i mesépot a ahob a mangatéd ta buhay.
Ti ésiya i maari a magimet ta kona se para ta
Diyos? [17] Ewan kame kona du iba a mégtoldu
ta kagi na Diyos a monda maketa side ta
kuhata. Eng'wan, inutusan kame na Diyos.
Ey tukoy na a mégtoldu kame ta matapat,
da utusan kame ni Cristo.

3

Mégtarabaho Kame Ta Bigu a Pangako

[1] Anya, kagi moy wade a ipagmalaki ko
dikam i sarili ko? O makay isip moy te
kailanganék ta kasulatan a para dikam, o
dikaya kasulatan a gébwat dikam, a mag-
patunay diyakén a tama i pégtoldu ko. Du
iba a mégtoldu dikam ta mali, éy gustu de
ipeta i kona sa a kasulatan. Pero sakén,
éy éwan. [2] Da sikam dén a mismo i katu-
nayana a tama i tarabaho ko. Mara sikam
i kasulatan kua, da tukoy na étanan a tolay
a méniwala kam ni Cristo dahil diyakén.
[3] Mara sikam i kasulatana a gébwat ni Cristo.
Ey sakén i néngitugéna ta éya a kasulatan.
Ey éwan ya nesulat ta tinta to bito, éng'wan
Espiritu na Diyos i nagtoldua ta éya ta isip
moya.

[4] Nakagi me ye da mégkatiwala kame ta
Diyos, dahil ni Cristo. [5] Ewan me kaya ta
sarili me a mangtupad ta tarabaho me. Eng
kaya me a tupadén, éy gébwat ya ta kaluub
na Diyos dikame. [6] Diyos i nagkaluuba
dikame ta kabihasa me a tungkulin me, a
mégtarabaho kame ta bigu a pangako na
Diyos. I éya a pangako, éy éwan gébwat
ta kautusan ni Moises, éng'wan Espiritu
na Diyos i nagpaliwanaga dikitam ta éya.
Dahilan i kautusan ni Moises, éy méngatéd
san ta ikate. Pero i Espiritu éy méngatéd ta
buhay.

[7] Tu kautusan éy nesulat dén to bito. Ey
to péngiatéd ni Moises ta éya, éy mehayag
dén i memahal a demlag na Diyos. Tu
mudet ni Moises éy medemlag a tahod.
Ey du tolay a Israel, éy méganteng side a
lumameng ni Moises, da medemlag; pero
nalipas i éya a demlag. I éya a kautusan,
éy méngatéd ta ikate. [8] Pero i Mahusay a
Baheta nadid, a mégpaliwanag i Espiritu, éy
lalo ya a medemlag to kautusan. [9] Nadid,
éng kamahalan tu kautusan ni Moises, a
méngatéd ta ikate, éy lalo a kamahalan i
Mahusay a Baheta, da kagi na éya a éwan
kitam dén tu kasalanan. [10] Dahil ta éya, éy
makagi tam a tu dati a kautusan a kama-
halan, éy éwan dén. Dahilan éy kapalitan
na dén i mas memahal a Mahusay a Baheta.

11 Eng kamahalan tu kautusan a nalipas dén,
éy mas mahigit a kamahalan i Mahusay a
Baheta nadid, da pirmi ina.
12 Nadid, da umasa kitam ta éya, éy meta-
pang kitam a mégpahayag ta éya. 13 Ewan
kitam kapareho ni Moises a nagtakléb to
mata na para éwan meta du Israel a mélí-
pas i demlag to mudet na. 14-16 Pero du
Judeo to araw, éy éwan de napospusan,
da mekétog side tu isip. Ey maski nadid,
bagay basaén de tu kautusan ni Moises, éy
éwan de mépospusan i kahulugen na. Basta
du mékiagum ni Cristo i nakapospusa ta
kahulugen na. 17 Nadid, i éya a Panginoon,
éy siya tu Espiritu. Sakay du mékiagum
ta Espiritu na Panginoon, éy éwan side
tu kailangan a sumunud to kautusan du
Judeo. Libri dén side to dati a ugali de a
medukés. 18 Kanya sikitam éy mépospusan
tam ta mahusay. Ey meta tam i kamahalan
a Panginoon. Sakay baguén kitam dén na
Panginoon, hanggan pumareho kitam diya.
Gébwat ya ta Panginoon; éy Espiritu siya.

4

Tu Mehuna a Binga a Te Lasén a Gintu

1 Nadid, da kinagbianék na Diyos, éy inat-
dinanék na ta tungkulin ko. Kanya éwanék
manghina tu isip. 2 Iniwasan ko i gimet a
medukés a makasanisanike. Ewanék mén-
gloko, sakay éwanék mégtoldu ta kakab-
ulyan. Ewan ko palitan i kahulugen no kagi
a édse ta kagi na Diyos. Eng'wan, tukoy na
Diyos a mégtolduék ta katutuhanan. Ey du
tolay, éy tukoy de a katutuhanan i pégtoldu
kua. 3 Pero du tolay a mepahamak, éy éwan
de mépospusan i ipahayag me. 4 Ewan side
méniwala, da ti Satanas éy pinaktog na i
isip dia. Siya i diyos du éwan méniwala.
Nékialam siya ta isip dia, monda éwan de
mapospusan i Mahusay a Baheta. Ewan side
maketa ta demlag na Mahusay a Baheta,
sakay ta demlag ni Cristo. Ti Cristo éy
neubet siya ta Diyos. 5 Ey sakén, éy éwan ko
ipahayag i sarili ko, éng'wan ti Jesu Cristo, a
siya i Panginoon. Sakén éy utusan moy san,
alang-alang ni Jesus. 6 Da Diyos i négkagi,
a "Tumanglaw i demlag ta kedikléman."
Siya i nagpaliwanag ta isip mia, monda
mapospusan me a meta i demlag na Diyos
ta mudet ni Cristo.
7 Mara, sakén, éy komanék i mehuna a
binga a te lasén a mahalaga a gintu. Da
maski mababaék san a lélake, éy te kébilék
ta Mahusay a Baheta. Sakay meta na tolay
a te kapangyarian i Diyos, dahil ta pégtoldu
ko. 8 Naghirapék ta meadu, pero éwanék
mésaway. Eng mensan, éy mégalangan-
inék, pero éwanék manghina tu isip. 9 Te
meadu a mékelbug diyakén, pero éwanék
pébayan na Diyos. Pinasakitanék na tolay,
pero éwanék de binuno. 10-11 Aldew-aldew,
éy bébantaénék de a bunon, a kona ni Jesus
to éya. Kona sa, monda meta na tolay a
buhay ti Jesus, a alagaanék na. Habang
buhayék, éy palagiék a adene a mate, dahil
to tarabaho ko ni Jesus. 12 Dahil ta pégpa-
hayag ko, éy palagiék a adene a mate. Pero
dahil ta éya, éy naketaun kam ta buhay a
éwan tu katapusan.
13 Te kagi to kasulatan, a kagi na éy, "Mag-
pahayagék ta péniwala kua." Ey sakén, éy
kona be sa i péniwala ko. Kanya ipahayag
ko be tu péniwala ko. 14 Dahilan, binuhay
na Diyos ti Panginoon Jesus. Ey tukoy ko
be a buhayén na kitam be, a pakuyugén
na kitam ni Jesus ta harap na. 15 I étanan
a pégtiis ko éy alang-alang dikam, monda
éng kumadu a kumadu du makatanggap ta
kaluub na Diyos, éy kumadu be du mag-
pasalamat ta Diyos, sakay du mégpuri diya.

Mabagu I Bégi Tama

16 Kanya sakén, éy éwanék ménghina tu
isip. Maski maging mehina i bégi kua, éy
sumibét a sumibét i isip kua. 17 I sandali san
a hirap ko nadid, éy tiisén ko, da mangatéd
ya diyakén ta dikél a gantimpala ko, a éwan
tu katapusan. 18 Kanya éwanék umasa ta
gantimpala ta munduae, da malipas ya.
Eng'wan, i asaan kua éy tu tunay a gantim-
pala a éwan meta na tolay, da éwan ya tu
katapusan.

5

1 Nadid, kanya tiisén ko i hirap ko nadid,
éy tukoy ko éng mate i bégi tam, éy atdinan
kitam na Diyos ta bégi tam a bigu ta langet
a éwan mate. 2 Mégsawa kitam nadid ta
bégi tam ta éye, a gustu tam a tahod a
tahod a mégiyan kitam ta bégi tam a bigu
ta langet. Koman ya i badu tam a bigu.
3 Monda mabihisan kitam dén a éwan kitam
demtan aékbus. 4 Habang mégiyan kitam

pabi ta bégi tam a dati ta éye, éy mégsawa
kitam ta hirap tam. Ewan tam ngani gustu
a mate, pero gustu tam a magsolot ta bégi
tam a bigu ta langet. I bégi tam a dati a
mate, éy gustu tam a mapalitan ta bégi tam
a bigu, a te buhay a éwan tu katapusan.
5 Ey nadid, Diyos i néngitiyaka dikitam para
ta kapalitan na éya. Ey nipagkaluub na i
Espiritu na a bilang katunayan a baguén na
kitam tu bégi.

6 Nadid, dahil ta éya, éy matibay dén i
isip kua. Tukoy ko a hanggan mégiyan
kitam pabi ta munduae, éy adeyo kitam
ta Panginoon tam. 7 Maski éwan ko siya
meta, éy mégkatiwalaék diya. 8 Matibay dén
i isip kua. Mahusay éng mateék, monda
mégiyanék dén ta Panginoon. 9 Pero maski
mateék nadid, o éwan pabi, éy gustu ko a
gemtén i gustu naa. 10 Dahilan i bawat esa
dikitam, éy humarap ni Cristo ta péghukum
na, monda gantian na kitam ta mahusay,
o dikaya ta medukés, ayun to ginimet na
bawat esa dikitam to kébuhay tam pabi ta
mundua.

Ibilang Kitam Na Diyos a Kadimoy Na

11 Nadid, da isipén ko i péghukum na
Panginoon, a makaanteng, éy pilitén ko a
akitén i tolay, monda magsoli side diya.
Tukoy na Diyos a matapaték, éy umasaék
a tukoy moy be ya. 12 Kinagi ko ye dikam,
éwan monda ipagmalaki ko dikam i sarili
ko, éng'wan monda éwan kam masanike ta
ugali ko. Saye i sengbet moya du mégtoldu
sina a mégmalaki, pero medukés i isip dia.
13 Anya, luku-lukuék beman éng mégkagiék
ta kona se? Eng isip moy éy luku-lukuék,
éy pabayan ko san, da mégkagiék ta kona
se da mégtarabahoék ta Diyos. Pero éng
isip moy éy mahusayék tu isip, éy mahusay,
monda aguman ta kam. 14 Tu pégmahal
ni Cristo dikitam, éy saya i méngatéd ta
kesipag ko a sumunud diya. Méniwalaék
a minate siya para ta étanan a tolay. Ey
nadid, éng siya i pinakangbégi na étanan
a tolay to nikate na, éy bilang pate dén i
étanan a tolay. 15 Minate siya para ta étanan
a tolay, sakay nabuhay a huway, monda du
étanan a tolay éy éwan de sundin i sarili de,
éng'wan sumunud side diya.

16 Kanya nadid, éy éwan kame dén
mékipospos ta maski ti ésiya ayun ta
pagkatolay de. To éya éy napospusan me
ti Cristo ayun san ta pagkatolay na. Pero
nadid éy éwan dén. 17 Eng mékipagesa i
maski ti ésiya ni Cristo, éy bigu dén siya a
nilalang. Nalipas dén tu dati a pagkatolay
na, a bigu dén siya a tolay. 18 Diyos i
nagimita ta étanan a éya. Dahil to gimet
ni Cristo, éy sikitam a kalbug na to araw, éy
ibilang kitam dén na Diyos a kadimoy na.
Sakay inatdinanék na Diyos ta tungkulin
ko, a pagsolién ko diya i meadu a tolay. 19 I
gustu ko a kagin, éy nibilang dén na Diyos i
tolay a kadimoy na, dahil to gimet ni Cristo.
Ewan na dén tandaan i meadu a kasalanan
de. Sakay nipagkatiwala na diyakén i éya,
a monda ipahayag ko. 20 Kanya sakén éy
utusanék na Diyos. Ey ginimiték na Diyos
a pinakangbégi na a mékiohon dikam a
makipagkasundu kam pad ta Diyos, alang-
alang ni Cristo. 21 Ti Cristo éy éwan tu
kasalanan. Pero pinarusaan siya na Diyos
para ta kasalanan tam, monda mékipagesa
kitam ni Cristo, a ibilang kitam na Diyos a
éwan tu kasalanan.

6

Tu Kahirapan Ni Pablo

1 Nadid, da katulung kame na Diyos,
éy mékiohon kame dikam, a diyan
moy pébayan tu pagkékataon moy a
nipagkaluub dikam na Diyos. 2 Da kinagi
dén na Diyos, a "Ta tama a panahun a
meligtas kam, éy binati ta kam." Ey entan
moy, nadid dén i tama a panahun moy a
meligtas kam!

3 Sakén, éy pilitén ko a gemtén i tama a
gimet, monda éwan tu mégpintas diyakén
ta tungkulin ko, a tulos umidel side ta
Panginoon ko. 4 Kanya ipeta ko a mahusay
i ugali ko, monda meta na tolay a tunayék
a utusan na Diyos. Mégtiisék ta mahigpit
a kahirapan; 5 binalbalék de, sakay nipih-
esuék, sakay binélbégék. Nagdanasék ta
mahigpit a tarabaho; nagpuyaték; sakay
pinalasék. 6 Nipeta ko a utusanék na Diyos
ta ugali ko a matapat, sakay ta katalinungan
ko, sakay ta pégpasensiya ko ta tolay, sakay
mebaiték. Kona sa, da agumanék na Banal
a Espiritu. 7 Matapaték a mégkagi ta ka-
pangyarian na Diyos. I ugali ko a mahusay,
éy saya i panglaban ko ta kalinga ko. 8 Te
gumalang diyakén. Pero te mégpakasanike

be diyakén a mégupos diyakén. Ey maski
kagi de a mebuliék, éy katutuhanan san i
kagi ko. 9 Maski tukoyék na tolay, éy kagi
de a éwanék de tukoy. Maski talagaék dén a
mate, éy mabuhayék! Maski pinarusaanék
na Diyos, éy éwanék na binuno. 10 Maski
mélungkuték, éy palagiék be a masaya ni
Cristo. Pobreék, pero inatdinan ko i meadu
ta kayamanan de. Ewanék tu kasangkapan,
pero édse diyakén i dikél a gantimpala ko.
11 Sikam a taga Korinto, matapat san i kagi
ko dikam, da mahal ta kam a tahod. 12 Bakit
méghinanakit kam diyakén? Ewanék még-
tampo dikam, éng'wan sikam i mégtampua
diyakén. 13 Magpasensiya kam. Sikam éy
koman ta kam i anak. Mahal ta kam. Ma-
halénék moy be.

Diyan Kam Mékiagum Ta Ewan Méniwala

14 Diyan kam mékiagum ta éwan méni-
wala ni Cristo. Maari beman a magagum i
mahusay éy ta medukés? O dikaya i demlag
éy ta diklém? 15 Maari beman a mégkaigi de
Cristo sakay ti Satanas? Mékipagesa beman
tu tolay a méniwala sakay tu éwan méni-
wala? 16 Maari beman i tolay a sumamba ta
diyos-diyosan a ribultu ta bile na Diyos? Ey
sikitam ngani i pégiyanan na Diyos, da siya
be dén i négkagia, a

"Mégiyanék dide, a édseék dide. Sakén i
péniwalaan dia, a side i tolay ko.
17 Kanya sikam a tolay ko, kagi na
Diyos, éy umadeyo kam du éwan
méniwala a tolay, a diyan kam
mékiagum dide. Eng umadeyo kam
ta ugali de a medukés, éy tanggapén
ta kam. 18 Maging Amaék moy, a
sikam i maging anak ko. Saya i
kagi na Panginoon tam a maka-
pangyarian."

7

Nasaya Ti Pablo To Kagi Ni Tito

1 Nadid, kékadimoy ko, da nipangako
dikitam na Diyos i éya, éy ibutan tam i
maski anya a kasalanan tam a magpadukés
ta bégi tam éy ta isip tam. Sakay gumalang
kitam ta Diyos, a gemtén tam i mahusay ta
harap na.
2 Mahalén moy kame. Ewan kame tu
kasalanan ta maski ti ésiya dikam. Ewan
kame nangloko ta maski ti ésiya. Sakay
éwan kame nangdaya ta maski ti ésiya.
3 Ewan ta kam sisién ta éya, da mahal
ta kam. Maski mateék éy éwan maibut
tu pégmahal ko dikam. 4 Mégkatiwalaék
dikam. Purién ta kam ta tolay. Maski te
hirap kame, éy mélowasék tu isip dikam, a
mésayaék.
5 To édse me ta Masedonia, éy éwan
kame tu kéimang. Da panay i hirap me
ta éya. Sakay lébugén me du kontara
me, sakay natageg kame dikam a natageg.
6 Pero i Diyos, éy ugali na a tumulung du
mélungkut. Ey tinulungan na kame be, da
pinademét na ti Tito dikame. 7 Ey sikame,
éy mésaya kame to demét na. Sakay lalo
kame a mésaya to péngibaheta na dikame,
a tinulungan moy siya. Nibaheta be ni Tito
dikame a nagsisi kam dén, a mégamwaw
kam kan dén diyakén, a isuhogék moy kan
dén. Kanya laloék dén a mahusay tu isip
dikam. 8 Maski naghinanakit kam to sulat
ko a esa, éy éwanék nagsisi. Talagaék a
magsisi, da pinalungkut ta kam. Pero éwan,
da sandali san tu lungkut moy. 9 Nasayaék
to sulat ko a éya dikam, da nagsisi kam
dén to kasalanan moy, a inibutan moy
dén. Diyos i nagpasisia dikam to sulat ko.
Kanya tu sulat ko, éy éwan nikasida na isip
moya. 10 Dahilan i pagsésisi a gébwat ta
Diyos, éy siya i nangbagu ta ugali na tolay
a medukés, monda meligtas side. Pero i
tolay a magsisi ta isip na san, pero éwan
na ibutan tu ugali na a medukés, éy ma-
pahamak siya! 11 Ey enta moy tu pagsésisi
moy a gébwat ta Diyos. Dahil ta éya, éy
nasanike kam, a naiyamut kam to gimet
sina a medukés. Sakay pinarusaan moy
agad tu te kasalanan. Naniwala kam dén
diyakén. Nagpatunay kam dén diyakén a
éwan kam tu kasalanan.
12 Tukoy na Diyos tu péngsulat ko
dikam, a éwan monda maparusaan tu te
kasalanan, sakay éwan san alang-alang to
pinagkakasalananan na, éng'wan monda
palitawén ko dikam i tunay a pégmahal
moy diyakén. 13 Kanya tu ginimet moy éy
nangatéd dén diyakén ta mahusay a isip.

Sakay nasahat kame be to saya ni Tito to
péngtulung moy diya. 14 Pinuri ta kam ni
Tito to araw, éy éwanék dén mésanike na-
did, da neta na dén a tutuhanan a mahusay
kam, a kona to kinagi ko diya. Négkagiék
dikam ta katutuhanan. Ey nadid, tu kinagi

ko ni Tito, éy katutuhanan be. [15] Kanya
nadid, éy lalo a dikél i pégmahal ni Tito
dikam, da méala-ala na tu pénggalang moy
diya, sakay tu péngsunud moy. [16] Ey sakén,
éy mésayaék be, da sikam éy maari ko a
pagkatiwalaan.

8

Tungkul Ta Péngatéd Du Te Hirap

[1] Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a iba-
heta dikam i mahusay a kagbi na Diyos a
dinumemét du kakaguman tam a méniwala
ni Cristo ta Masedonia. [2] Pinuhubaan side
na Diyos, a pinagdanas na side ta dikél a
hirap. Pero maski édse dide i kahirapan, éy
mésaya san side, a mebait side. Sakay nan-
gatéd side ta meadu a ambag de a para du
tétotop tam a te hirap ta Hudea. [3] Nagsuul
side a umambag ta kaya de. Sakay nangatéd
be side ta higit pa ta kaya de. Tutuhanan
ya, [4] da side i nékiohona diyakén, a atdinan
ko side ta pagkékataon de a makatulung
side du tétotop tam ta Hudea. [5] Akala ko éy
kétihék san tu ambag de, pero meadu bale!
Sakay higit pa ta éya, da nangatéd be side ta
sarili de ta Panginoon. Sakay tinulunganék
de be, ayun ta kaluuben na Panginoon.

[6] Nadid, sikam kan be san i nagsapul a
nag-ipun ta ambag moy be, a para du top
tam ta Hudea a te hirap. Kanya pinékio-
honan ko ti Tito a magsoli sina dikam,
a monda aguman na kam a magtapos ta
iambag moy. Da ti Tito i nagpaipun dikam
to éya. [7] Sikam éy tanyag dén i péniwala
moya, sakay ta pégtoldu moy, sakay ta
katiyagaan moy, sakay ta pégmahal moy
dikame. Nadid, i gustu kua, éy metanyag
kam be dén ta pégambag moy du kakagu-
man tam ta Hudea.

[8] Ewan ta kam pilitén a umambag. Basta
nibaheta ko san dikam tu kétulung du iba,
monda masubuk ta kam, éng kodya i pégta-
pat moya diyakén. [9] Dahilan sikam, éy tukoy
moy éng kodya i kadikél na péngtulung ni
Panginoon Jesu Cristo. To sapul éy siya i te
koo ta étanan. Pero pinabayan na i kaya-
manan na, a naging tolay siya a mahirap,
monda tulungan na kitam, monda yuma-
man kitam ta langet, dahil to kahirapan
na. [10] Nadid, saye i hatul kua dikam ta éya:
maigi pa éy tapusén moy nadid tu talaga
moy a iambag to esa a panahun. Da sikam
i neditol a nagayak a umambag du tétotop
tam ta Hudea. [11] Dapat tapusén moy nadid
tu ginayak moy, a umambag kam nadid ta
kaya moy a iatéd. [12] Dahilan, éng gustu moy
ngani a umambag du tétotop tam ta Hudea,
éy tanggapén na Diyos i maski sénganya a
kaya moy a iatéd. Ewan na hangad a man-
gatéd kitam ta éwan tam kaya. [13] Ewanék
mégkagi a ubusén moy tu kuhata moy
ta pégtulung moy du iba monda maging
mayaman side. Ewan! [14] Pero dapat kitam a
négtulungan. Da masagana kam nadid, éy
dapat tulungan moy du kakaguman tam ta
Hudea a te kailangan. Eng dumemét i oras
a masagana side, sakay sikam i te hirap, éy
tulungan de kam be. [15] Te kagi tungkul ta
éya ta kasulatan:

"Du tolay a masagana, éy éwan side tu
sobha. Sakay du tolay a kulang tu
naalap de, éy te hustu, da binunon-
gan de side."

[16] Ey nadid, salamat ta Diyos, da kinag-
bian kam ni Tito a kona ta péngagbi kua
dikam. [17] Ewan na inidelan tu nipékiohon
ko diya a magsoli dikam. Eng'wan, nagsuul
pa a siya i umangea sina. [18] Pakuyugén ko be
diya i esa a top tam. Siya, éy tanyag dén ta
maski ahe a simbaan, dahil ta pégpahayag
na ta Mahusay a Baheta. [19] Sakay pati, éy
siya i pinilia du tolay du simbaan ta éye, a
siya i kaguman me a méngitugén ta iambag
moy ta Hudea. Ey itugén me ya monda
du tolay sa, éy purién de i Diyos. Saya i
pangtulung tama dide.

[20] Siya i sistigu mia, monda éwan tu mag-
pehay dikame a magkupit kame ta iambag
moy a kébilén me ta Hudea. [21] Kuyugén me i
éya a lélake a matapat, monda mapospusan
na tolay a tama i gimet me. Sakay tukoy be
dén ya na Diyos.

[22] Nadid, pakuyugén me de Tito i esa
pa a top tam. Siya éy pinuhubaan me ta
meadu a beses, éy palagi siya a matiyaga
a tumulung. Ey lalo siya nadid a matiyaga
a tumulung dikam, da mégkatiwala siya
dikam.

[23] Ey ti Tito, éy siya i kaguman ko a
méngagum dikam. Ey tu kaguman na a
éduwa, éy utusan side du tolay du simbaan
ta éye. Dahil ta gimet diden ya a éduwa, éy
meadu i méngpuri ta Diyos. [24] Kanya sikam,
éy tanggapén moy side ta mahusay, monda

du tolay du iba a simbaan ta ina, éy meta
de a tutuhanan tu kinagi ko dide a tungkul
dikam; da kinagi ko dide a mahusay dén i
ugali moya.

9

Dapat Umambag

1 Ewanék dén tu kailangan a sumulat
dikam tungkul ta péngtulung moy du iba
a top tam ta péniwala. 2 Da tukoy ko dén a
sadya kam dén a tumulung du top tam ta
Hudea. Pinuri ta kam du taga Masedonia.
"Du top tam ta Korinto," kagi ko, "éy talaga
side to esa a taon a umambag." Ey nadid,
du taga Masedonia, pékabati de ta éya, éy
gustu de dén a umaheg dikam. 3 Ey nadid,
pégdetulén ko sina dikam de Tito, monda
paghandaén de kam ta sadya moy a iambag.
Maghanda kam, monda éwanék masanike
to kinagi ko di tolayae, a naghanda kam
to esa a taon. 4 Eng te taga Masedonia a
kumuyog diyakén, sakay demtan me kam a
éwan pabi nakahanda, makay masanikeék.
Ey sikam, éwan kam lalo a masanike? Da
pinuri ta kam dide. 5 Kanya paditulén ko
de Tito sina dikam, monda paghandaén
de kam ta iambag moy a nipangako moy,
monda éy demtan ta kam a nakahanda dén.
Kona maka sa, monda du kaguman ko, éy
meta de a maluwag kam tu isip, a éwan kam
sapilitan.
6 Tandaan moy ye: tu méghasik ta kéti-
hék, éy kétihék be i ladéyén na. Ey tu
méghasik ta meadu, éy meadu be i ladéyén
na. 7 I bawat esa, éy dapat mangatéd ta
gustu na san, a maluwag ta isip naa, a éwan
sapilitan. Da gustu na Diyos tu mégsuul.
8 Kaya na Diyos a mangatéd dikam ta sobha
pa ta kailangan moy, monda éwan kam tu
kulang, monda palagi kam a maari a man-
gatéd ta tolay a te kailangan. 9 Kagi na Diyos
tungkul ta mebait a tolay, a "Palagi siya a
méngatéd du mahirap, a éwan tu hanggan i
kabaitan na." 10 Diyos i mangatéda ta binhi
a ihasik, sakay ta kanén a makan. Ey sikam,
éng te kailangan kam, éy atdinan na kam
ta sobha pa ta kailangan moy, monda lalo
kam a maari a mangatéd ta mahirap. 11 Kona
sa, pakaduén na Diyos i kabuhayan moy,
monda maari kam a mangatéd ta meadu.
Ey meadu i magpasalamat ta Diyos, dahil
ta ambag moy dide, a itugén me. 12 I éya
a iatéd moy éy aguman na du tolay na
Diyos a mahirap. Sakay pati éy meadu i
magpasalamat ta Diyos dahil ta niatéd moy.
13 Eng meta na tolay i ugali moy a tumulung
du mahirap, éy purién de i Diyos dahil ta
pégtulung moy dide, da saya i katunayana
a méniwala kam a talaga ta Mahusay a
Baheta ni Cristo. 14 Sakay panalangin de
kam be, sakay mahal de kam, dahil ta dikél
a kaluub na Diyos dide, a gébwat dikam.
15 Salamat ta Diyos, dahil ta dikél a kaluub
na dikitam a éwan tu hanggan.

10

Nangatuwiran Ti Pablo

1 Nadid, sakén éy ti Pablo. Te kag-
inék dikam, a ahigén ko i kabaitan ni
Cristo. Te sénganya sina dikam a akala
de éy mégantengék a méngisuwat dikam
éng dumeméték. Kagi de kan a meta-
pangék san ta sulat, pero éng kaharapék
moy, éy mebaiték kan san. 2 I pékiohon
kua dikam, éy diyanék moy puhubaan, éng
metapangék. Siguradu a talaga a isuwat ko
du méngupos diyakén sina; du mégkagi a
medukés i ugali ko. 3 Tutuhanan a mehi-
naék san a tolay, pero éwan ko ahigén i
ugali na tolay ta mundua ta pékilaban ko.
4 I armas ko éy éwan kona ta armas na iba
a tolay; éng'wan, kapangyarian na Diyos i
nipangdaig ko du kalaban ko. Médaig ko
du mékipégsuway ta mali. 5 Sésugpuén ko
i tolay a mégmataas a kontara ta Diyos.
Métalo ko i isip na tolay, monda sumuku
side ni Cristo. 6 Sakay sikam, éng tulos
kam a méniwala diyakén, éy handaék dén
a magparusa du édsina dikam a uméedel
pabi.
7 Tandaan moy ye: Du tolay sina a kontara
diyakén, éy kagi de a koo side ni Cristo.
Pero side, éy dapat alélahanan de a kooék
be ni Cristo. 8 Maski ipagpalalo ko i ka-
pangyarian ko éy éwanék mésanike, da ni-
atéd dén ya diyakén na Diyos a itulung ko
dikam. 9 Diyan moy kékagin a mégpakan-
tengék dikam du sulat ko. 10 Te mégkagi kan
sina a "Metapang a meingél ti Pablo éng
sumulat, pero éng dumemét siya éy meta
tam a mababa san siya, a éwan na tukoy
a mégtoldu." 11 Pero éwan! Tu lélake a
négkagi ta éya, éy dapat mapospusan na i

maski anya a kagin ko ta sulat ko a éye, éy
tupadén ko éng dumeméték.
12 Ewan ko gustu a ipahero ko i sarili ko
diden ya a maistu a mégmalake. Luku-
luku side! Eng anya i gimet de, éy kagi
de a mahusay ya. 13 Pero sakén, éwanék
lumabis ta hanganan na tungkulin ko a
niatéd diyakén na Diyos. Ey sakup ya ta
pégtoldu ko dikam. 14 Kanya éwanék lum-
abis ta tungkulin ko éng magtolduék dikam,
da sakén i neditol a nakaabut dikam a nag-
pahayag ta Mahusay a Baheta ta tungkul
ni Cristo. 15 Ewan ko ipalalo i éwan ko
tungkulin, sakay ta ginimet na iba a tolay.
Eng'wan, i asaan kua, éy tumibay i péniwala
moya, monda dumikél a dumikél i tarabaho
ko dikam, 16 monda maariék a magpahayag
ta Mahusay a Baheta du banubanuwan sa ta
banda a sa dikam. Pero éwanék magpalalo
a sakén i nagimita ta tarabaho a ginimet no
iba.
17 Da kagi na Diyos, "Diyan kam mag-
palalo, éng'wan purién moy i Panginoon
moy." 18 Da purién na Diyos tu tolay a meta
na a mahusay. Pero éwan na gustu tu tolay
a mégpalalo ta sarili na.

11

Tungkul Du Mégwari-wari a Apostol

1 Nadid, pagpasensiyaanék moy,
éng ipagpalalo ko i kapangyarian ko.
2 Métagegék dikam, da mahal ta kam a
koman i pégmahal na Diyos dikam. Da
sakén i nangipahayaga ni Cristo dikam.
Mara sikam, éy kapareho kam no madiket
a adene a ikasal: matapat siya to katipan
na. Mara sikam, éy katipan ni Cristo.
3 Natandaan moy ti Eba to araw: mahal
na i Diyos, pero linoko siya no ulag. Ey i
antingan kua nadid, éy makay te mangloko
dikam, a kaleksapan moy be tu pégmahal
moy ni Cristo. 4 Dahilan gustu moy a
tanggapén i maski ti ésiya a dumemét
dikam a mégtoldu ta iba a tungkul ni Jesus,
a puwera tu nitoldu ko dikam. Tinanggap
moy kan tu iba a pégtoldu. Sakay tinanggap
moy kan be i iba a espiritu a éwan Espiritu
na Diyos.
5 Nadid, diden ina a mégtoldu dikam, a
kagi de a apostol side, éy éwan side mataas
diyakén. 6 Maski éwanék bihasa a mégk-
agi ta talumpati, éy éwanék be mehuli ta
katalinungan. Ey sikam, tukoy moy dén a
katututuhanan tu nitoldu ko dikam.
7 Bakit! To pégpahayag ko dikam ta Ba-
heta na Diyos éy éwanék nipaupa dikam.
Nagpababaék san dikam, monda aguman
ta kam. Kagi moy beman ya a kasalanan
ko? 8 To péngtulung ko dikam, éy du iba
a simbaan i nanggastusa diyakén. Nag-
paupaék dide, pero sikam i nagtarabahoan
kua! 9 Sakay pati, to kétulos ko dikam éy
éwanék nagaged dikam ta kailangan ko.
Eng'wan, du tétotop tam a taga Masedonia,
éy tinognanék de ta tulung de. Ewan ta kam
inabala to éya ta kailangan ko. Sakay éwan
ta kam abalaén habang buhay. 10 Tutuhanan
ya ta Diyos! Maski ahe i angayan ko ta
Akaya, éy éwanék mékeged ta maski ti ésiya
ta kailangan ko. 11 Nadid, maski éwanék
mékeged dikam, éy diyan moy isipén a
éwan ta kam mahal. Ewan! Tukoy dén na
Diyos a mahal ta kam.
12 Nadid, itulos ko san i éya a ugali ko a
éwan mékeged, monda ipeta ko a éwanék
umaheg du iba sina a mégtoldu dikam. Kagi
de a ahigénék de san ta pégpaupa de dikam,
pero éwan. 13 Diden ya a tolay éy éwan
side tunay a apostol. Mégbuli-buli side,
a mégwari-wari side a apostol ni Cristo.
14 Ey anya pa! Da maski ti Satanas, éy
mégwari-wari siya a anghel a utusan na
Diyos. 15 Kanya diyan kitam mégtaka éng
kona be sa du utusan ni Satanas. Mégwari-
wari be side a Diyos i nagpaangea dide sina
a magtoldu. Pero kédemét na oras, éy
magantian side to gimet de a medukés.

Nilista Ni Pablo Tu Kahirapan Na

16 Nadid, pékiohon ko man dén dikam.
Diyanék moy isipén a hangal. Pero éng
kona sa i isip moya, éy pagpasensiyaan moy
be, monda san éy makapagpalaloék be ta
kétihék. 17 I kagi ko a éye éy éwan utus na
Panginoon. Eng'wan, i pégpalalo ko a éye
éy koman i kagi na hangal a tolay. 18 Da te
meadu sina a mégpalalo, éy magpalaloék
be. 19 Isip moy wade éy matalinung kam!
Pero tanggapén moy du mégtoldu sina a
hangal! 20 Eng matalinung kam, éy bakit
tanggapén moy i kona sa. Utusan de kam,
alapén de tu kuhata moy, sakay lélokon de
kam, sakay apién de kam, pero pégtiisan
moy side! 21 Pinakasanikeék moy; kagi moy

a mababaék san, da éwanék inumaheg dide
a matapang dikam.

Nadid, diden ina a mégwari-wari, éng
mégpalalo side, éy makapagpalaloék be,
maski komanék i hangal. 22 Mégpalalo side
a Judeo side, a lahi side ni Israel, a apo-apo
side ni Abraham. Pero konaék be sa. 23 Eng
utusan side ni Cristo, éy mas mahusayék a
utusan ni Cristo kesira dide. (Hus, komanék
i hangal ta kagi ko a éye.) Higit pa dide i
tarabaho ko ta Diyos. Higit pa dide i pég-
parusa na tolay diyakén, dahil ta pégtoldu
ko ta katutuhanan. Meadu a beses a nepih-
esuék. Meadu a beses a yinabaték. Meadu
a beses a talagaék a mate. 24 Lima a beses éy
binalbalék du Judeo ta meadu. Bawat esa
a beses éy épat a pulu a balbal. 25 Etélo a
beses a hinapliték du te tungkulin a taga
Roma. Mensan éy binatikalék de. Etéloék
dén a beses a nabagbag ta te sakayan ko
a paraw. To mensan, éy esa a aldewék éy
ta esa a kélép a te pataw. 26 To kedalas
ko a péglebut, éy keetaunan ko i iba-iba a
kahirapan. Bihéng, sakay tulisan. Sakay
nékialam diyakén du kabébayan ko a Judeo,
sakay du éwan Judeo. Nadanasan ko i hirap
ta banuwan, sakay ilang a lugar, sakay ta
diget, sakay du mégwari-wari a top tam ta
péniwala. 27 Nagdanasék be ta mahigpit a
hirap a sari-sari. Measadékék a mégpuyat,
sakay mégalép, sakay mégeplék. Nagtiisék
be dén ta dégnin, sakay nagkulangék ta
badu. 28 Sakay naghirapék ta meadu pa.
Sakay bukod ta éya, éy métagegék aldew-
aldew du tolay ta étanan a simbaan. 29 Eng
te mehina ta péniwala, éy meramayék dide.
Sakay éng te nagkasala, éy méghirapék be
tu isip.

30 Nadid, da pinilitéк moy dén a mag-
palalo, éy mégpalaloék san ta kahinaan ko.
31 Ewanék mégbuli-buli. Ey tukoy dén ya
na Diyos. Siya i Ama na Panginoon Jesus.
Purién siya a éwan tu katapusan.

32 To édsa ko ta Damasko, tu gubernador
sa a sakup ni Hari Aretas éy pinabantay na
tu pintuan na banuwan, monda ipadiképék.
33 Pero du kaguman ko éy niasékék de to
gatang sakay nitostosék de ta lipat no
pader; tulos nakaginanék dén.

12

To Kéange Ni Pablo Ta Langet

1 Kailangan éy magpalaloék, maski éwan
tu pakinabang ta éya. I kékagin kua dikam
nadid, éy na nipetaa diyakén na Panginoon
a lihim. 2-3 To éya éy kembilék ta langet.
Ewan ko tukoy éng kaliduwa ko san i kembil
ta éya, o éng bégi ko be. Diyos san i
nakapospusa. Basta i napospusan ko sana,
éy kembilék ta langet. Nanyari ya to sapulu
éy ta épat a taon a nakalipas. 4 To édsa ko
sa éy nabati ko i éwan ko maari a ilagip,
da bawal i maski ti ésiya a mégkagi ta éya.
5 Nadid, maski maariék a magpalalo ta éya a
nanyari diyakén, éy éwan ko itulos. Basta
i pégpalalo kua éy tu kahinaan ko. 6 Pero
éng magpalaloék maka, éy éwanék hangal,
da tutuhanan ya a nanyari diyakén. Pero
éwanék magpalalo, da sala ko a maisip na
tolay a mataasék. Tama dén éng meta de
san i ugali ko sakay ta pégtoldu ko.

7 Nadid, para éwan ko ipagmalaki du
meadu a tanda a nipeta diyakén na
Diyos, éy inatdinanék na ta kahirapan ko.
Pinakultaden na tu esa a utusan ni Satanas
a nagpahirap diyakén, monda éwanék
magmalaki. 8 Etélo a beses ko a iyédalangin
ta Panginoon a ibutan na i éya. 9 Pero
i sengbet naa diyakén éy, "Ewan. Tama
dén i péngagum ko diko, Pablo. Dahilan,"
kagi na, "éng mehina ka, éy saya i oras
a pékapospos mo ta péngagum ko diko a
makapangyarian."

Nadid, to pégkagi na ta éya diyakén, éy
mésayaék ta kahinaan ko, monda mapos-
pusan ko i katibayan ni Cristo diyakén, a
makapangyarian. 10 Da umasaék ni Cristo,
éy tiisén ko san éng mehinaék, éng te hi-
rapék, éng lélokonék na tolay. Dahilan, éng
mehinaék, éy saya i oras a mapospusan ko i
katibayan ni Cristo diyakén.

Magmalasakit Ti Pablo Du Taga Korinto

11 Komanék i hangal ta pégpalalo ko a éye.
Pero pinilitéк moy. Sikam maka i nagpuria
diyakén. Da maski mehinaék san a tolay,
éy éwanék mehuli diden ina a mégkagi a
apostol side. 12 To kétulos ko sina dikam,
éy neta moy a tunayék a apostol ni Cristo,
dahil to ginimet ko. Maski nagtiisék sina éy
neta moy tu ginimet ko sina a tanda sakay
kataka-taka. 13 Anya beman ye i mineta
moya a nitulung ko du iba a simbaan, a
éwan ko be dikam niatéd? Ewan ta kam

be inabala ta gastos ko. Siguru saya i
kasalanan ko, éy pagpasensiyaanék moy.
[14] Handaék nadid a bumisita dikam.
Ikatélo dén ye nadid a beses a bumisitaék
dikam. Pero éwanék magaged dikam.
Sikam a mismo i gustu ko a entan. Puwera
tu kuhata moy. Dapat éy magulang i
méngatéd ta anak de, kesira to anak i
méngatéd to magulang. [15] Hus, maari
a iobus ko tu kuhata ko dikam, monda
aguman ta kam. Maski éwanék moy mahal,
éy sakén éy mahal ta kam a tahod.
[16] Pero maski éwanék nagpagastos
dikam, éy te négkagi sina a nagparaanék
kan dikam, a dinaya ta kam. [17-18] Bakit?
Pinagsamantalaan ko beman i mahusay a
ugali moy to péngiange ko sina de Tito?
Dinaya kam beman ni Tito? Ewan! Da
pareho kame tu isip. Pareho i ugali mia
ti Tito.
[19] Makay isip moy mangalapék san ta
katuwiran ko ta sulat kuae. Pero éwan.
Mégkagiék san ayun ta gustu ni Cristo. Ey
tukoy dén ya na Diyos. I étanan a kagi ko a
éye, éy para aguman ta kam, a kékadimoy
ko. [20] Mégantengék a makay demtan ta
kam a éwan tama i gimet moy. Eng kona
sa éy makay gemtén ko be i éwan moy
gustu. Makay demtan ta kam a te méglébug
dikam, éy ta ménaghili; o te meingél éy ta
medémot. Makay te méngupos dikam, éy
ta méngdusta, éy ta mégmalaki, sakay lig-
alig. [21] Mégantengék a makay masanikeék
ta Diyos, dahil ta ugali moya. Malungkuték
éng dumeméték sina, éng te sénganya pabi
dikam sina a éwan pabi nagsisi to ginimet
de a medukés. Lalo du méngibébi éy ta
méngilélake.

13

Katapusan a Hatul Ni Pablo

[1] Saye i ikatélo a beses a bumisitaék
dikam. Kédemét ko, éy parusaan ko du
te kasalanan. Pero maski anya a abla, éy
kailangan éy te éduwa a sistigu, o étélo. [2] To
ikaduwa a bisita ko dikam éy pinégkagian
ko du te kasalanan, a parusaan ko side éng
demtan ko side a huway a te kasalanan pabi.
Ey pégkagian ta kam a huway nadid: du
te kasalanan pabi éy éwan side makaiwas
ta parusa ko. [3] Da gustu moy a meta i
katunayan a ti Cristo i nagutusa diyakén, éy
meta moy! Ewan mehina ti Cristo dikam,
éng'wan dikél i kapangyarian na a mang-
parusa dikam. [4] Mehina ngani ti Cristo to
nikate na to kudos. Pero buhay dén siya
nadid, dahil ta kapangyarian na Diyos a
édse diya. Ey sakén, mehinaék be a kona
diya. Pero éng dumeméték dikam, éy meta
moy a édse be diyakén i kapangyarian na
Diyos, da mékiagumék ni Cristo.
[5] Tiyakén moy, éng manatili kam ta péni-
wala tam o éwan. Masdan moy i sarili
moy. Ewan moy baman tukoy a édse dén
dikam ti Jesu Cristo? O siguru éwan. Sig-
uru mégwari-wari kam san a méniwala.
[6] Umasaék dikam, a isipén moy a tunayék a
apostol ni Cristo. [7] Iyédalangin ko ta Diyos a
éwan kam maka magkamali. Ewan ko gustu
a magpatunay dikam a tama i gimet ko.
Eng'wan, i gustu kua éy sikam i magimita ta
tama a gimet, maski kagi de a éwanék tunay
a apostol. [8] Da éwanék kontara ta katu-
tuhanan a gimet na Diyos. Eng éwan, gustu
ko a mapospusan na tolay i katutuhanan.
[9] Masahaték éng demtan ta kam a matibay i
péniwala moy, monda éwanék tu kailangan
a magparusa dikam. Saya i panalangin
kua, a maging mahusay kam ta péniwala.
[10] Kanya nisulat ko ye baguék sina umange.
Monda éng dumeméték sina éy éwanék tu
kailangan a magparusa dikam ta kapang-
yarian a niatéd diyakén na Panginoon. I
éye a kapangyarian a édse diyakén éy éwan
monda parusaan ko i tolay, éng'wan pégtu-
lung ko ta tolay.
[11] Nadid, a tétotop ko, éy saye i katapusan
na sulat ko a éye dikam. Pilitén moy a mag-
ing mahusay kam. Sundin moy i hatul ko a
éye dikam. Magkaisa kam, négsuyuan kam.
Tu pégmahal na Diyos, sakay ta kapayapaan
na Diyos, éy édse maka dikam.
[12] Négbatian kam ta matapat. Mékiku-
musta dikam du étanan a méniwala ni Jesus
ta éye.
[13] Kagbian kam maka na Panginoon Jesu
Cristo. Edse maka dikam i pégmahal na
Diyos, a mékiagum dikam ta mahusay i
Banal a Espiritu. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Galasia

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol. Bakén
a tolay i nangatéda diyakén ta tungkulin
ko a naging apostol, éng'wan ti Jesu Cristo,
sakay Tama na a Diyos. Siya i nangbuhay
ni Cristo a huway. 2 Pati du tétotop tam
ta péniwala ta éye, éy kaguman ko side a
nanulat ta éye dikam. Saye i sulat mia du
sakup du simbaan ta Galasia.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan. 4 Niatéd ni
Cristo i buhay na dahil ta kasalanan tam,
monda maagaw na kitam ta medukés ta
munduae. Saya i kaluuben Nama tam a
Diyos. 5 Purién maka siya na tolay a éwan
tu katapusan. Kona sa.

I Tunay a Mahusay a Baheta

6 Nadid, sakén éy mégtakaék dikam, éng
bakit agad moy pinabayan i Diyos. Nan-
gakit siya dikam dahil ta kagbi ni Cristo. Ey
nadid, éy bakit inumagton kam dén ta iba a
rilihiyon? 7 Pero éwan tu iba a tunay a ril-
ihiyon. Kanya san éy te méngligalig dikam
ta ina, éy pilitén de a baguén i Mahusay a
Baheta tungkul ni Cristo. 8-9 Pero tandaan
moy ye: saye tu kinagi ko to éya: maski ti
ésiya a magtoldu dikam ta éwan kapareho
no nitoldu me dikam to éya, éy parusaan
siya na Diyos! O ngani. Maski sikame, maski
anghel a gébwat ta langet, éy parusaan
na Diyos a talaga. Kanya maski ti ésiya i
magtoldu dikam ta kontara ta Mahusay a
Baheta, éy parusaan na Diyos.
10 Anya, akala moy wade éy tolay i suyuén
kua? Ewan. Diyos i suyuén kua. Eng mék-
isuyuék pabi ta tolay, éy éwanék utusan ni
Cristo.

Eng Kodya Naging Apostol Ti Pablo

11 Gustu ko a mapospusan moy, a tétotop
ko, a éwan gébwat ta tolay i nipahayag kua
a Mahusay a Baheta. 12 Da éwan ya gébwat ta
tolay. Ewan be tolay i néngitoldua diyakén
ta éya. Eng'wan, ti Jesu Cristo a mismo i
néngipaliwanaga diyakén ta éya a baheta.
13 Nabaheta moy dén tu dati a ugali ko,
to péniwala ko pabi ta rilihiyon na Judeo.
Tukoy moy dén éng pinakodya ko a nipa-
parusa du méniwala ni Cristo. Sakay pilitén
ko side a sidaén. 14 Mesipagék du kaanakan
ko a Judeo a ménugsug ta rilihiyon me.
Sakay dikél i pégmalasakit ko ta ugali du
ninuno me a Judeo.
15 Pero maski nagkunaék sa, éy kinag-
bianék dén na Diyos. Baguék nienak, éy
piniliék na, monda atdinanék na nadid ta
tungkulin ko a sakén i utusan na. 16 Ey
kédemét na takda na a oras, éy nipaliwanag
na diyakén i anak na, da kaluuben na éy ipa-
hayag ko siya du éwan Judeo a tolay. Nadid,
to nanyari a éya, éy éwan ko nipakelagip ti
Jesus ta maski ti ésiya. 17 Sakay éwanék be
inumange ta Jerusalem a néngisiyasat du
neditol diyakén a apostol ni Jesus. Eng'wan,
inumangeék san ta Arabia. Sakay kéta-
pos na éya, éy nagsoliék dén ta Damasko.
18 Nadid, kélipas na ételo a taon, éy inu-
mangeék ta Jerusalem, a nakipagketaék ni
Pedro. Ey nagkaguman kame sa ta sapulu
éy ta lima a aldew. 19 Pero éwanék sa tu
mineta a apostol a iba, éng'wan ti Pedro
san, sakay ti Santiago a top no Panginoon
tam. 20 Tutuhanan ye a kagi ko ta sulatae.
Tukoy na Diyos a éwanék mégbuli-buli.
21 Nadid, kétapos na éya, éy inumangeék
ta Siria sakay ta Silisia. 22 Kanya éwanék
pabi mineta du méniwala ni Cristo ta
Hudea. 23 Basta nabaheta de san dén, a
"Tu lélake a dati a nagpaparusa dikitam,
a ti Pablo, éy méngipahayag kan dén na-
did ta rilihiyon tam a gustu na ibutan to
araw." 24 Kanya nagpuri side ta Diyos, dahil
diyakén.

2

Ti Pablo Sakay Du Iba a Apostol

1 Nadid, kélipas na sapulu éy ta épat a
taon, éy inumangeék a huway ta Jerusalem,
a kaguman ko ti Bernabe sakay ti Tito.
2 Inumangeék sa da inutusanék na Diyos.
Nékipéguhonék pa ta lihim du matétanda
sa a apostol. Nipaliwanag ko dide tu ni-
toldu ko du éwan Judeo. I nitoldu kua éy
iligtas na Diyos i tolay a méniwala ni Cristo,
maski éwan side maging Judeo. Gustu ko
pumayag maka du apostol ta pégtoldu ko,
monda éwan maibut tu tarabaho ko. 3 Ey
pinumayag side a talaga diyakén. Tu kagu-
man ko sa a ti Tito, éy éwan siya Judeo, pero

éwan de siya pinilit a ipabugit, a ipasakup
ta ugali na Judeo. [4] Pero te sénganya sa a
Judeo a nagwari-wari a méniwala side ni
Jesus. Gustu de mékiagum dikame monda
subukan de éng sundin me pabi i ugali na
Judeo. Pero inagaw kitam ni Cristo Jesus ta
éya. Gustu de a ipasakup kame maka ta utus
ni Moises. [5] Pero éwan kame pinumayag
dide, da sala me a mabagu i katutuhanan
tungkul ta Mahusay a Baheta. Monda éwan
moy isipén a kailangan kam be a ipasakup
ta rilihiyon na Judeo.

[6] Pero du mataas sa a apostol, éy éwan
side tu pintas to nipagtoldu ko tungkul ni
Cristo (Ewan mahalaga diyakén a mataas
side, da éwan kumampi i Diyos ta isesa a
tolay.) [7] Eng'wan, neta de a sakén i pinilia
na Diyos a méngipahayag du éwan Judeo,
a kapareho be no nipangpili na ni Pedro
a méngipahayag du Judeo. [8] Da ginimiték
na Diyos a magpaliwanag du éwan Judeo, a
kona to ginimet na ni Pedro a nagpaliwanag
be du Judeo. [9] Nadid, du bilang mataas a
apostol ta éya éy de Santiago, sakay ti Pedro
sakay ti Juan. Diden ya, péketa de a inatdi-
nanék na Diyos a talaga ta éya a tungkulin
ko, éy pinayagen de kame ti Bernabe. Ey
pinagkasunduan me a sigi kame a mégtoldu
du éwan Judeo, sakay side éy sigi side a
mégtoldu du Judeo. [10] Basta i nipékiohon
de sana dikame, éy diyan me pébayan du
kaguman de a mahirap. Ey gustu ko be ya
a gemtén.

Pinégkagian Ni Pablo Ti Pedro

[11] Nadid, kétapos na éya, éy pinégkagian
ko ti Pedro ta Antiokia, da nagkamali siya.
[12] Dahilan to kédedemét na ta Antiokia, éy
nékidipon siya du éwan Judeo a tolay sa. Ey
tama ya. Pero to kédemét sa du inutusan ni
Santiago, éy éwan dén nékiagum ti Pedro
du éwan Judeo, da néganteng siya a pin-
tasan siya du kapareho na a Judeo. Lalo du
mégkagi a éwan tanggapén na Diyos i tolay
éng éwan side ipabugit, a monda maging
Judeo side.

[13] Nadid, du étanan a Judeo ta Antiokia a
méniwala ni Jesus, éy tulos be side a inuma-
heg ni Pedro, a éwan be side nékidipon du
éwan Judeo. Pati ti Bernabe. Nagwari-
wari side a bawal kan ta Diyos i mékidipon
ta éwan Judeo. [14] Kanya sakén, péketa ko
a éwan side matapat ayun ta Mahusay a
Baheta, éy kinagi ko ni Pedro ta harapan de
a étanan, a "Siko Pedro," kagi ko, "éy Judeo
ka, pero sapul to péniwala mo éy pinabayan
mo dén i ugali na Judeo. Ey bakit nadid, éy
pilitén mo maka du éwan Judeo a umaheg
ta ugali na Judeo?"

I Makapagpabanal Ta Tolay Ey
Tu Péniwala De Ni Jesus

[15] Tahod ngani a Judeo kame. Ewan kame
makasalanan a tolay a kona du éwan Judeo.
[16] Pero tukoy me a éwan tanggapén na Diyos
i tolay éng sundin de i utus ni Moises.
Eng'wan, i tanggapén na, a ibilang na a
éwan tu kasalanan, éy tu umasa ni Jesu
Cristo. Kanya sikame a Judeo éy nani-
wala kame dén ni Cristo, monda tanggapén
kame be na Diyos. Da maski nikésiya éy
éwan tanggapén na Diyos i tolay dahil ta
késunud de ta utus ni Moises. [17] Eng pilitén
me a tanggapén kame na Diyos dahil ta
péniwala me ni Cristo, éy neta du tolay a te
kasalanan kame be. Kanya te mégkagi a ti
Cristo i nangatéd kana dikame ta kasalanan
me. Pero mali ya! [18] Pero éng ipasakupék a
huway ta utus ni Moises a inibutan ko dén,
éy saya i katunayana a linabag ko dén i éya
a utus. [19] To péketa ko a éwanék maging
banal ta pégsunud ko ta utus ni Moises, éy
gininanan ko, monda ipasakupék ta Diyos.
Kanya komanék be dén i minate a kaguman
ni Cristo to kudos. [20] Kanya nadid, éy bilang
kaguman ko ti Cristo a nipako to kudos.
I bigu a buhay ko nadid, éy éwan géb-
wat diyakén, éng éwan, gébwat ni Cristo a
mégiyan diyakén. Sakay hanggan édseék ta
munduae, éy méniwalaék ta anak na Diyos.
Siya, éy mahalék na, a niatéd na i buhay na
para diyakén. [21] Kanya sakén éy éwan ko
idelan i kaluub na Diyos ta tolay. Dahilan,
éng ibilang na Diyos a éwan tu kasalanan
i tolay dahil ta késunud de ta kautusan ni
Moises, éy éwan tu pasa tu nikate ni Cristo.

Diyan Kam Umasa Ta Késunud
Moy Ta Utus Ni Moises

3

[1] Naloko kam dén, sikam a taga Galasia!
Bakit pinakultaden moy du Judeo a nan-
gatéd dikam ta nipagkamali moy? Isip ko
nipaliwanag me dikam ti Cristo sakay to
nikate na to kudos? [2] Na éye san i gustu

ko a ipakelagip dikam: tinanggap moy be-
man i Banal a Espiritu dahil ta pégsunud
moy ta utus ni Moises? Ewan. Eng'wan,
tinanggap moy siya dahil ta péniwala moy
ta Mahusay a Baheta a nibaheta me dikam.
3 Loko kam! Ataay, to pégsapul moy a
méniwala ni Cristo, éy nékiagum kam ta
Espiritu. Pero nadid, akala moy wade man
dén éy meligtas kam ta pégsunud moy ta
utus ni Moises. 4 Eng kona sa, éy maging
éwan tu kabuluhan tu étanan a dinanas
moy alang-alang ni Cristo. 5 Bakit niatéd
dikam na Diyos i Espiritu na? Bakit niatéd
na dikam i kapangyarian moy a mégimet ta
mahusay? Dahil ta késunud moy ta utus ni
Moises, o dahil ta péniwala moy ta Mahusay
a Baheta?

6 Mara entan moy ti Abraham to araw:
"Naniwala siya ta Diyos; kanya nibilang na
kan siya a éwan tu kasalanan." 7 Isipén moy
ya; du méniwala ta Diyos, éy side i tunay
a lahi ni Abraham. 8 Nihula no kasulatan
to araw, a tanggapén na Diyos du éwan
Judeo a tolay, a ibilang na side a éwan
tu kasalanan, dahil to péniwala de diya.
Kanya kinagi na ni Abraham to araw, a
"Dahil diko, éy pagkaluuben ko i étanan a
tolay ta mundua." 9 Nadid, pinagkaluuben
na Diyos ti Abraham, dahil to péniwala na
diya. Ey kona be sa du étanan a méniwala
diya nadid, éy pagkaluuben na be side.

10 Pero du tolay a umasa a meligtas side
dahil to késunud de ta utus ni Moises, éy
parusaan side. Da nakagi dén ta kasulatan,
a "Parusaan du tolay a éwan sumésunud
ta étanan a utus ta kasulatan ni Moises."
11 Nadid, éng kona sa, éy tukoy tam dén a
éwan ibilang na Diyos a banal i tolay dahil
to késunud de ta kautusan. Da nakagi dén
to kasultan, a "Du tolay a ibilang na Diyos a
éwan tu kasalanan dahil to péniwala de, éy
side ya du mabuhay a éwan tu katapusan."
12 Pero tu umasa ta kautusan ni Moises, éy
éwan umasa ta Diyos, da nakagi ta kautusan
a meligtas i tolay éng sundin na i étanan a
utus ni Moises.

13 Pero nadid, inagaw kitam ni Cristo to
parusa a gébwat to pégidel tam to kau-
tusan. Tinanggap na dén i parusa tam
to nikate na to kayo. Tukoy tam a katu-
tuhanan ya, da nakagi dén ta kasulatan, a
"Tu iekpét de ta kayo, éy siya i parusaan
na Diyos." 14 Nadid, tinanggap ya ni Cristo
monda du éwan Judeo, éy maari be side a
masakup to kagbi na Diyos a nipagkaluub
na ni Abraham. Ey nadid, dahil ta éya, éy
maari tam be a tanggapén i Banal a Espiritu
a nipangako na Diyos du maniwala diya.

Tu Kautusan Sakay Tu Pangako Na Diyos

15 Mara, sikam a tétotop ko, saye i hal-
imbawa na éya: Mara i éduwa a tolay, éng
nagkasundu dén side, a pinirmaan de dén
i katibayan de, éy éwan dén tu maari a
makabagu ta éya. 16 Ey nadid, nipangako na
Diyos ni Abraham, sakay tu apo ni Abra-
ham. Pero éwan ya para du étanan a apo
ni Abraham, éng'wan tu apo na san a esa.
Ey ti Cristo ngani dén.

17 Nadid, saye i gustu ko a kagin: Pinati-
bay na Diyos tu nipangako na ni Abraham
to araw. Ey bagu dinumemét tu kautusan
éy minalipas pa i épat a datos a taon éy ta
étélo a pulu. Ey nadid, éwan maari i éya
a kautusan a mangbagu to nipangako na
Diyos. 18 Mara, entan moy; éng pégkaluuben
kitam na Diyos dahil to pégsunud tam ta
kautusan, éy éwan dén ya dahil to nipan-
gako na. Pero éwan, da pinagkaluuben na
Diyos ti Abraham dahil to nipangako na
diya.

19 Nadid, éng kona sa, éy bakit inatdinan
kitam ni Moises ta kautusan? Nidagdag na
ya, a monda mapospusan tam éng anya i
labag ta Diyos, hanggan éwan dumemét tu
nipangako na, a apo ni Abraham, ti Cristo.
Ey siya i nipangakua na Diyos. Ey éwan
Diyos i nangatéda du tolay to kautusan, da
anghel san i néngitugéna ta éya ni Moises,
sakay ti Moises i nangiatéda du tolay to
kautusan. 20 Pero tu pangako na Diyos to
araw pa, éy lalo a mahusay, da Diyos dén a
mismo i nangiatéda ni Abraham. Ewan na
inutusan tu iba a méngitugén.

Tu Kautusan I Nagtoldua Ta Tolay

21 Pero diyan kam mégisip a tu kautusan
ni Moises éy kontara to pangako na Diyos
ni Abraham. Ewan! Eng maari kitam maka
a mabuhay a éwan tu katapusan dahil ta
pégsunud tam to kautusan, éy sé ngani ya
i magpabanala dikitam ta mata na Diyos.
22 Pero éwan, da nakagi dén ta kasulatan
na Diyos a te kasalanan i étanan a tolay.

Dahil ta éya, éy napospusan tam a du méniwala ni Jesu Cristo, éy tanggapén de tu nipagkaluub na Diyos a pangako na, dahil to péniwala de.

23 Bagu dinumemét ti Cristo, éy sakup kitam pabi na kautusan. Mara tu kautusan i nanggipusa dikitam hanggan éwan dinumemét i panahun a péniwala tam ni Cristo. 24 Kanya tu kautusan ni Moises, éy saya i nagtoldua dikitam hanggan to panahun ni Cristo, monda tanggapén kitam na Diyos, a ibilang na kitam a éwan tu kasalanan, dahil ta péniwala tam diya. 25 Ey nadid, da méniwala kitam dén ni Cristo, éy éwan kitam dén tu kailangan a ipasakup ta kautusan ni Moises. 26 Da nadid éy anak kam dén na Diyos, a kaguman kam ni Cristo Jesus, dahil ta péniwala moya diya. 27 Ey du étanan a mégpabinyag ta péniwala de ni Cristo, éy neaheg dén side ni Cristo. 28 Ewan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan Judeo, sakay du pobre éy ta mayaman, sakay du lélake éy ta bébe, da naging isesa kam dén a étanan, da sakup kam dén ni Cristo. 29 Ey nadid, éng sakup kam dén ni Cristo, éy bilang apo kam dén ni Abraham. Kanya tanggapén moy be tu nipangako na Diyos diya.

4

1 Saye i halimbawa a tungkul to kautusan ni Moises: Mara, to kéanak pabi no pamanaan, éy pobre pabi siya a koman i utusan, maski siya i te ari ta étanan a ipamana nama na. 2 Ale na a anak pabi, éy édse pabi tu mana na du tagapamahala. Sakay side i mégalagaa diya, hanggan éwan dumemét i oras a nitakda nama na. 3 Ey kona be sa sikitam; to éwan tam pabi péniwala ni Cristo, éy koman kitam pabi i anak, da utusan kitam be na ugali ta mundua a medukés. 4 Pero to kédemét no takda a oras, éy pinaange na Diyos tu anak na ta munduae. Nienak siya na bébe, sakay nipasakup be siya ta kautusan ni Moises, 5 monda agawén na du iba a sakup na kautusan. Eng kona sa, éy mebilang kitam dén a anak na Diyos.

6 Nadid, sikam éy anak kam dén na Diyos. Kanya pinagkaluuben kitam na Diyos ta Espiritu no anak na. Tu Espiritu i nagpatunaya dikitam a Diyos i Ama tam. 7 Kanya nadid, éwan kam dén sakup no kautusan, da anak kam dén na Diyos. Sakay éng anak na kam dén, éy sikam be i pamanaan naa.

Katagigen Ni Pablo Du Taga Galasia

8 To éwan moy pabi pékapospos ta Diyos, éy utusan kam san na diyos-diyosan. 9 Pero nadid, éy tukoy moy dén i Diyos; sakay i Diyos éy tukoy na kam be dén. Eng kona sa, éy bakit gustu moy a ipasakup a huway ta ugali ta mundua a medukés? Bakit gustu moy a utusan de kam pa a huway? 10 Bakit! Ipangilin moy i sénganya a aldew, sakay bulan, sakay panahun, sakay taon, monda isuhog kam maka na Diyos. Pero éwan ya tu pasa. 11 Mégantengék makay sayang san tu nitoldu ko dikam to éya.

12 I pékiohon kua dikam, a tétotop ko, éy ahigénék moy, a diyan kam dén ipasakup to kautusan. Da natandaan moy, to nipaniwala ko dén ni Cristo, éy inibutan ko dén tu kautusan. Ey to kétulos ko dikam, éy inagumanék moy. 13 Tukoy moy dén a kanyaék sina mineange a tulos nagpahayag dikam ta Mahusay a Baheta, éy dahilan to nikaladu ko. 14 Ey maski medukés tu ladu ko, éy tiniisék moy, a éwanék moy inahew. Eng'wan, tinanggapék moy a koman i anghel na Diyos. Tinanggapék moy a koman ti Cristo Jesus! 15 To éya éy mésaya kam diyakén. Naala-ala ko a to éya éy gustu moy a mangatéd diyakén ta maski anya a kaya moy. Eng anya wade pa san i mata moya, éy linugit moy maka dén a niatéd diyakén. Pero nadid, éy bakit éwan kam dén mésaya diyakén? 16 Bakit isip moy kontaraén ta kam, da kinagi ko dikam i katutuhanan? Ewan.

17 Du tolay sina a kumampi ta kautusan ni Moises, isuhog de kam ngani, pero éwan tama i hangad dia. Gustu de san a pabayanék moy, monda side i sundin moya. 18 Ewan medukés i péngisuhog ta tolay, éng mahusay i hangad de, maski éwanék sina dikam. 19 Sikam a anak ko a mahal ko; dahilan dikam éy mégtiisék ta hirap a huway, a kapareho na bébe a gégsokan. Mégtiisék a hanggan éwan kam mékiagum ni Cristo ta mahusay. 20 Gustu ko maka a mékiagum dikam nadid, monda makagi ko dikam i édse ta isip kua, da métagegék dikam.

Tu Halimbawa Ni Agar Sakay Ti Sara

[21] Saye i pakelagip kua dikam, sikam a te
gustu a ipasakup ta kautusan: éwan moy
wade nabati i kagia ta kautusan? [22] Kinagi
ta éya a ti Abraham éy te éduwa a anak
a lélake. Tu esa éy nienak no asawa na a
utusan na, sakay tu esa éy nienak no asawa
na a malaya. [23] Tu anak na to utusan na éy
besa ya tu nipangako na Diyos ni Abraham.
Pero tu anak na to malaya a bébe, éy saya
tu nipangako na Diyos ni Abraham. [24-25] I éya
éy halimbawa. Diden ya a éduwa a bébe éy
halimbawa na éduwa a pangako na Diyos.
Tu esa éy saya tu kautusan ni Moises a in-
alap na to buked ta Arabia, a ngéngahinan
de a Sinay. Mara saya i kahalimbawaa ni
Agar. Siya tu utusan a nagenak ta anak
ni Abraham. Ey du anak na éy utusan be.
Mara side du tolay nadid ta Jerusalem a
utusan be side, da nipasakup be side ta
kautusan. [26] Pero tu asawa ni Abraham a
esa, éy malaya siya. Ey sikitam a méniwala,
éy kapareho na kitam dén, da éwan kitam
dén ipasakup to kautusan. [27] Nakagi dén ta
kasulatan, a

"Diyan ka mélungkut, siko a bébe a éwan
nagenak!
Dumulaw ka dahil ta kasayaan mo, siko a
éwan nakabate ta gésok na anak!
Dahilan tu bébe a gininanan no asawa na,
éy atdinan siya ta meadu a anak, a
higit pa to bébe a te asawa!"

[28] Nadid, a tétotop ko, sikitam éy anak
kitam na Diyos ayun ta pangako na. Ka-
pareho kitam ni Isak a nienak no bébe a
malaya. [29] To éya, tu anak a nienak no
utusan, éy pinahirapan na tu wadi na a
ti Isak, a nienak ta Espiritu na Diyos. Ey
kona be sa nadid, da pahirapan kitam nadid
du méniwala ta kautusan ni Moises. [30] Ey
kona se i kagia na kasulatan: "Paibutén
mo tu bébe a utusan sakay to anak na.
Dahilan tu anak no utusan éy éwan maari
a makahati ta mana no anak no malaya a
bébe." [31] Kanya ngani, éwan kitam anak na
Diyos dahil ta pégsunud tam to kautusan ni
Moises, éng'wan anak kitam na Diyos ayun
to pangako na.

5

Nilibri Kam Ni Cristo

[1] Nadid, éwan kitam dén sakup no kautu-
san na Judeo, da nilibri kitam dén ni Cristo
ta éya. Magpakatibay kam, a diyan kam dén
pasakup a huway ta kautusan. [2] Tandaan
moy i kagi kuae: éng pumayag kam ta utus
du Judeo dikam, a ipabugit kam ayun ta
ugali dia, éy bilang éwan dén tu kabuluhan
ti Cristo dikam. [3] O ngani, éng ipasakup kam
ta ugali dia a esa, éy kailangan sundin moy
i buu a kautusan de a gébwat ni Moises.
[4] Maski ti ésiya a pumilit a maging mahusay
ta mata na Diyos ta pégtupad ta kautusan,
éy hiwalay dén ya ni Cristo. Ewan dén ya
kasakup na kagbi na Diyos. [5] Pero sikitam,
éy umasa kitam a ibilang kitam na Diyos
a éwan tu kasalanan, dahilan ta péniwala
tam diya, sakay ta tulung na Espiritu na
Diyos. [6] Maski sinunud tam dén i kautusan,
maski éwan, éwan ya importante. Basta i
mahigpit a kailangan dikitam, éy maniwala
kitam ni Cristo, sakay mahalén tam siya.

[7] Mahusay tu péniwala moy to éya. Ti
ésiya wade i nanggipusa dikam nadid ta
késunud moy ta katutuhanan? [8] Ewan ya
gébwat ta Diyos, da siya éy nilibri na kam
to kautusan. [9] Halimbawa, diden ya a még-
toldu dikam ta mali, éy koman side tu
pégpaalsa ta tinapay; da maski kétihék, éy
mégpaapsot ya ta meadu. [10] Pero sikam, éy
umasaék pabi a éwan kam magkaiba tu isip
tungkul ta péniwala tam ta Panginoon tam.
Ey masiguru ko a parusaan na Diyos i maski
ti ésiya a mangligalig dikam.

[11] Sikam a tétotop ko, te négkagi wade
sina dikam a mégtolduék kan a dapat kam a
ipasakup ta kautusan na Judeo. Pero éwan,
dahilan éng kona ngani sa, éy bakit pahi-
rapanék pabi du Judeo? Eng katutuhanan
ya, éy éwan dén side méligalig ta pégtoldu
ko tungkul to nikate ni Cristo to kudos.
[12] Diden ya a mangligalig dikam ta pégtoldu
de a mali, éy maano maka ipabating side!

[13] Sikam a tétotop ko, nilibri kam na Diyos
to kautusan na Judeo. Pero diyan moy
gamitén i kalayaan moy a sundin moy i hilig
na bégi moya a medukés. Eng'wan, nég-
suyuan kam a négtulungan kam. [14] Dahilan
i étanan a kautusan éy meange ta isesa a
kagi: "Mahalén mo tu kapareho mo a kona
ta pégmahal mo ta bégi mo." [15] Pero, éng
néglébug kam, a meiyamut kam ta kagu-
man moy, éy mangilag kam, makay masida
i gurupu moy.

I Banal a Espiritu Sakay Ta Hilig Na Bégi

16 I hatul kua dikam, éy sundin moy i
Banal a Espiritu. Diyan moy sésundin i hilig
na bégi moya a medukés. 17 Dahilan i hilig na
bégi tama éy kontara ya ta gustu na Espir-
itu. Sakay i gustu na Espiritu éy kontara be
ta hilig na bégi tama. Magkalaban di éduwa
a éya. Kanya éng pilitén moy a gemtén
i kaluuben na Espiritu, éy te mangsaway
dikam. 18 Pero éng aguman kam na Espiritu
éy éwan kam dén sakup na kautusan.
19 Ewan meliso i hilig na bégi a medukés.
Péngibébi, péngilélake, 20 pégsamba ta
diyos-diyosan, pégilo, kéiyamut, pégingél,
pénaghili, kedémot, mégduwa-duwa i isip
dia. 21 Sumésene side, méglango side, sakay
mégkasayaan side ta medukés, sakay iba be
a medukés a gimet. Pégkagian ta kam dén
a huway, a éwan matanggap ta kaharian na
Diyos du mégimet ta kona sa.
22 Pero tu ugali na pékiaguman na Banal a
Espiritu éy négmahalan side, masaya side,
mapayapa side, mebait side, mahusay side,
matapat side, 23 sakay tipidén de i bégi dia.
Du mégkona sa, éy éwan side tu kailangan
ta kautusan. 24 Ey du nipasakup dén ni
Cristo Jesus, éy inibutan de dén tu dati a
pagkatolay de, sakay tu hilig na bégi dia a
medukés. 25 Tu Espiritu i nangatéda dikitam
ta buhay tama. Kanya Espiritu be i dapat
maghari dikitam. 26 Diyan kitam magpalalo;
diyan kitam mékelbug; diyan kitam nég-
panaghilian.

6

Négtulungan Kam

1 A tétotop ko, éng meta moy i kaguman
moy a esa a nagkasala, sikam a nékiagum
ta Espiritu i mangpasolia diya ta Diyos, a
hatulan moy siya ta mebait. Pero mangilag
kam be, makay sikam man dén i matokso.
2 Négtulungan kam; éng kona sa i gémtén
moy éy matupad moy i utus ni Cristo. 3 Eng
te mégisip a mahalaga siya, a éwan siya
magkasala, éy magkamali siya tu isip. Ewan
mahalaga i kona sa a tolay. 4 Dapat isipén na
bawat esa i sarili na a gemtén. Eng mahusay
a talaga, éy masahat siya, sakay éwan na
dén ipareho tu gimet na ta gimet na iba.
5 Dahilan éy dapat tupadén na bawat esa i
sarili na a kailangan. 6 Du tétolduan ta kagi
na Diyos, éy dapat atdinan de ta mahusay
tu mégtoldu dide.
7 Diyan kam magkamali tu isip. Ewan
maloko na maski ti ésiya i Diyos. Eng anya i
ginimita na tolay, éy gantian siya na Diyos
ayun ta éya. 8 Eng sundin na tolay i hilig na
bégi naa, éy dumemét diya i kamatayan na.
Eng mégimet siya ta kaluuben na Espiritu
na Diyos, éy dumemét diya i buhay a éwan
tu katapusan. 9 Kanya diyan kitam mégsawa
a mégimet ta mahusay. Kédemét na takda
a oras éy dumemét dikitam i gantimpala,
éng éwan kitam manghina tu isip. 10 Kanya
dapat mégimet kitam ta mahusay ta tolay;
lalo dén du tétotop tam ta péniwala.
11 Entan moy, sakén a mismo i nanulata ta
éye. Entan moy i kadikél na letra a nisulat
ko dikam!
12 Du nagpilit dikam a tumanggap ta utus
ni Moises, éy mégpalalo side. I hangadén
dia, éy iwasan de i hirap a dumemét du
méniwala a minate ti Cristo to kudos.
13 Maski du nagpabugit ayun ta ugali na
Judeo, éy éwan side tumupad ta kautusan.
Basta gustu de sana, éy bugitén de kam
ayun to ugali de, monda mapuri side a
nipasakup kam dén ta rilihiyon de. 14 Pero
para diyakén, i purién ko sana éy tu Pangi-
noon tam a Jesu Cristo, to nikate na to ku-
dos. Dahil ta éya, éy éwanék dén utusan na
ugali ta mundua a medukés. 15 Tu kautusan,
maski tinupad mo to araw, maski éwan,
éy éwan ya importante. Basta i mahigpit
a kailangan éy baguén kam dén ni Cristo,
a maging bigu i pagkatolay moya. 16 Du
étanan a sumunud ta nisulat ko a éye, éy
mapayapa maka dén side, a kagbian side na
Diyos. Kona maka sa du étanan a tolay na
Diyos.
17 Kanya sapul nadid, éy diyan maka dén
dagdagen na iba a tolay i hirap kua. Da
hustu dén i pilat kua ta bégi kua. Saya i
katunayana a utusanék ni Jesus.
18 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a
tétotop ko. Kona sa. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Epeso

1 Gébwat ye ni Pablo. Apostolék ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos. Saye i
sulat kua du sakup ni Cristo ta Epeso, side
a méniwala ni Cristo Jesus.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Purién Tam I Diyos

3 Purién tam i Diyos, a Ama no Panginoon
tam a Jesu Cristo. Inatdinan na kitam
ta étanan a kagbi na a gébwat ta langet,
dahilan ta pékiagum tam ni Cristo. 4 Bagu
nilalang i mundua, éy pinili kitam dén na
Diyos a sakup na, dahil to gimet ni Cristo.
Pinili na kitam monda maging banal kitam
a éwan tu kapintasan ta harap na. Dahilan
a gustu kitam na Diyos, 5 éy kanya tiniyak
na kitam to éya pa a maging anak na, dahil
ta gimet ni Jesu Cristo. Saya i kaluuben na
sapul to sapul. 6 Purién tam siya dahil to
memahal a kagbi na dikitam. Kagbian na
kitam da sakup kitam no anak na a mahal
na.
7 Siya i nipanubus naa dikitam tu digi na
to nikate na. Eng kona sa, éy pinagpasen-
siyaan kitam dén na Diyos ta kasalanan
tam. Kona san dén sa i kabaitan na dikitam,
8 da kinagbian na kitam a tahod. Sakay
inatdinan na kitam ta tama a isip tam. 9 Ey
nadid, éy ginimet dén na Diyos tu tiyak a
gemtén na, a nipaliwanag na dén dikitam tu
lihim a plano na, da ti Cristo i nangtupada
ta éya. 10 I plano na Diyos, éy du étanan a
édse ta langet éy ta luta, éy ipasakup na
side ni Cristo. Ey tupadén ya na Diyos ta
kédemét na takda na a panahun.
11 Dahilan i étanan a gemtén na Diyos éy
ayun ta takda na a plano na. Tiniyak na a te
kabahagi kitam ta gantimpala na a para du
tolay na. 12 Kanya sikame a Judeo a neditol a
inumasa ni Cristo éy pinili na kame monda
purién me i kapangyarian na.
13 Pati sikam a éwan Judeo, sapul to pék-
ababaheta moy ta Mahusay a Baheta a iligtas
kam na Diyos, éy naniwala kam dén ni
Cristo. Ey nadid, i katunayana a sakup na
kam dén éy tu Banal a Espiritu a mégiyan
dikam. Tu Espiritu a nipangako na diki-
tam, 14 éy saya i katibayana a maalap tam i
gantimpala tam a nipangako na Diyos para
du sakup na. Kanya mégkompiyansa kitam
a iligtas na kitam a talaga. Purién tam i
kapangyarian na Diyos.

Ménalangin Ti Pablo

15 Nadid, dahil ta éya, sapul to pékabaheta
ko ta péniwala moy ni Panginoon Jesus,
sakay ta pégmahal moy du étanan a sakup
na Diyos, 16 éy éwan tu tahan i pégpasalamat
kua ta Diyos dahil dikam. O, panalangin ta
kam a palagi 17 ta Diyos na Panginoon tam
a Jesu Cristo. Siya éy Tama tam a kama-
halan. I panalangin kua, éy atdinan na
kam ta karunungan moy, sakay ipahayag
na maka dikam i kaluuben na, monda ma-
pospusan moy siya. 18 I panalangin kua, éy
paliwanagen na Diyos i isip moya, monda
mapospusan moy i nipagakit naa dikam a
alapén moy; monda mapospusan moy be
éng kodya i kamahal na gantimpala moy a
nipangako na a para du sakup na a tolay.
19 Sakay panalangin ko a mapospusan moy
be éng kodya i kadikél na kapangyarian
na a édse du méniwala diya. I éya a ka-
pangyarian a édse dikitam, éy sé' be ya i
20 ginamit na a kapangyarian to nipamuhay
na ni Cristo a huway, a tulos kaguman
na siya ta langet a méghari. 21 Nadid, éy
méghari sa ti Cristo, a te kapangyarian
siya du étanan a hari sakay du iba pa a
te kapangyarian. Siya i mataasa nadid,
sakay ta panahun a dumemét, a éwan tu
katapusan. 22 Sakay nipasakup dén na Diyos
i étanan diya. Sakay nidéton na dén a ti
Cristo i Pangulu na étanan, alang-alang du
méniwala diya. 23 Ey du méniwala diya,
mara side i bégi ni Cristo; kanya side i
mangganap diya. Ey siya i namamahala ta
étanan.

2

Binuhay Kitam Na Diyos

1 To éya, éy bilang pate kam dén dahil
to kasalanan moy. 2 Sinunud moy to éya
i medukés a ugali ta mundua. Sinunud
moy ti Satanas. Siya i espiritu a te ka-
pangyarian ta mundua, a mégutus du tolay
a masuwayin. 3 Pati sikitam, éy kona be
sa i ugali tam to éya. Sinugsug tam be
tu hilig na bégi tama a medukés. Kanya

kabilang kitam be du kéiyamutan na Diyos,
a kapareho du iba a tolay.
4 Pero nadid, éy kinagbian kitam na Diyos
a tahod, a mahal na kitam ta mahigpit.
5 Kanya maski bilang pate kitam dén dahil
to kasalanan tam, éy binuhay na kitam
a kapareho ni Cristo. (Niligtas na kitam
dahil ta kabaitan na.) 6 Sakay gemtén na a
kaguman tam ti Cristo ta langet a méghari.
7 Ginimet ya na Diyos, monda ipeta na a
éwan tu katapusan i kadikél na kabaitan na
dikitam, dahil ni Cristo.
8 Kanya meligtas kam éy dahil ta kabaitan
na Diyos, sakay ta péniwala moy ni Cristo.
Ewan kam meligtas dahil ta gimet moy a
sarili, éng'wan gébwat ya ta kaluuben na
Diyos. 9 Kanya éwan makapagpalalo i maski
ti ésiya a meligtas siya dahil ta gimet na
a mahusay. 10 Nilalang kitam na Diyos, a
inatdinan na kitam ta bigu a buhay dahil
ta péniwala tam ni Cristo Jesus. Kanya
binuhay na kitam éy monda gemtén tam i
mahusay a tarabaho a nihanda na to éya a
para dikitam.

Pinagesa Kitam Ni Cristo

11 Nadid, sikam a éwan Judeo, éy alélá-
hanén moy tu dati a kalagayan moy. Ng-
inahinan kam du Judeo a dayuan kam, a
éwan kam kan sakup na Diyos, da éwan moy
sundin i utus ni Moises. 12 Ey katututuhanan
ngani ya, da hiwalay kam ni Cristo to éya,
a éwan kam kabilang du tolay na Diyos.
Sakay éwan kam tu kabahagi ta nipangako
na Diyos du tolay na a Judeo. To éya éy
éwan kam tu pag-asa, sakay éwan moy
tukoy i Diyos. 13 Pero nadid, da mékiagum
kam dén ni Cristo Jesus, sikam a dati a
adeyo éy meadene kam dén, dahilan to
digi ni Jesus. 14 Pinagkasundu kitam ni
Cristo, sikame a Judeo sakay sikam a éwan
Judeo. Pinagesa na kitam, da inibutan na
dén tu utus ni Moises a nagpahiwahiwalay
dikitam. 15 Inibutan na to nikate na to
kudos, monda pagisesaén na i éduwa a lahi
a tolay, a sakupén na side a pareho, sakay
pagkasunduén na side. 16 Kanya nadid, pati
Judeo sakay éwan Judeo, éy mékiagum dén
side ta Diyos, sakay naging isesa side a bégi,
da minate ti Cristo to kudos. Sakay inibutan
ni Cristo tu kéiyamut de. 17 Ey inumange se
ti Cristo a nagtoldu ta Mahusay a Baheta na
kapayapaan. Ey sikam a éwan Judeo a dati a
adeyo ta Diyos, éy nitoldu na dikam. Sakay
nitoldu na be dikame a Judeo a dati a adene
ta Diyos. 18 Ey nadid, dahil ni Cristo, éy
makaadene i maski ti ésiya ta Diyos, maski
Judeo éy ta éwan Judeo, da aguman kitam
na Banal a Espiritu.
19 Kanya nadid, sikam a éwan Judeo, éy
éwan kam dén dayuan, éng'wan négk-
abébayan kitam dén a sakup kitam dén
na Diyos ta bile na. 20 Mara, sikam be i
kasangkapan na bile na Diyos. Du apostol
sakay du purupeta, side i nagpataknég ta
bile. Ey ti Cristo Jesus, siya i panuluk
na. 21 Siya i mégpatibaya ta bile na Diyos,
a pahusayén na ta mahusay. 22 Ey dahil
ta pékiagum moy ni Cristo, éy sikam be i
kagumana du iba ta pégiyanan na Diyos. Ey
gébwat ya ta Banal a Espiritu.

3

Tu Lihim a Kaluuben Na Diyos

1 Nadid, sakén éy ti Pablo a pihesuék
alang-alang ni Cristo Jesus. Kanya nepi-
hesuék éy nipahayag ko ti Cristo dikam a
éwan Judeo. 2 Siguradu a nabaheta moy dén
a inatdinanék na Diyos ta tungkulin ko a
mégpahayag dikam ta kabaitan na. 3 Tukoy
moy be a nipaliwanag na diyakén tu nilihim
na a plano na, a kona to nisulat ko dikam.
4 Kanya éng mabasa moy ya, éy tukoy moy
i pékapospos kua to nilihim na Diyos a
tungkul ni Cristo. 5 To nakalipas a panahun,
éy éwan tukoy na tolay i éya a lihim a plano
na Diyos, pero nadid éy nipaliwanag dén ya
na Espiritu du apostol na sakay du purupeta
na.
6 Ey nadid, saye i plano na a lihim: du
éwan Judeo, éy te kabahagi be side ta
gantimpala na Diyos a kapareho du Judeo.
Kanya nagagum dén side du Judeo, a naging
isesa side a bégi. Sakay te kabahagi be side
ta pangako na Diyos, dahil ni Cristo Jesus.
Ey gébwat ya ta Mahusay a Baheta.
7 Nadid, éy ginimeték na Diyos a utusan
na, a magpahayag ta Mahusay a Baheta.
Sakay inatdinanék na ta kapangyarian na
éy ta kabaitan na. 8 Maski sakén i mababaa
du étanan a tolay na Diyos, éy sakén i
pinilia na Diyos a méngipahayag du éwan
Judeo ta memahal a gemtén ni Cristo dide.
9 Sakay ipaliwanag ko ta étanan a tolay
éng pakodyan na Diyos a gemtén i nilihim

a plano na. Nale a panahun a nilihim
na i gemtén na, [10] monda du espiritu ta
langet, éy mapospusan de nadid i karunungan na Diyos, bagay meta de i kahusayana
na nipégagum du sakup na a tolay. [11] Ey
nadid, ginimet dén ya na Diyos ayun to
plano na sapul to sapul. Ey ti Cristo Jesus, siya i nangtupada ta éya. [12] Ey nadid
sikitam, dahil ta pékiagum tam diya sakay
ta péniwala tam diya, éy makaadene kitam
ta Diyos a éwan masanike. [13] Kanya sikam,
diyan kam manghina tu isip ta tétiisén kua
se a hirap alang-alang dikam, da mégtiisék
monda mapospusan moy i Diyos.

I Pégmahal Ni Cristo Dikitam

[14] Nadid, éy bagay isipén ko i memahal
a ginimet Nama tam, éy lumuhudék diya.
[15] Siya i Ama du étanan a tolay ta langet
éy ta luta. [16] I panalangin kua, éy gamitén
maka na Diyos i Espiritu na a magpatibay
ta isip moya, ayun ta kapangyarian na.
[17] Sakay mégiyan maka ti Cristo dikam ta
mahusay, dahil ta péniwala moya. Sakay
manatili kam ta pégmahal ni Cristo dikam.
[18] Mapospusan moy maka be i kadikél na
pégmahal ni Cristo dikitam. Sakay mapospusan maka be du étanan a tolay na
Diyos [19] i pégmahal ni Cristo. (Pero éwan tu
makapospos a talaga ta étanan a medisalad
a pégmahal na ta tolay.) Saya i panalangin kua, monda sakupén kam na Diyos ta
mahusay a tahod.

[20] Purién ko i Diyos! Makagimet siya ta
mahigit pa ta étanan a pékiohon tam diya.
Makaatéd siya ta mahigit pa ta étanan a
gustu tam, dahil ta kapangyarian na a édse
dikitam. [21] Du sakup na a tolay, éy aguman
maka side ni Cristo a purién de i Diyos.
Purién maka siya a éwan tu katapusan.
Kona sa.

4

Sikitam I Bégi Ni Cristo

[1] Sakén éy nepihesuék da sakupék na
Panginoon. Kanya mékiohonék dikam,
a sugsugén moy i ugali a kona to niutus dikam na Diyos to péngpile na dikam.
[2] Dapat a mebait kam, a pagtiisan moy tu
kamalian na kaguman moy, sakay négmahalan kam. [3] Pagpilitan moy a patibayén i
kapisanan moy a niatéd dikam na Espiritu,
sakay négsuyuan kam. [4] Sikitam éy négkaguman kitam dén, a naging isesa kitam
dén a bégi. Sakay isesa be san i pag-asa
tam a nipagakit dikitam na Diyos. [5] Isesa i
Panginoon tam; isesa i péniwala tam; isesa i
binyag tam. [6] Isesa i Diyos a Ama na étanan a
tolay. Siya i Panginoon na étanan. Gemtén
na i étanan, a mégiyan siya ta étanan.

[7] Pero inatdinan na Diyos i bawat esa dikitam ta kaluub na, ayun ta gustu ni Cristo a
méngatéd. Kona sa i kinagia ta kasulatan.
[8] I kinagi na éy to kéontok kan ni Cristo ta
langet, éy kembil na kan sa du minatalo na,
sakay inatdinan na kan du tolay ta kaluub
na. [9] Nadid, éng inumontok dén siya ta
langet éy napospusan tam a dinumibe pa
siya ta lutaae, bagu inumontok. [10] Kanya tu
dinumibe, éy siya be san tu inumontok ta
ontok a tahod a tahod ta lipat na langet. Ey
nanyari ya monda sakupén na i étanan.

[11] Nadid, i niatéd na a kaluub dikitam,
éy pinamihasa na du iba a maging apostol,
sakay du iba éy maging purupeta, du iba
éy magpahayag ta Mahusay a Baheta, du
iba éy maging pastor, du iba éy magtoldu.
[12] Pinamihasa na side monda magtarabaho
side diya, monda tulungan de du méniwala
diya, a patibayén de side ta péniwala de.
[13] Ey nadid, i keangayana na éya, éy maging
esa kitam tu isip ta péniwala tam diya.
Sakay mapospusan tam tu anak na Diyos ta
mahusay. Sakay maging mahusay i pagkatolay tama a hanggan maging kapareho
kitam na ugali ni Cristo. [14] Eng kona sa, éy
éwan kitam dén kona ta isip na anak, a agad
mabagu-bagu ta maski anya a pégtoldu. Da
éwan dén tu makapagloko dikitam ta pégtoldu de a kamalian. [15] Eng'wan, dapat kitam a matapat du kakaguman tam dahil ta
pégmahal tam dide; sakay maging mahusay
kitam ta péniwala tam ni Cristo. Siya i
Pangulo tama. [16] Mara du méniwala diya,
side i bégi na. Tu ulo éy namamahala ta
bégi. Siya i méngatéda ta bégi ta kailangan
na, monda sumibét a dumikél. I kahulugen
na éya, éy lalo a tumibay i nipégagum tam,
da négmahalan kitam.

Utus a Gébwat Ta Panginoon

[17] Nadid, te kaginék dikam a gébwat ta
Panginoon. Saye i kailangan moya a mahigpit: diyan kam dén umaheg ta ugali du
éwan mékidiyos. Side éy éwan tu pasa i isip

dia. [18] Ewan side tu pékapospos. Ewan side
tu kabahagi ta buhay a gébwat ta Diyos, da
éwan de tukoy i Diyos, sakay mekétog i isip
dia. [19] Ewan side tu sanike. Basta gemtén de
san i medukés, a bastos i ugali dia.
[20] Ewan sa kona i nitoldua dikam ni Cristo.
[21] Talaga a nabaheta moy dén diya, sakay
nagadal kam dén ta katutuhanan ni Jesus,
da sikam éy sakup na. [22] Kanyaékbusén
moy dén tu dati a pagkatolay moy, da saya
i talaga a méngipahamak dikam dahil to
ginustu moy a medukés. [23] Sakay baguén
moy i isip moya. [24] Isolot moy dén i bigu a
pagkatolay moy a gimet na Diyos, monda
umaheg kam diya, sakay mahusay kam, a
maging banal kam.
[25] Dahil ta éya, éy diyan kam dén mégbuli-
buli. Mégkagi kam ta katutuhanan ta kagu-
man moy, da pisan kitam dén a méniwala
ni Cristo. [26] Eng mégingél kam, éy ilagen
moy a diyan magkasala. Ibutan moy tu
ingél moy agad bagu sumahém tu bilag.
[27] Makay sakali éy atdinan moy ti Satanas
ta pagkékataon na a mangloko dikam; da
éng meingél kam, éy saya i panahun ni
Satanas. [28] Tu mégtako éy diyan dén huway
a magtako. Maigi pa, éy magtarabaho siya
ta mahusay, monda makapangatéd siya ta
te hirap. [29] Diyan kam mégkagi ta medukés
a salita. Eng'wan, mégkagi kam san ta
mahusay a kagi a pangtulung du maka-
bati, monda melagin side tu isip. [30] Sakay
diyan moy palungkutén i Banal a Espir-
itu ta gimet moy a mali, da i Espiritu éy
siya i katunayana a pangtubus dikam na
Diyos a talaga, ta kédemét na takda na
a aldew. [31] Mara, diyan kam mégsekay,
diyan kam méiyamut éy ta mégingél, diyan
kam méghabuhabuk, diyan kam mégupos,
diyan kam mégdukés tu isip. [32] Eng'wan, i
maigia éy magbait kam, a kagbian moy du
kaguman moy. Sakay négpasipasensiyaan
kam a kapareho na nipagpasensiya dikam
na Diyos, dahil ni Cristo.

5

Mégiyan Kam Ta Demlag

[1] Nadid, da anak kam dén na Diyos a
mahal na, éy umaheg kam diya. [2] Mahalén
moy be a palagi du iba a tolay a kaparis
na pégmahal ni Cristo dikitam. Entan moy,
dahil ta pégmahal na dikitam, éy niatéd na
tu buhay na para dikitam. Nagpakamatay
siya a nangtubus dikitam ta kasalanan tam.
[3] Kanya sikam, da tolay kam dén na Diyos,
éy diyan moy dén bébanggitén, ta uhon
moy, i péngibébi éy ta méngilélake. Sakay
diyan kam mégkagi ta bastos, sakay diyan
kam medémot. [4] Mangilag kam a diyan
uhunén i éwan tu pasa a kagi, sakay ta
bastos. Sakay diyan kam mégdadahet ta
medukés. Eng'wan, puri ta Diyos i uhon
moya. [5] Tukoy moy dén a siguradu a tu
bastos a tolay, sakay du méngibébi, éy éwan
side tu kabahagi ta kaharian ni Cristo sakay
ta kaharian na Diyos. Ey kona be sa du
medémot, da iba i mégediyos dia.
[6] Mangilag kam, a diyan tu magkamali
dikam tungkul ta éya. Makay kagin de
dikam a éwan ya kasalanan, pero parusaan
ngani na Diyos du éwan méniwala diya,
dahil ta kona sa a ugali. [7] Kanya diyan kam
dén mékiagum ta kona sa a tolay a bastos.
[8] To éya, éy négiyan kam be ta diklém.
Pero nadid, éy mégiyan kam dén ta demlag,
da sakup kam dén na Panginoon. Kanya
éy sugsugén moy dén i ugali du mégiyan
ta demlag. [9] Dahilan i ugali du mégiyan
ta demlag éy mahusay, a matapat side.
[10] Magadal kam ta kasahatan na Panginoon.
[11] Sakay diyan kam mékiagum du tolay a
mégimet ta éwan tu pasa a ugali a gébwat ta
diklém. Eng'wan, ipaliwanag moy du tolay
i kona sa a medukés a ugali. [12] Dahilan éy
kasanisanike san a bébanggitén i gégemtén
de a lihim. [13] Pero éng ipaliwanag moy a
medukés i kona sa a ugali, éy meta de i
kasalanan de a talaga, a tulos maka side a
ipasakup ta demlag. [14] Kanya te mégkagi,
a "Lumukag ka, siko a tidug. Mabuhay ka
a gébwat ta pate, sakay paliwanagen ka ni
Cristo."
[15] Kanya nadid éy ilagen moy i ugali
moya. Diyan kam pumaris du éwan maka-
pospos; éng'wan maging matalinung kam
dén. [16] Samantalaén moy i pagkékataon
moy a magimet ta mahusay, da medukés
ye a panahun. [17] Diyan kam maloko;
basta isipén moy éng anya i kaluuben na
Panginoon dikam. [18] Sakay diyan kam
méglango, da saya i makaloko ta buhay
moya. Eng'wan, pilitén moy a mékiagum
dikam i Banal a Espiritu. [19] Mégpégkanta
kam ta kanta na Diyos. Mégkanta kam ta

puri diya, a matapat kam diya ta kanta moy.
[20] Sakay magpasalamat kam a palagi Nama
tam a Diyos ta étanan a bagay, a ngahinan
moy ti Panginoon Jesu Cristo.

Ugali Na Mahusay a Pasawa

[21] Nadid, négsunuran kam, a tanda ya na
kégalang moy ni Cristo. [22] Sikam a bébekés,
éy sundin moy i asawa moy, da saya i péng-
sunud moy ta Panginoon. [23] Dahilan i lélake,
éy siya i pangulo na asawa na, a kapareho
ni Cristo éy siya i pangulo du sakup na a
tolay. Du sakup na, mara side i bégi na. Ey
siya i tagapagligtas. [24] Kanya éng pakodyan
i péngsunud dia ni Cristo, éy kona be sa i
péngsunuda du bébekés du asawa de.

[25] Nadid, sikam a lélake, mahalén moy du
asawa moy, a kaparis na pégmahal ni Cristo
du sakup na a tolay. I tandaa na pégmahal
naa dide, éy niatéd na i buhay na a para
dide. [26] Ginimet na ya monda sakupén na
side. Sakay lininisan na side ta kagi na
sakay ta dinom na pégbinyag. [27] Ginimet
na ya monda tanggapén na du sakup na a
tolay a memahal dén, a éwan dén side tu
kasalanan, sakay banal dén side.

[28] Nadid, sikam a lélake, dapat a kona sa
i pégmahal moy ta asawa moy. Mahalén
moy side ta kapareho na pégmahal moy ta
bégi moy a sarili. Tandaan moy, tu lélake a
mégmahal ta asawa na, éy mahalén na be
tu sarili na a bégi. [29] Ey éwan tu mégidel
ta sarili na a bégi; éng'wan pékanén na a
alagaan na. Ey kona be sa i pégalaga ni
Cristo du sakup na a tolay. [30] Da sikitam a
sakup na, mara sikitam i kasangkapan na
bégi naa. [31] Kanya te kagi ta kasulatan na
Diyos, a "Ginanan na lélake i ina na éy tama
na, a mékiagum siya ta asawa na, a tulos a
maging isesa side." [32] Nadid, éy medisalad i
éya a kagi; pero para diyakén éy méngikagi
ya ta pékiagum ni Cristo du sakup na a
tolay. [33] Pero méngikagi be ya dikam a
pépésawan; a dapat i lélake a magmahal ta
asawa na ta kapareho ta bégi na. Sakay
dapat du bébekés a gumalang du asawa de.

6

Ugali Na Mahusay a Patena

[1] Sikam a anak, sundin moy dena moy éy
ta ama moy, da tama ya a ugali. [2] Tandaan
moy, te dati a utus i Diyos tungkul ta éya,
a te halu a pangako. I utus na éy "Igalang
mo tama mo éy ta ina mo." Sakay i dagdag
naa a pangako, éy [3] "Eng sundin mo ya,
éy umatakdug i buhay mua," kagi na, "a
mahusay be i buhay mua."

[4] Pati sikam a te anak, diyan moy side
masiyadu a péginglan ta ikaiyamut de.
Eng'wan, padikélén moy side ta mahusay, a
tolduan moy side ta pégtoldu na Panginoon
tam.

Ugali Na Mahusay a Utusan, Sakay Ta Amo Na

[5] Sakay sikam a utusan, sundin moy du
amo moy ta matapat, a igalang moy side.
Sundin moy side a koman ti Cristo i pég-
tarabahoan moya. [6] Maski éwan de kam
te itan, éy gemtén moy a mahusay i utus
de dikam. Pilitén moy a gemtén i ka-
gustuan na Diyos, da utusan kam be ni
Cristo. [7] Kanya sumunud kam du amo moy
a melagin kam tu isip. [8] Da tukoy moy dén
a gantian na Panginoon i maski ti ésiya ta
ginimet na a mahusay, maski pobre éy ta
mayaman.

[9] Ey nadid sikam a amo du utusan, éy
dapat mebait kam be du utusan moy. Diyan
moy side pégkagian ta medukés. Da tan-
daan moy, pareho kam a utusan ta isesa
a Amo moy ta langet. Ey siya éy éwan
kumampi ta isesa a tolay.

I Kasangkapan Na Sundalu Na Diyos

[10] Nadid, magpakatibay kam ta pékiagum
moy ta Panginoon; éy gébwat ya ta tulung
na kapangyarian na dikam. [11] Mara sun-
dalu kam, éy isolot moy i kasangkapan na
sundalu na Diyos, monda malabanan moy i
tokso ni Satanas dikam. [12] Dahilan i kalaban
tama éy éwan tolay, éng'wan du mesibét a
espiritu a medukés ta langet, du te kapang-
yarian ta kedikléman ta munduae. [13] Kanya
alapén moy i kasangkapan na sundalu na
Diyos, monda makatagal kam a mékilaban
dide, éng dumemét dikam i medukés a
panahun. Nadid, kélipas na pékilaban moy,
éy mahusay kam be san a te taknég, a éwan
kam madaig.

[14] Nadid, saye i gamitén moy a kasangka-
pan ta pékilaban moy de Satanas: mara i
mégesinturon moya éy tu matapat a ugali.
I mégetakléb ta hako moya éy tu mahusay
a gimet moy. [15] I mégesapatus moya éy
tu péghanda moy a mégtoldu ta Mahusay
a Baheta na kapayapaan. [16] I mégekalasag

moya éy tu péniwala moy ni Cristo. Da
saya i pégsalag moya ta pana ni Satanas.
17 I mégehelmet moya éy tu pag-asa moy
ta kaligtasan moy. Ey tu kagi na Diyos, éy
siya i mégeispada moya a iatéd dikam na
Espiritu na Diyos.
18 Nadid, manalangin kam a palagi ayun
ta kaluuben na Espiritu. Pilitén moy a
manalangin ta mahigpit. Sakay ipanalan-
gin moy be du étanan a tolay ni Cristo.
19-20 Sakay ipanalanginék moy be, a agu-
manék na Diyos ta pégpahayag ko ta
Mahusay a Baheta, monda mesipagék a
tahod a méngipahayag ta lihim a plano
na Diyos. Alang-alang ta éya a Mahusay
a Baheta, éy nepihesuék, da utusanék na
Diyos.
21-22 Nadid, éy paangen ko sina dikam ti
Titiko, monda ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i
isip moya. Ti Titiko éy top tam a mahal.
Matapat siya a katulung, a kaguman tam ta
tarabaho na Panginoon.
23 I Diyos éy atdinan na maka du étanan
a méniwala diya ta kapayapaan, a aguman
na kam a négmahalan, dahil ta péniwala
moy. Gébwat ya Nama tam a Diyos sakay ni
Panginoon Jesu Cristo. 24 Kagbian maka na
Diyos du étanan a mégmahal ta Panginoon
tam a Jesu Cristo a éwan tu bagu. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Pilipos

1 Gébwat ye de Pablo éy ti Timoteo. Utusan kame ni Cristo Jesus. Saye i sulat mia
du sakup ni Cristo Jesus ta Pilipos, sakay tu
tagapamahala ta ina, sakay du katulung ta
simbaan ta ina.
2 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka ta
biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Mégpasalmaték ta Diyos bagay maala-
ala ta kam. 4 Sakay éng ipanalangin ta kam,
éy mésahat ék dikam, 5 da maala-ala ko tu
pékiagum moy diyakén to péngipahayag
ko ta Mahusay a Baheta; da inaguman ék
moy sapul to pénanggap moy ni Cristo a
hanggan nadid. 6 Nadid, Diyos i kégébwatan
na kaligtasan moy. Ey tukoy ko be a siya
be ya i mangganapa ta éya, ta késoli se
ni Cristo a huway. 7 Kanya maala-ala ta
kam ta mahusay, éy mahal ta kam a tahod.
Da inaguman ék moy ta tungkulin ko a
niatéd na Diyos diyakén. O, inagumanék
moy nadid a pihesuék. Sakay inagumanék
moy be to péngisuhog ko ta Mahusay a
Baheta, a pégpahayag ko. 8 Tukoy na Diyos
i pagkagustu kua dikam. Kapareho ya na
kadikél na pégmahal ni Cristo dikam.
9 Kanya panalangin ta kam a négsuyuan
kam ta lalo a mahusay. Sakay panalangin
ko a mapospusan moy ta mahusay, a tama
i isip moya, 10 monda matukoy moy i tama a
gimet moy. Nadid éng magkuna kam sa, éy
demtan kam ni Cristo a éwan tu kasalanan,
ta kédemét na a maghukum. 11 Sakay te
mahusay kam a ugali nadid, a gébwat ni
Jesu Cristo. Ey saya i pégpuri na tolay ta
kapangyarian na Diyos.

Tu Isip Ni Pablo

12 Nadid, a tétotop ko, éy gustu ko a
mapospusan moy i nanyaria a éye a hirap
ko éy éwan medukés. Da lalo a netanyag
i Mahusay a Baheta, dahilan ta nikepihesu
ko a éye. 13 Pati du guwardia ta éye, sakay
du étanan a iba se a tolay, éy tukoy de dén
a pihesuék da utusanék ni Cristo. 14 Sakay
meadu du tétotop tam ta éye a méniwala
ni Jesus, éy tinumibay dén i péniwala dia
dahil ta nikepihesu kua, a tulos éwan dén
side méganteng a méngipahayag ta kagi na
Diyos. 15 Tahod ngani a te séngaséngan ya
dide a méngipahayag ni Cristo da mé-
naghili side diyakén. Gustu de be a mataas.
Pero du iba, éy ipahayag de ta mahusay,
a éwan side ménaghili diyakén. 16 Side,
éy mahalék de, da tukoy de a piniliék na
Diyos a méngisuhog ta Mahusay a Baheta.
17 Pero du iba, éy éwan side méngipahayag
ni Cristo ta matapat. I hangad de sana éy
maging mataas side. Sakay gustu de éy
paghirapénék de hanggan égseék ta pihesu.
18 Pero pébayan ko san side. Da maski
méngipahayag side ni Cristo ta éwan mata-
pat, éy mésayaék san, da te méngipahayag
ta Panginoon tam. 19 Sakay tukoy ko be
a makalégsewék ta éye dahil ta tulung na
Espiritu ni Cristo, sakay ta panalangin moy
diyakén. 20 I gustu kua éy ganapén ko ta
mahusay i tungkulin kua. Ey lalo nadid a
nepihesuék, éy éwanék maka dén mésanike
a méngipahayag ni Cristo. Da gustu ko
purién na tolay ti Cristo dahil ta ugali ko,
maski bunonék de éy ta éwan. 21 Da para
diyakén, éng buhayék pabi, éy mahusay, da
i buhay kua éy para ni Cristo. Ey dahil ta éya
éy lalo a mahusay éng mateék. 22-23 Kanya
mégsalawahanék éng anya i gustu kua.
Gustu ko mateék maka, monda makakuyo-
gék ni Cristo ta langet, da mahusay ya.
Pero éng buhayék pabi, éy makagimeték
pa ta memahal a tarabaho. 24 Kanya gustu
ko be a buhayék pabi, monda matulungan
ta kam. 25 Ey siguradu a buhayék pabi, a
tulos kaguman ta kam, monda mapatibay
ko pa i péniwala moya; monda masaya
kam. 26 Kanya nadid, éng légsiwanék de,
éy purién moy ti Cristo ta mahusay, da
kaguman ta kam man dén.
27 Nadid, i mahigpit a kailangan moy, éy
tu ugali moy a dapat umayun ta Mahusay
a Baheta ni Cristo; monda maski éwanék
makasoli sina dikam, éy mabaheta ko a
matibay kam san, a maging esa i isip moya.
Sakay isuhog moy i Mahusay a Baheta a
péniwalaan tam. 28 Diyan kam méganteng
du kalaban moy. I pégtiis moya dide, éy
saya i tandaa dide a ipahamak side na Diyos;
pero sikam, éy iligtas kam na Diyos. 29 Da
i katungkulan moya a gébwat ta Diyos, éy
éwan san tu péniwala ni Cristo, éng'wan

magtiis kam be alang-alang diya. [30] Kanya
nadid, éy pumareho kam dén diyakén, a
mékipaglaban kam be dén du kontara ta
Diyos. Mineta moy to éya tu pégtiis ko ta
éye a laban. Sakay tukoy moy be dén a siya
ye i tétiisén ko pabi.

Tu Kabaitan Ni Cristo
Sakay Tu Kapangyarian Na

2

[1] Nadid, éng nabati moy dén i pégpatibay
ni Cristo dikam, sakay éng nabati moy i
pégmahal na dikam, sakay éng mékiagum
kam dén ta Espiritu na, sakay éng négka-
suyuan kam ta mahusay, [2] éy baten moy
pad i hatul ko a éye dikam: éng gustu
moy a masaya i isip kua, éy maging isesa
kam tu isip, a négmahalan kam. [3] Diyan
moy hangadén a tumanyag i bégi moya.
Sakay diyan kam palalo. Eng'wan, dapat
magpakabait kam; sakay diyan moy isipén
a mataas kam du iba. [4] Sakay diyan moy san
isipén i sarili moy san a gemtén; éng'wan
aguman moy be du iba a tolay ta gemtén de.
[5] Dapat a mebait kam a kapareho ni Cristo.
[6] Ti Cristo, maski kapareho siya na Diyos
éy éwan siya pinumilit a mangalap ta kara-
patan na a pumareho ta Diyos. [7] Eng'wan,
inibutan na tu pagkadiyos na, a tulos nag-
ing tolay siya a mababa, monda tulungan
na i tolay. [8] Ey to naging tolay na, éy
nagpakabait siya. Sakay sinunud na tu utus
Nama na a hanggan minate siya. Ey anya i
kinatayan naa, éy to kudos. [9] Kanya nadid,
éy pinataas siya na Diyos a tahod, a inat-
dinan na ta ngahen a higit pa ta étanan a
iba a ngahen; [10] monda du étanan ta langet,
sakay ta luta, a hanggan du tolay be a dati
a minate, pékabati de ta ngahen ni Jesus,
éy lumuhud side diya a gumalang side diya.
[11] Sakay kagi de a étanan a ti Jesu Cristo, éy
siya i Panginoon. Saya i pégpuri dia Nama
tam a Diyos.

Sikam I Demlag a Magpaliwanag Ta Tolay

[12] Kanya nadid, a kakaguman ko, da si-
nunudék moy ta mahusay to éya a nipé-
gagum tam, éy sundinék moy pa man nadid
ta mahigit pa ta éya. Dapat umanteng
kam ta Diyos, a magtarabaho kam diya ta
mahusay, hanggan éwan maganap i kalig-
tasan moy. [13] Da i Diyos, éy siya i édsea
dikam a méngatéd dikam ta isip moya sakay
ta kaya moy a magimet ta kaluuben na.
[14] Gemtén moy i étanan a kailangan moy a
diyan kam méglekramo, [15] monda éy éwan
kam mapintasan, sakay mebilang kam dén
a anak na Diyos, hanggan mégiyan kam
ta munduae, a kahalu kam na madudukés
a tolay. Mara sikam i demlag a mégpali-
wanag ta tolay, [16] bagay kagi moy dide i
kagi a mangatéd dide ta kaligtasan de. Eng
pakunan moy sa, éy purién ta kam ta késoli
se ni Cristo. Da sikam i magpatunaya a
éwan sayang tu tarabaho ko.
[17] Mara tu péniwala moy ta Diyos, éy
saya i iatéd moya diya. Kanya sakén, éng
bunonék de ta éye nadid, éy mésayaék san,
da iatéd ko be i buhay kua ta Diyos. Ey
mésaya kitam a pareho ta péngatéd tama
diya. [18] Ey gustu ko masaya kam be diyakén,
monda pareho kitam a masaya.

Ti Timoteo Sakay Ti Epapro

[19] Nadid, éng kaluuben ni Panginoon Je-
sus, éy paangen ko sina agad ti Timoteo,
monda matahimik i isip kua éng ibaheta na
diyakén i kalagayan moya ta ina. [20] Ewanék
tu iba a kaguman ta éye a mébalisa dikam
a kapareho diyakén, éng éwan ti Timoteo.
[21] Dahilan du étanan a iba ta éye, éy isipén de
san i sarili de a gégemtén. Ewan de isipén
i gimet ni Jesu Cristo. [22] Pero sikam be dén
i nakapospusa ta ugalia ni Timoteo, a mat-
apat siya. Inagumanék na a kapareho na
péngagum na anak ta ama na, to péngipa-
hayag ko ta Mahusay a Baheta. [23] Pero bagu
ko siya paangen sina, éng mapospusan ko
dén éng anya i manyaria diyakén ta éye.
[24] Pati sakén, éng kaluuben na Panginoon,
éy umasaék a umangeék be sina ta sandali
a panahun.
[25] Nadid, éy naisip ko be dén a pasolen ko
sina dikam ti Epapro. Siya i kaguman kua
a mesipag ta tarabaho me ta éye, sapul to
pémaange moy se diya a tumulung diyakén.
[26] Pero nadid, mégamwaw siya dikam, sakay
métageg siya dikam, a makay akala moy a
minate siya, da nabaheta moy a minaladu.
[27] Ey tama ngani a melubha tu ladu na, a
kétihék siya a mate. Pero kinagbian siya
na Diyos. Sakay kinagbianék be na Diyos,
da éng minate siya, éy lalo a nadagdagen
i kalungkutan kua. [28] Kanya gustu ko be
pasolen ko ti Epapro dikam, monda meta
moy siya, a masaya kam. Sakay sakén éy

maibut be dén i balisa kua dikam. [29] Kanya
dapat masaya kam a tanggapén moy siya,
a ibilang moy dén a tunay a kaguman tam
ta péniwala tam. Eng meta moy i tolay a
kapareho na ugalia ni Epapro, éy igalang
moy side. [30] Da ti Epapro, éy talaga siya a
mate dahil to tarabaho na ni Cristo. Sakay
pinabayan na i buhay na a monda agu-
manék na alang-alang dikam.

3

Tungkul Ta Utus Ni Moises

[1] Nadid, a tétotop ko, dapat masaya
kam ta Panginoon. Ewanék mégsawa a
méngisulat dikam ta étanan a éye, dahilan
i éye, éy kahusayan moy be. [2] Mangilag
kam du magkadukés a tolay--du Judeo a
kagi de a éwan kam kan iligtas na Diyos,
éng éwan kam pa ipabugit ayun ta rilihiyon
na Judeo. [3] Diyan kam méniwala ta éya,
da i tandaa na tunay a anak na Diyos éy
éwan ta pégpabugit, éng éwan tu késamba
na ta Diyos. Aguman kitam na Espiritu ta
késamba tam ta Diyos. I kasayaan tam éy
ti Cristo Jesus. Ewan kitam mégkatiwala ta
utus ni Moises. [4] Mara, éng tanggapén maka
na Diyos du méniwala ta utus ni Moises, éy
lalo dén sakén a tanggapén na, da bihasaék
a dati ta utus ni Moises. [5] Dahilan sakén, to
ikawalu a aldew san i idad kua, éy binugiték
de. Sakén éy puruék a Judeo, a gébwaték
ta lahi ni Bendyamin. Apoék ni Israel. Ey
sinugsug ko a tahod i utus ni Moises, da
Pariseyoék. [6] Dahil to kehigpit na pégmahal
ko to rilihiyon me, éy pinarusaan ko be du
méniwala ni Jesus. Sinunud ko i utus ni
Moises hanggan éwanék mapintasan.

[7] Pero nadid, sapul to pénanggap ko ni
Cristo, éy nibilang ko a éwan tu pasa i
étanan a éya. [8] Talaga ngani, sapul to
pékapospos ko ta Panginoon ko, éy nibi-
lang ko a éwan tu pasa i maski anya a
ginimet ko to éya. Basta i mahalaga a
kailangan ko éy tu pékiagum ko ni Cristo.
Alang-alang diya éy naghirapék ta meadu.
[9] Kanya nadid, éy éwan ko dén hangadén
a maging mahusayék pabi ta késunud ko
ta utus ni Moises. Eng'wan ibilangék dén
nadid na Diyos a éwan tu kasalanan, dahil
ta kéasa ko ni Cristo. [10] I gustu ko sana
nadid, éy mapospusan ko ti Cristo a tahod,
sakay mapagdanasan ko i kapangyarian na
to nikabuhay na. Sakay gustu ko be a
umahegék diya to pégtiis na ta hirap, maski
mateék be a kapareho na, [11] monda éng
maari éy mabuhayék be a huway.

Tu Pégpilit Ni Pablo

[12] Ewanék tu isip a ginanap ko dén i
étanan a pékapospos ko ni Cristo. Pero
pilitén ko a ganapén, da sakupék dén ni
Cristo. [13] Tukoy ko a éwan ko pabi tinupad
i pékapospos ko ni Cristo. Pero éwan ko
isipén tu ginimet ko a nakalipas; éng'wan i
isipén kua éy tu keangayan ko. [14] Kanya pil-
itén ko a ganapén i pékiagum ko ni Cristo,
monda maalap ko i gantimpala a nipagakit
diyakén na Diyos, dahil ni Cristo Jesus. Ey
saya i buhay a éwan tu katapusan.

[15] Dapat a kona sa i isipa na étanan a
méniwala ni Cristo ta matibay. Ey éng éwan
sa kona i isip moya, éy ipaliwanag dikam na
Diyos. [16] Basta i kailangan tam sana nadid,
éy sundin tam san tu napospusan tam a
péniwalaan tam.

[17] Nadid, a tétotop ko, umaheg kam
diyakén ta éya a ugali ko. Sakay umaheg
kam be du méniwala diyakén. [18] Natandaan
moy tu kinékagi ko dikam to éya, a meadu
i méngkontara ta péniwala tam tungkul to
kudos ni Cristo. Makasangeték dide, [19] da
i kesapitan dia éy impiyerno. I mégediyos
de sana éy tu gustu na bégi dia. Ewan
side mésanike ta gégemtén de a medukés,
éng'wan masaya side ta éya. Gustu de san i
gimet na tolay ta munduae. [20] Pero sikitam,
éy sakup kitam na langet. Ey umasa kitam
ta késoli na tagapagligtas tam a gébwat ta
éya--ti Panginoon Jesu Cristo. [21] Kédemét
na éya a aldew, éy baguén na i bégi tam
a mehina, a gemtén na a mahusay dén, a
kapareho na bégi na. I kapangyarian na a
nipamasuku na ta étanan, éy saya i gamitén
na a mangbagu dikitam.

4

Tu Pégbilin

[1] Nadid, sikam a tétotop ko a mahal ko,
sikam i kasahatan kua. Sikam i katu-
nayana a éwan sayang tu tarabaho ko.
Mégamwawék dikam. Magpakatibay kam
ta késunud moy ta Panginoon.

[2] Siko, Eyodi, sakay siko Sintike, i pékio-
hon kua dikam a éduwa, éy magkasundu
kam dén, da magtop kam dén ta Panginoon.

3 Sakay siko, kadimoy, aguman mo diden
ya a éduwa a bébe. Side be i nangtulunga
diyakén, sakay ti Klemente, to pégpahayag
me ta Mahusay a Baheta. Sakay du iba be a
kaguman ko. Nakalista ngani dén i ngahen
dia ta libru ta langet du te buhay a éwan tu
katapusan.
4 Masaya kam san a palagi ta Panginoon.
Saya i mahigpit a gemtén moy. 5 Ipeta moy
ta étanan i mebait a isip moy. Adene a
dumemét i Panginoon. 6 Diyan kam mabal-
isa ta maski anya. Maigi pa éy ipanalan-
gin moy ta Diyos i étanan a kailangan
moy, a magpasalamat kam diya a palagi.
7 Matahimik i isip moya, dahil ta kapaya-
paan na Diyos, da méniwala kam ni Cristo
Jesus. Ewan tu makapospos ta kapayapaan
naa.
8 Nadid, a tétotop ko, dapat a isipén moy
a palagi i mahusay a bagay sakay ta pégpuri
moy. Isipén moy i mahusay, sakay ta tama
a gimet, sakay ta mebait a ugali. 9 Gemtén
moy i étanan a nitoldu ko dikam. Sakay
ahigén moy tu ugali ko. Eng pakunan moy
sa, éy mékiagum dikam i Diyos, a iatéd na
dikam i kapayapaan.

Salamat Ta Kaluub Moy Diyakén

10 Sakén éy masayaék ta Panginoon, da
dinumemét man dén i pagkékataon moy
a méngipatawed diyakén ta tulung moy.
Tukoy ko a éwanék moy kinaleksapan, pero
nale a panahun a éwan kam néngipatawed
diyakén ta kaluub moy. 11 Ewanék mé-
glekramo ta hirap ko ta éye. Ewan, da
mahusayék san tu isip maski anya i lagay
kua. 12 Nadanasan ko dén i hirap, sakay
nadanasan ko be dén i sagana. Pero tahimik
san i isip kua, maski mégalépék éy ta bé-
sogék; maski pobreék, maski te kuhataék.
13 Makatiisék ta maski anya, dahil ta pégpat-
ibay diyakén ni Cristo.
14 Eng kona man sa, éy mahusay tu
ginimet moy, da tinulunganék moy ta hirap
ko ta éye. 15 Sikam a taga Pilipos, natandaan
moy be tu tulung moy diyakén to ditol a
néngipahayag ko ta Mahusay a Baheta ta
ina. Sakay to kéhektat ko ta Masedonia, éy
éwan tu iba a simbaan a néngatéd diyakén
ta kuhata, éng'wan sikam san. 16 Pati to édsa
ko dén ta Tesalonika, éy sénganya a beses a
pinatawedenék moy ta tulung moy. 17 Ewan
ko hangad a magaged a palagi ta kaluub
moy, éng'wan i gustu kua, éy gantian kam
na Diyos to pégtulung moy diyakén.
18 Nadid tu kuhata a nipetugén moy se
ni Epapro, éy tinanggap ko dén. Ey sobha
dén ya. Ewanék dén tu kailangan nadid. I
éya a tulung moy diyakén, éy saya i bilang
kaluub moy ta Diyos, éy mésaya siya ta
éya. 19 Atdinan kam na Diyos ta étanan a
kailangan moy, a gébwat ya ta kayamanan
na a éwan maubus, da sikam i sakup ni
Cristo Jesus. 20 Purién maka na tolay Tama
tam a Diyos, a éwan tu katapusan.
21 Pékikumustaék moy du étanan sina a
méniwala ni Cristo Jesus. Du tétotop tam
ta éye, éy mékikumusta be side dikam.
22 Sakay du étanan a iba a méniwala ni Jesus
ta éye, éy mékikumusta be side dikam. Ey
lalo du mégiyan ta hari ta éye.
23 Kagbian kam maka na Diyos, sikam a
étanan. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat ni Pablo du Taga Kolosas

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus ayun ta kaluuben na Diyos, sakay ti
Timoteo a top tam. 2 Saye i sulat mia du
sakup ni Cristo ta Kolosas, sikam i matapat
a top me ta péniwala. Atdinan kam maka
Nama tam a Diyos ta biyaya sakay ta ka-
payapaan.

Tu Panalangin Ni Pablo Dide

3 Palagi kame a mégpasalamat ta Diyos,
a Ama na Panginoon tam a Jesu Cristo,
bagay ipanalangin me kam. 4 Dahilan éy
nabaheta me dén i péniwala moy ni Cristo
Jesus sakay ta pégmahal moy du étanan a
sakup na Diyos. 5 Kona sa i ugali moya, da
te asa kam ta gantimpala moy ta langet. Ey
nabaheta moy dén i gantimpala moy sapul
to néngipahayag de dikam ta Mahusay a
Baheta. 6 I éya a baheta éy linumaganap dén
ta étanan a mundu. Meadu dén i tolay a
méniwala diya, a tulos nabagu dén i ugali
dia. Ey sikam, éy kona kam be dén sa, da
nabagu kam be dén tu ugali sapul to pék-
abaheta moy éy ta pékapospos moy ta kagbi
dikam na Diyos. 7 Ti Epapras i nagpahayaga
dikam ta éya a Mahusay a Baheta. Siya i
kaguman me a mahal, a utusan be na Diyos.
Matapat siya a katulung ni Cristo, alang-
alang dikame. 8 Ti Epapras i nagbahetaa
dikame ta pégmahal moy ta iba; i pégmahal
moy a éya, éy gébwat ta Banal a Espiritu.

9 Kanya nadid, sapul to pékabaheta me
dikam, éy palagi me kam a pénalangin. I
dalangin mia ta Diyos, éy ipékipospos na
maka dikam i kaluuben na dikam. Sakay
atdinan na kam maka ta tama a isip moy
a gébwat ta Espiritu. 10 Nadid, makagimet
kam maka ta kagustuan na Panginoon,
monda masaya siya dikam. Sakay mak-
agimet kam be ta meadu a mahusay a
gimet. Sakay tukoy moy maka a lalo i
Diyos. 11 Ipanalangin me kam a patibayén
kam maka na Diyos ta kapangyarian naa,
monda makatiis kam ta mahusay ta maski
anya. 12 Sakay magpasalamat kam maka
Nama tam, a masahat kam be. Siya éy
gemtén na a te kabahagi kam be ta gantim-
pala na a para du sakup na a tolay ta ka-
harian na a medemlag. 13 Inagaw na kitam
ta kapangyarian ni Satanas a mediklém, a
niagton na kitam ta kaharian na anak na
a mahal na. 14 Siya tu nangtubus dikitam,
a pinagpasensiyaan na kitam ta kasalanan
tama.

Tu Ginimet Ni Cristo

15 Ti Cristo i larawan na Diyos a éwan
meeta. Siya i mataasa ta étanan a nilalang
ta mundua. 16 Dahilan pinaglalang siya na
Diyos ta étanan. I étanan a édse ta langet
éy ta luta, maski meta mo éy ta éwan, éy
pinalalang diya na Diyos. Pati du étanan a
te kapangyarian a anghel éy ta espiritu, éy
nilalang be side ni Cristo para ta sarili na.
17 Siya i ditol ta étanan, sakay siya i bahala
ta kaayusan na étanan. 18 Siya i punu du
étanan a méniwala diya--mara, siya i ulo
na bégi. Siya i gébwata na buhay na bégi.
Siya i neditol a nabuhay a huway, monda
siya i pinakangmahal ta étanan. 19 Dahilan
nitakda dén na Diyos a édse to anak na i
étanan a pagkadiyos na. 20 Ey nadid, dahil
to ginimet no anak na, éy makaadene dén
i tolay ta Diyos. Dahilan to nikate ni Cristo
to kudos, éy nagkasundu dén i Diyos sakay
ta étanan a mégiyan ta lutaa éy ta langet.

21 Pati sikam, to éya éy dati kam a hiwalay
ta Diyos, a kontara kam diya, dahil to gimet
moy a medukés. 22 Pero nadid éy ginimet
kam dén na Diyos a kadimoy na, dahilan to
bégi ni Cristo a minate to kudos. Ginimet na
ya monda makaharap kam diya a éwan tu
kapintasan, a naging banal kam dén. 23 Pero
i kailangan moya, éy manatili kam a mata-
pat ta péniwala tam. Diyan maibut tu pag-
asa moy a tinanggap moy to pékabaheta
moy to Mahusay a Baheta. Ey sakén éy
naging utusanék na Diyos alang-alang ta
éya a Baheta. Ey nadid éy mepahayag dén
ya ta étanan a tolay ta mundua.

Tu Tungkulin Ni Pablo

24 Ey nadid, éy masahaték ta hirap ko
alang-alang dikam. Da éng te hirapék tu
bégi, éy ganapén ko dén tu hirap ni Cristo
to araw alang-alang du sakup na a tolay.
Mara, side i bégi naa. 25 Da sakén, éy naging
utusanék na Diyos, da piniliék na a méngi-
pahayag dikam ta kagi na. I tungkulin kua,

éy ipahayag ko i kagi na ta étanan. [26] Nale
a panahun a nilihim na Diyos tu plano na.
Pero nadid éy inisip na dén a ihayag na dén
ya du sakup na a tolay. [27] I memahal a plano
na a lihim éy para ta étanan a tolay. Ey anya
i plano na a lihim: mégiyan dikam ti Cristo.
Ey saya i katunayana a te gantimpala kam
ta esa a panahun.
[28] Kanya sikame, éy méngipahayag kame
ni Cristo ta étanan a tolay. Hatulan me
i maski ti ésiya, a tolduan me side ta
mahusay, monda maganap maka dén i
péniwala de ni Cristo. [29] Kanya sakén, éy
pilitén ko ta mahigpit a méngipahayag ta
éya. Sakay gamitén ko i tulung ni Cristo
diyakén a makapangyarian.

2

[1] Nadid, éy métagegék dikam. Kanya
ipanalangin ta kam ta mahigpit. Sakay
panalangin ko be du édsa ta Laodisia, sakay
du étanan a méniwala ta Diyos a éwan ko
pabi neta. [2] O ngani, panalangin ta kam a
étanan, monda tumibay i isip moya ta péni-
wala, sakay négmahalan kam. Panalangin
ta kam a maganap dén i pékapospos moya
ta nilihim na Diyos to éya: éy saya ti
Cristo. [3] Kéye diya i étanan a karunungan
na Diyos. Siya san i makapagpaliwanag ta
tolay tungkul ta isip na Diyos.
[4] Kagin ko ye dikam monda éwan dikam
pagkamalién ta kakabulyan a kagi na maski
ti ésiya. [5] Da maski éwanék sina dikam,
éy alélahanén ta kam a palagi. Sakay
mésayaék, da tukoy ko a esa dén i isip
moya, sakay matibay dén i péniwala moya
ni Cristo.

Mahusay I Buhaya Du Mékiagum Ni Cristo

[6] Ey nadid, da tinanggap moy dén ti Cristo
Jesus a Panginoon moy, éy mékiagum kam
diya ta mahusay. [7] Manatili kam diya,
monda tumibay ta lalo i péniwala moya
a nitoldu dikam de Epapras. Sakay mag-
pasalamat kam ta Diyos a palagi.
[8] Mangilag kam makay pagkamalién kam
na tolay to kagi de a éwan tu kabuluhan.
Te kagi side a mali a gébwat ta pégtoldu
du matétanda, sakay du espiritu a medukés.
Bakén a gébwat ni Cristo. [9] Dahilan ti Cristo,
éy édse dén ta bégi na i buu a pagkadiyos
na Diyos. [10] Ey nadid sikam pati, éy nag-
ing mahusay dén i buhay moya, dahil ta
pékiagum moya diya. Ey siya i mataasa du
étanan a te kapangyarian a anghel éy ta es-
piritu. [11] Mara tu ugali du Judeo, éy sundin
de i utus ni Moises, monda umayun side ta
utus na Diyos dide. Pero sikitam, i kéayun
tama ta Diyos éy éwan sa kona. Mara i
pag-asa tama éy tu péngagaw dikitam ni
Cristo ta kasalanan na bégi tama. [12] Sakay to
nipagpabinyag moy, éy saya i halimbawaa
a minelbéng kam dén a kaguman ni Cristo,
sakay kaguman moy be siya a nabuhay.
Kona sa, da naniwala kam dén ta kapang-
yarian na Diyos to nipamuhay na ni Cristo
a huway. [13] To éya, éy hiwalay kam ta Diyos.
Bilang pate kam dahilan to kasalanan moy,
sakay pati éy éwan kam Judeo. Pero nadid,
éy binuhay kam dén na Diyos a kapareho ni
Cristo. Sakay pinagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tam. [14] To éya éy bilang nahukum
kitam dén da linabag tam i utus na. Pero
nadid éy nibut dén ya na Diyos to nikate
ni Cristo to kudos. [15] To nikate ni Cristo to
kudos, éy tinalo na du medukés a espiritu.
Sakay nagpatunay be dén siya ta étanan a
siya i nanaloa.
[16] Ey nadid, dahil ta éya, éy diyan kam
méniwala du mégtoldu ta mali. Diyan
kam pasakup ta maski anya a kagi de
tungkul ta bawal kan a pagkain sakay ta
inumén. Diyan kam maniwala ta pégtoldu
de tungkul ta kailangan moy kan éng te
bigu a bulan, sakay ta pangilin na Judeo.
[17] Diden ya a ugali éy éwan side pirmi; da
bilang tanda san side na bagay a dumemét.
Ey nadid éy dinumemét dén ya, éy ti Cristo
siya ngani dén. [18] Te mégtoldu a tolay a
kagi de a matalinung kan side da neta de
kan i himala. Gustu de a tolduan de kam
maka ta magpakumbaba kam, sakay pilitén
de kam maka a sumamba ta anghel. Pero
diyan kam méniwala dide. Magmalaki side,
da isip de éy mataas side. [19] Pero éwan side
pasakup ni Cristo. Mara ti Cristo éy siya i
Pangulu. Du méniwala diya éy side i bégi.
Mara i ulo éy namamahala ta bégi. Siya i
méngatéda ta bégi ta kailangan na, monda
sumibét at dumikél ayun ta kaluuben na
Diyos.

Isipén Moy I Langet

[20] Nadid, éng nate kam dén a kaguman
ni Cristo, éy nakaligtas kam ngani dén du
medukés a espiritu. Ey nadid, da kona sa, éy

bakit sugsugén moy pabi i ugali ta mundua?
Bakit méniwala kam pabi ta pégtoldu du
kontara ta Diyos? 21 Mara kagi de, “Diyan
moy ye kékbilan,” sakay, “Diyan moy ina
kenaman.” 22 Pero diden ya a utus éy gébwat
san ta isip na tolay. Ewan bawal a méngan
ta maski anya a pagkain, da éng kanén mo,
éy maubus be. 23 Kagi du tolay éy memahal i
kona sa a utus, da mékidiyos kan i sumunud
ta éya. Sakay tolduan ka kan na éya a
utus ta panalangin. Sakay gipusén na kan i
bégi na tolay, a diyan mégimet ta medukés.
Sakay magpababa ta tolay. Pero éwan tu
pasa i kona sa a utus a magibut ta hilig na
bégi mua a medukés.

3

1 Nadid, éng nabuhay kam dén a huway
a kaguman ni Cristo, éy isipén moy i édse
ta langet. Tandaan moy, saya i édsean ni
Cristo, a kaguman na sa i Diyos a méghari.
2 O, isipén moy a palagi i langet, kesira ta
étanan a bagay ta munduae. 3 Da tandaan
moy, bilang nate kam dén, a sakay édse kam
dén ta Diyos, a kaguman ni Cristo. 4 Ti Cristo
i nangatéda dikitam ta buhay tam a bigu.
Nadid, ta késoli na se, éy kaguman na kam
be, a hatian na kam ta pagkadiyos na.

Ibutan Moy Tu Dati a Ugali

5 Kanya nadid, éy ibutan moy ta bégi
moya i medukés a ugali a gimet du tolay
ta mundua. Diyan kam méngibébi éy ta
méngilélake. Diyan kam mégisip ta bastos.
Diyan kam mégimet ta medukés. Sakay
diyan kam medémot, da éng medémot kam,
éy saya i mégediyos moya. 6 Kanya ngani éy
parusaan na Diyos du éwan méniwala diya,
éy dahil ta kona sa a gimet. 7 Pati sikam
to éya, éy minagimet kam be ta kona sa a
medukés, bagu kam naniwala.

8 Pero nadid, éy ibutan moy i étanan a
medukés a gimet: Diyan kam méiyamut;
diyan kam mégdukés tu isip; diyan kam
mégupos; diyan kam mégkagi ta bastos;
9 diyan kam be mégbuli-buli, da tandaan
moy, inékbus moy dén nadid tu dati a
pagkatolay moy, 10 a nisolot moy dén i bigu
a pagkatolay moy a gébwat ta Diyos. Ey
aldew-aldew éy aguman na kam, monda
makaaheg kam diya ta mahusay, sakay
matukoy moy siya ta mahusay. 11 Kanya
éwan dén nagkaiba i Judeo éy ta éwan
Judeo, sakay ta dayuan, sakay ta tolay a iba.
Ewan dén nagkaiba i pobre éy ta mayaman.
Eng'wan, du méniwala ni Cristo éy naging
isesa dén side a étanan, maski iba-iba side a
lahi, da sakup dén side ni Cristo.

12 Ey sikam be dén i tolay na Diyos. Sikam
i pinili naa a mahal na. Kanya dapat kam
a mangagbi ta iba, sakay aguman moy tu
te hirap, sakay magpakabait kam, sakay
matiyaga kam. 13 Négsuyuan kam be, sakay
éng néghinahinanakitan kam éy négpasi-
pasensiyaan kam, da entan moy, pinag-
pasensiyaan kam dén na Diyos. 14 Sakay i
kailangan moya a mahigpit, éy négmahalan
kam, da saya i mangayusa ta isip moya a
maging isesa. 15 Sakay tu kapayapaan a géb-
wat ni Cristo, éy sa' maka ya i magpahusaya
ta isip moya. Kanya pinili kam na Diyos, éy
monda maging esa kam a mahusay, a sikam
i bégi ni Cristo. Nadid, magpasalamat kam
ta Diyos a palagi.

16 Ala-alaén moy a palagi tu kagi ni
Cristo. Sakay négtolduan kam ta mahusay,
a néghatul-hatulan kam be. Magkanta kam
ta puri ta Diyos, a isipén moy tu utang a
luub moy ta Diyos. 17 Maski anya i gemtén
moy éy ta kagi moy éy sundin moy i kalu-
uben na Panginoon Jesus dikam. Sakay éng
magpasalamat kam Nama tam a Diyos, éy
ngahinan moy ti Cristo.

Tu Tama a Ugali Moy

18 Sikam a bébekés, éy sundin moy i asawa
moy, da saya i tama a ugali na méniwala ta
Panginoon. 19 Sikam a lélake, éy mahalén
moy tu asawa moy, a diyan moy side kéiya-
mutan.

20 Sikam a anak, éy sundin moy a palagi
dena moy éy ta ama moy, da siya ya i
kasahatan na Panginoon. 21 Sikam a te anak,
éy diyan moy side masiyadu a péginglan;
makay manghina side tu isip.

22 Sikam a utusan, éy sundin moy a palagi
du amo moy. Maski éwan de kam te itan
éy gemtén moy a matapat i utus de dikam.
Kona kam maka sa dahil ta péniwala moy ta
Panginoon. 23 Maski anya i tarabaho moy,
éy gemtén moy a melagin ta isip moya,
da éwan san du amo moy i pégtarabahuan
moya, éng'wan pati i Panginoon. 24 Ala-
alaén moy, kédemét na oras, éy atdinan
kam na Panginoon ta gantimpala moy.
Kanya i tunay a Amo moy a pégtarabahuan

moy éy ti Cristo. [25] Sakay tandaan moy,
éwan kumampi i Diyos ta maski ti ésiya.
Kanya tu magimet ta medukés, éy gantian
siya na Diyos ta kasalanan na.

4

[1] Ey nadid sikam a amo du utusan, ipeta
moy dide i tama a ugali moy, a matapat kam
dide. Da tandaan moy, sikam a amo, éy te
amo kam be ta langet.
[2] Nadid, éy magtiyaga kam a manalangin,
a diyan moy pébayan. Sakay magpasalamat
kam ta Diyos. [3] Sakay ipanalangin moy
kame be, a aguman kame na Diyos ta pég-
pahayag me ta plano na, dahil to nikepi-
hesu ko. [4] O, ipanalanginék moy, monda
makapagpaliwanagék ta tolay ta tungkul ni
Cristo.
[5] Mangilag kam a ipeta moy i mahusay
a ugali du tolay sina a éwan méniwala ni
Jesus. Samantalaén moy i pagkékataon
moy a mégimet ta mahusay. [6] Mégkagi kam
dide ta mahusay tungkul ni Cristo. Sakay
dapat i sengbet moya dide, éy tama a kagi,
sakay mebait, éng ipakelagip de dikam tu
péniwala moy.
[7-8] Nadid éy paangen ko sina dikam ti
Tikiko, monda ibaheta na dikam i étanan a
kalagayan me ta éye; sakay patibayén na i
isip moya. Ti Tikiko éy top tam a memahal.
Matapat siya a katulung, a kaguman tam
ta tarabaho na Panginoon. [9] Kaguman na
ti Onesimo a kabébayan moy. Siya be i
memahal a top tam a matapat. Side a
éduwa i méngibahetaa dikam ta étanan a
nanyari ta éye.
[10] Ti Aristarko a kaguman ko ta éye a pi-
hesu, sakay ti Markos a pensan ni Bernabe,
éy mékikumusta be side dikam. Nibilin ko
dén dikam ti Markos, a tanggapén moy ta
mahusay éng dumemét sina dikam. [11] Pati
ti Jesus Hustus, éy mékikumusta be dikam.
Diden ya a étélo a Judeo i nangtulunga
diyakén ta tarabaho ko a para ta kahar-
ian na Diyos. Ey inagumanék de ngani ta
mahusay.
[12] Mékikumusta be dikam ti Epapras a
kabébayan moy. Utusan be siya ni Cristo
Jesus. Panalangin na kam a palagi ta
mahigpit. Ménalangin siya a maniwala
kam maka dén ta mahusay a tahod, a
matibay kam dén tu isip, a tukoy moy
maka a palagi i kaluuben na Diyos dikam.
[13] Mégpatunayék dikam éng kodya i sipag na
a méngipanalangin dikam, sakay du édsa ta
Laodisea, sakay du édsa ta Hirapolis.
[14] Mékikumusta be dikam ti Demas, sakay
tu mahal tam a doktor a ti Lukas.
[15] Pékikumustaék moy du top tam ta
Laodisea. Pékikumustaék moy de Nimpa,
pati du kaguman na a mégmiting ta bile
na. [16] Nadid, pékabasa moy dén ta éye a
sulat, ipabasa moy be ta kakaguman tam
ta Laodisea. Sakay pati, éy basaén moy
be i sulat a gébwat dide ta éya. [17] Ikagi
moy ni Arkipo a itulos na i pégimet diya na
Panginoon.
[18] Entan moy, sakén a mismo i te pirma ta
sulatae, a ti Pabloék a nanulat ta éye. Alélá-
hanénék moy a kéyeék ta pégpihesuanae.
Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

1 Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay
ti Timoteo. Saye i sulat mia du sakup na
simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup
Nama tam a Diyos sakay ni Panginoon Jesu
Cristo. Edse maka dikam i biyaya na Diyos
sakay ta kapayapaan.

I Ugali Du Taga Tesalonika

2 Mégpasalamat kame ta Diyos a palagi
dahil dikam, sakay panalangin me kam be
a palagi. 3 Dahilan, bagay ménalangin kame
ta Diyos, éy méala-ala me tu mahusay a
ugali moy a gébwat ta péniwala moy; sakay
méala-ala me tu péngtulung moy du iba
da mahal moy side; sakay méala-ala me
tu kéasa moy a matibay ni Panginoon Jesu
Cristo. 4 Sikam a tétotop me, tukoy me a
mahal kam na Diyos, sakay pinili na kam
dén a sakup na. 5 Dahilan to pégpahayag
me dikam ta Mahusay a Baheta, éy éwan
san na éya a kagi me i nagpatunaya dikam,
éng'wan pati i kapangyarian na Banal a
Espiritu. Siya i nagpatunaya dikam a katu-
tuhanan tu pégpahayag me. Sakay tukoy
moy be a mahusay tu ugali me to kétulos
me dikam, monda makatulung kame dikam
ta mahusay.

6 Inaheg moy kame, sakay ta Panginoon,
da sapul to pénanggap moy ta Mahusay a
Baheta, éy nagdanas kam be ta meadu a
hirap. Pero maski kona sa, éy inatdinan
kam na Banal a Espiritu ta kasayaan moy.
Kona sa i péngaheg moya dikame. 7 Nadid,
ta éya a ugali moy, éy ahigén kam be du
étanan a méniwala ta Masedonia sakay ta
Akaya. 8 Pero éwan san Masedonia sakay
ta Akaya i nakabahetaa ta kagi na Diyos
dahil dikam; éng'wan linumaganap dén ta
maski ahe i péniwala moya ta Diyos. Ewan
kame tu kailangan a magbaheta dide, 9 da
tukoy de dén, a side dén i mégbahetaa
éng pinakodya moy a nananggap dikame,
sakay kékagin de be a inibutan moy kan
tu péniwala moy ta diyos-diyosan, a tulos
méniwala kam kan nadid ta tunay a Diyos.
10 Kagi de be a umasa kam kan ta kédemét na
anak na Diyos a gébwat ta langet. Ti Jesus
siya, a binuhay na Diyos a huway. Siya i
méngiligtasa dikitam ta parusa a dumemét.

2

Tu Tarabaho Ni Pablo Ta Tesalonika

1 Nadid, a tétotop me, tukoy moy be
dén a pinakinabangan moy to kébisita me
sina dikam. 2 Tukoy moy be a bagu kame
dinumemét sina dikam, éy pinékialaman de
kame dén ta Pilipos, a nipihesu de kame
sa. Pero i Diyos éy pinatibay na i isip mia,
monda kédemét me dikam, éy magpahayag
kame dikam ta Mahusay a Baheta. Ewan
kame nagalanganin, maski te meadu a kon-
tara dikame ta banuwan moya.

3 Tandaan moy, i pégtoldu mia éy éwan
mali, sakay éwan tungkul ta medukés a
ugali. Sakay éwan me be hangad a man-
glinlang ta tolay. 4 Eng'wan, i pégtoldu
me sana éy tu niutus dikame na Diyos.
Da nipagkatiwala na dikame i Mahusay a
Baheta, a pinili na kame a magpahayag ta
éya. Kanya éwan me hangad a pasayaén i
tolay, éng'wan Diyos i pakasayaén mia. Ey
Diyos i méngpuhubaa ta isip tama.

5 Tukoy moy be a éwan kame nagwari-
wari a sinumuyu ta maski ti ésiya ta
banuwan moya. Diyos i sistigu mia a éwan
kame tu hangadén a lihim. Ewan me gustu
tu kuhata moy, 6 éwan me gustu a déyawén
kame na maski ti ésiya. Maski te kapang-
yarian kame, da apostol kame ni Cristo,
éy éwan kame nagaged dikam. 7 Eng'wan,
mebait kame dikam a kapareho na pén-
galaga na bébe to anak na. 8 Mahal me kam
a tahod. Kanya éwan san tu Mahusay a Ba-
heta i niatéd me dikam, éng'wan pati i bégi
mia, da gustu me kam a tahod. 9 Ewan moy
beman natandaan, a nagtarabaho kame
to kétulos me dikam, to pégpahayag me
dikam ta Mahusay a Baheta? Aldo éy ta
kélép éy nagtarabaho kame, monda éwan
kame tu kailangan a magaged dikam ta
gastos me.

10 Diyos i sistigu mia a mahusay san i ugali
mia dikam, a éwan kame tu kapintasan.
Sakay sikam be i sistigu mia, da mineta moy
be i ugali mia. 11 Tukoy moy be i ugali mia
dikam, éy kona ta ugali na lélake to anak na.
Pinatibay me i isip moya, sakay hinatulan
me kam 12 a dapat gemtén moy i ikasaya na

Diyos. Siya i nagpilia dikam a ipasakup ta
kaharian na sakay ta kapangyarian na.
13 Kanya mégpasalamat kame ta Diyos a
palagi, da tinanggap moy i kagi na Diyos,
to pégpahayag me dikam. Napospusan moy
a éwan san kagi na tolay, éng'wan tukoy
moy a saya i tunay a kagi na Diyos. Ey
katutuhanan ngani ya. Ey saya i mégtoldua
dikam, sikam a méniwala. 14 Tukoy moy, a
tétotop me, a tu nanyari dikam éy kapareho
to nanyari du méniwala ni Jesus ta Hudea.
Pinékialaman kam na kabébayan moy. Ey
kona be sa du sakup na Diyos ta Hudea,
a pinékialaman be side du kapareho de a
Judeo. 15 Du Judeo, éy side ya di namunua
ni Panginoon Jesus. Sakay Judeo be i na-
munua du purupeta to araw. Sakay sikame
pati, éy pinahirapan de kame be ta mahig-
pit, Sakay inidelan de be du tolay a iba. Sala
na Diyos i ugali dia. 16 Sakay pati, éy talaga
de kame be a sawayén a magpahayag du
éwan Judeo a tolay ta kagi na Diyos a monda
meligtas side. Saya i medukésa ta étanan a
kasalanan de a meadu. Pero nihanda dén
na Diyos i parusa de.

Gustu Ni Pablo a Bumisita Side a Huway

17 Nadid, sikam a tétotop me, maski
néghiwalay kitam ta sandali a panahun,
éy éwan me kam kaleksapan. Mégamwaw
kame dikam. Talaga kame a bumisita
dikam, 18 da gustu me kam a meta. Lalo
dén sakén a mismo, éy pépilitén ko a bu-
misita dikam, péro sinaway kame ni Sa-
tanas. 19 Tandaan moy, ta kéharap me ta
Panginoon Jesus ta késoli na, éy dikél i pag-
asa me diya dahil dikam. Sakay dikél be
i kasayaan me dikam. Sakay éwan kame
mésanike diya, da sikam i katunayana a
mahusay i tinarabaho me diya. 20 Sikam
ngani dén i pépurién mia, da mésaya kame
dikam.

3

1-2 Nadid, kédemét no oras a éwan kame
nakatiis ta amwaw me dikam, éy naisip
me a pinaange me dikam ti Timoteo. Siya
i utusan na Diyos, sakay kaguman me be
a mégpahayag ta Mahusay a Baheta ni
Cristo. Ey sikame, éy nawahak kame ta
Atenas a naguhay diya. Kanya pinaange me
siya dikam, éy monda patibayén na i isip
moya, a tulungan na kam ta péniwala moy,
3 monda éwan moy maka ibutan tu péniwala
moy dahil du mékialam dikam. Diyan moy
kaleksapan tu kinagi na Diyos a te hirap
a talaga du méniwala diya. 4 Ewan moy
natandaan tu kinagi me dikam to pégiyan
me sina, a te mangloko dikam a talaga? Ey
nadid, éy nanyari ngani dén ya. 5 Kanya
pinaange ko sina dikam ti Timoteo, éy éwan
ko dén natiis i tageg kua dikam. Pinaange
ko siya dikam monda mapospusan ko tu
péniwala moy, éng mahusay pabi. Mégan-
tengék makay tinokso kam dén ni Satanas,
éy sayang dén tu tinarabaho me dikam.
6 Pero éwan bale. Dahilan to késoli se
ni Timoteo a gébwat dikam éy binahetaan
na kame a mahusay san i péniwala moya
sakay na pégmahal moya. Kinagi na be
a alélahanén moy kame kan ta mahusay,
sakay mégamwaw kam kan dikame a kona
ta pégamwaw mia dikam. 7 Kanya nadid, a
tétotop me, maski meadu i hirap me ta éye,
éy matibay san i isip mia, da nabaheta me
dén a mahusay kan san i péniwala moya.
8 Kanya nadid éy mahusay man dén i
isip mia, da tukoy me dén a matibay dén i
péniwala moya ta Panginoon tam. 9 Kanya
mégpasalamat kame ta Diyos a tahod ta
kasayaan me a niatéd moy dikame. 10 Ey
nadid, éy dumédaying kame ta mahigpit ta
Diyos, a pakultaden na kame maka a bu-
misita dikam a huway, monda tolduan me
kam maka ta éwan moy pabi napospusan
tungkul ta péniwala tama. Aldo éy ta kélép,
éy saya i daying mia.
11 Ipagkaluub maka Nama tam a Diyos
sakay ti Panginoon Jesus a makaange kame
sina dikam. 12 Patibayén maka na Pangi-
noon i pinégagum moy sakay ta pégmahal
moy ta iba a tolay, a hanggan umaheg kam
ta pégmahal me dikam. 13 Eng kona kam
maka sa, éy patibayén na Diyos i isip moya.
Sakay pati, ta kédemét se ni Panginoon
Jesus, a kaguman na du étanan a méniwala
diya, éy gemtén kam Nama tam a Diyos a
banal ta kéharap moya diya.

4

I Tama a Ugali a Ikasaya Na Diyos

1 Nadid, a tétotop me, nitoldu me dén
dikam i tama a ugali moy a ikasaya na
Diyos. Ey tukoy me a kona dén sa i ugali
moya nadid. Pero i hatul mia dikam nadid,

éy sipagen moy ta lalo i késunud moy ta
éya. Saya i hatul mia dikam a gébwat
ni Panginoon Jesus. [2] Nabati moy dén tu
niutus me dikam a gébwat ta Panginoon
Jesus. [3] I kaluuben na Diyos, éy maging
banal kam, sakay diyan kam méngibébi éy
ta méngilélake. [4] Basta asawan moy san i
sarili moy a asawa, da saya i kaluuben na
Diyos. [5] Pero diyan mékialam i maski ti ésiya
dikam ta éwan mo asawa. Da kona sa i
gimita du tolay a éwan makatukoy ta Diyos.
[6] Mangilag kam. Diyan moy lélokon du
kapareho moy a tolay ta éya, a diyan moy
pékialaman tu asawa de. Natandaan moy
tu kinagi me dikam a mahigpit to éya, a
parusaan na Diyos a talaga i méngibébi éy
ta méngilélake. [7] Tandaan moy, éwan kitam
pinili na Diyos a monda magimet kitam ta
medukés, éng'wan monda magimet kitam
ta mahusay. [8] Kanya maski ti ésiya i mang-
pabaya ta éye a nitoldu ko, éy éwan utus na
tolay i pabayan naa, éng'wan utus na Diyos.
Ey Diyos i méngatéda dikitam ta Espiritu na
a Banal, monda éwan tam sa pakunan.
[9] Nadid, éwan kame tu kailangan a manu-
lat dikam tungkul ta pégmahal moy du top
moy ta péniwala, da tinolduan kam dén na
Diyos a négmahalan kam. [10] Tukoy me a
mahal moy dén du étanan a tétotop tam ta
maski ahe ta Masedonia. Kanya i hatul me
sana dikam, éy sigi kam a négmahalan kam
ta lalo. [11-12] Pilitén moy a tahimik san i buhay
moya. Diyan kam mékialam ta éwan moy
katungkulan. Magtarabaho kam ta hanap
buhay moy, monda éwan kam tu kailangan
a magaged. Saya i nibilin mia dikam to éya,
monda igalang kam du iba a tolay a éwan
méniwala.

Tungkul Ta Késoli Ni Jesus Ta Mundua

[13] Nadid, a tétotop me, gustu me a ma-
pospusan moy tungkul du kakaguman tam
a minate, monda éwan kam malungkut a
kona du iba a tolay a éwan tu pag-asa ta
huway a buhay. [14] Méniwala kitam a minate
ti Jesus, a nabuhay siya a huway; tama?
Nadid, kona be sa du kakaguman tam a
minate; ta késoli ni Jesus ta mundua, éy
pakuyugén side na Diyos a dumibe. [15] Baten
moy, saye i toldua na Panginoon: Sikitam
a buhay pabi ta késoli na Panginoon tam,
éy éwan kitam meditol du kakaguman tam
a minate. [16] Kédemét na éya a oras éy te
magdulaw a medegsén, a dulawan kitam na
anghel a mataas. Sakay tomnog tu tambuli
na Diyos, sakay i Panginoon tam, éy dumibi
siya a gébwat ta langet. Ey du naniwala ni
Cristo a minate, éy mabuhay side. Saya i
meditol a manyari.
[17] Nadid, kétapos na éya, sikitam a buhay
pabi, éy iontok na kitam be ta kuném, a
sambatén tam i Panginoon tam ta ontok.
Ey iagum na kitam du kakaguman tam a
minabuhay dén. Nadid, éng kona sa, éy
kakaguman tam i Panginoon tam a éwan tu
katapusan. [18] Kanya nadid, du tétotop tam
sina a mélungkut, éy wili-wilen moy side ta
kagi ko a éye.

5

Tu Péghanda Ta Késoli Na Panginoon

[1] Nadid, a tétotop me, éwan kame man-
ulat dikam éng nikésiya i ideméta na éya.
[2] Da tukoy moy dén i aldew na péghukum
na Panginoon, a i kédemét naa éy kona
ta kédemét na mégtako ta kélép. [3] Bagay
kagin du tolay a mahusay i buhay dia, a
éwan tu antingan, éy bigla a dumemét dide
i kapahamakan de. Ewan side makaiwas, da
i kédeméta na éya éy kapareho na bébe a
gégsokan, a bigla.
[4] Pero sikam, a tétotop me, éy éwan kam
mégiyan ta diklém a kona du tolay a éwan
méniwala. Ewan kam biglaén na éya a
aldew. Mara kona du mégtako a biglaén de
i tolay, éy éwan sa kona i manyaria dikam.
[5] Da sikam, éy sakup kam dén na demlag,
sakup kam dén na aldew, a kahulugen na
éya, éy sakup kam dén na Diyos. Ewan
kitam dén sakup na kélép éy ta diklém.
[6] Kanya dapat kitam a palagi a lukag a naka-
handa. Mara, diyan kitam tidug a kapareho
na iba a tolay. Eng'wan, ingatan tam i bégi
tama. [7] Eng kélép éy tutuhanan a tidug
i tolay. Sakay ta kélép be i tutuhanan a
péglasing de. [8] Pero sikitam, da sakup kitam
na aldew, éy dapat a nakahanda kitam, a
ingatan tam i bégi tama. Mara sundalu
kitam, éy i kalasag tama éy tu péniwala tam
sakay tu pégmahal tam. Ey tu helmet tam
éy siya tu pag-asa tam ta kaligtasan tam.
Side ya i dipensa tama ni Satanas.
[9] Tandaan moy, éwan kitam pinili
na Diyos a monda hukumén na kitam.
Eng'wan pinili na kitam a iligtas na kitam

dahil ta Panginoon tam a Jesu Cristo. [10] Siya
éy nagpakamatay para dikitam. Kanya
maski pate kitam o buhay kitam man, éy
kaguman na kitam a buhay ta késoli na se a
huway. [11] Nadid, dahil ta éya, éy patibayén
moy i isip na bawat esa, sakay négtulungan
kam, a kapareho na gimet moya nadid.

Katapusan a Bilin

[12] Nadid, i hatul me a éye dikam, a tétotop me, éy igalang moy du tagapamahala
dikam a mégtarabaho dikam. Da side i
pinilia na Diyos a magtoldu dikam. [13] Ipeta
moy dide i mahusay a pénggalang moy
dide sakay ta pégmahal moy dide, dahil ta
katungkulan de. Sakay sikam, éy négkaguman kam a mapayapa.

[14] I hatul mia dikam, a tétotop me,
éy pégkagian moy du metamad a mégtarabaho. Patibayén moy i isipa du ménglupaypay. Tulungan moy du ménghina tu
isip. Sakay pagtiisan moy i maski ti ésiya a
tolay. [15] Diyan kam guméganti ta magimet
ta medukés dikam. Eng'wan, maigi pa éy
gemtén moy i mahusay ta kaguman moy
sakay ta étanan a tolay.

[16] Dapat a masahat kam a palagi.
[17] Magtiyaga kam a manalangin.
[18] Mégpasalamat kam ta Diyos a palagi,
maski anya i buhay moya. Saya i gustua
na Diyos du sakup ni Cristo Jesus. [19] Diyan
moy sésawayén i gimet na Banal a Espiritu.
[20] Mara, diyan moy isipén a medukés
i pahayag na tolay a gébwat ta Diyos.
[21] Siyasatén moy pa i maski anya a bagay,
éy nadid, éng mahusay, éy sugsugén moy.
[22] Pero iwasan moy i maski anya a medukés.

[23] Nadid, i Diyos éy siya i méngatéda ta
kapayapaan. Gemtén na kam maka a banal,
a alagaan na kam maka ta mahusay. Patibayén na maka i isip moya éy ta kaliduwa
moya éy ta bégi moya, monda éwan kam
tu kasalanan ta késoli se na Panginoon tam
a Jesu Cristo. [24] Diyos i mangtupada ta éya
dikam, da siya i nagpilia dikitam a ipasakup
diya, éy matapat siya.

[25] Panalangin moy kame be, a tétotop
me. [26] Mékikumusta kam du étanan a tétotop tam ta ina. [27] Utusan ta kam ta utus
na Panginoon, a kailangan a basaén moy
i sulatae du étanan a tétotop tam sina.
[28] Kagbian kam maka na Panginoon tam a
Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo du Taga Tesalonika

[1] Gébwat ye ni Pablo, sakay ti Silas sakay ti Timoteo. Saye i sulat mia du sakup na simbaan ta Tesalonika. Sikam a nipasakup Nama tam a Diyos sakay ni Panginoon Jesu Cristo. [2] Side éy atdinan de kam maka ta biyaya sakay ta kapayapaan.

Tu Pégparusa Ni Jesus Ta Kédemét Na

[3] Sikam a tétotop me, mesipag kame a mégpasalamat ta Diyos a palagi dahil dikam. Tama ya, da tumibay dén i péniwala moya ni Cristo, sakay lalo be a humigpit dén i pégmahalan moya. [4] Kanya sikame, bagay bumisita kame du méniwala ni Jesus ta iba-iba a banuwan, éy pépurién me kam dide. Pépurién me kam dide dahilan ta péniwala moya sakay ta pégtiis moya, maski te meadu kam a hirap dahilan du mékialam dikam.

[5] Nadid, i matibay a péniwala moy, éy saya i katunayana a tama i gimet na Diyos. I keangayana na ina a hirap moy, éy gemtén kam na Diyos a mahusay kam a ipasakup ta kaharian na. Kanya i pégtiis moya nadid, éy alang-alang ta kaharian na. [6] Ey tama ngani i gimet na Diyos, da paghirapén na a talaga du mégpahirap dikam. [7] Sakay sikitam a méghirap nadid, éy agawén na kitam ta késoli ni Panginoon Jesus a gébwat ta langet. Ey ta késoli na, éy kaguman na du anghel na a makapangyarian. Sakay palebut siya na apoy a medingat. [8] Nadid, ta kédemét na, éy parusaan na du éwan makatukoy ta Diyos sakay du éwan méniwala ta Mahusay a Baheta ni Panginoon Jesus. [9] Maghirap side ta parusa na Diyos a éwan tu katapusan, da hiwalay side ta Panginoon sakay hiwalay be side ta kapangyarian na. [10] Saya i manyaria dide ta aldew a kédemét na. Ta éya a aldew éy purién siya du tolay na a méniwala diya. Sakay sikam éy kabilang kam be ta éya, da tinanggap moy be i Mahusay a Baheta a nipahayag me dikam.

[11] Kanya pénalangin me kam a palagi, éy monda gemtén kam maka na Diyos a mahusay kam a ipasakup ta péngakit naa dikam. Gamitén na maka i kapangyarian na a mangatéd dikam ta étanan a gustu moy a kasayaan na Diyos. Sakay aguman na kam maka ta tarabaho moy a gébwat ta péniwala moy. [12] Eng pakunan moy sa, éy purién du iba a tolay i kapangyarian na Panginoon tam, dahil ta ugali moy a mahusay. Sakay siya éy purién na kam be. Ey manyari ya dahil ta kagbi na Diyos, sakay ta kagbi ni Panginoon Jesu Cristo.

2

Tu Lélake a Masuwayin

[1] Nadid, a tétotop me, te itolduék dikam tungkul ta késoli ni Panginoon Jesu Cristo sakay ta kédulug tama diya. I bilin mia dikam, [2] éy diyan kam méligalig tu isip to nabaheta moy a dumemét kan dén nadid i péghukum na Panginoon. Diyan kam méniwala ta éya. Makay te naghula a nabati moy, o makay te nagtoldu wade ta éya dikam, o makay te négkagi a saya tu nisulat me to éya. [3] Pero éwan. Diyan kam mégkamali ta kona sa a paraan. Da bagu dumemét i péghukum, éy maganap pa i dikél a kéidel na tolay ta Diyos. Sakay lumitaw be i esa a lélake a masuwayin. Siya i nitakdaa a mapahamak. [4] I éya, éy kontara siya ta maski anya a rilihiyon. Sakay pataasén na i sarili na ta Diyos. Sakay pati i Templo na Diyos, éy saya i pégiknuden naa, a tulos magpahayag siya a siya i Diyos.

[5] Ewan moy natandaan a saya tu kinagi ko dikam to pégiyan ko dikam to éya? [6] Pero éwan pabi nanyari i éya, da te méngsaway diya. Ey tukoy moy dén éng anya i méngsawaya diya. Pero kédemét na takda na a panahun, éy lumitaw a talaga i éya a lélake a masuwayin. [7] Nadid, i tarabahoa na éya a masuwayin, éy nagamit dén ta lihim. Pero i bégi na a mismo, éy éwan pabi linumitaw, da éwan pabi naibut ta mundua tu méngsaway diya. [8] Eng maibut dén tu méngsaway diya, éy lumitaw dén i éya a lélake a masuwayin, [9] a gébwat i kapangyarian na ni Satanas. Kanya nagimet siya ta meadu a milagro, sakay ta makalinlang a tanda, sakay ta kataka-taka. [10] Gemtén na i sari-sari a paraan a pagkamalién na du étanan a tolay a mapahamak. Mapahamak side da éwan de tanggapén i katutuhanan a monda meligtas side.

11 Nadid, da éwan de tanggapén i katu-
tuhanan, éy paangen dide na Diyos tu még-
toldu dide ta kamalian, monda maniwala
side ta kakabulyan. 12 Nadid, i keangayana
na éya, éy maparusaan dén i étanan a éwan
méniwala ta katutuhanan. Basta i gustu
de sana, éy tu gimet de a medukés. [8b]
Sakay tu lélake a masuwayin, éy yopyopan
san ni Panginoon Jesus, éy mate dén. Ey
talaga ngani a manyari ya, dahilan ta késoli
ni Jesus ta munduae, éy ibutan na i kapang-
yarian na éya a lélake.

Pinili Na Diyos Du Iligtas Na

13 Nadid, sikam a tétotop me a mahal na
Diyos, éy mesipag kame a mégpasalamat
ta Diyos a palagi dahil dikam. Dahilan éy
sapul to sapul, éy pinili kam dén na Diyos a
sikam i iligtas naa. Ey gébwat ya ta gimet
na Espiritu dikam, da naniwala kam ta
katutuhanan. 14 Ey nadid, éy dinulawan na
kam to pégpahayag me dikam ta Mahusay
a Baheta, monda maging kaguman moy be
ti Panginoon tam a Jesu Cristo ta kapang-
yarian na.

15 Kanya nadid, a tétotop me, éy man-
atili kam ta péniwala moya. Sundin moy
tu nitoldu me dikam sakay tu nisulat me
dikam. 16 Nadid, éy manalangin kame ni
Panginoon tam a Jesu Cristo sakay Nama
tam a Diyos. Siya i mégmahala dikitam; siya
i palagi a mégpatibay ta isip tama; sakay
siya i nangatéda dikitam ta pag-asa tam,
dahil ta kagbi na dikitam. 17 I panalangin
mia, éy patibayén na maka i isip moya
ta lalo, a aguman na kam maka, monda
mahusay i étanan a gimet moy éy ta kagi
moy.

3

1 Nadid, a tétotop me, éy panalangin moy
kame be, monda lumaganap agad i kagi na
Diyos, monda tanggapén ya du tolay a kona
dikam to éya, a purién de maka be i kagi na
Diyos. 2 Panalangin moy kame be a agawén
kame na Diyos du medukés a tolay. Da éwan
méniwala i étanan a tolay.

3 Matapat i Panginoon. Patibayén na kam
tu isip a talaga, a alagaan na kam ni Satanas.
4 Dahil ta Panginoon, éy mégkatiwala kame
dikam, a sundin moy a palagi i étanan a
utus me dikam. 5 Nadid, ipaala-ala maka
dikam na Diyos i pégmahal naa dikam,
sakay ta pégtiyaga ni Cristo.

Kailangan a Magtarabaho Kitam Ta Kanén

6 Nadid, a tétotop me, te utus kame
dikam a gébwat ni Panginoon tam a Jesu
Cristo: I utus mia, éy paibutén moy dén
i maski ti ésiya dikam a metamad a még-
tarabaho, sakay ta éwan sumunud to ni-
toldu me dikam. 7 Da tandaan moy, dapat
a ahigén moy tu ugali me to pégiyan me
dikam. Ey anya i ugali mia, éy éwan kame
metamad, 8 éwan kame inumasa ta maski ti
ésiya dikam ta kabuhayan me, éng'wan bi-
nayaden me kam ta maski anya a tinanggap
me dikam. Aldo éy ta kélép éy nagtarabaho
kame monda éwan kame tu kailangan a
magabala dikam a magaged ta gastos me.
9 Dahilan ta tungkulin me, éy dapat kame
maka a magaged dikam, pero éwan kame sa
kona, da gustu me ipeta dikam i mahusay
a ugali a monda ahigén moy. 10 Natandaan
moy, to pégiyan me dikam, éy niutus me
dikam a diyan moy pékanén i metamad a
mégtarabaho.

11 Kanya ipaala-ala me dikam nadid i éya a
utus, éy dahilan éy nabaheta me a metamad
kan i séngaséngganya dikam a mégtarabaho,
a basta i tarabaho de kana éy abalaén de du
kaguman de a mégtarabaho. 12 Nadid, diden
ya a tolay, éy ihatul me dide i kagi a géb-
wat ni Panginoon Jesu Cristo, a kailangan
a magtarabaho side ta pagkain de, sakay
patamaén de tu ugali de. 13 Sakay sikam a
étanan, éy diyan kam magsawa a magimet
ta mahusay.

14 Nadid, éng te éwan méniwala sina
dikam ta éya a utus ko, éy tandaan moy siya.
Paibutén moy siya, monda masanike, a pag-
sisian na maka tu ketamad na. 15 Pero diyan
moy siya ibilang a kalaban moy. Eng'wan,
hatulan moy siya, da siya éy bilang top
moy.

16 Nadid i Panginoon tam, éy atdinan
na kam a palagi ta kapayapaan, da siya i
tagapagpayapaa. Kaguman na kam maka
a palagi. 17 Entan moy, sakén a mismo, éy
pirmaan ko dén i sulatae, a sakén éy ti
Pabloék a nanulat ta éye. Kona se i pénulat
kua ta étanan a sulat ko. 18 Kagbian kam
maka na Panginoon tam a Jesu Cristo. Ewan
dén. Pablo.

Tu Purumeru a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo
Jesus. Inutusanék na Diyos a magbaheta ta
tolay. Siya i méngiligtasa dikitam. Sakay
sakén éy inutusanék ni Cristo Jesus. Siya i
asaan tama.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a tunay
ko a anak ta péniwala tam. Tama tam a
Diyos sakay ti Panginoon tam a Cristo Jesus,
éy atdinan de ka maka ta biyaya, sakay
kagbian de ka maka, sakay atdinan de ka
maka ta kapayapaan.

Mangilag Ka Ta Mali a Pégtoldu

3 Nadid, Timoteo, diyan mo ginanan i
Epeso. Da saya tu nibilin ko diko to éya,
to péglakad ko ta Masedonia. Te tolay kan
sina nadid a mégtoldu side ta mali, éy siko
i bahala a mangsaway dide. 4 Hatulan mo
side a diyan dén side mégéisipén ta sari-sari
a lagip, sakay diyan side mégadal du listaan
du matétanda to araw. Du mégadal ta kona
sa, éy pinégsuwayén de du kaguman de a
talaga. Nadid, éng kona sa i gemtén du
tolay mo sina, éy éwan side makasunud ta
kaluuben na Diyos, da kulang i péniwala dia
diya.
5 Kanya gustu ko éy hatulan mo du tolay
sina, Timoteo, monda négmahalan side ta
mahusay. Ewan kitam maari a négmahalan
éng éwan kitam pa méniwala ta mahusay,
sakay éng éwan matapat i isip tama. 6 Pero
te sénganya sina a tolay a pinabayan de dén
i éya a nisulat ko diko. I gustu de sana
éy négpasupasuway side ta éwan tu pasa a
kagi. 7 Gustu de éy side i magtoldu ta utus
na Diyos. Isip de éy tama tu pégkagi de,
pero éwan de tukoy a talaga i kahulugina
no pégtoldu de.
8 Nadid, mapospusan tam a mahusay i
utus na Diyos, éng gamitén na tolay ta
mahusay. 9 Pero tandaan mo ye: i utus na
Diyos, éy éwan para du mahusay a tolay;
éng éwan, i gimet na utus na Diyos éy para
matolduan du medukés a tolay. Ginamet
ya para du éwan méniwala, sakay du éwan
mékidiyos, sakay du te kasalanan, monda
meta de tu kasalanan de. Sakay ginamet
be ya para du mémuno ta ina de éy ta
ama de, sakay du mégbuno ta iba a tolay.
10 Ginamet be ya para du méngibébi sakay
du méngilélake, sakay du bakla. Sakay
para be du mégkidnap ta tolay, sakay du
mégbuli-buli. Kanya i utus na Diyos, éy
para du tolay a mégimet ta maski anya a
bawal ta tunay a pégtoldu. I éya éy para
dide, monda meta de a te kasalanan side.
11 I éya a pégtoldu éy gébwat ta Mahusay
a Baheta a tungkul ta Diyos. Ey sakén éy
inutusanék na Diyos a méngibaheta ta éya
a pégtoldu.

Mégpasalamat Ti Pablo Ta
Kagbi Na Diyos Diya

12 Mégpasalamaték ni Cristo Jesus a
Panginoon tam, da pinatibay na i isip
kua. Purién ko siya, da sakén be i pinili
naa a mégtarabaho diya. Tinanggapék
na, 13 maski linapastangan ko siya to araw.
Pinékialaman ko du naniwala diya, a
pinahirapan ko side. Pero kinagbianék na
Diyos, da éwan ko pabi tukoy a medukés
tu ginamet ko, da éwanék pabi méniwala
diya. 14 Nadid éy mebait diyakén a tahod
i Panginoon tam. Binagu na dén i isip
kua, monda maniwalaék diya, sakay monda
mahalén ko be du iba a tolay. Ey gébwat ya
ni Cristo Jesus.
15 Nadid, Timoteo, tandaan mo i kagi ko
a éye, da tunay ya. Maniwala maka ta éye i
étanan a tolay: "Inumange ti Cristo Jesus ta
mundua a monda méngiligtas ta tolay a te
kasalanan." Ey sakén i medukésa dide, da
dikél i kasalanan ko. 16 Pero kinagbianék na
Diyos, da gustu na a magpatunay ta tolay a
makapagpasensiya siya ta maski medukés a
tahod a lélake. Kanya sakén i halimbawaa
na Diyos du tolay a éwan pabi méniwala,
monda umabut be side ta buhay a éwan tu
katapusan. 17 Purién tam maka dén i hari
tam a Diyos. Ewan tu katapusan i péghari
naa. Buhay siya a hanggan, a éwan tu
naketa diya. Siya ya i Diyusa a tunay. Kéye
diya i kapurian a éwan tu katapusan.
18 Nadid, Anéng, tandaan mo tu nihula
diko du matétanda, a siko kan i maging
tagapamahala du méniwala. I hula a éya,
éy magpasipag maka diko a mékipaglaban.
19 Patibayén mo tu péniwala mo sakay tu isip
mo a matapat. Te tolay a nagkamali. Maski
tukoy de a medukés tu gimet de, éy sigi
san side, tulos naibut dén tu péniwala de ta

Diyos. [20] Kabilang de pati ti Himeneo sakay
ti Alehandro. Kanya pinabayan ko side
ni Satanas, monda tolduan maka side na
kahirapan de a diyan side méglapastangan
ta Diyos.

2

Tungkul Ta Ugali Moy Ta Simbaan

[1] Nadid, Timoteo, i kailangan moya, éy
ipanalangin moy du étanan a tolay. Du-
maying kam ta Diyos, a kagbian na side.
Sakay purién moy i Diyos éng tulungan
na side. [2] Ey ipanalangin moy be du hari
moy, sakay du iba a tagapamahala, monda
mapayapa dén i buhay moya. Ipanalan-
gin moy side, monda mahusay i péniwala
moya, monda igalang kam be na tolay.
[3] Saya i mahusay a gimet moy a kagustuan
na Diyos. Siya i méngiligtas dikitam. [4] I
kaluubena na Diyos, éy makaligtas i étanan
a tolay ta mundua; sakay i kaluuben na bia,
éy mapospusan de i katutuhanan. [5] Entan
mo, isesa i Diyos. Sakay isesa be i mékio-
hon ta Diyos a para ta tolay. Ey saya i
lélakia a ti Cristo Jesus. [6] Kanya kédemét
na takda a oras, éy nagpakamatay siya, éy
saya i nipangtubus naa ta étanan a tolay.
Nadid, saya i katunayana a gustu na Diyos a
makaligtas i étanan a tolay. [7] Kanya inutu-
sanék na Diyos a magtoldu du éwan Judeo a
tolay, monda magpahayagék dide ta katu-
tuhanan a baheta a tungkul ta péniwala
tam. Saye i katutuhanan a kagi, Timoteo.
Ewanék mégbuli-buli.

[8] Maski ta ahe i pégpisanan du méniwala
ni Jesus, éy gustu ko éy manalangin du
lélake, a iontok de i kamét dia. Sakay
éng manalangin side éy dapat éwan side
tu kasalanan, sakay diyan side meiyamut
ta kapareho de. [9] Sakay saye i utus kua du
bébe: Mangilag side ta pégbadu de. Diyan
side magbadu ta masiyadu a memahal a
damit. Diyan side palalo. Sakay diyan
de maka dédekoresyonan ta masiyadu i
buk dia éy ta badu dia. Sakay diyan de
gégamitén a masiyadu i alahas. [10] Maigi
pa, i pinakang-dekoresyon na bégi dia, éy
na ugali dia a mebait. Saya i tama a
gemtén du bébe a mékidiyos. [11] Sakay éng
mégmiting kam, éy dapat manahimik san i
bébe, a magpakabait side a mégbati. [12] Ewan
ko pakultaden du bébe a mégtoldu, Sakay
pati, éwan side maari a te kapangyarian du
lélake. Kailangan san side a manahimik ta
pégmiting.

[13] Nadid, Timoteo, bakit kona sa i utus
kua? Dahilan i neditol a ginamet na Diyos
éy tu lélake a ti Adan, bagu na nisunud
ti Eba a bébe. [14] Sakay pati, éy éwan ti
Adan i linokua ni Satanas, éng'wan tu bébe
i linoko naa. Tu bébe i naglabaga ta utus
na Diyos. [15] Kanya méghirap du bébe éng
magenak side. Pero agawén side na Diyos
éng méniwala side diya, sakay éng mebait
side, sakay éng éwan side tu kasalanan,
sakay éng kagbian de du kapareho de.

3

Utus Tungkul Ta Maging Pastor

[1] Nadid, tandaan mo i kagi a éye a katu-
tuhanan: Eng gustu na lélake a maging
pastor du tolay ta simbaan, éy mahusay,
da memahal ya a tarabaho. [2] Pero tandaan
mo ye: i kailangana na pastor ta simbaan,
éy éwan siya tu kapintasan. Sakay isesa
san i asawa na. Kailangan be a éwan
siya méglasing, sakay mahusay be i ugali
na. Sakay kailangan éy igalang siya na
tolay. Sakay bihasa be siya a mégtoldu.
Sakay ugali na makaa, éy patulusén na ta
mahusay du bisita na. Ewan maari i lélake
a maging pastor éng éwan sa kona i ugali
na. [3] Sakay éwan be maari éng i ugali naa éy
méglasing sakay mékelbug sakay medémot
ta kuhata. Eng'wan, mebait maka san i
pastor ta simbaan.

[4] Sakay i dapat ta pastor éy alagaan na
du mététena na ta mahusay, sakay sundin
maka siya du anak na, a igalang de siya.
[5] Da éng medukés i lélake a mégalaga du
mététena na, éy pakodya na a mangalaga
du kagurupu na ta simbaan? [6] Sakay pati,
éwan maari a maging pastor tu bigu pabi
a méniwala ni Jesus. Makay ipagpalalo na
a mataas dén siya. Nadid, éng mégkona
sa siya, éy parusaan siya na Diyos, a kona
ta péngparusa na ni Satanas. [7] Eng'wan, i
maging pastor makaa, éy maski du éwan
méniwala ni Jesus éy gumalang side diya,
monda éwan siya mapintasan, monda éwan
siya mabiklugen ni Satanas.

Utus Tungkul Ta Katulung Na Pastor

[8] Nadid, du katulung na pastor ta sim-
baan, éy dapat mahusay maka i ugali

dia, a diyan side mégbuli-buli, a diyan
side méglasing, sakay diyan side medémot.
9 Kailangan be a sundin de ta mahusay i tu-
nay a pégtoldu ta péniwala, sakay matapat
maka i isip dia. 10 Puhubaan moy pa side,
Timoteo, éng mahusay side a talaga. Nadid,
éng meta moy a éwan side tu kasalanan, éy
atdinan moy side ta tungkulin de, a maging
katulung side na pastor. 11 Pati du asawa de,
éy kailangan éy mahusay maka be i ugali
dia, a diyan side tu upos, sakay diyan be
side méglasing. Dapat maka a umasa dide
i tolay. 12 Du katulung na pastor ta simbaan,
éy kailangan éy isesa san i asawa de, sakay
alagaan de maka ta mahusay du mététena
de. 13 Nadid, éng mégtarabaho ta mahusay
du katulung ta simbaan, éy igalang side
du kaguman de. Sakay lalo a tumibay tu
péniwala de ni Cristo Jesus.

Makataka-taka I Rilihiyon Tam

14-15 Gustu ko éy bumisitaék diko agad,
Timoteo, pero makay maabalaék pabi.
Kanya i sulat kua a éye diko nadid, éy
monda maski éwanék pabi makademét diko
ta ina, éy makapagadal ka pa ta hatul kua
a éye diko, éng anya i tama a ugali du
anak na Diyos. Sikitam i anak na Diyos a
tunay. Sikitam i bahala a mégpatibay ta
katutuhanan a pégtoldu na Diyos. 16 Tukoy
tam a masiyadu a kataka-taka i rilihiyon
tam a nipaliwanag dikitam na Diyos. Nag-
ing tolay ti Cristo. Nipaliwanag siya na
Espiritu na Diyos dikitam. Neta siya du
anghel. Nipahayag de siya du étanan a
tolay ta mundua. Meadu i méniwala diya
ta mundua. Pinaontok dén siya nadid ta
langet.

4

Tungkul Du Mégtoldu Ta Kakabulyan

1 Nadid, éy nipaliwanag dén dikitam na
Espiritu na Diyos, a te dumemét kan a
panahun a ibutan na sénganya a tolay i
péniwala de ni Cristo. Nadid, i sugsugén
dia, éy du mégtoldu ta kakabulyan, sakay
tu pégtoldu du dimonyo. 2 Du mégtoldu ta
éya, éy tolay a mégbuli-buli. Ewan de maari
a ibutan tu kasalanan de, da sakup side ni
Satanas. 3 I pégtoldua diden ya a tolay, éy
bawal kan a mangasawa, sakay bawal kan
i kalakalase a kanén. Pero éwan ya tama,
dahilan i ginamet na Diyos a sari-sari a
pagkain, éy para ta tolay. Kanya sikitam
a makapospos ta katutuhanan, éy dapat
masaya kitam a méngan, a magpasalamat
kitam ta kanén tam. 4 Tandaan mo, makan
tam i maski anya a kanén, éng mégpasala-
mat kitam pa ta Diyos, da mahusay i étanan
a ginamet na Diyos. 5 Nadid, éng mégpasala-
mat kitam ta kanén tam, sakay maala-ala
tam i kagi na Diyos, éy maski anya éy maari
tam a kanén.

Tungkul Ta Mahusay a Katulung Ni Cristo

6 Nadid, Timoteo, éng itoldu mo du kak-
aguman mo sina i éye a nisulat ko, éy
mahusay ka a katulung ni Cristo Jesus.
Sakay lalo a matibay i péniwala mo, éng
alélahanén mo i tunay a pégtoldu ta kagi
na Diyos. 7 Nadid, Timoteo, iwasan mo du
sari-sari a medukés a lagip, da éwan ya tu
kabuluhan. Eng'wan, magpamihasa ka a
sugsugén mo i kaluuben na Diyos. 8 Eng
mara, pamihasaén na tolay i bégi na a mag-
tarabaho, éy mahusay. Pero lalo a mahusay
éng mamihasa i tolay a mékidiyos. Saya
i magpahusaya ta buhay tam nadid, sakay
ta buhay tam ta langet ta esa a panahun.
9 Nadid, méniwala maka ta éya du étanan a
tolay, da tunay ya a kagi. 10 Kanya, Timoteo,
éy pilitén tam ta mahigpit a magpahayag ta
Mahusay a Baheta, da umasa kitam ta tunay
a Diyos. Siya i mangiligtasa ta tolay. Ey lalo
dén du méniwala diya.

11 Nadid, Timoteo, itoldu mo ya du kak-
aguman mo sina, a ihatul mo dide a méni-
wala side ta éye a kagi. 12 Sakay magimet
ka ta mahusay, monda éwan de ka pin-
tasan, maski éwan pabi masiyadu i idad
mua. Ipeta mo dide tu ugali mo a mahusay,
monda meta de i ugali na méniwala ni
Cristo, a mahusay. Monda ahigén de. Ma-
halén mo side, sakay ipeta mo be dide i
péniwala mua ni Cristo, sakay ipeta mo be
dide a éwan ka tu isip a medukés.

13 Nadid, Timoteo, i gustu kua a gemtén
mo a hanggan éwanék sina dumemét diko,
éy basaén mo a palagi i kagi na Diyos du
kakaguman mo. Sakay pati, éy hatulan
mo side a itoldu mo dide i kahulugina na
bébasaén mua. 14 Diyan mo kaleksapan,
Timoteo, tu oras a nipéngiatéd me diko to
tungkulin mo a naging pastor ka, to pinén-
gitupo du tagapamahala ta kamét dia diko.
Sakay nihula de a iatéd diko na Espiritu

na Diyos tu kapangyarian mo a magtoldu.
Kanya, Timoteo, éy diyan ka mésanike a
manggamit ta éya a niatéd diko na Espiritu.
15 Sakay diyan mo pébayan i éya a hatul
ko diko; éng'wan sundin mo ya, monda
meta du tolay a mahusay i péniwala mo ta
Diyos. 16 Mangilag ka, a diyan ka magkamali.
Sakay isipén mo i pégtoldu mua, makay
makapagtoldu ka ta mali. Eng sundin mo a
palagi i éya a hatul ko diko, éy meligtas ka,
sakay meligtas be i tétolduan mua.

5

1 Nadid, Timoteo, éng te matanda diko
ta gurupu moya a te kasalanan, éy diyan
mo pégkagian; éng'wan mékiohon ka diya
ta meimayas, a kona ta pékiohon mo nama
mo. Sakay du kabataan a lélake, éy ibilang
mo side a top mo. 2 Sakay du bébakés, éy
ibilang mo side a ina mo. Sakay du bobe,
éy ibilang mo side a wadi mo, a diyan ka
mégisip dide ta medukés.

Tungkul Du Bilo a Bébe Ta Simbaan

3 Nadid, Timoteo, du bébe ta ina a bilo,
éng éwan tu mégalaga dide a talaga, éy
tulungan moy side. 4 Pero éng te bilo a
te anak, o éng te apo, éy side i bahala a
mangtulung diya. Dahilan éng gustu de a
talaga i Diyos, éy dapat side i mégalaga ta
ina de a bilo. Saya i ganti dia ta dédikél
de. Saya i kaluuben na Diyos. 5 Pero éng
te bilo a bébe a éwan tu mégalaga diya, éy
umasa san siya ta Diyos, a manalangin san
siya aldo éy ta kélép a monda aguman siya
na Diyos. 6 Pero éng te bilo a sundin na san i
kalayaan na, éy medukés. Maski buhay pabi
i mégkonaa sa a bilo, éy bilang pate dén, da
éwan tu pasa tu pékidiyos na.

7 Nadid, Timoteo, ikagi mo du kakaguman
mo sina i nisulat ko a éye tungkul ta bilo
a bébe, monda éwan tu magpintas dikam.
8 Kagi mo be dide, a tu éwan mégalaga ta
dédikél na, éy medukés siya a ugali. Ey lalo
dén du éwan mégalaga ta pamilya de. I
kona sa éy éwan tu kabuluhan tu péniwala
de ta Diyos. Entan mo, lalo a medukés i
kona sa a tolay kesira du éwan mékidiyos,
dahilan du éwan mékidiyos, éy alagaan de
du pamilya de. Pero side éy éwan.

9 Nadid, Timoteo, diyan moy ilista du bilo
a éwan pabi tu idad. Eng'wan, i ilista moy
sana, éy du bilo a inumabut ta éném a pulu a
taon tu idad. Diden ya san i tulungan moya.
Pero diyan moy iyélista du minangasawa
dén ta penduwa. 10 Eng'wan, i ilista moy
sana, éy du tanyag a mahusay tu ugali de
sapul to éya pa. Mara éng inalagaan na bilo
du anak na ta mahusay, sakay pinatulos na
du bisita na ta mahusay, sakay tinulungan
na du méniwala ta Diyos, sakay tinulungan
na du mahirap, éy maari. Saya i maari a
ilista moy a bilo. 11 Pero du bilo a éwan
pabi bakés, éy diyan moy iyélista. Dahilan
kédemét na oras, éy makay pabayan de tu
pangako de ni Cristo, a makay gustu de a
mamakét. 12 Nadid, éng magkuna sa side,
éy pintasan side du tolay, da gininanan de
tu pangako de. 13 Sakay pati, éng ilista moy
du bébelo a éwan pabi bakés, éy metamad
side a talaga a magtarabaho. Basta i gustu
de sana, éy méglélebutén ta bawat bile, a
mégéupusén ta sari-sari. Sakay mékialam
side ta tarabaho na iba.

14 Kanya, Timoteo, i gustu kua éy ma-
makét du bébelo a éwan pabi bakés. Sakay
i gustu ko bia, éy magenak side a alagaan
de du anak de. Eng kona sa, éy éwan tu
katuwiran du kalinga tam a mangpintas
dikitam. 15 Tandaan mo, Timoteo, te bilo a
pinabayan de dén ti Cristo, a i sésugsugén
de déna éy ti Satanas. Kanya kona se i hatul
kua diko. 16 Nadid, éng te tolay sina a te
top a bilo a bébe, éy kailangan alagaan de
siya, monda éwan masiyadu a mahirapan
i gurupu moya. Monda i alagaan moy san
déna, éy du bébelo a éwan tu asaan.

Tungkul Du Tagapamahala Ta Simbaan

17 Nadid du tagapamahala a mémahala ta
mahusay ta simbaan, éy dapat dubli i upa
dia. Ey lalo dén du mesipag dide a még-
toldu. 18 Upaan maka side ta mahusay, da
saya i kahulugina no kagi na Diyos, a "Diyan
mo kan busalan tu baka a ipagpaégik mo,
monda makakan." Sakay te iba be a kagi, a
"Kailangan kan a te upa tu mégtarabaho."

19 Nadid, Timoteo, éng te magabla diko
a te kasalanan kan i tagapamahala a esa,
éy diyan ka méniwala éng éwan tu sistigu
a éduwa, o dikaya étélo. 20 Pero éng te
nagkasala a talaga, éy pégkagian mo ta
harap na gurupu moy, monda umanteng
side a éwan de ahigén tu kaguman de a
nagkasala.

[21] Nadid, Timoteo, te utusék diko nadid
a mahigpit. Ey tandaan mo, i Diyos sakay
ti Cristo Jesus, sakay du anghel a banal,
éy side i sistigu kua a tama i utus ko a
éye diko: Baten mo; i utus kua, éy sundin
mo i sulat ko a éye, a pégkagian mo tu te
kasalanan. Pariparehuén mo du kagurupu
mo; maski kadimoy mo, maski éwan. Diyan
mo kampian tu esa dide. [22] Sakay, Timoteo,
éy diyan mo atdinan agad i maski ti ésiya a
lélake ta tungkulin na a maging pastor, éng
éwan mo pa mapospusan i ugali na. Makay
magimet siya ta medukés. Makay meramay
ka du kasalanan na iba. Sakay ingatan mo
be, Timoteo, i bégi mua. Makay magkasala
ka be.

[23] Nadid, Timoteo, éy diyan san dén purus
a dinom i inumén mua. Eng'wan uminum
ka be ta kétihék a alak a gamot na tiyan
mua, monda éwan ka medalas a méladu.

[24] Te sénganya a tolay a nehayag dén tu
kasalanan de nadid, éy parusaan side na
Diyos a talaga. Pero i kasalanana du iba a
tolay, éy lihim pabi nadid. Pero ta esa a
panahun, éy mehayag dén be. [25] Ey kona
be sa i mahusay a tolay, a mehayag dén be
nadid i ugali dia a mahusay. O dikaya, maski
éwan pabi mehayag nadid, éy ipahayag na
Diyos ta esa a panahun.

6

[1] Nadid, Timoteo, du utusan sina, éy da-
pat a igalang de du amo de, monda du
iba a tolay, éy éwan side tu katuwiran
a mangpintas ta Diyos, sakay ta pégtoldu
tama. [2] Sakay éng te sénganya sina dikam a
te amo a méniwala be ni Cristo, éy diyan de
pébayan tu utus no amo de. Mara, diyan de
kagin, a "Pabayan ko tu amo ko, da nagtop
kame dén." Eng'wan, sundin de maka san
siya ta lalo a mahusay. Bakit éwan de be
tulungan tu amo de, éy sakup be siya ni
Cristo, a mahal be na Diyos!

Tungkul Ta Pékipéglébug Sakay
Ta Pénggustu Ta Kuhata

Tandaan mo, Timoteo, i éye a isulat
ko, éy siko i bahala a méngitoldu ta to-
lay. [3] Eng te mégtoldu ta iba, a éwan
na payagen i tunay a kagi ni Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy medukés. O ngani,
du éwan ménugsug ta pégtoldu tama, [4] éy
kulang i isip dia. I pégpalalo diden ya,
éy maging mataas side. Gustu de a palagi
a mékipagpasuway ta maski anya a kagi.
Nadid, i keangayana na éya, éy managhili
side, sakay magdusta side, sakay mégisip
side ta medukés ta kaguman de, [5] sakay
mékelbug side. I mégkunaa sa a tolay, éy
éwan side tu isip, sakay nileksap de dén i
katutuhanan. Saya i ugalia du mégtoldu
ta kontara dikitam. I isip dia siguru éy tu
rilihiyon de éy ipagyaman de.

[6] Ey tama ngani, te pakinabang ka ta
rilihiyon éng tahimik ka san tu isip; pero
éwan kuhata. [7] Entan mo, to nikeenak tam,
éy éwan kitam tu kébil a kayamanan tam.
Sakay éng mate kitam, éy éwan kitam be tu
kébil a kayamanan tam. [8-9] Ey bakit gustu pa
du tolay a maging mayaman? Eng te kanén
kitam san sakay te badu kitam, éy tama dén
ya. Pero du mégpilit a maging mayaman, éy
side ya i tétoksoéna ni Satanas. Tu meadu
a gustu de a alapén, éy medukés. Saya i
méngatéda ta kasalanan de, sakay sé' be ya
i méngipahamaka dide, sakay sé' be ya i
mamakatea dide. [10] Dahilan i gimita na tolay
a medukés, éy gébwat ta pagkagustu dia ta
kuhata. Ey te sénganya a tolay a pinabayan
de dén tu péniwala de, dahilan ta pégpilit
de ta kuhata. Ey nadid, tulos a naghirap
side tu isip.

[11] Pero siko, Timoteo, iwasan mo i ugali
a éya, da siko i katulung na Diyos. Diyan
ka mégimet ta medukés. Mékidiyos ka,
a méniwala ka a tahod. Sakay mahalén
mo i tolay, sakay magpakabait ka, sakay
tiisén mo i maski anya a hirap mo. [12] Sakay
gemtén mo i étanan a kaya mo ta pékilaban
tam alang-alang ta péniwala tam, monda
manalo ka ta buhay a éwan tu katapusan.
Da entan mo, dinulawan ka na Diyos, a
inatdinan na ka ta éya. Ey nanyari ya to
péngitapat mo ta meadu a tolay ta péniwala
mua.

[13] Nadid, Timoteo, éy te iutusék diko a
mahigpit. Diyos i sistigu kua a katutuhanan
i sulat ko a éye a utus ko diko. Siya i nagsa-
pulana na buhay na étanan. Sakay ti Cristo
Jesus i sistigu ko bia. Siya i nagpatunaya ta
katutuhanan to kéharap na ni Gubernador
Pilato. [14] Baten mo; saye i utus kua diko:
éy sundin mo ta mahusay i pégtoldua ni
Cristo, monda éwan tu mangpintas ta pég-
toldu naa. Saya i tungkulin mua, Timoteo,

hanggan éwan sumoli se tu Panginoon tam
a Jesu Cristo. [15] Tinakdaan dén na Diyos i
aldew a kédemét se ni Cristo ta mundua.
Kamahalan i Diyos. Siya i isi-isesa a mataas
ta étanan. Siya i haria na étanan a hari. Siya
i Panginoon ta étanan. [16] Siya san i éwana
mate. Siya i mégiyana ta demlag a éwan
tam maadenean. Ewan tu maketa diya.
Kéye diya i kapurian sakay ta kapangyarian
a éwan tu katapusan.

[17] Nadid, Timoteo, ihatul mo du kaguman
mo a mayaman, a diyan side mégpalalo,
sakay diyan side umasa to kayamanan de,
da maibut ya agad. Eng'wan, i asaan dia
éy Diyos. Siya ya i méngatéda dikitam ta
biyaya a monda mahusay i buhay tama.
[18] Ihatul mo be dide a magimet side ta
mahusay, sakay magpakabait side, sakay
magkaluub side, a makapangatéd side du
iba. [19] Eng kona sa i gimet dia, éy bilang te
kayamanan side ta langet a éwan maibut.
Sakay magkamit be side ta tunay a buhay a
éwan tu katapusan.

[20] Nadid, Timoteo, bantayan mo tu pég-
toldu ni Cristo a nipagkatiwala diko na
Diyos. Iwasan mo tu éwan tu kabuluhan
a uhon a kontara ta Diyos. Sakay iwasan
mo be tu mali a katuwiran, da mégwari-
wari a matalinung i kona sa a tolay. [21] Te
tolay a manugsug ta éya, éy i keangayana
na éya, éy naibut dén tu péniwala de ni
Cristo. Kagbian kam maka na Diyos. Ewan
dén. Pablo.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pablo ni Timoteo

1 Gébwat ye ni Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ta kaluuben na Diyos. Inutusanék
na Diyos a méngibahetaék to pangako na
tungkul ta buhay a éwan tu katapusan.
Saya i édsea du nipasakup ni Cristo Jesus.
2 Saye i sulat kua ni Timoteo a bilang anak
ko.

Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Cristo Jesus, éy atdinan de ka maka
ta biyaya, sakay kagbian de ka maka, sakay
atdinan de ka maka ta kapayapaan.

3 Mégpasalamaték ta Diyos, a mégtaraba-
hoék diya ta tapat, a kapareho du apo ko
to araw. Mégpasalamaték diya dahil diko,
Timoteo, sakay palagi ta ka a alélahanén
éng manalanginék diya. 4 Naala-ala ko be
tu pakasangi-sanget mo, Timoteo, to péghi-
walay ta, sakay gustu ko a tahod a tahod
a meta ta ka, monda malowas i isip kua.
5 Naala-ala ko be i péniwala mua ni Jesus a
matapat. Kona be sa tu péniwala no apo mo
a Loida. Sakay kona be sa tu péniwala nena
mo a Yunise. Tukoy ko a kona be sa nadid i
péniwala mua.

6 Kanya, Timoteo, éy ipaala-ala ko diko
a sipagen mo i tungkulin mo a niatéd na
Diyos diko sapul to péngitupu ko diko ta
kamét kua. 7 Da tandaan mo, i Espiritu a
niatéd na Diyos dikitam, éy éwan na kitam
pakasanikién. Eng'wan, saya i mégpatibaya
ta isip tama. Sakay atdinan na kitam ta
pégmahal tam ta iba, sakay ta pégtipid
tam ta sarili tam. 8 Kanya éy diyan ka
mésanike a magpatunay tungkul ta Pangi-
noon. Sakay diyanék mo be ikésanike, da
pihesuék alang-alang diya. Sakay diyan ka
alanganin a magtiis ta hirap alang-alang ta
Mahusay a Baheta tungkul ni Jesus. Diyos i
mégpatibaya ta isip mua. 9 Niligtas kitam na
Diyos, a pinili na kitam a sakup na a tolay.
Bakén a dahil to gimet tam a mahusay,
éng'wan niligtas na kitam dahil ta kagbi na
dikitam sakay ta kaluuben na. Saya i ni-
handa na dikitam bagu nilalang i mundua.
Ey ti Cristo Jesus, siya i nangtupada ta éya
a nihanda na. 10 Ey nadid éy nepaliwanag
dén dikitam tu nihanda na Diyos, sapul to
kédemét se no mégligtas dikitam a ti Cristo
Jesus. Siya i nagpaliwanaga ta buhay a
éwan tu katapusan to pégpahayag na ta
Mahusay a Baheta. Siya i néngibuta ta
kapangyarian na kamatayan tam.

11 Ey nadid, éy ginimiték na Diyos a apos-
tol sakay maistu, a inutusanék na a mégpa-
hayag ta Mahusay a Baheta. 12 Kanya méghi-
rapék a nepihesuék. Pero maski, éwanék
mésanike, da tukoy ko i pagkatiwalaan kua.
Sakay tukoy ko be a agumanék na ta pég-
toldu ko a nikatiwala na diyakén, hang-
gan ta aldew a késoli na se a maghukum.
13 Nadid, Timoteo, sugsugén mo i tunay a
kagi a nitoldu ko diko. Sakay manatili ka
be ta péniwala tam, sakay mahalén mo du
kaguman mo; da saya i ugalia na mékiagum
ni Cristo Jesus. 14 Diyan mo pébayan tu tu-
nay a pégtoldu a nikatiwala diko na Diyos.
I Banal a Espiritu a mégiyan dikitam, éy
aguman na ka.

15 Tukoy mo dén a gininananék du étanan
a méniwala ta Asia. Pati ti Pigelio sakay ti
Hermogenes, éy gininananék de be. 16 Pero
ti Onesiporo, éy éwan. Kagbian maka na
Diyos de Onesiporo a mété tena, da inagu-
manék na ta meadu a beses. Maski pihe-
suék éy éwanék na ikésanike, 17 éng'wan to
kédemét na se ta Romaae, éy piniliték na a
inahayok hanggan éwanék na neta. 18 Sakay
natandaan mo wade be tu péngtulung na
diyakén ta Epeso to araw. Maano maka
kagbian siya na Panginoon ta aldew na
péghukum.

2

Tu Matapat a Sundalu Ni Cristo

1 Nadid, Anéng, patibayén mo i isip mua
ta tulung ni Cristo Jesus. 2 Te meadu a
mégpatunay to nitoldu ko diko. Ey siko
éy dapat mo a itulos a magtoldu ta éya
a nitoldu ko diko. Tolduan mo du ma-
pagkatiwalaan mo a tolay, a monda maari
be side a magtoldu man dén ta iba. 3 Tiisén
mo i hirap mo, da siko i sundalu ni Cristo
Jesus a matapat. 4 I tunay a sundalu, éy
éwan na masugsug i éwan na katungkulan.
Eng'wan, pilitén na a mangatéd ta kasayaan
no kapitan na. 5 Sakay tu mégkontes, éy
éwan siya manalo éng éwan na sundin i
utus no kontes de. 6 Sakay tu mesipag a
mégaradu, éy dapat a meditol a mangalap
ta pakinabang na. 7 Isipén mo diden ya a

étélo a halimbawa, Timoteo, éy ipaliwanag
diko na Diyos i étanan a kahulugen na éya.
8 Alélahanén mo ti Jesu Cristo, a nagéb-
wat ta lahi ni Dabid, a nabuhay a huway.
Saya i Mahusay a Baheta a ipahayag ko.
9 Kanya méghirapék a pihesu, dahilan ta ni-
pahayag kua. Sakay pati, éy kinadenaanék
de be a komanék i tulisan. Pero éwan de
makadenaan i kagi na Diyos. 10 Kanya tiisén
ko i maski anya a hirap alang-alang du pinili
na Diyos a tolay na, monda magkamit be
side ta kaligtasan de a gébwat ni Cristo
Jesus, sakay ta kamahalan a buhay a éwan
tu katapusan. 11 Nadid, tandaan mo i kagi
a éye a tunay: "Eng mate kitam kan a
kaguman ni Jesus, éy kaguman na kitam
be a buhay. 12 Eng tiisén tam san i hirap
tama, éy kaguman tam siya a maghari. Pero
éng idelan tam siya, éy idelan na kitam
be. 13 Maski éwan kitam matapat diya, éy
matapat kan pabi siya dikitam, da éwan
maari a malipas i pangako na."

14 Ipaala-ala mo ya du kakaguman mo
sina, Timoteo, sakay ihatul mo dide a diyan
side mékipégsuway ta sari-sari a salisalita.
Ewan tu iatéd a mahusay i kona sa a pég-
pasuway. Eng'wan mepahamak san i isipa
du mégbati. Ey Diyos i sistigu ta péghatul
mua dide. 15 Pumilit ka a pumeta ta Diyos a
mégtoldu ka ta mahusay ta kagi na, monda
purién na ka, monda éwan ka be masanike
ta tinarabaho mo diya. 16 Sakay iwasan mo
tu éwan tu kabuluhan a uhon a kontara ta
Diyos, dahilan i mégkagia ta kona sa, éy
lalo a umadeyo ta Diyos. 17 Koman i saket a
mékeahes i kona sa a pégtoldu, da kumalat
ta iba a tolay a pagkamalién na side. Kagu-
man diden ya a mégtoldu éy de Himeneo éy
ti Pileto. 18 Side a duwa, éy inumadeyo dén
side ta katutuhanan. Sakay sésidaén de i
péniwala du iba, a kékagin de a éwan kitam
kan mabuhay a huway da nakalipas dén i
éya. 19 Pero entan mo, pinatibay na Diyos
i sakup na a tolay. Koman dén side i dikél
a bito a éwan mo mayégyég. Sakay i kagia
no tanda na éya a bito, éy "Tukoy kan na
Panginoon éng ti ésiya i sakup na a tunay."
Sakay i tanda a esa, éy kagi na a, "Tu bawat
kan mégkagi a sakup siya na Panginoon, éy
dapat a ibutan na tu gimet na a medukés."

20 Mara du mégiyan ta memahal a bile, éy
te kasangkapan side a gintu, sakay pilak,
sakay kayo, sakay binga. Du iba, éy maha-
laga side; du agum éy éwan side masiyadu a
importante. 21 Nadid, mara du tolay ta sim-
baan, éy koman be side i kasangkapan na
bile. Eng ibutan de tu ugali de a medukés,
éy talaga a handa dén side a tumulung to
amo de. Gamitén na Diyos i kona sa ta
mahalaga a gimet. 22 Kanya siko, Timoteo,
éy iwasan mo i medukés a kagustuan du
olito. Pilitén mo a gemtén i mahusay éy
ta mapayapa a buhay. Sakay manatili ka
ta péniwala mua, sakay mahalén mo i ka-
pareho mo. Saya i ugalia du méniwala ni
Jesus ta tunay, a éwan side tu kasalanan
ta isip dia. 23 Iwasan mo be du mégpa-
suway a tolay, da éwan ya tu kabuluhan.
Tukoy mo i keangayana na éya, éy lébug.
24 Ewan maari a mékelbug i utusan na Pangi-
noon. Eng'wan dapat mebait siya ta étanan.
Sakay dapat a matiyaga siya a mégtoldu ta
mahusay. 25 Sakay dapat be a mégpasensiya
siya du kontara na, a patamaén na i isip dia.
Makay sakali éy atdinan side na Diyos ta
panahun de a magsisi, monda mapospusan
de maka i katutuhanan. 26 Eng kona sa, éy
makalégsew maka side ta biklog ni Satanas,
da siya ngani i nagdiképa dide a pinilit na
side a sundin de i kagustuan na.

3

Tu Ménegipo a Panahun a Dumemét

1 Tandaan mo ye: Te dumemét a hirap ta
ménegipo a panahun bagu sumoli ti Cristo.
2 I ugali na tolay ta éya a panahun, éy gustu
de san i sarili de, sakay medémot side ta
kuhata, sakay palalo side, sakay mégpintas
side. Masuwayin side ta magulang de; éwan
side tu utang a loob; éwan side mékidiyos;
3 éwan side tu kagbi; mekétog i isip dia;
mégahew side; éwan de tipidén i sarili de;
metapang side; méiyamut side ta mahusay
a tolay; 4 mégtaraidor side; éwan de isipén
i gimet dia; hambug side; sakay éwan de
sundin i Diyos, éng'wan sundin de san i
kalayaan dia. 5 Mégwari-wari side a méni-
wala side ta rilihiyon tam, péro inidelan de
dén i Panginoon tam.

Iwasan mo, Timoteo, i kona sa a tolay. 6 I
sénganya dide éy makasdép side ta pamili-
bilea, a tulos de a mégtoldu ta mali du
bébe a kulang tu isip. Du kona sa a bébe,
éy mélungkut side ta kasalanan de, sakay

sésundin de san i maski anya a gustu de.
7 Diden ya a bébe, éy bébaten de i maski ti
ésiya a mégtoldu, pero éwan side makaadal
ta katutuhanan. 8 Nadid, diden ya a lélake,
éy ahigén de de Hanes sakay ti Hamberes to
késuway de ni Moises to araw, da sumuway
be side nadid ta katutuhanan. Ewan side
tu isip, sakay éwan tu pasa tu péniwala de.
9 Pero éwan de itulos i ugali dia a kona sa, da
humayag agad i kalukoan dia. Matalo side
a kona de Hanes to araw.

Tu Ménigipo a Hatul Ni Pablo

10 Nadid siko, Timoteo, éy napospusan
mo dén i nipagtoldu kua sakay ta ugali
kua sakay ta layunin kua. Tukoy mo be
dén i péniwala ko éy ta pégtiyaga ko éy ta
pégmahal ko ta tolay. 11 Sakay tukoy mo
be dén i nipékialama diyakén du tolay ta
Antiokia sakay ta Ikonio sakay ta Listra,
éng pinakodya de a nagpahirap diyakén.
Pero inagawék na Panginoon ta étanan a
éya. 12 Ey maghirap a talaga du étanan a
méniwala ni Jesus ta mahusay, da lélokon
side na iba a tolay. 13 Ey du medukés a
tolay sakay du ménglokо, éy lumalo side a
medukés, hanggan maloko be side.

14 Pero siko, Timoteo, éy diyan mo kalek-
sapan i katutuhanan a inadal mo, da saya i
péniwala mo a tahod. Dapat ka a magkati-
wala du nagtoldu diko. 15 Natandaan mo,
sapul to kékétihék mo, éy tukoy mo dén i
kasulatan na Diyos. Saya i pagadalan mua a
monda meligtas ka, dahil ta péniwala mo ni
Cristo Jesus. 16 I étanan a kasulatan na Diyos,
éy Diyos i nagpasulata. Saya i méngatéda
diko ta pégtoldu mo sakay ta ipégsaway mo
du mégkamali. Sakay saya i péghatul mo
du makasalanan. Sakay saya i pégadalan
mo ta tama a ugali. 17 Kona sa i iatéda na
kasulatan, monda tu utusan na Diyos, éy
handa dén siya a magimet ta maski anya a
mahusay a tarabaho.

4

1 Nadid, Timoteo, Diyos i sistigu kua ta
iutus ko a éye diko. Sakay ti Cristo Je-
sus i sistigu ko bia. Siya i maghukuma
du tolay a buhay sakay du pate. Alang-
alang ta késoli na sakay ta péghari na,
éy utusan ta ka a 2 magpahayag ta baheta
na Diyos. Maski nikésiya, maski melagen,
maski mehirap, éy sipagen mo a magpa-
hayag. Magpatunay ka dide, sakay hatulan
mo side, sakay pégkagian mo du mégka-
mali. Sakay pagtiyagaan mo san a mag-
toldu. 3 Kanyaék mégbilin diko ta kona
se, Timoteo, éy dahilan éy te panahun a
dumemét a éwan tanggapén na tolay i tu-
nay a pégtoldu. Eng'wan i sundin de sana
éy du mégtoldu ta gustu de a mabate. 4 Idel
de a makabate ta katutuhanan. Basta sari-
sari a lagip i péniwalaan dia. 5 Kanya siko,
Timoteo, éy patibayén mo a palagi i isip
mua. Pagtiisan mo i hirap mo. Sigi ka a
magpahayag ta Mahusay a Baheta. Sundin
mo i katungkulan mo.

6 Ey sakén, dumemét dén nadid i ikate ko
alang-alang ta Panginoon tam. 7 Natupad
ko den i pékilaban ko. Sinipagen ko a
nangtupad ta tungkulin ko. Ewan ko in-
ibutan tu péniwala ko. 8 Kanya nadid éy
nihanda dén na Diyos i gantimpala ko. Ey
ti Panginoon Jesus, éy siya i mangatéda
diyakén ta kédemét na se a maghukum.
Ey éwan san sakén i atdinan na, éng'wan
pati du étanan a méguhay diya a umasa ta
kédemét na. Siya i mahusay a maghukum.

9 Pilitén mo, Anéng, a dumemét ta éye
agad. 10 Dahilan ti Dimas, éy pinabayanék na
dén. Isipén na wade san i kalayaan na. Inu-
mange dén siya ta Tesalonika. Ti Kresente
éy inumange dén ta Galasia. Sakay ti Tito,
éy inumange ta Dalmasia. 11 Basta ti Lukas
san dén i kaguman kua nadid. Ahayukén
mo ti Markos a kuyugén mo ta éye, da
dikél i metulung na diyakén. 12 Ti Titiko éy
pinéglakad ko dén ta Epeso.

13 Kéange mo se, éy kébilén mo tu diyaket
ko a niwahak ko ni Karpo ta Troas. Pati du
libru. Pero i mas mahalaga a kébilén mo éy
du sulat.

14-15 Mangilag ka ni Alehandro a mégpan-
day, da pinékialamanék na ta mahigpit.
Kontara siya a tahod ta pégtoldu me. Gan-
tian siya na Panginoon a talaga ta ginamet
na a éya dikame. 16 Tu neditol a sisiyon de
diyakén, éy éwan tu néngisuhog diyakén.
Basta gininananék de a étanan. Patawadén
maka side na Diyos. 17 Pero i Panginoon, éy
éwanék na pinabayan. Pinatibay na i isip
kua a monda maariék a mégpahayag ta kagi
na, monda mébati du éwan Judeo a tolay.
Sakay pati, éy inagawék na to talaga ko a

ikate. [18] Ey agawénék pabi na Panginoon ta
maski anya a medukés, hanggan éwanék na
kébilén ta kaharian na ta langet. Purién
maka siya a éwan tu katapusan.
[19] Ipékikumustaék mo de Priska a pasawa,
sakay de Onesiporo a mététena. [20] Nawahak
ti Erasto ta Korinto; sakay niwahak ko ti
Tropino ta Melito da naladu.
[21] Nadid, Timoteo, pilitén mo a umange
se bagu taglamig. Mékikumusta diko ti
Yubalo. Pati ti Prudente, ti Lino, ti Klaudia,
sakay du iba a méniwala ta éye, éy mékiku-
musta be side diko.
[22] Mékiagum maka diko i Panginoon tam.
Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Tito

1 Gébwat ye ni Pablo a utusan na Diyos,
sakay apostol ni Jesu Cristo. Inutusanék na
a monda patibayén ko i péniwala du pinili
na Diyos a tolay na, monda ipaliwanag ko
dide i katutuhanan ayun ta péniwala tama.
2 I katibayan na péniwala tam éy tu kéasa
tam ta buhay a éwan tu katapusan. Saya
tu nipangako na Diyos bagu na nilalang i
mundua. Ey éwan mégbuli-buli i Diyos.
3 Ey nadid, kédemét na takda na a oras, éy
nipaliwanag na tu nipangako na. Sakay
nipagkatiwala na diyakén a sakén i magpa-
hayaga ta kagi na ayun ta utus na Diyos.
Siya i tagapagligtas tama.
4 Saye i sulat kua ni Tito, a tunay a anak ko
ta péniwala tam. Tama tam a Diyos sakay
ti Cristo Jesus a tagapagligtas dikitam, éy
atdinan de ka maka, Tito, ta biyaya sakay
ta kapayapaan.

Tu Katungkulan Ni Tito Ta Kreta

5 Kanya niwahak ta ka ta Kreta, Tito, éy
monda husayén mo i étanan a bagay ta ina
a éwan pabi mahusay du simbaan ta ina;
sakay monda pilién mo du tagapamahala
du simbaan ta bawat banuwan sina, a at-
dinan mo side ta tungkulin de. Tandaan
mo tu nibilin ko diko: 6 Du matétanda a
tagapamahala ta simbaan, éy kailangan a
éwan side tu kapintasan, sakay isesa san i
asawa de, sakay méniwala be du anak de,
sakay éwan side manggugulo. 7 Kailangan
a éwan tu kapintasan i tagapamahala ta
simbaan, da side i bahala ta tarabaho na
Diyos. Kailangan a éwan side palalo, éwan
side maiyamutin, éwan side méglélasing,
éwan side manggugulo, sakay éwan side tu
démot ta kuhata. 8 Eng'wan, dapat a ugali
de, éy patulusén de ta mahusay du bisita de,
sakay mahusay i ugali de, sakay tipidén de i
sarili de, sakay mékidiyos side ta mahusay.
9 Kailangan be a sugsugén de a palagi i tunay
a pégtoldu, monda maari de ya a gamitén ta
péghatul de ta tolay. Sakay sawayén de du
tolay a kontara ta éya a pégtoldu.

Du Mégtoldu Ta Mali

10 Da entan mo, Tito, te meadu a tolay
a mekétog tu isip, a pagkamalién de du
iba ta pégtoldu dia a éwan tu pasa. Kona
be sa i meadu a Judeo a méniwala ni Je-
sus. 11 Kailangan a masaway side agad, da
pinagkamali de dén i péniwala na meadu
a mété tena. Monda san éy maketa side
ta kuhata, kanya mégtoldu side ta mali.
12 Entan mo, tu kinagi no purupeta de a
esa éy, “Du taga Kreta kan, éy palagi side
a mégbuli-buli; koman kan side i hayup a
metamad side, sakay medémot side.” 13 Ey
tama ngani ya. Kanya, Tito, éy pégkagian
mo side ta mahigpit, monda tumibay i péni-
wala dia ni Jesus, 14 monda éwan de sug-
sugén i sari-sari a lagip a gébwat du Judeo
to araw, sakay monda éwan de sundin du
tolay a inumidel ta katutuhanan. 15 Melinis
i étanan a bagay éng melinis ka be tu isip.
Pero du medukés a tolay a éwan méniwala,
éy éwan side tu mahusay a gimet, da mehu-
pet a tahod i isip dia. 16 I kékagin dia, éy
tukoy de i Diyos, pero éwan. Da i gimet dia,
éy éwan umayun ta kagi dia. Medukés side
a tahod, sakay masuwayin side. Ewan side
makagimet ta maski anya a mahusay.

2

Tu Tama a Pégtoldu

1 Kanya siko, Tito, éy kailangan éy még-
toldu ka ta tama a pégtoldu. 2 Ihatul mo
du matétanda a lélake a diyan side mé-
glasing, sakay mahusay maka i ugali de,
sakay tipidén de i sarili de. Hatulan mo
side a patibayén de tu péniwala de, sakay
mahalén de i tolay, sakay magtiyaga side.
3 Pati du matétanda a bébe, Tito, éy hatulan
mo be side a gemtén de a palagi i kagustuan
na Diyos; sakay diyan side mégupos; diyan
side mahilig ta alak. Dapat magtoldu side
tungkul ta mahusay, 4 monda matolduan
de du kabataan a bébe a mahalén de du
asawa de sakay du anak de. 5 Kona maka
sa, monda magadal du kabataan a bébe a
magtipid ta sarili de, a diyan side meana-
ananya. Dapat magsipag side sakay mebait
side, sakay sundin de tu asawa de. Kona
maka sa monda éwan mapintasan i kagi na
Diyos.
6 Pati du kabataan a lélake, éy hatulan mo
be side a magtipid ta sarili de. 7 Sakay pati
siko, Tito, éy ipeta mo i ugali mo a mahusay,
monda ahigén de ka. Magtoldu ka ta mata-
pat, a diyan mo gégemtén a biro. 8 Magtoldu

ka ta tama a kagi a éwan mapintasan. Eng
pakuna mo sa, éy masanike du kalaban tam,
da éwan side tu makagi a medukés dikitam.
9 Pati du utusan, éy hatulan mo be side,
Tito, a sumunud side ta amo de, a diyan side
pulusupiya. Pilitén de maka a gumamet ta
kasayaan na amo de. 10 Diyan side mégkupit.
Eng'wan, dapat a matapat side to amo de,
monda mepeta de i kamahalan a pégtoldu
na Diyos ta gimet dia. 11 Dahilan éy nipali-
wanag dén nadid i memahal a gimet na
Diyos a kaligtasan na tolay. 12 Saya i még-
toldua dikitam a méngibut ta labag ta Diyos
sakay ta ugali ta mundua a medukés. Saya
i mégtoldua dikitam a magtipid ta sarili
tam sakay ta pégpatama ta ugali tam, sakay
ta pékidiyos tam. 13 Dapat kona sa i ugali
tam, habang umasa kitam ta éya a memahal
a aldew a uhayén tam. Saya i aldewa a
dumemét i Diyos tam a ti Jesu Cristo a
tagapagligtas. Ey dikél i kapangyarian na
ta éya a aldew. 14 Niatéd na tu sarili na,
a monda meligtas na kitam ta medukés.
Sakay lininisan na kitam, monda sikitam i
tolay na a sarili, monda mesipag kitam a
magimet ta mahusay.
15 Itoldu mo ya, Tito. Gamitén mo i ka-
pangyarian mo a maghatul ta tolay, sakay
pégkagian mo side. Diyan mo pakultaden a
te umidel diko.

3

I Dapat a Ugali Du Méniwala Ni Jesus

1 Ipaala-ala mo du méniwala sina, Tito,
a dapat side sumunud du mayor de sakay
du iba a tagapamahala. Dapat sundin de
side, sakay palagi side a handa a gumamet
ta mahusay. 2 Pégkagian mo side a diyan
side mégupos, sakay diyan side mékelbug.
Kailangan a mebait side, sakay gumalang
side ta maski ti ésiya a tolay.
3 Da tandaan mo, pati sikitam, éy
medukés i ugali tam to araw. Mekétog i
isip tam, sakay masuwayin kitam. Sakay
éutusan kitam to éya na maski anya a
gustu tam a medukés. Ugali tam sana
to éya, éy medukés, sakay sumésene
kitam. Naiyamut dikitam du iba, sakay
naiyamut kitam be dide. 4 Pero nadid, éy
mepaliwanag dén i ugali na Diyos a mebait,
5 da niligtas na kitam. Pero éwan na kitam
niligtas dahil to gimet tam a mahusay,
éng'wan kanya niligtas na kitam éy to kagbi
na san dikitam. Mineligtas kitam dahil ta
péglinis na dikitam. Dahil ta éya, éy nienak
kitam a huway, a naging bigu i buhay tama.
Ey gébwat ya ta Banal a Espiritu. 6 Niatéd na
Diyos dikitam i Banal a Espiritu ta pamag-
itan ni Jesu Cristo a tagapagligtas tam.
7 Kona sa i ginamet na, monda tanggapén
kitam na Diyos, a ibilang na kitam a éwan
tu kasalanan, monda magkamit kitam ta
buhay a éwan tu katapusan. Saya i asaan
tama. 8 Tandaan mo i kagi ko a éye, Tito, da
tunay ya.
Kanya gustu ko a tiyagaan mo ya, Tito,
a itoldu mo du méniwala ta Diyos, monda
mesipag side a gumamet ta mahusay. I
éya éy mahusay, a pakinabangan na tolay.
9 Diyan ka mékipégsuway ta éwan tu pasa,
sakay du atakdug a listaan du matétanda
to araw. Iwasan mo be i pékelbug tungkul
ta kautusan. I éya éy éwan tu kabuluhan.
10 Sakay éng te tolay sina dikam a pinég-
suwayén na du kaguman moy, éy pégka-
gian mo. Nadid, éng éwan siya maniwala éy
pégkagian mo a huway. Nadid, éng sigi san
siya éy diyan mo pakultaden a mékiagum
dikam. 11 Da tukoy mo dén a medukés i kona
sa a tolay. Te kasalanan siya, sakay tukoy na
be ta isip na a te kasalanan dén siya.
12 Paangen ko diko ti Artemas, o dikaya ti
Tikiko. Kédemét na diko, Tito, éy pilitén
mo a umange diyakén agad ta Nikopolis,
da saya i pégpalipasan kua a talaga na-
did a taglamig. 13 Pilitén mo a pagayakan
de Senas éy ti Apolos, monda mahusay i
lakad dia. Pagayakan mo side ta étanan a
kailangan de. 14 Matolduan maka du étanan
a kaguman ta a magtarabaho ta mahusay,
monda matulungan de du te kailangan.
Diyan side mégbébulakbolén.
15 Du kaguman ko ta éye, éy mékikumusta
side diko. Sakay sakén, éy ipékikumustaék
mo du kaguman tam ta ina a méniwala.
Kagbian kam maka na Diyos. Ewan dén.
Pablo.

Tu Sulat ni Pablo ni Pilimon

1 Gébwat ye ni Pablo a pihesu alang-alang
ni Cristo Jesus. Sikame ti Timoteo i nanu-
lata ta éye. Saye i sulat mia ni Pilimon, tu
mahal me a katulung me ta tarabaho tam.
2 Sulatan me be ti Apia a top tam, sakay
ti Arkipo a katulung tam ta kalaban tam,
sakay du iba sina a méniwala a te sakup du
mégsimba ta bile moy.
3 Tama tam a Diyos sakay ti Panginoon
tam a Jesu Cristo, éy atdinan de kam maka
ta biyaya sakay ta kapayapaan.
4 Mégpasalamaték ta Diyos a palagi,
dahil diko, Pilimon, a alélahanén ta ka
ta panalangin ko. 5 Dahilan éy nabaheta
ko dén i pégmahal mo du étanan a
méniwala, sakay nabaheta ko be a matibay
dén tu péniwala mo ni Panginoon Jesus.
6 Ménalanginék a mapospusan maka du
tolay i mahusay a dumemét dikitam a
gébwat ni Cristo. Mapospusan de maka ya
dahil ta péniwala mo a ipahayag mo. 7 Tu
péngmahal mo du iba a tolay, Wadeng, éy
saya i nagpasayaa diyakén, da pinatibay mo
kan i isip du étanan a méniwala ta Diyos.
8 Kanya nadid, Pilimon, éy te kaginék
diko. Pero éwan ko gamitén i kapangyarian
ko a gébwat ni Cristo a mangpilit diko a
mangtupad ta gustu kua. 9 Eng'wan, alang-
alang ta pégkasuyu taa, éy mékiohonék
san diko. Maski lakayék a nepihesu alang-
alang ni Cristo, éy éwan ta ka pilitén. 10 I
pékiohon ko sana diko, Pilimon, éy alang-
alang ni Onesimo. Dahilan éy bilang anak
ko dén siya a tunay, da tinolduan ko siya
a ipasakup ni Jesus ta kinepihesuan kuae.
11 To éya éy éwan ka tu pakinabang ni Ones-
imo. Pero nadid, éy te pakinabang ka dén
diya; sakay sakén éy te pakinabangék be, da
inagumanék na.
12 Nadid, Kadimoy, éy pasolién ko dén na-
did diko ti Onesimo, maski magamwawék
diya. 13 Gustu ko maka a gipusén ko pa
se siya a kaguman ko, monda siya maka i
mégebégi mo a tumulung se diyakén ale ko
a pihesu. 14 Pero éwan, da mésanikeék a
gamitén tu utusan mo éng éwan mo pakul-
taden. Ewan ta ka pilitén éng éwan mo
isuul diyakén.
15 Kanya wade nehiwalay diko ti Onesimo
a sandali a panahun, éy monda maging
kaguman mo siya a huway habang buhay.
16 Ey éwan dén siya nibilang a utusan mo san
nadid, éng'wan higit pa ta utusan, da nag-
ing top mo siya nadid ta péniwala. Sakén
éy gustu ko siya a tahod. Pero siko, éy mas
mahigit i pénggustu mua diya a talaga, da te
utusan ka man dén, sakay te top ka be dén
a méniwala ta Panginoon tam.
17 Kanya Pilimon, éng magkadimoy kita
a talaga, éy tanggapén pad ti Onesimo a
kona maka be ta pénanggap mo diyakén.
18 Eng te kasalanan siya diko, o éng te utang
diko, éy sakén i bahala. 19 Tandaan mo,
sakén a mismo, éy pirmaan ko dén i sulatae,
monda maniwala ka a sakén i bahala a
magbayad ta utang na. Pero, Pilimon, diyan
mo be kaleksapan a te utang a luub ka be
diyakén, da sakén i néngipaliwanaga diko
ta buhay a éwan tu katapusan. 20 Kanya,
Wadeng, éy umayun ka pad ta pékiohon
ko a éye diko dahil ta péniwala ta ta
Panginoon. Pakasayaénék pad, da patwadi
kita dén ta péniwala. 21 Mégkompiyansaék
diko, Pilimon, da tukoy ko a sundin mo
i pékiohon kua diko ta sulatae. Tukoy
ko a gemtén mo i mas mahigit ta gustu
ko. 22 Maghanda kam be ta demtan ko, da
umasaék a paluwasénék de ta pégpihesua-
nae, dahil ta panalangin moya diyakén, a
tulos bumisitaék dikam.
23 I kaguman ko a éye a ti Epapras, éy
mékikumusta diko. Nipihesu be siya dahil
ta péniwala na ni Cristo Jesus. 24 Sakay
du katulung ko a iba ta tarabaho ko, a ti
Markos, ti Aristarko, ti Demas, ti Lukas, éy
mékikumusta be side diko.
25 Kagbian kam maka na Panginoon tam a
Jesu Cristo. Ewan dén. Pablo.

Tu Sulat a para du Hebreo

1 To éya éy nipaliwanag na Diyos i kagi na
du apo-apo tam ta pamag-itan du purupeta
na. Nipaliwanag na ya ta iba-iba a panahun,
sakay ta iba-iba a gimet na. 2 Pero nadid,
éy nipaliwanag na dén dikitam i kagi na ta
pamag-itan no anak na. Siya i pinaglalanga
na Diyos ta étanan. Siya i inutusan na a
bahala ta étanan. 3 Tu anak na Diyos, éy
siya i méngipetaa ta pagkadiyos na Diyos
ta mundua. Dahilan, éng kodya i Diyos,
éy kona be dén sa tu anak na. Siya be i
bahala ta sanlibutan ta pamag-itan no kagi
na a makapangyarian. To nikate na a para
malinis i tolay ta kasalanan de, éy nagsoli
siya ta langet, a kaguman na sa i Diyos a
méghari.

Mataas Ti Jesus Du Anghel

4 Kanya tu anak na Diyos, éy pinataas siya
na Diyos du anghel. Dahilan i tungkulin
na a makapangyarian, éy mahigit pa du
anghel. 5 Da bakén a anghel i pinégkagiana
na Diyos ta kagi a éye, a "Siko i anak ko.
Sakén i Ama mua." Tu anak na san i pinégk-
agian na ta éya. Ti Jesus san i nginahinan
na a anak na. 6 Sakay to pégpaange na Diyos
to anak na a isesa ta mundua, éy kinagi
na, a "Dapat a siya i sambaana na étanan a
anghel ko."
7 Nginahinan na Diyos du anghel a utusan
na, a koman kan side i pahés éy ta apoy,
da mesibét side a gemtén de agad i utus
na Diyos. 8 Pero i ningahen naa to anak
na éy Diyos! Da kinagi na diya, a "Siko éy
Diyos ka. I kapangyarian mua, éy éwan tu
katapusan. Méghari ka ta tama. 9 I gimet a
mahusay éy kasahatan mo. Pero i gimet a
medukés éy kaiyamutan mo. Kanya sakén
a Diyos, éy pinili ta ka dén a mataas ka
du iba. Sakay inatdinan ta ka ta kasayaan
mo." 10 Sakay i kagi a iba a tungkul to anak
na Diyos, éy "Siko, Panginoon, i naglalanga
ta mundua. Sakay i étanan ta langet, éy
linalang mo be. 11 Kédemét na oras éy
maibut side. Pero siko éy éwan ka maibut,
maski nikésiya. Maluma side a étanan a
koman i badu. 12 Ey siko, iduho mo i mundu,
sakay du édsa ta langet, a koman side i
dati a damit. Mabagu side; pero siko éy
éwan ka mabagu. Ewan ka tumanda, sakay
éwan ka mate." 13 Sakay bakén a anghel i
pinégkagian na Diyos ta éye, a "Kaguman
ta ka se a maghari, a hanggan mapasuku
ko diko du kalaban mo." Tu anak na san i
pinégkagian na ta éya.
14 Ey anya i tungkulina na anghel? Side éy
du espiritu a mégtarabaho ta Diyos. Side i
utusan na Diyos a ange tumulung du tolay
a meligtas.

2

Diyan Moy Pébayan Tu Inadal Moy

1 Nadid, éng kona sa i kapangyarian ni
Jesus, éy dapat a pansingén tam ta mahigpit
i katutuhanan a inadal tam tungkul diya,
monda éwan tam kaleksapan. 2 Da entan
moy tu kahigpitan no kautusan na Diyos
a nipahayag du anghel ni Moises to araw.
Eng maparusaan na Diyos a talaga i maski
ti ésiya a éwan méniwala ta éya, 3 éy anya,
isip moy makaiwas kitam beman ta parusa
na nadid, éng pabayan tam tu nipahayag
no Panginoon tungkul ta pégligtas ta tolay?
Da lalo ya a mahigpit to kautusan. Ey
tandaan moy, du tolay a nakabati ni Jesus,
éy side ya di nagpatunaya dikitam a katu-
tuhanan ya. 4 Pati i Diyos, éy nagpatunay
be siya dikitam a katutuhanan tu nitoldu de
dikitam. Da inatdinan na side ta kapang-
yarian a monda makagimet side ta katakat-
taka ta harapan tama, monda méniwala
kitam. Sakay inatdinan na be du méniwala
ta iba-iba a kaluub na a gébwat ta Banal a
Espiritu, ayun ta gustu na a iatéd. Diden ya
a kaluub éy sa' be ya i mégpatunaya dikitam
a katutuhanan tu nitoldu de.

Ti Jesus I Tagapagligtas

5 Nadid, te kagin ék tungkul ta bigu a
mundu a dumemét: bakén a anghel i pinilia
na Diyos a bahala ta éya, éng éwan tolay.
6 Da kinagi ye to kasulatan:

"Siko, Diyos, bakit tolay i pansingén mua?
Maski éwan side tu pasa, éy alagaan
mo side. 7 Ta sandali a panahun, éy
ginamet mo side a mababa side du
anghel. Sakay pinataas mo side a
koman i hari, 8 da inatdinan mo side
ta kapangyarian ta étanan."

Nadid, éng kinagi na Diyos a inatdinan
na i tolay ta kapangyarian ta étanan, éy

i kahulugen na éya, éy éwan tu bagay a
éwan ipasakup ta tolay. Nadid a panahun
éy meta tam a éwan pabi makapangyarian
i tolay ta étanan. 9 Pero entan moy ti Jesus.
Ta sandali a panahun éy pinababa siya na
Diyos du anghel, a naging tolay siya, monda
mate siya para ta étanan a tolay. Ey ginimet
ya na Diyos da kéagbian na kitam. Pero
nadid, éy pinataas dén siya na Diyos a hari,
da minate siya para dikitam.
10 Linalang na Diyos i étanan, a siya i
bahala ta étanan. Kanya tama i plano na a
naghirap ti Jesus, monda maging ganap dén
ti Jesus a tagapagligtas ta meaadu a tolay na
Diyos, a iange na side ta langet. 11 Ey nadid
éy inibutan na dén dikitam tu kasalanan
tam. Ey nadid, i Ama na, at sakay na Ama
tam, éy isesa. Kanya ti Jesus, éy éwan siya
mégalanganin a dulawan na kitam a top na.
12 Kona se i kinagi naa ta Diyos, a "Ipahayag
ta ka, Améng, du tétotop ko. Ta pégpisan
de, éy purién ta ka ta harap de." 13 Sakay
kagi na be, éy "Umasa ék ta Diyos." Sakay
kinagi na be, a "Kéye ék dén se, a kaguman
ko du anak na Diyos a naging tétotop ko."
14 Nadid, sikitam a anak na Diyos, éy
tolay kitam a mate kitam be. Kanya ti
Jesus éy naging tolay be siya, a te bégi
be, monda mate siya para dikitam. Ey
ta pamag-itan no nikate na, éy natalo na
ti Satanas, da ti Satanas i kégébwatan na
kamatayan. 15 Minate ti Jesus to kudos, a
monda agawén na kitam ta anteng tam ta
ikate tam. 16 Bakén a du anghel i tétulungan
naa, éng'wan sikitam a lahi ni Abraham.
17 Kanya naging tolay siya a kona dikitam a
tétotop na, monda meramay siya ta hirap
tam, monda kagbian na kitam. Ginimet na
ya a monda siya i tagapanalangin dikitam ta
harap na Diyos. Minate siya para ta tolay,
monda pagpasensiyaan na Diyos i tolay ta
kasalanan de. Matapat ti Jesus, a kinagbian
na kitam dén. 18 Ey nadid, maari na dén
a aguman du tétokson ni Satanas, monda
éwan side magkasala; da naghirap siya a
tinokso be siya ni Satanas to éya.

3

Mataas Ti Jesus Ni Moises

1 Sikam a tétotop ko ta péniwala, pinili
kam be dén na Diyos a anak na. Isipén
moy ti Jesus, siya a nibaheta tam ta tolay.
Siya i pinaange se na Diyos ta mundua,
monda siya i maging tagapanalangin diki-
tam. 2 Inatdinan siya na Diyos ta tungkulin
na; éy matapat siya ta Diyos, a kona ni
Moises. Da ti Moises, éy matapat be ta
Diyos to araw, to péngatéd diya na Diyos
to tungkulin na a siya i tagapamahala ta
bile na Diyos. (I bile na éy du tolay na
a Judeo.) 3 Pero ti Jesus éy mas higit pa
ni Moises, da siya i naglalanga du tolay
na Diyos. Ey ti Moises éy linalang san.
4 Tokoy tam dén a i bawat bile, éy te tolay
a nagimet ta éya. Ey Diyos i nagimita ta
étanan. 5 Nadid ti Moises, éy matapat a
utusan na Diyos a tagapamahala ta étanan
a tolay na Diyos to araw. I tungkulin na
sana, éy ipahayag na du tolay i gimet na
Diyos ta esa a panahun a dumemét. 6 Pero
ti Cristo éy éwan utusan na Diyos a kona
ni Moises, éng'wan anak ngani na Diyos, a
matapat siya a tagapamahala ta tolay na
Diyos nadid. Ey sikitam i tolay na, éng éwan
tam pébayan i pag-asa tam diya, sakay éng
mégkompiyansa kitam diya ta mahusay.

Tu Lugar a Para Du Tolay
Na Diyos a Imangan De

7 Kanya isipén moy i kagi na Banal a
Espiritu du Judeo to araw: "Bagay mabati
moy nadid i kagi na Diyos, 8 éy diyan kam
mekétog tu ulo, a kona du apo moy to araw,
to péngidel de ta Diyos to ilang a lugar.
9 Da du Judeo to araw, maski mineta de i
memahal a gimet na Diyos to lubuk na épat
a pulu a taon, éy pinuhubaan de siya éng
pabayan na i ugali de a medukés. 10 Kanya
kinaiyamutan na Diyos diden ya a tolay, da
kinagi na a palagi side a éwan méniwala ta
utus na, a medukés be i isip dia. 11 Mégingél
i Diyos dide, a nisumpa na side" a kinagi na,
a "Ewan side makasdép ta lugar a nihanda
ko dide a kaginhawaan de."
12 Sikam a tétotop ko, mangilag kam,
makay te sénganya dikam a te medukés
a isip, a maibutan tu péniwala moy ta
Diyos. 13 Maigi pa éy négpaalélahanan kam
a aldew-aldew, habang te panahun pabi,
monda éwan tu esa dikam a maloko na
kasalanan na; monda éwan tu esa dikam
a umidel ta Diyos. 14 Da kaguman kitam
ni Cristo a étanan, éng méniwala kitam
diya ta matibay hanggan éwan dumemét
i katapusan. 15 Sé' ngani ye i kinagia to

kasulatan: “Bagay mabati moy i kagi na
Diyos éy sundin moy. Diyan kam mekétog
tu ulo a kapareho du Judeo to araw.” 16 Ey ti
ésiya diden ya i nakabatia to kagi na Diyos, a
tulos de inidelan? Du Judeo ngani a étanan
a niluwas ni Moises ta Egipto. 17 Ti ésiya
i pinaginglana na Diyos to lubuk no épat
a pulu a taon? Diden ya ngani a Judeo a
te kasalanan. Ey minate side a étanan to
ilang a lugar. 18 Ti ésiya du pinégkagian
na Diyos a éwan side makasdép to lugar a
nihanda na dide a kaginhawaan de? Du
tolay a masuwayin. 19 Kanya tukoy tam a
éwan side nakasdép to luta a nipangako na
Diyos a para dide, da éwan side naniwala.

4

1 Nadid éy nipangako na Diyos a makas-
dép du tolay na to adene na, a maginhawa.
Ey i éya a pangako éy para dikitam be.
Pero mangilag kam; makay te esa dikam a
éwan makasdép ta éya a nipangako na. 2 Da
sikitam éy nabati tam be dén i Mahusay a
Baheta a kona du Judeo to araw, a méngilig-
tas i Diyos ta tolay. Pero side, éy éwan
de pinakinabangan i éya, da éwan side
naniwala. 3 Ey sikitam a méniwala nadid,
éy makasdép kitam a kaguman tam i Diyos
a maginhawa. Pero du éwan méniwala éy
éwan maari. Da mégingél i Diyos ta kona
sa, a kinagi na a éwan makasdép i kona sa
to lugar a nihanda na dide a kaginhawaan
de. Ey kinagi na i éya, maski nakahanda
dén tu lugar na sapul to nipaglalang na ta
mundua. 4 Da linalang na Diyos i étanan ta
éném san a aldew. Sakay to ikapitu a aldew,
éy inumimang kan dén siya to péglalang
na. Saya tu kagi to kasulatan. 5 Sakay
kagi na be ta éya, a diden ya a tolay éy
éwan side makasdép a kaguman na Diyos
a umimang ta kaginhawaan de. 6 Kanya
du tolay to araw a nakabati ta Mahusay a
Baheta, éy éwan side nakasdép to lugar na
Diyos, da éwan side naniwala. Pero te iba
a makasdép a monda kaguman dén side na
Diyos a maginhawa. 7 Kanya huway siya a
néngitakda ta esa a panahun a makasdép
i tolay ta lugar na. Ey nadid ngani dén i
panahun a éya! Da kélipas no panahun du
tolay a éwan méniwala, éy kinagi ni Dabid
tu kagi na Diyos a kona se: “Bagay mabati
moy i kagi na Diyos,” kagi na, “éy diyan kam
mekétog tu ulo.”

8 Nadid, i éya a lugar a kaginhawaan, éy
bakén a banuwan na Israel a dinemtan du
Judeo to péngigiya dide ni Hosue. Da éng
kona sa éy éwan maka dén négkagi i Diyos
a ta esa pa a panahun éy te dumemét a
ginhawa. 9 Samakatuwid, éy te imangan
pa a lugar a nakahanda a para ta tolay
na Diyos, a kaginhawaan de. 10 I maski ti
ésiya a makasdép ta éya éy kaguman na
Diyos a maginhawa, a kona to kéimang
na Diyos to péglalang na to éya. 11 Kanya
magpilit kam a sumunud ta Diyos, monda
makasdép kam ta éya a lugar, a kaguman
moy siya a maginhawa. Diyan sumuway
i maski ti ésiya dikam; makay te éwan
makasdép dikam, a kona du Judeo to araw
a masuwayin. Dapat kitam a sumunud,
12 da i kagi na Diyos éy éwan malipas, sakay
mahigpit ina a méngipeta ta édse ta isip
tama. Mara i kagi na Diyos éy metadém
ta maski ahe a sondang a magtembang i
tadém naa, da bumébétko a hanggan ta isip
tama sakay ta angés tama, a puhubaan na i
gayak na tolay. 13 Ewan tu makaliso ta Diyos.
Meta na i maski anya a gimet na tolay éy
ta gayak de. Siya i péngatuwiranan tam ta
kasalanan tam.

Ti Jesus I Tagapanalangin

14 Nadid, dapat patibayén tam ta mahusay
i péniwala tam ni Jesus. Da te tagapanalan-
gin kitam a inumange ta langet a mékiohon
ta Diyos a para dikitam--ti Jesus a mismo,
a anak na Diyos! 15 Maigi da ti Jesus i
tagapanalangin ta Diyos a para dikitam. Da
siya éy tukoy na dén i pagkatolay tam a
medukés. Da tolay be siya a tinokso be ni
Satanas. Ewan tu pégtokso ni Satanas ta
tolay a éwan nabati ni Jesus. Pero éwan
siya nagkasala. Kanya méhabag siya diki-
tam. 16 Ey dahil ni Jesus, éy diyan kitam
mésanike a umadene ta Diyos, da mebait
siya. Manalangin kitam diya, monda kag-
bian na kitam, sakay aguman na kitam
bagay te kailangan kitam.

5

1 Nadid, i bawat mataas a padi na Judeo,
éy pinili siya ta tolay, a i tungkulin na
éy tagapanalangin ta Diyos a para dide.
Mégatang siya ta Diyos dahil ta kasalanan

de, monda patawadén side na Diyos. [2] I kona
sa a padi éy tolay be siya a makasalanan be.
Kanya mahusay siya a mangagbi du tolay
a iba a te kasalanan. [3] Ey siya, da mehina
be, éy kailangan mégatang siya éwan san
para ta kasalanan du tolay, éng'wan para ta
kasalanan na be a sarili. [4] Nadid, tungkul
ta tungkulin na mataas a padi éy éwan
maari i esa a tolay a mangalap ta éya a
tungkulin. Da Diyos san i nangpilia éng ti
ésiya i mataas a padi, a kona to nipangpili
na ni Aron to araw.

[5] Ey kona be sa ti Cristo. Ewan siya
nagpataas ta sarili na a monda siya i taga-
panalangin. Eng'wan, Diyos i nagpilia diya
a tagapanalangin, to pégkagi na diya, a
"Siko i anak kua. Sakén i Ama mua." [6] Te
iba be a kagi na Diyos diya, a "Siko i taga-
panalangin ta tolay a éwan tu katapusan, a
kona ni Padi Melkisedek to araw."

[7] Ti Jesus, to pégiyan na pabi ta munduae,
éy ménalangin siya ta Diyos, a dumédaying
siya a makasanget, da tukoy na a Diyos
i maari a méngiligtas diya ta ikate na.
Ey pinansing siya na Diyos, da neta na a
masiyadu i péniwala na diya. [8] Maski anak
siya na Diyos éy natutu siya a méniwala
diya, dahil to hirap a tiniis na. [9] Ey nadid,
naganap dén ti Jesus ta mahusay, a tulos
siya tagapagligtas nadid ta étanan a tolay
a sumésunud diya. [10] Ey pinili dén siya na
Diyos, a siya i tagapanalangin ta tolay, a
kona ni Padi Melkisedek to araw.

Diyan Moy Pébayan Tu Péniwala Tam

[11] Te meadu ék maka pa a makagi tungkul
ta éya, pero mehirap a ipaliwanag dikam,
da sala moy a mapospusan. [12] Nale kam
dén a méniwala ni Jesus! Bakit kailangan
kam pa a tolduan ta medibo a pégtoldu na
Diyos? Dapat sikam maka dén i mégtoldu!
Koman kam pabi i anak a mégsuso pabi, da
éwan moy pabi kaya a méngan ta kanén.
[13] Eng gatas san i kaya moy a kanén, éy
koman pabi i anak i isip moya. Mehina pabi
i péniwala moya, a éwan moy pabi tukoy
i kagi na Diyos a mégtoldu ta mahusay
a ugali. [14] I mekétog a kanén éy saya i
medisalad a pégtoldu. I éya éy para san du
te isip; side a gumégimet ta mahusay, da
mapospusan de i mahusay éy ta medukés.

6

[1] Kanya sikam, éy dapat kam a magadal
ta medisalad a pégtoldu ni Cristo, monda
tumibay i péniwala moya. Diyan kam san
magadal a huway-huway ta medibo san a
pégtoldu. I medibo a pégtoldu éy tungkul
san ta péngibut ta ugali a éwan tu pasa,
sakay ta péniwala ta Diyos, [2] sakay ta pég-
binyag, sakay tungkul ta péngitupo moy ta
kamét moya ta tolay a basbasan moy, sakay
ta kéhuway a buhay, sakay ta parusa na
Diyos a éwan tu katapusan. [3] Magadal kam
be ta medisalad a pégtoldu, éng pakultaden
kam na Diyos.

[4] Da entan moy: i tolay a nagpasakup dén
ni Jesus, éng idelan de man dén, éy éwan
dén maari a makapagsisi i kona sa, sakay
éwan be maari a mapasoli side a huway. Du
tolay a kona sa, éng naliwanagen dén side,
a nabati de dén i kaluub na Diyos, sakay
naging kabilang dén side du tinumanggap
ta Banal a Espiritu, éy anya éng idelan de?
[5] Eng nakabati side a mahusay i kagi na
Diyos, éng makaramdam side ta kapang-
yarian na Diyos a dumemét a maghari, éy
anya éng idelan de? [6] Eng mabati na tolay i
kona sa, sakay tulos idelan de, éy éwan dén
maari a makapagsisi i kona sa; éwan dén
maari a makasoli side a huway, da koman
de i nipako a huway ti Jesus ta kudos, dahil
ta kéidel de diya ta harap na meadu a tolay.

[7-8] Mara i tolay a nipasakup ni Jesus, sakay
tulos idelan de, éy koman side i luta a
demtan na uden, pero i imula sa éy éwan
magtubu. Ewan ya tu pasa a luta, da
medukés san a lamon i tumubua ta éya,
sakay set. Talaga a idelan no te koo i kona
sa a luta, a tulos na a tutudén. Samakatuwid
éy parusaan na Diyos i tolay a kona ta éya a
luta, a inumidel ni Jesus. Pero du manatili
diya, éy tulungan na.

[9] Kékadimoy, maski kona sa i kinagi ko,
éy tukoy ko a memahal i kalagayan moy, a
iligtas kam na Diyos ta mahusay. [10] Tama
i gimet na Diyos. Ewan na kéleksapan
i ginimet moya sakay tu pégmahal moy
diya a iyépeta moy to pégtulung moy du
top moy ta péniwala. Ey sé' pabi ya i
ugali moya nadid. [11] Sakay sakén, i gustu
kua, éy tulos mesipag i bawat esa dikam
a méniwala a hanggan buhay kam, monda
kamtan moy i asaan tama. [12] Diyan kam

metamad. Eng'wan, ahigén moy du iba a
tolay a tétiisén de i hirap de, a uméasa side
to nipangako na Diyos dikitam.

Tu Nipangako Na Diyos

13 Entan moy ti Abraham: to péngako
na Diyos diya, éy nipangako na Diyos a
tupadén na. Ey pinatibay na tu pangako na
ta sarili na a ngahen. Ey éwan tu mataas ta
ngahen na Diyos. 14 Kinagi na Diyos diya, éy
"Pagpalaén ta ka a talaga, sakay pakaduén
ko i lahi moy." 15 Ey entan moy ti Abra-
ham: nale siya a naguhay, pero nakamtan
na be tu nipangako na Diyos diya. 16 Eng
sumumpa i tolay ta pangako, éy ngahinan
na i esa a tolay a mataas pa diya. Ey du mak-
abati, éy méniwala side ta pangako na éng
isumpa na. 17 Ey kona be sa i Diyos to araw--
pinatibay na tu pangako na ta pamag-itan
na pénumpa, monda du pinangakuan na,
éy tukoy de a éwan malipas tu kagi na.
18 Kanya sikitam a nipasakup ta Diyos, éy
umasa kitam to nipangako na, da nisumpa
na be. Ey matibay i kéasa tam diya, da éwan
siya mégbuli-buli. 19-20 Tukoy tam a sigu-
radu a tanggapén tam i nipangako na Diyos
dikitam, da ti Jesus, éy neditol siya dikitam
ta langet, a siya i tagapanalangina dikitam
ta harap na Diyos, a éwan tu katapusan.
Koman siya ti Padi Melkisedek.

7

Ti Padi Melkisedek

1 Ti Melkisedek, éy siya i hari to araw ta
Salem. Sakay padi be siya a tagapanalangin
ta Diyos. Ey ti boboy tam a Abraham,
to késoli na a gébwat to banuwan a nag-
pabuno du hari a kalaban na, éy sinambat
siya ni Melkisedek. Tulos na a binasbasan
ti Abraham, a monda kagbian siya na Diyos.
2 Nadid ti Abraham, éy inatdinan na ti
Melkisedek to ikasapulu no sinamsam na
du kalaban na. Tu ngahen ni Melkisedek,
éy éduwa i kahulugen na. Tu esa éy hari
na tama a gimet. Sakay tu kahulugen na
a ikaduwa, éy hari na katahimikan, da hari
siya na Salem. (I kahulugen na Salem éy
tahimik.) 3 Ewan tu nakapospos to ama
ni Melkisedek, sakay to ina na, o dikaya
to kinégébwatan na. Ewan be nisulat tu
nikeenak na o dikaya tu kamatayan na.
Kanya ti Melkisedek, halimbawa éy koman
siya ti Jesus a anak na Diyos, a naging
padi a tagapanalangin ta tolay, a éwan tu
katapusan.

4 Entan moy: mataas siya a tahod. Maski
mataas be ti boboy tam a Abraham, éy
inatdinan na ti Melkisedek to ikasapulu no
sinamsam de du kalaban de. Nigalang siya
ni Abraham. 5 Kanya tu padi a koman ti
Melkisedek éy mataas siya du padi a apo
ni Lebi. Da side san i maaria a mangalap
du kapareho de a Judeo ta ikasapulu na
kabuhayan de. Ey du apo ni Lebi éy apo be
side ni Abraham. 6 Ey ti Abraham, éy mataas
siya, da siya i pinangakuan na Diyos. Ey
ti Melkisedek, maski éwan siya apo ni Lebi
éy inatdinan siya ni Abraham to ikasapulu
no sinamsam na. Sakay ti Melkisedek, siya
i nagbasbasa ni Abraham. 7 Ey talaga tu
mégbasbas, éy siya i mataasa to basbasan
na. Kanya mas mataas ti Melkisedek ni
boboy Abraham. 8 Da entan moy, du apo-
apo ni Lebi éy padi side. Ey alapén de i
ikasapulu to hanap no kapareho de. Pero
maski padi side, éy mate be side. Pero
ti Padi Melkisedek, éy kagi na kasulatan a
buhay pabi siya. 9 Kanya ti Abraham, to
nipangatéd na ni Melkisedek to ikasapulu
no sinamsam na, éy bilang nangatéd be ti
Lebi, 10 da apo siya ni Abraham, maski éwan
pabi nienak. Kanya mataas ti Melkisedek ni
Lebi.

11 Tu utus a niatéd na Diyos du Judeo
éy monda maging mahusay side. Nadid,
éng naging mahusay side ta pamag-itan
du padi a gébwat ta lahi ni Lebi, éy éwan
maka dén kinailangan i iba a padi, ayun
ta pagkapadi ni Melkisedek. Pero te iba
nadid a tagapanalangin ta tolay, a ti Jesus
ngani dén. Ey éwan kaparis ni Aron a apo
ni Lebi i pagkapadi naa. 12 Ey to péngbagu
na Diyos to tagapanalangin diya, éy binagu
na be tu kautusan. 13 Ey tu Panginoon tam a
Jesus, éy siya i nanglewasa du dati a padi a
tagapanalangin ta tolay. Ey éwan siya lahi
du dati a padi, 14 da gébwat siya ta lahi ni
Huda. Ey ti Moises, to pégkagi na ta tungkul
du padi, éy éwan na kinagi a maging padi du
Judeo a sakup ta lahi ni Huda.

Maari Ti Jesus Du Dati a Padi

15 Kanya tukoy tam a naibut dén i
tungkulin du dati a padi, da i kalewas dia éy
ti Jesus. Siya i tagapanalangin a kapareho
ni Melkisedek to araw. 16 I pagkapadi naa

éy éwan gébwat to dati a kautusan, éng
éwan inatdinan siya na Diyos ta tungkulin
na a tagapanalangin dikitam, dahil ta
kapangyarian na, sakay pati éy nabuhay
siya a huway, a éwan tu katapusan.
17 Diyos i nagpatunaya ta éya, da kagi na
to kasulatan, a ti Jesus i tagapanalangin
ta tolay a éwan tu katapusan, a kona ni
Padi Melkisedek to araw. 18 Kanya tu dati a
kautusan éy nalipas dén, da éwan tu pasa,
a éwan na kitam tinulungan. 19 Da éwan
tu tolay a makasunud ta éya ta hustu, a
monda mebilang dén a éwan tu kasalanan.
Pero nadid i kalewas na éya, éy ti Jesus. Siya
i pag-asa tama. Dahil diya, éy makaadene
kitam dén ta Diyos.

20 Lalo a mahusay i bigu a ginimet na
Diyos, a niatéd na ti Jesus a tagapanalangin
tam. Ewan nangako i Diyos du dati a padi.
21 Pero nangako siya ni Jesus. Da kagi to
kasulatan, a nangako dén i Diyos a ti Je-
sus i tagapanalangin a hanggan. Ey éwan
mabagu i isip na Diyos. 22 Ey dahil ta éya a
pangako, éy tukoy tam a lalo a mahusay ti
Jesus to gimet du dati a padi. Umasa kitam
ta tipan ni Jesus.

23 Du dati a padi éy meadu side, da éng
mate i esa, éy kailangan lewasan na iba.
24 Pero ti Jesus éy te buhay a éwan tu katapu-
san. Ewan siya tu kalewas ta tungkulin na
a méngipanalangin dikitam. 25 Kanya maski
nikésiya, éy maari ti Jesus a méngiligtas ta
tolay a umadene ta Diyos ta pamag-itan na.
Da buhay siya a hanggan, a mékiohon siya
ta Diyos a para dide.

26 Kanya ti Jesus, éy siya i tagapanalang-
ina dikitam. Banal siya, a éwan siya tu
kasalanan. Ewan siya tu medukés a kona
ta iba a tolay. Sakay inumange dén siya
ta langet, a siya i mataasa ta éya. 27 Iba
siya du padi a tagapanalangin. Side éy
mégatang side aldew-aldew ta bayad no
kasalanan de a sarili, sakay na kasalanan
na iba a tolay be. Pero ti Jesus, éy mensan
san a niatéd na tu bayad du kasalanan na
tolay. Ey anya i niatéd naa? Tu bégi na
a sarili to nikate na to kudos. 28 Du iba
a padi éy pinili side ayun to kautusan ni
Moises, maski makasalanan be side. Pero
tu kasunud no kautusan éy tu pangako na
Diyos. I pinili naa a tagapanalangin éy tu
anak na. Ey éwan siya tu kasalanan a maski
isesa, a hanggan.

8

Ti Jesus I Padi Tam

1 Nadid, saye i kahulugen na éya a kinagi
ko: Te pinakangbégi kitam a kaguman na
Diyos a méghari ta langet, a ti Jesus. 2 Siya
i mékiohon ta Diyos a para dikitam. Mara
siya i padi a manalangin dikitam ta tunay
a bile na Diyos ta langet. I éya a bile éy
éwan simbaan a nitaknég na tolay, éng'wan
i Panginoon i nagimita ta éya.

3 Du padi a Judeo, i tungkulin dia éy mé-
gatang, a méngatéd side ta Diyos. Kanya tu
padi tam a ti Jesus, éy kailangan a méngatéd
be siya. 4 Pero éng mégiyan pabi ti Jesus
ta mundua, éy éwan siya maari a maging
padi, da te padi dén a Judeo a mégatang
dén ta Diyos ayun to kautusan. 5 I tarabahua
diden ya a padi, éy halimbawa san na édsa
ta langet. Tukoy tam dén ya, da ti Moises, to
péngitolnék na to tolda a kapilya, éy nibilin
diya na Diyos. "Magimet ka ta tolda," kagi
na, "a kona to nipeta ko diko to buked."
6 Sakay tu tungkulin ni Jesus a tagapanalan-
gin, éy mahigit pa ta tungkulin du iba a
padi. Dahilan tu bigu a tipan a ginimet na
a monda tanggapén kitam na Diyos, éy mas
mahusay be. Da i bigu a tipan, éy pinatibay
na Diyos to pangako na.

7 Eng éwan kulang tu neditol a tipan na
Diyos a nitoldu ni Moises, éy éwan maka
dén kailangan i bigu. 8 Pero i Diyos, éy neta
na a te mali du tolay na. Kanya i kinagi naa,
éy

"Dumemét i oras a mékipéguhonék ta bigu
a tipan du tolay ta Israel. 9 Ewan
kapareho no tipan ko du apo de
to araw, to péngiluwas ko dide ta
Egipto. Da éwan side matapat,"
kagi na Diyos, "to tipan ko dide
to éya. Kanya pinabayan ko side.
10 Saye i bigu a tipan a pangako ko
du Israel: Kédemét na oras," kagi
na, "éy imula ko i utus ko ta isip
dia. Sakén i maging Diyos de, sakay
side i maging tolay ko. 11 Ta éya a
panahun," kagi na Diyos, "éy éwan
dén kailangan a itoldu na maski
ti ésiya to kabébayan na, a 'Dapat
tenggi mo i Panginoon,' da tenggiék

de dén a étanan, sapul du mababa a
hanggan du mataas. [12] Sakay sakén,
éy patawadén ko side ta kasalanan
de, sakay kagbian ko side."
[13] Saya i bigu a pangako na Diyos a tipan.
Inibutan na dén tu dati a tipan. Dahilan tu
dati a tipan éy minalipas dén.

9

Nakasdép Ti Cristo Ta Kuwarto Na Diyos

[1] Tu dati a tipan a nitoldu na Diyos ni
Moises, éy te maneho ta pégsamba, sakay te
simbaan be a édse ta lutaa. [2] Tu nipataknég
de a simbaan éy tolda a dikél, a te éduwa
a kuwarto. Tu esa éy ngéngahinan de a
kuwarto a panalanginan. I édsaa ta éya
éy tu simbuan, sakay tu lamesa sakay tu
tinapay a niatéd ta Diyos. [3] Ey te tabing
a dikél ta lubuk no tolda. Ta lipat na éya
éy te kuwarto a ikaduwa, a ngéngahinan
de a kuwarto na Diyos. [4] I édsaa sa éy
tu pégsuuben a gintu sakay tu kaban a
gintu. I éya a kaban éy tanda no pangako
na Diyos. Sakay tu lasén no kaban éy tu
garapon a gintu a te lasén a kanén a mana.
Edse be to lubuk no kaban tu sahukod ni
Aron a nagdon, sakay tu éduwa a bito a
pelpel a te sulat sa tu pangako na Diyos.
[5] To dibo no kaban éy te éduwa a ribultu a
anghel. Side i tandaa a saya i édseana na
Diyos. Nataklében no pakpak de tu puwestu
a pégdétonan na padi ta dige na baka éng
mégatang, monda mapatawad na Diyos i
kasalanan de. Pero éwan ko ipaliwanag
dikam nadid i éya.

[6] Kona sa i pégkaayusa no lubuk no tolda a
pégsimbaan de. Sakay du padi éy sumésdép
side aldew-aldew to purumero a kuwarto,
monda ganapén de tu tungkulin de. [7] Pero
tu mataas san a padi i makasdép to ikaduwa
a kuwarto. Sakay siya éy mensan san ta esa
a taon. Késdép na, éy kailangan éy te kébil
siya a dige a iatéd na ta Diyos. Iwahasek
na tu dige to kaban. Saya i pégatang na,
monda patawadén na Diyos tu kasalanan
na, sakay ta kamalian du tolay.

[8] Saya i gimita du padi to simbaan de. Ey
dahil ta éya, éy ipaliwanag dikitam na Banal
a Espiritu a éwan pabi tu tolay to éya a
makaadene ta Diyos, da gégamitén de pabi
tu tolda. Ey éwan tu nakasdép to kuwarto
na Diyos to tolda, éng'wan basta tu mataas
san a padi. [9] Nadid, i éya a ugali to tolda
éy halimbawa ya a para dikitam nadid.
Mégtoldu i éya dikitam, a du sumésamba
ta Diyos to éya, sakay du mégatang, éy
éwan ya maari a mangibut ta kasalanan na
tolay. [10] Dahilan i éya a ugali de a mégsamba
éy tungkul san ta bawal a kanén, sakay
ta péginom, sakay ta iba a péglinis. Utus
san ya tungkul ta bégi na tolay. Ugali san
ya a nalipas dén to kéange se ni Cristo ta
mundua. Da siya éy binagu na i éya a ugali
to tolda.

[11] Ey nadid éy dinumemét dén ti Cristo.
Ewan kitam dén tu kailangan ta padi a man-
alangin para dikitam to tolda, da ti Cristo
dén i tagapanalangina dikitam. Nakasdép
dén ti Cristo ta tunay a kuwarto na Diyos ta
langet. [12] Inumadene dén ti Cristo ta Diyos.
Bakén a dige na hayup i kébil na a iatéd,
éng'wan tu digi na a sarili. Tanda ya a
minate siya a para dikitam. Saya i bayad
na kasalanan tam, monda iligtas kitam na
Diyos a éwan tu katapusan. [13] To éya, ayun
to kautusan, éng te tolay a bilang melége
ayun to rilihiyon de, éy wahasikan siya du
padi ta digi na hayup, sakay ta abu no baka a
tinutod. Eng kona sa éy bilang melinis siya.
[14] Nadid, lalo a mahusay tu digi ni Cristo a
mangibut ta kasalanan tam. Ti Cristo éy
niatéd na i bégi na ta Diyos; éy éwan siya tu
kapintasan. Ey inaguman siya na Espiritu
na Diyos. Ta pamag-itan no digi na, éy
binagu na i isip tama, monda éwan tam dén
gemtén i dati a pagkatolay tam a medukés.
Monda maari kitam a mégtarabaho ta Diyos
ta mahusay.

[15] Ti Cristo i bahala ta bigu a tipan na
Diyos ta tolay. Minate siya para ta tolay,
monda maibut dide tu dati a kasalanan de a
labag to neditol a tipan na Diyos, a nitoldu
ni Moises. Kanya nadid, du tolay a pinili
na Diyos, éy makamtan de i gantimpala a
nipangako dén na Diyos, a buhay a éwan tu
katapusan.

[16] Eng mara, i ikahalimbawa na éya éy
tu lakay a mégimet to katibayan na éng ti
ésiya i pamanaan na to kasangkapan na.
Kailangan a mapatunayan a minate dén tu
lakay [17] bagu makaalap tu pamanaan na ta
kasangkapan na. Da éng buhay pabi tu
lakay éy koo na pabi tu imana na. Ey kona
be sa ti Jesus, éng éwan siya minate éy éwan

kitam makaalap ta gantimpala na Diyos.
18 Ey kona be sa tu dati a tipan na Diyos
a gébwat ni Moises, éwan mapatutuhanan
éng éwan ta pamag-itan na dige du hayup
a niatang de. 19 Nibaheta ni Moises du tolay i
bawat maneho to kautusan. Kétapos na, éy
inalap na tu digi na hayup a te halo a dinom,
sakay nisawsaw na tu buk no tupa a te egut
to kayo, sakay tulos na winahasikan tu libru
a te sulatan du utus. Sakay winahasikan
na be du tolay to buk a te egut to kayo.
20 "Saye i dige a mégpatibay to nipangako
na Diyos dikam," kagi na, "a ipatupad na
dikam." 21 Ey kona be sa, éy niwahasek
na be tu dige to tolda sakay tu kagamitan
de ta pégsimba. 22 Da ayun to kautusan
lahus étanan a bagay éy wahasikan ta dige,
monda mahusay. Sakay i Diyos, éy éwan na
patawadén i tolay ta kasalanan na éng éwan
pa tu mate, a mebulak tu dige na.

Niatang Ti Cristo Monda
Ibutan Na I Kasalanan Tam

23 Kanya tu simbaan du Judeo ta mund-
uae, sakay tu kasangkapan sa, éy halim-
bawa san ya ta édse ta langet. Kanya kailan-
gan wahasikan side ta dige bagu tanggapén
na Diyos. Pero tu simbaan ta langet,
éy kailangan i mas mahigit a pégatang.
24 Kanya tu niatang ni Cristo éy tu bégi na
a sarili. Ey dahil ta éya éy sinomdép dén
siya ta tunay a kuwarto na Diyos ta langet.
Bakén a simbaan na Judeo i sendépan naa,
da halimbawa san ya na tunay a simbaan
ta langet. Ey édsa siya nadid ta harap
na Diyos, a mékiohon diya para dikitam.
25 Mara tu padi a Judeo, éy sumésdép side to
kuwarto na Diyos to tolda a taon-taon, a te
kébil side a dige na hayup. Pero ti Cristo
éy mensan san a sinomdép to kuwarto na
Diyos ta langet, a niatéd na tu bégi na, a
tama dén ya. 26 Eng éwan sa kona, éy kailan-
gan a huway-huway maka siya a mate sapul
to nipaglalang ta mundua. Pero éwan,
da mensan san siya a dinumemét nadid a
adene dén i kétapos na panahunae, monda
mate siya para ta tolay, monda ibutan na
i kasalanan de. 27 Tukoy tam a mensan
san a mate i tolay. Sakay kétapos na éya,
éy hukumén na Diyos. 28 Ey kona be sa ti
Cristo, a mensan san siya a minate, a saya
i nipégatanga ta Diyos, a monda ibutan na
i kasalanan na meadu a tolay. Nadid, ta
kédemét na a huway, éy éwan na ibutan i
kasalanan, da tinupad na dén ya; éng'wan
iligtas na du umasa diya a méguhay diya.

10

1 Tu kautusan a gébwat ni Moises, éy
tukoy tam dén a halimbawa san ya na
mahusay a gimet ni Cristo ta kédemét na.
Ayun to kautusan, éy mégatang du padi
taon-taon. Pero éwan maari a ibilang na
Diyos du tolay a éwan tu kasalanan ta
pamag-itan na éya. 2 Da entan mo: éng
naibut dide tu kasalanan de to pégatang,
éy bakit aminén de a te kasalanan pabi
side? Bakit mégatang side a huway-huway?
3 Tutuhanan éy mégatang side taon-taon,
da naala-ala de a te kasalanan pabi side ta
Diyos. 4 Da éwan maari i dige na hayup a
mégpaibut ta tolay ta kasalanan de.
5 Kanya ti Cristo, kédibi na ta mundua, éy
kinagi na i éye Nama na a Diyos:

"Ewan mo gustu, Améng, i hayup a iatang
de. Eng'wan, na bégi kua i nihanda
mua a para iatang. 6 Ewan mo gustu
i hayup a iatéd de diko ta pégatan-
gan," kagi na. 7 "Diyos," kagi ni
Cristo, "kaye ék se a monda tupadén
ko i kaluuben mo, ayun to kagi to
kasulatan a tungkul diyakén."

8 Kinagi ni Cristo a sala na Diyos i pégatang
de diya a hayup, maski ayun ya to kautusan.
9 Sakay kinagi na be ta Diyos, a "Kaye ék se,
a monda tupadén ko i kaluuben mo." Ey
dahil ta éya a kinagi na, éy tukoy tam dén
a inibutan dén na Diyos tu dati a pégatang,
a i kalewas na éy tu péngiatang to bégi ni
Cristo to kudos. 10 Ey nadid, da sinunud ni
Cristo tu kaluuben na Diyos diya, éy melinis
kitam a étanan to kasalanan tam. Lininis
kitam ni Jesu Cristo ta pamag-itan no bégi
na a niatéd na. Ey éwan siya tu kailangan a
mate a huway para ta tolay.
11 Pero entan moy tu dati a ugali na padi.
Mégatang side a huway-huway ta hayup.
Pero i éya a ugali éy éwan maari a mangibut
ta kasalanan na tolay. 12 Pero ti Cristo éy
niatang na tu bégi na a mensan san, éy
saya i nagpaibuta dikitam ta kasalanan tam.
Ey kétapos na éya, éy inumange siya ta
langet, a kaguman na sa i Diyos a méghari.
13 Méguhay sa siya hanggan mapasuku diya
na Diyos du kalaban na. 14 Samakatuwid,
ta pamag-itan na isesa san a péngatéd ni

Cristo ta Diyos éy ibilang kitam na Diyos a
éwan tu kasalanan.
15 Sakay i Banal a Espiritu, éy mégpatunay
be dikitam tungkul ta éya; da kinagi na pa,
a 16 "Sakén i Panginoon. Saye i bigu a tipan
a pangako ko du tolay: kédemét na oras, éy
imula ko i utus ko ta isip dia. 17 Sakay," kagi
na, "patawadén ko side ta kasalanan de,
sakay ta ugali de a medukés." 18 Ey nadid,
da pinagpasensiyaan kitam dén na Diyos ta
kasalanan tam, éy éwan dén tu kailangan a
mégatang ta Diyos a para malinis i tolay ta
kasalanan de.

Makaadene Kitam Dén Ta Diyos

19 Kanya ngani, a tétotop ko, éy malaya
kitam a makaadene ta Diyos a manalangin
diya, dahil to dige ni Jesus to nikate na.
20 To nikate ni Jesus, éy saya i péngbukas na
dikitam ta bigu a dilan, monda makaadene
kitam ta Diyos. I éya a dilan éy tamo
ta buhay a éwan tu katapusan. 21 Nadid
éy ti Jesus dén i tagapanalangin dikitam,
a siya dén ya i bahala du tolay na Diyos.
22 Kanya sikitam, éy dapat umadene kitam
ta Diyos a matapat tu isip, a umasa kitam
diya ta mahusay. Da melinis kitam dén to
dige ni Jesus, a tukoy tam a éwan kitam
dén tu kasalanan. Sakay nabinyagen kitam
be dén ta melinis a dinom. 23 Dapat mag-
pakatibay kitam ta pag-asa tam, a diyan
kitam mégalanganin, da tapat i pangako na
Diyos dikitam. 24 Sakay sikam, éy négsuyuan
kam ta mahusay. Négmahalan kam, a agu-
man moy i bawat esa dikam a magimet ta
mahusay. 25 Diyan moy pébayan tu mit-
ing moy a kona ta ugali du iba. Eng'wan
mapisan kam a magsimba. Patibayén moy
tu isip du kaguman moy. Lalo dén nadid da
tukoy tam a adene dén i aldew a kédemét
na Panginoon.
26 Nadid, éng tanggapén na tolay i pég-
toldu a tungkul ni Cristo, a sakay tulos ibu-
tan de, éy éwan dén tu huway a péngatéd
ta Diyos a para ta éya a kasalanan. Ewan
patawadén na Diyos i kona sa a kasalanan.
27 Basta i keangayana na magkuna sa éy tu
makaanteng a péghukum na Diyos, sakay
mepépasi a apoy a mangtutod du kalaban
na Diyos. 28 Mara entan moy tu ménglabag
to kautusan ni Moises: éng te sistigu a
manga étélo a te kasalanan siya, éy éwan
tu kagbi diya. Basta bunon de dén. 29 Ey
anya i tolay a mégidel ta anak na Diyos, a
kagi na a éwan tu pasa tu dige na to nikate
na? Da i éya a dige, éy saya tu nagpaibut
to kasalanan tam to éya, ayun to pangako
na Diyos. Anya tu mégkona sa, a idelan na
be i Banal a Espiritu a nangagbi diya? Ewan
beman lalo a dikél i parusa na éya? 30 Da
tukoy tam dén a kinagi na Diyos, a "Sakén i
gumantia. Sakén i magparusa." Hukumén
na Diyos a talaga i tolay na. 31 Makaanteng
a tahod i péghukum na Diyos du tolay a
umidel diya.
32 Natandaan moy tu nanyari dikam to
éya, to pékabaheta moy ta Mahusay a Ba-
heta. Eng pakodya tu pégdanas moy ta
meadu a hirap, pero éwan kam nadaig.
33 Eng mensan éy linoko kam na tolay, sakay
inapi de kam, da méniwala kam ni Cristo.
Sakay éng mensan be éy nékiramay kam du
kakaguman moy to parusa dide na tolay.
34 Inaguman moy be du nepihesu. Sakay
to péngagew de du kasangkapan moy, éy
éwan kam nalungkut, da tukoy moy dén a
te gantimpala kam ta langet a éwan mebut
dikam.
35 Kanya diyan kam maibutan nadid ta
kéasa moy ta Diyos. Da éng umasa kam
diya ta mahusay, éy atdinan na kam ta dikél
a gantimpala. 36 Kailangan a magtiis kam,
monda masunud moy i kaluuben na Diyos,
tulos maalap moy tu pangako na. 37 Da
kétihék san dén a panahun éy dumemét
dén ti Cristo. Ewan dén male. 38 Du méni-
wala diya, a ibilang na Diyos a mahusay,
éy atdinan na side ta buhay a éwan tu
katapusan. Pero du sumuway ta Diyos éy
éwan na side tanggapén. 39 Pero sikitam, éy
éwan kitam kabilang du sumuway ta Diyos
a mepahamak. Da méniwala kitam diya, a
meligtas kitam.

11

Ugali Du Méniwala Ta Diyos

1 Eng méniwala kitam ta Diyos a talaga, éy
tukoy tam a siguradu a dumemét dikitam
i asaan tam a éwan tam pabi neta. 2 Du
tolay to araw, éy kinasahatan side na Diyos
dahilan éy méniwala side diya ta mahusay.
3 Nadid sikitam, dahil ta péniwala tam ta
Diyos, éy mépospusan tam a linalang na
Diyos i mundua to kagi na. Sakay du étanan

a bagay a meeta tam éy gébwat side ta éwan
tam meeta.
4 Mara ti Abel to araw, dahil to péniwala
na ta Diyos, éy nangatéd siya ta Diyos ta
mas mahusay a bagay kesira to niatéd no
aka na a Kain. Dahil to péniwala ni Abel
éy nibilang siya na Diyos a mahusay, a
tinanggap na tu niatéd na. Maski nale dén a
pate ti Abel, éy mégtoldu pabi siya dikitam,
da nabaheta tam tu péniwala na a mahusay.
5 Sakay ti Enok: dahil to péniwala na éy
éwan siya nate, éng'wan niagton siya na
Diyos ta langet. Ewan kan dén siya mineta,
da niagton dén na Diyos ta langet. Ey kona
sa, da ti Enok éy kinasahatan na Diyos.
6 Ewan kasahatan na Diyos i éwan méniwala
diya. Dahilan i maski ti ésiya a magpasakup
ta Diyos, éy dapat méniwala a te Diyos.
Sakay dapat be a méniwala a mangatéd i
Diyos ta gantimpala du magpasakup diya a
talaga.
7 Sakay ti Noe: dahil to péniwala na éy
binati na tu banta na Diyos tungkul to
dilobiyo a dumemét, maski éwan na pabi
mineta. Nagimet siya ta dikél a abeng,
monda meligtas side a mététena ta bihéng.
Sinunud ni Noe i Diyos, éy saya i katu-
nayana ni Noe a te kasalanan du iba a tolay.
Sakay siya éy nibilang na Diyos a mahusay
dahil ta péniwala na diya.
8 Sakay ti Abraham: dahil to péniwala na,
éy sinunud na i Diyos to pégpaange na diya
ta iba a banuwan a iatéd na diya. Gininanan
na tu dati a banuwan na, maski éwan na
pabi tukoy éng ahe i angayan na. 9 Dahil
to péniwala na, éy inumange a négiyan
ta iba a banuwan. Dayuan siya ta éya,
maski nipangako diya na Diyos a iatéd na
diya i éya a luta, sakay tu anak na a Isak,
sakay tu apo na a Hakob. I bile de sana ta
éya éy tolda. 10 Da inumasa ti Abraham ta
pirmi a banuwan ta langet a éwan masida,
a pinalano na Diyos a ginimet na.
11 Sakay ti Sara a asawa ni Abraham: dahil
to péniwala de, éy pinagkaluuben siya na
Diyos a nagenak, maski da bakés a baug.
Kanya nagbuktet ti Sara, éy naniwala siya
to nipangako na Diyos diya, a magenak siya.
12 Kanya ti Abraham, maski da lakay dén a
tahod éy nagenak tu asawa na a bakés dén.
Ey gébwat ta éya i étanan a lahi ni Abraham
a meaadu a tahod! Ey nadid i apo-apo ni
Abraham éy éwan mabilang, da meadu side
a koman i biton ta langet, o dikaya baybay
ta diget.
13 Nadid, diden ya a étanan, éy minate
side bagu de nakamtan tu nipangako na
Diyos dide, a luta de. Pero maski kona sa,
éy éwan de inibutan tu péniwala de, da
inumasa san side a atdinan side na Diyos.
Tukoy de a dayuan san side ta mundua, a i
tunay a banuwan de éy ta langet. 14 I tolay
a kona sa, éy kagi de a éwan ta munduae
i banuwan de, da i tunay a banuwan de
éy ta langet. 15 Eng maala-ala de Abraham
tu banuwan a kinagébwatan de, a saya i
banuwan de a sarili, éy te pagkékataon side
a magsoli ta éya. 16 Pero éwan side nagsoli,
dahilan i gustu dia éy tu esa a banuwan
a lalo a memahal. I éya a banuwan éy
édse ta langet. Kanya i Diyos, éy éwan siya
mégalanganin a tanggapén na side a tolay
na, da nipaghanda na side ta esa a banuwan.
17-18 Nipangako na Diyos ni Abraham a
meadu siya a apo, a gébwat side ni Isak a
anak na. Pero i Diyos, éy pinuhubaan na
ti Abraham, a inutusan na a iatang na tu
anak na a bunon. Ey ti Abraham, dahil
to péniwala na, éy talaga na a bunon tu
anak na. 19 Naisip ni Abraham éng mate tu
anak na, éy buhayén siya na Diyos a huway.
Ey halimbawa a kagi, éy koman i nabuhay
ngani dén a huway tu anak na, da talaga a
bunon siya ni Abraham, pero sinaway siya
na Diyos.
20 Ey nadid ti Isak: dahil to péniwala na,
éy nipanalangin na du anak na a ti Hakob
sakay ti Esaw, a kinagi na dide a dumemét i
oras a talaga a paginhawaén side na Diyos,
ayun to nipangako na.
21 Sakay ti Hakob, naniwala be siya ta
Diyos. To adene siya a mate, éy kinombil
siya to sahukod na a sinumamba ta Diyos.
Sakay nipanalangin na du apo na a éduwa,
a anak ni Hose.
22 Sakay ti Hose, naniwala be siya ta Diyos.
To adene siya a mate, éy kinagi na a sig-
uradu a humektat du Judeo ta Egipto. Da
matibay i péniwala na ta éya, éy nibilin na
du apo na a kébilén de tu tulang na éng
humektat side.
23 Sakay ti Moises: dahil to péniwala dena
na ta Diyos, éy sinuway de tu utus no hari,
a kailangan a bunon de du anak du Judeo a

lélake. Kanya niliso de ti Moises ta ételo a
bulan, da neta de a memahal a anak.
[24] Ey ti Moises, éy naniwala be siya ta
Diyos. To te idad na dén, éy idel na a
ibilang a anak siya no bébe a nagpadikél
diya. I éya a bébe éy anak no hari. [25] I gustu
naa éy mékiagum siya du tolay na Diyos a
Judeo ta hirap de, kesira ta pékiagum na du
Egipto. Maski masaya du Egipto, éy tukoy
ni Moises a malipas, da kasalanan ta Diyos
i ugali de. [26] I isip ni Moises éy maigi pa
éy maghirap siya alang-alang ta tiniyak na
Diyos a tagapagligtas ta mundua, kesira ta
te kayamanan siya ta Egipto. Da umasa siya
ta gantimpala a iatéd na Diyos diya.
[27] Dahil to péniwala ni Moises éy gini-
nanan na i Egipto, a éwan siya méganteng
to hari ta éya a mégingél diya. Matibay i isip
naa, da koman na i meeta i Diyos. [28] Dahil to
péniwala ni Moises, éy nitatag na i Piyesta
na Ala-ala. Inutusan na du Judeo a pahiden
de ta dige i pintuan du bile de, monda tu
anghel a mamuksa éy éwan na bunon du
anak de a panganay.
[29] Sakay du Judeo, dahil ta péniwala de,
éy nakaahabes side ta Medideg a Diget.
Pinakatian ya na Diyos, monda makaahabes
side ta memade a luta. Pero du Egipto a
nanghagad dide, to kéahabes de, éy nalimés
side.
[30] Sakay du Judeo, éy naniwala be side ta
Diyos. Dahil to péniwala de, éy nayuno tu
pader ta palebut no banuwan na Heriko,
kétapos de a linebut ta pitu a aldew. [31] Tulos
dinuklos side du Judeo. Ey te bébe sa a
medukés, a ti Rahab i ngahen na. Naniwala
siya ta Diyos, a tinulungan na i éduwa a
Judeo a nagsubuk ta éya a banuwan. Ey
dahil ta éya, éy éwan siya neramay du
kabébayan na a minapuksa, side a éwan
naniwala ta Diyos.
[32] Ey te meadu pa a nagpatunay ta péni-
wala de ta Diyos. Ewan ko maari a isalaysay
side a étanan dikam. Mara de Gideon,
ti Barak, ti Samson, ti Hepte, ti Dabid, ti
Samwel, sakay du purupeta. [33] Dahil to
péniwala de, éy natalo de du kalaban de.
Du iba éy nagimet side ta mahusay. I iba
man éy inatdinan side na Diyos ta mahusay.
I sénganya dide éy sinaway de du liyon,
monda éwan side mégkaget. [34] I iba éy
éwan natutod ta landub na apoy. I iba éy
nakaiwas side du talaga dide a mamuno. Du
iba a mehina tu bégi éy pinasibét side na
Diyos. Du iba éy metapang a lumaban, a
tinalo de du dayuan a sundalu. [35] I sénganya
a bébe, éy naniwala be ta Diyos. Ey du anak
de a minate éy binuhay na Diyos.

Sakay te iba be to araw a naniwala ta
Diyos a naghirap. I sénganya dide éy
pinahirapan side na tolay a hanggan a éwan
side mate. Idel de a ipalégsew, da inumasa
side a buhayén side na Diyos ta higit pa a
mahusay a buhay. [36] I iba éy dinusta side
sakay binalbal. Sakay te édsa be a nepihesu,
a ginapus ta kadena. [37] I iba éy binébatikal,
sakay pinilak side ta lagari. I iba éy binuno
side ta sondang, dahil to péniwala de. I iba
éy kulet san na hayup i badu dia. Inapi side
na tolay, a pinaghirap de side. [38] I iba éy
ginuminan side ta buked, a négiyan side ta
kuweba. Pero ta Diyos éy side i mahusay a
tolay ta mundua.
[39] Nadid, diden ya a étanan éy kasahatan
na Diyos, da naniwala side diya ta mahusay.
Pero i pangako na Diyos dide, éy éwan natu-
pad to kapanahunan de. [40] Da mas memahal
i plano na Diyos dikitam nadid, a sikitam
éy kaguman de bagu tupadén na Diyos tu
nipangako na.

12

Parusaan Na Diyos Du Anak Na

[1] Nadid, kona sa i ugalia du méniwala
to araw. Kanya sikitam éy dapat kitam
a umaheg dide, da nipeta de dén i tama
a ugali na méniwala ta Diyos. Dapat tam
a ibutan i maski anya a kasalanan tam,
monda masugsug tam i Diyos ta mahusay.
[2] Isipén tam ti Jesus. Siya i kinagébwatan
na péniwala tama. Siya be i mégpatibaya ta
péniwala tam. Ewan siya nasanike a nate to
kudos, da tukoy na a masaya siya ta kétapos
na éya. Ey nadid éy kaguman siya na Diyos
ta langet a méghari.
[3] Alélahanén moy éng kodya na a nagtiis
ta hirap dahil du makasalanan a tolay a
méiyamut diya. Isipén moy ya, monda
sikam éy éwan kam manghina tu isip. [4] Da
entan moy, maski te hirap kam da inidelan
moy tu medukés a ugali, éy éwan tu nang-
buno dikam. [5] Bakit, kinaleksapan moy
wade dén tu hatul na Diyos dikam a anak
na? I kinagi naa, éy

"Sikam a anak ko, éy pansingén moy ta
mahusay bagay tolduan ta kam ta
hirap moy. Diyan kam malungkut
bagay parusaan ta kam. 6 Da told-
uan ko du anak ko a mahal ko,
a parusaan ko i bawat esa dide,
monda matutu side."
7 Tanggapén moy i parusa na Diyos dikam.
Bakit, tu te anak, éwan na beman parusaan,
monda matutu siya? Saya i katunayana a
ibilang kam na Diyos a anak na a tunay.
8 Eng éwan na kam parusaan, éy siguru
éwan na kam anak a tunay. 9 Mara du
dédikél tam éy pinarusaan de kitam to
kéanak tam pabi, éy gumalang kitam dide.
Ey anya, éwan lalo a maari a ipasakup kitam
Nama tam a Diyos éng parusaan na kitam?
Da parusaan na kitam ta mahusay, monda
mabuhay kitam. 10 Du dédikél tam, éy
pinarusaan de kitam to kéanak tam, ayun
ta isip de. Pero i Diyos éy parusaan na
kitam ta ikaigi tam, monda magsisi kitam,
monda maging mahusay kitam a kona diya.
11 Mentaras parusaan kitam na Diyos, éy
malungkut kitam. Pero kélipas na éya éy
mahusay dén i ugali tam, a mapayapa dén
i buhay tama.

Dumiretso Kam Ta Tunay a Dilan

12 Kanya sikam a mélungkut ta pémarusa
na Diyos dikam, éy patibayén moy tu péni-
wala moy. 13 Dumiretso kam ta tunay a
dilan, monda du kaguman moy a ménghina
tu isip ta péniwala, éy mapatibay moy side.

14 Pumilit kam a mékisuyu ta étanan a
tolay, sakay gemtén moy i mahusay. Da
éwan moy meta i Panginoon éng éwan
kam sa kona. 15 Mangilag kam, a diyan
ginanan na maski ti ésiya dikam i kagbi na
Diyos. Mangilag kam, makay te esa dikam a
mégimet ta medukés; éng kona sa éy makay
matolduan na du kaguman moy ta medukés
be. 16 Mangilag kam, makay te esa dikam a
pabayan na tu péniwala na ta Diyos, a kona
ni Esaw to araw. Da ti Esaw éy nipalit na i
karapatan na a bilang pagkapanganay na,
para ta esa san a péngan. I kaluuben na
Diyos diya, éy basta pinabayan na a para ta
kanén san. 17 Ey kétapos na éy nagsisi siya a
nagsanget, da gustu na atdinan siya nama
na to mana na. Pero inidelan siya nama na,
da nipalit na dén to wadi na ta kanén.

18 Nadid, i pégpasakup tam ta Diyos nadid,
éy éwan kona du Judeo to araw. Da side,
to pégpasakup de ta Diyos, éy inumange
side to dikél a buked ta Sinay. Te még-
landub a apoy ta éya. Sakay te diklém,
sakay te bagyo. 19 Nakabati side ta éya ta
ténog no tambuli, sakay ta boses na Diyos
a medegsén. Pékabati de ta boses na Diyos,
éy méganteng side. Mékiohon side diya a
diyan dén siya mégkagi dide. 20 Da éwan de
kaya tu utus na Diyos, a éwan kan maari i
maski ti ésiya a umadene to buked. Maski
tolay, maski hayup, kagi na, éng umadene
side to buked éy batikalén de a hanggan
mate. 21 Talaga makaanteng i métan-aw dia
to buked. Pati ti Moises éy méganteng a
tahod.

22 Pero sikitam, to pégpasakup tam ta
Diyos, éy éwan kitam inumanteng a kona
diden ya to araw. Da meramay kitam
dén du tolay a sumésamba ta Diyos ta iba
a buked a ngéngahinan de a Sion. Hal-
imbawa éy saya i banuwana na Diyos ta
langet. Saya i édseana na meaadu a anghel.
23 Nasakup kitam dén du étanan a anak
na Diyos a nelista dén i ngahen de ta
langet. Nékiagum kitam dén ta Diyos. Siya
i manghukum ta tolay. Tumagubet kitam
dén du kaliduwa du mahusay a tolay na
Diyos a minate dén. 24 Nipasakup kitam dén
ni Jesus. Siya i nagimita ta bigu a tipan
a monda tanggapén kitam na Diyos. Ta
pamag-itan no dige na, éy nilinis na kitam
dén to kasalanan tam. Mahusay tu dige na
to dige ni Abel, da tu dige ni Abel éy tanda
ya na parusa na Diyos.

25 Kanya sikam éy mangilag kam, a pans-
ingén moy tu kagi na Diyos. Da entan
moy du tolay to araw a inumidel to kagi ni
Moises dide a gébwat ta Diyos: pinarusaan
side na Diyos! Ey anya sikam? Isip moy
éwan kam maparusaan be éng pabayan
moy tu kagi na Diyos nadid? 26 To éya éy
naglindul i lutaa to boses san na Diyos. Pero
nadid éy kinagi na a kédemét na oras éy
palindulén na man dén i luta éy ta langet!
27 I kahulugen na éya, éy ibutan na Diyos i
étanan a linalang na. Basta i manatili sana
éy tu kaharian na.

28 Kanya magpasalamat kitam ta Diyos,
da sakup kitam dén na kaharian a éwan
maibut. Dapat sumamba kitam diya ta

kasahatan na. Dapat gumalang kitam diya
a umanteng kitam. [29] Da i Diyos éy koman i
apoy a makaapong.

13

Gimet a Kasahatan Na Diyos

[1] Tulos mahalén moy tu top moy ta péni-
wala. [2] Patulusén moy be i tolay a taga iba
a banuwan a éwan moy natenggi. Te tolay
to éya a nagpatulos ta tolay ta bile de, éy
éwan de tukoy a anghel bale side a gébwat
ta langet! [3] Aguman moy du kaguman moy
a pihesu dén. Kagbian moy side a koman
kam be i nepihesu ta pégéisip. Aguman
moy be du méghirap, a koman kam be dén
i méghirap.

[4] Diyan tu mégkagi a medukés a ugali i
péngasawa. Matapat kam ta asawa moy, a
diyan tu méngibébi. Parusaan na Diyos tu
méngibébi sakay tu méngagew. [5] Diyan kam
medémot ta kuhata. Basta tama dén dikam
tu kuhata a édse dikam. Da kagi na Diyos
a éwan na kam pébayan. [6] Magkompiyansa
kam ta Diyos, a mégkagi kam ta kona se: "I
Panginoon ko i tumétulung diyakén. Ewan
ék méganteng. Anya i pékialama diyakén
na tolay?"

[7] Alélahanén moy du bahala dikam to
éya. Side i nagpahayaga dikam ta kagi na
Diyos. Isipén moy tu ugali de to nikate de,
sakay ahigén moy tu péniwala de. [8] Ti Jesu
Cristo éy éwan mabagu, hanggan to araw,
a hanggan nadid, a éwan tu katapusan.
[9] Diyan kam malinlang ta iba a pégtoldu a
sari-sari. Maigi pa éy patibayén tam i isip
tama ta tulung na Diyos, da éwan maari
tu utus a tungkul ta pagkain a mangtulung
dikitam ta péniwala tam.

[10] Sikitam a méniwala ni Cristo, éy tukoy
tam a niatang siya to kudos a para dikitam.
Ey du padi a Judeo a mégatang pabi ta
hayup éy éwan side tulungan ni Cristo, da
éwan side umasa diya to péngiatang diya to
kudos. [11] Du padi to simbaan de, éy kembil
de tu dige na hayup ta lubuk no kuwarto na
Diyos, a saya i iatéd na a para ta kasalanan
de. Pero du hayup a binuno de, éy tututén
de ta luwas no banuwan de. [12] Ey kona be
sa ti Jesus, da binuno de be siya ta luwas
no banuwan, monda malinis na i tolay du
kasalanan de ta pamag-itan no dige na.
[13] Kanya sikitam, éy dapat kitam a uméange
ni Jesus a aldew-aldew, a diyan kitam dén
umasa to dati a rilihiyon na Judeo. Dapat
mégtiis kitam be ta hirap a kona diya, to
péngiluwas de diya ta banuwan a bunon.
[14] Da éwan kitam se tu pirmi a banuwan ta
munduae. Eng'wan, uhayén tam i kédemét
na banuwan na Diyos. Saya i pirmi a
pégiyanan tam. [15] Kanya sikitam éy dapat
purién tam i Diyos a palagi, dahil ni Jesus.
Saya i iatéd tama diya. Mégkagi kitam ta
tolay a gustu tam ti Jesus. [16] Gemtén moy i
mahusay, sakay tulungan moy i iba a tolay,
da saya i kasahatan na Diyos.

[17] Pasakup kam du tagapamahala dikam,
da side i mégalagaa dikam a méniwala. Ey
panagutan de ta Diyos tu tungkulin de, éng
tama, o éng mali. Eng sundin moy side, éy
masahat side ta pégtupad de to tungkulin
de. Pero éng éwan, éy malungkut side. Eng
kona sa, a éwan kam sumunud, éy éwan ya
makaigi dikam.

[18] Ipanalangin moy kame. Tukoy me a
éwan kame tu medukés a ugali, éng'wan
gustu me san a gemtén i mahusay.
[19] Ipanalangin ék moy, a gemtén na Diyos
a makasoli ék agad dikam.

[20] Diyos i méngatéd ta kapayapaan. Siya
i nangbuhay ni Panginoon tam a Jesus.
Ti Jesus i mégpastor dikitam a tupa na,
dahil to dige na to nikate na. I dige na
éy saya i katibayan no pangako na a tang-
gapén kitam na Diyos. Ey éwan ya malipas.
[21] Maano, tulungan na kam ta étanan, a
monda makagimet kam ta buu a kaluuben
na. Maano gemtén na dikitam i kasahatan
na, ta pamag-itan ni Jesu Cristo. Purién tam
ti Cristo a éwan tu katapusan.

[22] Sikam a tétotop ko, i pékiohon kua
dikam, éy baten moy ta mahusay i hatul ko
a éye dikam ta sulatae, da apehit san ye a
sulat. [23] Ti Timoteo a top tam, éy nakaluwas
dén ta pihesu. Eng dumemét se siya agad,
éy kuyugén ko siya ta kéange ko sina dikam.

[24] Ipékikumusta moy kame du méniwala
ni Jesus ta ina, sakay du tagapamahala
dikam. Mékikumusta dikam du top tam a
taga Italia.

[25] Maano kagbian kam na Diyos ta
mahusay. Ewan dén.

Tu Sulat ni Santiago

1 Gébwat ye ni Santiago a utusan na Diyos,
sakay ta Panginoon Jesu Cristo. Saye i
sulat kua du étanan a tolay na Diyos a
mégiyan ta iba-iba a parti na munduae.
Mékikumustaék dikam. 2 A tétotop ko, i
hatul kua dikam, éy dapat masaya kam éng
te dumemét dikam a hirap. 3 Dahilan éy
tukoy moy dén a lalo a tumibay tu péni-
wala moy éng tiisén moy ta mahusay tu
hirap moy. 4 Kanya tiisén moy san tu hirap
moy, monda maging mahusay tu péniwala
moy ta Diyos, monda éwan kam kulang
tu isip. 5 Pero éng te esa dikam a éwan
makapospos ta mahusay a gemtén na, éng
manalangin siya ta Diyos, éy atdinan na
siya ta tama a isip na. Da i ugalia na Diyos
éy mebait, sakay méngatéd siya. 6 Pero éng
manalangin kam ta Diyos, éy kailangan a
méniwala kam a aguman na kam. Diyan
kam mégalanganin diya. Dahilan tu mé-
galanganin, éy kapareho na tagmék ta diget
a pasoli-soli, éng mabati na i pahés. 7 I
Diyos, éy éwan na atdinan a talaga i kona sa
a tolay a mégalanganin diya, 8 da éwan siya
mégkatiwala ta Diyos, éng éwan, pasoli-soli
san tu isip na.

Du Mayaman Sakay Du Mahirap

9 Nadid, du kaguman tam a mahirap, éy
dapat masaya side, da mahal side na Diyos.
10 Sakay du kaguman tam a mayaman, éy
dapat masaya be side éng maging mababa
side. Dahilan du mayaman a tolay, éy
malipas san side a koman i bulaklak 11 bagay
mabati na tu pasi na bilag. Da késikat
na bilag a mepasi, éy malanés i bulaklak
a hanggan mate. Pati tu kemahal de, éy
maibut be. Nadid, kona be sa i mayaman
a tolay, a mate be side a ginanan de tu
kayamanan de.

Anya I Mangtokso Ta Tolay
Ta Ipagkasala Na?

12 Masuwerte ngani i tolay éng éwan
na ibutan tu péniwala na ta Diyos, éng
dumemét diya i hirap na. Da kélipas na
péngpuhuba na Diyos diya, éy atdinan na
siya ta gantimpala na a nipangako na a para
du tolay a mégmahal diya---buhay a éwan
tu katapusan.
13 Nadid, éng mabati na tolay a te méng-
tokso diya ta ipagkasala na, éy diyan siya
mégkagi a "Tinoksoék na Diyos." Ewan! Da
éwan méngtokso i Diyos ta tolay, éy éwan
be tu makapagtokso ta Diyos ta ipagkasala
na. 14 Eng'wan, tu gustu na tolay a medukés,
éy saya i méngtoksoa dide ta ipagkasala de.
15 Nadid, tu gustu na tolay a medukés, éy
tulos na a mangatéd dide ta ipagkasala de.
Ey nadid tu ginimet de a kasalanan, bagay
meadu dén, éy siya dén ya i mamakatea
dide. 16 Kanya, a tétoptop ko, diyan kam
magkamali ta éya.
17 Tandaan moy ye: i étanan a
dumédemét dikitam a mahusay, éy Diyos
i méngatéda dide. Siya i naglalanga du
medemlag ta langet. Ey side a medemlag
ta langet, éy mabagu, da éng mensan éy
mehina tu demlag de. Pero i Diyos, éy éwan
mébagu, maski nikésiya. 18 Sakay ginimet
kitam na Diyos a anak na, da saya i kaluuben
naa. Ginimet na ya to pégpaliwanag na
dikitam ta tunay a baheta. Ginimet na ya da
gustu na éy mataas kitam du iba a linalang
na a tolay.

Sugsugén Moy I Kagi Na Diyos

19 Nadid, a tétotop ko, tandaan moy ye:
maigi pa éy sipagen moy a mégbati ta
kagi na Diyos. Pero diyan kam méseplot
a mégkagi, at sakay mégingél. 20 Dahilan
éng meingél i tolay, éy éwan de masugsug i
kaluuben na Diyos dide.
21 Kanya ibutan moy i étanan a ugali moy
a medukés. Magpasakup kam ta Diyos ta
mahusay, a tanggapén moy i kagi na a
nipaliwanag na dén ta isip moya. Da saya i
méngatéda dikam ta kaligtasan moy. 22 Pero
éng isip moy a tama dén tu gimet moy éng
baten moy san tu kagi na, éy magkamali
kam! Kailangan sundin moy be. 23 Dahilan,
tu mégbati san ta kagi na Diyos, sakay éwan
na sundin, éy mali siya! Mara kuman siya
i esa a tolay a entan na tu mudet na ta
salaming. 24 Pero kéhektat na éy kaleksapan
na agad tu mudet na. 25 Pero i utus na Diyos
éy tama, a maari a mégpalaya ta tolay.
Kanya éng sugsugén moy ina ta mahigpit,
a éwan moy kaleksapan, éy atdinan kam
na Diyos ta suwerte moy ta maski anya a
gemtén moy.

[26] Anya, makay sakali éy te tolay sina
dikam a isip na éy mékidiyos ta mahusay?
Pero tandaan moy, éng éwan na matipid
tu dila na a mégkagi, éy éwan tu pasa tu
pékidiyos na. [27] I tunay a mékidiyos éy
tu mégalaga ta ulila sakay ta bilo a bébe
ta hirap de. Sakay éwan siya umaheg ta
ugali ta mundua a medukés. Saya i tunay
a mékidiyos ta mata Nama tam.

2

Diyan Moy Apién I Tolay

[1] Nadid, sikam a tétotop ko, éng méni-
wala kam a talaga ta Panginoon tam a
Jesu Cristo, éy bakit du mayaman san i
iyégalang moya, sakay apién moy du po-
bre? [2-3] Halimbawa, te lélake a mayaman
a somdép ta pégmitingan moy a te badu
a memahal, sakay te sangkalan a gintu.
Ey igalang moy siya, a pégiknudén moy ta
bangko a mahusay. Mamaya-maya éy te
somdép kan be a lélake a pobre, a medukés
i badu na, sakay pégiknudén moy san siya
ta luta. [4] Eng kona sa éy anya? Ewan beman
ya katunayan a te isip kam a medukés? Da
akala moy éy mahusay du mayaman, pero
du pobre éy apién moy san. [5] Tandaan
moy ya, a tétotop ko; du pobre a tolay ta
mundua, éy side ya di pinilia na Diyos a
méniwala diya ta mahusay. Side ya di pinili
naa a te sakup ta kaharian na, da saya i
pangako na a gantimpala na du mégmahal
diya.

[6] Pero sikam, bakit apién moy du po-
bre? Ti ésiya i méngdayaa dikam? Ti
ésiya i méngidimandaa dikam, éng éwan
du mayaman? [7] Side ngani i méngpintasa
ta memahal a ngahen ni Jesus a te sakup
dikitam.

[8] Nadid, tama ngani tu gimet moy éng
sundin moy a talaga tu mahalaga a utus na
Diyos a édse ta kasulatan na, a i kagi naa,
éy "Mahalén mo tu kapareho mo a kona
ta pégmahal mo ta bégi mo." [9] Kanya éng
igalang moy du mayaman, sakay apién moy
du pobre, éy te kasalanan kam ayun ta utus
na Diyos; dapat kam a parusaan. [10] Mara,
éng sundin na maski ti ésiya i étanan a iba a
utus na Diyos, pero nilabag na tu isesa san,
éy ibilang na Diyos a nilabag na dén i buu
a utus na. [11] Da kinagi na Diyos, a "Diyan ka
mengibébi éy ta méngilélake." Sakay utus
na be a esa, éy "Diyan ka mémuno." Nadid,
maski éwan ka méngibébi, éng mamuno
ka éy nilabag mo i buu a utus na Diyos.
[12] Kanya mangilag kam ta gimet moy sakay
ta pégkagi moy, dahilan éy hukumén kam
ayun ta utus a magpalaya ta tolay. [13] Sakay
i Diyos éy éwan siya tu kagbi éng hukumén
na i tolay a éwan makapospos a méngagbi.
Pero i mekagbi éy éwan dapat a umanteng
ta oras na péghukum.

I Katunayan Na Péniwala
Moy Ey Tu Gimet Moy

[14] A tétotop ko, anya wade i pékinabanga
na tolay éng kagi na a méniwala siya ta
Diyos, pero éwan na be mapatunayan tu
gimet na a mahusay? Meligtas wade siya
ta kona sa a péniwala? Ewan. [15] Mara, éng
te kaguman kam a mahirap, a éwan side tu
badu sakay kanén. [16] Eng mara, péglakadén
moy side a kagi moy, a "Kagbian kam maka
na Diyos, a paketan na kam ta badu moy éy
ta kanén moy." Nadid, anya i kabuluhan
na éya a kinagi moy éng éwan moy side
atdinan ta kailangan de? [17] Eng kona san sa
tu péniwala moy, a éwan tu kahalo a gimet a
mahusay, éy éwan dén tu pasa tu péniwala
moy.

[18] Makay te mékipégsuway, a kagi na,
"Eng méniwala san i tolay, éy tanggapén
siya na Diyos." Pero i sengbet kua ta
éya, éy importante be a gemtén na tolay
i mahusay. Da éng éwan moy gemtén i
mahusay éy ahe i katunayan moya a méni-
wala kam a talaga? Kanya éng gemtén tam
i mahusay éy meta du tolay a méniwala
kitam ni Cristo a talaga. [19] Ataay, isip mo
meligtas ka da méniwala ka a isesa i Diyos?
Ewan! Da pati du dimonyo éy méniwala
ta éya, sakay side éy méganteng a tahod!
[20] Dikél i kamalian na tolay, éng isip na
hustu dén tu péniwala na, éng éwan na be
gemtén i mahusay. Entan moy [21] tu apo tam
a Abraham. Tinanggap siya na Diyos dahil
to gimet na a mahusay. Da sinunud na i
Diyos, a talaga na a iatéd diya tu anak na
a ti Isak to pégatangan. [22] Entan moy: tu
péniwala na éy te halu a gimet a mahusay.
Tu ginimet na, éy saya i nagpatibaya to
péniwala na. [23] Kanya katutuhanan tu kagi
to kasulatan, a kagi na a "Kanya tinanggap
na Diyos ti Abraham éy dahil to péniwala na

diya.” Sakay dinulaw de ti Abraham a kadi-
moy na Diyos. [24] Ewan moy meta? Kanya
tinanggap na Diyos i tolay éy dahil to gimet
na a mahusay; éwan dahil ta péniwala na
san.
[25] Kona be sa tu medukés a bébe, a ti
Rahab--tinanggap be siya na Diyos dahil
to gimet na a mahusay. Da pinatulos na
i éduwa a Judeo a mégsubuk to banuwan
na. Sakay pinadiman na be side to iba a
dilan, monda éwan side madikép. [26] Tu bégi
a éwan tu espiritu, éy pate dén. Ey kona be
sa i péniwala mo; éng éwan meagum i gimet
a mahusay, éy éwan be tu pasa.

3

Tu Halimbawa Ta Dila

[1] A tétotop ko, diyan moy pilitén a meadu
dikam i magtoldu. Da tukoy moy, sikame
a mégtoldu, éy lalo a mahigpit i parusa
me éng mégtoldu kame ta mali. [2] Medalas
kitam a étanan a mégkamali. I tolay a éwan
mégkamali ta kagi na a maski nikésiya, éy
siya i mahusay a tolay. Siya i maari a
mangtipid ta sarili na. [3] Eng mara tu kabayo,
bagay binukaduan tam i labi naa, éy maari
tam siya mapasuku, a paangen tam ta maski
ahe i gustu tam. [4] Ey kona be sa tu paraw.
Maski dikél siya, maski itoglad na mesibét
a pahés, éy maari tu timonel a péglakadén
na ta maski ahe i gustu na, dahil to timon
a kétihék. [5] Ey kona be sa i dila na tolay, da
maski kétihék be, éy mesibét be a kapareho
na kétihék a bukadu sakay kétihék a timon.
Ey dikél be i tarabaho na.
Mara i dila, éy kapareho no kétihék a
dingat na apoy a makatutod ta dikél a
talon. [6] I dila na tolay, éy koman i apoy,
da makagimet ta medukés. I kégébwatana
na medukés ta mundua, éy tu dila. Siya i
mégpadukés ta étanan a bégi tam. Siya i
ménglokua dikitam ta étanan a buhay tam.
Ey tu gimet na dila a medukés, éy gébwat
ni Satanas. [7] Maari i tolay a mégpaamo
ta maski anya a kalase a hayup. Pati i
manok, sakay ulag, sakay ikan, éy nasupil
na tolay. [8] Pero éwan masupil na tolay i dila.
Medukés i dila, a éwan mo madaig. Putat
ina ta kamandag a makate, da makasaket
éng mégkagi. [9] Saya i gamit tama a mégpuri
ta Panginoon tam a Ama tam. Ey siya be ya
i gamit tama a mégbauy ta tolay a linalang
na Diyos a kapareho na. [10] Bakit lumwas ta
esa a labi i mahusay a kagi éy ta medukés
a kagi? A tétotop ko, éwan maka maari
a mégkuna kitam sa. [11] Bakit, te mahusay
a dinom sakay te medukés be a dinom a
lumwas ta esa a bukal? Ewan! [12] Mara tu
abukadu, éwan makapagbunga ta bayabas.
Sakay tu lanot éy éwan makapagbunga ta
abukadu. Ey kona be sa i diget--éwan ka sa
makasagéb ta mahusay a dinom. Ey kona
maka be sa dikitam: mahusay maka san i
kagin tama, a éwan tu halo a medukés.

Ugali Na Tolay a Te Talinung
a Gébwat Ta Diyos

[13] Nadid, éng te tolay dikam a matalinung,
a maari a magtoldu, éy maigi éng palagi a
mahusay i ugali na. Maigi be éng mebait
siya, da saya i katunayan na a matalin-
ung a talaga. [14] Pero éng ménaghili kam
du kapareho moy, a gustu moy a sikam i
mataasa dide, éy medukés. Mara, éng te esa
dikam a kona sa, éy diyan siya mégpalalo a
matalinung, da mebuli ya. [15] I éya a kalase
na katalinung, éy éwan gébwat ta Diyos,
éng éwan, gébwat san ta ugali ta mundua
sakay ta isip na tolay, sakay du dimonyo.
[16] Tandaan moy, maski ta ahe, éng te tolay a
ménaghili, a gustu de a maging mataas du
kapareho de, éy te ligalig ta éya dide, sakay
te gimet sa a medukés. [17] Pero tu tolay a
te talinung a gébwat ta Diyos éy mahusay
siya. I ugalia na éya éy mebait sakay
kagbian na du kapareho na, a tulungan
na side. Ewan siya mégbagu-bagu tu isip,
sakay éwan be siya mégwari-wari. [18] Nadid,
side a tiwasay, a mégpayo side du kapareho
de, éy pagemtén de side ta mahusay.

4

Diyan Moy Sugsugén I Ugali Ta Mundua

[1] Anya wade i sapula na pinéglébugen
moya? Ewan beman gébwat ta hilig na
bégi moya a medukés. Saya i mangligalig
ta isip moya. [2] Te gustu kam a alapén,
pero éwan moy maalap. Kanya magayak
kam a mamuno. Gustu moy i koo na iba,
sakay éng éwan kam makaalap, éy mékel-
bug kam. Ewan moy maalap i gustu moy,
da éwan moy agidén ta Diyos. [3] Sakay tu
agidén moy ta Diyos, éy éwan na iatéd, da
medukés i hangad moya. Gustu moy san
para ta kalayaan moy. [4] Ayhay, sikam a

pinabayan moy tu péniwala moy ta Diyos!
Ewan moy beman tukoy a du ménugsug
ta ugali a medukés ta mundua, éy maging
kontara side na Diyos? Entan moy, maski
ti ésiya a te gustu ta ugali ta mundua, éy
kalaban na Diyos. 5 Bakit, akala moy wade
éy éwan importante tu kasulatan na Diyos?
I kagi naa éy Tu Espiritu a niatéd na Diyos
dikitam, éy sala na a mahal tam i kontara
ta Diyos. 6 Pero tulungan kitam na Diyos ta
mahusay. Da kagi no kasulatan, a "Kontara
na Diyos du palalo, pero tumulung siya du
mababa."
7 Kanya i maigia dikam, éy ipasakup
kam ta Diyos. Labanan moy ti Satanas,
éy ginanan na kam a talaga. 8 Umadene
kam ta Diyos, éy umadene be siya dikam.
Sikam a makasalanan, éy linisan moy i
ugali moy. Sikam a mégsalawahan san
ta péniwala moy, éy patibayén moy i isip
moya. 9 Sakay magsisi kam a pagsangitan
moy tu kasalanan moy. Diyan kam masaya
a mégngihit ta kasalanan moy. 10 Sakay
magpababa kam ta Diyos, éy itaas na kam.

Diyan Kam Mégpintas

11 A tétotop ko, diyan kam mégpintas ta
kakaguman moy. I mégpintas ta kaguman
na, éy idelan na be i utus na Diyos. Nadid,
éng idelan moy i utus na Diyos, éy talaga a
éwan moy sundin. 12 Bakit isip moy maari
kam a mégkagi a te kasalanan du kaguman
moy? Ewan ya tama. Diyos i nagimita ta
utus na. Siya san i maaria a magpintas ta
tolay. Tandaan moy, siya san i maari a
mangiligtas ta tolay. Sakay siya be san i
maari a manghukum ta tolay.
13 Nadid, batenék moy, sikam a mégk-
agi, a "Maglakad kame ta gabia ta iba a
banuwan, a magnigosiyo kame sa ta esa a
taon, a monda maging mayaman kame."
14 Bakit mégisip kam ta kona sa, pero éwan
moy isipén i Diyos? Entan moy, éwan
tam tukoy i manyaria dikitam ta gabia, da
koman i kuném i buhay tam, a matunaw
agad. 15 Ewan! I maigi a kagi moy, éy "Eng
kaluuben na Panginoon, éy mabuhay kame,
sakay itulos me tu gayak me a gemtén."
16 Pero sikam, éng mégpalalo kam ta gayak
moy a gemtén, éy magkamali kam ta dikél.
17 Tandaan moy ye: éng tukoy na maski ti
ésiya i tama a gemtén na, sakay éwan na
tulos a gemten, éy te kasalanan siya.

5

Dapat Mangilag I Mayaman

1 Nadid, sikam a mayaman, tandaan moy
i kagin kuae. Magsisi kam a magsanget kam
ta dikél, da te dumemét dikam a hirap a
talaga! 2 Neta na Diyos a éwan tu pasa tu
kayamanan moy. Sakay tu meadu a damit
moy, éy kutamén dén. 3 Sakay tu kuhata
moy a niimbak moy, éy pinikas dén. Sakay
tu pikas na, éy saya i tandaa na kasalanan
moy. Saya i katunayana a medémot kam.
Isip moy wade éy tu niimbak moy a para
ta esa a panahun, éy kuhata. Pero éwan!
Eng éwan, i niimbak moy a éya, éy parusa
moy a apoy! 4 Enta' moy, neta dén na
Diyos a te liso ta bile moy tu suweldu du
dinaya moy a tarabahador moy. Sakay
nabati dén na Mataas a Diyos i sanget dia.
5-6 Pinarusaan moy be du éwan tu kasalanan,
sakay pinabunu moy side. Ey éwan side
linumaban dikam. Pero sikam, éy melagin
san i buhay moy, a meadu i kalayaan moy.
Pero éwan moy alélahanén i péghukum na
Diyos dikam. Kapareho kam no baka a
pinatabi a éwan na tukoy éng adene dén
siya a bunon.

Magtiyaga Kam a Maguhay
Ta Kédemét Na Panginoon

7 Nadid, sikam a tétotop ko, magtiyaga
kam pa a hanggan ta kédemét na Pangi-
noon. Mara, entan moy tu ménubigan,
mégtiyaga san siya a hanggan éwan maluto
tu pahay na. Sakay maguhay be siya ta
panahun na uden, monda makataluk. 8 Ey
nadid sikam, éy dapat kam be a magtiyaga.
Patibayén moy i isip moya, da adene dén
i kédemét na Panginoon. 9 Diyan kam
négpipintas, a tétotop ko, monda éwan
kam hukumén na Diyos. Da adene dén i
péghukum na Diyos ta tolay. 10 Tandaan
moy du purupeta to éya a inutusan na
Diyos. Basta tiniis de san tu kahirapan
de. Ey sé' maka ya i ahigén moya. 11 Kagi
tam a masuwerte du mégtiyaga, sakay
mégtiis. Nabaheta moy dén ti Hob, tungkul
to pégtiis na. To kélipas no hirap na,
éy ginimet siya na Panginoon a mahusay.
Saya i katunayan a mebait i Panginoon, a
méngagbi ta tolay.
12 Nadid, a tétotop ko, i mahalaga a utus
ko dikam nadid, éy diyan kam ménumpa

bagay mangako kam ta tolay. Diyan moy
kagin a i sistigu na kagi moya éy luta éy ta
langet. Diyan moy isumpa a maski anya i
sistigu na kagi moya. Eng éwan, i maigia,
éy umo kam san dén, o dikaya éwanén moy
san dén, monda éwan kam parusaan na
Diyos.

Hatul a Tungkul Ta Panalangin

13 Nadid, éng te esa dikam a te hirap, éy
dapat manalangin siya. Eng te esa dikam
a masaya, éy dapat magkanta siya ta kanta
a puri ta Diyos. 14 Eng te esa dikam a te
saket éy dapat pauwet na du tagapama-
hala a matétanda ta simbaan moya, monda
ipanalangin de siya. Sakay kuluan de ta
langis, a dulawan de i ngahen na Pangi-
noon. 15 Ey du manalangin, éng umasa
side ta Diyos, éy maghusay tu te saket.
Pahusayén na Panginoon a talaga. Sakay
éng te kasalanan siya a dati, éy pagpasen-
siyaan siya na Diyos ta éya.
16 Kanya i maigia dikam, éy ipagtapat moy
du kaguman moy i kasalanan moy. Sakay
ipanalangin moy be i bawat esa, monda
magamot kam éng te saket kam. Da entan
moy, i panalangin na mahusay a tolay, éy
dikél i kabuluhan na. 17 Mara ti Elias to
araw: kapareho tam san siya a tolay, pero
to pénalangin na a éwan umuden, éy étélo a
taon éy ta kalahati a éwan tu uden! 18 Nadid,
to pénalangin na a huway, éy naguden man
dén, a nagbunga man dén i halaman na
tolay.
19 A tétotop ko, éng mara te esa dikam
a umadeyo ta tunay a péniwala tam, éy
maigi éng mapasoli siya no esa a kaguman
na. 20 Tandaan moy, éng mapasoli moy tu
kaguman moy a te kasalanan, éy meligtas
moy tu kaliduwa na ta parusa na Diyos.
Sakay pati, éy pagpasensiyaan na Diyos i
kasalanan na a meadu. Ewan dén. Santiago.

Tu Purumeru a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Pedro, a apostol ni Jesu
Cristo. Saye i sulat kua du pinili na Diyos
a tolay na a nangalat dén ta iba-iba a
banuwan: ta Ponto, sakay ta Galasia, sakay
ta Kapadosia, hanggan ta Asia, hanggan ta
Bitinia. 2 Sikam éy pinili kam Nama tam
a Diyos sapul to sapul, da saya i kaluuben
na. Kaluuben na a sikam i ibukod naa a
maging tolay na, a ipasakup kam ni Jesu
Cristo. Ey gimet ya na Banal a Espiritu. I
nipangibut naa ta kasalanan moy éy tu digi
na. Edse maka dikam i biyaya na Diyos,
sakay ta kapayapaan.

Matibay I Pag-asa Tam

3 Salamat ta Diyos, a Ama no Panginoon
tam a Jesu Cristo. Dahil ta kagbi na a dikél,
éy nienak kitam dén a huway, a anak kitam
nadid na Diyos, sapul to nikabuhay a huway
ni Jesu Cristo. Kanya matibay i pag-asa
tama, 4 a umasa kitam ta gantimpala na
Diyos a para dikitam a sakup na a tolay.
Hinanda na dén ya ta langet, da éwan sa
mabagu, sakay éwan maibut, sakay éwan
malipas. 5 Dahil ta péniwala tam, éy ala-
gaan kitam na Diyos ta kapangyarian na,
hanggan méguhay kitam ta kaligtasan tam
a dumemét ta katapusan na panahunae.
6 Nadid, dapat a masahat kam ta éya,
maski mélungkut kam nadid ta sari-sari a
hirap moy. Diden ya a hirap moy éy ipang-
puhuba dikam na Diyos. 7 Mara ta gintu,
éy puhubaan na tolay ta apoy, monda meta
de éng tunay. Ey kona be sa i péniwala
moy; puhubaan na Diyos, monda meta na
éng tunay. I péniwala moya, éy mahigit pa
ta kamahal na gintu. Nadid, éng meta na
Diyos a tunay i péniwala moya, éy purién
na kam ta aldew a késoli ni Jesu Cristo.
Sakay igalang na kam be. 8 Nadid, maski
éwan moy pabi neta ti Jesus, éy tukoy ko a
mahal moy dén siya sakay méniwala kam
dén diya. Kanya mésahat kam a tahod a
tahod, 9 da makamtan moy i kaligtasan na
kaliduwa moya, da saya i keangayana na
péniwala moya.
10 Entan moy du purupeta to araw,
siniyasat de ta mahigpit i tungkul ta éya
a kaligtasan. Side i naghulaa tungkul ta
mahusay a iatéd na Diyos dikam. 11 Siniyasat
de éng nikésiya i deméta na éya, sakay éng
kodya na a manyari, dahilan nipaisip dide
na Espiritu ni Cristo i tungkul ta panahun
a éye. Sakay nipahayag dide na Espiritu a
maghirap ti Cristo, sakay nipahayag na be
dide i kapangyarian ni Cristo ta kétapos na
a maghirap. 12 Nipahayag na Diyos diden
ya a purupeta a éwan matupad i éya a
péghula de ta panahun de a sarili, éng'wan
nadid a panahun tam. Ey nadid, du utusan
na Diyos, éy nipahayag de dén dikam i
Mahusay a Baheta, da nipaliwanag dide
na Banal a Espiritu. Ey du anghel ta langet,
éy gustu de be a mapospusan i éya.

Kailangan a Maging Banal Kam

13 Kanya nadid, éy patibayén moy i isip
moya. Ingatan moy i bégi moya. Umasa
kam ta mahigpit ta memahal a iatéd na
Diyos dikam ta késoli ni Jesu Cristo. 14 Da
anak kam na Diyos, éy sundin moy siya.
Diyan moy gégemtén a huway tu ugali moy
to éwan moy pabi pékapospos ta katu-
tuhanan. 15 Eng'wan, dapat a maging banal
kam ta étanan a gimet moy, da banal i
Diyos. 16 Da i kagia ta kasulatan, éy kailan-
gan kan a magpakabanal kam, da banal i
Diyos.
17 Nadid, éng dulawén moy i Diyos a Ama
moy ta panalangin, éy kailangan a igalang
moy siya habang buhay kam. Tandaan
moy, siya i maghukuma ta étanan a to-
lay ayun to ginamet de, a éwan siya tu
kampian. 18 Tukoy moy dén éng anya i
nipanubus naa dikam to medukés a ugali
moy a gébwat du apo moy. Bakén a
kuhata i nipanubus naa dikam, da maibut
ya. 19 Eng'wan i nipanubus naa dikam, éy tu
dige ni Cristo. Siya i tupa a éwan tu kapin-
tasan, a nipagtubus na Diyos ta kasalanan
na tolay. 20 Bagu linalang i mundua, éy
nihanda dén siya na Diyos ta éya a gimet na.
Ey nadid a panahun, éy pinaange se siya na
Diyos monda tubusén na kitam. 21 Dahil ni
Cristo éy méniwala kam ta Diyos. Ey Diyos i
nagpabuhaya diya a huway, a inatdinan na
siya ta kapangyarian na. Kanya nadid éy
méniwala kam ta Diyos a umasa kam diya.
22 Nadid, éy melinis kam dén dahil ta
késunud moy ta katutuhanan. Ey mata-
pat dén i pégmahal moy du top moy ta

péniwala. Kanya pilitén moy a négmahalan
kam. [23] Tandaan moy, nihuway kam dén a
nienak, a Diyos dén nadid i Ama moya. Ey
gébwat ya ta kagi na Diyos a éwan malipas.
I éya a kagi i méngatéda ta bigu a buhay
a éwan tu katapusan. [24] Dahilan te kagi ta
kasulatan, a i kagi naa éy: "Koman kan i
lamon i tolay, da sandali san i buhay dia.
Sakay i kamahal na tolay éy koman kan san
i bulaklak, a malanés agad i lamon sakay
tu bulaklak na. [25] Pero i kagi na Diyos, éy
pirmi." Nadid, i éya a kagi na Diyos, éy saya
i Mahusay a Baheta a nepahayag dén dikam
a talaga!

2

Tu Bito a Maging Hari

[1] Kanya nadid sikam, éy ibutan moy i
étanan a medukés a ugali. Diyan kam
mégbuli-buli; diyan kam mégwari-wari;
diyan kam ménaghili; diyan kam mégpin-
tas. [2] Mara entan moy tu mabulol, gustu
na a palagi i gatas, monda sumibét siya.
Nadid éy kona maka sa i ahigén moya-
-dapat a gustu moy a palagi i kagi na
Diyos, monda sumibét i péniwala moya, a
hanggan magkamit kam ta kaligtasan. [3] Da
sikam, éy nabati moy dén i kabaitan na
Panginoon.

[4] Umadene kam ta Panginoon. Mara siya
i bito a inidelan na tolay. Pero i Diyos, éy
pinili na siya a mahal na. [5] Ey nadid sikam,
mara maging bito kam be, monda gamitén
kam na Diyos a kasangkapan na ta pégbile
na. Nadid, éy sikam be i tagapanalangin,
a méngatéd kam ta Diyos ta gustu na, ta
pamag-itan ni Jesu Cristo. [6] Da kinagi na
Diyos ta kasulatan, a te pinili kan siya a
maging hari. Mara bito siya a mahalaga.
Ey pataknégén na kan siya ta Jerusalem, a
siya i bito a panuluk na bile. Ey éwan kan
magsisi i maski ti ésiya a méniwala diya.
[7] Kanya ngani mahalaga ti Jesus dikam a
méniwala diya. Pero du éwan méniwala, éy
side i mangtupada ta éye a kagi ta kasula-
tan, a i kagi naa éy: "Tu bito a inidelan du
tagapagbile, da isip de éwan tu pasa, éy siya
bale kan i mahalagaa a bito a panuluk na
bile." [8] Sakay te kagi be a iba, a "I éya a bito,
éy keehakpaan kan na tolay." Kanya side
meehakpa, éy éwan side méniwala ta kagi
na Diyos. Nadid, i kahulugina na hakpaa,
éy hukum! Ey saya i nihanda na Diyos dide
a parusa.

[9] Pero sikam, éy éwan kam sa kona, da
sikam i lahi na a pinili na. Sikam i taga-
panalangina ta tunay a hari. Sikam i to-
lay na, a pinili kam na Diyos a monda
magpahayag kam ta memahal a gimet
na. Pinaadeyo na kam ta kedikléman, a
pinégiyan na kam ta demlag naa a mema-
hal. [10] To éya, éy éwan kam tolay na Diyos.
Pero nadid, éy tolay na kam dén. To éya,
éy éwan kam pinagpasensiyaan na Diyos,
pero nadid éy kinagbian na kam dén a
pinagpasensiyaan na kam dén.

Du Utusan Na Diyos

[11] Nadid, kakaguman ko a mahal, natan-
daan moy, éwan kitam dén sakup na mund-
uae, éng'wan sakup kitam dén na langet.
Kanya i bilin kua dikam nadid, éy iwasan
moy tu gustu na bégi moya a medukés,
da saya i méngsawaya ta késunud moy ta
Diyos. [12] Dapat a mahusay san i ugali moya
ta harap du éwan mékidiyos, monda maski
pépintasan de kam nadid, éy meta de a
mahusay bale i ugali moya. Nadid, éng kona
sa, éy purién de be i Diyos ta aldew a késoli
na ta mundua.

[13] Nadid, alang-alang ta Panginoon, éy
dapat ipasakup kam du te kapangyarian ta
banuwan. Maski hari, da siya i mataasa,
[14] maski mayor, éy sundin moy be, da
side i utusan na hari a mégparusa du te
kasalanan. Sakay purién de be du mégimet
ta tama. [15] Da saye i kaluuben na Diyos:
Magimet kam san ta mahusay, monda meta
na tolay a kakabulyan san tu pégpintas
dikam du iba a tolay a kulang tu isip.
[16] Sikam éy libri kam dén, da niligtas kam
dén na Diyos. Pero diyan kam mégisip a
makagimet kam ta medukés da libri kam.
Eng'wan dapat a utusan kam na Diyos.
[17] Igalang moy i maski ti ésiya a tolay. Sakay
mahalén moy du top moy ta péniwala.
Igalang moy be i Diyos, sakay igalang moy
be tu hari moy.

Ahigén Moy Tu Tiniis Ni Cristo

[18] Sikam a utusan, éy kailangan a igalang
moy du amo moy. Ipasakup kam dide
maski mebait side, maski meiyamut side.
[19] Dahilan, éy kasahatan na Diyos i kona sa a
tolay a mégtiis ta parusa, éng éwan siya tu

kasalanan, da isipén na éya i Diyos. [20] Pero
anya, purién kam beman na Diyos éng ti-
isén moy i parusa dahil ta ginamet moy a
medukés? Ewan! Pero éng tiisén moy i
parusa dahil ta ginamet moy a mahusay,
éy kagbian kam na Diyos. [21] Tandaan
moy, kanya pinili kam na Diyos, éy monda
magtiis kam be. Nagtiis ti Cristo ta hirap
alang-alang dikam. Ey nadid éy dapat
ahigén moy siya. [22] Ewan siya nagimet ta
maski anya a kasalanan. Ewan tu naka-
bati diya a nagbuli-buli. [23] To péngdusta
de diya, éy éwan siya ginumanti dide ta
salita a medukés. To péghirap na, éy
éwan siya nagbanta dide. Eng'wan, basta
inumasa siya ta Diyos, da Diyos i tunay
a maghukum dide. [24] Naparusaan dén ti
Cristo ta kasalanan tam to péngipako de
diya to kudos, monda sikitam, éy ibutan
tam tu kasalanan tam, a tulos gemtén tam
i mahusay a gimet. I nipamahusay naa
dikam, éy tu talitalingo na. [25] To éya, éy
koman kam i tupa a netawtaw ta talon.
Pero nadid, éy pinasoli kam dén na Diyos ta
Pastor moy a tagaalaga dikam.

3

Ugali Na Pasawa a Méniwala Ni Jesus

[1] Nadid, sikam a bébekés, éy dapat
ipasakup kam du asawa moy, monda maski
éwan side méniwala nadid ta kagi na Diyos,
éy amo-amon moy side dahil ta ugali moy a
mebait. Nadid maniwala side, maski éwan
moy side pégkagian, [2] éng meta de i ugali
moya a mahusay sakay tu pénggalang moy
dide. [3] Sikam a bébekés, éy diyan kam
masiyadu a magpaganda ta bégi moya, ka-
paris na pégaayus ta buk, sakay ta pégsolot
ta gintu, sakay ta pégbihis ta damit a ma-
halaga. [4] Eng'wan, i mégebihis moy makaa,
éy tu mebait a isip moy, da éwan malipas
i kona sa a kamahal na bébe. Sakay pati,
éy dulawén ya na Diyos a memahal a tahod.
[5] Kona sa i ugalia du bébe to éya a panahun
a inumasa ta Diyos. I mégebihis dia éy tu
ugali de a mebait to asawa de. [6] Saya i gimita
ni Sara to araw. Tu asawa na a Abraham, éy
dinulaw na a amo na, a sinunud na siya. Ey
nadid sikam a bébekés, éy sikam ngani i lahi
naa éng magimet kam ta mahusay, sakay
éng éwan kam méganteng.

[7] Nadid pati sikam a lélake, dapat a kag-
bian moy du asawa moy, a igalang moy
be side, da mehina side kesira ta lélake.
Diyan moy kaleksapan a mebilang be side
ta buhay a éwan tu katapusan. Nadid, éng
kona sa, éy éwan abala i panalangin moya.

Tungkul Ta Hirap Du Méniwala

[8] Nadid, saye i bilin kua dikam a étanan:
Maging isesa kam tu isip. Négsuyuan kam.
Mahalén moy du top moy ta péniwala.
Sakay maging mebait kam a diyan kam
palalo. [9] Diyan moy gantian ta medukés tu
mégimet ta medukés dikam. Sakay diyan
moy dustaén tu mégdusta dikam. Eng'wan
i ganti moy maka dide, éy ipanalangin
moy side a kagbian maka side na Diyos.
Da tandaan moy, maski nagkasala kam ta
Diyos éy pinili na kam a bendisiyonan na
kam. [10] Kanya kagi na kasulatan, a "Tu te
gustu a magkamit ta malaya a buhay, éy
diyan kan siya mégkagi ta medukés, sakay
diyan mégbuli-buli. [11] Dapat pabayan na
kan i gimet a medukés, a magimet siya
ta mahusay. Sakay pilitén na kan be i
mapayapa a buhay. [12] Da alagaan kan na
Panginoon du mahusay, a baten na a palagi
i panalangin de. Pero du mégimet ta
medukés, éy idelan na kan."

[13] Kanya nadid, ti ésiya i magpasakita
dikam éng mesipag kam a magimet ta
mahusay? [14] Pero maski maghirap kam da
mégimet kam ta mahusay, éy masuwerte
kam. Diyan kam méganteng ta tolay, sakay
diyan kam métageg. [15] Eng'wan, basta méni-
wala kam ni Cristo, a gemtén moy a Pangi-
noon moy. Sakay handa kam maka dén
a palagi a magpaliwanag ta maski ti ésiya
a magpakelagip dikam tungkul ta kéasa
moya ta Diyos. [16] Pero éng magpaliwanag
kam ta tolay éy dapat mebait san i kagi
moya dide, a igalang moy du pégkagian
moy. Pamihasaén moy a matapat kam
tu isip, monda éng pépintasan kam na
tolay dahil ta ugali na péniwala moy, éy
masanike side. [17] Mara, éng maghirap kam
dahil ta gimet moy a mali, éy parusa ya to
kasalanan moy. Pero, éng maghirap kam
dahil ta gimet moy a tama, éy mahusay
ya, da tukoy tam a kaluuben na Diyos a
maghirap i sakup na a tolay. [18] Kaluuben
na a ahigén tam ti Cristo ta hirap na. Ey
nagpakamatay ti Cristo para dikam. Minate

siya para ta kasalanan na étanan, monda
maari kam a ipasakup ta Diyos. Minate tu
Mahusay alang-alang du medukés. Minate
tu bégi na, pero tu espiritu na éy buhay, [19] a
tulos inumange tu espiritu na du nepihesu
a kaliduwa na tolay a minate to araw, a
nagpahayag siya dide. [20] Side ya du éwan
naniwala ta Diyos to panahun ni Noe to
nipagimet na to barko. Nale a nagtiis i
Diyos to ugali de a medukés. Ey nadid, sén-
ganya du sinumakay to barko a nakaligtas
to bihéng? Walu san a tolay!

[21] Ey nadid, i dinom na éya a bihéng éy
saya i halimbawa na pégbinyag a magligtas
dikam. I pégbinyag éy éwan monda maibut
tu légi ta bégi, éng'wan monda atdinan
kam na Diyos ta melinis a isip a éwan tu
kasalanan. Kanya nakaligtas dén du nag-
pabinyag, éy dahil to nikabuhay a huway ni
Jesu Cristo. [22] Ey nadid éy nagsoli dén siya ta
langet, a kaguman na sa i Diyos. Ey siya i te
kapangyariana ta étanan a anghel sakay du
espiritu sakay du iba pa a mataas ta langet.

4

[1] Nadid, da naghirap ti Cristo, éy dapat
a maghanda kam be a maghirap. Dahilan
maski ti ésiya a mégtiis ta hirap, éy éwan
siya maabala ta kasalanan. [2] Kanya sapul
nadid, éy ipasakup kam ta kaluuben na
Diyos dikam, habang buhay kam. Diyan
moy sésundin tu gustu na bégi moya a
medukés. [3] To éya éy nagimet kam be
ta gimet du éwan mékidiyos a kagustuan
de. To éya éy bastos tu ugali moy; sakay
medukés i gustu na bégi moya; sakay
méglélasing kam; sakay sumésamba kam be
ta diyos-diyosan, maski bawal. Pero nadid
éy tama dén ya a pégimet moy ta medukés.
Diyan kam dén huméhuway. [4] Kanya még-
taka nadid dikam du éwan mékidiyos, da
éwan kam dén mékiagum dide ta kona
sa a medukés a gimet. Kanya dédustaén
de kam nadid. [5] Pero kédemét na oras a
humarap side ta Diyos, éy panagutan de i
kasalanan de. Ey handa dén nadid i Diyos a
maghukum du tolay a buhay, sakay du pate.
[6] Nadid minepahayag be dén i Mahusay a
Baheta du tolay a pate. Kanya maski na-
parusaan side to kébuhay de to araw, éy
makasapit be dén i kaliduwa de ta buhay a
éwan tu katapusan, a kona ta Diyos.

Gamitén Moy Tu Utus Na
Diyos a Namihasaan Moy

[7] Tandaan moy, adene dén i katapusan na
mundua. Kanya mangilag kam a tipidén
moy i bégi moya, monda makapanalangin
kam ta mahusay. [8] I mahigpit a kailan-
gan moy, éy négmahalan kam ta mahusay.
Dahilan du mégmahal ta tolay, éy nabuha
dén i kasalanan de. [9] Tu top moy ta
péniwala, éy patulusén moy side agad ta
bile moy, a diyan kam mégdukés tu isip.
[10] Nadid, éng pinagkaluuben kam na Diyos
ta maski anya a tungkulin moy, éy saya i
gemtén moya a pangtulung moy du kagu-
man moy. Nadid, éng pakunan moy sa, éy
mahusay i pégamit moya ta niatéd dikam
na Diyos. [11] Mara, éng nipagkaluub diko na
Diyos a magtoldu, éy sigi ka a magtoldu ka
ta kagi na Diyos. Eng nipagkaluub na diko
a mangtulung ta top mo ta péniwala, éy
tulungan mo side ta lalo, a gamitén moy i
niatéd diko na Diyos a tungkulin mo. Nadid,
éng kona kam sa, éy purién na tolay i Diyos
dahil ni Jesu Cristo. Siya san i purién na
tolay. Siya san i te kapangyarian a éwan tu
katapusan.

Maghirap a Talaga Du Méniwala Ni Jesus

[12] Nadid, a kakaguman ko, diyan kam
mégtaka ta dikél a hirap moy a tétiisén
moy nadid, da saya i péngpuhubaa dikam
na Diyos. [13] Eng'wan dapat a masahat kam
ta éya, da saya i kabahagi moya to hirap
ni Cristo. Nadid, éng pakunan moy sa, éy
masahat kam a tahod a talaga ta aldew a
késoli ni Cristo a ipeta na i kapangyarian
na. [14] Sakay éng ahewén kam na tolay da
sakup kam ni Cristo, éy masuwerte kam, da
tanda ya a édse dikam a talaga i memahal
a Espiritu na Diyos. [15] Pero mangilag kam,
a diyan kam magimet ta medukés, monda
éwan kam maparusaan. Mara diyan kam
mémuno, diyan kam mégtako, diyan kam
mékialam ta éwan moy katungkulan. [16] Pero
éng maparusaan i maski ti ésiya dikam
da méniwala kam ni Jesus, éy diyan na
ikésanike tu parusa na; éng'wan dapat a
magpasalamat siya ta Diyos, da sakup siya
ni Cristo.

[17] Da entan moy, dumemét dén nadid i
oras a puhubaan na Diyos du sakup na a
tolay. Ey nadid, éng paghirapén na ki-
tam pa, éy anya wade i hirapa du éwan

méniwala ta Mahusay a Baheta a gébwat
ta Diyos éng puhubaan na side? Mahig-
pit a talaga! [18] Dahilan, “Eng talaga a
éwan meligtas du mahusay a tolay, éy anya
wade i keangayana du éwan mékidiyos a
makasalanan?” [19] Kanya sikam a te hirap
ayun ta kaluuben na Diyos dikam, éy basta
sigi kam san ta gimet moy a mahusay, a
umasa kam san ta Diyos, da matapat siya.

5

Du Tupa Na Diyos

[1] Nadid, sikam a tagapamahala du méni-
wala ta ina, éy te kaginék dikam. Ey
tandaan moy, sakén éy tagapamahalaék
be. Sakay sistiguék be to péghirap ni
Cristo to kudos. Sakay te kabahagiék be
ta kapangyarian na a humayag ta késoli
na. Nadid, saye i bilin kua dikam a taga-
pamahala: [2] Pastoran moy du tupa na Diyos
a nipagkatiwala na dikam. Pero dapat a
maluwag kam tu isip, da saya i gustua na
Diyos. Sakay diyan moy hangadén a maketa
kam ta kuhata, éng'wan i hangadén moy
sana, éy tulungan moy du tupa na Diyos.
[3] Diyan kam metapang du nipagkatiwala
dikam na Diyos ta simbaan moy, éng'wan
ipeta moy dide i mebait a ugali moy, monda
ahigén de maka i ugali na tunay a méniwala
ni Jesus. [4] Ey nadid, késoli se na Mataas a
Pastor, éy atdinan na kam ta gantimpala
moy a éwan malipas.

[5] Nadid, éy kona be sa sikam a kabataan:
Kailangan a ipasakup kam du matétanda.
Sakay négsuyuan kam a étanan, da en-
tan moy, “Du palalo, éy idelan kan na
Diyos; pero du mebait, éy kagbian na kan.”
[6] Kanya, éy ipasakup kam nadid ta kapang-
yarian na Diyos, monda itaas na kam ta
takda na a panahun. [7] Umasa kam ta Diyos
ta étanan a hirap moy, da siya éy mahal na
kam.

[8] Mangilag kam, dahilan tu kalinga moy
a Satanas, éy palebut-lebut san a koman
i metapang a liyon a mégéngéh, a mega-
hayok ta duklusén na a tolay. [9] Labanan
moy siya, sakay patibayén moy i péniwala
moya, monda éwan na kam madaig. Da
tukoy moy a kona be sa i pégtiisa du ka-
pareho moy a méniwala ta maski ahe ta
mundua. [10] Ey nadid, kétapos moy a magtiis
ta sandali, éy pahusayén na Diyos i péni-
wala moya, a patibayén na i isip moya. Siya
i méngagbia ta tolay. Siya i nagpilia dikam a
monda te kabahagi kam be ta kapangyarian
na a éwan tu katapusan, dahil ni Cristo.
[11] Siya i te kapangyarian a éwan tu katapu-
san! Kona sa.

[12] Ti Silbano i katulung ko a nanulat ta
sulatae dikam. Ey ibilang ko siya a top ko
a matapat. Kanya nisulat ko i éye dikam, éy
monda hatulan ta kam, monda patunayan
ko dikam a saye i tunay a kagbi na Diyos
dikam. Manatili kam ta éye.

[13] Nadid, di top tama ta simbaanae na Ba-
bilonia, éy mékikumusta side dikam. Side
be i pinilia na Diyos. Sakay ti Markos a
bilang anak ko ta éye, éy mékikumusta be
dikam.

[14] Négbatian kam a négmahalan kam.
I kapayapaan éy umagum maka dikam,
sikam a tagasunud ni Cristo. Ewan dén.
Pedro.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Pedro

1 Gébwat ye ni Simon Pedro, a apostol
sakay utusan ni Jesu Cristo. Saye i sulat kua
dikam a tinumanggap ta péniwala. Nadid
éy kapareho me kam dén a sakup na Diyos.
Ey gébwat ya ta mahusay a gimet na Diyos
tam a ti Jesu Cristo a tagapagligtas.
2 Edse maka dikam i biyaya na Diyos sakay
ta kapayapaan, dahil ta pékapospos moy ta
Diyos éy ta Panginoon tam a Jesus.

I Dapat a Ugali Du Méniwala

3 Pinili kitam na Diyos, monda mabati
tam i kapangyarian na éy ta kabaitan na.
Da tukoy tam siya, éy patibayén na i isip
tama, ta pamag-itan na kapangyarian na,
monda matapat kitam diya tu ugali. 4 Ey na-
did, dahil ta kapangyarian na, éy nangako
siya dikitam ta mahalaga a bagay, monda
makaiwas kitam ta medukés a gimet na
tolay ta munduae a kapahamakan, sakay
maaheg tam i ugali naa. 5 Kanya nadid,
dahil ta éya, éy magimet kam ta mahusay,
monda metibay i péniwala moya. Sakay
mégisip kam ta tama; 6 sakay tipidén moy
i bégi moya; sakay tiisén moy i hirap moy;
sakay mékidiyos kam ta mahusay; 7 sakay
négsuyuan kam; sakay négmahalan kam.
8 Nadid, éy kona sa i ugali moya a talaga,
éy tukoy moy dén i Panginoon tam a Jesu
Cristo, sakay maging mahalaga i tarabaho
moya diya. 9 Pero i maski ti ésiya a éwan
sa kona i ugali na, éy koman dén siya i
kulang tu isip. Naleksapan na wade den tu
nipagpasensiya diya na Diyos ta kasalanan
na.
10 Kanya nadid, sikam a tétotop ko, da
pinili kam dén na Diyos a dinulaw na kam,
éy patibayén moy i éya a lagay moy. Eng
pakunan moy sa, éy éwan kam mebut a
talaga. 11 Sakay matanggap kam a mahusay
ta kaharian na Panginoon tam a Jesu Cristo
a tagapagligtas. Ey éwan tu katapusan i
kaharian na.
12 Nadid, maski matibay dén i péniwala
moya sakay tukoy moy dén i éya a nisulat
ko, éy ipaala-ala ko san dikam a huway-
huway. 13 Dahilan habang buhayék, éy mi-
namaigi ko a ipaala-ala ko ye dikam, monda
isipén moy. 14 Tukoy ko a adene dén i oras
a maibut i buhay ko ta munduae, ayun to
kinagi diyakén ni Panginoon Jesus. 15 Kanya
nadid éy gemtén ko i kaya ko a magimet ta
sulat a para dikam, monda maski mateék
éy te magpaala-ala dikam tungkul ta éye a
pégtoldu.

Du Naketa Ta Kapangyarian Ni Cristo

16 Tandaan moy, to pégpahayag me dikam
tungkul ta késoli na Panginoon tam a Jesu
Cristo, éy éwan me sinugsug i sari-sari a
kakabulyan a lagip. Da sikame a mismo i
naketaa ta kapangyarian na. 17-18 Entan moy,
kaguman kame ni Jesus to édse na to buked
a pinégkagian dikame na Diyos. Nabati me
tu boses Nama na ta langet to péngpuri na
diya, a dinemlagen na i bégi naa. I kinagi
naa, éy "Saye i anak ko a mahal ko, éy
mésayaék diya."
19 Nadid, i éya a nanyari ta harap mia,
éy saya i nagpatunaya a tama tu nihula
du purupeta to araw. Kanya sikam, éy
sugsugén moy i éya a hula, da koman ya
i simbu a mangdemlag ta kedikléman, a
hanggan éwan dumemét a huway i Pangi-
noon. Mara, koman siya i palawayan a mag-
paliwanag ta isip moya. 20 Pero i mahigpita
a kailangan a matandaan moy, éy éwan tu
makapagpaliwanag ta maski anya a hula
ta kasulatan na Diyos, éng isip na san.
21 Dahilan i nihula du purupeta, éy éwan
gébwat ta isip na tolay, éng'wan pinégkagi
na Banal a Espiritu diden ya a tolay, to
pégpahayag de ta kagi na Diyos.

2

Tungkul Du Mégtoldu Ta Mali

1 Pero te mebuli be a purupeta to araw a
nagtoldu du Judeo ta kakabulyan. Ey kona
be sa nadid, te umange be dikam a talaga a
tolay a mebuli, a mégtoldu ta kamalian. I
pégtoldu dia, éy makay makasida ta péni-
wala moya. Sakay pati, éy idelan de tu
Panginoon de a néngiligtas dide. Kanya
bigla a dumemét dide i kapahamakan de.
2 Sakay pati, éy meadu a tolay du simbaan a
umaheg ta ugali de a bastos. Ey nadid, dahil
ta éya, éy mapintasan na tolay i péniwala
tam. 3 Diden ya a mégtoldu ta mali, éy
linlangén de kam ta sari-sari a uhon de,
monda maalap de i kuhata moy. Pero
nakahanda dén a dati i maghukuma dide.

4 Mara, entan moy du anghel a iba a
nagkasala. Ewan side pinatawad na Diyos,
éng'wan nibut na side ta impiyerno, a nip-
ihesu na side ta mediklém a lugar. Sakay
ginapus na sa side ta kadena a hanggan
ta aldew na péghukum. 5 Sakay du tolay
to araw a nagkasala, éy pinabihéng na
Diyos i mundua a hanggan da minapuksa
side. Basta i niligtas na sana éy de Noe a
mététena, a walu side. Ti Noe a nagtoldu
ta mahusay a ugali. 6 Sakay du banuwan
na Sodoma sakay Gomora, éy pinarusaan
side na Diyos a pinuksa na side ta apoy.
Ey saya i tandaa para ta étanan a tolay, a
hukumén na Diyos a talaga du medukés.
7 Basta i niligtas na sana ta éya, éy ti Lot,
da mahusay siya. Ti Lot, éy mélungkut a
mélungkut ta medukés a ugali diden ya a
bastos a tolay. 8 Dahilan to pégiyan ni Lot
dide, éy neta na aldew-aldew i ugali de a
medukés. Kanya mélungkut siya.

9 Nadid, i kahulugina na éya a ételo a
halimbawa, éy monda meta moy i ugali
na Panginoon a méngagaw du mékidiyos
a tolay ta hirap de. Sakay ugali na be a
méngipihesu du medukés a tolay a hanggan
ta aldew na péghukum. 10 Ey lalo i parusa
na du tolay a sundin de san i kalayaan
na bégi dia a bastos, sakay du mégidel ta
tagapamahala dide.

Nadid, diden ya a mégtoldu ta mali, éy
kona be sa i péngparusa naa dide. Side éy
méngahas, sakay palalo side. Sakay éwan
side gumalang du anghel ta langet, éng'wan
dustaén de side. 11 Pero du anghel, maski
mataas side diden ya a mégtoldu ta mali, éy
éwan de side iabla ta harap na Panginoon.
12 Pero side a mégtoldu ta mali, éy sugsugén
de san tu katétubu de a ugali a medukés. I
isip dia éy koman san i isip na mealiyas a
hayup a linalang na Diyos a monda bunon
na tolay. Dustaén de be i maski éwan de
tukoy. Pero mate side a koman i mealiyas
a hayup. 13 Saya i kabayadena no gimet de
a medukés. Maski aldew dén éy sundin de
san i kabastosan de a ikésaya de. Sakay éng
mékidipon side dikam ta pégmiting moy,
éy kapintasan tu péngan moy. Mésaya
side ta péngloko de dikam a pégtoldu de.
14 Ewan side tu iba a ahayukén, éng'wan
bébe a kasayaan de. Ewan side mégsawa
ta gégemtén de a kasalanan. Pagkamalién
de du tolay a mehina san tu péniwala de.
Namihasa side a medémot. Pero nisumpa
dén side na Diyos. 15 Diden ya a mégtoldu
ta mali, éy pinabayan de dén i tunay a
péniwala, a tulos naibut dén side. Inaheg
de tu ugali ni Balam a anak ni Bosor to araw.
Ey anya tu ugali ni Balam, éy nagimet siya
ta medukés monda maketa siya ta kuhata.
16 Pero to talaga na a pagkasala, éy sinaway
siya no kabayo na, a pinégkagian na siya ta
boses na tolay, dahil to gimet na a medukés.

17 Side a mégtoldu ta mali, éy koman side
i bukal a natian, da éwan dén side tu pasa.
Kuman side i kuném a nianod na pahés.
Ey nadid, éy nipaghanda dén side na Diyos
ta mediklém a lugar a medukés. 18 Isip de
matalinung i pégkagi dia, pero éwan tu
pasa a talaga a kagi. Mara du tolay a bigu
a méniwala ni Jesus, éy talaga a ginanan
de i kaguman de a medukés. Pero diden
ya a mégtoldu, éy tétatangguan de side.
I nipangtatanggu dia dide, éy éwan kan
bawal i gustu na bégi dia a kabastosan. 19 I
pégtoldu dia, éy maging malaya kam kan
éng ipasakup kam dide. Pero side, éy éwan
side malaya, da gégipusén side na ugali
de a méngipahamak dide. Bakit, éwan de
wade tukoy a matalo i tolay ta ugali de a
medukés?

20 Entan moy, éng makalégsew i tolay ta
ugali a medukés ta mundua, da tukoy de ti
Panginoon Jesu Cristo, éy mahusay. Pero
nadid, éng madikép man dén side na ugali
ta mundua, éy lalo a medukés i lagay dia
kesira to neditol. 21 Maigi maka san dén
éy éwan napospusan na kona sa a tolay i
péniwala tam, kesira ta tinanggap de, sakay
tulos pinabayan de. 22 Eng kona sa, éy
tupadén de tu lagip, a "Ugali na aso, maski i
ota na kan, éy kanén na be a huway. Sakay
tu babuy kan, maski digusén mo, éy sumoli
san ta putik."

Tu Pangako Ni Jesus
Tungkul Ta Késoli Na

3

1 Nadid, a kakaguman ko, saye i ikaduwa
a sulat a nisulat ko dikam. Kanya ko nisulat
dikam i éduwa a éye a sulat, éy monda éwan
moy kaleksapan tu péniwala tam. 2 I gustu
kua, éy ipaala-ala ko dikam tu nihula du

purupeta na Diyos to araw. Sakay ipaala-
ala ko be dikam tu utus na Panginoon a
nipahayag dikam du apostol. [3] I kailangan
a mapospusan moy, éy bagu dumemét i
katapusan na panahunae, éy te lumitaw a
tolay a mangloko dikam. Side éy sundin
de san i kalayaan de. I pangloko dia dikam
[4] a kagi, éy "Bakit, ahe se tu Panginoon
moy? Isip me i pangako na éy sumoli kan?
Bakit," kagi de, "nale dén a nate du apo tam,
péro éwan pabi nabagu i munduae sapul to
pénglalang na Diyos!"

[5] Pero entan moy, du mangloko dikam ta
kona sa, éy naleksapan de dén i ginamet
na Diyos to araw. Basta kinagi na Diyos,
éy nalalang dén i mundu éy ta langet.
I nipanglalang na ta mundua, éy dinom.
[6] Sakay pati, i nipamunu naa ta tolay to
araw, éy dinom be, da pinabihéng na ta
dikél i mundua. [7] Ey nadid, i mundu tama éy
ta langet, éy kagi na Diyos a matutod side ta
apoy. Matutod kan side kédemét na aldew
a péghukum na Diyos du medukés a tolay.

[8] Nadid, a kakaguman ko, tandaan moy,
maski malipas i sanglibu a taon, éy koman
san ya i esa a aldew ta Diyos. [9] Kanya diyan
moy isipén a naleksapan dén na Panginoon
tu nipangako na tungkul ta katapusan na
mundua. Eng'wan kanya meale pabi, éy
mégpasensiya siya ta tolay. Umasa siya a
magsisi maka side ta kasalanan de, da sala
na a mapahamak side.

[10] Pero entan moy, i aldew na péghukum
na Panginoon, i kédemét na éy koman
i kédemét na mégtako, a basta bigla!
Kédemét na éya a oras, éy bigla a maibut
i langet, a te makaanteng a ugung. Sakay
matunaw ta apoy i bilag, sakay tu bulan,
sakay du biton. Pati i mundua, éy matunaw
be. [11] Nadid, da kona sa i katapusana na
étanan, éy dapat a mahusay i ugali moya,
a sumunud kam ta Diyos. [12] Maguhay kam
san ta éya a aldew na Diyos, a gemtén moy
i kaya moy monda dumemét agad. Saya i
aldewa a matutod i langet, a tulos matu-
naw. Sakay tu pasi na apoy, éy tunawén
na tu bilag, sakay tu bulan sakay du biton.
[13] Pero sikitam éy umasa kitam ta bigu a
langet sakay ta bigu a mundu, da saya i
pangako na Diyos. Ey éwan tu medukés ta
éya a maski anya.

[14] Kanya nadid, a kakaguman ko, ale
moy a maguhay ta éya a aldew, éy pilitén
moy a magimet ta mahusay, a mapayapa i
isip moya, monda demtan kam na Diyos a
éwan kam tu kasalanan. [15] Alelahanén moy,
kanya meale pabi i Panginoon, éy monda
madagdagen pa du tolay a meligtas. Kona
be sa tu nisulat no top tam a Pablo. Ey
Diyos i nangatéda diya ta katalinungan na a
nanulat dikam. [16] Négkagi ti Pablo ta étanan
a sulat na ta tungkul ta éya. Pero te kagi be
du sulat ni Pablo a medisalad, éy mehirap
ya a mapospusan. Kanya du mali tu isip,
éy ipaliwanag de ta éwan tama. Ey kona
be sa i gimet dia ta iba a kasulatan. Kanya
mapahamak side.

[17] Pero sikam a kakaguman ko, da na-
pospusan moy dén ya, éy mangilag kam.
Makay pagkamalién kam du medukés a to-
lay a mégtoldu ta mali. Ey mebut kam be.
[18] Tumibay a tumibay maka i péniwala moya
ni Jesu Cristo, dahil ta kagbi na dikam sakay
ta pékapospos moya diya. Siya i Panginoon
tam a Tagapagligtas tam. Siya san i purién
na tolay, a éwan tu katapusan. Ewan dén.
Pedro.

Tu Purumeru a Sulat ni Juan

[1] Ménulaték dikam nadid tungkul diya.
Sapul to sapul éy siya dén i mégkagi ta kagi
na Diyos a méngatéd ta buhay. Ey sikame
éy nabati me dén siya, sakay mineta me,
sakay kinapot me be. [2] Siya, to kédemét na,
éy mineta me ngani dén. Ey nadid éy ipatu-
nay me dikam. Ey siya bale i Cristo a mén-
gatéd ta buhay a éwan tu katapusan. Kagu-
man na Tama tam a Diyos bagu dinumemét
dikame. [3] Nadid éy ibaheta me dikam i éya
a mineta me sakay minabati me, monda
mékiagum kam dikame a makipagkaesa ki-
tam Nama tam a Diyos, sakay ta anak na a
Jesu Cristo. [4] Ey isulat ko ye dikam nadid,
monda lalo a masaya kitam ta mahusay.

I Diyos Ey Demlag

[5] I Diyos éy siya i demlag, a éwan tu dik-
lém diya. [6] Kanya éng kagin tam a kaguman
tam siya, pero tulos kitam pabi ta kedik-
léman a medukés, éy mégbuli-buli kitam.
[7] Pero éng tulos kitam ta demlag a kona ta
Diyos a édse ta demlag, éy mahusay. Eng
kona kitam sa éy négkaesa kitam. Sakay tu
digi no anak na a Jesus éy siya i nipaglinis
na dikitam ta étanan a kasalanan tam.
[8] Eng mégkagi kitam a éwan kitam tu
kasalanan, éy lélokon tam san i isip tama,
a maibut dén tu katutuhanan ta isip tam.
[9] Pero éng ipagtapat tam i kasalanan tam
ta Diyos éy pagpasensiyaan na kitam ta
kasalanan tam. Sakay linisan na kitam ta
étanan a medukés ta isip tama, da tama i
gimet naa. [10] Pero éng kagin tam a éwan
kitam tu kasalanan, éy nangangahulugan
a mebuli i Diyos, da éwan ya umayun ta
kagi na Diyos. Eng kona sa i kagi moya, éy
inadgen moy dén i kagi naa.

2

Ti Cristo I Katulung Tama

[1] Manulaték dikam a anéng ko, monda
éwan kam magkasala. Pero éng magkasala
i esa dikitam, éy te magsangki dikitam, a
ti Jesu Cristo. Siya i éwana tu kasalanan.
Siya i mékiohuna Nama na a para dikitam.
[2] Ti Cristo a mismo, éy siya i nangtubusa
dikitam ta kasalanan tam. Ey éwan san
du kasalanan tam, éng'wan kasalanan na
étanan a tolay.
[3] Nadid, éng sundin tam san i utus na
Diyos, éy mapospusan tam a tukoy tam siya.
[4] Mara, éng mégkagi i maski ti ésiya, a tukoy
na dén siya, pero éwan na sundin i utus na,
éy mebuli siya. Maibut tu katutuhanan ta
isip naa. [5-6] Pero tu sumunud ta kagi na,
éy siya i mégmahal ta Diyos ta mahusay. I
maski ti ésiya a mégkagi a ménatili siya ta
Diyos, éy dapat siya a umaheg ta ugalia ni
Jesu Cristo. Eng kona kitam sa, éy mapos-
pusan tam a ménatili kitam dén ta Diyos a
talaga.

Tu Bigu a Utus

[7] Enta moy ye, a wéwadi ko. Ewan ye
bigu a utus i isulat kua dikam nadid. Ewan
bigu, da nabati moy dén ye a nale. Nabati
moy dén ye to pékabaheta moy ta hatul ni
Jesus to éya. [8] Pero i utus a éye a isulat ko
dikam, éy bigu be, dahilan éy méglililipas
dén i diklém a mégdédedemlag dén i tunay
a demlag. Ey katutuhanan ngani be i éye a
utus, da méniwala kam diya, éy gébwat ya
ni Cristo. [9] Mara, i mégkagi a édse dén siya
ta demlag ni Cristo, sakay te iyamut pabi ta
kaguman na, éy égse pabi i kona sa ta dik-
lém. [10] I mégmahal ta kaguman na, éy siya
dén ya i ménatilia ta demlag. Sakay éwan
siya méngatéd ta ipagkasala na kapareho
na. [11] Pero tu méiyamut ta kaguman na,
éy égse pabi siya ta kedikléman. Méglakad
siya ta kedikléman, sakay éwan na be tukoy
éng ahe i angayan na, da binuhék siya na
diklém.
[12] Manulaték dikam a anéng ko, da pinag-
pasensiyaan dén na Diyos du kasalanan
moy, dahil ni Jesus. [13] Manulaték dikam a
matétanda, da tukoy moy ti Jesus, a buhay
dén siya to éwan pabi tu mundu. Manu-
laték dikam a kabataan, da nadaig moy dén
ti Satanas a medukés. Manulaték dikam a
anéng ko, da tukoy moy Tama tam.
[14] Manulaték dikam a matétanda, da
tukoy moy a buhay dén siya to éwan pabi
tu mundu. Manulaték dikam a kabataan, da
matibay dén i isip moya. Edse a palagi i kagi
na Diyos ta isip moya. Ey nadaig moy dén ti
Satanas.
[15] Diyan moy mahalén i gustu na tolay
ta mundua. Eng mahalén moy i ugali
ta mundu, éy éwan kam mégmahal Nama

tam. [16] Kona se i gustua du tolay a iba ta
mundua: méghangad side ta sari-sari a isip
de. Méghangad be side ta bawat meta de a
gustu de. Hambug side. Ewan ya kaluuben
Nama tam, éng éwan, sé san ya i gustua du
tolay a iba ta mundua.
[17] I Mundu, sakay i étanan a égse diya a
gustu na tolay, éy maibut. Pero i tumé-
tupad ta kaluuben na Diyos éy mabuhay a
éwan tu katapusan.

Tu Kontara Ni Cristo

[18] Sikam a anéng ko, adene dén i katapu-
san. Tandaan moy, nabaheta moy dén a
dumemet se tu kontara ni Cristo. Ey entan
moy, te meadu dén nadid a dinumemét a
kontara na, a mégtoldu side ta éwan tama.
Kanya tukoy tam a adene dén i katapusan.
[19] Diden ya a tolay a kakontara ni Cristo,
éy dati a kaguman tam to éya. Pero éwan
side tunay a mékipagkaesa dikitam. Da
éng tunay a kaguman tam side, éy manatili
maka side dikitam. Pero hiniwalayan de
kitam, kanya maliwanag dén a side éy éwan
tam kaguman.
[20] Pero sikam, éy inatdinan kam ni Cristo
ta Espiritu a Banal. Kanya napospusan
moy dén i katututuhanan tungkul ta Diyos.
[21] Nadid, manulaték dikam da tukoy moy
dén i katututuhanan. Ewanék tu isip a éwan
moy tukoy. Napospusan ko a tukoy moy
dén. Sakay tukoy moy be a éwan kakab-
ulyan i tunay a pégtoldu ni Cristo. [22] Nadid,
ti ésiya i mégbuli-bulia? Side a mégkagi a
ti Jesus éy éwan Cristo, éy side i mégbuli-
bulia. Tu mégkagi ta kona sa, éy sé' ngani ya
i kontaraa ni Cristo a talaga. Mégidel side
Nama tam sakay to anak na a Jesus. [23] Side
i mégidela to anak na Diyos. Sakay i maski
ti ésiya a tumanggap ta anak na Diyos, éy
umédse be diya Tama na a Diyos.
[24] Kanya diyan moy ibutan ta isip moya
tu nabaheta moy to éya. Eng pirmi kam a
méniwala ta éya a nabaheta moy to éya, éy
pirmi kam be a meagum Nama tam a Diyos,
sakay ta anak na a Jesu Cristo. [25] Ey anya
i nipangakua dikitam ni Cristo? Buhay a
éwan tu katapusan!
[26] Nadid, i isulat kua dikam a éye, éy
tungkul du kontara ni Cristo, da puhubaan
de kam a lokon ta péniwala moy. [27] Pero
sikam éy inatdinan kam ni Cristo ta Espiritu
na. Bagay mégiyan dén i Espiritu dikam, éy
éwan dén kailangan a te mégtoldu dikam
a maski ti ésiya. Dahilan Espiritu na Diyos
i mégtoldua dikam ta étanan. Ey éwan
kakabulyan i pégtoldu naa. Kanya sikam,
éy sundin moy i pégtoldu na Espiritu, sakay
mékiagum kam ni Cristo ta mahusay.
[28] Sikam a anéng ko, mékiagum kam
ni Cristo ta mahusay, monda éwan kam
umanteng ta aldew a kédemét na. Monda
éwan kam mésanike. [29] Napospusan moy
dén a mahusay i Diyos. Kanya dapat mapos-
pusan moy be a side a mégimet ta mahusay,
éy anak side na Diyos.

3

Du Anak Na Diyos

[1] Enta moy éng kodya i pégmahal dikitam
Nama tam! Da nginahinan na kitam a anak
na! Ey tutuhanan ya. Saya i dahilana na
bakit éwan kitam tukoy na iba a tolay, da
éwan de be tukoy i Diyos. [2] A kakaguman
ko, anak kitam dén na Diyos. Ewan pabi
mehayag éng anya i kalagayan tama. Pero
tukoy tam a kédemét se ni Cristo éy meaheg
kitam diya, da meta tam siya ta tunay na
a kalagayan. [3] Ey nadid, i maski ti ésiya a
umasa ni Cristo, éy idelan na i medukés,
monda melinis siya a kona ni Cristo. [4] I
bawat mégkasala, éy labagén na i kautusan
na Diyos. Da labag ta kautusan i kasalanan.
[5] Tukoy moy dén a inumange se ti Cristo a
mangibut ta kasalanan na tolay. Ey siya éy
éwan tu kasalanan. [6] Kanya side a méki-
agum ni Cristo, éy éwan side magtulos ta
kasalanan. Ey side a magtulos ta pégkasala,
éy éwan de pabi siya tukoy.
[7] Mangilag kam, sikam a anéng ko; makay
pagkamalién kam na tolay. I maski ti
ésiya a mégimet ta mahusay, éy mahusay
siya a koman ti Cristo. [8] Sakay i még-
tulos ta pagkasala, éy sakup ni Satanas.
Da ugali ni Satanas a sapul to sapul éy
makasalanan. Kanya inumange se tu anak
na Diyos, monda ibutan na tu gimet ni
Satanas.
[9] I maski ti ésiya a tinanggap na Diyos
a bilang anak na, éy éwan mégtulos ta
pégkasala, dahilan siya éy te bigu a buhay
a gébwat ta Diyos. Da Diyos dén i Ama
na nadid, éy éwan siya maari a magtulos
pa ta pégkasala. [10] Saye i pakapospusan
moya éng ti ésiya i anaka na Diyos, sakay

ti ésiya i anaka ni Satanas; i maski ti ésiya
a éwan mégimet ta mahusay, sakay éwan
mégmahal ta kaguman na, éy side i éwana
anak na Diyos.

Dapat Négmahalan Kam

11 Saye i pégtoldu a nabati moy to éya pa:
dapat négmahalan kitam. 12 Diyan kitam
umaheg ni Kain. Siya éy sakup ni Satanas.
Kanya binunu na tu wadi na. Ey bakit
binunu na siya? Da medukés tu gimet na,
pero mahusay tu gimet no wadi na.
13 Kanya, a wéwadi ko, éy diyan kam még-
taka éng méiyamut dikam du tolay a iba.
Da umaheg san side ni Kain to keiyamut na
to wadi na. 14 Napospusan tam a inumag-
ton kitam dén ta buhay, a gébwat kitam
ta kamatayan, da mahal tam dén nadid i
kakaguman tam. Du éwan mégmahal ta
kakaguman de, éy manatili ta kamatayan.
15 I tolay a méiyamut ta kapareho na a tolay,
éy bilang nagbuno dén ta tolay. Ey tukoy
moy, i mégbuno ta tolay éy éwan siya tu
buhay a éwan tu katapusan. 16 Ti Jesus i
nagtoldua dikitam éng kodya i pégmahal
tam ta kaguman tam, da niatéd na i buhay
na para dikitam. Kanya dapat a iatéd
tam be i buhay tam para ta kaguman tam.
17 Mara éng te mayaman a tolay a meta na
i kaguman na a te kailangan, sakay éwan
na siya tulungan, éy kodya na a mégkagi
a mahal na i Diyos, éng kona sa i ugali
na? 18 Anéng ko, éwan hustu tu kagi moy a
mahal moy du kakaguman moy, éng éwan
moy patunayan. Kanya patunayan moy be
tu pégmahal moy dide a tulungan moy side
ta mahusay.

Diyan Kam Mésanike Ta Diyos

19 Eng kona sa i pégmahal tam, éy tukoy
tam a tunay kitam a sakup na Diyos. Ewan
kitam mésanike ta harap naa. 20 Pero maski
éng mésanike kitam diya ta isip tam dahil
to kasalanan tam, éy diyan kitam dén
mésanike. Dahilan Diyos i mékapuspusa
ta étanan. 21 A kakaguman ko, éng éwan
kitam mésanike diya éy éwan kitam be mé-
galanganin a umadene diya a manalangin.
22 Ey matanggap tam i maski anya a agidén
tam diya, dahilan éy sésundin tam i utus
na, sakay gégemtén tam i ikasaya na. 23 Ey
anya i utus naa? Maniwala kitam ta anak
na a Jesu Cristo, sakay négmahalan kitam,
a kona to nikagi ni Cristo dikitam. 24 Maski
ti ésiya a sumésunud ta utus na Diyos éy
ménatili dén siya ta Diyos, sakay ménatili
be i Diyos diya. Ey bakit tukoy tam a
ménatili i Diyos dikitam? Tukoy tam ya
dahil ta Espiritu na a niatéd na dikitam.

4

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

1 A kakaguman ko, diyan kam méniwala
agad ta bawat mégkagi a égse dide i Espiritu
na Diyos. Eng'wan puhubaan moy pa side,
monda mapospusan moy éng gébwat ta
Espiritu na Diyos i pégtoldu dia. Dahilan
éy te meadu dén a mégtoldu ta éwan tama.
2 Saye i pékapospusan moya éng gébwat
ta Espiritu na Diyos i pégtoldu dia; éng
mégpahayag side a inumange se ti Jesu
Cristo ta mundua, a naging tolay, éy gébwat
ngani ta Espiritu i kagi dia. 3 Pero tu éwan
mégpahayag ta kona sa tungkul ni Jesus
éy éwan gébwat ta Espiritu i pégtoldu dia.
Eng'wan, i espiritu no kontara ni Cristo i
égse ta kona sa a tolay. Nabaheta moy dén
a umange se tu kontara ni Cristo. Ey nadid
éy dinumemét dén.
4 Pero sikam a anéng ko, éy sakup kam
dén na Diyos, sakay nadaig moy dén du
mégtoldu ta kakabulyan. Dahilan tu Espir-
itu a égse dikam éy makapangyarian siya ta
espiritu a égse du tolay a sakup na ugali ta
mundua. 5 Side, i pégtoldu dia éy gébwat ta
ugali ta mundua. Ey du iba a tolay éy méni-
wala side dide, da sakup be side na ugali
ta mundua. 6 Pero sikitam éy tolay kitam
na Diyos. Maski ti ésiya a makapospos ta
Diyos éy mégbati side dikitam. Sakay du
éwan mékatukoy ta Diyos éy éwan mégbati
dikitam. Saya i tandaa éng ti ésiya i égsean
na Espiritu na Diyos, sakay éng ti ésiya i
égsean na espiritu no kontara ni Cristo.

Mégmahal I Diyos Ta Tolay

7 A kakaguman ko, dapat négmahalan
kitam, da Diyos i kégébwatan na éya a ugali.
8 Siya a éwan mégmahal ta kapareho na,
éy éwan na be tukoy i Diyos, da ugali na
Diyos a mégmahal. 9 Saye i katunayana
na Diyos a mahal na kitam: Pinaange
na se i isesa a anak na ta munduae, a
monda magkaruun kitam ta buhay a éwan
tu katapusan. 10 Ewanék nanulat tungkul
ta pégmahal tam ta Diyos, éng éwan, i

sulat kua, éy tungkul ta pégmahal na Diyos
dikitam. Da mahal na kitam a pinaange
na se tu anak na a mangtubus dikitam ta
kasalanan tam.
11 Nadid, a kakaguman ko, éng kona sa i
pégmahal na Diyos dikitam, éy dapat kitam
be a négmahalan. 12 Enta moy, éwan pabi
tu naketa ta Diyos. Ey maski éwan tam
pabi siya neta, éy mékiagum dén siya diki-
tam éng négmahalan kitam. Sakay pati éy
husayén na i pégmahal tam ta iba.
13 Nadid, séye i tandaa dikitam a méki-
agum kitam dén ta Diyos, sakay siya éy
mékiagum be dikitam: i tandaa éy tu Es-
piritu na a niatéd na dikitam. 14 Ey sikame
éy mineta me dén, sakay ipahayag me na-
did, a Diyos i nagpaangea se to anak na a
méngiligtas ta tolay ta mundua. 15 Maski ti
ésiya a mégpahayag a ti Jesus éy anak na
Diyos, éy siya i mékiaguma ta Diyos, sakay i
Diyos éy mékiagum be diya. 16 Ey sikitam éy
tukoy tam a mahal kitam na Diyos.
Ugali na Diyos a mégmahal ta tolay;
kanya side a mégmahal ta kapareho de, éy
mékiagum side ta Diyos, sakay mékiagum
be i Diyos dide. 17 Nadid, husayén na Diyos i
isip tama, monda mahalén tam tu kapareho
tam, sakay ta Diyos; monda éwan kitam mé-
ganteng kédemét na péghukum na Diyos.
Da sikitam éy kapareho kitam ni Cristo,
maski kaye kitam pabi ta mundua. 18 Kodya
i péganteng tama ta Diyos, éy mahal na
kitam ta mahusay? Sakay éng mahal tam be
siya ta mahusay, éy éwan kitam méganteng
diya. Eng méganteng kam pabi diya, éy
éwan pabi mahusay i pégmahal moya diya.
19 Nadid sikitam éy mahalén tam i ka-
pareho tam, dahilan Diyos i neditula a
nagmahal dikitam. 20 Eng mégkagi i maski ti
ésiya a mahal na i Diyos, sakay méiyamut be
siya ta kapareho na, éy mebuli siya. Dahilan
éng éwan mo maari a mahalén i kapareho
mo a meeta mo, éy kodya i péngmahal mo
ta Diyos, éy éwan mo be meta? 21 Saye i utus
a nibilin ni Cristo dikitam: i mégmahal ta
Diyos, éy dapat be a mahalén na i kapareho
na a tolay.

5

Makadaig Kitam Ta Ugali Ta Mundua

1 I maski ti ésiya a méniwala a ti Jesus
i pinilia na Diyos a tagapagligtas, éy anak
side na Diyos. Sakay i tunay a mégmahal
Nama tam a Diyos, éy mahalén na be du
anak na. 2 Nadid, éng mahal tam i Diyos,
a méniwala kitam ta utus naa, éy tukoy
tam a mahal tam be du anak na Diyos. 3 Ey
anya i gemtén tama éng mahal tam i Diyos?
Maniwala kitam ta utus na. Ey éwan be
mehirap i utus na, 4 dahilan i bawat anak
na Diyos, éy makadaig side ta maski anya
a ugali ta mundua a medukés. I péniwala
tam, éy saya i mégpatibay ta isip tama,
monda makadaig kitam ta ugali ta mundua.
5 Ti ésiya i makapanalo ta ugali ta mundua?
Tu méniwala a ti Jesus éy anak na Diyos.

Te Etélo a Tanda a
Magpatunay Ni Cristo

6 Ti Jesu Cristo i inumangea ta mundua.
Tu tanda no kédemét na éy dinom, sakay
dige, da bininyagen siya ta dinom, sakay
binumulos tu dige na to kudos. Bakén a
dinom san i tanda naa, éng éwan, dige
be. I nagpatunaya ta éya éy Espiritu na
Diyos. Ey katutuhanan i Espiritu. 7 Kanya
te étélo a tanda a mégpatunay ni Jesus,
a anak siya na Diyos. 8 I Espiritu, sakay
to dinom a nipangbinyag diya, sakay tu
dige na to nikate na. Ey diden ya a étélo,
éy nagkaesa side. 9 Nadid, éng méniwala
kitam ta katunayan na tolay, éy lalo dén i
katunayan na Diyos a méniwala kitam. Ey
tu ételo a katunayan na, éy ipahayag de a
ti Jesus éy anak na Diyos. 10 Nadid, maski ti
ésiya, éng méniwala siya ta anak na Diyos,
éy tukoy na ta isip na a tama i péniwala
naa. Pero maski ti ésiya a éwan méniwala ta
éya, éy nangangahulugan a mebuli i Diyos,
da éwan méniwala to pégpatunay na Diyos
tungkul to anak na. 11 Ey saye i katunayana
na Diyos: inatdinan na kitam ta buhay a
éwan tu katapusan. Ey i buhay a éya éy
gébwat ta anak na. 12 Siya a nipasakup
ta anak na Diyos éy te buhay a éwan tu
katapusan. Ey siya a éwan nipasakup ta
anak na Diyos, éy éwan siya tu buhay.

Tu Buhay a Ewan Tu Katapusan

13 Nadid, i sulat ko a éye éy para dikam
a méniwala ta anak na Diyos. I isulat ko a
éye dikam, éy monda mapospusan moy a
talaga a te buhay kam a éwan tu katapusan.
14 Ewan kitam mégalanganin a umadene ta
Diyos a manalangin, da tukoy tam dén a

baten na kitam ta agidén tam, éng manalangin kitam ayun ta kaluuben na. [15] Ey tukoy tam a katutuhanan ya. Sakay éng mabati na i agidén tam, éy tukoy tam be a iatéd na dikitam.

[16] Nadid, éng te esa dikam a meta na tu kaguman na a mégimet ta kasalanan, éy dapat ipanalangin na siya, éy atdinan siya na Diyos ta buhay a éwan tu katapusan. Pero éng mégimet tu kaguman moy ta kasalanan a magpahiwalay diya ta Diyos a hanggan, éy diyan moy siya ipanalangin. Dahilan te esa a kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a éwan tu katapusan. [17] I maski anya a gimet a medukés éy kasalanan ta Diyos. Pero te isesa a kasalanan a pahiwalayén na i tolay ta Diyos a hanggan.

[18] Tukoy tam a éwan tulos a mégkasala i tunay a anak na Diyos, da éalagaan side no anak na Diyos. Ey éwan maari a mékialam dide ti Satanas.

[19] Tukoy tam a sakup kitam dén na Diyos. Pero du étanan a tolay ta mundua éy sakup dén side na kapangyarian ni Satanas.

[20] Nadid, tukoy tam be dén a inumange dén se ta mundua i anak na Diyos. Ey pinaliwanagen na dén i isip tama monda mépospusan tam i tunay a Diyos. Ey nadid, éy mékiagum kitam dén ta tunay a Diyos, da mékiagum kitam be dén ni Jesu Cristo a anak na. Ey siya i tunay a Diyos. Ey gébwat diya i buhay a éwan tu katapusan.

[21] Sikam a anéng ko, umadeyo kam dudu diyos-diyosan. Ewan dén. Juan.

Tu Ikaduwa a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala.
Saye i sulat kua a para ta mahusay a bakés
a pinili na Diyos, sakay du anak na. Sakén
éy mahal ta kam. Sakay du étanan a
makapospos ta katutuhanan, éy mahalén
de kam be; 2 da nipasakup kitam dén ta
katutuhanan, éy éwan ya maibut dikitam,
a hanggan.
3 Tama tam a Diyos sakay tu anak na a ti
Jesu Cristo, éy atdinan na kitam ta biyaya
éy ta kapayapaan, sakay kagbian na kitam.
Ey aguman na kitam ta péniwala tam ta
katutuhanan, sakay ta pégmahal tam ta
kakaguman tam.

Dapat Négmahalan Kitam

4 Sakén, Dada, éy mésahaték a tahod,
da dinemtan ko i sénganya a anak mo a
ménatili ta tunay a péniwala tam, a kona to
niutus dikitam Nama tam. 5 Kanya, Dada, i
bilin kua diko nadid, éy négmahalan kitam.
Ey éwan ya bigu a utus i isulat kua nadid
diko, éng éwan, nabati tam dén ya a nale.
6 Nadid, éng mahal tam i Diyos, éy méniwala
kitam dén ta utus na. Ey anya i utus na a
nabati moy dén to araw: négmahalan kam.

Mangilag Kam Du Mégtoldu Ta Mali

7 Nadid, te meadu a tolay a kinumalat dén
ta mundu, a mégtoldu side ta éwan tama.
Ewan side mégpahayag a inumange se ti
Jesu Cristo ta mundua, a naging tolay. Side
éy kakontara ni Cristo, éy mégtoldu side ta
pégkamali na tolay. 8 Kanya sikam, Dada, éy
mangilag kam; makay pagkamalién de kam
be. Mangilag kam, monda éwan masayang
tu ginimet moy a para ta Diyos, monda
makamtan moy i buu a gantimpala Nama
tam.
9 I maski ti ésiya, éng dagdagen na tu
pégtoldu ni Cristo, éy éwan siya sakup na
Diyos. Ewan siya ménatili ta pégtoldu na
a dati. Pero side a ménatili ta pégtoldu
na, éy sakup side Nama tam, sakay ta anak
na. 10 Eng te dumemét dikam a bakén a
na éya i kébil na a pégtoldu, éy diyan moy
tanggapén ta bile moy; sakay diyan moy be
pansingén. 11 Dahilan i bumati ta kona sa, éy
maging kaguman na ta gimet na a medukés.
12 Nadid, éy te meaduék maka pa a ka-
gin dikam, pero sala ko a isulat ta pa-
pelae. Eng'wan, mégayakék a ange bu-
misita dikam, monda masaya kitam a
méguhon. 13 Du anak no wadi mo a kaguman
ko se, éy mékikumusta side dikam. Ewan
dén. Juan.

Tu Ikatélo a Sulat ni Juan

1 Gébwat ye ta lakay a tagapamahala.
Saye i sulat kua ni kadimoy ko a Gayo, a
mahal ko a tunay.
2 Kadimoy, ipanalangin ta ka a mahusay
maka i kalagayan mo, a éwan ka tu ladu.
Tukoy ko a matibay dén i péniwala mua.
3 Melubhaék dén a sahat, Gayo, to kéd-
edemét se na sénganya a top tam, da ni-
baheta de diyakén a matapat ka dén a
mahusay ta péniwala tam. Saya i ugali mo a
palagi. 4 Saye i kasahatan kua, bagay mébati
ko a ménatili du anéng ko ta katutuhanan.

Mahusay Ti Gayo

5 Kadimoy, tu nipangtulung mo du top
tam ta péniwala, maski éwan mo side
natenggi, éy saya i katunayana a matapat
ka. 6 Side, kédemét de se a gébwat ta bile
mo, éy nagpatunay side dikame ta simbaan
ta éye tungkul ta kabaitan mo dide. Kanya
lalo a mahusay éng matulungan mo pa side
ta kailangan de, éng tumulos man dén side
diko. Da side i méglebut a mégtoldu ta
tungkul ni Cristo. 7 Uméange side ta bawat
banuwan, a mégpahayag ni Cristo, sakay
sala de a tumanggap ta tulung na tolay a
éwan méniwala ni Cristo. 8 Kanya sikitam
a méniwala, éy dapat tulungan tam side ta
kabuhayan de, monda sikitam be i katulung
dia ta tarabaho de ta Diyos.

Ti Diotrepes Sakay Ti Demetrio

9 Nadid, Gayo, éy nipatawed ko dén tu
sulat ko a esa ta gurupu mo ta ina ta sim-
baan moy. Pero ti Diotrepes éy pinabayan
na dén, da siya éy gustu na a siya i taga-
pamahala ta simbaan moy ta ina. 10 Pero
sakén, kédemét ko sina éy ikagi ko i étanan
a ginimet na a medukés, sakay tu medukés
a upos na dikame, sakay tu kagi na a mebuli.
Sakay i kasalanan ni Diotrepes a iba, éy
éwan na tanggapén du top tam a mégtoldu
éng dumemét side diya. Sakay pati éy
sésawayén na be i iba a kaguman moy éng
tanggapén de side. Gustu na a paibutén na
side ta simbaan.
11 Kadimoy ko, diyan ka umaheg ta
medukés a ugali, éng'wan ahigén mo i
mahusay. Tu mégimet ta mahusay a ugali,
éy sakup siya na Diyos, sakay tu mégimet ta
medukés a ugali, éy éwan na tukoy i Diyos.
12 Tungkul ni Demetrio, éy mégkagi i
étanan a mahusay siya a lélake, da umayun
siya ta katutuhanan. Sakay sikame be éy
mégpatunay kame a mahusay siya. Ey
tukoy moy a katutuhanan i kagi mia.
13 Te meaduék maka pa a kagin diko, pero
sala ko a isulat ta papelae. 14 Umasaék a
magketa kita agad, monda magkauhon kita
ta mahusay.
15 Umange maka diko i kapayapaan. Du
kadimoy mo ta éye éy mékikumusta diko.
Ikumustaék mo du kadimoy ta ta ina. Ewan
dén. Juan.

Tu Sulat ni Hudas

1 Gébwat ye ni Hudas, a utusan ni Jesu
Cristo, a wadi be ni Santiago. Saye i sulat
kua du pinili na Diyos a maging tolay na.
Side ya i mahala Nama tam a Diyos. Sakay
side ya i éalagaana ni Jesu Cristo.
2 Kagbian kam maka na Diyos, a édse
maka dikam ta mahusay i kapayapaan,
sakay ta pégmahal na Diyos.

Tungkul Du Mebuli a Mégtoldu

3 Sikam a kékadimoy ko. Talagaék a man-
ulat dikam tungkul to péngiligtas dikitam
no te sakup dikitam. Pero nabati ko a dapat
ko pa a isulat dikam, monda hatulan ta kam
a sumuway ta pégtoldu na tolay a kontara
ta péniwala tam. Nipaliwanag dén na Diyos
i katutuhanan ta tolay na; éy éwan maari
a palitan ya na tolay. 4 Dahilan éy te tolay
a éwan mékidiyos a nékiagum dén dikitam;
éy éwan tam san side napansing. Side éy
idelan de ti Panginoon Jesu Cristo a Amo
tam. Ey nadid éy palitan de maka i dati a
baheta a tungkul ta kagbi na Diyos ta tolay.
I katuwirana no ugali de a medukés éy éwan
kan magparusa i Diyos ta tolay ta kasalanan
de, da mebait kan siya. Pero te dati a kagi
ta kasulatan tungkul ta parusa a makamtan
na kona sa a tolay.
5 Nadid, maski tukoy moy dén a dati a
ugali na Diyos a mégparusa, éy ipaala-ala
ko man dén dikam i ginimet na a éye: éng
kodya a inagaw na Diyos du lahi ni Israel to
te hirap de, a pinaluwas na side ta Egipto.
Pero to nipangagaw na dide, éy pinuksa na
du éwan méniwala diya.
6 Sakay tandaan moy be du anghel to
araw a inumidel to tungkulin de, a gini-
nanan de i édsean dia ta langet. Ey nadid
nipihesu dén side na Diyos ta mediklém a
lugar, a ginapus na side ta kadena a éwan
méukad. Ey niwahak na sa side hanggan ta
aldew a péghukum. 7 Sakay tandaan moy be
i banuwan na Sodoma sakay Gomora, sakay
du banuwan ta palebut dia. Du tolay sa éy
inaheg de du anghel a bastos, a néngibébi
side sakay néngilélake. Sakay i ugalia du
lélake sa, éy melétog side ta kapareho de
a lélake. Ey pinarusaan side na Diyos a
pinuksa na side ta apoy. Ey saya i tandaa
a para ta étanan, a te apoy a iba a éwan
maédéédép. Ey saya i pégparusaan na
Diyos.
Nadid, diden ya a étélo a nilagip ko,
éy saya i katunayana a ugali na Diyos a
mégparusa.
8 Nadid, diden ya a tolay a nékiagum
dikitam, a mégtoldu ta mali, éy kona be
sa i ugali de. Da éwan side makapospos,
éy paduksén de i bégi dia. Sakay idelan
de i kapangyarian na Diyos dide. Sakay
dédustaén de du anghel na Diyos ta langet.
9 Pero entan moy ti Migel a mataas a anghel;
maski da anghel siya, éy éwan sa kona i
ugali na. Nagpasuway side ti Satanas to
araw to bangkay ni Moises, éng ti ésiya
i makaalapa diya. Ey maski da naglébug
side, éy méganteng ti Migel a mangdusta
ni Satanas. Basta i kinagi na sana, éy
"Sawayén ka maka na Diyos." 10 Pero diden
ya a tolay a mégtoldu ta mali, éy dustaén
de i éwan de tukoy. Koman san side i
hayup, da sugsugén de san tu katutubu de
a ugali a medukés. Ey saya i mamakatea
dide. 11 Kagbi side. Inaheg de tu ugali
ni Kain. Sakay inaheg de tu kasalanan ni
Balaam, monda makaalap side ta kuhata.
Pero ipabunu side na Diyos a kapareho ni
Kore, to pégidel de Kore ta kapangyarian ni
Moises.
12 Diden ya a mégtoldu ta mali, bagay
mékidipon side dikam ta pégmiting moy,
éy paduksén de tu péngan moy, da
medukés tu ugali de. Ewan side tu sanike.
Makasarili san side. Koman side i kuném
a éwan tu kabuluhan, da éwan tu lasén
a uden. Kapareho side na kayo a éwan
mégbunga. Kapareho be side na kayo a
minate a tulos nabuwal. 13 Kapareho be
side na dikél a tagmék, da i gimet dia a
medukés, éy koman i melégi a bugak na
tagmék a éwan tu pasa. Kapareho be side
no biton a gininanan na tu édsean na. Pero
nipaghanda dén side na Diyos ta medukés
a mediklém a lugar. Ey saya i pégiyanan de
a éwan tu katapusan.
14 Enta moy ti Enok a ikapitu dén a salin ni
Adan. Siya i nanghulaa to araw ta tungkul
diden ya a mégtoldu ta mali. I kinagi naa, éy
"Tandaan moy, dumemét se i Panginoon,
a kaguman na du libu-libu a anghel na a
banal. 15 Ey maghukum siya du étanan a

tolay," kagi na. "Hukumén na du étanan a
te kasalanan a éwan mékidiyos, dahilan to
gimet de a labag diya. Sakay parusaan na
be side, dahilan to kinagi de a medukés a
kontara diya."
16 Nadid, diden ya a medukés a tolay a
mégtoldu ta mali, éy palagi side a még-
pintas, a méiyamut side ta suwerte de.
Sugsugén de san i maski anya a gustu de
a medukés. Sakay mégpépalaluén side.
Sakay manuyu síde du iba a monda maloko
de side.
17 Nadid sikam a kékadimoy ko, éy alélá-
hanén moy tu kinagi dikam du apostol ni
Jesu Cristo to éya. 18 Tu kinagi de dikam,
éy kédemét na iba a panahun, éy te man-
gloko dikam a tolay dahil ta péniwala moy.
Gemtén de san tu ugali de a medukés. 19 Side
kan i magimet ta pégkahiwahiwalay na to-
lay. Ewan égse dide i Espiritu na Diyos,
éng'wan sugsugén de san i ugali ta mundua.
20 Pero sikam, a kékadimoy ko, patibayén
moy tu péniwala moy ta tunay a pég-
toldu. Manalangin kam ta pamag-itan na
tulung na Banal a Espiritu. 21 Manatili
kam ta pégmahal na Diyos dikam, hanggan
méguhay kam ta Panginoon tam a Jesus
Cristo a magkaluub dikam ta buhay a éwan
tu katapusan, dahil ta kagbi na dikitam.
22 Kagbian moy du mégalanganin ta péni-
wala tam. Agawén moy side ta apoy.
23 Nadid, te iba be a tolay a dikél i
kasalanan de. Kagbian moy side, pero
mangilag kam dide, a idelan moy tu ugali
de. Makay pagkamalién kam na ugali de a
medukés.
24-25 Nadid i isesa a Diyos a mangiligtas
dikitam, éy siya i mégalagaa dikam a monda
éwan kam magkasala. Siya i magpaadenea
dikam ta harap na ta langet, a pakasayaén
na kam. Ta pamag-itan ni Jesu Cristo a
Panginoon tam, éy tanyag dén i Diyos a
siya i mataasa. Sakay dikél i kapangyarian
na. Saya i katutubu na a sapul to sapul, a
hanggan nadid, a éwan tu katapusan. Ewan
dén. Hudas.

Tu Pahayag ni Jesu Cristo a Nisulat
ni Juan

1 Saye i pahayaga a niatéd na Diyos ni Jesu
Cristo, monda tulos ti Cristo a méngipa-
hayag du méniwala diya, éng anya i adene
dén a dumemét. Ey tulos ni Cristo a ni-
paange na to anghel na ti Juan a méngipa-
hayag diya. Ti Juan a utusan na. 2 Ey sakén
éy ti Juan. Sakén a mismo i nanulata ta
éye. Nadid éy nipahayag ko dén i étanan
a mineta ko. Saye i ipahayag kua a kagi
a gébwat ta Diyos, at sakay gébwat be ta
katutuhanan a nipahayag ni Jesu Cristo.

3 Masuwerte i magbasa ta libru a éye.
Sakay du mégbati ta hula a éye, a sugsugen
de, éy masuwerte be side. Da adene dén i
panahun a maganap i étanan a nisulat ko a
éye.

4 Gébwat ye ni Juan. Saye i sulat kua du
tolay ta pitu a simbaan ta Asia:

Atdinan kam maka na Diyos ta biyaya
sakay ta kapayapaan. Siya i te buhay sapul
to sapul, a hanggan nadid, a éwan tu kata-
pusan. Pati i Banal a Espiritu a édse ta harap
na Diyos. Siya i te pitu a tungkulin. 5 Sakay
ti Jesu Cristo. Ti Cristo i mégpatunaya
ta katutuhanan. Siya i neditol a nabuhay
a huway. Siya i mataasa dudu hari ta
mundua.

Mahal kitam ni Cristo. To nikate na, éy
nilibri na kitam ta kasalanan tam, dahil
to digi na a nebulak. 6 Sinakup kitam ni
Cristo ta kaharian na, a sikitam i purién
na, a manalangin kitam Nama na a Diyos.
Siya san i purién na tolay. Siya san i te
kapangyarian a éwan tu katapusan. Kona
sa.

7 Tandaan moy, ta kédemét na éy édse
siya ta kuném. Ey meta siya na étanan. Pati
du nagpabikal diya to gayang, éy meta de be
siya. Ey dahil diya, éy magsanget i étanan
a tolay ta mundua, dahil ta parusa na dide.
O, magkakuna ngani sa.

8 "Sakén i neditula ta étanan," kagi na
Diyos, "Sakay sakén i katapusana." Siya
i Panginoon a makapangyarian. Siya i te
buhay sapul to sapul, a hanggan nadid, a
éwan tu katapusan.

Neta Ni Juan Ti Cristo

9 Sakén éy ti Juan a top moy. Sakén i
kaguman moy ta hirap tam, sakay ta kahar-
ian na Diyos, sakay ta pégtiis tam. Ey kagu-
man tam be ti Jesus ta éya a hirap. Nadid,
sakén, éy nibuték ta puduk na Patmos dahil
to pégpahayag ko ta kagi na Diyos sakay
ni Jesus. 10 To esaék dén a simba ta éya,
éy te nanyari diyakén: Nipaisip diyakén
na Espiritu na Diyos, a tulos nabati ko ta
adég kua i boses a mebakség, a koman i
ténog na tambuli. 11 I kinagi naa diyakén
éy "Isulat mo dén i étanan a meta mo, a
ipatawed mo du pitu a simbaan. Ipatawed
mo," kagi na, "du méniwala ni Jesus a édsa
ta Epeso, sakay du taga Esmirna, sakay du
taga Pergamo, sakay du taga Tiatira, sakay
du taga Sardis, sakay du taga Piladelpia,
sakay du taga Laodisea."

12 Nadid, pékabati ko ta éya, éy sinuleg ko,
monda meta ko i négkagia diyakén. Ey tu
neta ko éy pitu a simbu a gintu. 13 Sakay to
lubuk du simbu éy naketaék be sa ta koman
i lélake. Te badu siya a atakdug, sakay te
bédbéd ta hako naa i gintu. 14 Koman i bulak
i kalatak na buk naa, a melélatak a tahod.
At saka i mata naa, éy medédingat a koman
i apoy. 15 Sakay i tikéd naa, éy mégdiléng-
diléng a koman i tanso a tinunaw ta apoy.
Sakay i boses naa éy koman i pahungupong
na dinom. 16 Sakay te kébilan na i pitu a
biton ta kamét naa. Ey linumwas ta labi
naa i ispada a magtembang i tadém naa. I
mata naa éy makadile a kapareho na bilag
éng tanghali.

17 Nadid, péketa ko diya, éy minalug-
mukék to tikéd na, a komanék i pate.
Pero kembilanék na a kinagi na a, "Diyan
ka méganteng, Juan, Sakén i neditol ta
étanan, at sakén i katapusana. 18 Sakén
i nabuhaya," kagi na. "Entan mo, mi-
nateék, pero nabuhayék dén nadid a éwan
tu katapusan. Sakén i te kapangyarian ta
kamatayan sakay ta Dinatagen.

19 "Kanya nadid, Juan," kagi na, "éy isu-
lat mo dén i étanan a mineta mo nadid,
sakay na ipeta kua diko a manyari ta esa
a panahun. 20 Mara, i kahulugen na pituae
a biton a te kébilan ko, éy side ye di pitu
a tagapamahala ta pitu a simbaan ta Asia.
Sakay di pituae a simbu," kagi na, "mara
side ye du pitu a simbaan."

2

Tu Sulat To Simbaan Ta Epeso

1 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan ta
Epeso:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te kébila
to pitu a biton. Siya tu méglakad ta lubuk
no pitu a simbu a gintu:
2 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko dén i étanan a tarabaho
moy a mahigpit, éy ta pégtiis moya. Sakay
tukoy ko be a inidelan moy i medukés a
tolay. Sakay du mégwari-wari a apostol, éy
pinuhubaan moy dén side, a pinatunayan
moy a mebuli side. 3 Tukoy ko a matiyaga
kam, a nagtiis kam ta hirap alang-alang
diyakén. Sakay éwan kam nanghina tu isip.
4 Pero, te kasalanan kam pabi diyakén, da
éwanék moy mahalén a masiyadu, a kona
to dati. 5 Kanya, alélahanén moy tu dati a
kalagayan moy, a pagsisian moy i medukés
a gimet moy. Sakay gemtén moy a huway
tu dati a gimet moy to ditol. Eng éwan kam
magsisi, éy umangeék sina a ibutan ko ta
édsean moya i simbu moya.
6 "Pero sé' man dén ye i napuri kua dikam,
da kéiyamutan moy be a kona diyakén i
ugalia du Nikolaita a medukés.
7 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan!
"Du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side ta karapatan de
a méngan ta bunga no kayo a makabuhay,
a édse ta kaharian na Diyos."

Tu Sulat To Simbaan Ta Esmirna

8 Nadid, kinagi na man dén diyakén, a
"Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan
ta Esmirna:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i neditula
ta étanan, at sakay siya i katapusana. Siya
i minatea sakay siya be i minabuhay a
huway.
9 "Napospusan ko dén i hirap moya," kagi
na, "da pobre kam a tahod (pero te kaya-
manan kam ta langet). Napospusan ko be
i pégpintas dikam du Judeo. Kagi de a
Judeo side a sakup kan side na Diyos. Pero
éwan, da sakup side ni Satanas! 10 Diyan
kam méganteng ta pagdanasan moy a hirap
a adene a dumemét dikam. Baten moy,
ipepihesu ni Satanas i sénganya dikam,
monda puhubaan na kam. Ey maghirap
kam ta sapulu a aldew. Basta manatili kam
a matapat diyakén, hanggan ta ikate moy,
éy atdinan ta kam ta gantimpala moy, a
buhay a éwan tu katapusan.
11 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan.
Du éwan madaig na medukés ta mundua,
éy éwan side magdanas ta ikaduwa a ka-
matayan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Pergamo

12 Nadid, kinagi no lélake diyakén, a "Isu-
lat mo ye to tagapamahala to simbaan ta
Pergamo:
"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i te ispada
ta magtembang tu tadém:
13 "Napospusan ko i pégiyanan moya,"
kagi na, "a mesibét i kapangyarian ni Sa-
tanas ta banuwan moya. Ey maski kona
sa, éy ménatili kam a matapat diyakén.
Sakay éwan moy inibutan tu péniwala
moy diyakén, maski binunu de ti Antipas
ta édsean ni Satanas ta banuwan moya.
Siya i matapata a utusan ko a nagpatunay
diyakén. 14 Pero te sénganya kam pabi a
kasalanan diyakén, da te sénganya dikam a
sumésunud ta pégtoldu ni Balam. Ti Balam
i néngitoldua ni Balak to éya, a pagkasalaén
na du Israel, da tinolduan side ni Balak
a méngan ta kanén a niatéd de ta diyos-
diyosan. Sakay tinolduan na be side ta
péngibébi éy ta péngilélake. 15 Sakay te
sénganya be dikam a sumésunud ta pég-
toldu du Nikolaita. 16 Kanya pagsisian moy
a ibutan moy i kasalanan moy. Eng éwan
kam magsisi, éy umangeék sina a hukumén
ko du tolay ta ina dikam ta ispadaa a
luméluwas ta labi kua.
17 "Eng mékabate kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan. Du
éwan madaig na medukés ta mundua, éy
atdinan ko side ta te liso a kanén a gébwat
ta langet. Ey atdinan ko be i bawat esa
dide ta melatak a bito a te sulat a ngahen
a bigu. Ey éwan tu iba a makapospos ta ina
a ngahen, éng éwan tu néngiatdinan san."

Tu Sulat To Simbaan Ta Tiatira

18 Nadid, kinagi man dén no lélake
diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Tiatira:
"Saye i peekagia no anak na Diyos. Siya
i te mataa a medédingat a koman i apoy.

Sakay siya i te tikéda ta mégdiléng-diléng
a koman i tanso.
19 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na, "sakay ta pégmahal moy diyakén
sakay ta pégtapat moy diyakén. Tukoy
ko be i pégtulung moy ta iba sakay na
pégtiyaga moy. Sakay tukoy ko be a lalo
dén a mahusay i gimet moya nadid kesira
to neditol. 20 Pero saye i hinanakit kua
dikam: bakit pinakultaden moy tu bébe a
ti Hesebel a mégtoldu du kakaguman moy?
Lélinlangén na du utusan ko a méngibébi at
méngan ta kanén a iatéd ta diyos-diyosan.
Mégwari-wari siya a gébwat i pégtoldu na
ta Diyos. 21 Inatdinan ko dén i éya a bébe
ta tama a panahun a monda magsisi siya ta
ugali na a bastos, pero éwan siya mégbagu.
22 Kanya nadid, éy padatayén ko siya to
kama na. Pati du méngibébi diya éy pag-
danasén ko side ta mahigpit a hirap de éng
éwan side magsisi ta médukés a gégemtén
de diya. 23 Sakay pati, éy bunon ko du anak
na, monda mapospusan du simbaan a sakén
san i nakapospusa ta isip na tolay. Monda
mapospusan de a gégantian ko i bawat esa
dikam ayun ta gimet moya.

24 "Pero sikam a iba ta Tiatira a éwan
méniwala ta medukés a pégtoldu ni
Hesebel, éy éwanék tu idagdag a utus
dikam. Da sikam, éy éwan kam nagadal
ta magkadisalad kan a lihim ni Satanas.
25 Basta i utus kua dikam, éy manatili
kam ta péniwala moya hanggan éwanék
dumemét. 26-27 Du éwan madaig na medukés
ta mundua, sakay du mangtupad ta
kaluuben ko a hanggan ta katapusan, éy
atdinan ko side ta kapangyarian a kona
to niatéd diyakén Nama ko. Gemtén ko a
side i mamamahala du banubanuwan ta
mundua. Magmayor side du banubanuwan
ta mahigpit, a péparusan de side a hanggan
madurug side a koman i kédurug na
binga. 28 Sakay atdinan ko side ta talang-
umaga; samakatuwid éy buhay a éwan tu
katapusan.

29 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

3

Tu Sulat To Simbaan Ta Sardis

1 Nadid, kinagi man dén no lélake
diyakén, a "Isulat mo ye to tagapamahala
to simbaan ta Sardis:

"Saye i peekagia ni Jesus. Siya i
pégiyanan na Banal a Espiritu a te pitu a
tungkulin. Siya i te pitu a biton.

"Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Kagi de a buhay kam dén, pero
para diyakén éy pate kam dén! 2 Kanya
nadid, éy mangilag kam, a patibayén moy
i péniwala moya, da adene dén a magli-
pas. Neta na Diyos a éwan pabi naganap
i gégemtén moya a para diya. 3 Isipén
moy tu nabaheta moy a tinanggap moy to
éya. Sugsugén moy ya, sakay ibutan moy
tu gégemtén moy a medukés. Eng éwan
kam mangilag, éy demtan ta kam a bigla a
talaga. Ey éwan moy mapospusan i oras a
kédemét ko.

4 "Pero te sénganya sina dikam ta Sardis
a éwan tu kasalanan. Mara éwan de hin-
upitan i badu dia ta medukés a ugali ta
ina. Kumuyoyog ya side diyakén a te solot
side ta melatak, da mahusay side. 5 Ey du
éwan madaig na medukés ta mundua, éy
pégbaduén ko side ta melatak, a tanda ya a
banal side. Sakay éwan ko ibutan i ngahen
de to libru a listaan na ngahen na mabuhay
a éwan tu katapusan. Sakay ipagtapat ko
side Nama ko sakay du anghel na, a side i
sakup kua.

6 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Piladelpia

7 Nadid kinagi na man dén diyakén, a
"Isulat mo ye to tagapamahala to simbaan
ta Piladelpia:

"Saye i peekagia no banal a lélake a
pégkatiwalaan tam. Siya i te kapangyarian
ta kaharian ni Dabid. Ewan tu makasaway
ta pasdépén na ta kaharian na, at sakay
éwan tu makasdép to pintuan éng éwan na
pakultaden.

8 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko a maski mehina i
kapangyarian moy, éy sinunud moy dén
i pégtoldu kua. Sakay éwanék moy pin-
abayan. Ey nadid éy binukasan ko dén i
pintuan ko ta harap moya. Ey éwan tu
makasaway dikam a somdép. 9 Entan moy,
padulugén ko dikam du tolay a sakup ni
Satanas, sakay paluhudén ko side ta harap

moya. Mégwari-wari side a Judeo side a méniwala ta Diyos, pero éwan. Ipeta ko
dide a sikam i mahal kua.
10 "Ey nadid, da tinupad moy dén i niutus
kua dikam a nagtiyaga kam, éy agawén ta
kam be ta hirap a dumemét ta mundua. I
éya a hirap i pangpuhuba ta étanan a tolay
ta mundua. 11 Dumeméték agad. Kanya
manatili kam ta péniwala moya diyakén
monda éwan tu makaagew ta gantimpala
moya. 12 Du éwan madaig na medukés ta
mundua éy gemtén ko side a manatili a
pirmi ta pégiyanan na Diyos, a éwan side
maibut ta éya, maski nikésiya. Sakay tan-
daan ko side ta ngahen na Diyos ko. Sakay
tandaan ko side a side i sakup na bigu
a Jerusalem a dumibi a gébwat ta Diyos.
Sakay tandaan ko side ta ngahen ko a bigu.
13 "Eng mékabate kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

Tu Sulat To Simbaan Ta Laodisia

14 Nadid, kinagi no lélake diyakén a
huway, a "Isulat mo ye to tagapamahala to
simbaan ta Laodisia:
"Saye i peekagia no matapat a mégpatu-
nay ta katutuhanan. Siya i kégébwatan na
étanan a nilalang na Diyos.
15 "Napospusan ko dén i gégemtén moya,"
kagi na. "Tukoy ko a éwanék moy kéiya-
mutan. Pero éwanék moy be mémahalén. Maano maka éy kaiyamutanék moy,
o dikaya éy mahalénék moy. 16 Pero na-
did, éwanék moy kéiyamutan sakay éwanék
moy be mahalén. Basta éwanék moy isipén.
Kanya isopha ta kam ta labi kua. 17 Sikam,
éy kagi moy a mayaman kam, a sagana
kam ta étanan. Pero éwan, da éwan moy
tukoy a kakakagbi kam, sakay pobre kam,
sakay buhék kam, sakay uba kam. 18 Kanya i
bilin kua dikam, éy mangalap kam diyakén
ta tunay a kayamanan moy, monda maya-
man kam a talaga. Sakay mangalap kam
be diyakén ta melatak a damit a takléb
na bégi moya, da makasani-sanike. Sakay
mangalap kam diyakén ta gamot na mata
moya, monda maketa kam.
19 "Tandaan moy, paginglan ko du étanan
a tolay ko a mahal ko, a parusaan ko side. Ey
purusaan ta kam be éng éwan moy ibutan
tu ketamad moy diyakén, sakay éng éwan
kam magsisi. 20 Entan moy, te taknégék ta
luwas na pintuan a mégtétuktukén. Eng
batenék na maski ti ésiya, a bukasan na i
pintuan na, éy somdépék ta pégiyanan na,
sakay magagum kame ta mahusay. 21 Du
éwan madaig na medukés ta mundua, éy
atdinan ko side ta kapangyarian, a kagu-
man ko side a maghari. Kona sa Tama ko
diyakén, a kagumanék na be a méghari, da
nadaig ko i mundua.
22 "Eng mékabati kam, éy baten moy i
kékagin na Banal a Espiritu du simbaan."

4

Tu Neta Ni Juan Ta Langet

1 Nadid, kétapos na éya, éy linameng ko
a huway, éy neta ko ta langet i bukas a
pintuan. Sakay nabati ko a huway tu boses
a koman i ténog na tambuli, a kinagi na
diyakén, a "Sumangkay ka se. Ipeta ko
diko i manyari ta esa a panahun." 2 Nadid,
éy nipaisip diyakén na Espiritu na Diyos
éy neta ko ta langet i bangko a édsean na
Diyos a méghari. 3 Tu mudet na Diyos éy
mégdiléng-diléng a kapareho na mahalaga
a bito. Sakay te balaghari ta palebut no
bangko, a asul i kolor naa. 4 Sakay pinalebu-
tan siya na bangko a duwapulu éy ta épat,
a pégiknuden du matétanda a duwapulu
be éy ta épat. Te badu side a magkalatak,
sakay te kurona side a gintu ta ulo dia. 5 Te
sumésiklab a kilat a gébwat to bangko a
pégiknuden na Diyos, a kasabay i mebakség
a kéduh. Te pitu a medingat a sulo to
harap no bangko na Diyos. Ey side ya i
pitu a tungkulin na Banal a Espiritu na
Diyos. 6 Ey te édsa be to harap no bangko
i koman i diget a melélekmang a koman pa
i salaming.
Ey te épat be a hayup ta palebut no
bangko na Diyos, a putat ta mata i harap
dia éy ta adég dia. 7 Tu neditol a hayup
éy koman i liyon. Tu ikaduwa a hayup éy
koman i baka. Tu ikatélo éy te mudet a
koman i tolay. Sakay tu ikaépat a hayup éy
koman i sébed a uméegbéh. 8 Tégénném side
ta pakpak. Sakay putat ta mata i bégi na
bawat esa dide, ta lubuk éy ta luwas. Ewan
tu bagu i pégkanta dia, maski aldo éy ta
kélép. I kanta dia, éy
"Banal a tahod i Panginoon Diyos a maka-
pangyarian ta étanan. Siya i te
buhay sapul to sapul, a hanggan
nadid, a éwan tu katapusan."

[9] Mégkékantaén du épat a hayup ta puri
ta Diyos, sakay na kemahal na, sakay na
pégpasalamat de diya. I pégkantaan dia,
éy tu mégiknud to bangko. Siya i te buhay
a éwan tu katapusan. Ey bagay mégkanta
side diya, [10] éy dumédapa diya du duwapulu
éy ta épat a matétanda, a sumésamba side
diya. Siya i te buhay a éwan tu katapusan.
Sakay itogpal de du kurona de ta harap naa,
a kékagin de a,

[11] "Siko a Panginoon me a Diyos! Kailan-
gan éy purién na tolay i kemahal
mo sakay na kapangyarian mua, da
siko i naglalanga ta étanan. Sakay
nilalang mo side ayun ta kaluuben
mo."

5

Tu Kasulatan Sakay Tu Tupa

[1] Nadid éy neta ko i Diyos a te eknud to
bangko, a te kébil siya a kasulatan. I papel a
te kébilan na éy te sulat ta harap éy ta adég.
Pero éwan tu makabuklat, da kempétan ta
pitu a képét. [2] Sakay neta ko be i mesibét
a anghel a kinagi na ta mebakség, a "Ti
ésiya i maaria a mangsida du képét sakay
mangbuklat ta kasulatan?" [3] Pero éwan tu
minaketa ta langet éy ta luta éy ta disalad
na luta ta makapagbuklat ta kasulatan, a
monda meta i lasén na. [4] Kanya sakén, éy
nagsangeték ta mahigpit, da éwan tu meeta
a maari a mangbuklat ta ina. [5] Pero nadid,
kinagi diyakén no matanda a esa, a, "Diyan
ka mégsanget. Entan mo ti Jesus ina. Siya
i ngéngahinan de a liyon, a gébwat ta lahi
ni Huda, a apo-apo siya ni Dabid. Siya éy
nanalo dén. Kanya siya i te kapangyarian a
mangsida ta pitu a képét, sakay mangbuk-
lat ta kasulatan."

[6] Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy
naketaék ta esa a Tupa a te taknég to lubuk
du matétanda. Sakay to bangko na Diyos,
sakay du épat a hayup. Samakatuwid éy
ti Jesus dén ya. Ey mineta ko a te pilat
bale, a koman i te namuno diya. Te pitu
siya a saduk, sakay te pitu be a mata, a
side ya du pitu a tungkulin na Espiritu na
Diyos a pinaange na ta mundua. [7] Nadid,
inumadene tu Tupa ta Diyos to bangko,
sakay inalap na tu kasulatan a te kébilan na.
[8] To péngalap na ta éya, éy dinumapa diya
du épat a hayup, sakay dinumapa be diya
du duwapulu éy ta épat a matétanda. Te
kébil i bawat esa dide ta pégtogtogen sakay
ahung a gintu a putat ta suub. Tu suub, éy
saya i halimbawaa na panalangin na tolay
na Diyos. [9] Nadid, kékantaén de i kanta a
bigu, a i kagi dia, éy

"Siko i maari a mangalap ta kasulatan,
sakay siko be i maari a mangsida
ta pitu a képét na a seradu na. Da
siko, éy binunu de ka dén, éy dahil
to nikate mo, éy tinubus mo i to-
lay a para ta Diyos, tolay a gébwat
ta étanan a lahi ta mundua, sakay
ta étanan a banubanuwan, sakay
kanikanya a salita. [10] Sinakup mo
side ta kaharian na Diyos, a side
i magpuri ta Diyos, a manalangin
diya."

[11] Nadid, kélameng ko a huway, éy nabati
ko i meaadu a libu-libu a anghel. Te taknég
side to palebut no bangko na Diyos, sakay
du hayup, sakay du matétanda. [12] Kinagi de
ta medegsén, a

"I Tupa a binuno, éy kailangan éy purién na
tolay i kemahal na ugali na.
Siya i maaria a te kapangyarian, sakay kaya-
manan, sakay karununguan!"

[13] Nadid, nabati ko i étanan a nilalang na
Diyos a mégpuri diya. Du étanan ta langet,
sakay ta luta, sakay ta disalad na luta, sakay
ta diget, éy mégpégpuri side diya. I kinagi
dia, éy

"Purién na tolay i Diyos a méghari, sakay
tu Tupa. Purién de i kemahal na
ugali de sakay na kapangyarian de,
a éwan tu katapusan."

[14] Ey nadid, kinagi du épat a hayup, a
"kona sa." Ey du matétanda, éy dinumapa
side, a sinumamba side diya.

6

Péngisida No Tupa To Pitu a Képét

[1] Nadid, neta ko a sinida no Tupa tu
neditol a képét to kasulatan. Sakay nabati
ko a mégkagi tu esa a hayup a koman i
kabakség na kéduh, a "Kadon se," kagi na.
[2] To pégkagi na ta éya, éy neta ko a linu-
mitaw i kabayo a melatak, a te sakayan na
te kébil ta busog. Inatdinan siya ta kurona,
a tulos hinumektat siya a ange mangdaig to
kalaban na.

3 Nadid, sinida no Tupa tu ikaduwa a
képét to kasulatan, éy nabati ko i kagi no
ikaduwa a hayup, a “Kadon.” 4 Ey to pégkagi
na ta éya, éy linumitaw man dén i kabayo
a esa, a medideg. I te sakaya ta éya, éy
inatdinan siya a te kapangyarian a magsa-
pul ta gera ta mundua, monda négpatayan
i tolay. Esa a dikél a sondang i niatéda diya.
5 Nadid, péngsida no Tupa to ikatélo a képét,
éy nabati ko a kinagi no ikatélo a hayup, a
“Kadon.” To pégkagi na ta éya, éy te kabayo
sa a mengitet a mineta ko, a te sakayan na
te kébil ta timbangan. 6 Sakay nabati ko i
koman i ténog a gébwat to édsean du épat a
hayup, a kinagi na diya, a “Gemtén mo a esa
san a takal a pahay i mabugtunga du tolay
to upa de ta maghapun. Sakay ételo san
a takal a maes i mabugtunga to upa de ta
maghapun. Pero diyan mo halagaan i langis
éy ta alak,” kagi na.

7 Nadid sinida no Tupa tu ikaépat a képét
to kasulatan, a tulos nabati ko tu kagi no
ikaépat a hayup, a “Kadon.” 8 To pégkagi na
ta éya, éy neta ko sa i kabayo a esa, a putla i
kolor naa. I ngahina na sakaya na éya éy ti
Kamatayan. Sakay i kaunonoda na éya éy ti
Dinatagen. Inatdinan side ta kapangyarian
de ta ikaépat a bahagi na mundua, monda
mamuno sa side ta sondang, sakay ta alép,
sakay ta saket, sakay ta mebagsik a hayup.

9 Nadid, péngsida no Tupa to ikalima a
képét, éy neta ko ta sahok no dambana
dudu kaliduwa du binuno. Binuno side
dahil to pégpahayag de ta kagi na Diyos.
10 Side, éy kinagi de ta medegsén, a “Pangi-
noon a makapangyarian! Siko i tunaya a
banal. Sénganya pa i paguhay mia diko,”
kagi de, “bagu mo hukumén dudu tolay
ta mundua? Nikésiya pa i iganti mua du
minamuno dikame?”

11 Nadid, to pégkagi de ta éya, éy inatd-
inan i bawat esa dide ta melatak a badu.
Sakay kinagi dide no esa sa, a “Umimang
kam pa ta kétihék a panahun a hanggan
éwan mabunu i sénganya pa a tétotop moy,
da bunon be i sénganya dide a kona dikam.”

12 Nadid, neta ko a sinida no tupa tu
ikaéném a képét. Ey to péngsida na, éy
linumindul ta mesibét, a tulos nginumitet
tu bilag a koman i pégluksa a damit. Sakay
tu bulan, éy koman i dige i kolor naa.
13 Sakay du biton, éy natépduk side ta lutaa.
I kétépduk dia éy koman i kétépduk na
bunga na kayo bagay yégyégén na mesibét
a pahés. 14 Sakay tu langet, éy basta naibut a
koman i abék a bigla a nilukot. Sakay naibut
be du buked sakay du puduk to édsean
de. 15 Ey nadid dudu hari ta mundua, sakay
dudu mataas, sakay du heneral, sakay du
mayayaman, sakay du te kapangyarian, éy
linumiso side a étanan du kuweba sakay ta
sahok du bito to bukibuked. Pati du étanan
a tolay, maski malaya, maski mababa,
éy linumiso be side. 16 Dinumaying side
du bukibuked, sakay dudu bito, a “Anin,
tapuhan moy kame,” kagi de, “monda éwan
kame meta no méghari ta langet. Sakay
monda éwan me masapit i iyamuta dikame
no Tupa! 17 Da dumemét dén,” kagi de, “i
aldew a kéiyamut na Diyos, éy ti ésiya i
makaiwas ta parusa na!”

7

Du Sandaan Ey Ta Epatapulu Ey Ta Epat a Libu a Tolay

1 Nadid, kétapos na éya, éy naketaék ta
épat a anghel, a natagtag side a te taknég
ta épat a digdig na mundua. I gimet dia,
éy sésawayén de i épat a pahés ta mundua,
monda éwan dén pumahés ta lutaa sakay ta
digita, sakay maski ta ahe a kayo. 2 Ey nadid,
éy neta ko be i esa a anghel a sumésangkay
ta dumanég ta sikatan. Kébil na i marka
na Diyos. Nadid, dinumulaw siya du épat a
anghel. (Side ya i te tungkulina a gébwat ta
Diyos, a mangsida ta luta éy ta diget.) 3 I ki-
nagi naa dide, éy “Diyan moy pa péperdién
i lutaa éy ta diget éy ta kayo, hanggan éwan
me pa mamarkaan du sakup na Diyos ta
kidép dia.”

4 Nadid, kinagi de diyakén éng sénganya
i mamarkaan dia, a sandaan kan éy ta épat
a pulu éy ta épat a libu. Ey gébwat side ta
étanan a lahi na Israel.

5 Labindalawa a libu a gébwat ta lahi ni
Huda; labindalawa a libu a gébwat ta lahi
ni Ruben; labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Gad; 6 labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Aser; labindalawa a libu a gébwat ta
lahi ni Neptali; labindalawa a libu a gébwat
ta lahi ni Manases; 7 labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Simeon; labindalawa a libu
a gébwat ta lahi ni Lebi; labindalawa a libu a
gébwat ta lahi ni Isakar; 8 labindalawa a libu

a gébwat ta lahi ni Sabulon; labindalawa a
libu a gébwat ta lahi ni Hose; labindalawa a
libu a gébwat ta lahi ni Bendyamin.

Du Meadu a Tolay a Niligtas No Tupa

9 Kétapos na éya, éy péngenta ko, éy te
meadu bale a tolay a éwan mabilang na
maski ti ésiya. Side éy gébwat ta bawat
lahi, sakay banubanuwan, sakay kanikanya
a salita. Te taknég side ta harap na Diyos,
sakay ta harap no Tupa. Te badu side a
melatak, sakay te kébilan de i meadu a
kayakas. 10 Sabay-sabay side a négkagi ta
medegsén, a "I Diyos tamae a te eknud ta
bangkuae," kagi de, "sakay na Tupaa, éy
side i néngiligtasa dikitam!" 11 Te taknég
i étanan a anghel ta palebut no bangko a
édsean na Diyos, sakay ta palebut du maté-
tanda, sakay ta palebut du épat a hayup. Ey
nadid, dinumapa side to harap no bangko
a sinumamba ta Diyos. 12 I kinagi dia, éy
"Purién na tolay i Diyos tam," kagi de, "a
magpasalamat side diya. Siya i kamahalan;
siya i marunung; siya i te kapangyarian,
a éwan tu katapusan. Kona sa." 13 Nadid,
kinagi diyakén no matanda a esa a, "De
ésiya di tolaya a te badu ta melatak? Ahe
i kinagébwatan dia?" 14 "Ewan ko tukoy,"
kagi ko. "Siko i nakapospusa." Ey kinagi na
diyakén, a "Side ina di nagébwata to mahig-
pit a hirap. Lininis de sakay pinalatak de to
digi no Tupa i badu dia. Samakatuwid éy
naibut dén tu kasalanan de to digi ni Jesus.
15 Kanya édse side ta harap no bangko na
Diyos," kagi na, "a tulungan de siya aldo éy
ta kélép ta bile naa. Sakay i Diyos a te eknud
to bangko, éy alagaan na side. 16 Ewan dén
side magalép. Ewan dén side mageplék.
Ewan be dén side makabati ta pasi na bilag.
17 Dahilan tu Tupa a édse to bangko," kagi
na, "éy siya i magalagaa dide. Sakay iange
na side ta bukal a dinom a méngatéd ta
buhay. Sakay pahiden na Diyos i léwa ta
mata dia, monda maibut i lungkut dia."

8

Tu Ikapitu a Képét

1 Nadid, péngsida no tupa to ikapitu a
képét to kasulatan, éy matahimik i langet ta
manga kalahati a oras. 2 Ey kétapos na éya,
éy neta ko du pitu a anghel a te taknég ta
harap na Diyos, a inatdinan na i bawat esa
dide ta tambuli.

3 Nadid, te esa pa a anghel a inumange to
harap no dambana. Te kébil siya a ahung a
gintu a pégsuuben. Sakay inatdinan siya ta
meadu a kamangyan, monda iedton na to
dambana a gintu a édse to harap na Diyos.
Gamitén na ya monda meagum tu asok na
to panalangin du sakup na Diyos a tolay.
4 Ey tu asok no kamangyan éy mégalalutot
a gébwat to kamét no anghel, a kasabay na
panalangin du sakup na Diyos. 5 Nadid, in-
alap no anghel tu baga to dambana, a niasék
na to ahung a pégsuuben, sakay nibatikal
na ta lutaa. Ey agad nagkéduh, sakay te
ugung, sakay nagkilat, sakay naglindul.

Du Pitu a Tambuli

6 Nadid, du pitu a anghel a te kébil ta
pitu a tambuli, éy nakahanda dén side a
mangyopyop to tambuli de.
7 Nadid, enyopan no neditol a anghel
tu tambuli na, éy inumuden ta yelo sakay
apoy, a te halu a dige. Natutod i ikatélo a
bahagi na lutaa, sakay i ikatélo a bahagi du
kayo, pati du étanan a sariwa a lamon.
8 Nadid, enyopan no ikaduwa a anghel tu
tambuli na, éy binumagsak to diget i koman
a dikél a buked a minatutod. Naging koman
i dige i ikatélo a parti na digita, 9 sakay
minate i ikatélo a bahagi na ikan, sakay
nawasak i íkatélo a bahagi na sésakyan ta
digita.
10 Nadid, enyopan no ikatélo a anghel
tu tambuli na, éy natépduk a gébwat ta
langet i esa a dikél a biton a mégdingat.
Sakay binumagsak ta ikatélo a bahagi na
manga dinom, sakay ta manga bukal. 11 I
éya a biton éy ngéngahinan de a Meapsot.
Ey inumapsot i ikatélo a bahagi na dinom.
Sakay meadu a tolay i minate to kéinom de
ta éya, da inumapsot.
12 Nadid, enyopan no ikaépat a anghel tu
tambuli na, éy naperdi i katélo a bahagi
na bilag, sakay na bulan, sakay du biton, a
hanggan da minaibut i ikatélo a bahagi na
demlag de. Nagdiklém be i ikatélo a bahagi
na aldo. Sakay pati éy éwan tumanglaw i
ikatélo a bahagi na kélép.
13 Nadid, kétapos na éya, éy péngenta ko,
éy nabati ko i esa a sébed a mégegbéh ta
ontok, a kinagi na ta mebakség, a "Adiyoy,
adiyoy, adiyoy, i hirap beman di édsea ta
mundua bagay éyupan pa du étélo pa a
anghel du tambuli de."

9

1 Nadid, enyopan no ikalima a anghel tu
tambuli na, éy neta ko ta lutaa i koman
i biton a minatépduk dén. Sakay niatéd
diya i susi no ébut a medédisalad. 2 Sakay
binukasan na tu ébut, éy tinumébwag i asok
to ébut a koman i asok na dikél a dagmang.
Ey nagdiklém i bilag sakay ta langet, dahil
to asok a gébwat to ébut. 3 Ey tulos nag-
béswal to asok i meadu a pésah, a tulos
side nangalat ta mundua. Ey inatdinan side
ta kapangyarian de a magpasaket side a
koman i kaget na kahame. 4 Pinagbilinan
side a diyan de péperdién i lamon éy ta
kayo, sakay maski anya a halaman. Basta du
tolay a éwan tu marka na Diyos ta kidép dia,
éy saya i pasakitana du pésah. 5 Ewan side
pinakultaden a bunuén de i tolay, éng'wan
pasakitan de san side hanggan lima a bulan.
Koman i kaget na kahame i kasaket dia,
monda mahirapan du tolay. 6 To lubuk no
lima a bulan, éy gustu du tolay a mate, pero
éwan maari, da umadeyo i kamatayan dide.
7 Dudu pésah, éy koman side i kabayo
a handa ta pékilaban. Te soklong side a
koman i kurona a gintu, sakay koman i
mudet na tolay i mata dia. 8 Sakay i buk dia
éy koman i buk na bébe. I ngipén dia éy
koman i ngipén na liyon. 9 Sakay i hako dia,
éy nataklében ta koman i badu a bakal. I
payadpad na pakpak dia, éy koman i ténog
na meadu a kalesa a hela na kabayo a tamo
ta gera. 10 Te ipos side a mekamandag a
koman i kahame i dégés naa. Ey kéye ta
ipos dia i kapangyarian de a magpasaket
ta tolay para ta lima a bulan. 11 I hari dia
éy tu anghel a medukés a bahala to ébut a
medédisalad. Ti Abadon i ngahen na ta kagi
na Hebreo. Ey du Griego, i pégngahen de
dia éy ti Apoliyon. (I kahulugen na éya éy
siya i magwasaka.)
12 Nakalipas dén i neditol a hirap. Eduwa
pa i dumemét.
13 Nadid, enyopan no ikaénem a anghel tu
tambuli na, éy nabati ko i boses a gébwat ta
épat a iskina no dambana a gintu ta harap
na Diyos. 14 Kinagi no boses to ikaénem a
anghel, a "Du épat a medukés a anghel a
te gapus to digdig no dinom na Uprates,
éy ukaden mo." 15 Kanya inukaden na du
épat a anghel, a monda bunon de i ikatélo
a bahagi na manga tolay. Talaga a hinanda
side a para ta takda a oras a mamuno. 16 Te
négkagi diyakén éng sénganya du sundalu
a nakakabayo ta éya, a éduwa a datos a
milyon. 17 Saye tu nipeta diyakén. Neta
ko du kabayo, sakay du te sakay dide, éy
te badu side a medingat a koman i kolor
na apoy, sakay asul, sakay dilaw. Koman
i ulo na liyon i uloa du kabayo. Sakay
bumébéswal ta labi dia i apoy, sakay asok,
sakay asupre. 18 Te étélo a peste i mamuno
ta ikatélo a bahagi na manga tolay: apoy,
sakay asok, sakay asupre. Diden ya a étélo
éy gébwat side ta labia du kabayo. 19 I
kapangyarian du kabayo, éy kéye ta labi dia
sakay ta ipos dia. I ipos dia éy koman i
ulag, a te ulo side, monda gégamitén de ta
pégpasaket de.
20 Nadid, du tolay a nawahak to hirap a
éya a éwan minate, éy éwan side nagsisi.
Ewan de inibutan tu pégsamba de ta di-
monyo sakay ta diyos-diyosan a ginimet
de--du larawan a gintu, pilak, tanso, bito,
sakay kayo. Pero éwan maketa i diyos-
diyosan; éwan side makabate, éwan side
makapaglakad! 21 Sakay du tolay, éy éwan
de be pégsisian tu binuno de, sakay tu
pégilo de, sakay tu péngibébi de, sakay tu
pégtako de.

10

*Tu Anghel a Te Kébil To Kétihék a Kasula-
tan*

1 Nadid, kélipas na éya, éy neta ko man
dén i esa pa a anghel a mesibét, a inu-
mogsad a gébwat ta langet. Te balut siya
ta kuném, sakay te balaghari ta némo na
ulo naa. Makadile a koman i bilag i mata
naa, sakay i tikéd naa éy medingat a koman
i adigi a apoy. 2 Te kébilan na i kétihék a
kasulatan a binuklat. Niepdék na i kawanan
a tikéd na ta digita. Sakay tu kawihe a tikéd
na éy niepdék na be to luta. 3 Dinumulaw
siya, éy koman bale i boses na liyon i
kabakség na dulaw naa. To kédulaw na,
éy nagténog i pitu a kéduh. 4 Nadid, éy
talaga ko a nisulat tu kinagi no kéduh, éy
sinawayék no boses ta langet, a kinagi na,
a "Diyan mo ina isulat! Ilihim mo tu kinagi
du pitu a kéduh."
5 Nadid, tu anghel a mineta ko a te pédék
to diget éy to luta, éy niontok na tu kamét
na, 6-7 a tulos nanumpa siya ta Diyos. I kinagi

naa, éy "Ewan dén male. Eng'wan, bagay yopyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na," kagi na, "éy tupadén na Diyos i plano na a lihim. Tupadén na a kona to nipahayag na dudu purupeta a utusan na to araw. Diyos i te buhay a éwan tu katapusan," kagi na, "a siya i naglalanga ta langet, sakay ta luta, sakay ta diget, sakay du étanan a édsa sa."

8 Nadid, kétapos na éya, éy kinagi man dén diyakén no boses ta langet, a "Ange mo alapén i kasulatana a binuklat," kagi na, "a te kébilan na anghela. Na te pédék ta digita sakay ta lutaa."

9 Kanya sakén, pékabati ko ta éya, éy inadenean ko tu anghel sakay inaged ko tu kasulatan. "Alapén mo dén," kagi na, "a kanén mo dén. Metam-is ina ta labi mua," kagi na, "a koman i tam-is no pitukan. Pero meapsot ina ta tiyan mua." 10 Nadid, ginewat ko tu kétihék a kasulatan, sakay kinan ko dén. Ey metam-is ngani ta labi kua; pero to péngietlén ko dén, éy meapsot bale ta tiyan kua.

11 Ey nadid te négkagi diyakén, a "Kailangan ihula mo a huway du meadu a tolay, sakay dudu nasiyon, sakay dudu hari."

11

Tu Eduwa a Sistigu

1 Nadid, te nangatéd diyakén ta atakdug a kayo a pégsukat. Sakay kinagi na diyakén, a "Angen mo sukatén tu templo na Diyos, sakay no dambana. Sakay bilangén mo du sumésamba ta éya. 2 Pero diyan mo sésukatén tu karsada to palebut no templo," kagi na. "Pabayan mo ya, da niatéd dén ina dudu tolay a éwan mékidiyos. Pusungén de i éya a banuwan na Jerusalem para ta ételo a taon éy ta kalahati. 3 Pero paangen ko sa i éduwa a sistigo ko, a te badu side ta sako a damit," kagi na. "Ey magpahayag side ta kagi na Diyos para ta ételo a taon éy ta kalahati."

4 Diden ya a éduwa a sistigu, mara side ina di éduwa a kayo a olibo, sakay na éduwa a simbu a édse ta harap na Diyos. 5 Eng te magayak a magpasaket dide, éy buméswal ta labi dia i apoy a mangtutod ta kalaban de a mamuno dide. 6 Te kapangyarian be side a mangsaway ta langet, a monda éwan maguden ta panahun na pégpahayag de ta kagi na Diyos. Sakay te kapangyarian be side a paging digién de i meadu a bukal a dinom. Sakay mangatéd be side ta tolay ta mundua ta maski anya a peste, kada gustu de.

7 Nadid, kétapos du éduwa a sistigu a magpatunay, éy buméswal i metapang a hayup a édse to ébut a medédisalad. Mékipaglaban siya dide a éduwa, éy matalo side a mabunu side no hayup. 8-9 Ey nadid tu bangkay de, éy te dégso san ta karsada na éya a dikél a banuwan ta ételo a aldew éy ta kalahati. Ey pégitaan du étanan a tolay ta mundua tu bangkay de, a éwan side pumayag a méngielbéng dide. Saya tu banuwan a néngipakuan de to Panginoon de. I palayawa na éya a banuwan, éy Sodoma, sakay Egipto. 10 Ey masahat du tolay ta mundua, dahil éy minate dén du éduwa. Magkasayaan side, sakay mangatéd side ta regalo, da minate dén du éduwa a éya a purupeta a nagpahirap dide ta masiyadu.

11 Nadid, kélipas na ételo a aldew éy ta kalahati, éy inatdinan na Diyos du éduwa a bangkay ta angés, a tulos de a nabuhay, tulos tinumaknég side. Ey du étanan a naketa ta éya, éy néganteng side a tahod! 12 Nadid, nabati du éduwa i medegsén a boses ta langet, a kinagi na, a "Umontok kam dén see!" Ey hanggan te itan side du kalaban de, éy inumontok side a hanggan da sinomdép side to kuném. 13 Ta éya a mismo a oras, éy linumindul ta mebébakség. Tulos nebagsak i ikasapulu a bahagi no banuwan, sakay pitu a libu a tolay i minatea. Ey du nabuhay a tolay, éy méganteng side, a pinuri de i Diyos ta langet.

14 Nakalipas dén i ikaduwa a hirap. Esa san dén i dumeméta.

Tu Ikapitu a Tambuli

15 Nadid, enyopan no ikapitu a anghel tu tambuli na, éy te mebakség a boses ta langet, a kinagi de, a "I péghari na tolay ta mundua, éy niagton dén to Panginoon tam, sakay tu pinili na a ti Cristo. Maghari siya a éwan tu katapusan," kagi no boses.

16 Nadid, du duwapulu éy ta épat a matétanda a kaeeknud du bangko de ta harap na Diyos, pékabati de ta éya, éy dinumapa side sakay sinumamba side ta Diyos. 17 I kinagi dia, éy

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta étanan. Siko i te buhay sapul to sapul, a hanggan nadid. Magpasalamat kame diko, da ginamit mo dén i kapangyarian mo, a nagsapul ka dén a maghari. [18] Du éwan mékidiyos, Panginoon, éy méiyamut side. Pero dinumemét dén i oras mo a mégingél. Dinumemét dén i péghukum du pate. Dinumemét dén i oras a péngatéd mo ta gantimpala mo du utusan mo a purupeta, sakay du étanan a méniwala diko, mataas éy ta mababa. Oras dén nadid a lipulén mo du étanan a nagpahirap ta mundua." (Saya tu kinagi du matétanda.)

[19] Nadid, nabukasan i templo na Diyos a édse ta langet, éy neta me tu kaban a édsean no pangako na a kasulatan. Ey nadid, tulos nagkilat sakay te ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul, sakay naguden ta meadu a yelo.

12

Tu Bébe Sakay Tu Biklat

[1] Nadid, kétapos na éya, éy linumitaw ta langet i tanda a dikél, a nipeta na i manyaria ta esa a panahun: te esa a bébe a te taknég to bulan, a mabuktet siya. I ulo naa éy te kurona ta labindalawa a biton, sakay i badu naa éy medédemlag a koman i bilag. [2] Sakay adene dén siya a magenak. Gégsokan siya hanggan da yékéhéyona.

[3] Nadid, esa pa a tanda i linumitawa ta langet: Neta ko ti Satanas a koman dén siya i medideg a biklat a napakasiyadu a dikel. I éya éy pitu i ulo naa, sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona i bawat ulo na. [4] Dinagil no ipos na du ikatélo a bahagi du biton ta langet, a tulos nibatikal na ta mundua. Dinumoho tu biklat ta tikéda no bébe a adene dén a magenak, a monda ietlén na maka agad tu anak ta péngienak na. [5] Nadid tu bébe éy nienak na tu anak a lélake--tu tiniyak a maghari ta mahigpit ta étanan a banubanuwan. Ey nadid, agad inagaw tu anak a kembil na siya ta Diyos to bangko na. [6] Tu bébe man dén, éy ginuminan ta ilang a lugar--linumiso siya to esa a lugar a nihanda na Diyos a para koo na, monda maalagaan sa siya para ta étélo a taon éy ta kalahati.

[7] Nadid, kélipas na éya, éy nagsapul i gera ta langet. Ti Anghel a Migel sakay du kakaguman na a anghel, éy linumaban side to medideg a biklat sakay du kaguman na a anghel a medukés. [8] Natalo tu biklat sakay du anghel na, tulos naibut side ta langet. [9] Tu dikél a biklat, éy siya tu matanda a ulag, a ngéngahinan de a Diyablo. Ti Satanas ngani dén. Siya tu minangloko ta étanan a mundu. Nibut siya ta mundua, a kaguman na dudu étanan a anghel na.

[10] Nadid, nabati ko man dén i medegsén a boses ta langet. I kinagi naa, éy "Dumemét dén i pégligtas na Diyos. Nipeta dén na Diyos i kapangyarian na a maghari! Hinumayag be dén i kapangyarian no pinili na a ti Cristo! Dahilan éy pinaibut dén ta langet tu palagi a mégpintas du tétotop tam. [11] Du tétotop tam," kagi no boses, "éy nanalo side to nilaban de ni Satanas, dahil to digi no Tupa. Sakay nanalo be side dahil to katutuhanan a nipahayag de. Ewan side nanghinayang ta buhay de. [12] Kanya sikam a mégiyan ta langet," kagi na, "éy masaya kam. Pero sikam a mégiyan ta mundua, éy makaanteng i pagdanasan moya! Dahilan éy inumogsad dén dikam ti Satanas, éy méiyamut siya a tahod! Tukoy na a kétihék san dén a panahun i nabuhaya diya." (Saya tu kinagi no boses a nabati ko.)

[13] Nadid tu medideg a biklat, péketa na a nibut dén siya ta mundua, éy hinagad na tu bébe a néngienak to anak a lélake. [14] Pero tu bébe, éy inatdinan siya ta éduwa a pakpak a dédekél a gébwat to dikél a sébed, monda ginanan na tu ulag. Makaegbéh siya ta lisawan na ta ilang a lugar. Ey alagaan sa siya ta para étélo a taon éy ta kalahati. [15] Nadid tu biklat, péketa na a éwan na maabut tu bébe, éy néngisopha siya ta dinom a meadu, a monda meanod tu bébe. [16] Pero tu luta, éy tinumulung to bébe, da pinomtak a tulos na ininum tu dinom a nisopha no biklat. [17] Ey tu biklat, péketa na a meligtas tu bébe, éy méiyamut siya diya. Kanya nagsoli a monda geraén na du étanan a lahi na éya a bébe. Side ya du sumésunud ta utus na Diyos, du mégpatunay ni Jesus ta matapat. [18] Ey te taknég tu biklat ta digdig na diget.

13

Tu Hayup a Gébwat To Diget

1 Nadid, neta ko i dikél a hayup a metapang a linumitaw ta diget. Pitu i ulo naa,
sakay sapulu i saduk naa. Sakay te kurona
i bawat saduk na. Sakay nakasulat ta bawat
ulo na i ngahen a medukés a kontara ta
Diyos. 2 Koman siya i tigre. I tikétikéd na
éy dédekél. Sakay na labi naa éy koman i
labi na liyon. Ey tu medideg a biklat, éy
niatéd na tu sibét na to hayup. Sakay niatéd
na be diya tu kapangyarian na a maghari
ta mundua. 3 I uloa a esa no hayup, éy te
talingo ta ikate na, pero buhay san siya.
Sakay du étanan a tolay ta mundua, éy nagtaka side to hayup, a sumésunud side diya.
4 Pati tu biklat, éy sinamba siya du étanan a
tolay, da niatéd na tu kapangyarian na to
hayup a metapang. Sakay sinamba de be
tu hayup. "Ti ésiya i makaahiga to hayup?"
kagi de. "Ti ésiya i makalabana diya?"

5 Nadid maari tu hayup a magpalalo,
sakay mégkagi ta kontara ta Diyos, sakay
maghari ta étélo a taon éy ta kalahati. Ewan
siya sinaway na Diyos. 6 Linapastangan na i
Diyos, sakay ta ngahen na Diyos, sakay ta
pégiyanan na. Sakay linapastangan na be
dudu mégiyan ta langet. 7 Sakay maari be tu
hayup a lumaban du sakup na Diyos a tolay
na, sakay taluén na side. Sakay inatdinan
siya ta kapangyarian na a mémahala ta
étanan a tolay ta mundua. 8 Ey sésambaan
siya du étanan a tolay. Pwera du tolay a
nakasulat i ngahen de to libru a péglistaan
ta mabuhay a éwan tu katapusan. I éya a
libru éy koo no Tupa a binuno. Ey nelista
dén i ngahen de ta éya bagu nilalang i
mundua. 9 Eng mékabati kam éy baten moy
ye. 10 Eng ti ésiya i takdaa a madikép, éy
madikép ngani. Sakay du takda a bunon,
éy bunon side a talaga. Kanya kailangan éy
mégtiis a méniwala du tolay na Diyos.

Tu Hayup a Gébwat To Luta

11 Nadid, éy neta ko i esa pa a dikél a
hayup a metapang a linumitaw to luta. Te
saduk siya a éduwa a koman i saduk na
tupa. Pero i boses na éy koman i boses na
biklat. 12 Inaguman na tu neditol a hayup,
sakay ginamit na i étanan a kapangyarian
na éya. Sakay pilitén na du étanan a tolay
ta mundua a sumamba to neditol a hayup.
Siya tu te talingo ta ikate a naghusay dén.
13 Makataka a milagro i ginimita no ikaduwa
a hayup. Pinadibi na be ta harapa du tolay
i apoy a gébwat ta langet. 14 Naloko na du
étanan a tolay, dahil to milagro a ginégimet
na ta harapa no neditol a hayup. Sakay pati,
éy naakit na be side a magimet ta ribultu no
neditol a hayup--tu te talingo ta sondang
a ikate na, pero buhay san siya. 15 Nadid,
maari be tu ikaduwa a hayup a magpabuhay
to ribultu no neditol a hayup. Pinakultaden siya na Diyos. Kanya méképégkagi tu
ribultu, sakay ipabunu na du étanan a éwan
sumamba diya.

16 Nadid, pinilit no hayup a minarkaan i
étanan a tolay ta kamét dia sakay ta kidép
dia. Pati du mababa éy ta mataas, pati
mayaman éy ta pobre, éy minarkaan side
a étanan ta tanda na. 17 Ey éwan maari
a mamugtong o dikaya magpabugtong du
tolay a éwan tu marka ta ngahen no hayup,
o tu numero a kapareho no ngahen na.

18 Isipén moy, sikam a mégbasa ta éye--
du matalinung san i makapospusa ta kahulugen no numeru no hayup. Dahilan i
kaparehua no numeru na éy ngahen na esa
a lélake. I numeru na éy 666.

14

Mégpégkanta Du Tinubus Na Diyos

1 Nadid, kélameng ko, éy kéya sa tu Tupa
a te taknég ta Buked na Sion, a kaguman na
i sandaan éy ta épat a pulu éy ta épat a libu
a tolay. Te sulat ta kidép dia i ngahen no
Tupa sakay tu ngahen no Ama na. 2 Sakay
nabati ko nadid i boses ta langet a i ténog na
éy koman i pahungupong na dinom, sakay
ta kadegsén na kéduh. Sakay koman be i
togtog na meadu a gitaha. 3 Mégpégkanta
side a étanan ta bigu a kanta ta harapan
na Diyos sakay ta harap du épat a hayup,
sakay ta harap du duwapulu éy ta épat a
matétanda. Ey éwan tu makaadal ta éya
a kanta, éng'wan side san a tinubus na
Diyos ta mundua--du sandaan éy ta épat a
pulu éy ta épat a libu. 4 Side ya du lélake
a éwan inumadene ta bébe, sakay éwan
side nangasawa. Basta uméunonod side to
Tupa maski ahe i angayan na. Tinubus side
ta étanan a tolay. Side ya du neditol a
méniwala ta Diyos sakay to Tupa. 5 Ewan

side nagbuli-buli, maski nikésiya. Sakay éwan side tu kapintasan.

Tu Etélo a Anghel

6 Nadid, mineta ko man dén i esa pa
a anghel a uméegbéh ta ontok. Siya
éy te Mahusay a Baheta a éwan malipas,
monda ipahayag na dudu étanan a tolay
ta mundua. Ibaheta na du tolay ta maski
ahe a banubanuwan, sakay maski anya a
lahi, sakay ibaheta na du tolay a iba-iba
tu kagi. 7 Kinagi no anghel ta medegsén,
a "Gumalang kam ta Diyos, sakay purién
moy i kapangyarian na. Da dumemét dén i
oras a péghukum na. Sambaén moy i Diyos
a naglalang ta langet," kagi na, "sakay ta
lutaa, sakay ta diget éy ta bukal na dinom."
8 Nadid, neta ko man dén i esa a anghel
a kasunud, a kinagi na, a "Bumagsak dén
a talaga i dikél a banuwan na Babilonia!
Da side i néngitoldua du étanan a tolay ta
gimet dia a medukés, sakay ta pégsamba de
ta diyos-diyosan."
9 Nadid, te anghel a esa a tinumagubet
du éduwa. Ey kinagi na be ta medegsén,
a "Sindu sumésamba to hayup a metapang
sakay to ribultu na, sakay tinanggap de tu
marka na ta kamét dia éy ta kidép dia, 10 éy
parusaan side na Diyos ta dikél," kagi na,
"a éwan na side kagbian ta maski kétihék.
Pahirapan side ta apoy sakay ta asupre ta
harapan no Tupa sakay du banal a anghel.
11 Ey tu asok a gébwat to apoy a magpahirap
dide," kagi na, "éy éwan tu bagu i tumétéb-
waga. Aldo éy ta kélép éy éwan tu kéimang
du sinumamba to hayup sakay to ribultu
na; sakay sindu tinumanggap to marka no
ngahen na."
12 Dahil ta éya a kinagi no anghel, éy
kailangan éy magtiis du sakup na Diyos.
Side a méniwala ta utus na Diyos sakay ni
Jesus.
13 Nadid, nabati ko man dén i boses ta
langet, a kinagi na, a "Isulat mo ye: Masuw-
erte du étanan a mate sapul nadid éng édse
side ta Panginoon!" "Tahod ngani," kagi
na Banal a Espiritu, "da umimang side to
tarabaho de, sakay kamtan de be i gantim-
pala no tarabaho de."

Tu Mégapas Ta Mundua

14 Nadid, kélameng ko, éy neta ko i
melatak a kuném, a te eknud sa i koman
i lélake. Te kurona siya a gintu, sakay te
kébilan na i metadém a gapas.
15 Nadid, linumuwas to templo i esa pa
a anghel, sakay kinagi na ta medegsén to
te eknud to kuném, a "Gamitén mo dén i
gapas mua," kagi na, "a magapas ka dén,
da panahun dén na pégapas. Nalutu dén i
gapasén ta mundua." 16 Nadid, pékabati ta
éya no te eknud to kuném, éy nagapas dén
siya, éy nagapas dén i gapasén ta mundua.
17 Nadid, linumuwas to templo ta langet i
esa man dén a anghel. Siya éy te kébil be ta
gapas a metadém.
18 Sakay te linumuwas man den to
dambana a esa a anghel. Siya tu
namamahala ta apoy. Kinagi na to anghel
a te gapas a metadém, a "Nay, gamitén
mo dén i gapas mua, a ladéyén mo dén
i bunga na ubas a étanan ta mundua,"
kagi na, "da minalutu dén side." 19 Kanya
ginamit no anghel tu gapas na a linadéy na
du ubas, sakay nibatikal na to pégpésitan ta
bunga na ubas. Kahulugen na éy nibatikal
na du tolay to pégparusaan na Diyos du
kéiyamutan na. 20 Ey tulos pensépsit de du
ubas ta luwas na banuwan. Ey binumulos
to pégpésitan i dige, a hanggan da ételo a
datos a kilumetru i kalawa no bihéng a dige.
Sakay i kabétong na éy sadpa.

15

Du Pitu a Ménegipo a Peste

1 Nadid, neta ko i esa pa a dikél a tanda
ta langet: pitu a anghel a te kébil ta pitu a
peste. Saye i katapusana a peste, da kélipas
de, éy humintu be i iyamut na Diyos.
2 Nadid, te minetaék a koman i diget a
melélekmang a te halu a apoy. Neta ko be
sa du nanalo to metapang a hayup a dikél,
sakay to ribultu na. Sakay nanalo be side
to te numero a kapareho no ngahen na. Te
taknég side to diget a melélekmang, sakay
te kébilan de i gitaha a niatéd na Diyos.
3 Kékantaén de tu kanta ni Moises a utusan
na Diyos, sakay tu kanta no Tupa:

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta
étanan. Kamahalan a tahod i
étanan a gimet mo! Siko i Haria
du étanan a banubanuwan. Tama
a katutuhanan i étanan a ugali
mo! 4 Ti ésiya i éwana uman-
teng diko, Panginoon? Ti ésiya i

umidila a méngipahayag ta kapang-
yarian mo? Ange sumamba diko du
étanan a tolay, da meta na étanan i
tarabaho mo a tama."

5 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko be a
binumukas i templo ta langet. Sakay neta
ko be sa tu tolda a édsean no pangako na
Diyos. 6 Ey nadid éy linumuwas to templo
du pitu a anghel a te kébil ta pitu a peste. Te
badu side ta melinis a manta. Sakay te gintu
a te bédbéd ta hako dia. 7 Nadid, du épat
a hayup, éy esa dide i nangatéda du pitu a
anghel ta ahung a gintu. Diden ya a ahung
éy putat ta iyamut na Diyos. Diyos i te
buhay a éwan tu katapusan. 8 Ey tu templo
éy putat ta asok. Saya i tanda a kamahalan i
kapangyarian na Diyos. Ey éwan tu makas-
dép to templo hanggan éwan matapos du
pitu a peste a kébil du pitu a anghel.

16

Méngibulak Du Pitu a Anghel To Ahung De

1 Nadid, nabati ko i medegsén a boses to
templo a mégutus du pitu a anghel. I kinagi
naa, éy "Angen moy dén ibulak ta mundua
i lasén na pitu a ahung a iyamut na Diyos!"

2 Kanya inumange tu neditol a anghel éy
ange na nibulak ta mundua tu lasén no
kébil na a ahung. Ey dahil ta éya, éy natal-
italingo du tolay ta medukés a meaapdés a
talingo--du te marka to ngahen no dikél a
hayup, sakay du mégsamba to ribultu na.

3 Sakay tu ikaduwa a anghel, éy nibulak
na tu lasén no ahung na to diget. Ey tu diget
éy naging koman i dige na pate a tolay. Ey
minate du étanan a te buhay ta diget.

4 Tu ikatélo a anghel, éy nibulak na tu
lasén no ahung na ta bawat dinom sakay du
bukal, éy naging dige be i éya. 5 Tulos nabati
ko a kinagi no anghel a tagapamahala du
étanan a dinom, a

"Siko i banal; siko i te buhay sapul to sapul,
a hanggan nadid. Tama tu gimet mo
a péghukum, Panginoon, 6 da bin-
unu de du sakup mo a tolay, sakay
du purupeta mo. Kanya pinenom
mo be side ta dige a inumén de. Sé'
ina i tamaa dide."

7 Sakay nabati ko be i boses to dambana, a
kinagi na, a

"Panginoon Diyos a makapangyarian ta
étanan, talaga a mahusay a tama i
péghukum mua!"

8 Nadid, tu ikaépat a anghel, éy nibulak na
tu lasén no ahung na to bilag. Inatdinan na
ta pasi na a monda tutudén na a masiyadu
i tolay. 9 Pero maski da napasi side to
bilag, éy éwan side nagsisi to kasalanan de;
éng'wan linapastangan de pa i Diyos. Ewan
de pinuri i kapangyarian na, maski da siya i
namamahala diden ya a peste.

10 Nadid, nibulak no ikalima a anghel tu
lasén no ahung na to bangko no dikél a
hayup, éy nagdiklém i kaharian na. Tulos
du tolay a kinaget de tu dila de dahil to
saket de. 11 Sakay linapastangan de i Diyos
dahil to saket de sakay du talitalingo de.
Sakay éwan be side nagsisi to gimet de a
medukés.

12 Nadid, nibulak no ikaénem a anghel tu
lasén no ahung na to melawa a dinom na
Uprates. Tulos natian tu dinom a para te
dimanén du hari a gébwat ta sikatan. 13 Ey
neta ko nadid i ételo a medukés a espiritu,
a koman side i tukak. Natagtag side a
binuméswal to labi no medideg a biklat,
sakay to labi no dikél a hayup, sakay to
labi no mebuli a purupeta. 14 Di espiritu a
éye éy du dimonyo a mégimet ta katakata-
taka. Lélebutén de du étanan a hari ta
mundua, a monda tipunén de side a para
ta laban ta takda a aldew na Diyos. Diyos
i makapangyarian ta étanan.

15 "Tandaan moy ye," kagi ni Jesus. "I
kédemét ko éy koman i kédemét na még-
tako, a basta bigla! Masuwerte du mégban-
tay diyakén, a hinanda de dén tu badu de.
Side éy éwan maglakad a uba a tulos éwan
side masanike."

16 Nadid, du ételo a medukés a espiritu,
éy tinipun de i étanan a hari ta lugar a
ngéngahinan de a Armagedon ta kagi na
Hebreo.

17 Nadid, tu ikapitu a anghel éy nisapwah
na ta ontok tu lasén no ahung na, monda
makébil no pahés. Tulos te kagi a medegsén
a gébwat to bangko na Diyos ta langet,
a kinagi na, a "Naganap dén i parusa ko
du tolay." 18 Nadid, kinumilat, sakay te
ugung, sakay nagkéduh, sakay linumindul
ta mebébakség. Sapul to péglalang ta tolay
ta mundua, éy saya i mebébakséga a lindul.
19 Pinomtak ta ételo a bahagi tu dikél a

banuwan, sakay binumagsak be i étanan
a banubanuwan ta mundua. Tinandaan
ngani na Diyos i dikél a banuwan na Babilo-
nia. Sakay pinarusaan na side ta masiyadu
dahil ta iyamut na. 20 Naibut dén du étanan
a puduk, sakay nayuno be du étanan a
buked. 21 Inumuden be ta dédekél a yelo, a i
timbanga na bawat esa a pirasu éy limapulu
a kilu. Ey binumagsak ya du tolay. Ey
linapastangan de i Diyos, dahil to uden a
yelo. Medukés a tahod i peste a éye!

17

Tu Tanyag a Bébe a Medukés

1 Nadid, kétapos na éya, éy inumadene
diyakén i esa du pitu a anghel a te pitu a
ahung. Kinagi na diyakén, a "Kadon se.
Ipeta ko diko éng kodya i pamarusaa to
tanyag a bébe a medukés. Siya i maghari to
dikél a banuwan a édse ta meadu a dinom.
2 Dudu hari ta mundua," kagi na, "éy inaheg
de dén i ugali na éya a bébe. Sakay dudu
tolay ta mundua, éy nalango side to alak
na a bastos. (Samakatuwid éy inaheg de tu
ugali na a bastos.)"

3 Nadid, nipaisip diyakén na Espiritu na
Diyos, a tulos kembilék no anghel to ilang
a lugar. Ey neta ko sa tu tanyag a bébe,
a te sakay to medideg a hayup. I hayup a
éya éy te pitu a ulo sakay sapulu a saduk.
Ey nakasulat ta étanan a bégi na i meadu
a ngahen a kontara ta Diyos. 4 Sakay tu
bébe, éy te solot ta medideg a badu na
hari. Sakay te meaadu siya a alahas a gintu,
sakay mahalaga a bito, sakay perlas. Te
kébilan na i ahung a gintu a putat ta ugali
na a medukés. 5 Te sulat ta kidép naa i
ngahen a lihim i kahulugen na. I kagia no
sulat éy "I dikél a banuwan na Babilonia, éy
siya i kégébwatan na étanan a medukés a
ugali sakay ta étanan a makasanisanike ta
mundua."

6 Sakén, to péketa ko ta éya a bébe, éy
mégtakaék, da lasing dén siya ta digi na
tolay ni Jesus a binunu na.

Méngipaliwanag Tu Anghel Ta Kahulugen No Bébe

7 "Bakit mégtaka ka?" kagi diyakén no
anghel. "Ipaliwanag ko diko i kahulugen
na bébea a ina sakay na te sakayan naa a
hayup. 8 Tu hayup a mineta mo éy buhay
to éya, pero nadid éy pate dén. Pero
buméswal pa siya to ébut a medédisalad,"
kagi na, "a tulos umange ta kapahamakan.
Ey du tolay ta mundua, éy magtaka side.
Saya du tolay a éwan nakasulat i ngahen de
to libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu
katapusan. Ey nelista dén i ngahen ta éya
bagu nilalang i mundua. Diden ya a tolay,"
kagi na, "bagay meta de tu hayup a pitu tu
ulo sakay sapulu i saduk naa, éy magtaka
side a tahod, da minate dén sakay huway a
lumitaw.

9 "Nadid, isipén mo," kagi diyakén no
anghel, "du matalinung san i makapospusa
ta kahulugen na éye: Du pitu a ulo éy side
ina du pitu a buked a édsean no banuwan
a pégharian no bébe. 10 Sakay i kahulugen
be na éya," kagi na, "éy pitu be a hari.
Nakalipas dén i lima. Ey méghari pabi
nadid i esa; sakay tu ménegipo éy éwan pabi
dinumemét. Ey ta kédemét na," kagi na,
"éy maghari san siya ta sandali. 11 Sakay tu
hayup a dikél a minate, éy saya tu ikawalu a
hari. Ey esa be siya du pitu. Ey mepahamak
be siya."

12 Nadid, kinagi pabi no anghel diyakén, a
"I sapulu a saduk a mineta mo, éy sapulu
be side a hari a iba. Pero éwan pabi side
naghari. Ta péghari de, éy mamahala side
a kaguman no hayup ta sandali san. 13 Esa
i isip di sapulu a éye. Sakay iatéd de to
hayup tu kapangyarian de. 14 Labanan de tu
Tupa," kagi na, "pero natalo na side, da siya
i Panginoon ta étanan, sakay siya i Hari ta
étanan a hari. Ey du kaguman no Tupa, éy
side du méniwala diya a inakit na."

15 Sakay kinagi man dén no anghel
diyakén, a "Tu mineta mo a dinom a
pégharian no bébe a tanyag," kagi na, "éy
tolay ya a gébwat ta étanan a lahi sakay
banubanuwan. 16 Sakay tu sapulu a saduk a
mineta mo, sakay tu hayup, éy maiyamut
side to bébe a tanyag. Agiwan de siya ta
étanan a ari-arian na, sakay ginanan de a
uba. Kanén de tu pilas na," kagi no anghel,
"sakay tutudén de tu bégi na. 17 Ipaisip dide
na Diyos, monda gemtén de i kaluuben
na, maski éwan de tukoy. Ey kaluuben na
Diyos," kagi na, "éy magesa side a iatéd de
tu kapangyarian de to hayup. Kona sa éy
maganap dén i kagi na Diyos.

18 "Sakay tu medukés a bébe a neta mo,"
kagi no anghel, "samakatuwid éy saya tu

dikél a banuwan a makapangyarian dudu
hari ta mundua."

18

Tu Kébagsak Na Babilonia

1 Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i esa
man dén a anghel a inumogsad a gébwat ta
langet. Dikél i kapangyarian na. Dinumem-
lag i mundua dahil to bégi na a medingat.
2 I kinagi na ta medegsén, éy "Binumagsak
dén tu tanyag a bébe a medukés. (I kahu-
lugen na éya, éy binumagsak dén i dikél
a banuwan na Babilonia.) Pégiyanan dén
nadid du dimonyo," kagi na, "da péglebu-
tan ya na magkadukés a espiritu. Sakay
péglobunan na magkadukés a manok a
makaanteng. 3 Da inaheg dén du tolay i
ugali na a bastos. Sakay dudu hari ta
mundua, éy binébi de siya. Sakay du még-
nigosiyo," kagi na, "éy nagyaman side to
kayamanan na a medukés."

4 Nadid, to pégkagi no anghel ta éya, éy
nabati ko i boses a iba ta langet, a kinagi na,
éy "Umadeyo kam diya, sikam a sakup ko a
tolay. Diyan kam mékihati ta kasalanan na,
monda éwan kam maparusaan a kaguman
na. 5 Da neta na Diyos i meadu a kasalanan
na," kagi no boses, "sakay éwan na pabayan
i kaduksan na. 6 Gemtén diya na Diyos i gi-
namet naa dikam. Gantian na siya ta dubli
to ginamet na a medukés. Mara, penumén
siya na Diyos ta higit pa to nipenom na
dikam a alak a meapsot. 7 To éya éy nag-
mataas siya a malaya siya. Pero nadid,"
kagi na, "éy atdinan moy siya ta hirap na
sakay ta pégsisi na. Kinagi na a 'Mataasék
ta étanan. Ewanék bilo. Ewanék makasapit
ta medukés a malas.' 8 Pero éwan! Da entan
moy, dahil to kinagi na a éya, éy demtan
siya ta esa a aldew na meadu a peste! Sabay
a dumemét diya i saket, sakay pégsisi na
sakay alép. Tulos tutudén siya na apoy.
Dahilan i Panginoon a maghukum diya, éy
makapangyarian siya."

9 Nadid, dudu hari ta mundua, a kagu-
man na a malaya, a néngibébi diya, éy
magsanget side a magsisi bagay tan-awén
de tu asok no banuwan a natutod. 10 Te
taknég side ta adeyo, da méganteng side a
meramay ta sinapit naa a parusa. I kékagin
dia, éy "Anin! Makaanteng! Esa san dén
a oras éy natunaw dén i éya a dikél a
banuwan na Babilonia!"

11 Pati dudu mégnigosiyo ta mundua, éy
magsanget be side a magsisi, da éwan
dén tu mamugtong ta tinda dia. 12 Ewan
dén tu mamugtong ta gintu de, sakay pi-
lak, alahas a bito, perlas, sakay sari-sari
a mahalaga a damit (manta, seda, sakay
kundiman); éwan dén tu mamugtong ta
kalakalase a mahalaga a kayo, sakay sangho
na elepante, tanso, bakal, mina, 13 rikadu,
kamangyan, pulurida; éwan tu mamugtong
ta alak éy ta langis, arina, pahay, baka sakay
tupa, kabayo, kalesa, sakay tolay a ibugtong
de.

14 "Naibut dén du étanan a memahal a ari-
arian mo," kagi de. "Sakay naibut be dén
i étanan a kayamanan mo, sakay éwan mo
side meta a huway." 15 Du tolay a naging
mayaman dahil to pégnigosiyo de ta éya a
banuwan, éy éwan side inumadene ta éya,
da méganteng side a meramay ta kahirapan
na. Magsanget side a magsisi, 16 a kagi de, a
"Anin! Makaanteng i nanyaria ta dikél ya
a banuwaneh! Dati a nagbihis ta sari-sari a
memahal a damit sakay sari-sari a alahas a
gintu, sakay perlas. 17 Pero nadid," kagi de,
"naibut ya side ta esa san a oras."

Sakay du kapitan du paraw, sakay tu
méglakad ta diget, sakay du étanan a még-
tarabaho ta diget, pékatan-aw de 18 to asok
a tumétébwag to banuwan a natutod, éy
"Adiyoy," kagi de. "Ewan tu kapareho tu
kadikél i banuwan a éya!" 19 Tulos kinuluan
de ta alikabuk i ulo dia, sakay nagsanget
side, a kinagi de, a "Anin! Makaanteng i
nanyaria ta éya a dikél a banuwan! To éya
éy nagyaman du étanan a pinumundu to
pégpunduan na," kagi de, "pero nadid, éy
nawasawasak dén i éya a banuwan ta esa
san a oras!"

20 Kanya masahat kam, sikam a mégiyan
ta langet, da nawasak dén i éya a dikél a
banuwan. Masahat kam, sikam a sakup na
Diyos, sakay sikam a apostol, sakay sikam
a purupeta, da hinukum dén siya na Diyos
dahil to ginamet na dikam!

21 Nadid, i esa a anghel a mesibét, éy
inégkat na tu dikél a tahod a bito, a tulos
nibakség na a nibatikal to diget. Sakay
kinagi na, a "Kona sa i péngibagsaka ta dikél
a banuwan na Babilonia, a éwan dén siya
meta a huway! 22 Ewan dén mabati ta éya

i togtog du mégmosiko! Ewan dén meta a
huway ta éya du mégtarabaho! Ewan dén
mabati ta éya i ténog na kiskisan! [23] Ewan
dén meta ta éya i maski isesa a simbu!
Ewan dén mabati ta éya i boses na kasalén!"
kagi no anghel, "dahilan du kabébayan de
a mégnigosiyo, éy side i makapangyariana
ta mundua. Sakay du taga éya a tolay, éy
linéloko de i tolay ta mundua ta mebuli a
salamangka!"

[24] Pinarusaan i Babilonia da mineta be sa
diya i dige du purupeta sakay tu dige du
tolay na Diyos, sakay du iba pa a tolay a
binuno.

19

[1] Nadid, kétapos na éya, éy nabati ko i
medegsén a ténog ta langet, a koman i
boses na meaadu a tolay a mégkanta. "Sala-
mat ta Diyos!" kagi de. "Diyos i néngilig-
tasa dikitam. Purién na tolay i kapang-
yarian na! [2] Mahusay a tama i péghukum
na! Hinukum na dén tu tanyag a bébe a
medukés; siya i nagpadukésa ta mundua to
ugali na a bastos. Pinarusaan siya na Diyos
dahil to nipangbunu na du utusan na Pangi-
noon!" [3] Nadid, huway side a négkanta, a
"Salamat ta Diyos!" kagi de. "Ewan san
tu bagu i tumétébwaga a asok to dikél a
banuwan a natutod." [4] Nadid, to pégkanta
de ta éya, éy tulos dinumapa du duwapulu
éy ta épat a matétanda a sumésamba side
ta Diyos. Ey kinagi de a "Kona sa; salamat
ta Diyos!" Diyos i mégiknud to bangko a
méghari ta langet.

Tu Kasal No Tupa

[5] Nadid, te négkagi to adene no bangko
na Diyos, a "Purién moy i Diyos tam," kagi
na, "sikam a étanan a utusan na. Igalang
moy siya a étanan, sikam a mababa éy
ta mataas." [6] Ey to pékabati ko ta éya,
éy nabati ko i ténog a koman i boses na
meaadu a tolay. Koman i pahungupong na
dinom sakay ta kabakség na kéduh. I kinagi
dia, éy "Salamat ta Diyos! Da méghari dén i
Panginoon tam! Siya i makapangyarian ta
étanan! [7] Dapat masahat kitam," kagi de,
"sakay purién tam siya! Da adene dén i
kasal no Tupa. Nakahanda dén tu katipan
na a bébe, [8] da pinagbadu dén siya ta melinis
a melélatak a damit." (Mara tu damit,
éy saya du mahusay a gimet du sakup na
Diyos.)

[9] Nadid, kinagi diyakén no anghel, a "Isu-
lat mo ye: Masuwerte du kombidadu to
kasal no Tupa." Sakay kinagi be no anghel
diyakén, a "Saya i tunay a kagi na Diyos."
[10] To pégkagi ta éya no anghel diyakén, éy
dinumapaék ta tikéd na a sumamba diya.
Pero kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utu-
sanék be san a kapareho mo. Utusanék san
a kona du étanan a tétotop mo a méniwala
ni Jesus. Basta Diyos i sambaan mua." kagi
na. (Dahilan i keangayana na pégtoldu du
purupeta, éy magpatunay ni Jesus.)

Tu Te Sakay To Kabayo a Melatak

[11] Nadid, nabukasan i langet, éy neta ko i
esa a kabayo a melatak. I te sakaya ta éya, éy
ngéngahinan de a Matapat a Katutuhanan.
Ey tama i péghukum na sakay tu pékilaban
na. [12] I mata naa éy koman i dingat na apoy,
sakay meadu siya a kurona ta ulo naa. Te
sulat ta bégi naa i ngahen na, pero siya san
i nakapospusa ta kahulugen na. [13] I badu
naa éy memansa ta dige. Sakay i pégn-
gahen de diya, éy "Siya i kagi na Diyos."
[14] Sinumunud diya du étanan a sundalu na
langet, a te badu be side ta melinis a damit a
melatak. Sakay te sakay be side ta kabayo a
melatak. [15] Linumuwas ta labi naa i sondang
a metadém. Saya i gamit na a pénalu na
du étanan a banuwan ta mundua. Sakay
tulos maghari siya dide ta mahigpit. Sakay
bunon na side ta pégpésitan ta bunga na
ubas. (Mara, saya i pégparusaan na Diyos
du kéiyamutan na.) [16] Te sulat ta badu na
sakay ta pukél na i ngahen, a "Hari siya
dudu étanan a hari, sakay siya i Panginoon
ta étanan."

Du Inanyayaan a Manok

[17] Nadid, neta ko man dén i esa a anghel a
te taknég to bilag. Dinulawan na du manok,
a kinagi na, a "Kamon se; mapisan kam
ta dikélae a anyaya na Diyos! [18] Kamon
dén. Méngan kam dén ta pilas na hari,
sakay ta pilas na heneral, sakay sundalu,
sakay kabayo, sakay du te sakay dide. Nay,"
kagi na, "kanén moy dén i pilas na étanan
a tolay, pati mababa éy ta mataas, pati
mayaman éy ta pobre!"

[19] Nadid, neta ko a dinumulug tu dikél
a hayup a metapang, sakay dudu hari ta

mundua, sakay dudu sundalu de, monda
labanan de tu te sakay to kabayo a melatak,
sakay du sundalu na. [20] Ey nadikép tu dikél
a hayup. Sakay nadikép be tu mebuli a
purupeta a nagimet ta milagro ta harapa no
hayup. Saya i ginamet na a péngloko na du
tolay a te marka ta ngahen no hayup, sakay
du sinumamba to ribultu na. Ey nadid, di
éduwa a éya, éy nibatikal side a buhay to
melélawa a apoy a mégdingat ta asupre.
[21] Sakay du sundalu de éy binuno side to
sondang a luméluwas to labi no te sakay to
kabayo, hanggan da nagsawa dén du manok
ta pégkékan de to bangkay de.

20

Tu Panahun Na Sanlibu a Taon

[1] Nadid, kélipas na éya, éy neta ko i esa
a anghel a inumogsad a gébwat ta langet.
Te kébilan na i dikél a kadena sakay susi no
ébut a medédisalad. [2] Nadid dinikép na tu
medideg a biklat, a siya ya tu ulag a dati, a
ngéngahinan de a Diyablo, sakay Satanas.
Pékadikép na diya, éy ginapus na to kadena,
a ipihesu na ta sanlibu a taon. [3] Nibatikal
siya no anghel to ébut a medédisalad, sakay
sineraduan na a kinandaduan, monda éwan
siya makaluwas a makapangloko a huway
dudu tolay ta banubanuwan, a hanggan
éwan matapos i sanlibu a taon. Kétapos
na éya, éy paluwasén siya ta kétihék a
panahun.

[4] Nadid, naketaék ta meadu a bangko.
Sakay du mégiknud sa éy inatdinan side ta
kapangyarian de a makapaghukum. Neta
ko be sa du kaliduwa du binuno dahil to
pégpahayag de ni Jesus sakay ta kagi na
Diyos. Side ya du éwan sinumamba to dikél
a hayup sakay to ribultu na; sakay éwan de
tinanggap tu marka no hayup ta kidép dia
sakay ta kamét dia. Side éy binuhay side a
monda kaguman de ti Cristo a maghari ta
sanlibu a taon. [5] Saya i neditula a pémuhay
ta pate a tolay. Bagu buhayén du iba pa a
minate a tolay, éy makalipas pa i sanlibu
a taon. [6] Masuwerte a maging banal du
neditol a nabuhay. Ewan side magdanas
ta ikaduwa a kamatayan. Magpuri side a
manalangin ta Diyos sakay ni Cristo. Sakay
kaguman na side a maghari ta sanlibu a
taon.

Tu Nikatalo Ni Satanas

[7] Nadid, kélipas na sanlibu a taon, éy
légsiwan ti Satanas to ébut a medisalad.
[8] Paluwasén siya a monda lukoén na
man dén dudu tolay ta banubanuwan ta
mundua. Du tolay a ngéngahinan de a Gog
sakay Magog. Padulugén side ni Satanas a
monda kaguman na side a lumaban. Koman
i kakadu na baybay ta digdig na diget didi
sundalu a éya. [9] Kumalat side ta étanan a
mundua a monda kulungén de du sakup na
Diyos a tolay, sakay tu mahal na a banuwan.
Pero dumibi i apoy a gébwat ta langet a
tutudén na side. [10] Ey nadid ti Satanas a
nangloko dide éy ibut ta melélawa a apoy a
te halu ta asupre. Saya tu pinéngibatikalan
be to dikél a hayup sakay to mebuli a
purupeta. Ey mapisan sa side a pahirapan,
aldo éy ta kélép, a éwan tu katapusan.

Tu Dikél a Péghukum

[11] Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i
esa a dikél a bangko na hari a melatak.
Sakay neta ko be i Diyos a te eknud ta éya.
Tulos linompés ta harap naa i mundua éy ta
langet; éy éwan dén side meta a huway.
[12] Ey neta ko a te taknég sa ta harap no bangko
du étanan a minate a tolay, mayaman éy ta
pobre. Ey bukas dén du libru. Pati tu libru
a péglistaan ta ngahen na mabuhay a éwan
tu katapusan, éy bukas be. Ey hukumén du
minate ayun to ginimet de a nakalista du
libru. [13] Sakay pati éy nitugén sa na diget du
étanan a pate a édse diya. Sakay nitugén
be na Kamatayan sakay na Dinatagen du
étanan a pate a édse dide. Ey hukumén side
a étanan ayun to ginimet de.

[14] Nadid, kétapos na éya, éy nibatikal ta
melélawa a apoy du étanan a minate sakay
du étanan a édsa ta Dinatagen. [15] Maski
ti ésiya a éwan nakasulat i ngahen de to
libru a péglistaan ta mabuhay a éwan tu
katapusan, éy nibatikal to melélawa a apoy.

21

I Bigu a Langet Sakay I Bigu a Mundu

[1] Nadid, kétapos na éya, éy neta ko i bigu
a langet sakay bigu a mundu. Ewan dén tu
dati a langet, sakay tu dati a luta, sakay tu
dati a diget. [2] Sakay neta ko be a dumédibe a
gébwat ta Diyos ta langet i bigu a Jerusalem,
a banuwan na Diyos. Kamahalan dén a
kapareho na kamahal no bébe a kasalén,
a nakahanda dén a sumambat to lélake

a maging asawa na. [3] Nadid, nabati ko i
medegsén a boses to bangko, a kinagi na,
a "Nadid, i pégiyanan na Diyos éy édse dén
ta tolay! Mégiyan siya dide, éy side i sakup
na a tolay. Ey palagi na side a kaguman.
[4] Sakay pahiden na Diyos i léwa ta mata dia,"
kagi na, "sakay éwan dén tu mate; éwan dén
tu kalungkutan; éwan dén tu magsanget;
éwan dén tu te saket; da nakalipas dén i
étanan a dati a nanyari."

[5] Nadid, kinagi man dén na Diyos, a "En-
tan mo, baguén ko dén nadid i étanan a
bagay." Sakay kinagi na be diyakén, a
"Isulat mo ye, da maasaan ye a katutuhanan
i kagi a éye. [6] Naganap dén i tarabaho
ko," kagi na. "Sakén i neditula ta étanan,
sakay sakén i katapusana. Sindu mégeplék
éy atdinan ko ta dinom a éwan tu bayad
a gébwat to bukal a méngatéd ta buhay.
[7] Sakay du éwan madaig na medukés ta
mundua, éy atdinan ko side ta gantimpala
de. Ey sakén i Diyos de, sakay side i maging
anak ko. [8] Pero du méganteng a manatili
diyakén," kagi na, "sakay du éwan méni-
wala, sakay du medukés, sakay du mémuno,
sakay du méngibébi, sakay du méngilélake,
sakay du mégilo, sakay du sumésamba ta
diyos-diyosan, sakay du étanan a mégbuli-
buli, i pagdanasan dia éy tu melélawa a
lumélagablab a apoy sakay asupre, a saya i
ikaduwa a kamatayan."

I Bigu a Jerusalem

[9] Nadid, inumadene diyakén i esa du pitu
a anghel a néngibulak to pitu a ahung a
putat ta peste. Kinagi na diyakén, a "Kadon
se, a ipeta ko diko tu bébe a maging asawa
no Tupa." [10] Pékabati ko ta éya, éy ni-
paisip diyakén na Espiritu na Diyos, a tulos
kembilék no anghel to melangkaw a buked,
sakay nipeta na diyakén i Jerusalem a
banuwan na Diyos, a dumédibe a gébwat ta
langet. [11] I demlag na Diyos i mégpademlaga
ta éya a banuwan. Ey méngislap i éya a ka-
pareho na mahalaga a bito--melélekmang a
koman pa i salaming. [12] Sakay tu pader ta
palebut no banuwan éy melangkaw, sakay
te labindalawa siya a pintuan. I bawat esa
dide éy te guwardia a anghel. Ey nakasulat
ta bawat pintuan i ngahen na labindalawa a
lahi na Israel. [13] Te étélo a pintuan ta bawat
parti no pader: te étélo ta sikatan; te étélo
be ta kamiyanan; te étélo ta kabagatan,
sakay te étélo be ta sahéman. [14] I padera no
banuwan éy te tupo ta labindalawa a bito.
Ey te sulat be dide i ngahen du labindalawa
a apostol no Tupa.

[15] Nadid, tu anghel a négkagi diyakén
éy te kébil ta pégsukat a gintu, a monda
sukatén na tu banuwan, sakay du pintuan
na, sakay tu pader na. [16] Tu banuwan
éy kwadradu--éng kodya i kaatakdug naa,
éy kona be sa i kalawa naa. Ey nadid,
to péngsukat no anghel to banuwan, éy
duwapulu éy ta épat a datos a kilumetru
i kaatakdug naa, sakay ta kalawa naa. Ey
kona be sa i kalangkaw naa. [17] Sinukat na be
tu pader, éy épat a pulu a dépa i kalangkaw
na. [18] Tu pader éy ginimet ta mahalaga a
bito, sakay tu banuwan éy purus a gintu, a
koman i bubug a melekmang. [19-20] Sakay du
labindalawa a bito a te topwan no pader,
éy nahiyasan side ta étanan a kalakalase a
mahalaga a bito. Te bito a medideg, sakay
dilaw, sakay mengitet, sakay asul, sakay
berde, sakay du iba a bito éy halu-halu
side a kolor. Ey kamahalan side a tahod.
Labindalawa side a kalakalase. [21] Sakay du
labindalawa a pintuan, éy ginimet i bawat
esa dide ta esa a perlas. Sakay tu karsada
na banuwan éy ginimet ta purus a gintu, a
koman i bubug a melekmang.

[22] Nadid, napansing ko a éwan tu templo
ta banuwan a éya a panalanginan de ta
Diyos. Da édsa sa I Panginoon Diyos sakay
tu Tupa. Kanya éwan side tu kailangan a
umange ta templo a manalangin. [23] Sakay
éwan dén kailangan i bilag éy ta bulan a
demlag de ta éya, da demlag na Diyos i
tanglaw de ta éya, sakay i demlag no Tupa.
[24] Sakay mégiyan i étanan a tolay ta éya a
demlag. Sakay du étanan a hari ta mundua,
éy purién de i éya a banuwan, a gumalang
side diya.

[25] Palagi a bukas ta maghapun du pintuan
na éya a banuwan. Ewan side mégseradu,
da éwan dén sa dumemét i kélép. [26] Sakay
kébilén sa du tolay i kayamamanan de a
gébwat dudu iba a banuwan. [27] Pero éwan
somdép ta éya i maski anya a medukés.
Sakay éwan be sa makasdép i maski ti ésiya
a mégimet ta medukés, sakay du mégbuli-
buli. Basta du nakasulat tu ngahen to libru
a makabuhay a koo no Tupa, éy side ya di
makasdépa ta éya a banuwan.

22

1 Nadid, nipeta be diyakén no anghel tu
dinom a méngatéd ta buhay. I dinom
a éya éy koman i kalekmang na bubug.
Mégbukal ya to bangko na Diyos sakay to
Tupa, 2 a bumébulos to lubuk no karsada
no banuwan. To magtembang a dibilew
no dinom éy te kayo a makabuhay, a még-
bunga side a bulan-bulan. Sakay i don
naa éy pégamot ta saket du tolay ta iba-
iba a banuwan. 3 Sakay éwan ka tu meta ta
éya a maski anya a nisumpa na Diyos. Ey
saya i pégharian na Diyos sakay no Tupa, a
sambaan siya du étanan a méniwala diya.
4 Meta de i mata naa, sakay mesulat ta kidép
dia i ngahen naa. 5 Ta éya éy éwan tu
kélép; sakay éwan dén side mangailangan
ta simbu éy ta bilag, dahilan éy Panginoon
Diyos i tanglaw dia. Ey du tolay na, éy
maghari sa side a éwan tu katapusan.

Tu Kédemét Ni Jesus

6 Nadid, kinagi diyakén no anghel, a
"Maasaan a katutuhanan i kagi a éye. I
Panginoon Diyos a mégpaliwanag du puru-
peta na ta hula, éy siya i nagpaangea se to
anghel na, a monda ipahayag na du méni-
wala diya i étanan a adene dén a manyari."
7 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Masuwerte du
makasunud ta hula a nesulat ta libruae."
8 Sakén éy ti Juan. Sakén éy nabati ko
sakay neta ko i étanan a nisulat ko ta li-
bruae. Ey to pékabati ko, éy dinumapaék
to tikéd no anghel a sumamba diya. 9 Pero
kinagi na diyakén, a "Diyan mo! Utusanék
be san a kapareho mo. Utusanék san a
kona du étanan a tétotop mo a purupeta.
Kaparehoék be san du iba a sumésunud ta
kagi ta libru a ina. Basta Diyos i sambaan
mo," kagi na. 10 Sakay kinagi be diyakén
no anghel, a "Diyan mo iyélihim i hula a
édse ta libru a ina," kagi na, "da adene
dén a matupad i étanan a ina. 11 Kédemét
na éya a oras," kagi na, "éy sigi pabi du
medukés a mégimet ta medukés; sigi pabi
du te kasalanan a mégkasala. Pero du
mahusay a banal, éy sigi san side a mégimet
ta mahusay."

12 "Tandaan mo," kagi ni Jesus,
"dumeméték agad! Kédemét ko éy gantian
ko i bawat esa ayun to gimet de! 13 Sakén i
neditula ta étanan," kagi na, "sakay sakén i
katapusana."

14 Masuwerte du méglinis ta badu dia--
samakatuwid éy naibut dén tu kasalanan
de to digi ni Jesus. Da atdinan side ta
karapatan de a makasdép ta éya a banuwan,
sakay méngan side ta bunga no kayo a
makabuhay. 15 Pero mawahak ta luwas no
banuwan du tolay a medukés, du mégilo,
du méngibébi sakay du méngilélake, du
mémuno, sakay du ménalangin ta diyos-
diyosan, sakay du mégbuli-buli ta kagi de
éy ta gimet de.

16 "Sakén éy ti Jesus a nagpaange to
anghel ko ta ina a monda ipahayag na i
éye dikam. Sikam a étanan a sakup dudu
simbaan. Sakén éy gébwaték ta lahi ni Hari
Dabid. Sakén i talang-umaga."

17 I Espiritu na Diyos, sakay tu bébe a
kasalén, éy kagi de, a "Kadon." Du étanan
a nakabati ta éya, éy dapat mégkagi be side
a "Kadon."

Umadene se i maski ti ésiya a mégeplék.
Kamon se a mangalap ta dinom a méngatéd
ta buhay, a éwan tu bayad.

18 Nadid, sakén éy ti Juan, éy magbilinék
ta maski ti ésiya a makabati ta kagi ta libru
a éye: Eng ti ésiya i magdagdag ta lasén
na libruae, éy idagdag be na Diyos diya
to parusa na i peste a nakasulat ta éye.
19 Sakay i maski ti esiya a mangibut ta maski
anya a hula a nesulat ta éye, éy ibutan
be na Diyos tu karapatan na ta bunga no
kayo a makabuhay. Sakay ibutan na be
tu karapatan na a somdép ta banuwan na
Diyos. I éya a banuwan a nikagi ko ta libru
a éye.

20 Nadid, tu mégpatunay ta étanan a kagi
a éye, éy kinagi na dén a "Dumeméték agad
a talaga!"

Kona sa, dumemét ka maka dén, Pangi-
noon Jesus! 21 Maano maka éy masapit na
étanan i kagbi ni Panginoon Jesus.